



F. Scott Fitzgerald
Cuộc tình bỏ đi



CUỘC TÌNH BỎ ĐI

F.Scott Fitzgerald

Making Ebook Project

BOOKAHOLIC CLUB





Tên sách: **CUỘC TÌNH BỎ ĐI**

Tác giả: **F. Scott Fitzgerald**

Nguyên tác: *Tender is the night*

Dịch giả: Mặc Đỗ

Nhà xuất bản: Hội Nhà Văn

Năm xuất bản: 2003

Số trang: 600

Khổ sách: 13x19cm

Giá bìa: 60.000 đồng

Đánh máy: Vân Nguyễn, Minh Khuyên, Lê Thanh, Minh Hùng, Tay Trái, Hồng Hạnh, Ngọc Thảo, Vân Anh, Phan Nga, Hoàng Nhung, Bảo Trân, Vũ Hồng Hạnh, Hà My

Kiểm tra: Hoàng Nhung, Phạm Hồng Anh

Chế bản ebook: Thảo Đoàn

Ngày thực hiện: 10/7/2011

Making Ebook Project #142 - www.BookaholicClub.com

Bạn đang đọc ebook **CUỘC TÌNH BỎ ĐI** của tác giả **F. Scott Fitzgerald** do **Bookaholic Club** chế bản theo **Dự án chế bản Ebook (Making Ebook Project)**.

Mong rằng ebook này sẽ mang đến cho bạn một tác phẩm Văn học hay, giàu giá trị biểu cảm và nhân văn, với chất lượng cao. Chúng tôi luôn cố gắng mang đến những chế bản ebook tốt nhất, nếu trong quá trình chế bản có lỗi sai sót nào mong bạn góp ý và cho chúng tôi biết những ebook mà đang mong muốn.

Making Ebook Project của **Bookaholic Club** là một hoạt động phi lợi nhuận, nhằm mục đích mang đến những chế bản ebook hay, có giá trị với chất lượng tốt nhất mà chúng tôi có thể với Cộng đồng đọc - người Việt. Tuy nhiên, nếu bạn có khả năng xin hãy đọc tác phẩm này bằng sách trước hết vì lợi ích cho Nhà xuất bản, bản quyền tác giả và góp phần phát triển xây dựng nền Văn hóa đọc.

Hãy chỉ đọc chế bản này trong điều kiện bạn không thể tìm đến ấn phẩm sách.

MỤC LỤC

GIỚI THIỆU TÁC GIẢ
GIỚI THIỆU TÁC PHẨM
PHẦN THỨ NHẤT

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

PHẦN THỨ HAI

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

PHẦN THỨ BA

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

GIỚI THIỆU TÁC GIẢ



Francis Scott Key Fitzgerald (24 tháng 9 năm 1896 - 21 tháng 12 năm 1940) là một nhà văn Mỹ, nổi tiếng với các tác phẩm về “thời đại nhạc Jazz”. Sinh ra trong một gia đình theo đạo Cơ đốc Ireland. Năm 1913 Fitzgerald vào Đại học Princeton nhưng sắp tốt nghiệp thì bỏ học vào lính. Thời gian phục vụ trong quân đội Fitzgerald bắt đầu viết cuốn tiểu thuyết đầu tiên **This Side of Paradise** (*Phía bên ni địa đàng*, 1920). Sau khi xuất bản cuốn tiểu thuyết này Fitzgerald cưới vợ và bắt đầu nổi tiếng. Cũng trong thời gian này ông in tập truyện ngắn đầu tay **Flappers and Philosophers** (*Những cô nàng và những triết gia*, 1920). Tiểu thuyết thứ hai **The Beautiful and Damned** (*Đẹp và đáng nguyền rủa*, 1922) kể về cuộc hôn nhân khổ sở của hai con người tài năng và quyến rũ. Năm 1923 ông viết và dựng vở kịch **Vegatable** (*Rau củ*, 1923) bị thua lỗ nhưng sau đó viết tiểu thuyết **The Great Gatsby** (*Gatsby vĩ đại*, 1925) được giới phê bình đánh giá là kiệt tác, là một trong những tiểu thuyết hay nhất nước Mỹ.

Tuân thủ nguyên tắc của “thế hệ mất mát” (*The Lost Generation*), Fitzgerald sang sống ở châu Âu (Ý) nhưng hôn nhân tan vỡ, đời sống riêng suy sụp, vợ mắc bệnh tâm thần còn ông là người nghiện rượu. Tiểu thuyết **Tender is the Night** (*Đêm dịu dàng*, 1934) là sự thể hiện lối thoát về châu Âu. Tập truyện **Top at Reville** (*Tín hiệu thức tỉnh*, 1935) là những thổ lộ tâm can của nhà văn về sự đổ vỡ. Cũng giống như nhân vật chính của truyện **Crazy Sunday** (*Ngày chủ nhật cuồng điên*) trong tập trên, Fitzgerald quay trở về Hollywood trong tâm trạng thất vọng và bệnh hoạn. Ông mất ngày 21 tháng 12 năm 1940, để lại một cuốn tiểu thuyết đang viết dở **The Last Tycoon** (*Trùm tư bản cuối cùng*, 1941).

Sau Thế chiến thứ hai người ta đua nhau tìm đọc tác phẩm của Fitzgerald. Năm 1945 nhà văn và nhà phê bình Edmund Wilson tập hợp những bài viết lẻ, những hồi ức, thư từ của Fitzgerald thành một tập sách có tựa đề **The Crack-Up** (*Sụp đổ*). Rất nhiều nhà văn nổi tiếng viết về Fitzgerald, Ernest Hemingway có một liên hệ phức tạp với Fitzgerald qua nhiều năm và đã viết về Fitzgerald trong nhiều tác phẩm.

Tác phẩm

- *This Side of Paradise* (Phía bên ni địa đàng, 1920)
- *Flappers and Philosophers* (Những cô nàng và những triết gia, 1920)
- *The Beautiful and Damned* (Đẹp và đáng nguyên rủa, 1922)
- *Vegatable* (Rau củ, 1923)
- *The Great Gatsby* (Gatsby vĩ đại, 1925)

- *Tender is the Night* (Đêm dịu dàng, 1934)
- *Top at Reveille* (Tín hiệu thức tỉnh, 1935)
- *The Last Tycoon* (Trùm tư bản cuối cùng, 1941)
- *The Crack-Up* (Sụp đổ, 1945)

GIỚI THIỆU TÁC PHẨM

Đây là cuốn tiểu thuyết Scott Fitzgerald khởi viết ngay sau *Gatsby vĩ đại* (**The Great Gatsby** -1925) nhưng mất đến 9 năm (1934). Tên sách **Tender Is the Night** được dịch thành *Cuộc tình bỏ đi* (bản dịch của Mặc Đỗ, NXB Hội Nhà Văn in lại 2003), trong khi một số bài báo hoặc website tạm dịch thành *Đêm dịu dàng* (hoặc *Dịu dàng là đêm*). Có lẽ, NXB / dịch giả phần nào lấy ý từ khái niệm “thế hệ bỏ đi” mà chính nhà văn là chứng nhân của “thời đại nhạc jazz” và cũng là người mô tả rất hay qua *Gatsby vĩ đại*. Xin mở ngoặc: dịch giả Mặc Đỗ cũng là người đã dịch cuốn **The Great Gatsby** vào thập niên 1950 với tựa đề *Con người hào hoa*.

Mặc dù tên tuổi Fitzgerald được xem như một trong những nhà văn Hoa Kỳ xuất sắc nhất, nhưng dường như cuốn sách này không gây được tiếng vang tại Việt Nam, thậm chí ít người biết đến. **Tender Is the Night** là một tiểu thuyết hay nhưng không quá hấp dẫn (ít nhất là qua bản tiếng Việt). Thật ra, những trăn trở, hoang mang của những cuốn sách trước được tác giả nhìn lại và đưa ra những hướng đi mới hơn. Câu chuyện là cuộc sống của Dick Diver, một bác sỹ tâm thần trẻ tuổi và vợ là Nicole, cũng từng là một bệnh nhân của chồng mình. Họ sống trong một biệt thự xa hoa ở miền Nam nước Pháp. Những diễn biến kịch tính sau đó đã cho thấy sự bế tắc trong tâm hồn của mỗi nhân vật. Cuộc tình của Dick với Rosemary, của Nicole với Tommy không chỉ là chuyện tình cảm, mà chứa đựng nhiều bi kịch của con người và xã hội. (Lưu ý vợ của nhà văn cũng bị bệnh tâm thần).

Bản dịch tiếng Việt viết theo giọng điệu và phương ngữ miền Nam kiểu cũ (chẳng hạn “bệnh nhân”), nên có thể bạn đọc ngày nay không quen tai lắm. Cá nhân tôi thấy phần cuối sách phần dịch không được trơn tru lắm,

giống như dịch vôi vàng hoặc do người khác thực hiện. In một cuốn sách từng được bình chọn trong danh sách 100 cuốn tiểu thuyết hay nhất nước Mỹ, nhưng NXB chẳng có lấy một dòng giới thiệu (thật ra họ tự ý lấy bản dịch cũ và xuất bản lại), kể cả xuất xứ của tên sách (trích từ bài thơ *Ode to a Nightingale* của John Keats). Thật hết sức đáng tiếc!

Như vậy, *Cuộc tình bỏ đi* không chỉ là câu chuyện tình, không phải là cuốn sách dễ đọc dễ hiểu. Mỗi độc giả, với kinh nghiệm sống và vốn đọc khác nhau, sẽ có những rút tĩa và niềm vui thú khác nhau khi đọc tác phẩm này.

Trần Anh Khôi

PHẦN THỨ NHẤT

1

Ở giữa đường từ thành phố Marseille đến biên giới Ý, trên bãi biển Địa Trung Hải dễ thương, có một khách sạn sang rộng lớn, tường sơn màu hồng. Những cây kè được cắt xén kỹ hình chiếc quạt, ở mặt tiền nắng chói, mé ngoài là bãi biển nhỏ cũng tương bằng nắng. Từ hồi gần đây khách sạn này trở nên một nơi hẹn hò của nhiều người có tiếng. Mười năm trước, mới tháng tư du khách người Anh đã ra đi, khách sạn hầu như không còn ai ở. Bây giờ nhiều biệt thự được dựng lên ở quanh vùng. Nhưng, khi bắt đầu câu chuyện này, mới có không đầy một lối nhà với những chiếc tháp nhỏ xiêu vẹo dựng đứng như những bông sen lặn trong rừng tùng xanh rờn giữa thành phố Cannes và khách sạn Ngoại quốc, còn mang tên khách sạn Gausse.

Khách sạn có bãi biển màu vàng óng, trải dài dưới chân tường như tấm thảm để ngồi cầu nguyện. Trong ánh nắng ban mai, hình ảnh xa xa của thành phố Cannes, màu hồng và màu ngà của những tường thành cũ, dãy núi Alpes màu tím chẵn ngang triền núi về phía nước Ý, tất cả soi bóng trên vịnh, rung rinh trên sóng nước bị lay động bởi những loài cây nhỏ mọc gần bờ.

Mới chưa đến tám giờ, một người đàn ông bó mình trong chiếc áo choàng màu xanh dương đã xuống bãi. Sau nhiều lần tạm nhúng nước, kèm theo những tiếng xít xa hỗn hển, người đó nhảy xuống nước lạnh vùng vẫy trong vòng một phút. Khi người đó đã trở lên bãi eo biển tìm lại được êm tịnh trong một giờ đồng hồ. Nơi chân trời vài chiếc tàu hàng từ từ lướt về hướng tây. Người làm gọi nhau trong sân khách sạn. Sương tan thành hơi

trên những ngọn tùng. Một giờ sau kèn xe bắt đầu vang dội trên đường cái uốn lượn quanh co theo triền núi Maures phân cách giữa vùng Provence và vùng duyên hải.

Cách bãi biển chừng một dặm, nơi những cây tùng nhường chỗ cho những cây bạch dương đầy bụi xám, có một ga xép. Tại đó một buổi sáng vào năm 1925 có chiếc xe ngựa tới đón một bà hành khách cùng cô con gái đưa về khách sạn Gausse. Gương mặt của bà mẹ có một vẻ xinh xinh về chiều đã chớm bình sân da cam. Trông bà ta vừa điềm tĩnh, nồng hậu, lai dễ thương. Nhưng người ta không chú ý mấy tới bà mẹ để dồn vào cô con gái có khuôn mặt quyến rũ với hai má rạng rỡ một ánh lửa đáng yêu nhắc nhớ tới màu đỏ dễ gây xúc động của sắc mặt con trẻ sau khi tắm nước lạnh buổi tối. Vàng trán cao đầy cho tới chân tóc bao quanh như hai vòng cung rồi tỏa xuống nhiều lọn cong cong lớn nhỏ màu vàng sậm. Đôi mắt sáng, to ướt và rục rỡ; màu má tự nhiên, với những đường gân máu căng rõ trông thấy dưới làn da duyên dáng của cô gái còn gần tuổi học trò. Cô gái độ mười tám nhưng vẫn còn giữ vẻ lông mịn, sương mai.

Trông thấy eo biển và nền trời, tiếp nối với nhau bằng một đường viền sáng chói, bà mẹ nói:

“Má có linh cảm thấy ở đây không thích thú cho lắm...”

Cô gái đáp:

- Dù sao con cũng thích về nhà hơn”.

Hai mẹ con vui vẻ nói chuyện, nhưng đều là chuyện băng quơ. Cả hai cùng muốn được vui chơi thỏa thích, vì cùng một cảm tưởng, như những cô học trò chăm học, thấy đáng được mấy tháng hè vui.

“Chúng ta ghé đây ba bữa rồi về nhà. Để má đánh điện giữ chỗ trên tàu”

Tới khách sạn cô gái lấy hai phòng, cô gái nói tiếng Pháp khá trôi chảy, không văn hoa lắm, như đã học thuộc lòng từng câu. Yên ổn trong phòng ở tầng trệt, cô gái ra trước khung cửa sổ lớn chói chang những nắng, bước xuống mấy bậc thềm, ra sân lát đá chạy dài suốt mặt tiền. Dáng đi của cô gái hơi giống dáng đi của một vũ nữ ballet, thân mình thẳng hơi cúi xuống. Ánh nắng nung nấu lúc đứng ngọ, thu gọn bóng cô gái ở dưới chân. Cô gái lùi lại, chói mắt. Xa khoảng năm chục thước, biển Địa Trung ơ thờ trong nắng. Bên dưới hàng lan can có chiếc xe Buick cổ phơ nắng trên lối vào khách sạn.

Hoạt động chỉ nhận thấy ngoài bãi. Ba chị vú người Anh đang đan len biến mọi thứ thành áo len và bí tất len đúng truyền thống thời nữ hoàng Victoria của những năm 40, 60, và 80, kèm theo những mẫu chuyện ngòi lê đôi mách kể nhíp nhàng như câu chuyện. Gần mặt nước hơn, một chục người tụ lại chuyện vãn dưới những cây dù có sọc nhiều màu, trong khi bị con cái đuổi bắt những con cá đã quá quen với người dưới nước cạn, hay nằm dài trên cát phơ nắng, mình trần bóng nhảy những đầu.

Khi Rosemary xuống tới bãi, có một thằng con trai độ mười hai tuổi chạy vụt lên nước vừa la vừa phóng mình xuống nước. Cảm thấy có người tò mò ngó theo, cô gái liệng áo choàng chạy theo thằng nhỏ. Cô gái phóng xuống nước, thả cho trôi đi mấy thước. Thấy nước còn nóng quá, cô gái đứng lên ra xa hơn, bước đi nặng nề vì bị nước cản, phải khó khăn mới nhấc từng cẳng chân thon nhỏ lên. Khi nước ngập tới ngực cô gái quay lưng lại ngó về phía bãi. Một người đàn ông đầu sót, bận quần tắm, mang kính một mắt, đang ưỡn ngực lông lá, thót bụng, chăm chú ngó cô gái. Thấy Rosemary ngó lại, người đàn ông gỡ mắt kính để rơi xuống lẫn trong đám lông trước ngực rất đáng tức cười, rồi đưa cái chai nhỏ cầm trên tay lên nốc một ngụm. Rosemary nhòai người trên mặt nước, bơi lại chỗ chiếc bè nổi bằng

lối bơi crawl bốn thì không được đều tay lắm. Nước nhẹ nhàng lướt bên mình cô gái, làm dịu bớt ánh nắng quá gay gắt len lõi trong tóc, trong những nếp nhăn trên người. Cô gái đắm mình dưới nước một cách khoan khoái. Khi tới chiếc bè nổi cô gái đã gần hết hơi; một người đàn bà nước da sạm nắng và hai hàm răng rất trắng ngó cô gái bơi tới. Rosemary chột ngượng nghịu vì thân mình còn quá trắng, bèn thả nổi giữa để trở lại bãi. Khi cô gái từ dưới nước lên, người đàn ông có bộ ngực lông lá, trên tay vẫn cầm chai rượu liền bắt chuyện:

“Cô có biết không, hình như có cá mập ở bên ngoài chiếc bè nổi”.

Quốc tịch của người đó không rõ rệt, nhưng ông ta nói tiếng Anh, cố ý nói chậm như kiểu ở Đại học Oxford.

Người đó nói tiếp:

“Hôm qua cá mập ăn thịt hai thủy thủ người Anh trong hạm đội ở vịnh Juan đó.”

Rosemary la lên:

- Ghê quá?

- Chúng kéo tới để đớp những đồ thừa trên tàu liệng xuống biển.

Tia mắt trở lên lạnh lùng, tỏ rõ chỉ có ý muốn báo trước cho cô gái biết như vậy, rồi người đó tránh đi vài bước và tự rót một ly khác.

Rosemary nhận thấy, cô thích thú đôi chút, mọi người ở chung quanh đều để ý tới mình nhân cuộc trao đổi mấy câu vừa qua, đưa mắt kiếm một chỗ ngồi. Rõ ràng mỗi gia đình đều cảm thấy có quyền trên khu bãi cỏ cấm cây

dù của họ, cũng luôn luôn có vệt chạy qua chạy lại từ nhóm này qua nhóm khác, những cuộc nói chuyện, tóm lại không khí của một xã hội khá khép kín không phải dễ dàng chen vô được. Xa về phía trên, nơi bãi biển có lẫn sỏi và những cây rong biển đã khô, một nhóm người khác nước da còn trắng như Rosemary nằm trên bãi, che nắng bằng cây dù cầm tay chõ không có thứ dù lớn. Giữa đám da trắng và da sạm ấy, Rosemary lựa một chỗ để trải chiếc áo choàng trên cát.

Năm đó, cô gái nghe tiếng nói của những người tắm biển và cảm thấy bàn chân của họ tránh ra để khỏi bước qua người mình, cô gái cũng cảm thấy bóng của họ che khuất mặt trời. Có con chó ghé tới hà hơi nóng trên cổ cô gái. Chẳng bao lâu cô gái nghe da thịt mình chín đỏ dưới những tia nắng và nghe tiếng sóng vỗ bờ rì rào nhẹ. Rồi tai cô gái nhận ra từng tiếng nói, cô gái để ý thấy có ai nói giọng khi rẻ về “cái tên nào đó đêm hôm qua đã bắt cóc một chú bồi hàng cà phê ở Cannes đem về cửa làm đôi”. Người để ra tin đồn đó là một bà tóc bạc, bận dạ phục, rõ ràng là đi chơi đêm mới về, vì trên đầu còn mang một vòng hạt xoàn và một bông phong lan đã hết hơi sức đang tàn trên ngực áo để hở của một bà cụ. Rosemary cảm thấy nổi lên trong người một ác cảm đối với bà già đó và đồng bọn bèn quay hẳn mặt ra phía khác.

Về phía đó, ngay gần cô gái, một thiếu phụ còn trẻ nằm dài dưới chiếc lọng, đang bận kê một bảng những đồ vật chi đó căn cứ theo cuốn sách để mở ở cạnh mình trên cát. Thiếu phụ đã kéo áo tắm trễ xuống giải phóng cho hai vai và cái lưng màu nâu da cam bóng nhẫy dưới nắng có điểm một chuỗi ngọc trai màu vàng lợt. Nét mặt thiếu phụ dữ dằn xinh đẹp và đáng tội nghiệp. Tia mắt thiếu phụ lướt qua cô gái mà không ngó. Sau lưng thiếu phụ có một người đàn ông tốt mã bận áo tắm có sọc đỏ, đầu đội chiếc nón như kiểu của nài ngựa, rồi tới người đàn bà Rosemary đã trông thấy trên chiếc bè nổi, người đàn bà nhìn lại vì nhận ra cô gái, xa hơn nữa có một người đàn ông mặt dài, đầu tóc để trần xum xuê như đầu con sư tử, bận

chiếc áo tắm màu xanh dương. Người đó nghiêm trang nói với một chàng trai không thể chối cãi gốc gác Latinh, bận chiếc áo bó chần lấy người. Hai người mân mê những mẫu rong khô. Rosemary nghĩ rằng phần lớn những người ở đây là dân Mỹ, nhưng có một vẻ gì khác với những người Mỹ mà cô hằng giao thiệp mới cách đây không lâu.

Lát sau, cô gái mới hiểu người đàn ông đội nón kiểu nài ngựa đang diễn trò cho cả nhóm coi. Người đó trịnh trọng bước qua bước lại tay cầm cái cào cát, vừa gạt những viên sỏi vừa khai triển những nguyên lý của một bi thuyết khô hài. Lát sau, người đó động nói lên một chút là mọi người đã phá lên cười. Những người khác như cô gái, vì ở xa không nghe thấy những lời đang nói, ai nấy đều nghển cổ như muốn tò mò lắng nghe. Riêng thiếu phụ có chuỗi ngọc trai lại thản nhiên như không. Có lẽ vì nhũn nhặn, nhưng cứ mỗi lần tiếng vỗ tay nổi lên ào ào thiếu phụ lại có vẻ chăm chú hơn tới bảng kê của mình.

Sau lưng Rosemary, bỗng nhiên, người đàn ông mang kính một mắt la lên:

“Cô là một tay bơi lội hạng nhất!”

Cô gái cải chính, từ chối lời khen, nhưng ông ta không chịu:

“Tuyệt hảo! Tôi xin tự giới thiệu, tên tôi là Champion. Đây có một bà cho biết có trông thấy cô tuần trước ở Sorrente, bà ấy có biết cô và muốn được làm quen với cô”.

Rosemary đưa mắt chán ngán ngó thấy “nhóm người da trắng” đang đợi. Cô gái không sốt sắng nhưng phải đứng lên.

“Bà Abrams, bà Mckisco, ông Mckisco, ông Dumphry”.

Bà cụ bần dạ phục tuyên bố:

- Chúng tôi có biết cô. Cô là Rosemary Hoyt... Tôi nhận ra cô ở Sorrente và có hỏi lại người gác cửa cho đích xác... Cô biết không, hết thầy chúng tôi đều ngưỡng mộ cô, chúng tôi cứ tự hỏi tại sao cô không ở lại Mỹ để chuẩn bị cho chúng tôi một phim mới!”

Mặc dù các tên, bà già đã nhận ra cô gái không phải người gốc Do Thái. Đó là một trong số những bà quý hóa, mà khả năng để hiểu bất kỳ một chút gì cũng không có, kèm theo một bộ máy tiêu hóa rất tốt, đã kéo dài cuộc đời xa quá thế hệ của họ.

Bà cụ vui vẻ nói:

“Chúng tôi muốn dè chừng cô có thể bị say nắng, vì nước da của cô quý lắm... Thế nhưng mà trên bãi biển này xem ra mọi người có vẻ kiêu cách quá, chúng tôi tự hỏi không biết cô có thấy như thế làm cho mình khó chịu không...”

Bà Mckisco nói:

“Chúng tôi tự hỏi không hiểu cô có ở trong âm mưu hay không”.

Đó là một thiếu phụ khá xinh đẹp, hai mắt mệt mỏi, vừa cất tiếng nói.

“Chúng tôi chẳng hiểu ai ở trong, ai không ở trong. Có một người người đàn ông nhà tôi đối đãi rất tử tế, thế mà chính người đó dường như lại giữ một vai chính, tức là người đồng lõa số một!

Rosemary ngạc nhiên hỏi:

- Âm mưu gì? Có một vụ âm mưu sao?

Bà Abrams khẽ cười như kiểu những bà béo:

- Cô ơi, chúng tôi có biết gì đâu. Chúng tôi không ở trong... Chúng tôi là công chúng đứng ngoài”.

Ông Dumphry, một thanh niên nhiều nữ tính, nhận định:

“Má Abrams đứng riêng một mình là đã cả một âm mưu rồi...”

Và Campin lúc lắc chiếc mắt kính, tiếp:

“Ô hay, Royal, đừng nói chêm chọc chứ!”

Rosemary, khó chịu, cứ đưa mắt ngó hết người này tới người kia. Cô gái chỉ ao ước có bà mẹ ở bên. Cô gái không thích những người này một chút nào, nhất là nếu cô gái đem họ so với những người mà cô gái lưu ý tới ở đầu bãi đằng kia. Bản lãnh của bà mẹ dễ kéo cô gái ra khỏi những hoàn cảnh khó chịu một cách mau lẹ và cương quyết. Rosemary chỉ thành một danh nhân mới cách đây có sáu tháng. Sự chông lèn nhau giữa những thói tục dân chủ kiểu Mỹ và những kiểu cách lịch sự theo lề lối Pháp được học thời cô gái còn nhỏ tuổi đã gây nên nơi cô gái đôi chút xáo trộn. Ông Mckisco, một người mảnh khảnh độ ba mươi tuổi bị xấu trai vì những vết tàn nhang, không thích đề tài đang nói chuyện. Ông ta đứng yên rất lâu ngó ra biển. Khi đó liếc nhìn vợ rồi quay sang với Rosemary ông ta hỏi:

“Cô tới đây đã lâu chưa?”

- Mới có đúng một ngày.

- Ồ!...

Cho rằng hết chuyện, ông ta ngó quanh mọi người.

Bà Mckisco ngay thơ hỏi:

“Cô có tính ở lại đây hết mùa hè không? Nếu có cô sẽ được chứng kiến lúc kết thúc những tình tiết.

Ông chông bùng lên:

-Violet, tôi van mình đó, đừng nói tới chuyện đó thêm nữa. Nói chuyện khác đi, tôi van mình đó.”

Bà Mckisco ghé gần bà cụ Abrams nói nhỏ:

“Anh ấy bị giao động thần kinh.

Ông Mckisco phản đối:

- Tôi không bị giao động thần kinh. Nhất định là tôi không bị giao động thần kinh.

Rõ ràng ông ta có bị kích thích quá. Trên da mặt có đốm một màu đỏ xám, thu gọn về mặt của ông ta lại còn có một nét không lấy gì làm thông minh cho lắm. Chợt nhận thấy tình trạng của mình, ông Mckisco đứng lên đi ra bờ nước, có bà vợ theo sau. Rosemary cũng mượn dịp đi ra.

Ông Mckisco hít vào đầy phổi, phóng xuống nước và bắt đầu khua động dưới nước coi như là bơi crawl. Lát sau hết hơi, ông ta đứng dậy ngó chung quanh, hết sức ngạc nhiên thấy hầy còn gần bờ.

Đưa mắt tò mò ngó Rosemary, ông ta nói:

“Tôi chưa hề tập bơi... Tôi không hiểu những nhà bơi lội làm cách nào để thở..

Cô gái giải thích:

- Tôi cho rằng người ta thở dưới nước. Và cứ đến lúc đập tay lần thứ tư người ta nghiêng đầu một chút để hít vô.

- Trong khoa bơi lội tôi thấy khó nhất là thở. Chúng ta có bơi ra tới bè nổi không?”

Người người đàn ông có cái đầu sư tử đang nằm dài trên bè, chiếc bè rập rình theo sóng. Khi bà Mckisco bơi tới nơi, nhip rập rình làm cho chiếc bè va mạnh vào cánh tay. Lập tức người đàn ông đứng dậy, giúp thiếu phụ leo lên.

“Hình như bà bị bè đập phải?”

Giọng nói của người đó chậm và có vẻ nhút nhát. Rosemary chưa từng thấy gương mặt nào buồn hơn, với hai gò má cao như người da đỏ, môi trên dài với hai con mắt thật to ánh vàng, rất sâu. Người đó nói như muốn lời nói của mình không trực tiếp tới thẳng bà Mckisco. Một phút sau, người đó lại nhảy xuống nước, thân mình dài ngoằn như trôi dạt, không động đậy, vào bờ.

Rosemary và bà Mckisco ngó theo người đó. Khi hết đà thân mình người đó bỗng như gập làm hai. Cặp đùi gầy gò đưa lên trời, rồi người đó biến mất dưới nước, chỉ sót lại chút bọt hơi.

Rosemary nói:

“Tay này bơi cừ!”

Lời đáp của bà Mckisco có vẻ gay gắt kỳ lạ:

“Có thể! Nhưng chơi nhạc thì hạng bét.”

Thiếu phụ quay lại phía chồng, sau hai lần tuột tay cố leo lên bè và loạng quạng mãi mới đứng vững.

“Em biết rõ Abe North có thể bơi giỏi, nhưng chơi đàn thì tồi tệ.

Ông Mckisco miễn cưỡng đồng ý:

-Ừ”

Rõ ràng ông ta giành phần sắp xếp khung cảnh trong đó bà vợ hoạt động và không để cho vợ có bao nhiêu sáng kiến.

Bà Mckisco nói tiếp nhưng với Rosemary:

- Antheil, cô nói chuyện Antheil đi. Antheil và Joyce... Tôi chắc cô không nghe nói tới hai người này nhiều ở Hollywood. Chính nhà tôi đã viết bài phê bình đầu tiên đăng trên báo Mỹ về *Ulysse*.

Ông Mckisco nói:

- Giá có điều thuốc hút bây giờ nhỉ. Lúc này đó là điều quan trọng nhất.

- Y có những chỗ sâu sắc lạ... Có phải không, Albert?”

Giọng nói của thiếu phụ bỗng hạ thấp hẳn xuống. Cái bà có đeo chuỗi hạt trai vừa xuống nước theo hai đứa con, còn Abe North vừa lặn xuống rồi đột nhiên nổi lên dưới một trong hai đứa nhỏ, như kiểu núi phun lửa vậy; ông ta cũng đứa nhỏ trên vai, làm cho nó la thất thanh vì sợ lẫn thích thú. Người mẹ bình thản ngó, không hề mỉm cười.

Rosemary hỏi:

“Có phải là vợ ông ta không?”

- Không, đó là bà Diver. Gia đình Diver không trọ tại khách sạn.”

Hai mắt bà Mckisco dán chặt lấy bà Diver như muốn chụp hình vậy. Lát sau, thiếu phụ quay lại với Rosemary, hăng hái nói:

“Cô đã đi du lịch ngoại quốc chưa?”

- Có, trước tôi có trọ học tại Paris.

- Ô, nếu vậy chắc cô biết cách làm cho đỡ buồn là làm quen với một hai gia đình Pháp. Những người kia có lợi gì trong khi ở đây? (Bà Mckisco dùng vai chỉ về phía bãi biển). Họ sống riêng với nhau, chia ra từng nhóm nhỏ khép kín. Lẽ dĩ nhiên chúng tôi có thư giới thiệu, ở Paris chúng tôi có gặp những nghệ sĩ nổi tiếng. Thích thú lắm.

- Tôi nghĩ vậy!

- Nhà tôi đang viết gần xong cuốn tiểu thuyết đầu tay.

Rosemary lịch sự nói:

- Ô, thế ư?

Đồng thời, cô gái tự hỏi không biết trời nóng như vậy bà mẹ có thiếp ngủ đi không.

Bà Mckisco nói tiếp:

“Cũng dựa trên chủ trương một tư tưởng như *Ulysse*, ngoại trừ đáng lẽ gói động tác trong vòng hai mươi bốn giờ, nhà tôi mô tả động tác kéo dài

một trăm năm. Đó là truyện một nhà quý tộc già người Pháp bị phá sản chống đối thời đại cơ khí của chúng ta...

Ông Mckisco phản kháng:

- Ô, tôi van đừng đem đề tài của tôi ra kể cho bất kỳ ai. Tôi không muốn tiết lộ trước khi sách xuất bản!”

Rosemary nhảy xuống bờ vào bờ, khoác áo choàng trên vai đã cháy nắng rồi nằm giữa trời. Lúc đó, người đàn ông đội nón kiểu nài ngựa đang đi từ chiếc lọng nọ sang chiếc dù kia, trong tay cầm chai rượu và mấy chiếc ly nhỏ. Dần dần người đó cùng với các bạn tụ tập dưới một cái lọng, họ bắt đầu nói chuyện rộn rã. Rosemary hiểu rằng một người trong bọn sắp ra đi và mọi người uống rượu chia tay. Ngay đến lũ trẻ cũng cảm thấy dưới chiếc lọng đó có một không khí đặc biệt náo nhiệt cho nên chúng cũng quay nhìn về phía đó. Rosemary có cảm tưởng người đội chiếc nón kết là trung tâm điểm của cả bọn.

Giữa trưa ngự trị tràn ngập trên mặt biển và trên trời. Ngay đến đường kẻ trắng là thành phố Cannes ở cách xa năm dặm cũng có vẻ một ảo ảnh tươi mát. Một thuyền buồm nhỏ, cánh buồm căng phồng màu đỏ như ngực con chim thước, như từ một vùng biển xa xôi nào mới về. Suốt vùng duyên hải không còn chút gì sống động, ngoại trừ dưới mái những chiếc lọng lọc bớt ánh nắng tàn bạo. Chỉ ở đó mới có những gì xảy ra.

Campion tới gần Rosemary. Nhưng cô gái nhắm mắt lại, làm bộ ngủ. Rồi cô gái lại hé mở mắt, ngó hai vật hình thù như cây cột ở gần, đó là hai cẳng chân mà cô gái cảm thấy như biến hiện trong làn mây màu cát. Rosemary thiếp ngủ thật.

Khi cô gái tỉnh dậy, người đắm mồ hôi thấy bãi biển vắng teo, riêng có người đàn ông đội năm kết đang xếp chiếc lọng cuối cùng. Người đó lại gần Rosemary hai mắt đang hấp him, và nói:

“Tôi tính đánh thức cô dậy trước khi về. Cô nên nhớ trong những ngày đầu không nên phơi nắng nhiều quá”

Cô gái nói cảm ơn.

Rồi ngó hai chân đỏ tía, cô gái la lên:

“Trời ơi! Hai chân ta!”

Cả cười, cô gái mời người đứng trước mặt tiếp tục nói chuyện. Nhưng Dick Diver đem một chiếc lọng và một chiếc lều đưa lên xe hơi đang đợi. Cô gái bèn xuống nước cho bớt nóng. Người kia trở lại lượm chiếc cào, chiếc xẻng, chiếc rây, đem giấy trong khe đá. Đưa mắt quanh bãi người đó kiểm điểm xem còn quên vật chi không.

Rosemary hỏi:

“Ông có biết đã mấy giờ rồi?”

- Khoảng một giờ rưỡi”.

Hai người cùng ngó thẳng ra chân trời về mé biển trong giây phút.

Dick Diver nói:

“Không phải là giờ xấu. Không phải là lúc tệ nhất trong ngày.”

Người đàn ông ngó cô gái. Trong khoảnh khắc cô gái có cảm tưởng sống trong thế giới xanh và sáng của hai mắt và tìm thấy trong đó hăng hái và tin tưởng.

Rồi người đó vác lên vai món đồ nặng cuối cùng đưa ra xe hơi, trong khi Rosemary, từ dưới nước lên, rũ cát trên áo choàng quay về khách sạn.

Khi hai người đàn bà bước vô phòng ăn vừa đúng hai giờ. Trên những bàn bỏ trống, bóng tối và tia sáng lung linh theo gió đang lay động những ngọn tùng ở bên ngoài. Hai người hầu bàn, đang lo xếp những chõng đĩa vừa làm việc vừa nói tiếng Ý âm ã, bỗng nín bật khi thấy hai mẹ con bà Speers và đưa cho khách một “ấn bản” có rút ngắn đôi chút của cái gọi là bữa trưa tại bàn đặc biệt của chủ quán.

Rosemary tuyên bố:

“Dưới bài, con mới bị tiếng sét...”

- Với ai vậy?

- Ồ, ban đầu có một lô người coi bộ cũng dễ chịu. Rồi một người đàn ông...

- Con có nói chuyện với người đó không?

- Có đôi chút. Người đó đẹp trai lắm. Tóc hơi hung đỏ”

Hai mẹ con ăn uống rất ngon miệng.

“Nhưng người đó đã có vợ... Bao giờ cũng vậy hết!”

Bà mẹ của Rosemary thật tình là người bạn tâm phúc nhất của cô gái, hoàn toàn đặt mình vào việc dẫn dắt con trong những bước đầu vào đời. Đó

là điều không lạ trong giá những người hoạt động sân khấu, nhưng đối với bà Elsie Speers, đó không phải một cách để bù lại những thất bại riêng. Bà mẹ không cay đắng và cũng không thù hận đối với cuộc đời. Lấy chồng hai lần trong hoàn cảnh bình thường, hai lần goá chồng, bà mẹ nhìn nhận và thấu triệt được tinh thần cần rằng chịu đựng một cách vui vẻ vốn là bản chất của con người bà. Một trong hai ông chồng là sĩ quan kỵ binh, còn người là thiếu tá quân y. Cả hai ông chồng đều để lại cho bà một món tài sản mà bà muốn giữ y nguyên cho Rosemary.

Bà mẹ đã rèn đúc cái tính của con gái bằng một nền giáo dục cứng cõi. Tự thân bà mẹ không nề hà cực nhọc cũng như âu yếm chăm sóc cho nên đã gây được nơi Rosemary một căn bản lý tưởng trong lúc này hoàn toàn hướng về mẹ và nhìn đời bằng con mắt của mẹ.

Kết quả là Rosemary, tuy vẫn là một đứa trẻ bình dị, đã có tới hai lớp giáp sắt: một của bà mẹ và một của chính cô gái. Cô gái bản chất thậm ghét những gì thô tục, dễ dãi, tầm thường, một bản chất thường chỉ gặp nơi những con người già dặn hơn nữa.

Dù sao, từ ngày Rosemary được nổi tiếng về điện ảnh, bà Speers cho rằng đã đến lúc cô gái được “cai sữa” về phương diện tình thần. Bà mẹ sẽ lấy làm mãn ý hơn là buồn lòng nếu căn bản lý tưởng kỹ lưỡng, háo hức và nhiệt thành của cô gái được tập trung vào một đối tượng khác ngoài bà mẹ.

“Nếu vậy con sẽ thấy thích ở lại đây?”

- Có lẽ cũng thích thú đến mẹ con ta quen biết những người đó. Ở bãi biển còn một nhóm người khác nữa, nhưng khá khó chịu... những người nhận biết con. Có thể nói rằng hết thầy mọi người đã coi cuốn phim *Con gái của Ba* vậy!”

Bà Speers ngồi nín lặng một lát, không muốn trả lời, rồi bà nói bằng một giọng ôn hoà:

“À, má mới nghĩ đến... Chừng nào con sẽ gặp Earl Brady?”

- Con nghĩ chiều nay mẹ con ta có thể tới đó, nếu trong người má thấy khoẻ khoắn.

- Một mình con đi thôi. Má không đi đâu.

- Vậy để đến sáng mai hãy đi có được không, má?

- Má muốn con đi một mình thì hơn. Cũng gần đây. Con không cần ai nói giùm bằng tiếng Pháp.

- Má ơi... Ở đời có việc gì phải làm mà không thấy như là làm xấu không nhỉ?

- Thôi được. Hãy thư chuyện đó lại. Nhưng bề gì cũng phải đi trước khi dờn khỏi đây.

- Thưa má, vâng.”

Sau bữa ăn trưa, cả hai cũng cảm thấy bị đè bẹp bởi cảm giác trống rỗng và chán nản mà hết thấy những du khách Mỹ ở ngoại quốc đều trải qua những khi tới ở lại một vùng nào êm tịnh, vắng vẻ. Không có gì giúp họ thấy hăng hái. Bên ngoài không có tiếng ai gọi. Những ý tưởng của họ không dội trở lại, phản ánh trong một tâm hồn khác. Xa cách những ồn ào của đất nước Mỹ hai mẹ con có cảm tưởng như đời sống đã ngừng lại.

Khi về tới phòng riêng, Rosemary nói với mẹ:

“Má ơi, chúng ta chỉ ở đây ba bữa thôi nhé.”

Bên ngoài một luồng gió nhẹ như phân tán bớt cái nóng, lọc qua cành lá và phóng từng đợt qua khe cửa.

“Thế còn cái ông mà con cảm thấy mê ở dưới bãi?”

- Má ơi, con chỉ thương có má thôi...”

Khi tới ngang tiền đình khách sạn, Rosemary có ghé lại hỏi thăm ông già Gausse về giờ xe lửa chạy. Người gác cửa, bận bộ áo màu kaki lợt đang đứng chơi tại quầy, chăm chú ngó cô gái, rồi chợt nhớ lại những cung cách lễ độ nghề nghiệp.

Muốn đi tới ga xe lửa, Rosemary đáp xe buýt trên đó đã có hai chú bồi của khách sạn. Bối rối vì thái độ câm nín quy lụy của hai người đó, cô gái muốn nói với họ: “Kìa, cứ tiếp tục nói chuyện đi chứ... Vui đùa đi! Tôi có thấy phiền hà gì đâu”.

Toa xe hạng nhất kín bưng; bích chương quảng cáo của các hãng xe lửa - cầu trên sông Gard, thành phố Aries, sân khấu lộ thiên ở Orange, chơi tuyết tại Chamonnix - với những màu sắc rực rỡ, xem ra còn tươi mát hơn mặt biển lặng dọc theo đường xe lửa. Đoàn tàu nhỏ này như gắn liền với phong cảnh, khác hẳn với đoàn xe lửa Mỹ, hoàn toàn chăm chú tới nơi đến, ở xa và cách biệt với thế giới, chậm chạp hơn, ít hựt hơi hơn bên ngoài. Hơi của đầu máy làm lay động lá những cây kè. Tàn tro than tới trộn lẫn với phân bón đã khô trong các vườn bông. Rosemary tự nhủ cứ thò tay ra ngoài cửa xe có lẽ cũng hái được những bông hoa khi đi ngang.

Hơn một chục xà ích xe ngựa ngồi gù gù gật trên xe đậu trước nhà ga Cannes. Trên đại lộ gần sông bạc, những tiệm buôn loại sang và những khách sạn mắc tiền quay ra phía bãi biển mùa hè những bộ mặt ngân hàng bằng sắt đánh bóng. Không thể tưởng tượng tại đây cũng có thể có một “mùa”. Rosemary, thứ người đã từng quen với đời sống xã giao, cảm thấy hơi khó chịu rằng mình đang ở đây và thấy thích thú, nhưng bỗng thấy thích thú một cách bình hoạn những con người dở chết kia; tưởng chừng như mọi người phải tự hỏi cô gái tới đây làm gì, giữa những hội hè của mùa đông mới qua và những hội hè của mùa đông sắp tới, trong khi ở miền Bắc đời sống xã giao đang hồi hạ và ồn ào.

Khi cô gái từ một tiệm thuốc đi ra tay cầm chai dầu kè, có một thiếu phụ đi ngang mặt, cô gái nhận ra là bà Diver, thiếu phụ tay ôm nhiều nệm ngồi đi tới bên chiếc xe hơi đậu sát lề. Trông thấy thiếu phụ, con chó basset dài ngoẵng lông đen cất tiếng sủa. Người tài xế đang ngủ chợt thức dậy hốt hoảng. Thiếu phụ ngồi lên xe. Gương mặt dễ thương của bà ta rất thân nhiên, hai mắt thâm trầm và tinh anh ngó thẳng trước mặt. Chiếc áo của thiếu phụ màu đỏ tươi, hai chân nâu để trần. Thiếu phụ có mái tóc rậm màu vàng óng, rậm như bộ lông con chó chow.

Còn nửa giờ đợi chuyển xe lửa, Rosemary tới ngồi ở ngoại hiên quán Café des Alliés ở La Croisette, nơi mà những tán lá phủ trên các bàn một thứ chiều tà màu lục. Ban nhạc cố gắng quyến rũ đám đông tưởng tượng những khách bốn phương với bài ca *Carnaval nicois* và những điệu nhạc Mỹ năm ngoái. Rosemary mua hai tờ *Le Temps* và *Saturday Evening Post* về cho bà mẹ. Vừa uống một ly nước chanh vắt, cô gái mở tờ tuần báo Mỹ đọc đoạn hồi ký của một công chúa người Nga, tìm thấy trong những mô tả gợi lại thời cuối thế kỷ trước một giọng điệu gần và thật hơn những tít và măng-xét của tờ nhật báo Pháp. Cô gái tìm lại cảm giác đè nặng ở khách sạn. Quen tìm thấy trên các báo bên nước nhà những biến cố tức cười được nhấn mạnh bằng những tít nhỏ và được liệt hạng là hài hay bi kịch, cô gái

không thể tự mình lựa ra được những gì đáng lưu ý, một lần nữa cô gái có cảm tưởng tại Pháp đời sống vừa rộng tuếch vừa mờ nhạt.

Cảm tưởng đó còn được bản nhạc tăng thêm với những bài ca buồn và lỗi thời, nhắc lại thứ âm nhạc thường dùng trong các gánh xiếc.

Hôm sau, vì hai vai còn đau và bị nắng cháy không thể bơi lại được, Rosemary cùng với mẹ mượn một chiếc xe hơi - sau một cuộc trả giá rất lâu, vì cô gái đã học được giá trị của đồng tiền tại Pháp - để cùng du ngoạn dọc theo vùng Riviera. Người tài xế, một thứ Nga hoàng kiểu Ivan le Terrible, nghiêm nhiên đóng vai dẫn đạo. Những địa danh rực rỡ Cannes, Nice, Monte-Carlo bắt đầu chói sáng mặc dù trời âm nóng làm cho uế oải, nhờ những chuyện vua chúa tới đây đó ăn và chết... những nhà quý tộc Ấn Độ liệng cho những cô vũ nữ người Anh những con mắt tượng Phật bằng ngọc quý, những thái tử người Nga kéo dài hàng tuần những đêm trên biển Bantích, vào thời còn thứ caviar ngày xưa. Nhất là suốt vùng duyên hải có một hơi hương đặc biệt Nga, tuy những quán sách đều đóng cửa và những tiệm buôn cũng không mở. Mười năm về trước, khi mùa du khách chấm dứt vào tháng tư, giáo đường chính thống cũng đóng cửa, và loại xâm banh điệu, mà người Nga thích uống, cũng được cất để dành tới khi họ trở lại. Họ nói: “Mùa sang năm chúng tôi lại tới.” Nhưng không thể tin được. Vì họ không trở lại nữa.

Chặng quay về dễ chịu hơn, trên đường ngó xuống mặt biển bên dưới với những màu sắc kỳ lạ như màu mã não hồng thời tuổi nhỏ, màu biển lục tựa như sữa nhuộm lục, xanh như màu xanh dương của thợ giặt, hay đỏ màu rượu nho. Đi ngang thấy dân chúng dùng bữa chiều ở ngoài trời hay nghe những bài nhạc do những chiếc dương cầm máy dạo lên ở ngoài hiên những quán rượu hạng tồi, cũng thấy thú vị. Khi chiếc xe ra con đường ven biển, khúc mang tên La Corniche, để quay về khách sạn Gausse, xe chạy

giữa hai vách đá u tối, mặt trăng vừa ló ra bên sau những điêu tàn của chiếc cầu dẫn thủy...

Trên đồi, sau lưng khách sạn, có tiếng rì rào của một vũ hội bình dân, Rosemary nằm trong mùng lưới lắng nghe tiếng nhạc bay tới trong ánh trăng. Cô gái tưởng tượng thấy cái vui trong không khí, và bắt đầu nghĩ tới những con người dễ thương cô gái mới gặp trên bãi biển. Sáng mai cô gái có thể gặp lại họ, nhưng rõ ràng là họ họp thành một nhóm riêng không cần tới ai. Một khi lọng, chiếu, họ và lũ trẻ của họ ở trên bãi, một khúc bãi của họ trở thành một khu vực có rào kín. Dù sao Rosemary cũng nhất quyết tránh không gần những nhóm khác trong hai buổi sáng cuối cùng ở đây.

Vấn đề tự nó giải quyết. Vợ chồng Mckisco chưa ra đó, cô gái vừa trải tấm áo choàng trên cát thì có hai người đàn ông - người đội nón nài ngựa và người cao lớn tóc vàng đã từng چرا làm đôi một chú hầu bán hàng cà phê - rời nhóm của họ đi tới bên cô gái.

Dick Diver nói:

- “Chào cô!”

Y ngừng lại một lát, rồi tiếp:

- “Này cô, bị cháy nắng hay không bị cháy nắng, tại sao không thấy cô ra sáng hôm qua? Chúng tôi lo ngại không hiểu cô ra sao.”

Rosemary ngồi xồm dậy và cả cười tỏ rõ lối đón mời như vậy cô gái rất thú.

Dick Diver nói tiếp:

“Chúng tôi tự hỏi có nên mời cô tới nhà chơi sáng nay? Cô đến, ăn uống... Cô nên nhớ đây là một vụ mời rất trịnh trọng...”

Trông y có vẻ ân cần dễ thương. Giọng nói hứa hẹn y sẽ chăm sóc tới cô gái và lát sau y sẽ mở cho cô gái bước vào những thế giới xa lạ, không biết bao nhiêu là khả năng huy hoàng.

Y biết cách giới thiệu không cần nói tên cô gái, để cho cô gái hiểu ai cũng biết cô ta là ai rồi, nhưng cũng biết quý ý muốn không để cho ai chú ý tới mình của cô gái. Đó là một lối lịch sự mà Rosemary chưa quen biết từ ngày nổi tiếng, ngoại trừ do những bạn cùng nghề.

Nicole Diver, thiếu phụ có cái lưng nâu và chuỗi ngọc trai, đang nghiên cứu trong một cuốn sách cách nấu món gà Maryland. Rosemary đồ chừng thiếu phụ khoảng hai mươi bốn. Người ta có thể mô tả gương mặt thiếu phụ bằng những hình dung từ khuôn sáo về vẻ đẹp, nhưng gương mặt đó như được cấu tạo theo lối hùng tráng, trên một cơ cấu khoẻ mạnh, tưởng những đường nét, trán và màu sắc, hết thảy những gì gắn liền được với sức mạnh của khí chất và cá tính, trước hết được tạc đẽo theo kiểu nhà điêu khắc Rodin, sau đó mới tô điểm thành đẹp, tu sửa thật tinh tế và cũng thật táo bạo, chỉ một chút sai lệch là làm hư hết, không thể sửa chữa được, sức mạnh và giá trị của gương mặt. Đường cong của vành môi in hết vòng cung của thần ái tình Cupidon như thường vẽ trên bìa các tạp chí; vậy mà nét miệng đó không kém vẻ đặc sắc như toàn bộ gương mặt.

Nicole vẫn giọng nói trầm, hơi khàn, hỏi:

“Cô có tính ở lại đây lâu không?”

Đột nhiên Rosemary nảy ra ý kiến có thể ở lại khách sạn Gausse một tuần lễ.

Cô gái lửng lơ đáp:

“Cũng không lâu. Chúng tôi du hành ở ngoại quốc cả thế kỷ nay rồi. Chúng tôi đổ bộ tại Sicile vào tháng ba, rồi chúng tôi lần đầu đi lên miền Bắc. Tháng giêng vừa qua, tôi bị sưng cuống phổi, trong khi đang quay một cuốn phim, thời gian dưỡng bệnh cũng khá dài.

- Không may quá! Nhưng đầu đuôi vụ đó ra sao?

- Ồ... (Rosemary, không thích nói ra những chi tiết cá nhân...) Một hôm tôi bắt đầu ho cảm nhưng không để ý, cảnh quay trong phim buộc tôi phải phóng mình xuống nước trên một con kinh ở Venise. Cuốn phim rất tốn kém, cứ phải quay đi quay lại hoài, tôi phóng mình xuống nước mấy lần trong một buổi sáng. Má tôi có đưa một y sĩ đi theo, nhưng cũng không ngăn nổi tôi không bị sưng phổi.”

Cô gái đưa câu chuyện sang ngã khác, không để cho ai kịp nói thêm.

“Còn các ông bà, có thấy thích thú ở đây không?”

Abe North chậm rãi đáp:

- Bề gì cũng phải thấy thích thú. Chính họ bày ra chỗ này.”

Rồi ông ta quay cái đầu cao quý trù mẫn ngó hai vợ chồng ông bà Diver.

- “Có thể thế được ư?”

Nicole giải thích:

- Đây là năm thứ hai khách sạn này mở cửa trong mùa hè. Năm ngoái chúng tôi phải thuyết phục mãi Gausse mới giữ lại một đầu bếp, một chú bồi và một người chạy việc. Ông ta không thua lỗ mất đồng nào, năm nay ông ta thấy còn khấm khá hơn nữa.

- Nhưng ông bà đâu có trọ tại khách sạn?

- Không, chúng tôi muốn cất một biệt thự tại Tarmes.

Dick sửa lại cây lọng để tránh một mảng nắng trên vai Rosemary và nói:

- Cô biết không, ý tưởng nảy ra do nhận định thấy người Nga và người Anh đã chiếm hết những bãi biển miền Bắc, như Deauville, vì họ không sợ lạnh, trong khi một nửa bọn người Mỹ chúng ta từ những vùng nhiệt đới đến. Chúng tôi bắt đầu tới đây.

Trong khi đó người thanh niên có bộ vóc la-tinh đọc tờ *New York Herald*. Y bỗng hỏi:

“VẬY NHỮNG NGƯỜI Ở ĐÂY QUỐC TỊCH GÌ?...”

Rồi y đọc to lên, với một giọng nói có đôi chút giọng Pháp:

“Trọ tại khách sạn Palace, ở Vevey: ông Pandely Viaso; bà Bonneasse - tôi không nói quá đâu nhé - Cornina Medonca; bà Pasche; Seraphin Tullio; Maria Amalia Roto Mair; Moise Teubel; bà Paragoris; Apostle Alexander; Yolanda Yosfugu và Geneveva de Momus. Tôi khoái bà này nhất: Geneveva de Momus. Kể cũng đáng đi một chuyến tới Vevey để ngắm cái bà Geneveva de Momus”.

Chàng trai hăng hái đứng lên. Y trẻ hơn Diver và North chừng mấy tuổi. Y cao và thon, thứ thon của người lực sĩ mà những bắp thịt trên vai và ở cánh tay không làm cho xấu đi. Mới trông vẻ xinh trai xem như tầm thường, nhưng trên gương mặt y có thoáng một nét chán chường làm hư mất tia sáng rực rỡ của đôi mắt nâu. Vậy mà đôi mắt đó mới là điều người ta nhớ lại khi đã quên mất cái miệng không thể chịu đựng được buồn chán và vàng trán trẻ trung có mấy vết nhăn vô vị.

Nicole nói:

- “Trong số những người Mỹ mới đến tuần trước chúng ta cũng kiếm ra được mấy tên ngon lành, như bà Eve1yn Oyster, và, ô kìa, những ai nữa nhỉ?”

Diver cũng đứng lên, nói:

- Còn một ông S.Flesh nữa.”

Dick cầm chiếc cào, chăm chú làm việc, liệng những cục đá ra xa. “Ờ nhỉ, S.Flesh... Nghe thấy có ai nổi da gà lên không?”

Rosemary ngẫm nghĩ ở gần Nicole sẽ cảm thấy một sự bình thản hơn cả ở bên bà mẹ nữa. Abe North và người Pháp Barban ngồi nói chuyện về Maroc, còn Nicole, sau khi đã chép cách nấu món gà Maryland bèn cầm lấy món đồ may. Rosemary ngồi ngắm những dụng cụ chơi bãi biển của những người bạn mới: bốn chiếc lọng lớn tạo nên một bóng mát như dưới mái nhà, một phòng thay áo tắm di chuyển được, một con hải mã bằng cao su, những đồ vật mà Rosemary chưa hề trông thấy, những sản phẩm mắc tiền mọc ra nhiều sau chiến tranh do những nhà sản xuất và có lẽ vợ chồng Diver là những người đầu tiên đã bỏ tiền ra mua ngay. Rosemary nhận thấy vợ chồng Diver là những người thích thời thượng, “những người theo thời”, nhưng, tuy bà mẹ đã tập quen cho con gái coi những người đó như một loại ăn bám, những con ong đực dư thừa ở trong ổ, cô gái không thể liệt hàng mấy người như vậy được. Ngay trong lúc bất động hoàn toàn, tuyệt đối như sự bất động trong buổi sáng hôm nay, Rosemary vẫn cảm thấy một sự hoạt động kỳ cục, một thứ sáng tạo không giống một chút gì tới những điều mà cô đã biết. Rất kém về phương diện chín chắn, cô gái không đặt những câu hỏi về những tương quan giữa mấy người. Cô gái chỉ chú ý tới thái độ của

họ đối với chính cô gái, nhưng cũng khám phá thấy một không khí thích thú tạo ra giữa họ. Cô gái cho rằng bọn họ rất sung sướng và tha hồ vui chơi.

Rosemary ngồi ngắm lần lượt ba người đàn ông. Cả ba đều tươi tốt khoẻ mạnh, mỗi người một vẻ riêng. Cả ba cũng lẽ độ nhận thấy vốn từ căn bản của họ chớ không phải tùy thời hay được tập tành như kiểu những diễn viên. Cô gái cũng đoán thấy nơi họ một sự tế nhị cao độ, khác hẳn với thứ vồn vã thô lỗ của những ông giám đốc tiêu biểu trong đời sống của cô gái như thành phần trí thức. Những diễn viên và những giám đốc, đó là hầu như phần lớn những người mà cô gái hằng quen biết, ngoại trừ đám đông đủ thứ khác nhau và không thể phân biệt được những sinh viên mà cô gái đã gặp ở đại học Yale mùa thu năm trước và họ chỉ quan tâm tới ái tình sấm sét.

Ba người đàn ông kia thuộc loại khác hẳn. Barban lẽ dĩ nhiên kém văn minh hơn hết; ưa hoài nghi hơn và hay điều cợt, cung cách của y có vẻ công thức và hời hợt. Abe North giấu sau sự nhút nhát một nét u mặc riết róng khiến cho cô gái thấy hay hay nhưng cũng thấy phải thắc mắc. Cô gái không nghĩ rằng mình có thể gây nên nơi North một ấn tượng mạnh.

Nhưng Dick Diver... đúng là người toàn bộ. Cô gái lặng lẽ khâm phục Dick. Nước da của y, hơi hồng hào, đã sạm nắng; mái tóc ngắn với những sợi lông hung đỏ trên cánh tay và bàn tay rất hoà hợp. Hai mắt xanh sáng và dữ. Cái mũi hơi nhọn. Không ai có thể nghi ngờ về hướng ngó của tia mắt hay đích đến của lời nói của y. Y ngó thẳng trong mắt ta, đó là một cách săn sóc làm vừa lòng người đối diện, vì có ai ngó thẳng vào ta đâu? Tia mắt của Dick ném vào ta, tò mò hay thờ ơ, thế thôi. Giọng nói của Dick, có lẫn những âm hưởng du dương của giọng nói của miền Ireland, nói với ai cũng như để chiêu dụ, nhưng Rosemary nhận thấy nơi người đàn ông đó một lớp khá sâu răn chắc, tự kiểm và kỷ luật cá nhân - những đức

tính mà chính Rosemary cũng có. Đúng thế, ngay từ phút đầu Dick đã được lựa riêng ra. Nicole ngược mắt lên nhận thấy như vậy, và đoán thấy tiếng thở dài khe khẽ bởi dữ kiện Dick đã là của một người khác rồi.

Gần trưa, hai vợ chồng Mckisco; bà Abrams, ông Dumphry và Signor Campion xuất hiện trên bãi. Họ mang tới một chiếc lọng mới đem cắm xuống bãi và liếc xéo sang phía bọn Diver. Rồi mọi người ngồi dưới bóng mát, ra vẻ thỏa mãn, ngoại trừ ông Mckisco, đứng ở ngoài, vẻ chế diễu.

Dick lo việc cào hết những cục đá tiến tới gần nhóm người kia. Bây giờ Dick đã quay trở lại. Y nói nhỏ:

“Hai người trẻ tuổi đang chăm chú đọc sách dạy phép lịch sự.

Abe nói:

- Ý hẳn để giao thiệp với những người sang trọng.”

Mary North, thiếu phụ rất sạm nắng mà Rosemary gặp trên chiếc bè nổi ngày đầu tiên, từ dưới nước đi lên, tiến lại phía họ, nụ cười bên mép.

Thiếu phụ nói:

“Thế nào, ông và bà “Không ai có thể làm cho tôi lúng túng” đã tới đó ư?

Nicole chỉ Abe North và nhắc nhở với thiếu phụ:

- Đó là bạn của ông này. Tại sao không tới nói chuyện với họ? Hay tại thấy họ không dễ thương?

Abe nhìn nhận:

- Tôi thấy họ dễ thương lắm. Nhưng lúc này tôi không thấy họ dễ thương, thế thôi.

Nicole đồng ý:

- Đúng, tôi cũng nhận thấy mùa hè này có quá nhiều người trên bãi. Trên bãi của chúng tôi mà Dick đã lượm hết bao nhiêu là sỏi đá. (Thiếu phụ hạ giọng nói tiếp để cho ba chị vú em người Anh đang làm việc bên dưới cây lọng gần đó khỏi nghe thấy). Dù sao họ cũng dễ chịu hơn dân người Anh hồi mùa hè năm ngoái, họ không ngót la lên: Trời! Mặt biển này sao mà xanh! Trời! Vùng trời kia sao mà trắng! Trời! Cái mũi của Nellie sao mà đỏ!”

Rosemary tự nhủ không muốn có Nicole là thù địch.

Nicole nói tiếp:

Nhưng các bạn chưa thấy cuộc đại chiến? Việc xảy ra trước hôm bạn tới. Người đàn ông có vợ, người có cái tên khiến ta nghĩ tới dầu xăng hay một chủ bơ giả...

- Mckisco?

- Đúng. Đầu đuôi thế này, hai người cãi nhau, hai vợ chồng đó, rồi người vợ nắm cát ném vào mặt chồng. Thế rồi, lẽ dĩ nhiên, người chồng xô vợ té xuống đất và nắm đầu vợ ray ray xuống cát... Bọn chúng tôi ai nấy đến như bị điện giật. Tôi muốn Dick chạy ra can...

Dick lơ đãng ngó chiếc chiếu bằng rơm kết, nói:

- Tôi nghĩ, tôi nghĩ rằng sẽ mời họ ăn tối.

Nicole vội ngăn rất hăng hái:

- Không, không, đừng làm thế!

- Tôi cho rằng làm thế rất hay, họ ở kia. Chúng ta nên làm thế cho quen.

Nicole cười nói:

- Chúng ta đã thừa đủ để quen rồi. Tôi chẳng thích bị chà mũi dưới cát. Tôi là một người đàn bà dữ và ti tiện.

Nicole giải thích như vậy với Rosemary. Rồi lớn tiếng:

“Các người bận đồ tắm đi thôi!”

Rosemary cảm thấy vụ tắm này sẽ ghi dấu một thời quyết định trong đời mình; đó là thời mà cứ nói tới bơi lội là kỷ niệm lại nổi dậy. Cả bọn lần lượt đi xuống nước. Hết thấy, sau một lúc lâu ngồi yên bất động, đều thấy thèm vùng vẫy, thèm nước biển lạnh mát nếm cũng ngon như nếm món càry bỏ nhiều gia vị kèm theo thứ rượu nho trắng ướp lạnh.

Một ngày của gia đình Diver được sắp đặt, nhưng trong những nền văn minh cổ xưa, để rút ra được nhiều thỏa mãn nhất và mỗi đoạn chuyển tiếp đều có giá trị của nó và Rosemary nghĩ rằng không thể nào có đoạn chuyển tiếp nào khác giữa lúc tắm và cuộc nói chuyện tự nhiên vào dịp ăn trưa theo kiểu miền Provence. Nhưng cô gái một lần nữa nhận thấy Dick săn sóc tới mình và lấy làm sung sướng.

Nicole đưa cho chồng món y phục kỳ lạ mà thiếu phụ mới may. Dick vô phòng thay áo để bận vào và khi trở ra đã khiến mọi người phải ngạc nhiên chú ý tới chiếc quần tằm bằng ren đen nhìn thấy suốt qua được. Nhưng ngắm kỹ mới thấy lớp ren được đệm thêm một lớp hàng màu da người.

Ông Mckisco rè bĩu la lên:

“Đó là một trò vật của bọn pêđê!”

Rồi vội quay lại phía hai ông Dumphry và Champion, ông ta tiếp:

“Ồ, xin lỗi!”

Rosemary lấy làm thích thú lắm. Sự ngây dại của cô gái thật hợp với sự bình dị tởn kém của gia đình Diver, không nghi ngờ rằng ngây dại có thể thiếu phân minh - không nghi ngờ rằng những cung cách bình dị, sự bình yên của con nít, sự sốt sắng, sự thối phồng những đức tính gia đình, bấy nhiêu thứ nằm trong một cuộc mà chả đáng thất vọng với các thần linh và chỉ đạt tới được sau những cuộc tranh đấu không thể tưởng tượng được. Lúc đó hai vợ chồng Diver tiêu biểu đối với cô gái cho sự tiến bộ cao nhất của một giai cấp, đến độ hết thảy mọi người khác hay hầu như thế đều vụng về dại dột trong con mắt cô gái nếu đưa ra so sánh. Sự thật, ngay nơi cô gái đã có một tiến bộ mà Rosemary chưa thể nhận thấy.

Cô gái nán lại với mọi người trong khi uống một ly *xèrès* và ăn bánh *biscuit*. Dick Diver ngó cô gái bằng đôi mắt xanh lạnh, nhưng cái miệng dễ thương và quả quyết không ngần ngại nói những lời sau đây:

“Cô là người thiếu nữ duy nhất đã thật sự gợi lên ý niệm hoa mà từ lâu lắm tôi chưa hề gặp...”

Lát sau Rosemary đã khóc rất nhiều trong lòng bà mẹ.

“Má ơi, con yêu anh ấy, con yêu một cách tuyệt vọng... Nhưng con chưa hề bao giờ tin rằng có thể cảm thấy như vậy với một ai... Anh ấy đã có vợ... Con cũng yêu vợ anh ta lắm... Chẳng có chút hi vọng nào... Con yêu anh ấy quá!

- Nếu vậy má rất muốn được gặp người đó.

- Bà Diver mời mẹ con ta tới dùng bữa tối thứ sáu này.

- Nếu con yêu, con phải cảm thấy vui sướng, con phải cười lên...”

Rosemary ngẩng đầu lên. Gương mặt cô gái run rẩy một chút rất xinh rồi mỉm cười. Bà mẹ bao giờ cũng có nhiều ảnh hưởng đối với cô gái.

Rosemary đi Monte-Carlo với trọn vẹn một nỗi niềm cuồng. Cô gái leo dốc rất cao tới làng Turbie để đến phim trường cổ xưa của hãng Ganmont đang được tái thiết. Trong khi đứng đợi ở ngoài cổng rào đợi trả lời mấy chữ viết vội trên tấm các, cô gái có cảm tưởng như đang đứng trước cổng một hãng phim ở Hollywood. Những di tích kỳ quái của một phim mới xong, cảnh một đường phố tại Ấn Độ, một con kinh ngư khổng lồ bằng giấy bồi, một cái cây quái dị mang những trái anh đào lớn bằng quả banh bóng rổ phơi bày vẻ lạ mắt, nhưng cũng có vẻ địa phương như dặng mồng gà bông màu lợt, như cây *mimosa*, cây Điển-điển và cây tùng-lùn. Có một căn nhà bằng cây tạm bợ dùng cho những bữa ăn trưa cầm tay và hai gian nhà giống như nhà chứa rơm, và khắp nơi ở chung quanh có những nhóm người đang đợi, đầy hy vọng, mặt đã hoá trang.

Chừng mười phút sau, một người thanh niên tóc vàng kim tước chạy bố ra cổng.

“Xin mời cô Hoyt vào. Ông Brady đang ở trên sàn quay, ông muốn gặp cô lắm. Xin lỗi đã để cô phải đợi, nhưng cô hiểu cho có nhiều bà cô người Pháp hay đến quấy rầy quá lắm...”

Người cai quản phim trường mở một cánh cổng nhỏ trên bức tường bí kín. Rosemary bỗng nhiên cảm thấy vui sướng trong một khung cảnh quen thuộc, đi theo người đó trong chỗ tranh tối tranh sáng. Đó đây có những bóng người từ chỗ tối thui hiện lên, quay bộ mặt màu xám ra ngó cô gái, giống như những linh hồn ở địa ngục đón đợi những linh hồn mới tới. Có những tiếng thì thầm và xa xa dường như có tiếng véo von nhỏ của một chiếc phong cầm.

Rẽ quanh một dụng cụ có bánh xe, hai người tới trước cảnh sáng chói của sàn quay, trên đó một nữ diễn viên người Mỹ và một nam diễn viên người Pháp - mà ngược áo, cổ và tay áo sơ mi màu hồng tươi rói - đang đứng trước mặt nhau, hoàn toàn bất động. Họ ngó nhau như thể từ lâu nay hai người vẫn ở trong một điệu bộ như vậy. Không có thay đổi chi hết. Một hàng đèn chiếu vụt tắt kèm một tiếng hút gió, rồi bật sáng. Có tiếng gõ cửa lốc cốc từ xa chỉ rõ có ai gọi nhưng không hiểu ở chỗ nào. Một gương mặt màu xanh lơ bỗng xuất hiện trên cao giữa những ngọn đèn chiếu chói mắt, nói lên mấy tiếng gì đó nghe không hiểu, ở trong bóng tối. Rồi sự im lặng bị phá vỡ bởi tiếng ai nói trước mặt Rosemary:

“Baby, đừng bỏ tay ra. Cô sắp làm hư cả. Chiếc áo đỏ đáng mười bảng Anh...”

Lùi lại, người ta đụng phải Rosemary; người cai quản phim trường nhắc chừng:

“Hãy! Earl, cô Hoyt đứng sau đó, ông biết chưa?”

Lần đầu tiên hai người gặp nhau. Brandy là một người nhanh nhẹn và hoạt động. Khi bắt tay, Rosemary nhận thấy y ngấm cô gái từ đầu tới chân, cử chỉ đã quá quen khiến cho cô gái cảm thấy thoải mái đứng trong khung cảnh của mình, nhưng cũng vẫn cho một cảm nghĩ rằng người có cử chỉ đó có vẻ ta đây đôi chút. Nếu con người của mình là một phụ tùng có giá, cô gái có thể hưởng thụ mọi đặc lợi gắn liền với chủ nhân của nó.

Brady nói, giọng hơi có vẻ hách dịch đôi chút đối với một cuộc nói chuyện tay đôi, thấy đó còn sót lại một chút cái giọng cockney không thiếu xác xược:

“Tôi đợi cô, biết thế nào cô cũng tới. Cô đi đường bình an chứ?”

- Vâng. Nhưng má tôi với tôi rất sung sướng sắp được trở về nước nhà.

Brady phản đối.

- Không, không, không! Cô đợi tôi một chút, tôi cần nói chuyện với cô. Cô biết không *Con gái của Ba* mới thật là một phim ảnh! Tôi có coi ở Paris. Tôi có đánh điện hỏi xem cô đã ký với hãng nào chưa.

- Đáng tiếc. Tôi mới ký.

- Trời ơi! Phim gì?”

Rosemary nhú mào để khỏi sung sướng cười một cách ngây ngốc.

“Không ai thích được nổi tiếng mãi chỉ nhờ một vai tuồng...”

- Đúng, cô nói có lý. Dự định của cô ra sao?

- Má tôi bảo tôi cần được nghỉ ngơi. Khi nào trở về Mỹ, chắc chắn chúng tôi sẽ ký với hãng First National, hoặc tiếp tục với hãng Famous.

- “Chúng tôi” là ai vậy?

- Má tôi. Má tôi lo những vấn đề *business*.

Một lần nữa Brady lại ngăm cô gái từ đầu tới chân, Rosemary cảm thấy như bị thu hút. Không phải người đó hợp ý cô gái; hoàn toàn không giống với sự ngưỡng mộ tự nhiên mà cô gái cảm thấy nơi người đàn ông trên bãi

mới sáng nay. Giống như bấm vào cái máy, tách! Y thềm muốn cô gái, và cô gái trong niềm rung cảm tình nữ, thản nhiên ngắm đợi một vụ quy hàng có thể. Nhưng cô gái biết chắc nửa giờ sau sẽ chẳng còn nghĩ tới nữa, sau khi đã ra khỏi đây - không hơn gì một cái hôn của nam diễn viên trong phim.

Brady hỏi:

“Cô ghé tại khách sạn nào? À, phải rồi, tại nhà Gausse. Tốt lắm. À này, chương trình của tôi trong năm nay cũng đã sắp đặt xong, nhưng bức thư tôi viết cho cô vẫn còn giá trị. Tôi làm một phim với cô thích hơn với bất kỳ một diễn viên nào khác từ thời Connie Talmadge trở đi.

- Tôi cũng vậy. Tại sao ông không trở về Hollywood?

- Tôi không chịu nổi cái chỗ ác độc ấy nữa rồi. Ở đây đẹp lắm. Cô đợi tôi một chút, tôi sẽ đưa cô đi thăm.”

Trở lại sàn quay, nhà đạo diễn trở lại nói nhỏ và bình lặng với nam diễn viên người Pháp.

Năm phút trôi qua, Brady vẫn tiếp tục nói và thỉnh thoảng, nhà tài tử lại đổi chân đứng và gật gù cái đầu. Bỗng nhiên Brady ngưng lại hết, la mấy tiếng làm thay đổi ánh sáng từ những đèn chiếu. Đối với Rosemary, Los Angeles trở lại hiện diện. Không chút bối rối, cô gái hít thở khoan khoái trong khung cảnh bằng giấy bồi đỏ. Nhưng cô gái không thích gặp lại Brady trong cách mà y sẽ có, cô gái đã đoán ra trước, khi công việc xong. Bởi vậy cô gái liền dời khỏi khu vực kín bưng; đem theo đi đôi chút chiêu dụ ma quái của nơi đó. Thế giới vùng biển Địa Trung đối với cô gái bây giờ đã bớt trống rỗng, vì có chứa đựng phim trường này. Mọi người ngoài

đường cô gái thấy dễ thương; trên đường đi tới ga cô gái mua một đôi giày vải.

Bà mẹ lấy làm bằng lòng hay biết cô gái đã theo đúng lời khuyên của mình. Nhưng bà mẹ vẫn giữ ý muốn để cho cô gái tự mình thử thách năng lực bằng cách tham dự đời sống của mọi người đông đảo. Tuy bà Speers bề ngoài còn trẻ đã cảm thấy mỏi mệt. Giường người chết không làm cho ta trẻ lại, bà Speers đã hai lần thức canh bên giường người chết.

Nicole Diver, cảm thấy khoan khoái, có lẽ nhờ thứ rượu nho hồng, khoanh tay đưa khá cao để cho bông trà nhân tạo cài trên vai áo chạm tới má; rồi thiếu phụ đi ra vườn không có bãi cỏ. Thửa vườn được bao quanh, một mặt, bởi ngôi nhà cho cảm tưởng thửa vườn phụ thuộc vào đồng thời ngôi nhà cũng nằm trong vườn, hai mặt khác bởi khu làng cổ và mặt thứ tư, bởi mộ đá xuống lần lần từng bậc tới bãi biển. Dọc bờ tường về phía làng, vật gì cũng bụi bặm, dàn nho khăng khiu, mấy cây chanh, cây long não, chiếc xe một bánh đã cũ mới dựng đờ mà đã như bám chắc vào lối đi. Bao giờ Nicole cũng lấy làm lạ, khi quay mặt lại phía đối diện bên ngoài mảnh vườn trồng thược - dược, bước vào một khu vực xanh um và tươi mát đến độ hơn là còn giữ được trong những nếp khuất những giọt sương đêm.

Nicole cột trên cổ chiếc khăn màu hoa cà, mặc dù ánh nắng làm tiêu sắc, vẫn ánh màu lên da mặt, và trên cái bóng lay động dưới chân.

Gương mặt của Nicole dữ, gần như khép kín nếu người đối diện không để ý tới tia hoài nghi và thương cảm dịu nhẹ long lanh trong đôi mắt lục. Mái tóc của y xưa kia vàng tươi, đã theo thời gian sậm lại, nhưng người thiếu phụ hai mươi bốn tuổi lại quyến rũ hơn cô gái khi mười tám.

Thiếu phụ đi trên lối đi hai bên có bao bằng những viên đá trắng phát phơ bên trên một làn sương hương mờ ảo, rồi y tới một khoảng rộng tròn nhìn xuống mặt biển bên dưới. Trên cảnh những cây và đèn lồng đã tắt; tại đó có chiếc bàn lớn với những chiếc ghế bành bằng mây đan vây quanh, dưới chiếc lọng vĩ đại mua từ Sienne về. Những đồ vật đó được bày dưới một gốc tùng khổng lồ đẹp nhất các cây trong vườn. Nicole ngừng lại một lát, lơ đãng ngắm cây diên vĩ và nasturium mọc chen chúc như kiểu gieo

từng năm một. Trong lúc đó thiếu phụ cũng lắng tai nghe tiếng cãi cọ và tiếng la từ phía phòng trẻ con. Im lặng trở lại, Nicole tiếp tục đi giữa từng đám nhiều màu chen lẫn những thực dược hồng, kim hương đen và nâu, và những bông hường mỏng manh, cánh tím lợt, cánh sáng mờ trông như những bông hoa bằng đường trong tiệm bánh kẹo. Rồi khúc *scherzo* màu sắc, không thể tăng thêm cường độ, bỗng dứt giữa quãng không. Những bậc đá ướt đưa người đi dạo xuống một tầng thấp hơn dưới năm bậc.

Tại đó có cái giếng với cái trục kéo nước lúc nào cũng ướt và trơn ngay trong những ngày nóng nhất. Nicole đi lên bằng lối khác bước vô vườn rau, chân bước nhanh. Thiếu phụ ưa hoạt động, tuy đôi lúc có vẻ đang ở trong một sự nghỉ ngơi bất động nặng ý nghĩa. Nhưng vậy bởi lẽ y biết rất ít ngôn từ và không tin ở hiệu lực của ngôn từ cho nên khi ra chỗ đông người y có vẻ ít nói, chỉ góp phần u mặc giữa đám đông đúng trong định lượng cho rằng thật cần thiết, tức là rất ít. Nhưng vừa lúc những người đối diện cảm giác lúng túng vì sự nín lặng của y, thiếu phụ bỗng nổi hứng nói, khai triển sốt sắng làm cho chính y cũng phải ngạc nhiên, để rồi bỗng chốc ngưng lại, hầu như nhút nhát, giống như con chó săn khi phải trao mồi cho chủ.

Trong khi Nicole đi ngang vườn rau xanh um, ở trên cao một chút, Dick bước trên lối đi. Y tới phòng để các thứ dụng cụ. Nicole lặng lẽ đợi cho chồng đi qua, rồi y tiếp tục thăm thú những luống sà-lách, cho tới khu vườn thú nhỏ trong đó có chim cu và thỏ sống bên nhau, cũng có một con kéc, nó đón chào thiếu phụ bằng một tràng những tiếng la hỗn láo. Thiếu phụ xuống thêm nữa tới một tầng có bức tường thấp bao quanh hình vòng cung, đứng đó y ngắm biển Địa Trung, cách bảy trăm thước dưới chân.

Nicole đang đứng trên tầng cao của khu làng cổ Termes. Biệt thự và những nhà phụ thuộc đã chiếm mất một dãy nhà cổ của nông dân tựa lưng vào vách đá. Năm căn nhỏ đã được gom lại thành ngôi biệt thự và bốn ngôi nữa bị phá đi để làm khu vườn. Dãy tường bao bên ngoài được để y

nguyên, thành ra từ dưới đường lộ ngó lên biệt thự không nổi bật trong đám màu xám của làng.

Trong một lát, Nicole đứng ngăm mặt biển; nhưng đứng ngăm không như vậy hai bàn tay lạnh lẽo của thiếu phụ bị thừa. Dick vừa từ trong căn lều bước ra tay mang ống viễn kính tới đặt hướng về phía Cannes ở mé đông. Lát sau Nicole hiện ra trong vùng ngăm của ống viễn kính, Dick bèn đi vào trong lều và trở ra với chiếc loa phóng thanh. Trong lều y chồng chất không biết bao nhiêu thứ dụng cụ và máy móc.

Dick la trong máy phóng thanh:

- Nicole, tôi quên mất không nói, với cử chỉ sau cũng do tình thương của một nhà truyền giáo tôi đã mời bà Abrams, bà già tóc trắng đó...

- Tôi nghi lắm. Thật là một vụ xúc phạm không thể chối cãi!

Lời đáp tới tai Dick rất dễ dàng có thể coi như một cách chế giễu cái loa phóng thanh. Nicole càng la to hơn nữa:

- Mình có nghe tôi nói không?

- Có.

Dick đã hạ cái loa xuống lại bướng bình đưa lên.

Tôi còn mời thêm mấy người khác nữa; tôi sẽ mời hai người thanh niên...

Cô vợ thản nhiên đáp:

- Được lắm.

- Tôi muốn bày một bữa tiệc thật tầm thường, một buổi hội trong đó có những vụ to tiếng, chài mồi, có những người méch lòng bỏ về, những bà trốn vào phòng tắm... Mình sẽ thấy...

Y trở vô trong lều. Nicole nhận thấy chồng đang ở vào thời kỳ nổi hứng lôi kéo hết mọi người theo, nhưng chắc chắn sẽ tiếp theo bằng một thời kỳ ủ rũ - ủ rũ mà y cố giấu, nhưng Nicole đoán biết rõ. Sự nổi hứng nhân những vật dụng này nọ đôi khi đạt tới một cao độ không tương xứng với tầm quan trọng của vật dụng đó, nhưng được phô diễn với một nhiệt tình và một tài khéo lạ lùng. Nhưng khi đó y có tài làm cho những ai tới gần phải nhắm mắt yêu thích y - ngoại trừ mấy thứ sùng sỏ lúc nào cũng hoài nghi và không để cho lôi kéo. Phản ứng xảy ra khi chính Dick nhận thấy y khác người quá lắm.

Đôi khi nhớ lại y hãi sợ nhận định về cuộc đại hội cảm tình mà y đứng ra đầu tiên như kiểu một ông tướng có thể xác định về cuộc chém giết đã bày ra để thoả mãn một cơn khát thềm máu.

Tuy nhiên, dù sao cũng là một kinh nghiệm đáng hãnh diện khi được thu vào trong quỹ đạo của Dick Diver một thời gian. Mọi người sẵn sàng cho rằng y đối đãi với mình đặc biệt hẳn bởi y nhìn nhận thấy tách cách duy nhất của định mạng đáng kiêu hãnh của mình bị chôn vùi dưới những thoả hiệp trong bao năng. Dick có tài lôi cuốn từng người rất mau, nhờ lối trình trọng và lễ độ thật là dễ thương, như bởi linh tính, người khác chỉ nhận thấy kết quả của những cử chỉ mà thôi. Khi đó, không chút thận trọng, để phòng một chút gì làm lu mờ được hào quang của những tình bạn mới chớm, y mở rộng cánh cửa khoảng thế gian thích thú của y. Chừng nào mà khách chấp nhận y hoàn toàn, y hết sức chăm sóc tới hạnh phúc và thoả mãn của khách. Nhưng hễ chớm một chút hoài nghi, trước mắt khách y như bỗng tan biến,

chỉ để lại một kỷ niệm không thể chia sẻ với ai về những gì y đã nói và đã làm.

Tối hôm đó, lúc tám giờ rưỡi, Dick ra đón khách, tay khoác chiếc áo vét rất trịnh trọng, tương tự như người *toreador* cầm chiếc áo choàng khi đấu bò vậy. Đặc biệt, sau khi chào Rosemary và bà mẹ, y đợi cho hai người nói trước, dường như để cho hai mẹ con tự trấn an khi nghe thấy tiếng nói của mình trong một nơi xa lạ.

Quan điểm của Rosemary có thể tóm tắt như sau, một khi cô gái đã leo hết con dốc đưa tới làng Tarmes, nơi chỉ gặp có tươi mát, hai mẹ con sẵn sàng ném ra chung quanh những tia nhìn rất thiện cảm. Cũng như những đức tính thầm kín đôi khi chỉ biểu tỏ bằng một thay đổi về mặt rất bình thường, những tuyệt hảo được tính toán rất kỹ tại biệt thự Diana bỗng hiện ra qua những lỗi lầm thật nhỏ của chị ở ló ra ở hậu diện hoặc thái độ khăng khăng tà tâm của chị bếp.

Trong khi khách lần lượt tới, đem theo sự ồn ào kích thích của đêm hội sắp tới, những hoạt động nội trợ trong ngày lần lần nhường chỗ, tiêu biểu bởi vụ lũ trẻ con nhà Diver và người chăm sóc chúng sắp sẵn xong bữa tối nơi ngoại hiên.

Bà Speers thốt lên:

- Vườn tuyệt đẹp!

- Đó là vườn của Nicole. Không bao giờ nhà tôi để cho vườn được yên... Luôn luôn nhà tôi phải làm rộn, thay đổi, quan tâm tới từng phút bệnh của cây... Tôi chờ đợi một ngày nào đó nhà tôi sẽ mang trên cánh tay nào là những vết lem do bệnh *mildew*, nào là phân ruồi với đủ thứ sâu bọ...

Rồi đưa ngón tay chỉ Rosemary, Dick nói thản nhiên như muốn che giấu sự lo lắng của người cha:

“Tôi tính sẽ tặng cô chiếc nón đội ngoài bãi. Tôi sẽ là cứu tinh của lý trí của cô, cô bé lơ đễnh ạ!”

Rồi y đi ra ngoài hiên lo pha rượu. Vừa lúc đó Earl Brady tới. Y kinh ngạc thấy Rosemary ở đó. Cung cách của y bớt đột ngột hơn ở phim trường; tưởng chừng như khi vô đây y đã đổi đi lấy một cung cách khác vậy, nhưng Rosemary, so sánh với Diver, ngả tức thời sang phía Diver. So sánh cho thấy Brady hơi có vẻ mất mặt, không tế nhị. Tuy nhiên, một lần nữa, cô gái cảm thấy có sự thu hút nơi Brady.

Brady thân mật nói chuyện với bọn trẻ con vừa ăn tối xong:

“Hê lô, Lanier, hát một bài được chẳng? Hai người hát cho bác nghe một bài đi, Topsy và cháu”

Thằng nhỏ vui vẻ nhận lời, nói bằng cái giọng trầm bổng của những đứa trẻ con người Mỹ nuôi dạy tại Pháp:

- Hát bài gì bây giờ?

- Cháu thuộc bài *Mon Ami Pierrot* không?

Hai anh em bèn đứng cạnh nhau không chút nhút nhát, tiếng hát của chúng cất lên dịu và nhọn trong không khí buổi chiều:

Bạn Pierrot của ta ơi,

Cho ta mượn cái bút

Để viết mấy chữ.

Nến của ta đã tắt

Ta không còn lửa.

Hãy mở cửa nhà bạn cho ta

Vị tình thương của Chúa!

Tiếng hát im bật. Hai đứa trẻ, gương mặt hừng sáng do ánh sáng chiều sắp tắt, mỉm cười bình dị trước thành công. Rosemary tự nhủ biệt thự Diana là trung tâm điểm của thế giới. Trên một sân khấu như vậy, một cái gì không thể quên được không thể không xảy ra cho cô gái. Tiếng chuông ngoài cổng reng, số khách còn lại kéo tới cùng một lúc: hai ông bà Mckisco, bà Abrams, ông Dumphry và ông Champion. Mọi người cùng bước lên ngoại hiên.

Rosamary cảm thấy bất mãn rõ rệt. Cô gái liếc nhanh qua phía Dick như thể đòi một giải thích về sự kết hợp lủng củng giữa đám người này. Nhưng trên gương mặt ông chủ nhà không thấy một nét gì khác lạ. Đứng hiên ngang, y chào khách mới tới, biểu tỏ sự kính cẩn đối với những bảo vật vô giá mà có lẽ những người này tàng trữ trong người. Rosemary tin tưởng nơi y đến độ chấp nhận rằng có lý sự có mặt của hai ông bà Mckisco như cô gái vẫn chờ đợi sẽ gặp họ ở đây.

Mckisco nói với Abe North, vừa đến cùng với vợ:

- Tôi có thấy ông tại Paris. Thật ra tôi đã gặp ông hai lần.

Abe đáp:

- Vâng, tôi có nhớ.

Không để câu chuyện đứt khúc, tuy chẳng lý thú gì hết, Mckisco hỏi:

- Mà ở đâu ấy nhỉ?

- Ồ, có lẽ... (Abe bực mình). Tôi cũng chẳng nhớ nữa.

Cuộc đối thoại đã lấp đầy được một khoảng im lặng. Rosemary tự nhủ một câu nói thật tế nhị đưa ra lúc đó là vừa đúng chỗ; nhưng Dick không một chút cố gắng nào để phá vỡ đám đông đặc những người vừa tới, không làm chi hết để xoa dịu ông Mckisco, cứ đứng ngó hai người đàn ông ra về ta đây, và hơi bực tức.

Dick không chú tâm vào giải quyết vấn đề xã giao nho nhỏ đó vì y cho là không quan hệ đối với lúc đó. Cứ để tự nó cũng giải quyết. Y tự dành cho mình một dịp tạo ảnh hưởng to lớn hơn, y đợi lúc thuận tiện để gợi cho khách thấy họ đang vui vẻ lắm

Rosemary đứng gần Tommy Bardan; hôm đó Bardan lại ở trong một tình trạng ưa gây gổ - không hiểu nguyên nhân tự một món kích thích nào. Sáng mai y đã phải ra đi.

“Để về nhà ông?”

- Nhà tôi? Tôi chẳng có nhà tôi. Tôi đi chiến đấu.

- Chiến đấu ở đâu? Bất kỳ nơi đâu. Hồi này tôi không đọc báo; nhưng tôi đỡ chừng thế nào cũng có một chỗ để chiến đấu. Chiến tranh có bao giờ hết

đâu.

- Thế ông không quan tâm chi hết tới chính nghề mà ông chiến đấu để bảo vệ hay sao?

- Hoàn toàn không. Cần nhất là được trả lương tốt. Khi tôi thấy ở trong một cảnh nhàm chán quá tôi tới chơi với gia đình Diver thì tôi biết rằng độ vài tuần sau tôi sẽ tìm lại được ý thích đi chiến đấu.

Rosemary có vẻ khựng lại đôi chút.

“Ông quý gia đình Diver lắm mà?”

- Lẽ tự nhiên! Nhất là bà Diver. Nhưng bao giờ họ cũng tạo cho tôi ý thích đi chiến đấu.

Cô gái cân nhắc nhận xét đó -nhưng không thể hiểu.Gia đình Diver ngược lại cho cô gái ý thích ở lại gần họ, mãi mãi...

Rosemary nói:

“Ông có một nửa là người Mỹ”

Cô gái cho như vậy là giải quyết được một nửa vấn đề.

- Không, tôi có một nửa là người Pháp, tôi được nuôi dưỡng tại Anh, và từ năm mười tám tuổi tôi bận quân phục của tám nước khác nhau. Nhưng tôi hy vọng không đem tới cho cô cảm giác tôi không thích gia đình Diver. Tôi quý họ lắm, nhất là Nicole.

Rosemary thân nhiên đáp:

- Làm sao không quý họ được?

Đối với Bardan cô cảm thấy đã xa đôi chút. Những hậu ý trong chuyện của ý khiến cho Rosemary không thích và cô gái muốn tách biệt sự ngưỡng mộ vợ chồng Diver của mình với sự cay đắng xúc phạm của người trẻ tuổi. Rosemary lấy làm hơi lòng biết không phải anh chàng đó sẽ dẫn mình tới bàn tiệc. Nhưng cô gái vẫn suy nghĩ tới lời nói “nhất là Nicole” của y, trong khi mọi người tiến tới bàn tiệc đặt ngoài vườn.

Trong một lúc, trên lối đi, cô gái ở gần Dick. Rosemary có cảm tưởng một người đàn ông như Dick phải biết hết. Từ một năm nay, tức là đối với cô gái từ mãi mãi, Rosemary có rất nhiều tiền, đôi chút tiếng tăm và cơ hội để được gặp nhiều người có tiếng tăm khác. Và những ngôi sao to lớn hạng nhất đó đã tỏ lộ chỉ là những bức bình phong lớn của những con người bình thường mà góa phụ của một thiếu tá quân y và cô con gái đã quen biết tại một khách sạn nhà trọ ở Paris, Rosemary làm một người lãng mạn, cho tới khi đó sự nghiệp điện ảnh không đem lại bao nhiêu thỏa mãn về phương diện đó cho cô gái. Bà mẹ, bận lo tạo tiếng tăm cho con, không đời nào chấp nhận những kích thích đủ loại đã sẵn gặp được vì có thể nguy hại tới cô gái. Với lại Rosemary không còn ở đó nữa... Cô gái “ở trong” điện ảnh, nhưng không để cho điện ảnh chiếm ngự lấy mình. Cho nên, khi cô gái nhận thấy trong con mắt bà mẹ một bên xét đoán thuận lợi đối với Dick Diver, như vậy có nghĩ đối với Rosemary rằng người đàn ông đó là người đặc biệt...rằng cô gái có thể tiến tới nếu chùng nào còn muốn, hay có thể được.

Y nói:

“Tôi coi chùng cô... Chúng tôi quý cô lắm.”

Cô gái cho rằng Dick nói đúng. Và thản nhiên đáp:

- Còn tôi, tôi thấy yêu mến ông ngay phút đầu tiên gặp ông.

Dick làm bộ không nghe thấy hay coi câu nói như một lời xã giao.

Dick nói như muốn nhấn mạnh vào một điểm quan trọng:

“Những bạn mới đôi khi hợp ý nhau hơn là những người bạn cũ.”

Rồi Rosemary ngồi vào bàn. Cô gái biểu tỏ đôi chút vui sướng khi thấy Dick sắp bà Speers ngồi bên tay phải y. Còn cô gái ngồi giữa ông Campion và Brady.

Cảm động quá, cô gái quay lại phía Brady với ý định muốn tâm sự, nhưng vừa nghe thấy cô gái nói tới tên Dick một lần, một ánh mắt lạnh của y khiến Rosemary nhận thấy ngay y từ chối không nhận vai trò kẻ cả mà cô gái tính dành cho y.

Về phần cô gái, cô gái cũng cương quyết không kém khi Brady muốn chiếm độc quyền bàn tay của mình. Trong khi hai người nói chuyện điện ảnh, đúng hơn cô gái nghe Brady nói về điện ảnh, đôi mắt lễ độ của y, nhưng tâm trí thật bay bổng tận đâu không có lý gì y không nhận thấy.

Thỉnh thoảng, Rosemary nhận ra ý nghĩa một câu nói của y, như người ta nghe tiếng chuông đồng hồ đánh thức nhưng không đếm từng tiếng, và phần tâm thức của cô gái cung cấp những câu đáp cần thiết.

Trong một dịp nín lặng, Rosemary ngó về phía cuối bàn, nơi Nicole ngồi giữa Bardan và Abe North, với mái tóc vàng bông bênh dưới ánh nến. Rosemary lắng nghe giọng nói ấm và rõ của thiếu phụ, lạnh lạnh trong nhịp dài.

Nicole la lên:

“Tội nghiệp cho người đó, Abe, tại sao anh lại muốn cửa người đó ra làm hai.”

- Lẽ dĩ nhiên tại tôi muốn biết bên trong một chú bồi bán hàng càphê có những gì... Thế chị không thắc mắc như vậy sao?

Nicole gợi ý:

- Ô, chẳng hạn như có những thực đơn cũ, đồ xứ bề, tiền thưởng và những mẫu bút chì?

- Đúng. Nhưng vấn đề là chứng minh những điều đó một cách khoa học. Với lại đã đành dùng thử cửa âm nhạc ta có thể loại bỏ được khía cạnh nhớp nhúa của vụ này.

Tommy hỏi:

- Trong lúc hành sự ông tính sử dụng lưỡi cửa âm nhạc?

- Chúng tôi không đi tới đó. Y lo quá xa. Chúng tôi sợ sinh chuyện đổ vỡ đồ vật.

Nicole nói:

- Tất cả coi bộ kỳ lạ quá. Bất kỳ một nhạc sĩ nào dùng cái cửa của nhạc sĩ khác để...”

Mọi người ngồi vào bàn chừng nửa giờ, không khí đã thay đổi rõ rệt. Lần lượt các thực khách đều bỏ rơi những thắc mắc, lo lắng, nghi ngại, và nay họ chỉ còn là khách tới chơi nhà Diver, và người nào cũng có vẻ sung sướng. Còn gì khác chửi vào mặt hai vợ chồng Diver nếu không tỏ ra thân hữu, cởi mở, chăm chú -mọi người đều cố gắng như vậy, và nhận thấy thế, Rosemary thấy yêu hết cả, ngoại trừ ông Mckisco, rõ ràng là không hòa mình được vào với mọi người. Không phải y không tỏ ra sốt sắng, nhưng y xem ra quyết quyết tâm dùng liên tiếp những ly rượu để duy trì sự vui vẻ của lúc y mới tới. Ngồi ngả lưng trên ghế giữa Brady, mà y đã đưa ra vài nhận xét chua cay về điện ảnh, và bà Abrams, mà y không nói một lời, y chăm chăm ngó Dick Diver với một nét kiêu ngạo ác độc, chỉ thỉnh thoảng cố kéo Dick Diver vào một vụ nói chuyện riêng qua mặt bàn.

Mckisco hỏi Dick:

“Có phải ông là bạn của Van Buren Denby không nhỉ?”

- Có lẽ không quen.

Mckisco còn cố gắng hỏi gặng một cách khiêu khích:

- Kìa, tôi tưởng ông là bạn của y chứ?

Khi đề tài ông Denby bị đánh rớt bịch xuống y còn cố gắng đưa ra nhiều đề tài khác nhau chẳng ai trong bàn tiệc để ý tới, và mỗi lần vẽ lịch thiệp kiêu kỳ của Dick hầu như làm cho y tê dại. Thế rồi, sau một lúc im lặng, những câu chuyện bị ông Mckisco tìm cách đối thoại với mấy người khác, nhưng lần nào cũng giống như y đưa tay ra bắt một chiếc găng trong khi bàn tay đã rút ra khỏi. Sau cùng, làm ra vẻ một người lớn ở giữa đám con nít, bao nhiêu chú tâm y dồn hết vào ly rượu sâm-banh được rót ra trước mặt.

Rosemary đưa mắt ngó quanh bàn, háo hức nhận thấy sự vui thú của hết thảy mọi người như nhìn thấy nơi họ những con nuôi tương lai của mình. Một bóng đèn che giấu rất khéo trong một túm cẩm chướng chiếu sáng trên khuôn mặt bà Abrams, đã ửng đỏ nhờ những ly Veuve Cliquot, đang rạng rỡ sung sức, đầy độ lượng và thiện cảm. Gần bà Abrams là ông Ryal Dumphry, trong đám đông bạn đêm vui vẻ đã bớt không giống như một cô gái. Rồi tới Violet Mckisco, mà mọi người xưng tụng đã gây được tin tưởng về nhan sắc, đến độ mà bà ta không còn cảm thấy mình là vai phụ của một kẻ mới giàu nhưng chưa giàu.

Bên cạnh bà Mckisco là Dick, hoàn toàn chăm chú tới khách, rồi tới bà Sapeers, bao giờ cũng hoàn toàn. Sau nữa là Barban, đang nói chuyện rất nhiều và rất lịch sự với bà mẹ, Rosemary ghi nhận sự cố gắng đó. Sau hết là Nicole. Bất chợt Rosemary nhận thấy thiếu phụ dưới một ánh sáng mới lạ. Đối với cô gái thiếu phụ là người xinh đẹp nhất cô gái chưa từng gặp. Khuôn mặt của Nicole, một khuôn mặt thần thánh, khuôn mặt của một pho tượng Viking, khuôn mặt đó rạng rỡ giữa con bướm đêm mỏng manh bay tới tự nhiên trên những ngọn đèn lồng các màu treo trên những cành tùng. Thiếu phụ coi bộ tuyệt đối bình thản. Abe North nhấn mạnh:

“Lẽ dĩ nhiên tôi có những nguyên tắc. Không một người nào có thể sống được nếu không có những nguyên tắc đạo đức. Những nguyên tắc của tôi

khiến tôi hết sức chống lại việc thiếu sống những bà phù thủy. Cứ mỗi lần người ta đem thiêu một bà tôi lại cảm thấy cổ tôi bị nung đỏ như cục than.”

Do Brady, Rosemary biết rằng North là một nhạc sĩ, sau một thời gian đầu nổi danh rất sớm, từ bảy năm nay không sáng tác được chi hết. Bên cạnh North là ông Champion thành công trong việc cố gắng che đậy bề ngoài nhiều nữ tính. Rồi đến Mary North với một vẻ mặt thật tươi vui, không ai có thể đứng không đáp lại bằng một nụ cười trước sự chói sáng của hai hàm răng thật trắng của y. Chung quanh đôi môi tươi vui đó toàn thể gương mặt cũng phản ánh một niềm vui sướng.

Sau hết là Brady, sự vồn vã của y lần lần trở nên dễ thương một cách tự nhiên và bớt đi cái vẻ vồn vã coi như một vấn đề nguyên tắc với mục đích tránh những yếu kém của mọi người và biểu tỏ năng lực của y.

Trong niềm tươi mát của tâm hồn, Rosemary tưởng như đang trở về nước nhà, trở về cái thế gian của chính mình, sau những ngẫu hứng đùa cợt và dâm dăng ở ngoài biên giới.

Đom đóm bay lượn trong bóng tối, xa xa trên một ngọn đồi nào đó có tiếng chó sủa. Dường như chiếc bàn tự nhiên dâng cao lên như một sàn nhảy tự động, các thực khách cảm thấy một cảm tưởng kỳ lạ như chỉ có riêng bọn họ đang ở trong một thế giới u tối. Một tiếng cười bị nén lại của bà Mckisco khác nào sự báo hiệu của tình trạng tách rời với thế giới bên ngoài mà mọi người đều đạt tới. Tức thì hai ông bà Diver bắt đầu hăng hái lên, biểu lộ hết, như đem lại một sự bù trừ cho khách đã được tế nhị dẫn dụ để khỏi hối tiếc cái thế gian vừa rời khỏi. Trong một thời gian ngắn, hai ông bà Diver như nói với khách riêng từng người một, rồi chung một lượt, để xác nhận với họ về tình bạn, hơn nữa về tình thương. Trong lúc đó những bộ mặt quay về phía hai ông bà Diver giống như những khuôn mặt trẻ thơ hướng tới cây Giáng Sinh.

Rồi bỗng nhiên, sự tương ứng tự nhiên của những người ngồi cùng bàn trở nên phân tán. Khoảnh khắc đám khách bị mạnh dạn kéo ra khỏi sự vồn vã tầm thường và đưa vào không khí tình cảm quý giá hơn đã trôi qua, trước khi họ có thể ý thức được, một cách phi lễ nhiều hay ít.

Nhưng sự ma quái của vùng duyên hải Địa Trung, tính cách phù thủy của đêm tối, tiếng nhạc rì rào của sóng biển như đã lùi ra xa, rồi nhập vào hai vợ chồng Diver. Rosemary ngó Nicole, thôi thúc bà mẹ nhận cái sắc màu vàng mà bà mẹ đã khen đẹp và nói: “Tôi cho rằng những đồ vật phải là của những người yêu thích chúng...” rồi nhét trong sắc hết thảy những vật dụng màu vàng có thể tìm thấy: bút chì, thỏi son môi, cuốn sổ tay, vân vân, bởi vì những thứ đó hòa hợp với nhau...

Nicole biến mất. Và chẳng bao lâu Rosemary cũng nhận thấy Dick không ở đó nữa. Khách phân tán tùy ý trong vườn hay trên ngoại hiên.

Bà Mckisco đề nghị với Rosemary:

“Cô có tới phòng tắm không?”

Cô gái không tính làm vậy.

Bà Mckisco nài nỉ:

“Tôi phải tới đó.”

Rồi không giấu giếm chi hết bà Mckisco đi thẳng vô nhà, trong khi Rosemary ngó theo bằng con mắt không đồng ý. Earl Brady đề nghị cùng đi tới chỗ bức tường thấp ngó xuống phía biển, nhưng cô gái cảm thấy đây

là lúc thuận tiện để níu lấy Dick Diver khi y trở ra, và cô gái từ chối, thích ngồi lại nghe Mckisco và Bardan tranh luận ráo riết.

Mckisco nói:

Trời ạ, tại sao ông cứ nhất định chiến đấu chống người Sô viết? Phải chăng họ đã trải qua một cuộc thử thách vĩ đại nhất lịch sử loài người? Còn ở vùng Riff? Tôi cho rằng chiến đấu đứng về phía công lý mới anh hùng.

Bardan gay gắt hỏi:

- Làm cách nào ông có thể khám phá được đâu là công lý?
- Trời ơi, bình thường ra con người thông minh nào chả biết.
- Ông có là Cộng sản không?

Mckisco đáp:

- Tôi là người xã hội. Tôi dành tình cảm cho nước Nga.

Bardan niềm nở đáp:

- Còn tôi, tôi là lính. Nghề của tôi là giết người...Tôi chiến đấu tại vùng Riff vì tôi là một người Âu Châu. Còn tôi chiến đấu với bọn Cộng sản vì chúng muốn cướp lấy những gì tôi có.

- Nếu đưa ra lý do như vậy thì bần tiện quá.

Mckisco đảo mắt quanh một vòng để tìm đồng minh nhưng không có. Y không có một ý niệm gì về thứ đối phương như Bardan, về sự đơn giản trong mớ những lý do đưa ra, cũng như sự phức tạp của phương pháp tranh đấu. Mckisco không phải thứ người mới tập vận dụng tư tưởng. Y biết cách nhận định và sắp đặt những tư tưởng, nhưng bị đặt trước một người mà coi như “không biết gì hết” vì người đó làm y bỡ ngỡ, nhưng cũng không thể cảm thấy mình cao hơn, y kết luận rằng Bardan là sản phẩm của một thế giới cổ lỗ, do đó chẳng có giá trị, những tiếp xúc mà Mckisco đã có với những giai cấp tư sản ở Mỹ đã thấm nhuần vào y tinh thần thời thường bất định, sự ngu dốt tự mãn, thói ngang nhiên bất lịch sự của họ, toàn những đặc tính mượn của người Anh, bất kể tới những lý do đã giúp cho tính trường giả và lối thẳng tay của người Anh một ý nghĩa, những đặc tính mượn đó đem áp dụng tại một nước đáng lẽ đôi chút kiến thức và lịch thiệp đã hữu ích hơn. Đó là một thái độ đề cao nhất trong cái gọi là “những cung cách Harvard” hay tư thái Harvard vào năm 1900. Mckisco nghĩ rằng Bardan là một người thuộc loại đó vì đã uống khá nhiều để quên rằng y vốn sợ loại người đó nhất cho nên y đã làm phải tình trạng hiện thời.

Có đôi chút hổ thẹn giùm cho Mckisco, Rosemary bề ngoài thản nhiên nhưng thật ra rất nôn nóng, mong đợi Dick Diver trở ra. Còn ngồi lại với Mckisco, Bardan và Abe, tại bàn tiệc đã vắng người, cô gái chú ý tới lối đi hai bên có trồng thạch thảo và sim đưa ra ngoài hiên. Chiêm ngưỡng bán diêm của bà mẹ đang in lên nền kính sáng của một cánh cửa, cô gái sắp sửa đến với mẹ thì bà Mckisco vừa vồn vã từ trong nhà chạy ra.

Rõ ràng thiếu phụ đang bị kích thích quá. Trong sự lặng lẽ khi thiếu phụ kéo chiếc ghế vào ngồi xuống hai mắt chăm chăm ngó thẳng, miệng run run, ai cũng nhận thấy thiếu phụ đem tới một tin tức gì quan trọng. Câu hỏi của người chồng: “Có chuyện gì đó, Vi?” đã nói lên ý nghĩ của mọi người.

Thiếu phụ nói chung với mọi người:

“Mình ơi...”

Nhưng quay lại phía Rosemary, thiếu phụ tiếp:

- Cô ơi! Không có chi hết... Thật tình, tôi không thể nói gì được...

Abe nói:

- Ô hay! Ở đây chúng ta là bằng hữu cả.

- Thế này...trên kia, trên lầu một, tôi được chứng kiến một cảnh... Chà, các bạn tôi!

Rồi lắc cái đầu có vẻ bí mật, thiếu phụ ngừng lại, vừa đúng lúc nghe thấy Tommy Bardan lễ phép nhưng gay gắt nói:

Những gì xảy ra tại đây không liên quan tới ai hết.

Violet tưởng như bị nghẹt thở... rồi, cố gắng hơn, thiếu phụ có một vẻ mặt khác. Vừa lúc đó Dick ra và, có một linh tính rất chính xác, ngăn Barban với vợ chồng Mckisco và tỏ ra hết sức dốt nhưng rất tò mò về những chuyện văn chương với Mckisco - làm vậy đã đem lại cho Mckisco khoảnh khắc cảm thấy cao hơn mọi người mà y đang cần. Mọi người giúp Dick vác đèn. Còn gì thích thú hơn là đem đèn sáng ra vườn đang ở trong bóng tối? Rosemary cũng phụ một tay trong việc đó, trong khi rất kiên nhẫn trả lời sự tò mò bất tận của Royal Dumphry về Hollywood.

Cô gái tự nhủ: “Chà, ta cần phải có một lúc nói chuyện riêng với Dick... Y phải nhận thấy thế, vì những luật lệ của y đúng là những gì mẹ ta đã dạy cho ta.”

Rosemary không lầm. Thật vậy, bây giờ Dick biết tách rời cô gái khỏi đám đông nơi ngoại hiên, và hai người đứng riêng ra với nhau, dờn xa ngôi nhà, bước xuống mấy bậc đá hay mấy cấp cao thấp không đều tới bên bờ tường thấp thó xuống biển. Hai người ngắm cảnh biển Địa Trung Hải. Ngoài xa, chiếc tàu cuối cùng trong quần đảo Lerins đang đi qua vịnh; như chiếc đèn xếp ngày 14 tháng bảy, chiếc tàu lập lờ trên mặt nước đen, giữa những hòn đảo tối.

Dick nói:

Bây giờ tôi mới hiểu cái lối của cô mỗi khi nói tới bà cụ. Thái độ của bà cụ đối với cô rất đẹp, theo ý tôi. Bà cụ có một thứ khôn ngoan hiếm có.

Cô gái nói như đọc kinh:

- Má tôi là người hoàn toàn.

- Khi này tôi có nói chuyện với má cô về một dự định của tôi. Má cô bảo việc ở lại Pháp lâu hay mau hoàn toàn do ý muốn của cô.

Rosemary khó khăn mới dẫn lại không nói “do ý muốn của cô.”

Vì mọi sự đều hoàn tất...

- Hoàn tất? Hoàn tất thế nào?

- Này nhé... Cái phần mùa hè này đã chấm dứt. Tuần trước, chị của Nicole đã ra đi. Đến mai Tommy Bardan cũng ra đi. Thứ hai sẽ tới lượt Mary và Abe North. Có lẽ cũng còn được ít ngày vui nữa trong mùa hè này -nhưng cái phần mùa hè kia thì đã thật sự chấm dứt. Tôi muốn nó chấm dứt trong một ngày hơn là để tàn lụi lần lần, bởi thế tôi mới bày ra bữa tiệc hôm nay. Điều tôi muốn nói là Nicole và tôi sẽ đi Paris tiễn chân Abe North về Mỹ. Tôi không hiểu cô có muốn đi cùng chúng tôi hay không?

- Thế má tôi bảo sao?

- Coi bộ bà cụ thấy rằng cũng được. Bà cụ không tính cùng đi, nhưng cô có thể đi một mình được.

Rosemary nói.

- Lần cuối cùng tôi tới Paris, tôi còn là một cô gái nhỏ. Tôi rất thích trở lại Paris cùng với ông.

- Cô nói vậy tôi rất vui lòng.

Không hiểu do tưởng tượng của Rosemary, hay giọng nói của Dick tự nhiên trở nên sang sảng:

Lẽ dĩ nhiên sự có mặt của cô ở đây đã khiến mọi người phải chú ý ngay sau khi cô xuất hiện trên bãi. Cái năng lực mà cô sẵn có... hết thảy chúng tôi đều tin chắc do nghề nghiệp... Nicole là người cả quyết như vậy. Điều đó không bao giờ biểu lộ cho một người đàn ông hay cho một nhóm nhỏ nào...

Linh tính báo cho Rosemary biết trong tư tưởng Dick từ từ chuyển từ cô gái tới Nicole. Về phần cô gái cũng biết thẳng bót và cũng cả quyết không kém:

“Ban đầu tôi muốn quen biết hết -và nhất là ông.Tôi từng nói với ông lần thứ nhất, ngó thấy ông tôi đã bị tiếng sét.”

Như vậy đúng là cung cách cô gái nên theo. Nhưng khoảng bao la giữa trời và đất đã làm dịu bớt tính thần người đàn ông trẻ tuổi và tiêu tan mất động lực đã khiến y đưa Rosemary tới chỗ đó. Y đã cảm thấy trong sự kêu gọi quá rõ rệt, sự cố gắng trong một cảnh không được tập trước và những lời đối thoại không quen.

Dick tìm cách gây nơi Rosemary ý muốn quay trở lại ngôi nhà, nhưng rất khó và y cũng không muốn bỏ mất cơ hội ở gần cô gái. Y vui vẻ diễn:

“Cô không biết mình muốn gì và cô muốn đem điều đó hỏi bà cụ, có phải thế không?”

Cô gái ngạc nhiên. Cô đụng vào áo của Dick, mơn man trên lớp ngoài dày tưởng như đó là tấm áo của một linh mục. Cô gái có vẻ muốn quỳ xuống - và phóng ra mũi tên sau cùng.

Tôi có cảm tưởng ông là con người lạ lùng nhất mà tôi đã gặp -ngoại trừ má tôi.

Cô có hai con mắt rất lãng mạn.

Vừa cười Dick vừa dắt cô gái trở về nơi ngoại hiên và trao trong tay Nicole.

Giờ ra về tới rất mau. Hai vợ chồng Diver cố gắng giúp vào đó nữa. Trên chiếc xe Isotta lớn của gia đình ngủ tại khách sạn để sáng mai khởi hành sớm, cùng lên xe có bà Abrams, hai ông bà Mckisco và ông Champion.

Earl Brady đưa Rosemary và bà mẹ về khách sạn trên đường trở lại Monte-Carlo; Royal Dumphry cũng xin quá giang vì xe của gia đình Diver quá chật.

Ngoài vườn, đèn xếp còn cháy sáng trên bàn tiệc khi vợ chồng Diver đứng bên nhau tiễn khách ra về, Nicole lấp đầy ban đêm bằng duyên dáng của mình, Dick chào mỗi người bằng một lời riêng. Khi rời xa Rosemary có một cảm giác se thắt, bỏ lại hai vợ chồng Dick một mình ở nhà. Một lần nữa cô gái tự hỏi không hiểu bà Mckisco đã thấy gì ở trong phòng tắm.

Đêm trong vắt và đen như treo trong chiếc rổ máng vào một ngôi sao duy nhất. Không khí nặng làm cho chiếc kèn trên xe thứ nhất cũng thêm nặng. Tài xế xe của Brady lái rất chậm; thỉnh thoảng lại trông thấy đèn hậu của chiếc Isotta; lát sau biến mất. Chừng mười phút sau lại trông thấy, nhưng dừng lại ở bên đường. Brady đi chậm lại. Xe kia lại chạy lên, chậm chậm, rồi xe này vượt lên. Khi vượt qua nghe có tiếng nói hăng hái trong xe kia và thấy người lái xe đang cười. Rồi xe tiếp tục chạy mau hơn, lúc thì giữa hai dãy cây tối đen, lúc thì chạy giữa trời đêm trong vắt, sau cùng cũng đến nơi, sau nhiều lần xuống dốc thẳng đứng, trước ngôi nhà to lớn của khách sạn Gausse.

Rosemary ngủ luôn ba tiếng đồng hồ, rồi tỉnh lại, với cảm tưởng bay bổng trong ánh trăng. Cô gái kiểm điểm hết những trường hợp có thể kết thúc bằng một cái hôn. Nhưng chính cái hôn lại mờ nhạt như hôn trong phim ảnh vậy. Cô gái trở mình, trở đi trở lại có tới hai chục lần -triệu chứng đầu tiên của bệnh mất ngủ mà cô gái bắt đầu biết. Rồi cô gái lại tìm cách nhận định vấn đề như thể quan điểm của bà mẹ. Làm vậy, cô gái cảm thấy sâu sắc hơn kinh nghiệm riêng, đã giải thích cho thấy tìm lại được những chi tiết đã nghe nhưng ban đầu không lưu ý.

Rosemary được nuôi dạy trong tư tưởng cho rằng làm việc là một sự cần thiết. Bà Speers đã dùng hết những món tiền còn lại trong gia sản để lại của hai ông chồng đã chết vào việc giáo dục cô gái. Rồi khi cô gái trong thời nảy nở của mười sáu tuổi, khi triển một nhan sắc dễ thương với mái tóc vàng kỳ lạ như một vòng hào quang, bà mẹ đưa con tới Aix-les-Bains và chẳng thông báo trước, bước vô nhà riêng của một nhà “sản xuất” lớn người Mỹ đang nghỉ để trị bệnh tại thành phố có suối nước này. Khi nhà sản xuất trở lại New York, hai mẹ con cũng tới đó. Và do đó em đã thử đóng

phim. Thành công theo sau đó, và hứa hẹn một đời sống yên ổn lâu dài. Kết quả của một cuộc thành công đã đưa bà Speers tới một tâm trạng có thể tóm tắt như sau và tối hôm đó bà Speers đã có nói: “Con được nuôi dạy trong triển vọng phải làm việc -chứ không phải để lấy chồng. Bây giờ con đang gặp vấn đề thứ nhất cần giải quyết, đó cũng là một vấn đề tốt. Con hãy tiến tới... bao nhiêu những gì sẽ xảy ra với con hãy coi như những yếu tố ngẫu nhiên cho kinh nghiệm. Con sẽ bị thương, hay con sẽ làm bị thương người kia -điều đó không có hại chi hết cho con, vì trên bình diện kinh tế, con là con trai chứ không phải con gái.”

Rosemary chưa hề suy nghĩ nhiều, ngoại trừ suy nghĩ tới sự hoàn hảo vô cùng của bà mẹ, cho nên lần cắt rún này đã làm cho cô gái mất ngủ. Qua những khung cửa lớn, một luồng sáng chưa phải là rạng đông tràn vô phòng, cô gái trở dậy bước ra ngoài hiên đi dạo trên những viên gạch lát còn nóng dưới bàn chân không. Trong không khí đầy những tiếng động nhỏ kỳ bí. Một con chim ương ngạnh ca ngợi mãi một thành công nào đó trên ngọn đám cây che bóng nơi sân quần vợt. Có tiếng bước chân trên lối đi mé sau khách sạn, phát ra những tiếng động khác nhau khi giầy bước trên nền đất cát ở lối đi hay trên lớp sỏi ở lối vào hoặc trên những bậc thềm bằng xi măng.

Trên cao kia, nơi những ngọn đồi u tối, vợ chồng Diver đang sống. Rosemary nghĩ tới họ, tới cả hai người, và tưởng như còn nghe thấy hai người nhẹ nhàng hát một bài ca phảng phất như khói sương, long trọng như một bản quốc thiều. Lũ con đang ngủ cửa nhà họ đóng kín trong đêm.

Cô gái trở vô phòng ngủ, bận chiếc áo nhẹ, chân mang giầy vải rồi đi ra hiên chạy dọc theo tòa nhà tới cổng lớn. Cô gái bước vội, vì nhận thấy nhiều phòng khác trong đó có người đang ngủ cũng mở ra nhiều. Đột nhiên cô gái dừng bước, nhận thấy có ai đang ngồi trên những bậc lớn trên lối vào chính. Rồi cô gái nhận ra Luis Campion -y đang khóc.

Y đang khóc sụt sùi, lặng lẽ, với những tiếng nước nở, như thể đàn bà khóc. Trông thấy thế cô không thể không nhớ lại một cảnh cô mới diễn hồi năm ngoái. Bước tới gần, cô đưa tay đung vào vai y, Champion la lên một tiếng trước khi nhận ra cô.

“Có chuyện gì vậy?”

Hai mắt Rosemary ngó thẳng trong mắt y, thẳng thắn và tốt lành, không có cái vẻ ngó nghiêng biểu lộ tò mò.

“Tôi có thể giúp ông được việc gì không?”

Không ai có thể làm gì được cho tôi hết. Tôi biết thế. Tôi chỉ trách chính tôi. Bao giờ cũng vậy hết.

- Nhưng có chuyện gì vậy? Ông có thể nói cho tôi nghe được không?

Người kia đáp:

- Không. Chừng nào cô lớn tuổi hơn cô sẽ hiểu những người yêu nhau khổ như thế nào... Tốt hơn là cứ trẻ mãi và vô tư hơn là yêu. Tôi đã có thời kỳ như vậy, nhưng chưa bao giờ giống như lần này... thật bất ngờ, và đúng lúc mọi sự đều tốt đẹp...

Gương mặt của người đàn ông trẻ tuổi có một vẻ gì đáng ghê tởm trong ánh sáng lúc rạng đông. Nhưng Rosemary không để lộ sự ghê tởm đột nhiên cảm thấy đó. Nhưng sự nhạy cảm nơi Champion đã dè chừng y về ảnh hưởng y có thể đã gây ra, đột nhiên, y lái câu chuyện sang ngả khác:

“Abe North đang ở quanh đâu đây... “

- Sao? Abe North ở nhà gia đình Diver cơ mà.

- Đúng, nhưng y mới trở dậy... Thế cô không biết có chuyện gì đã xảy ra sao?

Một cánh cửa sổ ở lầu trên, bỗng mở ra, có tiếng la:

“Làm ơn đi ra xa mà nói chuyện.”

Rosemary và Champion lui thui bước xuống mấy bậc đá tới ngồi trên ghế bên đường xe chạy.

“Thế ra cô chưa biết chuyện gì đã xảy ra à? Chuyện không thường đâu cô ơi...”

Campion có vẻ hăng hái.

“Tôi chưa hề được trông thấy một sự việc đột ngột như vậy... Tôi vốn tránh không giao thiệp với những người dữ tợn... Họ làm cho tôi bị hoang mang đến phải nằm mất mấy ngày...”

Campion ngó cô gái ra vẻ hân hoan lắm. Nhưng cô gái chẳng hiểu y muốn nói gì.

Campion lại tiếp:

“Này cô... sắp có một vụ đấu!”

Campion vừa nói vừa ngả người cúi lại gần cô gái, bàn tay đặt trên đầu gối cô gái để chứng tỏ không phải một cử chỉ vô tình- vì xem ra lúc đó y đã vững tâm lắm.

Rosemary hỏi:

- Sao? Ông bảo sao?

- Một cuộc đấu kiếm...à, cũng chưa biết rõ là đấu gì.

- Nhưng ai tính đấu với ai?

- Chà, tôi đến phải kể lại hết đầu đuôi cho cô nghe mới được.

Campion hít vào một hơi thật mạnh rồi nói, câu nói của y có ý như trách cô gái nhưng cũng không để tâm tới phần lỗi của cô gái.

“Đã đành cô ngồi trên xe kia... như thế cũng là may cho cô... Về phần tôi, trong vụ như thế này tôi mất đến hai năm sống... Chuyện xảy ra đột ngột quá!”

- Nhưng mà sao? Chuyện gì đã xảy ra?

- Tôi cũng chẳng hiểu lúc đầu như thế nào. Nghĩa là bà ấy bắt đầu nói chuyện.

- Ai mới được chứ?

- Violet Mckisco.

Campion hạ thấp giọng như có người ngồi dưới gậm ghế nghe trộm và nói tiếp:

“Nhưng đừng có đả động tới gia đình Diver, vì y có đe dọa ai sẽ làm vậy.”

- Ai đe dọa?

- Tommy Bardan chứ ai. Cô nhớ đừng có nhắc lại với ai tôi đã nói tên họ ra nhé. Chẳng một ai trong chúng tôi biết rõ Violet đã nói gì, vì y cứ hỏi bà ta hoài, rồi chồng bà ta cũng chen vô, thế là bây giờ bọn mình phải gánh lấy vụ đầu đó. Sáng nay, lúc năm giờ, tức là trong vòng một giờ nữa...”

Y thở dài, ra vẻ bận tâm lo lắng:

“Tôi hầu như muốn rằng vụ này để tôi lo thì hơn... Tốt hơn hết là tôi sẽ bị giết, vì tôi chẳng có lý do gì để sống nữa...”

Một lần nữa Champion lặng thinh, lắc lư cái mình từ phía trước ra phía sau như thể ru nổi buồn.

Một lần nữa ở trên cao, cánh cửa lại hé mở và vẫn tiếng nói khi nãy:

“Có nín đi hay không hả?”

Vừa lúc đó Able North, có vẻ lúng túng, từ bên trong khách sạn đi ra chợt trông thấy hai người đang ngồi nói chuyện. Rosemary lắc đầu làm hiệu trước khi Abe cất tiếng nói, rồi cả ba cũng đi tới một chiếc ghế khác xa khách sạn hơn. Rosemary thấy Abe North hơi say.

“Kìa cô, đã dậy sớm vậy? Cô ra đây làm gì?”

- Tôi vừa thức dậy xong.

Cô gái toan cười, nhưng lại thôi, nghĩ tới tiếng than phiền ở trên cao kia.
Abe North hỏi:

“Cô bị tiếng hót của hoa mới làm náo động? Đúng thế, bị hoa mới làm khó chịu. Còn thằng cha này đã kể hết cho cô nghe chưa?”

Campion nghiêm trang nói:

“Tôi chỉ biết và chỉ nói những gì chính tai tôi nghe thấy.”

Rồi y đứng lên, vội vã bỏ đi. Abe ngồi vào chỗ của Champion bên Rosemary.

Tại sao ông đối xử với ông ta mạnh bạo như vậy?

- Tôi đối xử mạnh bạo với y? Sáng hôm nay y đã lấy nước mắt rải chan hòa khắp nơi quanh đây.

- Nếu vậy chắc ông ta có chuyện gì buồn lắm?

- Có thể.

- Còn cái vụ đấu gì đó? Ai sẽ đấu với ai? Tôi có thể cảm tưởng đã có chuyện lạ lùng gì xảy ra trong xe khi chúng tôi vượt lên. Có đúng như vậy không?

- Nhất định là lạ lùng thật, nhưng có vẻ đúng.

Chuyện bắt đầu xảy ra lúc chiếc xe của Brady vượt chiếc xe của Diver đậu lại bên đường... Violet Mckisco kể lại cho bà Abrams nghe điều gì mà y vừa khám phá thấy liên quan đến gia đình Diver, y lên lầu một vào lúc nào đó và được chứng kiến một điều gì làm cho y phải bối rối lắm. Nhưng Tommy đúng là thứ chó giữ nhà đối với những gì đụng chạm tới gia đình Diver. Thật ra, Violet cũng ghê tởm lắm và về phần Tommy cũng... nghĩa là hai vợ chồng Diver đối với bằng hữu quan trọng hơn nhiều người trong bọn đã nhận định. Đôi khi những người đó có vẻ như những tài tử vũ ballet rất có duyên và đáng được lưu ý như người ta lưu ý tới một vũ điệu ballet vậy. Nhưng họ không phải chỉ có thế. Cần biết rõ những chuyện về họ. Tóm lại Tommy là một trong số những người đàn ông mà Dick chấp nhận cho tới gần Nicole, do đó khi bà Mckisco sắp kể chuyện về gia đình Diver, Bardan liền can thiệp:

“Bà Mckisco, tôi yêu cầu bà đừng nên nói chi hết về bà Diver.”

Violet Mckisco nhận xét:

- Tôi đâu có nói chuyện với ông.
- Tôi nghĩ tốt hơn hết nên bỏ qua câu chuyện đó.
- Nhưng người đó là thần thánh hay sao?
- Bà nên để cho họ yên. Bà hãy nói chuyện khác!

Bardan ngồi trên chiếc ghế phum, cạnh Champion. Champion kể chuyện lại cho tôi nghe như vậy.

Violet đáp:

“Này, tôi có cảm tưởng như ông tôn quý y lắm thì phải?”

Chắc cô thừa hiểu những chuyện người ta nói trên xe buổi tối khuya. Có người nói chuyện, có người chẳng để tâm nghe. Vì mệt, vì buồn ngủ. Nghĩa là chẳng ai hiểu thật rõ những gì đã xảy ra, nhưng xe đậu lại và Bardan lớn tiếng -thứ tiếng làm cho mọi người phải tỉnh lại hết, tiếng của người kỵ binh hô ra lệnh:

“Xin mời uống ở đây đi. Từ đây tới khách sạn chỉ còn chừng một dặm đường, các người có thể đi bộ được -nếu không tôi cũng kéo các người tới đó. Dù sao, các người nên cầm miệng, vợ cũng như chồng!”

Mckisco la:

- Đồ vũ phu! Anh cho rằng anh có bắp thịt tốt hơn tôi. Nhưng tôi không sợ anh, tôi cần là cần một vụ đấu có người chứng đàn hoàng...

Mckisco đã bậy ở chỗ đó, bởi vì Tommy là người Pháp, y cúi xuống và tát cho Mckisco một cái, và chú tài xế cho xe chạy lên. Đúng lúc đó xe của cô vượt qua. Thế rồi các bà làm ồn lên... Mọi chuyện tới đó thì xe về đến khách sạn.

Tommy điện thoại cho người quen ở Cannes để người đó tới làm chứng, còn Mckisco thì bảo không có Champion giúp sức, với lại Champion cũng không thích như vậy. Thế rồi, Mckisco điện thoại mời tôi tới ngay, nhưng đừng nói chi hết cho gia đình Diver biết. Violet Mckisco thấy khó chịu, bà Abrams phải đưa về phòng cho uống *bromur*, sau đó đã ngủ yên. Khi tới nói, tôi đã tìm cách thảo luận với Tommy nhưng Tommy nhất định không

nghe, ngoại trừ Mckisco phải xin lỗi, nhưng Mckisco cũng nhất định không chịu xin lỗi.

Khi Able kể xong, Rosemary trầm ngâm rồi hỏi:

Gia đình Diver có biết đã xảy ra chuyện cãi lộn vì họ không?

- Không. Họ không nên được kể cho biết. Thằng cha ngu đần Champion đáng lẽ không nên nói chuyện đó với cô, nhưng y đã lỡ nói rồi... Còn người tài xế, tôi có bảo y nếu y tiết lộ vụ này tôi sẽ đưa cái cửa âm nhạc ghê gớm của tôi tới. Vụ này hai người đấu với nhau mà... Với Tommy cần có một cuộc chiến thật sự.

Rosemary nói:

- Tôi hy vọng rằng gia đình Diver sẽ không khám phá thấy chuyện chi hết.

Abe nhìn đồng hồ.

- Bây giờ tôi phải đi kiểm Mckisco. Cô có muốn tới đó không? Y có cảm tưởng bị bỏ rơi, cô ạ. Tôi đoán chắc y cả đêm không ngủ được.

Rosemary dễ dàng tưởng tượng ra tình trạng thảm hại của Mckisco. Lưỡng lự một chút, nhưng cô gái quyết định nhận lời, nửa cảm thấy tội nghiệp nửa cảm thấy ghê tởm. Đây sinh khí lúc ban mai, cô gái bước lên thang bên cạnh Abe.

Mckisco ngồi bên giường. Vẻ hung hăng đêm qua đã tan biến, mặc dù ly sâm banh cầm tay. Trông y có vẻ yếu ớt, cấu kính, tái xanh. Lẽ dĩ nhiên cả

đêm hôm qua y uống rượu và viết. Đưa mắt ngơ ngác ngó Rosemary và Abe, y hỏi:

“Đến giờ chưa?”

- Không, còn nửa giờ nữa.

Trên bàn đầy những mảnh giấy phải khó khăn mới thu thập lại thành một lá thư dài. Chữ viết trên những trang cuối vừa lớn vừa không rõ. Dưới ánh đèn điện ánh sáng đã bắt đầu mờ nhạt, Mckisco ký tên bên dưới mảnh giấy, bỏ trong phong bì rồi đưa cho Abe. Y nói:

“Gởi cho vợ tôi.”

Abe đề nghị:

- Ông nên vùi đầu vào nước lạnh.

- Ông thấy làm vậy là tốt ư? Tôi không muốn tỉnh rượu quá...

- Dù sao lúc này trông mặt mũi ông kỳ lắm.

Mckisco nghe lời, đi vô phòng tắm, nói với lại:

“Mọi thứ của tôi còn lung tung cả lên. Tôi không hiểu Violet làm sao trở về Mỹ được. Tôi không có bảo hiểm nhân thọ. Vụ đó tôi cứ để chần chờ mãi...”

- Đừng nói bậy. Trong vòng một giờ nữa ông sẽ trở về đây ăn sáng.

- Phải rồi. Nhất định thế.

Mckisco trở vô phòng tóc ướt bê bết, ngó Rosemary như thể chưa trông thấy cô gái. Đột nhiên hai mắt y đẫm nước mắt. Y nói với Rosemary:

“Tôi chưa viết xong cuốn tiểu thuyết của tôi. Tôi điên lên vì vậy. Cô không ưa tôi, tôi biết lắm; nhưng làm sao được. Trước hết tôi là một nhà văn.”

Mckisco thở dài và lắc đầu.

“Trong đời tôi đã làm lỡ nhiều phen. Nhưng dù sao tôi cũng là một người tiếng tăm... về một phương diện nào đó.”

Y thôi không nói nữa, cố gắng kéo những hơi thuốc trên điều thuốc đã tắt. Rosemary nói:

“Ngược lại, tôi biết giá trị của ông. Nhưng tôi thấy ông chả nên đấu...”

- Ui da... đáng lẽ tôi nên đập cho y một trận, nhưng bây giờ thì quá trễ. Tôi bị lôi kéo vào một chuyện tôi không muốn. Tính nết tôi dữ dằn lắm...”

Mckisco ngó Abe như có ý đờ; Abe nói ngược lại. Rồi cười lơ đãng, y lại đưa điều thuốc lên môi, hơi thở của y dồn dập.

“Điều tệ hại là chính tôi đề nghị cuộc đấu. Nếu Violet biết nín lặng, tôi có thể thu xếp được. Tất nhiên ngay bây giờ cũng vậy, tôi có thể bỏ đi, hay ngồi yên trong góc tây kệ mọi chuyện. Nhưng tôi cho rằng làm như vậy Violet sẽ không còn vị nể tôi nữa.”

Rosemary nói:

- Không đâu! Bà ấy sẽ còn vị nể ông hơn nữa chứ.

- Không, cô biết tính Violet; nếu y chế ngự được ai rất gay gắt với người đó. Chúng tôi lấy nhau đã mười hai năm; chúng tôi có một đứa con gái chết mất hồi cháu bảy tuổi, sau đó, chắc cô cũng hiểu, chúng tôi có xa nhau đôi chút; không có chuyện gì quan trọng, nhưng... Vậy mà tối hôm qua y đã bảo tôi là đồ hèn.

Rosemary bối rối không đáp.

Abe nói:

- Thôi được, chúng ta sẽ cố gắng để xảy ra ít tai hại nhất.

Y mở chiếc hộp bằng da cầm nơi tay.

“Đây là mấy khẩu súng sáu của Bardan. Tôi mượn để ông có thể làm quen với nó. Bao giờ y cũng đem theo trong vali.”

Y nâng trên tay một khẩu súng cổ lỗ đó. Rosemary kinh hãi la lên. Còn Mckisco thì lo lắng ngó mấy khẩu súng. Y nói:

“Chúng tôi đâu có bắn nhau bằng loại súng nòng 45.”

Abe tàn nhẫn đáp:

- Biết đâu đó. Người ta bảo súng nòng dài nhắm dễ trúng hơn.

Mckisco hỏi:

- Đứng cách bao xa?

- Tôi có hỏi thăm vụ đó. Nếu một trong hai địch thủ sẽ phải loại hẳn đi, đứng cách nhau tám bộ. Nếu họ cẩu giận nhau lắm thì hai chục bộ; còn nếu chỉ để rửa nhục thì bốn chục bộ.

- Được lắm.

Abe nhắc lại:

- Trong tiểu thuyết của Pouchkine có một đoạn tả cuộc đấu rất hay: “Mỗi địch thủ được đặt đứng bên bờ vực thẳm, thành ra nếu bị trúng đạn là chắc chắn rồi đời.”

Chuyện đó Mckisco thấy có vẻ xa xôi và sách vở quá.

“Ông có muốn ra bãi phóng một cú xuống biển cho nó mát không?”

- Không, không, lúc này tôi không bơi lội được.

Mckisco thở dài thật mạnh.

Mọi chuyện đều vô lý quá. Tôi không hiểu tại sao tôi có thể làm như vậy.

Thật tình Mckisco chưa hề bao giờ làm một việc như vậy. Y thuộc về loại người mà thế giới vật chất không có; bị đặt trước một sự kiện cụ thể, y tỏ ra ngạc nhiên vô cùng.

Thấy Mckisco có vẻ yếu ớt, Abe nói:

“Bây giờ chúng ta nên đi thôi.”

- Được lắm.

Y uống một hớp lớn cognac, bỏ chai rượu trong túi và nói có vẻ dữ tợn:

“Nếu tôi giết chết hắn thì sao? Tôi có bị nhốt vô nhà tù không?”

- Tôi sẽ đưa ông qua biên giới Ý.

Mckisco đưa mắt ngó Rosemary, rồi như để xin lỗi, nói với Abe:

“Trước khi đi, tôi có một việc muốn nói riêng với ông.”

Rosemary nói:

- Tôi rất mong không ai bị thương hết. Làm vậy thật điên, đáng lẽ các ông nên kiếm cách ngăn họ lại mới phải.

Cô gái gặp Champion ở tầng trệt, trong tiền đình vắng người.

Champion rất hăm hở, nói:

“Tôi trông thấy cô đi lên trên đó. Ông ta có sung sức không? Bao giờ bắt đầu cuộc đấu?”

- Tôi không biết chi hết.

Rosemary thấy khó chịu khi nghe Champion nói tới vụ đó như thể một dịp trình diễn tại rạp xiếc trong đó Mckisco thủ vai trò một chú hề bị thảm.

Champion nói tiếp, vẻ mặt như kẻ đã giữ chỗ ngồi tốt từ trước:

“Cô có đi cùng với tôi không? Tôi đã mượn chiếc xe của khách sạn.”

- Tôi không thích đi.

- Tại sao vậy? Tôi nghĩ rằng vụ này sẽ rút ngắn đời sống của tôi lại nhiều năm, nhưng tôi không thể vì lẽ gì ở đời mà bỏ qua được. Chúng ta có thể đứng coi từ rất xa.

- Tại sao ông không đưa ông Dumphry đi?

Chiếc mắt kính của y rớt xuống. Y đứng thẳng người:

“Tôi mong không bao giờ còn gặp lại y nữa.”

- À, càng hay, nhưng tôi nghĩ tôi không nên đi. Má tôi sẽ không bằng lòng.

- Con đi đâu từ nãy vậy?

- Ồ, tại con ngủ không được. Má ngủ lại đi.

- Không, con sang phòng má đi.

Khi bà mẹ đã ngồi trên giường, Rosemary tới gần và kể lại cho mẹ nghe những chuyện vừa xảy ra. Bà Speers ngó ý:

“Tại sao con không tới chứng kiến. Con đâu phải tới gần đó, nhưng sau đó con có thể giúp ích được.”

Rosemary thấy không thể tới chứng kiến vụ đấu súng và không đổi ý. Nhưng bà mẹ, vẫn còn ngái ngủ, nhớ lại những vụ kêu gọi thất thanh, ban đêm, khi bà còn là vợ một y sĩ.

“Má thích con tự ý làm theo con; con đã khó khăn biết bao nhiêu khi quay những đoạn phim quảng cáo ngắn cho Rainy”

Dù sao Rosemary không thấy cần thiết phải tới đó, nhưng khi biết nghe theo giọng nói thanh và vững vàng đã đẩy cô gái tới trước cổng vào của nghệ sĩ hồi cô gái mới mười hai tuổi.

Cô gái tưởng thoát khỏi việc làm không thích, khi đứng trên bậc thềm, trông thấy Abe và Mckicso ra đi bằng xe hơi. Nhưng lát sau chiếc xe của khách sạn đậu trước lối vào, và Champion, với những tiếng la thích thú nhỏ, dắt cô gái bước lên xe.

“Tôi núp mãi đằng sau, sợ rằng họ không cho tôi đi theo. Tôi có mang máy hình.”

Cô gái cười, bỡ ngỡ. Y ghế góm quá đến độ không còn thấy ghê gớm chi hết, chỉ có vẻ mất nhân tính mà thôi.

Rosemary nói:

Tôi tự hỏi bà Mckisco có gì không bằng lòng hai ông bà Diver. Họ tử tế với bà ta lắm

- Ồ, không phải thế đâu. Bà ta trông thấy cái gì đó. Chúng tôi không biết rõ là chuyện gì, vì có Bardan.

- Thế không phải chuyện đã khiến ông buồn như vậy sao?

Abe trả lời, giọng nói thều thào:

- Ồ, không phải. Có một chuyện chi khác đã xảy ra khi chúng tôi trở về khách sạn. Nhưng bây giờ tôi không cần nữa. Tôi không còn biết tới chuyện đó nữa, hoàn toàn không biết tới.

Hai người đi theo chiếc xe dọc theo bờ biển, tới quá Juan Les-Pins, nơi bắt đầu dựng lên cái sườn khăng khiu của sòng bạc mới. Khi đó đã quá bốn giờ sáng, dưới vòm trời màu xám xanh những chiếc thuyền đánh cá đầu tiên ra khơi. Lát sau chiếc xe rời con đường lớn, rẽ vô bên trong đất liền.

Campion nói:

“Tới sân gôn, tôi tin chắc là ở sân gôn.”

Campion có lý. Khi chiếc xe của Abe đậu lại, vầng trời đang đông có những tia màu đỏ và màu vàng, báo trước một ngày nóng dữ. Bảo xe của khách sạn đậu lại sau một lùm cây Tùng, Rosemary và Champion, núp trong bóng tối của lùm cây, đi một vòng quanh bãi cát mà trên đó Abe và Mckisco đang đi đi lại lại, Mckisco thỉnh thoảng lại ngẩng đầu lên như con thỏ đón gió. Lát sau người ta có thể trông thấy những bóng người khác ở xa, gần một mô đất đích chơi gôn. Đó là Bardan và nhân chứng của y, một người Pháp có đeo dưới nách khẩu súng sáu.

Hơi chợt dạ, Mckisco lướt tới sau lưng Abe và tợp một hơi *cognac*. Y tiếp tục bước đi, hơi có vẻ ngộp, và tính tiến thẳng tới chỗ bọn kia nếu Abe không ngăn lại. Chính Abe tiến tới nói chuyện với người Pháp kia. Mặt trời khi đó đã hiện lên trên chân trời.

Campion níu lấy tay Rosemary. Y nói nhí nhí trong miệng:

“Tôi không thể chịu được hơn nữa. Sẽ tạt hại cho tôi ghê lắm...”

Rosemary cương quyết:

- Ông bỏ tay tôi ra.

Rồi cô gái thăm đọc một đoạn kinh, rất nồng nhiệt.

Hai địch thủ bấy giờ được xếp đứng trước mặt nhau, Bardan đã sẵn tay áo lên. Đôi mắt y lóe ánh dưới những tia nắng, nhưng thái độ của y ung dung và cương quyết; y lấy tay chùi trên quần. Mckisco uống nhiều *cognac* quá, hít hà đưa mũi dài ra khắp nơi, có vẻ bất cần, cho tới khi Abe tiến tới, cầm chiếc khăn tay. Người Pháp kia quay mặt về hẵn đối diện. Rosemary

cảm thấy nghẹt thở vì xúc động, nghiêng chặt hai hàm răng, thấy ghét Bardan.

Abe, giọng hơi nghẹn ngào, đếm:

“Một, hai, ba!”

Hai người cùng bắn một lượt. Mckisco lảo đảo nhưng đứng vững lại. Cả hai viên đạn cùng chạy lạc đích.

Abe la lên:

“Thôi xong. Thế là đủ rồi.”

Hai người đấu súng tiến lại gần. Mọi người ngó Bardan. Y nói:

Tôi tuyên bố coi như đã không thỏa mãn.

Abe bực mình hỏi:

Thế nào? Nhất định là ông đã thỏa mãn! Nhưng ông không nhận thấy đó thôi.

- Người của ông từ chối một viên đạn thứ hai?

- Tommy, ông đòi hỏi quá. Chính ông muốn như vậy mà...

Tommy cười vẻ khinh khi.

“Khoảng cách đáng tức cười quá. Tôi không quen những trò hề như vậy. Người của ông cần nhớ rằng y không phải ở Mỹ.”

Abe cắt ngang:

- Đừng phê bình Mỹ vô ích!

Rồi bằng một giọng hòa dịu hơn:

Thật tình ông không thấy như vậy là đủ hay sao?

Mọi người bàn một hồi. Sau cùng Bardan làm một cử chỉ ửng thuận và lạnh lùng chào địch thủ.

Viên y sĩ người Pháp đề nghị:

“Thế nào, không bắt tay sao?”

Abe đáp:

- Họ đã biết nhau rồi.

Rồi quay sang Mckisco.

“Thôi, chúng ta về.”

Khi hai người đi xa, Mckisco hoan hỉ nắm tay Abe. Abe nói: “Hãy khoan! Tommy đòi trả lại y khẩu súng. Y còn dùng tới.” Mckisco đưa trả súng. Giọng lè nhè, y tiếp:

Cho ma bắt nó đi! Ông bảo với hắn nếu...

- Tôi có cần nói với y ông muốn trao đổi một viên đạn nữa không?

Mickisco la lên:

- Thôi đi, tôi đã thoát nạn rồi mà! Được lắm rồi đấy chứ? Này, tôi cũng bảnh lắm đấy nhé?

Abe trắng trợn đáp:

- Kể ra ông cũng khá say.

- Đâu có!

- Thôi mà!

- Với lại say hay không có khác gì nhau?

Trở lại tự tin, Mckisco oán giận ngó Abe và nhắc lại:

“Có khác chi nhau?”

- Nếu ông không thấy khác, tốt hơn là khỏi tranh luận.

- Thế ông không biết rằng khi lâm trận quân lính hầu hết lúc nào cũng say hay sao?

- Thôi, chúng ta hãy quên vụ này đi.

Nhưng vụ này chưa kết thúc. Có tiếng bước chân gấp sau lưng, viên y sĩ chạy tới, hốt hải:

Xin lỗi hai ông. Quý ông vui lòng trả tiền thù lao của tôi nhé? Đã đành, tiền thù lao về săn sóc của tôi. Ông Bardan chỉ có tờ giấy một ngàn còn ông kia không mang ví tiền đi theo.

Abe nói:

- Ông cứ tìm một người Pháp để quên vụ đó đi.

Quay lại với viên y sĩ:

- Bao nhiêu?

Mckisco nói:

- Để tôi trả.

- Không, tôi có tiền đây. Với lại chúng ta cũng lâm nguy cả.

- Abe trả tiền y, trong khi Mckisco vội quay vào bụi để mưa. Rồi tái xanh hơn khi mới tới, y cùng Abe lên xe.

- Champion nằm ngửa thở không nổi trong lùm cây. Y là người duy nhất bị thương trong vụ đấu súng. Rosemary không thể dẫn được không cưỡi, cứ lấy chân đưa hoài lên mình y, sau cùng dựng được y đứng dậy. Điều duy nhất mà bây giờ cô cho rằng quan trọng, đó là sự tin chắc trong mấy giờ nữa cô sẽ gặp lại trên bãi người mà trong đầu cô mang tên “gia đình Diver.”

Tại tiệm Voisin, họ đợi Nicole, sáu người tụ họp: Rosemary, hai ông bà North, Dick Diver và hai nhạc sĩ trẻ tuổi người Pháp. Họ quan sát những khách ăn khác trong quán xem họ có biết tìm cách thoải mái và bình thản hưởng thụ hiện tại. Dick cho rằng không một người Mỹ nào - ngoại trừ y - có được năng khiếu ấy, cho nên mọi người muốn kiếm một trường hợp để chỉ cho y thấy làm ví dụ. Nhưng mọi sự không đúng như ý muốn. Không một người đàn ông nào vào quán mà mười phút sau không đưa tay lên vuốt trán.

Abe nói:

“Chúng ta không bao giờ nên bỏ hàm râu có xúc kem láng. Dù sao Dick không phải là người duy nhất biết tìm thoải mái.”

- Ồ, tôi là người duy nhất.

- Nhưng có lẽ Dick là người đàn ông tiết độ duy nhất biết rằng mình tiết độ...

Một người Mỹ ăn bận tề chỉnh mới bước vô quán, đi theo có hai phụ nữ chẳng ngập ngừng lao thẳng tới bàn. Đột nhiên người đàn ông nhận ra mọi người đang quan sát mình. Lập tức y lúng túng đưa tay lên nắn lại cà vạt như muốn sửa một nếp nhăn tưởng tượng nào đó. Trong một nhóm khác chưa ngồi yên chỗ, một người đàn ông lấy tay vỗ trên má mới cạo nhẵn, trong khi người cùng đi như cái máy đưa lên hạ xuống mẫu xì gà đã tắt cầm trên tay. Nhiều người khác, những người hơn cả, luôn tay táy máy chiếc cặp kính hay hàm râu mới mọc; còn những người không có râu thì vuốt ve cái miệng, hay đưa tay kéo vành tai.

Một ông tướng nổi tiếng bước vô. Abe cho rằng có thể tin chắc với những hiểu biết sau năm thứ nhất tại quân trường West Point - năm học trong đó không khóa sinh nào được phép bỏ học và được in vết không bao giờ phai mờ trong đời - đánh cuộc năm đôla với Dick.

Ông tướng hai tay buông thõng tự nhiên bên mình đứng đợi để có một chỗ ngồi. Tới một lúc nào đó, ông ta vắt hai tay ra sau lưng như thể người sắp nhảy ra, Dick bèn la lên: “À!”, cho rằng ông tướng đã hết tự chủ được mình. Nhưng ông tướng trở lại như thường, mọi người ngó theo ông ta cũng thờ phào, yên tâm. Và chú bồi kéo ghế mời ông tướng. Với một cử chỉ bực bội, ông tướng đưa tay lên gãi cái đầu tóc xám sạch bóng, Dick khoan khoái nói:

“Thấy chưa? Tôi là người duy nhất...”

Rosemary hoàn toàn tin chắc như vậy và Dick thừa biết không bao giờ được dịp như hôm nay, khéo léo thu hút đám người ngồi quanh bàn đến độ Rosemary không thềm để ý tới một ai khác không được cái hạnh phúc ngồi ở bàn này. Họ tới Paris từ hai ngày nay, nhưng thật sự họ vẫn còn như khi tụ họp dưới bóng cây lọng lớn trên bãi. Khung cảnh, chưa quen đối với Rosemary, còn có vẻ khiến cho cô gái ngại ngùng. Dick chào một vài người chọn lựa; gia đình Diver xem ra nhiều bạn hữu, nhưng coi bộ những người đó ít gặp họ từ khá lâu.

“Kìa, hai ông bà! Hai ông bà trốn ở đâu đấy?”

Sau đó Dick tái lập sự thống nhất trong nhóm nhỏ của mình bằng cách nhẹ nhàng nhưng nhất quyết đẩy những người lạ đó đi bằng một cú nhẹ. Rosemary cũng tưởng như có quen biết những người đó từ một dĩ vãng xa xôi nào, để có thể bỏ rơi họ, vĩnh viễn bỏ rơi.

Trong quán ăn thiếu ánh sáng, khói um, sức mùi những món ăn nguội bày trên chiếc bàn lớn, bộ đồ hai phần màu xanh của Nicole đem vô như một tia sáng từ bên ngoài. Nhận thấy trong con mắt các bạn phản ánh sáng đẹp của mình, thiếu phụ cảm ơn mọi người bằng một nụ cười tươi rói. Trong một lúc ai nấy đều lịch sự và dễ thương. Rồi mọi người bắt đầu chán, tỏ lộ chua chát, châm chọc nhau, cuối cùng mọi người quay ra bàn về những dự định. Họ cười những chuyện sau đó đã vội quên đi không nhớ rõ chi tiết; họ cười rất nhiều, các ông uống hết ba chai rượu. Đám ba phụ nữ trong bàn tiêu biểu đúng cho xã hội Mỹ luôn luôn thay đổi. Nicole là cháu một nhà đại tư bản Mỹ tự mình làm nên sự nghiệp, và cũng là cháu một bá tước, thuộc dòng họ Lippe Weisenfield. Mary North là con gái một người thợ nôm và dòng dõi của tổng thống Tyler. Rosemary xuất thân từ một gia đình trung lưu của giai cấp tiểu tư sản, được bà mẹ bắn lên những đỉnh cao không sắp hạng của Hollywood. Điều mà ba người có chung và khác biệt với nhiều phụ nữ Mỹ khác là cả ba cùng thích sống trong một khung cảnh đàn ông; họ duy trì được cá tính nhờ có đàn ông chứ không chống lại đàn ông. Cả ba đều có thể trở nên ba gái chơi có hạng cũng như ba người vợ hiền.

Bởi thế, Rosemary nhận thấy bữa ăn trưa đó rất thích thú, nhất là chỉ có bảy người khách, đó là con số tối đa cho một bữa ăn thành công. Có lẽ dữ kiện cô gái là người mới trong đám bạn bè này đã là yếu tố xúc tác để diệt hết những nghi ngại chung. Khi mọi người đứng lên, một người hầu bàn đưa Rosemary tới chỗ “hintirland” u tối của hết thảy các tiệm ăn Pháp, nơi cô gái kiểm một số dây nói dưới ánh sáng yếu ớt của một bóng đèn màu cam, rồi gọi tới hãng Phim ảnh Pháp Mỹ. Nhất định là họ có sẵn một cuốn phim *Con gái của Ba*. Nhưng cuốn phim đó hiện không còn nữa; trong tuần tới họ sẽ sẵn sàng chờ cô gái ở số 341, đường Saints-Ange. Hỏi ông Crowder.

Phòng điện thoại mở sang phòng gửi áo, trong khi mắt ông nói lên máy, Rosemary nghe thấy hai giọng nói thì thào sau một hàng rào treo, cách đó chưa tới hai thước.

“Thế ra mình yêu em.

- Yêu lắm chứ.

Tiếng Nicole. Rosemary lúng túng không biết nên làm gì trong gian phòng nhỏ... Rồi có tiếng Dick nói:

- Anh thèm em ghê lắm. Chúng ta về khách sạn đi...”

Nicole thở dài hõn hển. Trong khoảnh khắc những lời trao đổi không có ý nghĩa chi hết đối với Rosemary. Nhưng giọng nói cũng đủ. Trọn vẹn sự bí mật lớn chứa đựng trong đó làm rung động bên trong cô gái.

“Anh thèm em...”

- Tôi sẽ về khách sạn lúc bốn giờ.”

Rosemary đứng lại đó, nghẹn thở, trong khi tiếng nói xa dần. Ban đầu cô gái lấy làm kinh ngạc. Cho tới lúc đó cô gái trông thấy họ ở trong những quan hệ chung, như những con người không có những đòi hỏi riêng, lạnh lùng. Bây giờ một luồng cảm xúc mạnh chạy qua cô gái, từ trước chưa hề biết. Cô gái không biết có thấy bị thu hút hơn hay thấy ghe tởm. Cô gái chỉ biết bị tràn ngập bởi một xúc động sâu sắc. Khi trở ra quán ăn cô gái cảm thấy cô đơn quá. Sự nhìn nhận tha thiết của Nicole với câu nói “yêu lắm chứ!” vang vang trong đầu cô gái. Những tình cảm riêng bắt gặp mãi sau cô

gái mới hiểu. Nhưng, tuy còn xa thời kỳ đó, cô gái thấy có chút gì cho biết rằng chuyện đó không có xấu xa chi hết. Cô gái không cảm thấy điều gì giống như sự ghê tởm những khi phải đóng những cảnh yêu đương trong phim ảnh. Bây giờ rõ ràng cô gái có tham dự những xúc cảm đó, tuy không phải là của mình. Thành ra khi cùng với Nicole đi dạo các cửa hàng, cô gái nghĩ tới buổi hẹn với nhiều bối rối hơn chính Nicole. Cô gái ngó bạn bằng con mắt mới, ước lượng những món hấp dẫn nơi bạn. Đã đành, Nicole là người đàn bà đáng say mê nhất mà cô gái từng gặp, với vẻ cứng rắn của pha lê, những chăm sóc thiết tha, sự trung thành và một khả năng đẩy xa, thoát khỏi những gì không thích, mà Rosemary, tìm lại quan điểm rất tiêu tư sản của bà mẹ, xếp cùng với thái độ của mình trước tiền bạc. Rosemary xài tiền do mình kiếm được. Nếu cô gái ở đây, ở Âu châu, là vì vụ phải sáu lần nhảy xuống nước, một ngày tháng giêng, trong khi đang sốt nóng.

Nhờ có những chỉ dẫn của Nicole, Rosemary mua hai chiếc áo, hai cái mũ và bốn đôi giày. Về phần Nicole mua đủ mọi thứ ghi trên một danh sách hai trang giấy; thiếu phụ cũng mua những gì thấy thích thú bày bán trong tủ kính. Những người thiếu phụ thấy mình thích dùng mua để tặng một người bạn gái. Thiếu phụ cũng mua những chuỗi hạt màu, những nệm gấp lại được để ngồi ngoài bãi biển, mua hoa giả, mật ong, một chiếc giường thêm dùng cho khách, túi đựng đồ, ví tay, khăn quàng, tóc giả, đồ đạc của búp bê và ba thước vải mới màu tằm. Thiếu phụ cũng mua một lối áo tắm, một con cá sấu bằng cao su, một bàn cờ dùng khi du hành, màu vàng và ngà, những chiếc musoa lớn bằng vải nilon cho Abe, hai chiếc áo ngoài bằng da sơn dương, màu xanh bó cá và màu cây đốt, tại tiệm Hermè. Thiếu phụ mua sắm như vậy không giống như kiểu một cô gái chơi hạng đại sang mua sắm nữ trang và quần áo lót đắt tiền -đồ nghề hoàn toàn khác. Nicole là sản phẩm của một nền văn minh do sức lao động và tài trí. Vì Nicole, có những người trộn và ngào thuốc đánh răng trong những thùng lớn, hay pha chế những phương thuốc đủ loại; nơi khác những cô gái lanh lẹ đóng hộp cà chua tháng tám, hay làm việc cực nhọc trong những tiệm bách hóa những

ngày trước lễ Giáng Sinh. Người da đỏ lại làm việc tại những đồn điền cà-phê ở Brésil; những người mơ mộng trở nên lực sĩ với những bằng sáng chế máy kéo mới... Đó là một trong số những công nhân đã đóng góp cho Nicole, và toàn thể tổ chức cơ khí vĩ đại, khi chuyển động, đã đem tới những loe ánh nóng sốt cho những món hàng mà Nicole đã mua, giống như gương mặt người lính cứu hỏa đỏ ửng khi người đó phải chần giữ một điểm xung yếu trước ngọn lửa lan dữ dội.

Thiếu phụ minh thị một vài nguyên lý rất đơn giản, giữ riêng cho mình những tội lỗi của mình, nhưng minh thị một cách chính xác những gì hấp dẫn trong tiến trình đó, và Rosemary cảm thấy muốn bắt chước.

Gần bốn giờ. Nicole đang ở trong một tiệm buôn, với bộ tóc giả trên vai, đang vui nói rất nhiều, như ít khi nhận thấy nơi thiếu phụ:

“Này em, chuyện gì đã xảy ra nếu em không phóng xuống nước đủ bấy nhiêu lần hồi tháng giêng? Thịnh thoảng tôi hay thắc mắc những chuyện như vậy... Đúng trước chiến tranh, chúng tôi đang ở Bálinh. Hồi đó tôi mười ba. Gần vào thời kỳ má tôi mất. Chị tôi phải tới dự một dạ vụ tại Hoàng cung, ba thái tử dòng dõi lớn đã xin ghi tên trên sổ khiêu vũ của chị tôi do trung gian của ông thị vệ đại thần. Nửa giờ trước khi đi dạ vũ, chị tôi bị đau nang lưng và sốt nóng. Y sĩ bảo đau ruột dư, phải giải phẫu. Má tôi đã trù tính ngay, Baby cứ đi dự dạ vụ cho tới hai giờ sáng, với một túi nước đá mang bên sườn, bên dưới áo dạ hội. Thế rồi sáng hôm sau chị tôi được giải phẫu...”

Thật là đẹp khi nào cần cứng rắn đối với chính mình. Hết thầy mọi người có tiếng tăm đều cứng rắn... Nhưng đã bốn giờ và Rosemary không ngớt nghĩ tới Dick, đang đợi Nicole ở khách sạn. Nicole phải trở về... Nicole không được bắt Dick phải đợi... Và cô gái không ngớt tự nhủ: “Tại sao chị không về đi” Bỗng nhiên: “Thôi để tôi đi thế cho, nếu chị không thích!”

Nhưng Nicole vô một tiệm buôn khác để mua áo *blouse* cho hai người và mua một chiếc gửi cho Mary North. Mãi tới khi đó xem ra Nicole mới nhớ... bỗng nhiên thiếu phụ kêu một chiếc taxi.

Nicole nói”

“Lần khác nhé. Chúng ta đi mua đồ vui quá nhỉ?

Rosemary đáp:

- Ờ, phải”

Thật khó hơn khi cô gái vẫn nghĩ, toàn thân cô gái phản đối khi Nicole đi xa.

Dick đi vòng theo giao thông hào, dọc theo đường hầm, chân bước trên lớp gỗ lát. Y tới trước ống viễn kính, ghé mắt ngó một lát, rồi bước lên một bậc ngó qua miệng hầm. Trước mặt Dick, dưới bầu trời lem bần, là Beaumont - Hamel. Mé tay trái là mỏm núi bi thảm Thiepval. Dick dùng cặp viễn kính đeo trên người ngắm hai nơi đó, cảm thấy cổ họng tắc nghẹn vì buồn.

Dick tiếp tục đi tới dọc theo đường hầm và gặp lại các bạn đang đợi trên giao thông hào tiếp theo. Y coi bộ hốt hoảng, chỉ muốn nói những cảm tưởng của mình với mọi người, nói cho mọi người hiểu điều này điều nọ, tuy trong thời chiến y không tham gia công tác hiện dịch còn Abe North thì có. Y nói với Rosemary:

“Khúc này đã phải mất hai chục mạng người mỗi bô buồng, mùa hè năm đó”.

Cô gái ngoan ngoãn ngắm vùng đất một màu lục nghèo nàn, với vài ba gốc cây mới mọc chừng sáu năm. Nếu Dick nói chắc là mọi người sắp bị oanh kích, cô gái có thể tin rằng thật. Mỗi tình đối với Dick đã phát triển tới độ cô gái bắt đầu cảm thấy khổ, đôi khi thất vọng nữa. Cô gái không biết làm cách nào, tính sẽ hỏi ý kiến bà mẹ, xem bà mẹ khuyên nên làm sao.

Abe North nói để an ủi:

“Từ năm đó đã có nhiều người chết, hết thầy chúng ta rồi cũng sắp chết”

Rosemary tinh thần căng thẳng, đợi Dick nói tiếp.

“Cô có thấy con suốt nhỏ kia không? Ta có thể tới đó trong vòng hai phút. Vậy mà người Anh đã mất một tháng mới tới đó được... và cả một đế quốc chuyển động, tiền quân chết, hậu quân thúc lên... Và một đế quốc khác lui dần, mỗi ngày vài tấc đất, để lại một triệu người chết nằm như trái thảm dưới đất. Không một người Âu châu nào thuộc thế hệ này có thể tái diễn một vụ như vậy.

Abe hỏi:

- Tại sao vậy? Thì chiến tranh vừa mới chấm dứt ở Thổ. Và ở Maroc...

- Đó là chuyện khác. Mặt trận miền tây không thể có được, không, ít nhất là phải lâu lắm nữa... Bọn trẻ cho rằng họ có thể tái diễn một trận trên sông Marne, nhưng không thể như thế này. Cần phải có đức tin những năm phần thịnh, những bảo đảm rộng lớn và một tương chính xác giữa các tầng lớp xã hội. Người Nga và người Ý rất tồi trên mặt trận này. Cần phải được trang bị về tâm hồn và tình cảm truy nguyên lên xa hơn những kỷ niệm của chính chúng ta... Cần phải nhớ lại Noel và những bưu thiếp có hình thái tử và vị hôn thê, và những quán cà phê nhỏ nào đó ở Valence, và những quán lave Unter den Lunden, những “đám cưới ở tòa thị chính”, giải ngựa đua Derby, và bộ râu của ông nội...

- Chính tướng Grant đã sáng chế ra thứ chiến tranh đó tại Gettysburg, hồi 65...

- Không, không, ông ta chỉ sáng chế ra lò sát sinh hàng loạt. Thứ chiến trận này do Lewis Carroll và Jules Verne đã sáng chế ra, và thằng cha đã viết ra cuốn “Ondie”, và những tu sĩ nhà quê chơi *boules*, và những “mẹ và chị chiến sĩ” ở Marseilles, và những cô gái bị chinh phục trong những ngõ

hém vắng ở Wurtemberg và ở Westphalie... Thấy chưa, đó là một trận chiến ái tình... một thế kỷ ái tình trường giả đã tiêu tan tại đây. Đây là trận chiến ái tình sau cùng.

Abe North hỏi:

- Anh tính đem trận chiến này tặng cho D.H Lawrence chắc?

Dick khăng khăng với điều than tiếc, đáp:

- Toàn bộ thế gian yên lành tốt đẹp của tôi đã nổ tung tại đây trong một cuộc bùng nổ ái tình. Có phải không, Rosemary?

Cô gái rất nghiêm trang nói:

- Tôi không biết. Anh, anh biết hết.”

Hai người đứng lui lại phía sau một chút. Bỗng một trận mưa những cục đất và những hòn sỏi rớt xuống đầu bọn họ, có tiếng Abe la lên trong giao thông hào gần đó:

“Tại tinh thần chiến đấu chột tỉnh dậy trong tôi. Tôi thấy có một thế kỷ ái tình ở Ohio thúc sau lưng, tôi phải oanh kích đường hầm đó!”

Đầu của Abe ló lên một lát trên miệng hầm:

“Các người chết hết rồi nhé! Các người không biết luật chơi hay sao? Đó là một quả lựu đạn!”

Rosemary phá lên cười, còn Dick lượm một nắm sỏi tính làm một cử chỉ trả đũa; nhưng lại hạ tay xuống như để biện bạch, nói:

“Tôi không thể diều cợt ở đây được. Sợi thừng bằng bạc và chiếc bát bằng vàng đều đứt bẽ, vôn vôn... nhưng một người lãng mạn không chữa trị được như tôi không cách nào...”

- Tôi cũng vậy, tôi là một người lãng mạn...”

Mọi người từ trong đường hầm được trùng tu sạch sẽ cùng đi ra và đứng trước đài tưởng niệm những tử sĩ người đảo Terre - Neuve. Đọc những hàng chữ kỳ công Rosemary không thể cầm được nước mắt. Như phần đông phụ nữ, cô gái thích nhất là được Dick chỉ cho thấy những gì đáng buồn và những gì đáng tức cười. Nhưng trên hết thấy cô gái ao ước Dick biết rằng mình yêu Dick như thế nào, nhất là bây giờ sự thật đó đã đảo lộn hết và cô gái đang đi thăm chiến trường ở bên Dick, trong một cơn mê cuồng nhiệt.

Lát sau mọi người lại lên xe trở về Amiens. Cơn mưa nhẹ rơi trên đồng quê với những gốc cây trở lại xanh tươi. Họ đi ngang những đồng tang tóc gồm những tàn tích đủ loại: trái pháo, bom, lựu đạn, quân trang, nón sắt, lưỡi lê, băng súng, da cũ, những vật dụng cũ đó được bỏ trên mặt đất và dưới đất từ sáu năm nay. Rồi, bỗng nhiên, sau một khúc quanh hiện ra trước mặt cả một cánh đồng những mồ chôn bên trên có những mộ chí màu trắng. Dick bảo tài xế ngừng xe lại.

“Coi kìa người thiếu phụ với vòng hoa trên tay...”

Những người cùng đi ngó Dick tiến lại gần người đàn bà trẻ tuổi đang đứng lờng lự bên hàng rào. Có chiếc taxi đợi ở đó. Đó là một cô gái tóc đỏ mà họ đã gặp sáng nay trên xe lửa, cô ta người tiểu ban Tennessee. Chủ

trường từ Knoxville tới viếng mộ người anh ruột. Hai mắt đẫm lệ, vẻ mặt phần nộ, cô gái than trách:

“Bộ Chiến tranh có lẽ đã cho tôi con số không đúng. Từ hai giờ nay tôi mất công tìm kiếm, nhiều mộ quá!

Dick khuyên:

- Nếu tôi ở trường hợp cô tôi sẽ để bó hoa của tôi lên bất kỳ ngôi mộ nào, không cần ngó tên.

- Ông cho rằng tôi nên làm thế?

- Tôi tin rằng chính người chết sẽ khuyên cô nên làm thế.”

Trời bắt đầu sấm tối. Mưa nặng hạt hơn. Cô gái đặt bó hoa lên ngôi mộ gần nhất và chấp nhận đề nghị của Dick cho taxi về và cùng đi Amiens với họ.

Rosemary nhỏ thêm ít giọt nước mắt nữa khi hay biết vụ đó. Cô gái cảm thấy trong ngày hôm nay đã học được nhiều, nhưng không biết rõ đã học được những gì... Lát sau, hồi tưởng lại từng giờ trong buổi chiều hôm đó Rosemary thấy như một khoen tốt đẹp trong sợi dây xích nối liền những vui sướng dĩ vãng với những vui sướng tương lai, toàn là những vui sướng hết. Mọi người thấy Amiens là một thành phố ồn ào, với những sắc thái tím, ụ buồn hơn vì chiến tranh, cũng như tên của một số ga xe lửa như ga miền Bắc, Waterloo Station... Giữa ban ngày người ta cảm thấy chán nản ở những thành phố như vậy, với những chuyến xe điện kiểu cũ đã hai chục năm đi ngang công trường với nền đất lát từng viên lớn ở trước giáo đường; không khí cũng gợi lại dĩ vãng đã hoen vàng như những tấm hình cũ. Nhưng ban đêm, những gì dễ chịu trong đời sống ở Pháp trở lại, những cô

gái chơi lém lỉnh, những đàn ông bàn thảo không bao giờ hết trong các quán rượu, những đôi cặp đã say đi tìm hạnh phúc rẻ tiền.

Trong khi chờ xe lửa, bọn họ ngồi dưới những vòm bán nguyệt khá cao để khói có thể tỏa lan đi, cùng với tiếng nói chuyện và tiếng nhạc. Ban nhạc tưởng chiều ý khách khi chơi bản “*Yes, We have no bannanas.*” Khách vỗ tay để làm vui lòng ông nhạc trưởng ra vẻ sung sướng lắm. Cô gái ở Tennessee đã quên nỗi buồn của mình và vui cùng mọi người. Cô gái bắt đầu lẳng lơ với Dick và Abe, gửi cho hai người từng khước mắt nảy lửa. Hai người vui vẻ chọc cô gái.

Rồi phó mặc cho sự tan rã sau cùng dưới cơn mưa không dứt những di hài của bao người vùng Wurtemberg, những vệ binh Phổ, những biệt kích núi Alpes, thợ dệt ở Manchester và cựu học sinh Eton, bọn họ lên xe lửa trở về Paris, ăn những mẫu bánh mì kẹp với xúc xích hay phó-mát Bel Pease mua ở quán ăn trong ga, uống với thứ rượu nho Bordeaux tuyệt hảo. Nicole ít nói, căn môi trong khi đọc cuốn chỉ nam về các chiến trường do Dick mang theo. Chính Dick cũng đã nghiên cứu cuốn sách đó rất nhanh để giảm lược bớt và gửi vào đó nét riêng của mình.

Khi mọi người tới Paris, Nicole mệt quá không thể đi coi trưng đèn tại cuộc Triển lãm về Nghệ thuật Trang trí, như bọn họ đã dự tính từ trước. Nicole được thả xuống trước khách sạn Geogre, khi thiếu phụ lặn vào đám những ánh sáng chéo nhau của những khung cửa bằng gương nơi tiền đình, Rosemary cảm thấy thoát được một cái gì đó đè nặng. Nicole là một lực lượng -không hẳn là một lực lượng có sắp đặt và dễ dàng đề phòng, như bà Speers, nhưng một lực lượng không ước tính được. Rosemary xem ra có vẻ hãi sợ.

Tối hôm đó, khoảng mười một giờ, Rosemary cùng với Dick và hai vợ chồng North ngồi tại một quán cà phê sà lan neo trên sông Seine. Dòng sông lấp lánh phản chiếu ánh đèn trên các cây cầu và giống như chiếc nôi dựng vầng trăng lạnh. Hồi Rosemary ở Paris cùng với bà mẹ, thỉnh thoảng, sáng chủ nhật, hai người đáp thử quán ăn dưới thuyền mệnh danh là *bateau-mouche*, đi chơi Surenanes vừa ăn bữa trưa vừa tính toán chuyện tương lai. Hồi đó hai mẹ con không có nhiều tiền, nhưng bà Speers tin chắc vào sắc đẹp của con và nhồi nhét cho cô gái nhiều cao vọng cho nên cô gái sẵn sàng đóng phim. Rosemary sẽ bồi hoàn cho mẹ khi nào nổi tiếng.

Từ bữa tới Paris, Abe North lúc nào cũng như bao phủ bởi một lớp mỏng rượu nho... Trông mắt y đỏ những máu vì nắng, vì uống rượu. Rosemary nhận thấy lần đầu tiên Abe luôn luôn ghé tới những chỗ có thể uống rượu và tự hỏi không hiểu Mary North có chấp nhận như vậy không. Mary là một người đàn bà nhỏ bé, bình dị, yên lặng, ngoại trừ những lúc phá lên cười, cho nên Rosemary cũng không hiểu biết về bà ta bao nhiêu. Mary thích kiểu tóc như chiếc nón úp mái tóc đen và thẳng trên đầu, hất ngược ra

phía sau từng đợt tự nhiên. Thỉnh thoảng có lọn tóc rớt xuống mắt hay hai bên thái dương, Mary lại hất đầu lên đẩy lọn tóc về chỗ của nó.

“Abe, tối nay chúng ta về ngủ sớm, say tuần rượu ngọt này nhé.”

Giọng nói của Mary nhẹ nhàng, nhưng có ẩn đôi chút lo ngại.

“Mình không muốn người ta phải khiêng mình lên tàu...”

Dick nói:

- Đã khuya rồi. Tốt hơn là tất cả cùng về.”

Gương mặt cao sang và đỉnh đạc của Abe ra vẻ bướng bỉnh, y cương quyết đáp:

“Ồ, không. Không đâu. Chúng ta còn uống một chai sâm-banh nữa chứ.

Dick nói:

- Tôi chẳng uống gì nữa hết.

- Tôi nghĩ tới Rosemary. Đúng là một thứ sinh ra đã biết uống rượu... Trong phòng tắm của Rosemary bao giờ cũng có sẵn một chai *gin*... má cô ta bảo thế...”

Abe rót nốt trong ly của cô gái số rượu còn lại trong chai thứ nhất. Ngày đầu tiên tới Paris, cô gái thấy muốn nôn mửa vì uống nhiều *limonede* quá, bây giờ Rosemary nâng ly sâm banh lên uống.

Dick nói:

“Tôi nghe lầm chẳng? Cô có bảo tôi là không uống mà.

- Tôi không nói là sẽ không bao giờ uống nữa.

- Má cô sẽ nghĩ sao?

- Tôi chỉ uống nốt ly này mà thôi.”

Cô gái cảm thấy thật sự cần uống. Dick uống, không uống nhiều quá, nhưng có uống, và có lẽ, nếu cô gái cũng uống, không chừng hai người sẽ thấy gần nhau hơn, đó là một phần của những trang bị cần thiết cho những việc cô gái sẽ làm. Rosemary uống rất mau, muốn sặc, rồi nói:

“Vớ! Lại, hôm qua là sinh nhật của tôi. Tôi đủ mười tám.

Cả bọn cùng la lên:

- Tại sao không nói cho chúng tôi biết?

Cô gái uống cạn ly sâm banh và nói:

- Ồ, tôi biết các bạn sẽ làm to chuyện và mất công cho các bạn... Tôi uống cạn ly thế là xong vụ sinh nhật.

Dick cãi:

- Đâu có được. Bữa ăn tối mai mới là kỷ niệm sinh nhật của cô... cô đừng quên! Mười tám tuổi, đó là quan trọng lắm.

Mary nói:

- Còn tôi, tôi nghĩ rằng ở đời không có gì quan trọng hết chừng nào ta chưa đủ mười tám tuổi.

Abe đồng ý:

- Đúng lắm. Và sau đó cũng vẫn thế.

Mary nói:

- Abe nghĩ rằng không có gì quan trọng hết cho tới khi anh ấy đã xuống tàu. Lần này anh ấy đã chuẩn bị đủ thứ sẽ làm trong thời kỳ ở New York.”

Thiếu phụ nói như thế chán ngán cứ phải nhắc lại những điều chẳng có nghĩa gì với mình, tưởng như sự đối xử của mình và chồng chỉ có một giá trị lý thuyết.

“Anh ấy sẽ soạn nhạc tại Mỹ, còn tôi sẽ học hát tại Munich, thành ra khi chúng tôi gặp lại nhau sẽ không có gì không có thể giữa hai chúng tôi.

Rosemary la lên:

- Tuyệt quá!

Trong tiếng la của cô gái có ảnh hưởng của men rượu.

- Trong khi chờ đợi, thêm một chút sâm-banh cho Rosemary. Để cho cô ta có thể kiểm soát được những nội hạch lâm ba. Những hạch đó chỉ bắt

đầu hoạt động sau mười tám tuổi.

Dick cười tha thứ đối với Abe mà y rất thương.

“Về phương diện y học điều đó không đúng, dù sao chúng ta cũng phải về.”

Abe ý thức được mọi người đang muốn níu kéo, cưỡng lại, anh nhẹ nhàng nói:

“Linh tính cho tôi biết sẽ thành công nho nhỏ ở Broadway rất lâu trước khi anh lo xong cuốn sách khảo luận khoa học...”

Dick bình tĩnh đáp:

- Mong rằng thế. Tôi mong thế lắm chứ. Cũng còn có thể tôi bỏ luôn cái mà anh gọi là “cuốn khảo luận khoa học” của tôi nữa.

Mary kinh ngạc la:

“Ồ, Dick.”

Rosemary chưa hề trông thấy gương mặt của Dick khi không biểu lộ một chút gì. Cô gái cảm thấy lời tuyên bố đó mang một tầm quan trọng lớn và cũng thấy muốn bắt chước như Mary la lên; “Ồ, Dick!”

Nhưng Rosemary lại cười, nói nốt nhận định của mình.

“Tôi bỏ để lo một cuốn khác...”

Nói rồi Dick đứng lên.

“Nhưng, Dick, hãy ngồi xuống, tôi muốn biết...”

- Tôi sẽ nói chuyện đó với anh một ngày nào, *Bonne nuit, Abe, bonne nuit, Mary.*

Mary đáp, miệng cười như thiếu phụ sắp cảm thấy hoàn toàn sung sướng trên chiếc thuyền quán cà phê này, khi đó đã hầu như không còn khách nào khác nữa:

- *Bonne nuit, cher Dick!*”

Thiếu phụ can đảm, lạc quan, theo chồng, tự biến mình thành mẫu người này hay mẫu người nọ tùy theo ý thích của chồng, nhưng không thành công chút nào trong việc lái chồng ra ngoài con đường mà chồng muốn theo, thành ra, đôi khi, thiếu phụ thất vọng thấy rõ định hướng cho vận mạng của mình là một điều bí mật, giấu kín nơi chồng. Vậy mà Mary vẫn có vẻ một người có may mắn, như duy trì một biểu tượng...

Ngồi trước mặt Dick trong taxi, Rosemary hỏi:

“Anh sẽ không bỏ làm việc gì đó?”

- Ồ, chẳng quan trọng gì.

- Anh có phải là một bác học không?

- Tôi là y khoa bác sĩ.

- Ồ! (Cô gái mỉm cười sung sướng.) Cha tôi cũng là y sĩ. Nếu vậy tại sao anh không...

- Trong đó không có gì là bí mật hết. Đang thời hoạt động tôi không hề làm chuyện gì mất danh dự, tôi cũng không tới sống ở vùng Riviera để trốn tránh. Tôi không có khách hàng, thế thôi. Nhưng biết đâu đấy, một ngày kia tôi lại đông khách không chừng.”

Rosemary nhẹ đưa mặt ra phía trước, đợi một cái hôn. Dick ngó cô gái một lát như không hiểu gì, rồi, ôm lấy cô gái, cựa má mình vào má cô gái, rồi ngấm gương mặt cô gái trong một lúc lâu.

Dick nghiêm nghị nói:

“Thật là một cô bé đáng yêu...”

Rosemary mỉm cười. Hai bàn tay cô gái mân mê ve áo của Dick, đúng như ai nấy đều làm vậy trong những lúc như vậy...

“Tôi yêu anh và Nicole. Thật thế, bí mật của tôi chỉ có bấy nhiêu. Tôi không thể nói chuyện về anh, bởi vì tôi không muốn có nhiều người biết rằng anh là người tuyệt diệu như thế nào... Thành thật, tôi yêu cả hai anh, anh và Nicole, không thể có sự thật nào thật hơn.”

Đã bao nhiêu lần Dick được nghe như vậy, cũng những lời lẽ đó!

Bỗng cô gái ghé gần lại Dick; trong con mắt của Dick, có một khoảnh khắc cô gái hết là một đứa trẻ, và Dick hôn cô gái như thể tuổi tác đã không còn quan trọng chi nữa. Hụt hơi, cô gái nép trong tay Dick và thở dài.

Cô gái nói:

“Tôi đã quyết định không mơ tưởng tới anh nữa.”

Dick giựt mình. Y có nói lời nào khiến cho cô gái hiểu đã có ảnh hưởng nơi y chăng? Nhưng Dick cũng nói được một câu đùa cợt.

“Cô tệ lắm đấy nhá. Vừa đúng lúc tôi bắt đầu để ý đến...”

- Tôi đã yêu anh nhiều lắm... Như đã kéo dài cả bao năm. (Bây giờ cô gái chồm khóc). Tôi đã yêu anh xiết bao...”

Đáng lý ra Dick phải cười. Nhưng Dick lại nghe thấy mình nói:

“Không những cô xinh đẹp, cô còn cao cả nữa... hết thấy những gì cô làm, cô cho rằng đó là vì cô yêu và nhút nhát, hết thấy đều có hiệu quả, điều vượt quá tiền trường, thấm trong lòng khán giả...”

Trong bóng tối thuận tiện của chiếc xe, nơi ngự trị của mùi hương mới mua cùng với Nicole, cô gái lại nép mình vào Dick: Dick tìm lại đôi môi cô gái, nhưng không thấy thú vị. Dick biết rõ cô gái có say mê, nhưng y không thấy chút bóng dáng đó trong đôi mắt hay trên miệng cô gái. Trong hơi thở của cô gái chỉ nhận thấy chút xiu dư vị của sâm banh... Cô gái nép chặt lấy Dick, và một lần nữa Dick hôn đôi môi và cảm thấy lạnh giá vì sự thờ ại của cái hôn, do ánh mắt của cô gái, khi hai làn môi đụng nhau, đã ngó xa hơn Dick, trong khoảng đen tối vô tận của đêm. Cô gái chưa học được rằng huy hoàng thật sự ở bên trong trái tim; tới khi cô gái hiểu như vậy và vùi tan trong nỗi say mê chung, Dick có thể lấy cô gái mà không vấn đề, không hối tiếc.

Phòng của Rosemary hầu như ở ngay trước phòng hai vợ chồng Diver, nhưng ở phía bên kia hành lang và gần thang máy hơn. Khi hai người tới trước cửa phòng cô gái, Rosemary bỗng nói”

“Tôi biết rõ anh không yêu tôi... Tôi không thể đợi điều đó. Nhưng anh có trách tôi không thông báo trước cho anh biết sinh nhật của tôi. Nhưng bây giờ anh đã biết rồi, món quà sinh nhật của tôi, tôi muốn anh vô phòng tôi. Chỉ một phút thôi, tôi muốn nói với anh một điều...”

Hai người vô phòng. Dick đóng cửa lại, Rosemary đứng bên Dick, cách xa một chút. Đêm đã xóa hết mọi màu sắc trên gương mặt cô gái, gương mặt cũng mờ nhạt như bông cẩm chướng trắng bỏ lăn lóc sau đêm hội khiêu vũ.

Dick nói, đã tìm lại được thái độ kẻ cả có lẽ vì sự gần cận Nicole trong phòng gần bên:

“Khi cô mỉm cười, lúc nào tôi cũng chờ đợi nhìn thấy một kẻ hở trên hàm răng, cơ hồ cói mới rụng mất một chiếc răng sữa...”

Nhưng tới khi đó lối nói chơi kẻ cả đó đã quá muộn. Cô gái xịch lại gần Dick với một tiếng thở dài tuyệt vọng.

“Anh hãy ôm lấy em...”

- Ôm lấy cô ư? Nhưng đề rồi đưa cô đi đâu?”

Kinh ngạc làm cho Dick lạnh lùng. Cô gái nói nhỏ.

“Kìa, anh tiếp tục đi. Tôi van anh đó, anh hãy làm như mọi người thường làm... Tôi không cần nếu chẳng thấy thích thú gì... Tôi chưa hề chờ đợi sẽ... luôn luôn tôi ghê sợ nghĩ tới điều đó... Nhưng bây giờ thì thôi rồi... Ngược lại, tôi muốn anh làm vậy...”

Cô gái ghen ngào vì những lời nói của chính mình. Không bao giờ cô gái tưởng tượng có thể nói như vậy. Đó là những gì cô gái đã đọc, đã mơ tưởng trong mười năm ở tu viện. Đột nhiên, cô gái hiểu rằng mình đang đóng vai trò hay nhất và càng say mê cố gắng hơn nữa.

Dick ngẫm nghĩ rồi nói:

“Tốt hơn hết là quên chuyện này đi. Có phải ảnh hưởng của sâm banh hay không?”

- Ồ, không, bây giờ... Tôi với anh làm việc đó bây giờ... Anh hãy yêu em, chỉ cho em biết. Em là hoàn toàn, tuyệt đối của anh, em muốn trở nên như thế.

- Nhưng trước hết cô hãy nói tôi nghe: cô có nghĩ làm vậy sẽ khổ cho Nicole hay không?

- Nicole sẽ không hay biết. Vụ này không liên quan chi tới Nicole.”

Dick nhẹ nhàng nói tiếp:

“Lại còn dữ kiện tôi yêu Nicole, cô quên sao...”

- Nhưng anh có thể một lần yêu hơn một người cơ mà? Em, em yêu má, và em cũng yêu anh... yêu hơn cả má nữa.

- Thứ tư, cô không yêu tôi vì yêu, nhưng cô muốn đi tới đó, như vậy là khơi mào cuộc đời bằng cách làm hỏng ngay từ đầu.

- Không, em hứa với anh sẽ không bao giờ gặp lại anh nữa. Em sẽ trở về với má em và lập tức cùng má em về Mỹ.”

Dick không nghe cô gái nói; y nhớ lại sâu sắc quá sự tươi mát của đôi môi trẻ. Dick đổi giọng:

“Đúng là một vụ cao hứng của cô.

-Ồ, em van xin anh... em cũng chẳng cần nếu có con... em có thể đi Mexico một thời gian, cũng như một cô bạn ở phim trường đã từng làm.Ồ, nó sẽ khác hẳn những gì em đã biết. Trước kia em rất ghét người ta hôn em đến nơi... Có những người đàn ông có những cái răng lớn xấu xí... Còn anh, anh hoàn toàn khác, anh xinh trai. Em ao ước anh sẽ làm cho em những gì cần...

- Tôi tưởng rằng cô cứ tưởng mọi người có một cách nào đó để hôn nhau và cô cũng muốn tôi hôn cô như vậy...

- Thôi, anh đừng chọc em nữa... em đâu có phải con nít nhỏ. Em biết rõ anh chẳng yêu em một chút nào.”

Cô gái bỗng trở nên khiêm nhường và bình tĩnh.

“Em đâu có chờ đợi chi nhiều. Em biết rõ trong mắt anh em không đáng kể.

Dick không dẫn được phải nói:

- Dại dột quá! Cô còn nhỏ tuổi. Còn bao nhiêu thứ phải dạy cho cô nữa!”

Rosemary hồi hộp chờ. Dick kết luận:

“Vội lại hoàn cảnh không thuận tiện để thỏa mãn ý muốn của cô.”

Gương mặt của Rosemary héo xuống vì đau khổ và thất vọng. Dick nói tiếp như máy:

“Chúng ta chỉ cần...”

Y ngừng bật, theo cô gái tới bên giường, ngồi bên trong khi cô gái khóc. Bỗng nhiên, trong người Dick như bị xáo trộn hẳn -không phải về phương diện tinh thần, vì sự bất ưng của hoàn cảnh thật rõ rệt dù muốn ngó theo khía cạnh nào cũng vậy, nhưng trong khoảng khắc, thiên hựu sẵn có nơi Dick, mãnh lực của cá tính đã biến mất trong Dick.

Cô gái nức nở:

“Em đã biết từ trước rằng anh không thềm... Thật đáng tuyệt vọng!”

Dick đứng lên.

“Chào em, em bé bỏng. Những chuyện đó xấu lắm. Chúng ta hãy vội xóa hết đi.”

Dick cho cô gái nghe phương pháp cổ điển tại các dưỡng đường khiến cho bệnh nhân tìm được giấc ngủ.

“Thiếu gì người sẽ yêu cô... Nếu đến với mối tình đầu còn nguyên vẹn, nguyên vẹn tâm hồn và nguyên vẹn xúc cảm vẫn đẹp hơn. Nghĩ như vậy coi bộ lỗi thời, phải không?”

Cô gái ngó theo Dick bước đi một bước về phía cửa cô gái ngó mà không hiểu chi hết trong đầu Dick đang nghĩ gì; cô gái thấy Dick bước thêm bước nữa, quay đầu lại ngắm cô gái. Trong giây lát, cô gái ao ước sẽ kèm chân Dick lại được, cấu xé Dick; cô gái ao ước cái miệng, hai tai, cái cổ áo vét của Dick; cô gái trông thấy bàn tay Dick đặt lên quả đấm cửa. Thế là cô gái buông thả, nằm vật xuống giường.

Khi cánh cửa đã khép lại, Rosemary đứng dậy đi tới trước gương; cô gái bắt đầu chải tóc, còn sụt sịt khóc đôi chút; một trăm năm chục lần chải đúng như thường lệ, rồi một trăm năm chục lần nữa. Cô gái chải tóc đến mỗi tay, rồi đổi tay cầm bàn chải, tiếp tục chải mãi, chải mãi.

Rosemary trở dậy, mát mẻ và hồ thẹn. Ngó sắc đẹp của mình trong gương, cô gái không thấy vững tin, chỉ thấy thức dậy nổi đau đêm qua. Một phong thư được đưa lên, thư do bà mẹ chuyển tới. Thư của cậu con trai hồi mùa thu năm ngoái đã mời Rosemary tới dự hội thường niên của đại học Yale và loan báo hiện đang có mặt tại Paris. Hay tin đó cô gái chẳng thấy có ích lợi gì. Những gì được gọi lại trong thư thấy xa xôi quá. Bị hai lần bối rối, cô gái rời khỏi phòng, qua kiểm vợ chồng Diver. Nhưng trước mặt họ cô gái biết giấu nổi bối rối dưới tấm áo che không thể lọt qua được như kiểu của Nicole. Hai người cùng đi thử áo.

Rosemary cảm thấy phấn khởi khi nghe Nicole nhận xét về một cô bán hàng lơ đãng và lúng túng:

“Chúng ta hầu hết cứ tưởng rằng mọi người săn sóc đến ta sốt sắng hơn là sự thật họ đã sốt sắng. Chúng ta tưởng tượng rằng những ý kiến của người khác về mình, dù khen hay chê, thay đổi theo một hoảng độ rất rộng...”

Mới hôm qua, Rosemary, với bản chất cởi mở như vẫn có, đã có thể cảm thấy hơi méch lòng vì nhận định đó. Bây giờ, trong ý muốn thu nhỏ lại những gì mới xảy ra, cô gái sẵn sàng chấp nhận. Rosemary ngưỡng mộ Nicole vì sắc đẹp và sự thông minh hiểu biết; nhưng mặt khác, và đây là lần đầu tiên trong đời, cô gái ghen. Vừa đúng lúc trong khi khởi hành từ khách sạn Gausse, bà mẹ có bảo với Rosemary, bằng cái giọng thản nhiên ẩn giấu những ý kiến rất ý nghĩa, rằng Nicole xinh đẹp lắm -nói vậy có ngụ ý Rosemary không đẹp như Nicole. Nghe nói vậy, Rosemary không lấy làm hận, đối với Rosemary người ta thường cho biết cô gái chỉ hơn với mức coi

được thể thôi, thành ra cái duyên của cô gái không hẳn như của riêng, mà là một thụ đắc có ích, như thể học thêm Pháp văn vậy.

Dù sao, trong taxi cô gái cứ ngồi quan sát Nicole và tự so sánh với Nicole. Ái tình lãng mạn nhất có thể tìm thấy đủ mọi thỏa mãn nơi thân hình hoàn hảo, nơi cái miệng tế nhị, khi thì mím lại, khi thì hé mở và luôn luôn như chờ đợi. Nicole hồi xưa là một cô gái rất xinh đẹp, bây giờ thì thiếu phụ vẫn tiếp tục giữ một sắc đẹp, và ngay tới mai sau, khi làn da bắt đầu căng trên đôi gò má cao, cơ cấu, những yếu tố căn bản của gương mặt vẫn giữ được nguyên vẹn. Thiếu phụ trước kia là một người Saxon tóc vàng với nước da trắng, nhưng bây giờ còn đẹp hơn nữa khi mái tóc đã ngả màu sậm và không còn là một áng mây phơ phất, mái tóc còn đẹp hơn cô gái nữa.

Rosemary chỉ tay một ngôi nhà ở đường Saints-Pères nói:

“Hồi xưa chúng tôi ở đây.

- Ồ, thế hả? Hồi tôi mới mười hai, má tôi, Baby và tôi cũng đã ở đó một mùa đông.”

Thiếu phụ chỉ một khách sạn ở mé bên kia đường. Hai mặt tiền nhà phản chiếu vẻ xám đen.

Nicole nói tiếp:

“Hồi đó chúng tôi mới cất ngôi nhà ở Lake Forest và phải chi tiêu tằn tiện. Ít nhất Baby, tôi và bà vú là lo dè sẻn, còn má tôi vẫn đi du lịch.

Rosemary hiểu rằng tằn tiện không cùng một ý nghĩa đối với hai gia đình nhưng cũng đáp:

- Gia đình tôi cũng phải hà tiện.

- Bao giờ má tôi cũng lưu ý gọi nơi trú ngụ đó là “một khách sạn nhỏ”.

Nicole khẽ cười, tiếng cười có hiệu lực như thổi nam châm.

“Tôi muốn nói má tôi lưu ý gọi nơi đó là một khách sạn “nhỏ” chứ không dùng chữ “rẻ tiền”. Nếu có những bạn sang hỏi thăm địa chỉ chúng tôi không nói với họ: “Chúng tôi ở tại một nơi tồi tàn, trong một khu phố cùng khổ, nhưng cũng may là vẫn có nước máy!” Không, chúng tôi nói: “Chúng tôi ở tại một khách sạn nhỏ”. Làm như hết thấy những khách sạn lớn đều ồn ào và tầm thường đối với ý thích của chúng tôi. Lẽ dĩ nhiên chẳng ai lầm hết. Nhưng má tôi bảo như vậy chứng tỏ chúng tôi biết du lịch tại Âu châu. Thật tình má tôi rất sành vụ đó. Má tôi là người gốc Đức, nhưng bà ngoại tôi là người Mỹ, má tôi lớn lên tại Chicago, thành ra má tôi Mỹ nhiều hơn là Âu châu”.

Hai phút sau, hai người gặp lại các bạn, khi trên taxi xuống, tại đường Guynemer, phía trước vườn Luxembourg. Một lần nữa Rosemary lại tự tạo ra một nhân cách riêng. Bữa ăn trưa tại nhà hàng vợ chồng North, trong khu phòng riêng đã lộn xộn hết, tại đó nhìn xuống những lùm cây xanh dưới vòm. Ngày hôm đó đối với Rosemary thật khác với hôm trước. Khi cô gái ngồi trước mặt Dick, tia mắt của hai người lướt qua nhau nhẹ như cánh chim. Sau đó mọi sự đều tuyệt diệu, mọi sự đều hoàn hảo. Cô gái hiểu rằng Dick bắt đầu thấy yêu mình. Rosemary muốn điên lên vì sung sướng, nhựa nóng chảy tràn trong cơ thể. Một niềm tin rõ rệt nơi tương lai đang ca hát trong Rosemary. Cô gái không cần phải ngó lâu Dick nữa. Cô gái biết đâu đã vào đấy...

Sau bữa trưa, hai vợ chồng Diver, hai vợ chồng North và Rosemary tới phim trường của hãng phim Pháp Mỹ, tại đây có thêm Collis Clay, cậu trai ở New Haven mà Rosemary đã điện thoại cho biết tin. Y quê ở Georgia và có tâm lý hơi đặc biệt và câu nệ của người Mỹ miền Nam được giáo dục tại miền Bắc. Mùa đông năm trước Rosemary thấy y có vẻ đáng yêu. Một hôm hai người có nắm tay nhau trong xe hơi đưa họ từ New Haven đi New York. Bây giờ trong con mắt cô gái y như không còn hiện hữu nữa.

Trong phòng chiếu phim, Rosemary tình cờ ngồi giữa Dick và Collis Clay trong khi một chuyên viên lắp cuốn phim *Daddy's Girl* lên máy, một nhân viên khác của hãng lảng xảng chung quanh cô gái, cố gắng nói tiếng lóng Mỹ. Khi có điều gì trục trặc trong máy chiếu người đó lại nói:

- “Yes, boy, I have not any benenas”.

Rồi đèn bỗng tắt. Có tiếng động ngán, rồi Rosemary được một mình ngồi bên Dick... như ý muốn! Hai người đưa mắt nhìn nhau trong bóng tối nửa chừng.

Dick nói khe khẽ:

“Rosemary yêu!”

Hai vai họ đụng vào nhau. Nicole ngồi ở đầu hàng ghế có vẻ xúc động cứ cựa hoai. Abe ho một cơn dài rồi hỉ mũi. Sau cùng ai nấy ngồi yên chỗ và cuốn phim bắt đầu.

Đúng là cô gái, cô gái mới lớn tinh nghịch cách đây một năm, mái tóc bông bênh trên lưng thành từng gợn sóng đều đặn, nhắc nhớ những gợn sóng động thành khối của pho tượng Tannagra. Đúng là cô gái xuất hiện trên màn ảnh - quá trẻ và ngây thơ - tác phẩm đạt được do những sẵn sóc

dịu dàng của bà mẹ, hiện thân của sự chưa trưởng thành của dân tộc của cô gái bao giờ cũng cần phải có một thứ búp bê bằng giấy bồi. Rosemary nhớ lại những cảm giác của mình khi còn tươi mới, cô gái bận chiếc áo bằng lụa cũng tươi mới kia.

Cô gái của Ba... đúng là một con bé tức cười. Có ai nghĩ rằng con bé đó sẽ phải đau khổ? Chà, con nhỏ xinh xẻo như cục kẹo. Trước năm tay bé bỏng của nó đưa ra, những lực lượng thú vật và sa đọa phải lùi lại. Còn gì nữa? Sự xô đẩy của Định Mệnh cũng phải ngừng lại, chuyện không thể tránh cũng thành tránh được, mọi tam đoạn luận, mọi biện chứng pháp, mọi duy lý thuyết đều tan ra mây khói. Khán giả phụ nữ quên hết đồng chén bát chưa rửa còn bỏ ở nhà và nhỏ những giọt lệ mềm lòng. Ngay trong phim, một nữ diễn viên khóc nhiều quá đã hầu như làm lu mờ cả Rosemary. Người đó khóc mãi, khóc mãi làm đắm ướt một chiếc máy trị giá cả một gia tài, khóc trong một phòng ăn trang trí theo nghệ thuật mới, tại một phi trường, trong một cuộc đua thuyền buồm, và trong xe điện ngầm, và sau cùng trong phòng tắm nữa. Nhưng Rosemary vẫn thắng. Sắc đẹp của vai trò, lòng can đảm, mãnh lực của tâm hồn chống lại với sự tầm thường ở chung quanh đã cả thắng. Rosemary tỏ lộ những cố gắng vượt thắng của mình trên một gương mặt chưa trở thành một mặt nạ, những cố gắng đó gợi cảm đến độ mọi trái tim ở trên hàng ghế khán giả đều ngả về cô gái khi coi phim.

Có một đoạn ngắt, ánh sáng trở lại, sau cuộc vỗ tay hoan hô âm ỹ, Dick chân thành nói với Rosemary:

“Tôi hoàn toàn kinh ngạc! Cô sẽ trở thành một tài tử lớn của nước ta.

Rồi *Daddy's Girl* tiếp nối. Bây giờ những ngày vui sướng hơn được mô tả với cảnh đáng yêu giữa đám đông người cha ôm lấy Rosemary. Mặc cảm “cha con” được phô diễn rõ ràng trên màn ảnh khiến cho một chuyên viên

phân tâm như Dick phải nhú mày trước quá nhiều tình cảm khả nghi. Màn ảnh biến mất, ánh sáng trở lại.

Rosemary loan báo với cả bọn:

“Tôi còn sắp đặt được một vụ nữa. Một vụ “test” về điện ảnh chỉ dành cho Dick.

- Chi vậy?

- Một cuộc thử đóng phim. Họ sắp qua ngay bây giờ.”

Mọi người im lặng nặng nề, bị phá tan bởi tiếng cười không dẫn lại được của hai vợ chồng North. Rosemary ngó Dick và nhận thấy y hiểu rõ ý định của mình; cô gái đọc thấy như vậy trên nét mặt linh động của người Ireland nơi Dick. Đồng thời Rosemary trực giác thấy mình vừa lầm đánh ra lá bài tây. Nhưng cô gái vẫn không hiểu tại sao làm vậy lại lầm.

Dick cương quyết nói:

“Tôi chẳng muốn thử một chút nào.”

Rồi nhận định toàn bộ hoàn cảnh, Dick bớt cương quyết nói tiếp”

“Rosemary, tôi không chịu đâu. Điện ảnh mở sự nghiệp tốt đẹp cho phụ nữ... còn thì. Trời ạ, đừng ai chụp hình tôi. Tôi chỉ là một nhà bác học già, lúng túng mãi trong đời sống riêng.”

Nicole và Mary North cùng nhấn mạnh, không phải là không có chút điều cốt, để Dick nắm lấy cơ hội và cho chụp hình. Hai người chọc Dick, cả hai cùng méch lòng tại sao không được mời thử. Nhưng Dick muốn

chấm dứt ngay câu chuyện bằng cách thảo luận khá gay gắt về tài năng của một vài diễn viên.

Dick nói:

“Bọn quân canh đông nhất lại được đóng ở cửa hư không, tại nơi chẳng có gì để canh giữ. Có lẽ tại hư không là cái gì đáng hổ thẹn quá không thể đưa ra trước công chúng được.”

Ngồi trên xe Rosemary trách Dick. Mọi người phải đưa Clay về khách sạn, rồi Dick sẽ dẫn Rosemary tới dự một tiệc trà mà Nicole và Mary không đến được vì phút cuối cùng phải lo hoàn tất những gì mà Abe đã sơ xuất bỏ qua. Rosemary nói:

“Tôi vẫn tự nhủ nếu test mà tốt tôi sẽ đem theo về California. Rất có thể nếu ở đó người ta chịu, anh sẽ tới gặp tôi ở đó và cùng đóng với tôi một phim trong đó anh sẽ là nam diễn viên chính.”

Dick kinh ngạc:

“Ý định đó rất tốt... nhưng tôi thích xem cô diễn. Trong cái trò đó cô có thể nói là đã cho tôi được xem một cảnh đẹp nhất từ trước tới nay.”

Collis tuyên bố:

“Phim đó tuyệt tác. Tôi đi coi cả bảy bốn lần, tôi còn biết có một người ở New Haven đã đi coi tới không dưới mười hai lần. Tôi phải đi tận Hartford chỉ để coi lại phim đó. Hồi tôi đưa Rosemary tới New Haven người đó nhút nhát quá không dám lại gần Rosemary nữa. Ông nói sao chứ cô gái này là thứ làm cho mọi người phải phục sát đất.”

Dick và Rosemary nhìn nhau, rõ ràng chỉ muốn có hai người với nhau, nhưng Collis thể hiểu thế. Y đề nghị.

“Tôi sẽ đưa ông và cô gái tới chỗ sắp đến, còn tôi thì về khách sạn Lutetia.

Dick đáp:

- Chúng tôi sẽ đưa cậu về trước.

- Để tôi đưa đi có tiện hơn không; tôi có thể nói chắc không có gì phiền hà cho tôi hết.

- Còn tôi lại tin rằng để tôi đưa cậu về trước thì hơn.

Collis còn cố nói thêm:

- Nhưng...”

Mãi sau y mới hiểu và bàn với Rosemary ở đâu và bao giờ hai người có thể gặp lại nhau.

Kết cuộc người thứ ba vướng cảnh đó, tuy chẳng quan trọng gì, đã đi khỏi.

Chiếc taxi đậu lại quá sớm tại nơi Dick chỉ cho người tài xế. Dick thở ra một hơi dài.

“Chúng ta có vô đây không?”

Rosemary đáp:

- Đối với em sao cũng được. Anh bảo sao em làm vậy.”

Dick suy nghĩ:

“Tốt hơn là nên vô... Bà ấy muốn mua mấy bức tranh giúp một người bạn đang túng...”

Rosemary để mặc cho mái tóc hơi rối.

Dick quyết định:

“Chúng ta sẽ chỉ ở lại đây độ năm phút. Cô sẽ thấy không hợp với những người ở đây.”

Cô gái đồ chùng những người này câu nệ và chán lăm, hay thô lỗ, sâu rượi, hoặc thứ người ưa phá đám mà vợ chồng Diver hết sức tránh. Nhưng hoàn toàn không phải thế.

Căn nhà như được cắt lấy một phần trong lâu đài xưa kia của Đức Hồng Y de Retz, tại đường Monsieur; nhưng bước qua khỏi cửa đã không tìm thấy một chút gì nhắc nhớ quá khứ, cũng không chút gì gợi cho Rosemary cái hiện tại quen biết. Cái vỏ bên ngoài, phần xây cất bằng vật liệu nặng như bao bọc một mảnh tương lai, khiến cho ta như cảm thấy bị xúc động thần kinh khi bước qua ngưỡng cửa đi vô dục theo khúc tiền phòng toàn bằng thép xanh, kim khí mạ vàng viền quanh không biết bao nhiêu những mảnh gương nhỏ có mái cạnh. Ảnh hưởng gây rối loạn cơ hồ một bữa sáng gồm món cháo đặc nấu bằng lúa mạch kèm với chút cần sa. Trong nhà này chẳng thấy giống chút nào với cuộc Triển lãm Nghệ thuật Trang trí, vì trong khung cảnh có người ở trong chớ không phải ở trước. Rosemary có cảm giác vừa hào hứng vừa lơ đãng được đứng trước một khung cảnh sân khấu và độ chùng những người khác có mặt cũng có một cảm tưởng như vậy.

Chùng ba chục người đang ở đó, phần đông là đàn bà, hầu hết đều ăn bận kiểu cách như lối Louisa Alcott hay bà de Ségur. Những phụ nữ di chuyển trên sân khấu đó hết sức thận trọng khác nào đang lo lượm những mảnh chai vụn. Không riêng từng cá nhân và cũng không chung cả bọn, những người đó không chế ngự được khung cảnh, như người chủ một tác phẩm mỹ thuật làm chủ một món đồ vật đó, dù tác phẩm có mãnh lực đến đâu. Không ai hiểu căn phòng này mang ý nghĩa gì vì nó như biến thành một thứ gì khác, bất kỳ thứ gì ngoại trừ một căn phòng dùng để ở. Hiện hữu trong đó cũng khó khăn như bước trên thứ thang cuốn láng bóng như tấm gương. Muốn ở trong đó thì phải có tài khéo đưa tay lượm những mảnh chai bể. Những đức tính hạn hẹp và biểu hiện cá nhân của đa số những người có mặt.

Có hai loại người đang ở trong căn phòng. Tại đó có những người Mỹ và người Anh thành công trong việc giết thì giờ vào mùa xuân và mùa hạ, và bây giờ đang tìm cách thích ứng tác phong của họ tùy theo cảm hứng mỗi lúc và tình trạng thần kinh. Rất bình tĩnh, và cũng có khi hôn thuy trong những lúc này, tới những lúc khác họ bỗng bùng nổ cãi lộn, hoặc lần lượt từ trạng thái hoàn toàn ủ rũ sang trạng thái bị kích thích bởi bất kì cảm dỗ nào. Còn nhóm kia gồm những người có thể mệnh danh là những “nhà khai thác”, đó là những thứ người tầm gửi nếu so sánh với nhóm người kia thì họ là những người tiết độ đứng đắn, có một mục đích ở đời và không mất thì giờ vào những chuyện làm nhảm. Những người đó giữ được quân bình và tỉnh táo, chính nhóm đó gây nên không khí trong giới người này, không kể phần tổ chức trang trí căn nhà cũng như điều hòa ánh sáng.

Thứ “Frankenstein” đó đồng hóa tức thời được Rosemary và Dick và cũng lập tức chia hai người ra. Rosemary bỗng cảm thấy mình là một người trẻ tuổi không chút thành thật nào, bị buộc phải nói thứ tiếng giọng kim hết sức câu nệ để thành khẩn mong đợi “ông giám đốc” tới. Quả tình, có nhiều tiếng vỗ cánh bay loạn trong lồng chim là căn phòng này cho nên vị trí của cô gái cũng không đến nỗi chuệch choạc hơn những người chung quanh. Hơn nữa, bởi đã quen với những lễ lối xã giao cho nên, sau khi đã quay ngoắt nhiều lần như kiểu nhà binh và thi hành mệnh lệnh “thay người đối diện” cũng nhiều lần, cô gái thấy mình đang nói chuyện với một người đàn bà xinh đẹp, nhỏ nhắn, trơ tru và lịch sự, tóc cắt ngắn kiểu con trai, cô gái đồng thời cũng chăm chú nói chuyện với một người đàn ông đứng cao trên một thứ thang sắt cách mặt đất tới hai thước.

Trên chiếc ghế dài có ba phụ nữ trẻ tuổi cũng ngồi. Cả ba đều cao lớn và mảnh khảnh. Đầu của họ nhỏ nhưng mái tóc được trình bày rất mỹ thuật như kiểu chải tóc của những người mẫu ở tiệm uốn tóc, vừa nói cả ba cùng lắc đầu tóc rất duyên dáng bên trên bộ đồ hai phần màu sậm tuyệt hảo trông

họ giống như ba bông hoa có cuống dài, hay ba con rắn *cobra* đang vươn đầu lên cao.

Một cô gái nói:

“Ồ, thật là một quang cảnh bậc nhất. Quả tình đúng là nhất Paris trong lúc này. Tôi sẽ là người cuối cùng phủ nhận điều đó. Nhưng dù sao (cô gái thở dài), những lời mà y nhắc đi nhắc lại hoài, “người dân lâu năm nhất, bị chuột gặm...”

Mọi người cười một lần.

Cô gái thứ hai nói:

“Tôi thích những người có đời sống gồ ghề hơn, kém trơn tru. Cho nên “đời sống đó” tôi không thích chút nào.

- Tôi chưa hề bao giờ thấy có thể sốt sắng đối với họ, cũng như đối với cả bọn họ... chẳng hạn như cái ông North đó... thật hoàn toàn không ra đầu vào đầu cả.

Người thứ nhất nói thêm:

- Y không còn ở đó nữa; nhưng các chị phải công nhận rằng người đó có thể là một trong những con người đáng yêu nhất có thể có được.

Rosemary phỏng đoán họ đang nói về hai vợ chồng Diver, và cảm thấy tức giận đầy ứ. Nhưng người con gái bạn áo màu xanh dương có hồ cứng, áo hai phần màu xám, mắt xanh và má đỏ - đúng một tấm hình thời trang - đang đứng nói chuyện trước mặt biết vẫn dụng trò xã giao đến cùng. Cô gái đó gạt bỏ hết những gì có thể trở ngại giữa hai người đến đó chỉ còn một lớp màn u mặc rất mỏng phủ trên người, và Rosemary bị dồn lại chỉ còn là mình không chút gì che giấu.

Cô gái van nài:

“Chị không thể đến dự tiệc tối hay tiệc trưa tùy ý chị chọn được sao?”

Rosemary đưa mắt kiểm Dick và thấy y đang nói chuyện với bà chủ nhà, người mà Dick nói chuyện với suốt từ lúc mời đến. Tia mắt hai người gặp nhau và Dick dùng đầu ra dấu. Lập tức ba thiếu phụ đầu răn cobra chú ý tới Rosemary. Cỗ cò của ba người hướng về phía cô gái. Rosemary ngó lại họ như thách thức, tỏ cho họ thấy đã nghe thấy những gì họ nói. Rồi cô gái rời bỏ người con gái ưa níu kéo với một quyết tâm rất lễ phép học được của Dick, đi lại bên Dick.

Bà chủ nhà, một phụ nữ Mỹ cao lớn rất giàu, than phiền phô trương sự trù phú của mình, hỏi Dick không biết bao nhiêu điều về khách sạn Guasse, nơi rõ ràng bà ta có ý muốn tới ở, cố gắng chế ngự thái độ thờ ơ không muốn chỉ dẫn của Dick. Trông thấy Rosemary bà chủ nhà chợt nhớ tới nhiệm vụ của mình, ngó chung quanh, bà ta hỏi cô gái:

“Cô đã làm quen với ai và thấy thích thú chưa? Đã có ai giới thiệu với cô ông...”

Rõ ràng là con mắt của bà chủ nhà đang kiểm một người đàn ông nào đó có thể làm vui cho Rosemary. Nhưng Dick cho biết hai người phải ra về, và lập tức hai người cáo từ. Bước qua ngưỡng cửa của tương lai để đột nhiên tìm lại quá khứ nơi mặt tiền bên ngoài tòa nhà, Dick nói:

“Khiếp quá, hả?”

Rosemary ngoan ngoãn nhắc lại như một tiếng vang vọng:

- Khiếp thật!

- Rosemary?

Cô gái hãi sợ hỏi lại:

- Sao?

- Bấy nhiêu thứ đó làm cho tôi xúc động mạnh.”

Cô gái bỗng nước nỡ khóc, rồi hỏi nhỏ:

“Anh có musoa không?”

Nhưng không có thì giờ để khóc, là thứ tình nhân háo hức, cả hai đều không muốn bỏ phí những phút quý báu hai người với nhau trên taxi, trong khi hoàng hôn vàng lợt và dặt đầu u tối, những tấm bảng hiệu bằng đèn màu, đỏ lửa, lục hay xanh tươi, rọi những tia sáng qua khung kính cửa, mặc dù lớp màn mưa dai dẳng không ngớt. Đã gần sáu giờ, mức độ lưu thông trên đường đang hồi náo nhiệt, những quán rượu đèn sáng trưng; quảng trường Concorde được đi ngang qua trong vẻ uy nghiêm có điểm sắc hồng, chiếc taxi tiến lên mạn bắc thành phố.

Hai người nhìn nhau, nói nhỏ với nhau những tên gọi như thể những lời niệm chú. Tên của hai người, không ngớt được nhắc đi nhắc lại, như phảng phất trong không, chìm đi lâu hơn những tên khác, chậm hơn một thứ âm nhạc nội tâm.

Rosemary nói:

“Em không hiểu tại sao đêm qua em lại như vậy. Có lẽ vì ly sâm-banh đó chẳng... Chưa hề bao giờ em xử sự như vậy!

- Thì em cũng chỉ mới nói rằng em yêu anh thế thôi...

- Nhưng em yêu anh thật, và không biết làm sao!”

Đó là lúc để nhỏ mấy giọt nước mắt. Rosemary đã làm đúng như vậy, trong chiếc musoa.

Dick đáp:

“Còn anh, anh rất sợ nếu yêu em...Nhưng đó cũng lại là điều xảy ra tốt đẹp nhất!”

Một lần nữa lại những tên... Rồi, như thể taxi lắc đã khiến cho hai người mất thăng bằng, họ ngã vào nhau. Rosemary có cảm tưởng như hai vú bị đè bẹp trên mình. Cái miệng cô gái tươi mới và nóng hổi. Cái miệng như là của chung hai người. Họ chẳng còn nghĩ gì, chẳng còn nhìn thấy gì, trong một niềm thoát đi sắc nhọn đến như đau đớn. Cả hai chỉ còn thở và tìm nhau. Họ chìm tan trong cõi mờ xám của một môi thích thú, thần kinh rân rân từng nóm như những túm dây dương cầm, tựa mình như chiếc ghế mây bị ngồi nặng. Cân não bị bóc trần cùng một chiều êm ái như nhau cho nên phải tìm nhau là chuyện dĩ nhiên, như môi tìm môi, ngực tìm ngực.

Hai người còn đang ở trong thời kỳ vui thích nhất của tình yêu. Họ tràn đầy những ảo vọng cao cả người nọ đối với người kia, những ảo vọng ghé gớm, thành ra sự điều hợp của hai con người của họ tưởng như được đặt trên một bình diện mà không một tương quan với con người nào đáng kể nữa. Cả hai dường như cùng đạt tới đó sau một thời thơ ngây kỳ lạ, như thể do một chuỗi những biến cố vô tình xô đẩy họ đến với nhau - do quá nhiều

biến cố, đến nỗi sau cùng họ buộc phải kết luận rằng hai người do định mệnh đã dành sẵn cho nhau từ trước. Hai người gặp nhau, hai người với bốn bàn tay thanh sạch không hề nhúng vào một thỏa hiệp với những gì là tò mò tầm thường hay vụn trộm lén lút.

Nhưng, đối với Dick, đoạn đường này rất ngắn; khúc quanh đã hiện ra trước khi hai người về tới khách sạn. Dick cảm thấy hốt hoảng, nói:

“Không có cách nào được! Anh yêu em, nhưng cũng không thay đổi được chút gì những điều mà anh đã nói với em đêm qua.”

- Bây giờ em chẳng cần chi hết; điều mà em muốn trước kia là kéo anh tới chỗ yêu em. Nếu anh yêu em, mọi sự đều tốt đẹp hết.

- Nỗi khổ là: đúng, anh có yêu em. Nhưng không thể để cho Nicole biết điều đó được. Nicole không thể có một chút nghi ngờ nào, dù nhỏ. Nicole và anh *hai người phải sống với nhau*. Có thể nói rằng điều đó còn quan trọng hơn cả sự sống nữa.

- Anh hãy hôn em một lần nữa.

Dick hôn cô gái; nhưng ngay khoảnh khắc đó, Dick đã rời bỏ cô gái.

“Không thể để cho Nicole khổ được. Nicole yêu anh, anh yêu Nicole. Em có hiểu như vậy không?”

Rosemary hiểu. Đó là thứ mà cô gái hiểu lắm, đó là cần thiết đừng làm khổ người khác. Cô gái biết rằng hai vợ chồng Diver yêu nhau, đó còn là điều mà cô gái tin chắc ngay từ đầu. Nhưng cô gái cứ tưởng đó là một say mê đã nguội bết, giống như tình thương đang có giữa hai mẹ con cô gái. Khi mọi người đem cho đi thật nhiều cho chung quanh như vậy có phải là chứng tỏ rằng cường độ bên trong đã giảm bớt?

Dick đoán biết ý nghĩ của Rosemary.

- Khi anh nói yêu, đó chính là tình yêu thật sự, tình yêu sống động. Những điều đó phức tạp quá anh không thể giải thích cho em hiểu được. Đó cũng là lý do đã gây nên vụ đấu súng tức cười hôm trước...

- Anh được nói cho biết về vụ đấu súng như thế nào? Em cứ tưởng không ai trong bọn này được quyền nói cho anh hay vụ đó!

- Em tưởng rằng Abe có thể giữ mọi điều bí mật hay sao? (Giọng nói của Dick có vẻ giễu cợt). Nếu em có một chuyện bí mật cần giữ kín, em nên, nếu muốn, công bố trên đài bá âm, hay đem đăng lên báo, nhưng đừng bao giờ đem nói với một người uống ba hay bốn ly whisky mỗi ngày.

Cô gái cười đồng ý và nép mình vào Dick.

“VẬY, em nên hiểu rõ những tương quan của anh với Nicole có một bản chất đặc biệt và phức tạp. Nicole bao giờ ngoài có vẻ vững vàng lắm, sự thật không phải thế. Vậy mà vụ đó không thể giải quyết được chi hết.

- Ồ, anh hãy để dành chuyện đó về sau hãy nói. Bây giờ anh hãy hôn em đi, hãy yêu em. Em sẽ yêu anh nhưng không bao giờ để lộ cho Nicole thấy.

- Em yêu.

Hai người về tới khách sạn, Rosemary làm ra bộ lùi lại sau Dick mấy bước để dễ dàng ngắm Dick, yêu mê Dick. Bước đi của Dick lạnh lẽo như y vừa làm được một chuyện gì ghê gớm; y, người chuyên tổ chức sự vui vẻ của từng người, quản thủ một thứ hạnh phúc có những miếng khám rực rỡ. Chiếc mũ của Dick là thứ mũ hoàn hảo; y mang đôi găng màu vàng rơm và chiếc can bằng lau nặng. Cô gái lấy làm thích thú những khoảnh khắc mà mọi người sẽ cùng cô chung quanh Dick tối nay.

Hai người leo năm tầng lầu. Tới tầng lầu nhất họ ngừng lại và hôn nhau. Tới tầng lầu hai, cô gái thận trọng. Tới tầng lầu ba cô gái còn thận trọng hơn. Tới tầng sau (chỉ còn hai tầng nữa mà thôi), cô gái ngừng lại nửa chừng rồi vội vã hôn nhẹ tạm biệt Dick. Theo lời yêu cầu của Dick, hai

người ở các tầng lầu dưới một phút, rồi hai người đi lên và sau cùng là tạm biệt, hai bàn tay đưa ra xa để còn nắm lấy nhau, rồi sau những ngón tay cũng đành phải rời nhau.

Dick trở xuống tầng trệt để dọn thu xếp mọi thức cho buổi tối hôm đó. Rosemary chạy mau về phòng ngồi viết thư cho mẹ. Cô gái hối hận vì thấy chẳng nhớ mẹ chút nào hết.

Tuy hai vợ chồng Diver hết sức coi thường những trói buộc của thời thượng, nhưng họ có một cảm tưởng quá sắc bén về hiện tại để có thể quay hẳn lưng lại với thời thượng; những cuộc vui do Dick tổ chức bao giờ cũng có vẻ kích thích. Và ai cũng lấy làm thích thú khi được thỉnh thoảng hít thở vài hộp không khí mát ban đêm.

Cái “party” tối hôm đó giống như một vở hài kịch tốc hành. Tất cả mười hai người, cứ bốn người ngồi trên một chiếc xe cả bọn cùng làm một cuộc phiêu lưu trong thành phố Paris. Mọi thứ đều được sắp đặt sẵn. Có những bạn đồng hành mới chợt xuất hiện như có phép ma thuật, những nhóm người mới đó hướng dẫn nhóm người đầu tiên với tư cách chuyên viên, như những chuyên viên hướng dẫn cho từng phần nào đó của cuộc đi chơi, sau đó họ biến mất và được thay thế bằng những người khác. Người ta có thể nói những người đó suốt ngày được cất giữ ở một nơi để dành cho được thật tươi mới cho vai trò sẽ đóng. Rosemary biết thường thức thấy tổ chức như vậy khác hẳn buổi gặp gỡ xã giao tại Hollywood, dù có huy hoàng đến mức nào. Trong số những bất ngờ có chiếc xe hơi của vua Ba Tư. Ở đâu và bằng cách nào Dick đã vớ được chiếc xe đó? Dick đã lợi dụng mua chuộc được ai? Nhưng chuyện đó không quan trọng. Rosemary nhìn thấy đó là một khía cạnh mới của những thứ hoang đường tràn đầy cuộc đời của mình từ hai năm nay. Chiếc xe được đóng thùng bên Hoa Kỳ trên một chiếc bệ đặc biệt. Bánh xe và kết nước đều bằng bạc. Bên trong xe chói lói những hộp xoàn giả, tới chừng nào xe gửi về tới Teheran sẽ được thay bằng những hộp xoàn thật do nhà kim hoàn chuyên môn của hoàng gia, vào khoảng tuần tới. Phía sau xe chỉ có một chiếc ghế bành, vì nhà vua Ba Tư phải ngồi một mình trong xe. Thành ra khách của Dick lần lượt được ngồi tại đó, trên tấm thảm bằng lông điếu thừ, và được đi thừ một vòng trên chiếc xe hoàng gia.

Nhưng nhất là bao giờ cũng có mặt Dick. Rosemary nói chắc với một tấm hình của bà mẹ (mà bao giờ cô gái cũng mang theo khi đi xa) rằng không bao giờ, tuyệt nhiên không bao giờ, mình đã gặp một người đáng yêu, ngon lành như Dick buổi tối hôm đó. Cô gái so sánh Dick với hai người Anh mà Abe đã trịnh trọng kêu tên loài “Major Hengest và Mr. Horsa”, và Đông Cung thái tử của một triều đình Bắc Âu, và một nhà văn nào đó mới từ Nga trở về, và với Abe North, thất vọng nhưng còn nhiều duyên dáng, và với Collis Clay, tình cờ gặp bọn này ở một nơi nào đó trong thành phố và bám chặt cô gái không rời. Rosemary kết luận không thể có so sánh nào khả dĩ chấp nhận được. Sự sốt sắng, sự quên mình mà Dick dùng để tạo sinh động cho mọi thứ khiến cho cô gái mê thích. Và kỹ thuật của Dick để điều khiển những người khác rất khác nhau cần thiết phải có sự thúc đẩy của Dick, những người khác đó cũng lệ thuộc vào Dick như một tiểu đoàn bộ binh lệ thuộc vào tổ chức tiếp vận, kỹ thuật đó làm cho phải ngạc nhiên thích thú, coi bộ không tốn cho Dick mất bao nhiêu khó nhọc và luôn luôn Dick còn có thể sẵn sóc đến từng người.

Sau đó, Rosemary nhớ lại những lúc mà cô gái cảm thấy sung sướng nhất. Thứ nhất là lúc Dick cùng nhảy với cô gái, Rosemary cảm thấy sắc đẹp của mình được trở nên tôn quý hẳn lên ở gần bên một người đàn ông thật cao lớn, thân hình vững chắc và khỏe mạnh, trong khi hai người như đang nổi trôi trong một giấc mơ vui; Dick đưa dắt cô gái, dìu cô gái quay quanh chỗ nọ chỗ kia một cách nhẹ nhàng, cô gái tưởng mình là một bó hoa rực rỡ hay một tấm hàng quý được đưa ra trình diện trước năm chục cặp mắt. Có một lúc hai người không nhảy, chỉ đứng yên đó, ôm lấy nhau. Đôi khi sáng sớm, sau buổi dạ vũ, hai người riêng với nhau, thân thể tươi mới và thoa phấn của Rosemary nép sát vào thân thể Dick, kéo dài giây phút giữa những áo ngực hàn của nơi gửi mũ áo.

Lần mà Rosemary thật tình cười vui là sau đó, khi sáu người trong bọn họ, những di tích cao quý của đêm vui, gặp nhau nơi tiền đình thiếu ánh sáng của khách sạn Ritz và loan báo cho người gác cửa biết tướng Pershing đã tới đó và cần dùng rượu sâm-panh và trứng cá. “Ngài không chấp nhận một sự chậm trễ nào... Mỗi người, mỗi cố đại bác phải ở vào đúng chỗ hoạt động...” theo như công thức đã được truyền tụng. Những chú bồi vôi vãi bỗng từ đâu hiện ra và bày một bàn ngay giữa tiền đình. Abe tiến vào, đóng vai tướng Pershing, trong khi mọi người khác cung kính đứng dậy, nói nhỏ để đón tiếp ông tướng những mẫu đại bác khác rút từ những bài ca ái quốc. Đám hầu bàn đã phản ứng khá mãnh liệt khi khám phá thấy vụ giả mạo, bọn khách bèn bày ra một cái “bầy những người hầu bàn” bằng cách dùng những đồ gỗ nơi tiền đình làm thành một bộ máy khổng lồ tương tự cảnh giả hiệu trong những truyện bằng tranh của Goldberg.

Abe lắc đầu không đồng ý:

“Có lẽ tốt hơn hết là nên kiếm một cái cửa âm nhạc và...”

Mary North phản đối:

- Không, không, thế này cũng đủ rồi. Khi nào Abe nói tới chuyện đó là đã đến lúc nên trở về.

Thiếu phụ quay lại phía Rosemary và giọng lo ngại nói với cô gái:

“Tôi tuyệt đối cần thành công trong việc đưa Abe về. Xe lửa khởi hành lúc mười một giờ, không thể nào để anh ấy lỡ chuyến xe lửa đó được. Tôi có cảm tưởng tất cả tương lai của anh ấy đang được đặt ra, nhưng hể tôi tìm cách thuyết phục làm một việc gì, là y như rằng anh ấy làm ngược lại.

Rosemary đề nghị:

- Để tôi sẽ cố gắng thuyết phục.

- Có thật tình cô muốn như vậy? Có lẽ cô sẽ làm được việc đó...

Lúc đó Dick tiến lại gần nói với Rosemary:

“Nicole với tôi cùng về. Chúng tôi nghĩ rằng cô cũng muốn về với chúng tôi.”

Rosemary trông có vẻ tái xanh vì mệt trong ánh sáng không đúng của lúc rạng đông. Hai vệt trên má, khi ra ánh sáng giữa ban ngày, là màu hồng. Rosemary nói:

“Em không về được. Em hứa với Mary North ở lại cùng với họ. Nếu không Abe nhất định không chịu về ngủ. Có lẽ anh sẽ giúp được em trong vụ này?”

- Em vẫn chưa hiểu rằng không ai có thể làm được gì cho người khác hết ư, nếu Abe là bạn thân của anh ở đại học, y ở chung một phòng với anh, và đây là lần đầu tiên hẳn say một trận thì khác. Còn bây giờ không có cách gì được hết.

- Dẫu sao em cũng vẫn phải ở lại. Y nói sẽ bằng lòng đi về ngủ nếu Mary và em cùng đi với y tới chợ.

Câu nói của Rosemary đã có vẻ hơi say. Dick hôn một cái nhẹ nơi bên trong khuỷu tay của cô gái.

Khi ra về Nicole nói với Mary:

“Đừng để cho Rosemary về một mình nhé. Chị biết không, tụi tôi có trách nhiệm với bà mẹ của cô ta đó.”

Lát sau, Rosemary, hai vợ chồng North, một nhà sản xuất búp bê biết nói với Newerk, anh chàng Collis không dứt bỏ được, một người da đỏ nước da

màu đồng, ăn bận thật lộng lẫy, được chở ngất ngưỡng trên nóc một chiếc cam nhông cà-rốt. Đắt còn dính trên những củ cà-rốt bé xinh nức mùi thơm trong bóng tối. Rosemary ngồi chót vót trên cao nhất đến nỗi chỉ nhìn thấy thấp thoáng các bạn cùng đi sau những khoảng bóng tối giữa hai ngọn đèn đường. Tiếng nói của họ cũng như từ xa tới, cơ hồ cuộc phiêu lưu của họ không phải cũng như của cô gái. Trong tư tưởng Rosemary đang dõi theo Dick, hồi tiếc đã đi theo vợ chồng North, ao ước trở về khách sạn, nơi mà cô gái biết rõ Dick đang ngủ nơi dãy phòng trước mặt; hoặc giả Dick cũng đang ở trên chiếc xe vận tải này trong bóng tối nóng hôi đang chảy tràn trên mình mọi người.

Thấy Collis muốn theo lên, Rosemary la:

“Đừng leo lên nữa, cà-rốt sắp lăn xuống hết bây giờ.”

Cô gái liệng một củ về phía Abe ngồi bên cạnh tài xế, cứng ngắc như một ông lão...

Lát sau, khi trời bắt đầu sáng, cô gái mới trên đường về và thấy chim cu bay lượn trên quảng trường Saint-Sulpice. Mọi người cùng cười khi nghĩ rằng đối với họ mới là tối hôm qua trong khi khách bộ hành trên đường phố đã ở trong nắng mới của sáng hôm sau.

Rosemary tự nhủ: “Ít nhất ta cũng đi chơi một đêm thỏa thích. Nhưng vắng Dick chẳng thấy hứng thú bao nhiêu.”

Cô gái cảm thấy buồn đôi chút, bị bỏ rơi đôi chút. Nhưng một vật chuyển động sau đó gọi sự chú ý của cô gái. Đó là một cây dẻ lớn đang nở hoa được đưa tới đại lộ Champs - Elysées, cột trên một chiếc xe vận tải nặng. Cây dẻ gọi nghĩ tới một người xinh đẹp đang ở trong vị thế tức cười, nhưng tin chắc vẫn đẹp như thường. Rosemary say mê ngắm cái cây, tưởng như đó

là hiện thân của mình, rồi bỗng cả cười. Đột nhiên, hết thảy chung quanh cô gái đều thấy huy hoàng.

Abe khởi hành lúc mười một giờ tại nhà ga Bắc Thành. Y đứng dưới vòm kính đen thui, một di tích của cuối thế kỷ XIX, đồng thời với nhà Crystal Pajace của người Anh, và thọc hai tay trong túi để che giấu không cho thấy tay đang run, hai bàn tay mà hai mươi bốn giờ không ngủ đã khiến có nước da xám chì. Chiếc nón đã được bỏ xuống, rõ ràng chỉ những lọn tóc trên đỉnh đầu mới được chải vội vàng. Tóc ở chung quanh bên dưới đâm ra tua tủa như những mũi dùi nhọn. Thật khó mà nhận ra nơi Abe người đàn ông tuần trước bơi lội trước khách sạn Gausse.

Abe tới nhà ga hơi sớm, y không quay đầu nhưng không ngớt đưa mắt ngó qua trái qua phải. Nếu phải vận động một phần khác trong cơ thể sẽ đòi hỏi phải vận dụng một năng lực tinh thần quá lớn. Trước mặt, những chiếc xe nhỏ chở hành lý còn mới toanh nối đuôi nhau chạy đi; rồi những bạn đồng hành của Abe, những hành khách nhỏ bé, nước da nâu, gọi nhau giọng nói the thé.

Vừa lúc Abe tự hỏi không biết có thì giờ “uống một cái gì” tại quầy hàng ăn trong ga và lấy tay mân mê nắm giấy bạc một ngàn quan trong túi, tia mắt đảo đi đảo lại của y bỗng thấy Nicole xuất hiện ở đầu cầu thang. Abe quan sát thiếu phụ; đáng diệu, vẻ mặt Abe thấy tỏ rõ thiếu phụ ngoài ý muốn, giống như trường hợp những người đang đợi và ta ngó thấy trước khi những người đó nhìn thấy ta. Nicole hơi nhiu mày nghĩ đến lũ con, không phải để lấy làm hãnh diện mà chỉ để kiểm điểm như thể con mèo mẹ đưa chân ra kiểm điểm lũ mèo con. Khi trông thấy Abe, Nicole bèn đổi ý nghĩ và vẻ mặt. Ánh sáng ban mai coi bộ u ám sau khi chiếu qua vòm kính dưới mắt vẫn nhìn thấy mặc dù nước da xám nắng và mẩn đỏ. Hai người ngồi trên một chiếc ghế dài.

Abe dường như đã quên tại sao yêu cầu Nicole tới. Nicole ngồi yên không nói, ngó hành khách kéo nhau đi trước mặt.

“Kìa, đây chắc là “người đẹp” trong chuyến qua đại dương của anh... Anh thấy không, ở đằng kia, chung quanh có những người đàn ông tới đưa tiền? Anh có biết tại sao bà ta đã mua chiếc áo đó không?”

Nicole nói thêm mau:

“Anh có hiểu tại sao không ai chịu mua chiếc áo đó? Đó là chiếc áo dành cho một bà hoàng trong một chuyến du hành vòng quanh thế giới. Anh không thấy sao? Anh không nhận ra ư? Kìa, anh tỉnh lại đi chứ. Đó là chiếc áo cho vai chính của một câu chuyện. Trong cuộc hành trình sẽ có người tự cảm thấy cô đơn muốn nghe chuyện bà đó.”

Nicole bỗng bặt môi. Đối với thiếu phụ như vậy đã là nói quá nhiều, Abe nhận thấy vẻ nghiêm nghị, khép kín trên mặt bạn, tự hỏi không hiểu Nicole đã nói gì chưa. Y cố gắng ngồi thẳng người lên như thể đang đứng chứ không phải đang ngồi.

“Chị còn nhớ cái buổi chiều chị và Dick đưa tôi tới dự cuộc khiêu vũ kỳ cục Sainte -Geneviève đó?”

- Có, tôi có nhớ. Vui ghê nhỉ?

- Tôi thì không. Hôm đó tôi chẳng thấy vui cùng với anh chị chút nào. Tôi thấy mệt vì anh chị quá. Ở ngoài không nhận thấy, vì chính anh chị còn mệt hơn tôi nữa.”

Nicole cãi:

“Abe, gốc nhất là đi nói với nhau những điều khó nghe. Tôi biết rõ anh không thật sự nghĩ như vậy. Tôi không hiểu tại sao anh lại ngã lòng.”

Abe suy nghĩ, trong khi cố gắng không ho không hỉ mũi.

“Tôi cho rằng tất cả đầu đuôi là do buồn chán; với lại phải mất bao nhiêu đường dài để quay trở lại và đạt tới một cái gì.”

Một người đàn ông có thể đóng vai trò con nít tay không trước một phụ nữ, nhưng không bao giờ thành công khi tự cảm thấy đúng là con nít tay không.

Nicole gay gắt nói:

“Đó không phải là một cố chính đáng.”

Abe thấy mình ngày một lúng túng; y không nghĩ ra được điều gì ngoài những nhận định khó chịu của một người mất bình tĩnh. Nicole tự nhủ việc đáng làm hơn hết là nín lặng, để tay trên đùi, ngó thẳng trước mặt. Trong lúc lâu, hai người không nói gì, Giống như hai người ra sức chạy thật mau cho ra xa, chỉ ngừng lại thở khi nào đã thấy có một khoảng trời xanh ngăn cách, khoảng trời mà người kia không thể ngó thấy. Trái với một cặp tình nhân, hai người không có dĩ vãng chung. Trái với một cặp vợ chồng, hai người không có một tương lai chung. Tuy nhiên, cho tới sáng nay, Nicole đã cảm mến và yêu Abe hơn bất kỳ người đàn ông nào khác, ngoại trừ Dick, còn Abe thì đã yêu Nicole mê man từ bao năm nay.

Abe bỗng nói:

“Một vì cái thế giới mà phụ nữ tạo nên cho chúng tôi, đó là tình trạng hiện thời của tôi...”

- Thế sao anh không tự tạo lấy một thế giới riêng?

- Tôi cũng một vì bạn bè nữa. Điều cần thiết là bọn chỉ điếm.”

Nicole chỉ muốn làm sao cho kim phút trên mặt đồng hồ lớn của nhà ga chạy mau hơn lên.

Abe hỏi:

“Chị không đồng ý sao?”

- Tôi là một người đàn bà; vai trò của tôi là kết hợp, níu kéo lại với nhau những người, những vật.

- Còn tôi, vai trò của tôi là dứt họ ra, chia rẽ họ mãnh liệt.

Nicole hơi hoảng sợ, lạnh lùng đáp:

- Khi anh uống nhiều, anh chẳng phá nát được chi hết ngoài bản thân anh.”

Nhà ga bắt đầu chật ních những người. Nhưng Nicole không thấy có ai quen. Lát sau cả hai người cùng ngó thấy một cô gái cao lớn đang bỏ thư trong thùng.

“Đây kia có cô gái tôi cần phải nói chuyện với Abe ạ. Ô hay, Abe, anh tỉnh lại đi chứ... Anh thật là kỳ cục quá.”

Thụ động, Abe đưa mắt ngó theo Nicole. Cô gái quay đầu lại, ngạc nhiên nhìn Nicole. Abe nhớ đã có gặp cô gái đâu đây trong thành phố. Abe lợi dụng lúc Nicole không ở gần để ho và nấc trong khăn tay, rồi hỉ mũi ầm ỹ. Buổi sáng đã nóng, Abe thấy quần áo lót dẫm mồ hôi. Tay y run đến độ

phải bốn cây diêm mới châm được điếu thuốc hút. Abe thấy cần thiết đi tới quầy bán ăn để uống thêm một ly nữa. Nhưng vừa tới lúc đó Nicole trở lại.

Nicole để lộ một nét u mặc lạnh:

“Tôi lằm. Sau khi van nài tôi tới chơi, cô bé gần như muốn bịt mắt tôi. Cô bé ngó tôi như thể đồng bần.”

Bị kích thích thiếu phụ thốt lên một tiếng cười sắc:

“Ở đó mà chào đón mọi người!”

Abe ho khan một trận rồi đáp:

“Cái khổ nhất là khi ta không uống rượu ta chẳng muốn gặp ai, còn một khi ta đã say, chẳng ai muốn gặp ta hết.

- Ta như anh nói là chính anh có phải không?”

Nicole lại cười. Không hiểu tại sao, câu nói chọc vừa rồi đã làm cho Nicole thấy thú vị.

“Đúng, chính tôi, không phải chị.

- Anh cứ nói về anh. Còn tôi, tôi yêu mọi người, nhiều người. Tôi yêu...”

Rosemary và Mary North xuất hiện, bước đi chậm chậm, đưa mắt kiểm Abe. Nicole chẳng quan tâm tới bề ngoài, to tiếng gọi: “Hãy, ở đây!” Vừa gọi vừa cười vừa lắc mới musoa mới mua cho Abe.

Bốn người cùng đứng hợp thành một nhóm bất ổn, ở giữa là thân hình cao lớn của Abe. Trông y người ta có thể nghĩ tới xác một chiếc thuyền

ngày xưa, khối to lớn của y làm quên đi những nhược điểm, những hèn nhát, vẻ cay đắng của y. Ba người bạn gái đều cảm thấy rất rõ rệt về nghiêm trang hơi long trọng từ người Abe phát ra hay từ những cố ý của y. Nhưng cả ba đều lấy làm sợ hãi trước những gì chỉ còn lại nơi Abe, xưa kia là ý chí muốn sống, bây giờ là ý chí muốn tự hủy.

Khi đó Dick vừa tới, nghiêm chỉnh, bóng láng, đon đả, ba người đàn bà đón Dick với những tiếng la nhỏ thoai mái, mãn nguyện về đôi vai, về chiếc nón tuyệt hảo, về cái cán cây can của y. Ít nhất trong khoảnh khắc cả ba người đều có thể rời bỏ cảnh tàn tạ khổng lồ của Abe. Dick lập tức bình tĩnh nắm được tinh thần của hoàn cảnh. Y kéo mọi người ra khỏi những ý nghĩ u uất, hướng sự chú tâm của họ vào những kỳ thú của nhà ga lớn. Gần bọn họ có những người đàn bà Mỹ từ biệt nhau với giọng nói như tiếng nước rớt trong chiếc chậu vậ. Đứng ở trong ga, quay lưng ra với thành phố Paris, mấy bà đó có vẻ như đứng trên tàu cúi xuống mặt biển, chịu sự thay đổi do đại dương, sự nhào nặn những nguyên tử sẽ tạo thành tế bào căn bản cho một dân tộc mới.

Và những người Mỹ giàu có khác ào ào như con sông cuộn cuộn tới tận sân ga; với gương mặt mới của họ, ngay thật, thông minh, lễ phép, không tư tưởng, vì đã có người khác suy nghĩ thay cho họ. Thịnh thoảng một gương mặt người Anh trong đám đông đem tới cảm tưởng gọn gàng, đứng cao lên tất cả. Nhưng khi đã có một số người Mỹ khá đông trên sân ga, cảm tưởng đầu tiên mà họ gây nên, cảm tưởng sạch sẽ tinh tươm và tiền bạc, lu mờ đi, chỉ để lại một lớp sương mờ chùng tịch mơ hồ nó ngăn trở che lấp hết, cả chính họ lẫn những người qua sát họ. Nicole níu lấy cánh tay Dick, la lên:

“Coi kìa, mình!”

Dick quay lại vừa kịp trông thấy chuyện xảy ra, ở cách hai toa xe, trước toa xe phòng ngủ, một cảnh mau lẹ, trái ngược hẳn với những cảnh chia biệt thường. Người con gái khi này Nicole mới nói chuyện bỗng tách rời khỏi người đàn ông cùng đứng. Cô gái thò trong sắc. Tức thì có tiếng hai phát súng nổ. Đồng thời đầu máy ré còi inh ỏi và đoàn xe chuyển bánh, trong khoảnh khắc tước mất phần quan trọng của tiếng súng. Abe đứng trên cửa toa xe của mình đưa tay vẫy chào; y không trông thấy chi hết. Nhưng, trước khi đám đông bu lại, Dick và mấy người cùng đi đã trông thấy kết quả của hai tiếng súng nổ; người đàn ông bị bắn ngã ngồi trên sân ga. Đoàn xe ngừng lại sau khi mọi người tưởng như một thế kỷ. Nicole và Mary đứng đợi cách xa, trong khi Dick len lỏi bước vô. Chừng năm phút sau Dick mới tới gần họ.

Lúc đó đám đông đã chia thành hai. Một nửa đi theo người bị thương được khiêng đi trên cáng; một nửa đi theo người con gái giết người, bước đi tái xanh nhưng vững vàng giữa những nhân viên cảnh sát bối rối.

Dick vội nói: “Đó là Maria Wallis. Người đàn ông bị bắn là một người Anh. Người ta khó khăn mới đọc được tên người đó vì viên đạn chọc thủng tấm căn cước.”

Họ vội vã rời xa đoàn xe lửa, bị đám đông lôi kéo theo.

Dick nói:

“Tôi đã biết họ đưa cô ta tới bốt cảnh sát nào. Tôi phải tới đó.

Nicole cãi:

- Nhưng cô ấy có một người chị em cũng ở Paris. Tại sao không điệm thoại cho người đó? Kỳ thật, không ai nghĩ tới vụ đó cả. Cô gái đó có

chồng người Pháp, người đó sẽ can thiệp hữu ích hơn chúng ta.”

Dick lưỡng lự, lắc đầu rồi bỏ đi.

Nicole gọi với theo:

“Đợi một chút, kỳ cục quá! Anh tới đó có ích lợi gì? Với thứ Pháp ngữ của anh...”

- Ít nhất tôi cũng lo để người ta không bạo động với cô gái.

Nicole khẳng khái:

- Chắc chắn người ta phải giữ cô ta lại. Chính cô ta đã bắn người kia. Tốt hơn hết là điện thoại tức khắc cho Laura. Laura có thể hành động được việc hơn chúng ta.”

Dick không bị thuyết phục. Với lại y cảm thấy Rosemary đang ngó y. Nicole cương quyết nói:

“Mọi người đợi tôi nhé.”

Rồi Nicole bước mau tới phòng điện thoại.

Dick nói có vẻ chế giễu một cách yêu thương:

“Khi nào Nicole đã lo gì, chỉ có một cách là để yên cho cô ta làm.”

Sáng hôm sau lúc đó Dick mới gặp Rosemary. Hai người đưa mắt nhìn nhau cố tìm lại những xúc động đêm qua. Trong khoảnh khắc trong con mắt người nọ thấy người kia như mơ ảo. Rồi lớp trào yêu thương chậm chậm nhưng nóng bỏng xâm chiếm hai người.

Rosemary hỏi:

“Có phải anh ưa giúp đỡ hết thảy mọi người không?”

- Tôi làm bộ thế.

Má em cũng thích giúp đỡ mọi người. Lẽ dĩ nhiên bà cụ đầu có giúp được nhiều người như anh. (Cô gái thở dài, nói tiếp:) Đôi khi em tự nhủ em là người ích kỷ nhất đời.

Lần đầu tiên nghe nói tới “má” Dick cảm thấy khó chịu. Y có ý muốn quên bà mẹ đi, tách rời mối tình của mình với không khí phòng giữ trẻ mà coi bộ Rosemary thích thú ở trong đó. Nhưng ý hướng đó biểu tỏ một chút thiếu tự chủ. Sự đòi hỏi của Rosemary sẽ ra sao nếu y tự thả lỏng chỉ trong một khoảnh khắc? Dick không khỏi hốt hoảng nhìn thấy cuộc tình của hai người đang trở nên bền vững, lắng đọng lại; nhưng cũng không thể bất động; phải tiến tới hay lùi lại. Lần đầu tiên Dick nghĩ rằng Rosemary đang nắm cái cần chỉ huy vững tay hơn mình. Trước khi Dick phác được một kế hoạch hành động, Nicole đã quay lại.

“Tôi gọi được Laura. Hiện bà ta chưa biết chi hết. Tiếng nói mờ tan rồi hiện trở lại, như là Laura ngất đi vậy, sau mới tỉnh lại. Laura nói đã tin chắc thế nào cũng có chuyện xảy ra sáng hôm sau.

Để tái lập sự bình tĩnh, Dick nói:

- Đáng lý ra Maria phải đi với Diaghileff. Cô ta có ý niệm về khung cảnh cũng như về nhịp độ. Có ai trong chúng ta từ nay trông thấy đoàn tàu chuyển bánh mà không nghe thấy tiếng nổ.”

Nicole cười. Rosemary cũng cười, nhưng cả hai đều kinh hoàng, cả hai đều đợi ở Dick một lời phê bình đạo đức. Ý muốn đó không hoàn toàn ý thức, nhất là nơi Rosemary, vốn đã quen với những biến cố như vậy. Nhưng

cô gái cũng cảm thấy một va chạm nội tâm. Trong lúc này, Dick bị xáo động bởi mãnh lực để những cảm xúc mới nhận thấy. Còn hai người đàn bà đã cảm thấy mơ hồ khó chịu.

Rồi, như chẳng có gì đã xảy ra, đời sống của hai vợ chồng Diver và hai người bạn tiếp tục như cũ.

Nhưng có một chuyện đã xảy ra: đó là vụ ra đi của Abe. Và ngay chiều hôm đó: Mary cũng đã ra đi, chấm dứt mùa Paris. Hay không chừng mấy tiếng súng đó, kết thúc của một câu chuyện u ám nào đó, đã len vào cái nền của đời sống, theo dõi họ ở ngoài phố, trên hè nơi hai người phu khuân vác đồ cho họ đứng nói chuyện với nhau trong khi chờ taxi tới.

“Mình có trông thấy cái súng không? Y như món đồ ngó chỗ áo sơ mi? Máu nhiều đến độ tưởng như quay lại thời chiến tranh.”

Trên công trường trước nhà ga, một mùi xăng do ánh nắng tháng bảy hút từ mặt đường tráng nhựa lên. Thật là ghê tởm, thật khác hẳn với cái nóng thôn quê bên trong có chứa đựng một hứa hẹn thoát ly. Không khí ở đây chỉ gợi lên những con đường đầy đặc xe hơi để lại sau lưng một hương vị thuốc độc. Trong bữa trưa ăn ở ngoài trời, trước vườn Luxembourg, Rosemary bị kích thích, vừa bị chuột rút vừa thấy uế oải nóng ruột... đó là dấu hiệu báo trước tình trạng đã khiến cô gái tuyên bố rằng mình ích kỷ trong nhà ga Thánh Lazace.

Dick không hề nghi rằng có sự thay đổi đột ngột xảy đến. Y thật khổ sở và trong khoảnh khắc tưởng chừng không ngờ thấy những gì đang xảy đến ở chung quanh, bị mất lớp rào tưởng tượng mãnh liệt mà y quen dựa vào để xét đoán mọi sự việc.

Sau khi Mary North ra đi, được tiễn đưa ra xe lửa bởi ông giáo sư dạy hát người Ý vừa cùng uống cà phê với cả bọn, đến lượt Rosemary đứng lên, nói rằng có hẹn tại phim trường “ để gặp mấy người tai mắt.”

“Nếu Collis Clay tới, anh biết đó, cậu thanh niên người Mỹ, nếu y tới trong khi anh chị còn ngồi đây, anh nói giùm tôi không thể đợi được. Bảo y mai sẽ tới gặp tôi.”

Vô tư lự một cách quá đáng, vì phản ứng, sau biển cố ghê gồm ban sáng, Rosemary muốn đóng vai con nít. và kết quả là nhắc cho vợ chồng Dick nhớ lại tình thương riêng tây mà họ chỉ dành cho chính con của họ mà thôi, Rosemary nhận được một cú khá đau. Nicole nói, giọng nói nghiêm nghị, gay gắt:

“Tốt hơn hết là cô nên viết lại mấy chữ trao cho người hầu bàn. Tụi tôi cũng về liền bây giờ.”

Rosemary, chấp nhận, không hờn giận:

“Thôi được, sẽ gặp lại, các bạn nhé.”

Dick gọi tính tiền. Hai vợ chồng Dick ngồi duỗi dài, miệng nhai cái tằm. Cả hai cùng nói:

“Thế nào?...”

Dick nhận thấy trên môi Nicole có vẻ thấp thoáng khổ đau, thấp thoáng đến độ một người nào khác ngoài Dick sẽ không nhận thấy. Nhưng Dick có thể tảng lờ như không nhận thấy Nicole đang nghĩ gì? Rosemary là một trong số hàng loạt người mà Dick lưu tâm tới trong những năm vừa qua và gồm có: một tài tử diễn trong gánh xiếc của người Pháp, Abe và Mary North, một cặp tài tử khiêu vũ, một nhà văn, một họa sĩ, một tài tử tại rạp Grand Guignol, một anh hùng pêđê trong ban vũ balelt người Nga, một ca sĩ tenor mà hai vợ chồng lo cho ở Milan một năm.

Nicole thừa biết là những người đó đều lấy làm trọng sự sốt sắng, sự quan tâm của Dick, nhưng Nicole cũng biết rằng, ngoại trừ những khi sinh con, Dick chưa hề bao giờ ngủ ở đâu một đêm xa Nicole kể từ ngày hai người làm đám cưới. Ngoài ra, nơi Dick có một cái gì trực tiếp dễ chịu đến độ không thể nào bỏ phí đi. Những người có biệt tài đó cần phải sử dụng vì trong đời sống thường hay dính líu tới nhiều người khác mà không biết để làm gì.

Trong lúc này Dick từ chối hết mọi cử chỉ âu yếm và bỏ qua đi từng khoảnh khắc không làm một cử chỉ, không biểu tỏ sự ngạc nhiên luôn luôn đổi mới mà đời sống đôi cặp tuyệt hảo của hai người hằng đem tới.

Chàng thanh niên người Mỹ thuộc miền Nam, Collis Clay, len lách giwax những bàn kê sát nhau cà khoa tay chào hai vợ chồng Driver một cách thiếu lễ độ. Lối chào hỏi như vậy bao giờ cũng làm cho Dick phải ngạc nhiên, cũng như những người quen biết có lối gọi: “Này, này, đây kia.” hoặc tới nơi những người khác trong bọn. Dick rất nhạy cảm đối với những đức tính tốt trong những tương quan của con người đến độ gặp những hỏi thờ ơ, y chán không muốn cho ai ngó thấy mình. Ngay trước mặt Dick mà có người tỏ lộ cư xử bất cần lễ độ, như vậy không khác nào có vẻ như đôi chút khiêu khích lẽ lối sống của Dick và những bằng hữu của Dick.

Collis, vô tâm, từ xa đã la lên:

“Tôi cá rằng tại tôi tới trễ cho nên con chim đã bay đi mất, phải không?”

Dick cố gắng để dứt ra được một lời đáp trước khi có thể tha thứ cho Collis đã không biết chào Nicole trước đã. Hầu như ngay tức khắc Nicole đứng dậy, còn Dick ngồi lại với Collis, uống nốt ly rượu còn lại. Coi bộ Collis cũng dễ thương, với cái vẻ “hậu chiến”. Để sống hơn số đông những người Mỹ ở miền Nam mà Dick đã quen biết từ mười năm trước, tại New Haven. Dick thú vị ngồi nghe anh chàng trẻ tuổi nói chuyện, trong khi bận nhồi thuốc rất kỹ lưỡng trong tẩu, nhồi thật chặt.

Vào lúc quá trưa trẻ con và những chị vú kéo đến đông trong công viên Luxembourg. Đây là lần đầu tiên từ nhiều tháng nay Dick không sắt đặt trước cho cái phần này trong ngày. Bỗng nhiên, y cảm thấy sững sờ, nhận thấy ý nghĩa của cuộc độc thoại của Collis.

“Cô ta không đến nổi lạnh lùng như ông tưởng. Tôi nhìn nhận là chính tôi đã tin chắc như vậy từ lâu. Nhưng cô ta đã rắc rối với một trong số bạn tôi khi từ New York đi Chicago, hồi lễ Phục Sinh, một người tên là Hillis, mà cô gái khi ở New Have tưởng yêu cô ta điên dại. Cô ta cùng ở trong một phòng trên xe lửa với một cô em họ tôi, nhưng Hillis và cô ta muốn hai người ở riêng ra một nơi; thế là, trong lúc buổi chiều khi cô em họ tôi tới đánh bài với tôi trong phòng của tôi. Hai giờ sau chúng tôi trở lại phòng của cô ta. Rosemary và Hillis đang đứng ở hành lang cãi vã hăng hăm với người kiểm soát, Rosemary mặt trắng như chiếc khăn tay. Dường như hai người đã đóng cửa toa xe lại và kéo rèm xuống, khi người kiểm soát tới hỏi giấy mới sinh chuyện lôi thôi to... Hai người cho rằng bọn tôi tới quấy rầy cho nên nhất định không mở. Người kiểm soát cho rằng làm như vậy là bậy. Y hỏi Hillis có phải đó là phòng của Hillis không, hoặc Hillis có giá thú với Rosemary hay không mà được phép đóng chặt cửa. Còn Hillis thì nổi nóng lên, giải thích rằng đóng cửa như vậy không có gì là xấu xa hết. Hillis bảo rằng người kiểm soát đã sỉ nhục Rosemary, y đòi đánh nhau với người đó. Thật ra người kiểm soát đó có thể gây lăm chuyện lôi thôi cho hai người. Ông cứ tin tôi đi, tôi đã mất công không biết bao nhiêu để thu xếp cho ổn vụ đó!”

Tưởng tượng hết những chi tiết trong vụ đó, cảm thấy cả ý muốn ghen tị với những khó chịu đã xảy ra cho hai người trai gái trẻ tuổi đó, Dick nhận thấy có một sự thay đổi nơi mình. Cứ nguyên hình ảnh một người thứ ba - dù cho rằng người thứ ba đó đã biến mất - có thể chen vô những quan hệ của Dick với Rosemary khiến cho Dick mất đi sự quân bình tự nhiên từ trước và bị xô đẩy bởi những đợt sóng đau khổ, thèm muốn, ghen tuông. Bàn tay trên má Rosemary, hơi thở nhộn nhịp, trọn vẹn những gì đáng kích thích của vụ đó từ bên ngoài ngó vào...

“Tôi hạ bớt tấm rèm xuống có được không?”

- Cứ tự nhiên, ánh sáng đã hơi chói quá.”

Bây giờ Collis Clay bắt sang nói về chính sách những tổ chức sinh viên Fraternity ở đại học New Have, cũng vẫn một vẻ to chuyện như ban nãy. Dick đã nhận thấy rõ cậu ta yêu mê Rosemary một cách kỳ lạ mà Dick không thể hiểu. Vụ Hillis xem ra không khiến cho Collis phải xúc động, ngoại trừ một bằng chứng y tìm thấy rằng Rosemary không phải là người “vô tình”.

“Bones đã thành công ghê gớm. Kế ra hết thầy chúng tôi đều thành công. New Have bây giờ đang phát triển rất mạnh nhưng đáng tiếc là không cách nào đón nhận hết mọi người vào các nhóm được...”

Dick đi ngang thành phố Paris, tới ngân hàng của y, viết tấm séc, quan sát một hàng những nhân viên ngồi bên sau bàn viết, tự hỏi nên đưa tấm séc cho người nào. Vừa viết Dick vừa ngắm kỹ ngòi viết, nắn nót viết từng chữ trên chiếc bàn cao có phủ nỉ màu lục. Một lần, Dick ngược mắt mơ hồ ngó về khu nhân viên coi về thư tín, rồi tự nén mình chăm chú vào công việc đang làm.

Vậy mà lát sau Dick vẫn chưa quyết định nên đưa tấm séc cho nhân viên nào. Ai trong số những nhân viên đó ít khả năng nhất để suy đoán về hoàn cảnh khó chịu mà Dick đang ở trong? Ai là người có ít cơ may muốn nói chuyện nhất? Có Perrin, người ở thành phố New York đã có nhiều dịp mời Dick đi ăn bữa trưa tại American Club. Có Casarus, người Tây Ban Nha mà Dick vẫn có thói quen hay gọi tới những người bạn chung, ngay cả khi những người bạn đó biến khỏi cuộc đời của y đã từ mười hai năm trước. Có Muchhause, bao giờ cũng hỏi Dick muốn lấy tiền của vợ y hay của y... Sau khi đã ghi số tiền trên cuống tấm séc và gạch hai đường bên dưới, Dick quyết định sẽ đưa séc cho Pierce, anh này trẻ tuổi và Dick sẽ không phải mất công nói chuyện.

Trước hết Dick đi tới quày thư tín. Thấy cô gái làm việc tại đó dùng ngực để đẩy trở lại một tờ giấy sắp rớt. Dick suy nghĩ thấy thật tình đàn bà có những cách dùng thân thể của họ khác hẳn đàn ông. Dick lánh xa để mở thư từ của mình ra coi. Cô hóa đơn về mười bảy cuốn sách phân tâm học của một nhà xuất bản Đức, một hóa đơn của tiệm Brentano, một lá thư của ông bố tại Buffalo mà chữ viết mỗi năm một khó đọc hơn. Một tấm bưu thiếp của Tommy Barban, đóng dấu bưu điện ở Fez, trên thiếp Tommy đùa nghịch vài câu. Còn có thư của những đồng nghiệp bác sĩ tại Zurich, viết bằng tiếng Đức, một hóa đơn không đúng của một thợ hồ tại Cannes, một hóa đơn khác của tiệm bán đồ gỗ, thư của nhà xuất bản một tờ báo y học Baltimore, nhiều thư quảng cáo và thiếp mời tới dự một cuộc trưng bày tranh. Sau hết có ba bức thư gửi cho Nicole và một gửi cho Rosemary nhờ y chuyển trao giúp.

Dick tiến lại chỗ Pierce ngồi; nhưng người này đang bận tiếp một bà khách, Dick đành phải đưa tấm séc cho người kế bên, cho Casarus, lúc đó đang ngồi không.

Casarus vồn vã nói:

“Diver, mạnh khỏe chứ?”

Casarus đứng dậy, mỉm cười, hàm râu mở rộng cùng với cặp môi.

“Hôm nọ chúng tôi có nói đến Featherstone và tôi có nghĩ đến anh. Bây giờ y đã đi California rồi.”

Dick mở rộng hai mắt một chút, nhắc lại:

“Có thật đã đi California rồi không?”

- Tôi nghe nói như vậy.”

Dick giờ tấm séc lên để gọi sự chú ý của Casarus, đồng thời y ngó về phía Pierce, nối tiếp với Pierce một cuộc nô rồn bằng nháy mắt, tàn tích của một vụ dan díu giữa Pierce và một bà bá tước người xứ Lithuania ba năm về trước. Pierce nhập cuộc bằng một tiếng cười, trong khi Casarus ghi vội những gì trên tấm séc chấp nhận, rồi chẳng biết có cách gì giữ Dick lại, Dick là người mà Casarus thích nói chuyện với, đành chỉ biết tay cầm đôi mắt kính miêng nhắc lại:

“Đúng thế, hình như ở California.”

Trong khi đó, Dick trông thấy Perrin ở đầu quầy đấng kia, đang nói chuyện với tay vô địch thể giới Quyền Anh hạng nặng và hiểu, qua một khóe nhìn của Perrin, rằng Perrin đang muốn gọi Dick lại để giới thiệu làm quen với nhà vô địch. Nhưng suy nghĩ kỹ, Dick không tiến lại đó.

Cắt đứt những thiện chí gây giao tình của Casarus, Dick làm bộ ngó kỹ tấm séc, rồi dăm dăm dán mắt trên những vấn đề quan trọng ở mé ngoài cây cột thứ nhất bằng cẩm thạch, gần chỗ viên giữ két, rồi lúi húi đổi chỗ cây can, chiếc mũ, mở thư đang cầm trên tay, nói lời chào biệt rồi đi ra. Vì từ lâu Dick đã mua được cảm tình của người gác cửa, Dick có ngay một chiếc taxi.

“Tôi muốn đi tới phim trường của hãng Điện ảnh “Tuyệt Hảo”. Nó nằm trên một phố nhỏ, ở khu Passy. Cứ tới La Muette, rồi tôi sẽ chỉ lối tới đó.”

Nhưng biến cố trong bốn mươi tám giờ qua đã khiến cho Dick trở nên bất định đến độ không biết chắc lúc đó mình muốn làm gì. Y trả tiền taxi khi tới khu La Muette và tiếp tục đi bộ tới phim trường. Tới trước tòa nhà,

mặc dù vẻ trang nghiêm và quần áo tốt, trông Dick vất vưởng và bị xô đẩy như con vật. Trang nghiêm chỉ giữ được khi nào đã cắt đứt với dĩ vãng, cố gắng trong vòng sáu năm. Dick bước vội một vòng quanh ngôi nhà, như một trong đám tuổi trẻ mà Taakington đã tạo ra, vội vã vì sợ không gặp Miss Rosemary nếu cô gái ở phim trường ra. Khu chung quanh có vẻ ảo não. Trên cửa một nhà gần đó có bảng hiệu: *Nhà Một Ngàn Sômi*. Quả tình trong tủ kính có bày đầy những áo sômi, chồng lên nhau, có thắt càvát, được căng phồng lên hay bày biện kiểu cách trong tủ... ở đó mà đếm cho hết! Hai bên Dick đọc thấy: *Tiệm bánh ngọt - đại hạ giá - Bán chiêu hàng*. Rồi lại thấy quảng cáo Constance Talmadge trong “Bữa trưa ở ngoài trời nắng”. Xa hơn nữa, nhiều bảng hiệu rao: Y phục tu sĩ - Khai tử - Nhà lãnh việc tang ma. Đời sống và sự chết ở liền bên nhau.

Dick biết rằng việc y đang làm định rõ một khúc quanh trong đời mình. Đó là một sự trái ngược với những gì đã có từ trước. Trái ngược với ảnh hưởng mà y muốn có đối Rosemary nữa. Bao giờ Rosemary cũng nhìn thấy nơi Dick một kiểu mẫu về đứng đắn; cứ nguyên sự có mặt của Dick ở quanh tòa nhà này đã đi ra ngoài phần vụ của Dick. Nhưng sự trạng Dick bị buộc phải làm như vậy thật ra do một thực tế nào đó vì dồn nén nên phóng ra. Dick không muốn cũng phải tới đó, bước đi, rồi đứng lại, tay áo sômi, cổ áo sômi ôm khít lấy cần cổ, mái tóc đỏ được cắt thật khéo, bàn tay xách chiếc cặp nhẹ như kiểu một tay dandy - cũng như một người đàn ông khác, một hôm, cảm thấy cần thiết phải đứng trước một giáo đường ở Ferrare, ăn bận rách rưới, dưới mưa bụi tro than, Dick phải trả món nợ cho những chuyện không thể quên, không thể bỏ qua đi cũng không thể chuộc lại được.

Sau ba khắc đồng hồ đã hoàn công đợi, Dick đột nhiên bắt lại được những liên lạc với mọi người. Đúng là thứ việc phải xảy ra khi Dick cảm thấy không có hứng muốn gặp ai hết. Đôi khi vì cương quyết giữ vững những gì là của mình mà Dick bỏ qua mất mục đích vì vượt quá lên trước mất rồi, cũng như một diễn viên thủ vai trò của mình mà không nhấn mạnh tới hiệu quả thường thấy khán giả biểu tỏ nhiều chú ý hơn và tưởng như có tài tạo nên nơi kẻ khác khả năng lấp đầy những lỗ hổng mà chính mình đã để lại. Cũng trong một dòng tư tưởng, chúng ta không mấy khi có nhiều thiện cảm đối với những người đòi hỏi được chúng ta tội nghiệp. Chúng ta để dành tình cảm đó cho những người, bằng những phương tiện khác, khiến cho chúng ta phải vận dụng quan năng trừu tượng của sự thương hại.

Nhờ đó mà Dick có thể phân tách việc đã xảy ra khi đang trên con đường Saints - Anger. Y bị níu lại bởi một người Mỹ có gương mặt hốc hác, tuổi chừng ba mươi, coi bộ hài sợ mặc dù miệng cười khá thâm găng gượng trên môi. Dick, khi châm lửa đốt thuốc cho người đó theo lời yêu cầu, đã liệt người đó vào một trong những loại người - từ ngày nhỏ Dick đã gặp nhiều trường hợp như vậy lắm - suốt ngày quanh quẩn tại quán bán thuốc lá, khuỷu tay chống lên quầy, quan sát những người ra vào, một trong những anh chàng có bạn trong mấy hãng xe hơi thỉnh thoảng làm được một áp phe nho nhỏ, thậm chí điều đình, hoặc tại quán hút tóc, trong hành lang những rạp hát, vân vân. Đôi khi những người thuộc loại này được đưa vào trong những bức hí họa đầy máu của Tad. Suốt đời trẻ tuổi, Dick thường có những dịp đưa con mắt ngại ngần ngó vào khu vực biên giới không rõ rệt của tội phạm.

“Thế nào, bạn có thấy thú ở Paris không?”

Không đợi trả lời, người đó tính bước theo Dick. Người đó hỏi:

“Bạn ở đâu thế?”

- Ở Buffalo.

- Tôi ở San - Antome; nhưng tôi ở đây từ hồi chiến tranh.

- Bạn ở trong quân đội?

- Ở đó lâu lắm. Sư đoàn 84. Chắc bạn không nghe nói tới đơn vị đó?”

Người kia bước nhanh hơn Dick đôi chút, đưa con mắt có vẻ đe dọa ngó Dick.

“Thế nào, bạn ở Paris hay chỉ ghé chơi qua?”

- Ghé chơi qua.

- Bạn ngụ tại khách sạn nào?”

Dick muốn phá lên cười. tên này ý hẳn muốn khoảng hết đồ đạc trong phòng của mình ban đêm. Rất có thể ý nghĩ của người đó hiện rõ ra mặt mà y không biết.

“To lớn như bạn, bạn đừng có sợ tôi. Ở đây có nhiều tên chuyên đón đợi các du khách người Mỹ; nhưng bạn khỏi lo về tôi.”

Dick chịu không nổi nữa, đứng lại.

“Tôi không hiểu tại sao anh có thể mất nhiều thì giờ như vậy.

- Tôi có áp-phe ở vùng này.

- Loại gì?

- Bán báo.”

Sự trái ngược giữa bề ngoài đáng sợ của người đó và nghề nghiệp vô hại của y thật phi lý. Nhưng người kia giải thích:

“Bạn đừng sợ, năm ngoái tôi vét được khá tiền bằng cách bán từ mười đến hai mươi quan một tờ *Sunday Times* chỉ đáng có sáu quan.”

Y lấy từ trong chiếc ví đã tàng ra một mẫu cắt ở báo hằng ngày đưa cho người bạn đường mà y đã chiếm lãnh được. Đó là một bức hí họa vẽ một con sông những người Mỹ từ một chiếc tàu xuyên đại Tây Dương đổ xuống, tàu đầy những vàng.

“Hai trăm ngàn mạng, họ để lại mười triệu chỉ trong có một mùa hạ...”

- Bây giờ anh làm gì ở Passy?”

Người đàn ông ngó chung quanh bằng con mắt nghi kị và bí mật nói:

“*Movies...* Ở gần đây mới lập một phim trường. Hoặ cần những người nói được tiếng Anh. Tôi đang chờ cơ hội.”

Dick bỏ rơi người đó. Rõ rệt là em đã hoặc ra về trong khi Dick đi vòng quanh tòa nhà, hoặc đã rời khỏi phim trường trước khi Dick tới khu vực đó. Dick bước vào một quán rượu ở góc phố, mua một đồng tiền để bỏ trong máy điện thoại. Đứng ép giữa nhà bếp và phòng cầu tiêu nực mùi khó ngửi. Dick gọi về khách sạn George. Nghe tiếng mình thở, Dick nhận ra khuynh hướng “Cheyne - Strokes” của mình, nhưng triệu chứng đó chỉ thêm kéo y về với xúc cảm của y mà thôi. Dick gọi số điện thoại về khách sạn, rồi đứng đó, tay cầm ống nghe ngó qua khung kính có bên trong quán. Một lúc lâu có tiếng kỳ lạ hỏi Helle:

“Đây Dick. Anh cần nói chuyện với em.”

Cô gái nín lặng trong giây lát, rồi, lấy thêm can đảm, tương đương với xúc động, nói thêm:

“Em rất sung sướng được anh gọi.

- Anh tới kiểm em ở phim trường. Bây giờ anh đang ở trước mặt, tại Passt. Anh cho rằng chúng ta có thể cùng nhau đi chơi một vòng trong Rừng.

- Ồ, em chỉ ghé phim trường độ một phút. Em rất tiếc, thật tình...”

Im lặng.

“Rosemary?

- Vâng, Dick?

- Em nghe đây. Anh đang ở trong một tình trạng khó chịu lắm chỉ vì em. Khi một cô gái nhỏ gây bối rối đến như vậy cho một ông đã có tuổi, mọi sự

sẽ trở nên lồi thoi lắm...

- Anh đâu có phải là “một ông đã có tuổi” hả Dick? Anh là một người trẻ nhất trên đời này!

Rosemary?”

Im lặng, trong khi tia mắt của Dick chú ý tới một cái kệ trên đó những thứ thuốc độc té nhị nhất của nước Pháp được xếp một hàng dài: Otard, rum Sait-James, Marri Brizzard, Punch, Orangeade, Andre Fernet - Barance, Cherry Rochet và Armagnac.

“Em có một mình đấy chứ? Tôi hạ bớt tấm rèm xuống có được không?”

- Anh tưởng em đang có ai ở đây?

- Đó tình trạng hiện thời của anh như vậy... Anh sẽ không kể chi hết nếu được ở gần em bây giờ.”

Im lặng. rồi có tiếng thở dài và lời đáp:

“Em cũng muốn có anh ở bên bây giờ...”

Căn phòng khách sạn nơi cô gái đang nghỉ ngơi, bên sau một số điện thoại, và những mẫu âm nhạc đang phát phơ bay chung quanh...

And two for tea.

And me for you.

And you for me...

Rồi nhớ tới lớp lông tơ có thoa phấn trên nước da sạm nắng của cô gái. Khi Dick hôn khuôn mặt đó y thấy ướt mồ hôi, nơi chân tóc. Vẻ tươi rói của một gương mặt trắng, dưới khuôn mặt của Dick, đường cong của bờ vai.

Dick tự nhủ:

“Không thể được.”

Một phút sau, Dick đã ra ngoài phố, bước về phía La Murette - hay ngược lại - tay vẫn xách chiếc cặp mỏng, tay cầm chiếc can như thê cầm mũi kiếm.

Rosemary quay trở lại bàn viết nốt bức thư gửi cho mẹ:

... Con chỉ gặp anh ấy rất ít, nhưng con thấy anh ấy rục rờ. Con yêu mê (lẽ dĩ nhiên con yêu Dick. Hơn hết mọi thứ, nhưng chắc mẹ hiểu ý con muốn nói). Anh ấy sẽ đứng ra đạo diễn, rồi anh ấy đi Hollywood ngay, và con chắc chúng ta cũng sẽ phải đi. Collis Clay cũng ở đây. Con cũng yêu y lắm, nhưng con không gặp y mấy, vì có gia đình Diver là những thiên thần, tuyệt đối là những người dễ thương nhất con chưa từng gặp. Hôm nay con cảm thấy không được dễ chịu trong người, con sẽ uống thứ thuốc của con, tuy thật tình con không thấy cần thiết. Con cũng không thể tả cho mẹ thấy những gì đã xảy ra ở đây; những chuyện đó khi gặp mẹ phải kể lại mới được!... Vậy liền sau khi nhận được bức thư này mẹ hãy đánh điện cho con... đánh điện, đánh điện... mẹ có tính lên Paris không, hay là con sẽ cùng với gia đình Diver xuống miền Nam?

Sáu giờ, Dick gọi cho Nicole. Dick hỏi:

“Mình có dự định gì riêng không? Mình có muốn một tối êm tịnh? Bữa tối tại nhà hàng, sau đi coi hát?”

- Em sẽ làm hết thảy những việc gì mà mình muốn em làm vừa lòng. Em mới điện thoại cho Rosemary. Cô bé cho gọi dọn bữa ăn trong phòng. Em cho rằng chúng ta đều bị chuyện đó làm cho mất bình tĩnh, có phải thế không?

- Không có đâu, em ơi. Nếu mình không mệt mỏi quá, chúng ta sẽ làm một cái gì. Nếu không chúng ta sẽ trở về miền Nam, rồi cả một tuần lễ chúng ta sẽ tự hỏi tại sao không đi coi Victor Boucher. Vụ đó còn thích thú hơn là ngồi buồn một chỗ.”

Câu cuối cùng không đúng chỗ, Nicole liền bắt lấy ngay.

“Ngồi buồn một chỗ, vì chuyện gì?”

- Vì Maria Wallis.”

Nicole bằng lòng đi coi hát. Đó là một truyền thống giữa hai người là không bao giờ trả lời rằng mệt để không làm một việc gì đó. Hai người cho rằng làm như vậy những ngày sống thích thú hơn. Cũng như những buổi tối. Những khi, mặc dù đủ thứ, họ cảm thấy can đảm đã chùn bớt, hai người liền đổ tội lên đầu người khác đã chán nản trước.

Trước khi ra đi - hai người là một đôi cặp tốt đẹp nhất trên đời - hai người tới gõ nhẹ cửa phòng Rosemary. Bên trong không đáp. Nghĩ rằng cô bé đang ngủ, hai người không gọi thêm nữa và ra đi trong đêm Paris, nóng hổi và ồn ào, trên đường họ ghé lại tiệm Fouquet để uống vội một ly *vermouth*.

Nicole thức dậy muộn, thềm thì đoạn kết của giấc mơ trước khi mở đôi mắt có hàng mi dài. Giường của Dick bỏ không. Mãi một phút sau Nicole mới hiểu rằng mình bị đánh thức dậy do tiếng gõ trên cánh cửa phòng khách.

Nicole nói:

“Cứ vào!”

Nhưng không thấy có lời đáp. Nicole bèn khoác chiếc áo choàng lên người, đi ra mở cửa. Một người cảnh binh đứng trước cửa, bước vào.

- Ông Afghan North? Có phải ông ấy ở đây?

- Sao? Không đâu, ông ấy đi Mỹ rồi mà.

- Ông ấy đi hôm nào, thưa bà?

- Sáng hôm qua.”

Người đàn ông lắc đầu, đưa ngón tay chỉ vào Nicole.

“Đêm hôm qua ông ta còn ở Paris. Ông ta có ghi tên ở đây, nhưng phòng bỏ không. Dưới nhà người ta nói nên hỏi ở đây.

- Sao có thể có chuyện lạ như vậy. Sáng hôm qua chúng tôi có đi tiễn ông ấy tận ga xe lửa, chuyển xe đưa tới chiếc tàu xuyên qua Đại Tây Dương.

- Có thể. Nhưng sáng hôm nay người ta còn thấy ông ta ở đây, thấy cả tấm căn cước của ông ta nữa.

Nicole ngạc nhiên, nói:

- Chúng tôi hoàn toàn không biết chuyện đó.

Viên cảnh binh suy nghĩ.

Đó là một người xinh trai, nhưng mùi hôi quá.

“Như vậy tối hôm qua bà không có gặp ông ấy?”

- Không.

- Chúng tôi bắt được một người da đen. Chúng tôi tin chắc là sau cùng đã bắt được đúng...

- Tôi nói để ông biết, tôi không hiểu ông muốn nói gì. Nếu là ông Abraham North, người mà chúng tôi quen, chúng tôi hoàn toàn không hay đêm hôm qua ông còn ở Paris.”

Người đàn ông lắc đầu, cắn môi. Ý tin rằng Nicole nói đúng, nhưng thất vọng.

Nicole hỏi:

“Có chuyện gì đã xảy ra?”

Người kia đưa hai lòng bàn tay ra, bặm môi, nhăn mặt. Bắt đầu y thấy người đàn bà trước mặt có duyên, hai mắt y nhú lại.

- Biết sao được, thưa bà. Ông Afghan North bị ăn cắp đi theo. Chúng tôi bắt được tên ăn cắp. Bây giờ ông North phải tới nhận diện tên ăn cắp và truy tố đúng lệ luật.

Nicole khép kín vạt áo choàng và kiếu từ viên cảnh binh. Ngơ ngác, thiếu phụ đi tắm rồi bận áo. Lúc đó đã hơn mười giờ. Điện thoại cho Rosemary nhưng Nicole không gặp. Rồi điện thoại xuống văn phòng khách sạn Nicole được biết quả tình Abe có giữ một phòng, lúc sáu giờ rưỡi sáng hôm nay. Nhưng phòng còn bỏ trống. Nicole ra phòng khách ngồi đợi, hy vọng Dick về sẽ cho biết thêm tin tức. Đúng lúc thiếu phụ không chờ đợi, văn phòng khách sạn điện thoại lên cho biết có khách:

“Mitste Crashow, một người da đen.

Nicole hỏi:

- Người đó tới có mục đích gì?

- Người đó nói có quen biết bà và ông bác sĩ. Người đó nói có một *mitste* Freeman bị tổng giam, người đó có quen hết mọi người. Người đó bảo có sự bất công và muốn gặp *mieste* North trước khi sắp bị bắt.

Nicole tuyên bố:

- Chúng tôi hoàn toàn không hay biết chi hết về vụ này.”

Rồi đặt mạnh ống nghe xuống.

Sự tái xuất hiện kỳ lạ của Abe chứng tỏ Nicole đã chán ngấy những chuyện như vậy. Muốn quên đi, Nicole ra ngoài, tình cờ gặp Rosemary tại tiệm may rồi hai người cùng đi dạo các tiệm buôn đường Rivoli, mua hoa giả và những vòng cổ đủ màu. Nicole giúp Rosemary chọn mua hộp xoàn để tặng bà mẹ, cùng một số khăn quàng và hộp đựng thuốc lá để đem về California.

Nicole mua cho con trai những chú lính bằng chì người Thời Hy - Lạp và La - mã, cả một đạo binh trị giá tới hơn một ngàn quan. Một lần nữa hai người sài tiền, mỗi người sài một lối, một lần nữa Rosemary ngưỡng mộ phương pháp của Nicole về phương diện chỉ tiêu. Nicole tin chắc những món tiêu đi đích thực là tiền của mình. Rosemary vẫn còn cảm tưởng tiền của mình được cho mượn do một phép lạ nào, do đó cần được tiêu sài có chừng mực. Quả tình rất thích thú khi được ném đi từng nắm tiền tại thành phố xa lạ đầy ánh sáng này, trong khi cảm thấy cơ thể của mình đầy sinh lực, máu huyết lưu thông tự do và làm hồng hào nét mặt bằng những màu sắc của sức khỏe. Thật thích thú khi cảm thấy cánh tay, bàn tay, cẳng chân và cổ chân của mình sẵn sàng phục vụ theo ý muốn; thật thích thú khi bước đi với tin tưởng của những phụ nữ biết rằng mình có duyên.

Khi trở về khách sạn, hai người gặp lại Dick, tươi tỉnh, tươi tắn và mới mẻ như buổi sáng, cả hai cũng có một phút sung sướng toàn vẹn như con nít.

Dick vừa nhận được một cú điện thoại của Abe, dường như cả buổi sáng của Abâ ẩn nấp ở đâu.

“Đó là một cuộc điện thoại kỳ cục nhất chưa hề có.”

Dick không phải chỉ nói chuyện với Abe mà với chừng một lối người khác. Trong điện thoại, những người đó đều tự giới thiệu theo một kiểu mẫu như sau:

“Một người muốn nói chuyện với ông... Y đang bị giam; nghĩa là y bảo rằng có dính líu vào vụ đó...”

- Vụ gì?

- Hầy!... này, hãy câm miệng lại. Tóm lại, y bị dính vô một sì- căng- đan, không ra khỏi nhà được. Theo ý tôi thì... nghĩa là y đã...”

Phần còn lại lẫn trong tiếng nấc. Rồi điện thoại cung cấp thêm như sau:

“Tôi nghĩ rằng vụ này ông nên lưu tâm tới, với tư cách một nhà chuyên về bệnh thần kinh...”

Người nào đó có lẽ cố níu lấy máy điện thoại; cho nên Dick chẳng thấy đáng lưu ý chi hết với tư cách y sĩ trị bệnh tâm trí, hay với bất kỳ tư cách chi khác...

Cuộc nói chuyện với Abe tiếp tục như sau:

“Hê lô!

- Sao?

- Sao, hê lô!

- Ai đó?

- À...”

Chỗ này có mấy tiếng ngựa hí, giống như tiếng cười.

“Thôi được, để tôi đưa máy cho người khác.”

Thình thoảng, Dick nghe thấy tiếng Abe cùng với tiếng vật lộn, máy rớt xuống, từng đoạn của một cuộc nói chuyện xa xa như: “Không, tôi đoán chắc với ông North...”, rồi một tiếng rõ ràng, cương quyết nói: “Nếu ông là bạn của ông North, ông hãy tới đây kiếm ông ta...”

Abe ngắt lời, long trọng, nặng nề, át hết thảy bằng giọng nói lớn của y:

“Dick, tôi mới gây nên một cuộc đánh lộn về chủng tộc tại Montmartre. Tôi sắp đi lấy Freeman ở nhà giam ra. Nếu có một người da đen đánh giầy ở Copenhagen tới... Hê lô, anh có nghe tôi nói không? Đây, nếu có bất kỳ ai tới đây...”

Một lần nữa, máy điện thoại truyền tới một cuộc hợp tấu những điệu ca khác nhau.

Dick hỏi:

“Tại sao anh trở lại Paris?”

- Tôi đi tới Evreux, rồi tới quyết định trở về bằng máy bay, để có thể so sánh với Thánh Sulipice. Tôi muốn nói... Tôi không muốn đưa Thánh Sulipice về Paris... tôi không nói về kiểu baroque... Tôi muốn nói là Thánh

Germain. Lạy Chúa! Chờ tôi một phút, tôi sẽ đưa máy cho thằng nhỏ sai vật.

- Đừng đưa cho ai hết!

- Này, Mary đã đi chưa?

- Rồi.

- Dick, tôi muốn anh nói chuyện với người đàn ông tôi mới gặp ở đây sáng nay; đó là con trai một sĩ quan thủy quân đã tới thăm hết thầy các y sĩ ở Âu Châu. Để tôi kể chuyện cho anh nghe...”

Dick cúp máy. Có lẽ làm vậy không phải, một vụ vô ơn, vì y cần phải chăm vô sự hoàn toàn rỗng không về tinh thần của y.

Nicole nói với Rosemary:

“Hồi xưa Abe là một người rất dễ thương; hồi tôi mới lấy Dick, tôi rất muốn cô quen biết y. Y tới nhà chúng tôi, ở chơi nhiều tuần lễ, nhiều, nhiều tuần lễ. Vậy mà chúng tôi hầu như không thấy sự có mặt của y. Vậy mà chúng tôi hầu như không thấy sự có mặt của y. Đôi khi y chơi dương cầm; những khi khác y ở trong thư phòng, tại đó có một mặt đàn cầm y thú lắm, đánh đàn cầm suốt ngày. Dick, mình còn nhớ chị ở cứ tưởng Abe là một con ma? Abe lấy làm thú chuyện đó, càng làm cho chị kia hoảng sợ vì những tiếng động từ âm ty, một bữa trò chơi đó đã khiến cho tôi mất cả một bộ chén uống trà, tan ra từng mảnh ở chỗ tiền phòng, nhưng chúng tôi không quan tâm.”

Biết bao nhiêu vui thích, biết bao nhiêu ngày vui - hồi xưa! Rosemary tưởng tượng ra và lấy làm ghen tị với đời sống nhàn hạ đó, chẳng giống

chút nào với cuộc đời của cô gái. Cô gái không hề biết đến sự nhàn hạ, nhưng Rosemary lấy làm tôn quý thời đó, như những người không bao giờ biết tới cuộc đời như vậy. Cô gái tưởng tượng như một dịp nghỉ ngơi, đâu có hiểu rằng hai vợ chồng Diver cũng xa cách với cuộc đời đó không khác gì mình.

“Ai đã xui khiến cho y trở nên như bao giờ? Tại sao y cứ cần phải uống rượu?”

Nicole lắc đầu, gạt đi hết mọi chuyện trách nhiệm trong vụ này.

“Hồi này thiếu gì những những phi thường tự hủy hoại như vậy!”

Dick hỏi:

- Thi hồi nào người ta chẳng phải làm như vậy? Những người phi thường bắt buộc phải sống bên bờ vực thẳm như vậy. Có một số chịu không nổi như vậy. Họ đành phải bỏ.

Nicole muốn kéo dài câu chuyện và bực mình thấy Dick nói ngược lại trước mặt Rosemary, đáp:

- Phải có một lý do sâu sắc hơn nữa. Có những người nghệ sĩ... chẳng hạn như Rernand, họ đâu cần phải bơi lội trong rượu. Tại sao bao giờ cũng vẫn cứ những người Mỹ tự hủy hoại như vậy?

Có nhiều lời giải đáp cho câu hỏi đó cho nên Dick quyết định không đáp và để cho Nicole thắng. Bây giờ Dick ngó Nicole bằng con mắt hết sức phê bình. Tuy Dick xét Nicole là người đáng yêu nhất trong đời, tuy Dick tìm thấy nơi Nicole hết thấy những gì y cần thiết, Dick có linh tính cho thấy sẽ có tranh chấp và, trong tiềm thức, từng giờ một cứng rắn thêm, tự võ trang

hơn. Rất ít có khuynh hướng nhân nhượng đối với chính mình, Dick không bằng lòng mình trong lúc này và cố tình tự che mắt với hy vọng Nicole không nghi ngờ mình có một chút nào bị kích thích do Rosemary. Nhưng y không dám tin chắc y vậy. Đêm hôm qua, tại rạp hát, Nicole đã nói tới Rosemary như một đứa trẻ.

Bộ ba tái họp vào lúc ăn trưa, ở tầng dưới, trong một không khí êm dịu: phòng trải thảm, những người hầu bàn qua lại không một tiếng động, không có bước chân lanh lẹ và hiên ngang như những người hầu bàn đã dọn cho họ ăn tại nhiều nơi khác trong những bữa tối trước. Tại đây chỉ thấy có những gia đình người Mỹ chăm chú ngó những gia đình khác cũng người Mỹ, và cố gắng làm quen với nhau.

Tại bàn gần đó có một nhóm người mà bộ ba của Dick không sao liệt hạng được. Nhóm đó gồm một thanh niên hay nói, phảng phất lối thư ký “xin ngài làm ơn nhắc lại cho” và một bà phụ nữ không trẻ không già và dường như không thuộc một giai tầng xa hội nào rõ rệt. Tuy vậy nhóm đó có vẻ một đoàn thể thống nhất hơn, chẳng hạn như, một nhóm các bà vợ tụ họp trong khi các ông chồng tham dự một hội nghị. Quá trình đó rõ ràng “là một” hơn bất kỳ nhóm du khách nào.

Linh tính khiến cho Dick giữ lại trên môi câu nói diễn đã thành hình. Dick hỏi người hầu bàn để biết nhóm người đó là những người nào.

Người hầu bàn nói:

“Đó là những người trong tổ chức ngôi sao vàng.”

Lớn tiếng, và cũng hạ thấp giọng nữa, mấy người cùng la lên. Rosemary hai mắt rưng rưng lệ.

Nicole nói:

“Những người trẻ tuổi chắc hẳn là những góa phụ.”

Qua ly rượu nho, Dick ngó nhóm người kia. Trên những gương mặt sung sướng, trong vẻ trang nghiêm đặc biệt của họ, Dick đọc thấy sự trưởng thành của một nước Mỹ già hơn nước Mỹ bây giờ. Những người đàn bà nghiêm nghị tới đây để khóc và vinh danh những người thân đã chết, khóc sự đã rồi, đem sắc đẹp nghiêm trang của họ gửi vào căn phòng rộng. Dick tự nhớ lại, ngồi trên lòng người cha, cười ngượng với Moseby, trong khi ở chung quanh đang chiến đấu những trung tín và những hy sinh của thời xưa. Dick hầu như phải cố gắng mới quay lại được với hai người bạn gái đang ngồi cùng bàn và trở về thế giới mà Dick đã gửi niềm tin.

.....

Abe North còn ngồi ở quầy rượu khách sạn Ritz, Abe tới đó vào khoảng chín giờ sáng, tìm một chỗ ẩn náu vào giờ cửa sổ được mở toang và những tia nắng làm nhảy múa những đám bụi bay lên từ những tấm thảm được rũ bụi. Lũ trẻ con chạy qua lại trên những hành lang, được giải tỏa, không bận đồng phục, di chuyển trong không gian thanh trong. Quán rượu “ngồi” của các bà, đối diện với quán rượu chính thấy nhỏ bé quá. Thật không thể tưởng tượng được buổi chiều có thể tiếp đón được nhiều khách các bà đến thế.

Lão Paul nổi tiếng, người thầu tại quán rượu, chưa tới, nhưng Claude, người giúp việc của Paul, đang kiểm điểm lại các thứ đồ uống, tạm ngưng không tỏ lộ một chút ngạc nhiên nào để pha chế một thứ đồ uống “pick me up” cho Abe. Abe ngồi trên chiếc ghế dài cạnh tường. Sau hai ly, Abe bắt đầu cảm thấy dễ chịu hơn, dễ chịu đến độ y leo lên gian hàng hút tóc để cạo râu. Khi Abe trở lại quán rượu Paul đã tới, bằng chiếc xe hơi mà y lịch thiệp đậu lại từ đại lộ Campucines, Paul có cảm tình với Abe nên chạy lại nói chuyện.

Abe nói:

“Đáng lý ra tôi phải xuống tàu sáng nay”, tôi muốn nói sáng hôm qua...

Paul hỏi:

- Thế tại sao lại không xuống?

Abe ngẫm nghĩ về câu hỏi, sau cùng tìm ra được một lý do.

“Tôi đang mắc đọc một truyện đăng từng kỳ trong tuần báo *Lyberty*, số tiếp theo được gửi tới Paris trong ngày hôm nay. Nếu tôi đáp chuyến tàu đó có phải là lỡ mất đọc không, tôi sẽ không biết đoạn kế tiếp của truyện ra làm sao.

- Truyện chắc phải hay lắm!”

Paul cười, đứng lên, rồi ngừng lại, đứng tựa vào lưng một chiếc ghế.

“Nếu ông thật tình muốn đi, ông North ạ, có vài ba người bạn của ông ngày mai sẽ xuống tàu “France”, Mister... ông ấy tên gì nhỉ?... và Slim Pearson Mister... ồ, tôi sẽ kiểm tra tên đó... đó là một người cao lớn, với bộ râu mới.

Abe đưa ra:

- Hardly?

- Đúng rồi, ông Hardly. Cả hai người cùng đáp chuyến tàu France.

Paul chạy đi lo công việc của mình, nhưng Abe cố gắng giữ lại.

“Tôi muốn lắm, nếu tôi không bắt buộc phải xuống tàu ở Cherbourg. Hành lý của tôi ở đó cả.

Paul vừa bước đi vừa đáp:

- Ông sẽ nhận được hành lý của ông ở New Yorrk.

Sự hợp lý của đề nghị này chen lấn lẫn vào óc Abe. Ý cảm thấy sung sướng có người lo đến y và quyền lợi của y, hay đúng hơn là có thể kéo dài tình trạng vô trách nhiệm của y.

Trong khi đó, nhiều khách bước vô quán, đầu tiên là một người đàn Mạch khổng lồ, thỉnh thoảng Abe có gặp. Người Đàn Mạch ngồi một ghế ở đầu bên kia quán. Abe đổ chùng suốt ngày người đó sẽ ngồi tại đây, uống rượu, ăn bữa trưa, nói chuyện, hay đọc báo. Abe cảm thấy có ý muốn đánh bại người kia về phương diện ngồi dai.

Tới mười một giờ bắt đầu có những học sinh trung học tới, bước đi vụng về cố tránh không vướng mắc những túi và cặp sách của chúng vào những bàn ghế trong quán. Vào khoảng thời gian đó Abe báo một thằng bé sai vặt trong khách sạn điện thoại cho Diver. Đến khi gọi được hai vợ chồng Diver thì Abe đang ngồi cùng một lũ bạn và lộn xộn lung tung. Thỉnh thoảng Abe chợt nhớ phải đi lo lấy thằng cha Freeman đáng tội nghiệp ở nhà giam ra; nhưng Abe ngại hết cả mọi sự việc và biến cố mà y cho rằng ở trong một ác mộng.

Tới lúc chùng một giờ trưa, quán đông đặc. Giữa những ồn ào của đủ thứ ngôn ngữ, êkíp hầu bàn hoạt động, giữ khách bằng cách lo đưa ra những món khách gọi hay đưa bông tính tiền.

“Thế là hai Stingher... và thêm một... hai martini, và một... còn ông Quarte ly, ông không dùng gì cả?”

Ông Sheeffet bảo rằng đã uống đủ rồi. Ông dùng ly cuối cùng... tôi chỉ biết làm theo ý khách... cảm ơn... cảm ơn nhiều lắm.”

Trong sự lộn xộn chung, Abe bị mất chỗ ngồi; bây giờ y đứng, đưa đẩy cái mình đôi chút và nói chuyện với bất kỳ ai gặp. Một con chó *bull-terrier*

quấn chặt lấy chân Abe bằng sợi dây xích của nó, nhưng Abe gỡ ra được không đến nỗi tệ và được những lời xin lỗi dài dòng. Sau đó Abe được mời ăn trưa, nhưng y từ chối. Lát sau, với vẻ lịch sự dễ thương của người nghiện rượu, giống như một tù nhân hay một người lão bộc trong đại gia đình, y kiêu tú và quay lại thì thấy thời gian đông đảo nhất của quán đã trôi qua, chấm dứt cũng bất chợt như khi bắt đầu.

Tới bốn giờ có một thằng nhỏ đi tới:

“Có phải ông muốn gặp một người da màu tên là Jules Peterson?”

- Trời ơi, làm sao y kiếm ra được tôi?

- Tôi chưa nói với người đó là ông có ở đây.

- Vậy thì ai đã bảo cho y biết?

Abe suýt đánh rớt cái ly xuống nhưng đỡ lại kịp.

“Người đó nói đã đi một vòng hết thấy các khách sạn và quán rượu có nhiều Mỹ.

- Bảo y rằng tôi không có ở đây.”

Khi thằng nhỏ đi ra, Abe gọi nó lại và hỏi:

“Ở đây người ta có cho y vô không.

- Tôi sẽ chạy đi hỏi.”

Paul, khi được hỏi, đưa mắt ngó qua vai, lắc đầu, rồi trông thấy Abe, tiến tới hỏi y:

“Tôi rất tiếc, nhưng tôi không thể chấp nhận cho người đó vô.”

Abe bèn cố gắng mãi mới đứng dậy được, rồi đi ra, về phía đường Cambon.

Richard Diver, xách chiếc cặp da nhẹ, tới quận bảy đưa một lá thư gửi cho Maria Wallis ký tên “Dicole”, tên mà Nicole và Dick dùng từ hồi hai người mới yêu nhau. Từ quận cảnh sát Dick đi bộ tới tiệm may sômi quen, tại đó bọn người bán hàng lo sẵn sóc tiếp đãi sốt sắng quá với số tiền mà Dick chi ra. Y cảm thấy hồ thẹn đã có vẻ hứa hẹn quá như vậy đối với mấy người bán hàng trẻ tuổi người Anh đó, bằng cung cách lịch sự, bề ngoài có vẻ nắm chắc được chìa khóa của yên ổn, hồ thẹn vì đã đòi chữa chần bốt mấy phần bề dài của tay áo lụa. Sau đó y bước vô quán rượu của khách sạn Crillon, uống tại đó một chén cà phê với hai đốt ngón tay rượu gin.

Khi tới nơi Dick có cảm tưởng khách sạn được trưng đèn khác thường; đến khi rời khách sạn Dick mới hiểu vì trời đã tối. Lúc đó là một buổi chiều gió lộng, lá cây tại đại lộ Champs - Élysées lay động xào xạc và rụng rất nhiều. Dick đi dọc theo đường Rivoli tới ngân hàng của y để lấy thư. Sau cùng Dick lên một chiếc taxi và đi ngược đại lộ Champs - Élysées dưới mưa, một mình với mối tình của y.

Hôm đó vào khoảng hai giờ trưa, tại khách sạn Vua George, sắc đẹp của Nicole so sánh với sắc đẹp của Rosemary giống như sắc đẹp của một sáng tạo phẩm của Leonard de Vinci ở bên một cô gái đẹp có hình dùng trang hoàng những trang tạp chí. Bây giờ Dick trở về dưới mưa, bị ma ám và hãi sợ ngay chính mình, nội tâm bị lay động bởi những mối yêu mê của nhiều đàn ông và chẳng nhận thấy ở chân trời có gì là đơn giản hết.

Rosemary mở cửa, cũng bị lay động bởi những xúc cảm mà không ai hay biết. Bây giờ cô gái giống như đôi khi người ta thường gọi: một cô gái hoang điên dại. Từ hai mươi bốn giờ nay cô gái lục đục với bao nhiêu lộn

xộn vẫn chưa tìm lại được sự nhất trí của mình; tưởng chừng định mệnh của cô gái như một mớ chỉ rối. Cô gái luôn luôn cân nhắc những lợi nhuận, lượng định những hy vọng, kiểm điểm nhưng Dick, bà mẹ, Nicole, viên giám đốc cô gái mới gặp hôm qua, như những hột lớn trên râu chuối.

Khi Dick gõ cửa, cô gái vừa mặc áo xong, đang đứng ngó mưa rơi, nghĩ tới một bài thơ nào và những rãnh nước tràn ngập ở Beverley Hill. Mở cửa Rosemary trông thấy Dick hiện ra, cương quyết, vững chắc, giống hệt như một vị thần linh trẻ tuổi mà xưa kia cô gái đã nhìn thấy, và cũng giống như những người ít tuổi nhìn vào những người lớn tuổi hơn. Dick gặp lại Rosemary với một cảm tưởng ngỡ ngác không thể tránh. Phải cần một lúc sau Dick mới đáp ứng được với vẻ buông thả dịu dàng trên miệng cười của cô gái, với hình ảnh của tấm thân kia thật là giống với một nụ hoa đang hứa hẹn sắp nở. Dick nhận thấy vết chân không của cô gái in trên tấm thảm nhỏ ngoài cửa phòng tắm.

Bằng một giọng khinh khoái vui vẻ không thực cảm thấy, Dick nói:

“Miss Télévision.”

Dick để đôi găng, chiếc cặp trên bàn phấn và dựng cây can bên tường. Cái cảm ngạo nghề khóa lấp những nét đau khổ in hằn chung quanh miệng, hất chúng lên trán, trong khóe mắt, như thế người ta che đậy một nỗi kinh hoàng không muốn cho ai nhìn thấy.

Em hãy lại đây ngồi trên đùi anh, nép sát bên anh, cho anh được ngậm cái miệng đáng yêu của em.”

Cô gái bước tới, đặt môi trên hình ảnh lạnh lẽo và đẹp của người đàn ông mà cô gái đã tự tạo ra, trong khi bên ngoài mưa rơi từng giọt tí tách... nhiều lần cô gái hôn trên miệng Dick; khuôn mặt của cô gái khi lại gần tưởng như

to lên. Trong đời chưa bao giờ Dick nhìn thấy một nhân vật gì chói ngời hơn nước da mặt của cô gái. Bởi lẽ sắc đẹp đôi khi đưa chúng ta tới những tư tưởng tốt đẹp, Dick nghĩ tới trách nhiệm của mình đối với Nicole với tới dữ kiện đặc biệt Nicole ở cách đây có hai khung cửa, bên kia hành lang.

Dick nói:

“Mưa đã tạnh. Em có thấy ánh nắng trên mái đã đen không?”

Rosemary đứng dậy, ngả đầu ra cửa sổ và nói trong một cơn thành thật:

“Chà, chúng ta quả đúng là những diễn viên, anh và em!”

Cô gái đi tới bên bàn phấn. Vừa lúc Rosemary đưa chiếc lược lên mái tóc, bên ngoài có tiếng gõ cửa gấp. Dick và cô gái cũng kinh hoàng. Thêm một tiếng gõ nữa. Rosemary chợt nhận thấy cửa không khóa, hất một cái trên mái tóc bằng chiếc lược, đưa mắt cho Dick vừa vội vàng kéo thẳng chiếc khăn phủ giường chỗ hai người mới ngồi. Dick đi ra cửa. Dick lấy giọng thật tự nhiên, không phải cố gắng quá, tuyên bố:

... Nếu cô thấy trong người không khỏe để ra phố, để tôi qua nói với Nicole, chúng ta sẽ có một buổi tối thật êm đềm.”

Những đề phòng đều vô ích vì bên ngoài cánh cửa mọi người đang ở trong một tình trạng từ chối mọi suy nghĩ về những gì không liên quan trực tiếp tới họ. Ở đó có Abe, già đi nhiều trong vòng hai mươi bốn giờ qua, cùng với Abe có một người đàn ông da màu, rất hãi sợ, mà Abe giới thiệu là ông Peterson ở Stockholm.

Abe nói:

Y đang ở trong một hoàn cảnh ghê gớm, do lỗi nơi tôi. Chúng tôi cần được một lời khuyên tốt.

Dick nói:

- Đi về phòng chúng tôi.”

Abe năn nỉ để Rosemary cũng theo sang. Mọi người đi trên hành lang tới phòng của hai vợ chồng Diver.

Jules Peterson, một người da đen bé nhỏ bề ngoài đứng đắn kiểu mẫu đã được chấp nhận để ủng hộ Đảng Cộng Hòa tại những tiểu bang biên giới Châu Mỹ, theo chân mọi người. Khi đó mới biết rằng y là chứng nhân hợp pháp của vụ đánh nhau sáng sớm hôm nay ở Pontparnasse. Y đã cùng với Abe tới quận cảnh sát và chứng nhận lời khai của Abe rằng tờ giấy một ngàn quan của Abe bị mất cắp do một người da đen cần được tìm ra. Abe và Jules Peterson, có một viên cảnh binh đi theo, đã trở lại quán cà phê và quá vội vàng buộc tội một người da đen, nhưng một giờ sau mới chứng tỏ thấy người đó tới quán sau khi Abe đã đi rồi. Quận cảnh sát còn làm cho nội vụ trầm trọng thêm bằng cách bắt giam luôn người da đen chủ quán rất nổi tiếng Freeman, người này chỉ ló mặt chốc lát trong màn sương hơi rượu của quán vào lúc đầu, khi xảy ra vụ đó, rồi ra khỏi quán. Người đích thị ăn cắp, theo như lời những bạn bè của y chỉ lấy có một tờ giấy năm chục quan để trả những ly rượu do chính Abe gọi, mới xuất hiện tại đó rất gần đây và trong một vai trò khá thâm hiểm.

Tóm lại, trong vòng một giờ, Abe đã thành công trong việc dính líu vào công việc làm ăn, đời sống cá nhân, lương tâm và xảm xúc của một người Âu châu da đen và ba người Mỹ da đen sinh sống tại xóm La Tinh ở Paris. Việc gỡ rối cho những kẻ đó mới bắt đầu thành ra ngày hôm đó bỗng thấy

xuất hiện những gương mặt da đen lạ hoắc tại những nơi rất bất ngờ, và phải nghe trong điện thoại những tiếng nói da đen nài nỉ.

Riêng Abe đã thành công trong việc bỏ rơi hết những người đó trừ có Jules Peterson. Peterson ở trong hoàn cảnh tương tự như một người da đỏ đã giúp một người da trắng. những người da đen nạn nhân không thù Abe bằng Peterson. Và Peterson phải níu lấy sự che chở mà y có quyền trông đợi nơi Abe.

Tại Stockholm, Peterson đã không thành công trong việc khai thác một xí nghiệp nhỏ sản xuất kem đánh giày do y lập nên. Bây giờ y chỉ còn giữ được công thức pha chế và một ít dụng cụ chất vừa đầy một cái hộp nhỏ. Dù sao chẳng nữa, người bạn mới che chở cho y cũng đã hứa với y lúc tặng sáng sẽ giúp y lập nghiệp tại Versailles. Người tài xế cũ của Abe bây giờ làm chủ một xưởng đóng giày tại đó, và Abe đã ứng trước cho Peterson một món tiền hai trăm quan.

Rosemary chán ngán nghe câu chuyện không đầu không đuôi đó; cần phải có một u-mặc hùng hậu hơn của cô gái mới có thể thưởng thức được trọn vẹn sự tức cười của vụ này. Con người bé nhỏ kia, với xí nghiệp bỏ túi của y, hai con mắt không ngay thẳng, do kết quả của hãi sợ, để lộ những vòng cung màu trắng, vóc dáng của Abe gương mặt thiếu não đến cùng độ mà cơ cấu gồ ghề của nó cho phép bấy nhiêu thứ Rosemary cảm thấy xa lạ đối với mình không khác gì một tật bệnh.

Peterson nói với thứ giọng rõ rệt nhưng không đúng đặc biệt của những dân thuộc địa:

“Tôi chỉ mong được một cơ may. Phương pháp của tôi giản dị, công thức của tôi tuyệt hảo đến độ tôi bị đuổi khỏi Stockholm khánh tận chỉ vì tôi không muốn bán đi.”

Dick lễ độ ngó người đó. Sự chú ý bừng dậy, rồi tan biến, Dick quay lại với Abe:

“Anh, anh đi kiếm một khách sạn bình thường nào đó và ngủ một giấc đi. Khi nào anh khỏe khoản trở lại hẳn ông Peterson đây sẽ tới kiếm anh.

Abe cãi:

- Nhưng anh không thấy cảnh khó khăn mà Peterson đang lâm phải hay sao?

Peterson tế nhị nói:

- Tôi ra ngoài đợi. Có lẽ các ông không được tự nhiên khi thảo luận về công việc của tôi trước mặt tôi.”

Peterson rút lui ra, sau khi làm hiệu chào theo kiểu Pháp. Abe đứng lên với sự hùng hổ của một đầu máy xe lửa.

“Bữa nay coi bộ tôi chẳng thành công chút nào.”

Dick nói:

- Điều tôi khuyên anh là nên rời khỏi khách sạn này, sau khi ghé qua quán rượu nếu cần. Anh hãy đến khách sạn Chambord chẳng hạn, hoặc nếu anh muốn có người hầu thì đến khách sạn Majestic.

- Tôi có thể yêu cầu anh một cái “drink” hay không?

Dick nói đối:

- Trong phòng tôi chẳng có sẵn món gì để uống hết.

Abe đành đưa tay ra bắt tay Rosemary. Từ từ Abe tự tạo một khuôn mặt, trong khi vẫn nắm tay cô gái, cố gắng nói những câu mà không nói ra được.

“Cô là nhất... một trong những... nhất...”

Cô gái thấy tội nghiệp Abe, cũng thấy ghê tởm hai bàn tay bẩn của y, nhưng cô gái cố gắng cất tiếng cười của một thiếu nữ có giáo dục, như thể cô gái chẳng thấy có gì là lạ lùng khi một người đàn ông bước đi trong giấc mơ bất định như vậy. Có nhiều khi có những người biểu tỏ sự tôn kính kỳ quặc đối với người say... Trong đó có cái gì nhắc nhở tới sự quý trọng của những dân tộc bán khai đối với những người điên, đó là quý trọng chứ không hãi sợ. Chúng ta tìm thấy có cái gì đập vào mắt trong cảnh một con người đã mất hết khả năng ức chế, sẵn sàng làm bất kỳ điều gì... đã đành sau đó chúng ta vẫn buộc y phải trả khoản khắc tự quyền đó của y.

Abe quay lại với Dick, kêu gọi một lần cười:

“Nếu tôi tới khách sạn ngủ một giấc, ấp ủ những gì tôi đã uống và tôi bỏ rơi được hết bọn người da đen đó, anh có chấp nhận cùng tôi ngồi một lúc bên lò sưởi?”

Dick ra dấu nhè nhẹ bằng đầu trong đó ít phần ứng thuận hơn là chế diễu, và nói với Abe:

“Anh có một ý niệm khá cao về khả năng của anh”

- Tôi đoán chắc nếu có Nicole ở đây thế nào chị ấy cũng cho phép tôi trở lại.

- All right!”

Dick chạy đi kiếm cái khay và một chiếc hộp đặt trên bàn giữa phòng. Trong hộp có rất nhiều chữ cắt bằng bìa cứng.

“Anh có thể quay lại nếu anh chơi nổi trò chơi tự mê.”

Abe đưa mắt nghi ngại ngó những vật đựng trong chiếc hộp, tưởng như đó là lúa mạch mà Dick tính bắt Abe phải ăn.

“Cái gì vậy, trò chơi tự mê? Ngày hôm nay tôi không quá đủ những trò kỳ quặc rồi hay sao?”

- Đây là một trò chơi bình dị. Người ta dùng những chữ rời hộc lại thành những từ, bất kỳ từ nào, ngoại trừ từ rượu.

Abe thò tay trong hộp, nói:

- Tôi đánh cuộc có thể đánh vần từ rượu. Tôi có thể quay lại đây nếu tôi xếp được từ rượu?

- Anh có thể quay trở lại nếu anh muốn chơi tự mê.”

Abe khố sờ lắc đầu.

“Nếu anh ở trong tình trạng tinh thần đó, vô ích. Tôi sẽ chỉ làm phiền anh mà thôi.”

Đưa ngón tay trở về phía Dick, có vẻ trách móc.

“Nhưng anh đừng quên rằng George III đã nói, nếu tướng Grant say rượu sẽ hy vọng có thể cản những tướng lãnh khá được...”

Abe đi ra sau khi ném một tia nhìn thất vọng về phía Rosemary. May mắn thay Peterson không còn đợi ngoài hành lang. Tự cảm thấy như đứa trẻ bị bỏ rơi không nơi trú ngụ, Abe quay lại quán rượu của khách sạn Ritz hỏi Paul trên chiếc tàu.

Sau khi Abe hơi lão đảo bước ra ngoài, Dick và Rosemary vội trao nhau một cái hôn. Cả hai còn giữ được lớp bụi của Paris qua đó cả hai cùng cảm thấy cái mùi vị riêng của nhau: cái nắp bằng cao su trên cây bút máy của Dick, một thoáng mùi nóng hổi trên cổ và trên vai Rosemary. Trong khoảng nửa phút, Dick mê quên đi. Rosemary trở về thực tại trước.

Cô gái nói:

“Em phải chạy đi đây, chú bé ạ!”

Hai người đưa mắt dõi theo nhau trên một khoảng cách xa dần, và Rosemary bước ra ngoài theo cung cách đã học được từ hồi còn ít tuổi và không nhà đạo diễn nào đã dám cải tiến. Trở về phòng riêng, cô gái đi thẳng tới bàn viết, tại đó cô gái chợt nhớ đã để quên chiếc đồng hồ đeo tay. Chiếc đồng hồ còn đó thật. Đeo vô tay rồi cô gái ngó qua bức thư hằng ngày gửi cho mẹ, nghĩ tới câu cuối. Rồi, lần lần, cô gái nhận thấy, không quay đầu lại, không phải cô gái chỉ có một mình trong phòng.

Trong căn phòng có người ở, có những đồ vật phản ánh mà chúng ta ít để ý tới: gỗ đánh si láng, đồ dùng bằng đồng có đánh bóng hay không, đồ dùng bằng bạc, bằng ngà, và còn cả ngàn món khác dẫn ánh sáng và bóng tối ta không nghĩ tới, chẳng hạn phía góc trên khung gỗ những bức tranh, vành của những chỗ gác điếu thuốc trên những đĩa gạt tàn thuốc, những đồ trang hoàng bằng thủy tinh hay bằng sứ. Tổng hợp những phản ánh đó gây nên những phản xạ tế nhị và tác động trên tiềm thức của ta. Như vậy người ta có thể giải thích được lời nói của Rosemary bảo rằng đã “nhận thấy” có ai ở trong phòng, trước khi biết chắc là đúng. Nhưng một khi đã nhận thấy

như vậy, cô gái bèn quay ngoắt lại như khi đi một bước vũ *ballet* và nhìn thấy một người da đen chết nằm sóng sượt trên giường của mình.

Cô gái la lên một tiếng lớn, đụng chiếc đồng hồ đeo tay chưa khóa lại vào mặt bàn viết và chợt nảy ý nghĩ kỳ quặc đó là Abe North. Và cô gái tức tốc chạy ra cửa trên hành lang.

Dick đang thu dọn phòng riêng. Y xem xét đôi găng đã mang trong ngày hôm đó và vừa liệng lên đồng găng bản ở trong góc một chiếc rương. Y treo trên mắc chiếc gilê và chiếc áo vét; chiếc sơ mi trên một mắc áo khác, đó là một trong những thói quen nho nhỏ của Dick, Dick nói: “Người ta có thể bận một chiếc sơ mi hơi bản, nhưng không ai bận sơ mi nhàu nát. Nicole đã về, đang bỏ trong thùng giấy vụn một trong số những đồ gạt tàn thuốc kỳ dị của Abe thì Rosemary lao vô phòng, la:

“Dick, Dick, qua đây coi...”

Dick đi theo qua bên phòng cô gái. Y cúi xuống nghe tim của Peterson; người hãy còn nóng; khuôn mặt mệ mội và hơi gian khi y còn sống, có vẻ thô kệch và chua chát khi y đã chết; chiếc hộp đựng dụng cụ vẫn ôm trên tay, nhưng chiếc giầy mang trên bàn chân buông thõng ở bên thành giường, không có chút kem nào, còn đế giầy thì đã thủng.

Theo luật pháp, Dick không có quyền đụng tới xác chết; nhưng Dick kéo nhẹ một cánh tay của người chết để kiểm cái gì đó. Trên tấm phủ giường màu lục có một vết lem. Chắc hẳn ở bên dưới trên tấm mền phải có chút máu.

Dick khép cửa lại và đứng đó, suy nghĩ. Y nghe tiếng bước chân đi thật trọng trên hành lang, rồi có tiếng Nicole gọi tên Dick. Hé cánh cửa, Dick nói rất mau với vợ:

“Mình đưa qua đây tấm phủ giường và tấm mền bên ngoài trên một trong hai giường trong phòng mình... đừng để cho ai trông thấy.

Rồi, nhận thấy vẻ mặt gay cấn của Nicole, Dick nói thêm:

“Mình hãy nghe tôi, đừng xúc động chi hết, chỉ là một vụ tranh chấp giữa những người da đen”

- Em chỉ muốn chấm dứt cho sớm...

Khi Dick bỗng cái xác lên thấy gầy guộc và nhẹ không. Y liệu cách để nếu máu còn chảy nữa thì chảy lên quần áo của người đó. Y đặt xác chết cạnh giường và tấm mền, rồi khép cửa, lóng tai nghe. Có tiếng chén đĩa va chạm ngoài hành lang rồi có tiếng: “Cảm ơn, bà” vang vang, nhưng người hầu đi xa về phía khác, ra chỗ cầu thang dành cho nhân viên, Dick và Nicole vội đổi cho nhau bọc mền. Sau khi làm lại giường của Rosemary, Dick đứng đó một lát trong hoàng hôn nóng, đổ mồ hôi nhỏ giọt, suy ngẫm. Nhiều điểm đã khiến cho Dick phải chú ý khi khám xác chết: thứ nhất, người da đen thù địch với Abe đã theo dõi được người da đen bạn, bắt gặp người đó ở hành lang, tới khi người đó kinh hoảng chạy trốn vô phòng Rosemary, người kia theo vô hạ sát; thứ hai, nếu để cho tình thế khai triển mà không can thiệp, không một quyền lực nào trên trái đất có thể cứu vãn danh giá của cô gái. Vụ sà-căng-đan Arbuckle chưa mấy ai đã quên. Giao kèo của Rosemary và tương lai cô gái đòi hỏi nhất định cô gái mãi mãi là hiện thân sinh động của *con gái của ba*, không nhược điểm, không tì vết.

Như cái máy, Dick làm cử chỉ xắn tay áo lên, tuy trong lúc đó chỉ bận có chiếc áo lót không có tay, rồi cúi xuống bên xác chết. Năm lấy hai vai, Dick dùng chân đạp cánh cửa, vội kéo xác chết ra hành lang, thả rớt xuống trong

một cách thể hợp lý. Trở vô phòng Rosemary, Dick khóa lắp dấu vết cái xác bị kéo qua lớp thảm len dày.

Rồi trở về phòng mình, Dick dùng điện thoại gọi người chủ kiêm quản lý khách sạn.

- McBeth? Đây bác sĩ Diver... có một vụ hết sức quan trọng. Đường dây này có phải là đường dây riêng không, hay cũng gần như đường dây riêng?

May sao trước đó Dick đã gây được cảm tình với ông McBeth. Trong đó có ảnh hưởng của cái duyên rất dễ thương bao quanh Dick, ngay cả tại những nơi mà Dick không muốn quay lại.

“Ở phòng đi ra chúng tôi bắt gặp xác chết của một người da đen... ngoài hành lang trên lầu... không, không, một người dân sự. Hãy khoan. Ông ạ, tôi tự nhủ rằng chắc ông chẳng muốn cho khách hàng đụng phải và thể hiện trên xác chết, vì vậy tôi điện thoại cho ông. Lẽ dĩ nhiên tôi yêu cầu ông đừng dính tên tôi vô vụ này. Tôi không muốn bị nhà chức trách cảnh sát Pháp kéo vô vì lẽ tôi khám phá thấy xác chết.”

Thật là một lo lắng đáng yêu đối với tên tuổi của khách sạn! Nếu ông McBeth có thể nuốt trôi câu chuyện mà không đặt vấn đề, có lẽ bởi hai tối trước đây ông ta đã có dịp, nhân một cuộc nói chuyện với Diver, tin tưởng nơi hảo ý và giá trị của y.

Một phút sau ông McBeth tới, và lập tức sau đó một viên cảnh binh cũng theo tới. Ông McBeth đã có thì giờ nói nhỏ với Dick:

“Ông nên tin chắc không một vị khác nào trong khách sạn bị công bố tên tuổi. Tôi hết sức cảm ơn ông đã cho tôi hay tin.”

Ông McBeth tức thời lo chuẩn bị một vài việc mà ai cũng có thể tưởng tượng ra, nhưng có một ảnh hưởng đặc lực nơi viên cảnh binh, người này bắt đầu vuốt râu, vừa tham lam, vừa khó nghĩ. Y ghi mấy hàng trong sổ tay rồi điện thoại về quận. Trong khi đó, với một mức nhanh chóng mà nhà kinh doanh Jules Peterson phải thán phục, xác chết được đưa vô một căn phòng khác trong khách sạn nổi tiếng khắp thế giới này.

Dick quay trở lại phòng khách của mình.

Rosemary la lên:

“Chuyện gì đã xảy ra? Người Mỹ sống ở Paris có phải bỏ hết thì giờ vào việc giết nhau như vậy không?”

Dick đáp:

- Dường như bây giờ đang bắt đầu cuộc truy lùng. Nicole đâu rồi?

- Hình như ở trong phòng tắm.”

Rosemary quý mến, Dick vì đã cứu cô gái thoát khỏi những tai họa có thể lây tới mình và cô gái đã tiên đoán bằng tưởng tượng được ra hết. Rosemary say sưa nghe giọng nói cứng cỏi, chín chắn, lễ phép của Dick lật ngược lại được tình thế. Nhưng, trước khi sự say sưa đó lan tới Dick, cô gái nhận thấy Dick đang chăm chú tới một chuyện gì khác. Dick vô phòng ngủ, sang phòng tắm. Bây giờ Rosemary có thể nghe thấy ngày một rõ, một trận cuồng phong những lời lẽ không phải của con người đang lọt qua những lỗ khóa, những khe cửa, tràn ra khắp căn phòng và nhắc nhở những điều ghê gớm.

Nghĩ rằng Nicole mới bị thể hiện và bị thương trong phòng tắm, Rosemary bước theo Dick. Không phải cảnh tượng chờ đợi đã hiện ra trước mắt hốt hoảng của cô gái. Ngay lúc đó, Dick dùng vai đẩy cô gái ra và đứng khuất trước mắt cô gái.

Nicole đang quỳ gối bên thùng tắm, không ngớt lắc lư. Nicole la:

“Cô đó phải không; cô lại tới xâm chiếm chỗ riêng tư duy nhất tôi còn giữ được ở đời! Với tấm mền của cô vấy máu. Tôi phải gánh lấy cho cô. Tôi không biết sỉ nhục, nhưng thật đáng tiếc. Tới ngày hội của hết thầy những người điên, có một ngày hội như vậy trên mặt hồ ở Zurich; hết thầy những người điên đều kéo tới đó, tôi muốn hóa trang bằng một tấm mền, nhưng không ai muốn cho phép tôi làm vậy.

- Mình hãy tỉnh lại đi...

- Thế là tôi đành ngồi trong phòng tắm rồi người ta đem tới cho tôi một bộ áo domino bảo tôi bận vào. Tôi biết làm cách nào khác được?

- Nicole, mình hãy tỉnh lại đi!

- Có bao giờ tôi mong rằng mình yêu tôi đâu; đã lỡ mất rồi. Nhưng ít nhất đừng bước vô phòng tắm, đó là nơi duy nhất tôi còn thấy là của riêng tôi, bằng cách kéo những tấm màn phủ giường vấy máu và bảo tôi hãy liệng đi giùm.

- Nicole, mình tỉnh lại đi! Thôi mà, mình hãy đứng dậy đi, Nicole!

Từ phòng khách Rosemary nghe thấy tiếng cửa phòng tắm sập mạnh. Cô gái ngồi đó run rẩy. Bây giờ cô gái biết Violet Mckiseo đã trông thấy gì,

trong phòng tắm tại biệt thự Diana. Nghe thấy chuông điện thoại reo, cô gái trả lời và cảm thấy nhẹ nhõm hết sức khi nhận ra tiếng nói của Collis Clay theo đuổi cô gái đến tận phòng vợ chồng Diver. Cô gái bảo Collis cứ lên lầu, trong khi cô gái kiểm chiếc mũ. Rosemary sợ không dám trở về phòng một mình.

PHẦN THỨ HAI

1

Mùa xuân 1917, khi bác sĩ Richard Diver lần đầu tiên tới Zurich, y hai mươi sáu tuổi: đương độ đối với người đàn ông, đương độ nhất đối với một người chưa lập gia đình. Ngay trong thời chiến, đó cũng là lứa tuổi tuyệt hảo đối với Dick, đã trở thành một người đáng quý lắm, một thứ “đầu tư” quá quan trọng để không dùng làm thịt cung cấp cho đại bác được. Những năm sau đó, Dick có cảm tưởng không phải vì vô tâm mà y đã thoát được, nhưng chẳng bao giờ Dick đào sâu hơn vấn đề để tìm hiểu. Bề gì thì năm 1917 y cũng bắt cần vụ đó và chống chế bằng cách nói rằng chiến tranh không liên quan đến mình. Chỉ thị mà cấp trên ban cho là tiếp tục học tại Zurich và thi lấy bằng cấp, đúng như ý định của Dick.

Thụy Sĩ khác nào một hải đảo bị những làn sóng chiến tranh vỗ bờ, một mặt là những trận sấm sét ở Gorizia, những cơn mưa lũ dọc theo sông Somme và sông Aisne ở mặt khác. Thêm một lần người ta gặp tại các tổng Thụy Sĩ nhiều người ngoại quốc tới lo manh mối những mưu toan hơn là để chữa bệnh. Nhưng thật ra cũng chỉ là đoán chừng thấy như thế. Những người đàn ông thăm thì trong các quán cà phê ở Berne và Genève rất có thể chỉ là những nhà buôn hột xoàn hay những chuyên viên đi chào hàng. Tuy nhiên, người ta cũng phải trông thấy những đoàn xe lửa chở đầy những thương binh, những người mù, những người lính chỉ còn một chân, những thân mình sắp chết, gặp nhau giữa những mặt hồ chói ngời ánh sáng ở Neuchatel và Constance.

Trong các quán lave, trên những tủ kính có dán những tấm bích chương màu sắc rất đẹp mô tả những người Thụy Sĩ chiến đấu bảo vệ biên giới hồi

1914. Những người đàn ông già và trẻ, với nét hăng say dũng mãnh từ trên những ngọn núi đang canh chừng những người Pháp và Đức tưởng tượng. Mục đích là trấn an con tim Thụy Sĩ bằng cách cho thấy đã chia sẻ sự vinh quang của thời đại. Nhưng cuộc giết hại càng kéo dài những bích chương đó biến dạng, thế rồi không quốc gia nào ngạc nhiên cho bằng được nước Cộng hòa anh em này, khi Hoa Kỳ loay hoay mãi rồi cũng nhảy vào vòng chiến...

Vào lúc đó bác sĩ Diver đã được ngó thấy tận nơi những thứ chung quanh cuộc chiến. Y xin được một học bổng Rhodes để học tại Oxford năm 1914. Sau đó y trở về Hoa Kỳ để theo học năm chót tại Đại học John Hopkins và đoạt được bằng cấp. năm 1916 y kiếm được cách đi Vienne, bị thúc đẩy bởi ý nghĩ nếu y không mau mau nhả đại danh Freud sẽ bị chết do một trái bom nào. Thành phố Vienne buồn chán đến chết được, nhưng Dick cũng kiếm cách có được đủ than và dầu lửa để có thể trong căn phòng của y tại đường Damenstiff, ngồi viết những bài tiểu luận sau đó y hủy đi hết, rồi viết lại, và đó là căn bản cho cuốn sách xuất bản tại Zurich năm 1920.

Hầu hết chúng ta trong đời đều có một thời kỳ thích thú, hăng hái, đó là thời kỳ này của Dick. Trước hết, Dick biết rằng mình có duyên, rằng những tình cảm mà y cho đi hay gây nên được nếu so với những con người bình thường cũng là điều khá đặc biệt. Trong năm cuối cùng ở New Haven, có người đã gán cho hỗn danh “Dick nhiều may mắn”. Hỗn danh đó Dick giữ mãi trong đầu. “Thằng Dick nhiều may mắn! Đồ lão!” Dick cứ tự nhủ thầm như vậy trong khi bước quanh căn phòng đang có những cục than hồng chạy dờ. “Mới khá lắm, con ạ!”

Đầu năm 1917, khi bắt đầu khó khăn lắm mới kiếm được than đốt Dick đã đốt để sưởi ấm gần một trăm cuốn tập và sách học y đã thu thập được. Nhưng, khi liệng từng cuốn sách vô đồng lửa, trong thâm tâm Dick vui vẻ

tin tưởng rằng ở trong óc của mình đã chứa đựng những gì là căn bản của cuốn sách và có thể, năm năm sau, tóm tắt lại được nếu sách đáng làm như vậy. Vụ đó xảy ra vào những giờ thật đặc biệt: Dick làm vậy, trên vai khoác một tấm mền, với cái vẻ bình thản ngang nhiên của người trí thức, so với mọi thứ khác ở đời, giống hệt như sự bình an thiên giới, nhưng cũng vẫn phải có lúc chấm dứt, nhưng sẽ được kể lại dưới đây.

Sở dĩ còn kéo dài được thêm trong một thời gian là do thân thể lực sĩ có luyện tập của y. Dick ở chung với Elkins, đệ nhị tham vụ tại tòa đại sứ. Hai chàng thường có hai người bạn rất dễ thương tới thăm, đó là điều rất tốt, nhưng không quá đáng; về phương diện tòa đại sứ cũng không thấy quá đáng. Va chạm hằng ngày với Elkins đã khiến cho Dick có hoài nghi đôi chút về giá trị của những quá trình tâm trí cá nhân của mình. Dù sao cũng không quá khác biệt đối với Elkins, thứ Elkins có thể đọc một lượt tên những tay đã giữ chân tiếp ứng trong những đội football của đại học New Haven suốt từ ba chục năm qua.

Còn Lucky Dick không thể nhớ như vậy được; như vậy tức là y đã kém nguyên vẹn hơn người bạn chung nhà tức là đã già đi chút ít. Nếu đời sống không đem lại cho y một sự bù đắp nào, muốn kéo lại chỉ còn trông chờ nơi một căn bệnh, hay một trái tim tan nát, hay một mặc cảm tự ti, dù sao chẳng nữa, y tự nhủ như vậy, tốt nhất là tái thiết lại cái phần kém của mình đến độ đạt kết quả tốt hơn những gì đã có sẵn khi mới sinh ra.

Rồi lối suy luận như vậy Dick thấy có vẻ “Mỹ và chỉ đúng bề ngoài”. Tiêu chuẩn của Dick về lối nói nhiều mà chẳng có ý tưởng gì là bảo rằng như vậy Mỹ quá... Tuy nhiên Dick biết mình không còn nguyên vẹn, cũng như không được đầy đủ. Bà tiên Blackstick đã chẳng nói trong “Bông Hồng và cuộc Vòng” của Thackeray: Con ơi, nếu điều tốt đẹp nhất mà ta có thể ban cho con, đó là đòi chút khổ.

Sau những giờ theo học tại Đại học, Dick thường tranh luận với một nhà tri thức trẻ tuổi người Rumany, người này vẫn trấn an Dick: “Không có bằng chứng nào cho rằng Goethe đã từng có những “tương khắc” hiểu theo ý nghĩa hiện đại của từ đó, hoặc một người như Young chẳng hạn. Anh không phải là một triết gia lãng mạn, anh là một nhà bác học. Trí nhớ, sức lực, cá tính, nhất là hiểu biết đó là căn bản. Chính sự xét đoán về bản thân ta khiến cho ta gặp nhiều khó khăn hơn hết. Tôi biết có một người làm việc trong vòng hai năm chuyên nghiên cứu bộ óc của con trút, với ý nghĩ sớm muộn y sẽ hiểu biết hơn mọi người khác về hoạt động của bộ óc con vật. Tôi thảo luận với y và cho rằng y không thật sự mở rộng phạm vi kiến thức con người; việc y làm có vẻ độc đoán quá. Quả như vậy, khi đệ trình kết quả nghiên cứu cho tờ báo lớn về y học, y bị từ chối. Ở đó người ta mới chấp nhận bản luận án của một người nào khác về cùng một đề tài.

Dick tới Zurich với rất nhiều nhiệt tình nhưng cũng rất nhiều huyền tưởng về năng lực và sức khỏe của mình, về lòng tốt của mọi người, những huyền tưởng của cả một dân tộc, những huyền tưởng gây nên bởi những dối trá của các bà mẹ vào thời kỳ anh hùng khai phá, trấn an con nít với lòng tin sai lầm không hề có chó sói ở phía bên kia căn lều của người tiên phong khẩn hoang.

Sau khi lãnh bằng cấp, Dick được cử tới Bar-surAube với tư cách chuyên viên về bệnh óc.

Công việc tại Pháp nặng về hành chánh hơn về y học, khiến cho Dick chán ngán, nhưng ngược lại y có dư thì giờ để viết xong một cuốn biên khảo ngắn và thu thập tài liệu cho một cuốn sách khác. Mùa xuân 1919, Dick được giải ngũ và trở về Zurich.

Những đoạn trên đây có mùi tự truyện, nhưng người đọc không thỏa mãn trong sự muốn biết nhân vật chính, như Grant Irong ngồi hàng ở Gaiena,

sắp được đưa đây vào một định mạng lớn. Với lại, không gì thất vọng bằng
ngó một tấm hình thanh niên mảnh khảnh, kiêu căng, với con mắt cú vọ,
khi đang có chuyện với một người đã ở vào tuổi trưởng thành. Nhưng
chúng ta cứ yên tâm. Thời gian đã đến với Dick Diver.

Ngày tháng tư đó âm ướt, từng đợt mây chạy dài vắt ngang bên trên Albishorn, trong khi mưa để lại những vũng nước tù. Zurich không phải là không giống một số những thành phố bên Mỹ. Tới nơi từ hai ngày nay, Dick cảm thấy thiếu thốn một cái gì; y thiếu cảm tưởng, nhận thấy trên những con đường ở Pháp, là ngoài xa kia không có gì hết... tại Zurich, có rất nhiều thứ khác ở ngoài Zurich. Những mái nhà dẫn con mắt nhìn tới những cánh đồng cỏ trên cao, nơi chuông đeo cổ những chị bò cái rung rinh, rồi ở cao hơn nữa, có những ngọn núi... thành ra đời sống tưởng như một cuộc lên thẳng tới một vùng trời như hình in trên bưu thiếp. Những xứ vùng núi Alpes, xứ sở của đồ chơi và những đoàn xe leo núi những vòng ngựa gỗ và những hộp đựng âm nhạc, không cho ta cảm tưởng như ở Pháp thấy “đúng là ở đó” với những giàn nho Pháp trồng cẩn thận dưới đất, ngay bên chân ta.

Một lần ở Salzbourg, Dick có cảm thấy sự hiện diện như thể in đè lên, của một thế kỷ âm nhạc, mua được hay mượn được. Một hôm, trong một phòng nghiên cứu của Đại học Zurich, khi đang khéo léo giải phẫu một bộ óc, Dick có những cảm tưởng của một người chế tạo những đồ chơi tỉ mỉ, chứ không phải là một thứ bảo lốc có hai chân hai năm về trước qua lại trong những tòa nhà cổ màu đỏ của Đại học John Hopkins, không để cho pho tượng vĩ đại đấng Kitô ngạo nghễ đón những người mới tới nơi tiền đình làm cho phải bối rối.

Tuy nhiên, Dick đã quyết định ở lại thêm hai năm ở Zurich, vì Dick không coi thường giá trị công việc chế tạo đồ chơi, tức là phải có sự chính xác và nhẫn nại vô bờ bến.

Ngày hôm đó Dick đi thăm Franz Gregorovich tại dưỡng đường Dohmler bên bờ hồ Zurich. Franz, chuyên viên về phân tâm học thường trú tại bệnh viện, người gốc gác ở tổng Vaud, lớn hơn Dick chừng mấy tuổi, đợi đón ở bến xe điện. Trong Franz là người thứ ba trong dòng họ Gregorovich. Ông nội của Franz là thầy học đã đào luyện ra Krapaelin, vào thời kỳ mà khoa phân tâm học mới ló dạng. Về phần Franz có một cá tính vừa kiêu căng nhiệt tình và đua đòi. Franz tự coi như một nhà thơ miên từ trong rừng mà ra. Nếu thiên tài nguyên thủy của dòng họ đã trở nên trì trệ đôi chút, ít nhất Franz cũng sẽ trở nên một nhà điều dưỡng có tài.

Đọc đường Franz hỏi:

“Anh hãy nói cho tôi nghe những kinh nghiệm về chiến trận. Chiến tranh có thay đổi anh, như những người khác không? Anh vẫn giữ nguyên vẻ mặt một người Mỹ đần độn và không thể già được, tuy rằng tôi biết anh không đần độn, Dick ạ”

- Tôi có nhìn thấy gì đâu trong chiến tranh. Đọc thư tôi tưởng anh đã hiểu như vậy.

- Không quan hệ lắm. Chúng tôi có nhiều trường hợp bị “shell shock” trong khi mãi tận xa nghe thấy tiếng động của một trận không chiến. Chúng tôi còn có cả những trường hợp chỉ do đọc báo.

- Tôi có cảm tưởng đó toàn là những chuyện nói đùa mà chơi.

- Có thể, Dick ạ, nhưng chúng tôi ở đây là một bệnh viện dành cho những người giàu có. Ở đây chúng tôi không nói tới chuyện đùa. Thật tình, Dick ạ, anh tới đây để gặp tôi hay để gặp cô gái đó?

Hai người cùng liếc mắt ngó nhau. Franz mỉm cười có vẻ bí mật lắm.

Bằng giọng nói trầm trầm cổ hũu, Franz tiếp:

“Lẽ dĩ nhiên tôi có đọc những bức thư đầu. Khi bắt đầu xảy ra có thay đổi, tôi vì tế nhị đã không tiếp tục mở thư ra nữa. Quả tình đã trở thành trường hợp của anh.

Dick hỏi:

- Thế cô ta có khá không?

- Hoàn toàn khá. Chính tôi được cử phụ trách trông nom cho cô ta, cũng như hầu hết những bệnh nhân người Anh và người Mỹ khác. Họ gọi tôi là bác sĩ Gregory.

Dick nói:

- Về phần cô gái đó, tôi cần phải giải thích với anh. Tôi mới gặp cô ta có một lần, đó là một sự kiện rõ rệt, hôm tôi tới đây chào từ biệt anh trước khi đi Pháp. Bữa đó lần đầu tiên tôi bận quân phục, tôi có cảm tưởng như đi dự một buổi hội có hóa trang. Tôi chào đến cả những chú lính quèn.

- Tại sao hôm nay anh không bận quân phục như vậy?

- Ô hay, tôi được giải ngũ đã ba tuần nay. Đó, tôi tình cờ gặp cô gái đó. Khi chia tay với anh, tôi đi về phía căn nhà trông ra hồ, để kiểm chiếc xe đạp tôi để tại đó.

- Phải rồi, đó là khu “Đặng ba hương”

- Đêm đó thật tuyệt vời, nếu anh còn nhớ, với ánh trăng sáng trên núi.

- Núi Krenzegg.

- Tôi chạy theo một cô y tá đang cùng đi với một cô gái. Tôi đâu có biết đó là một bệnh nhân. Tôi hỏi thăm cô y tá về giờ xe điện chạy, chúng tôi cùng đi một quãng. Cô gái quả thật là một người xinh đẹp chưa từng thấy.

- Bây giờ cô ta vẫn vậy.

- Cô gái chưa bao giờ trông thấy bộ quân phục Mỹ, chúng tôi nói chuyện với nhau, tôi cũng chẳng quan tâm tới điều đó. Ngoại trừ, Franz ạ, tôi chưa có một cái vỏ dầy như anh. Khi tôi trông thấy một cái vỏ trứng tuyệt vời như vậy, tôi không thể không lấy làm buồn lòng về những gì chứa đựng bên trong đó. Đó, tuyệt đối tất cả chỉ có vậy. Cho tới khi tôi bắt đầu nhận được những lá thư.

Franz có vẻ kịch tính, đáp:

- Còn cô gái, không có gì xảy đến tốt đẹp hơn cho cô ta nữa. Một sự chuyển dịch thuộc loại bất ngờ nhất. Đó là lý do khiến tôi phải đi đón anh, trong khi tôi rất bận. Tôi muốn anh tới văn phòng tôi, để chúng ta nói chuyện với nhau dài lâu trước khi anh gặp lại cô gái. Với lại tôi đã cử cô ta đi Zurich có công chuyện rồi. Tôi cho cô ta đi riêng, không có y tá kèm, cùng với một bệnh nhân không vững vàng như cô ta. (Franz nói với một giọng tràn đầy sốt sắng). Tôi hết sức kiêu hãnh về trường hợp đó, một trường hợp mà tình cờ, và nhờ có sự giúp đỡ của anh, tôi đã chữa trị thành công.

Chiếc xe hơi đi dọc theo bờ hồ Zurich trong một vùng đầy những cánh đồng cỏ và những nông trại với những triền đồi thấp, có rải rác những tòa nhà mát bằng cây. Mặt trời trôi ngang trên một đại dương trời xanh biếc, và đột nhiên khung cảnh bày ra một thung lũng tiêu biểu cho kiểu mẫu thung lũng Thụy Sĩ, với những tiếng động và những tiếng thầm thì dễ chịu, với một không khí tràn trề sức khỏe và dinh dưỡng dồi dào.

Cơ sở của bác sĩ Dohmler gồm ba tòa nhà cổ và hai tòa nhà mới, tạo lập giữa một ngọn đồi nhỏ và bờ hồ. Khi mới thành lập, mười năm trước, đây là bệnh viện tối tân thứ nhất dành riêng cho những người bị thác loạn thần kinh. Người không biết không thể nghĩ rằng đó là nơi ẩn náu cho những người tuyệt vọng, tư chất thiếu, những cánh bèo dạt của thế giới này, tuy rằng hai trong số những tòa nhà đó có tường bao quanh với những cây leo phủ kín, bề cao của bờ tường rất đáng nản. Có mấy người đàn ông đang phơi rơm dưới nắng. Đó đây, xe hơi khi chạy vô bãi cỏ đi ngang một lá cờ trắng nhỏ do một nữ y tá vẫy ở bên có một bệnh nhân do cô ta kèm. Sau khi đưa Dick vô văn phòng riêng, Franz xin lỗi và vắng mặt chừng nửa giờ. Ở lại một mình trong phòng, Dick đi bách bộ và cố gắng xây dựng lại cá tính của Franz căn cứ trên đồng giấy tờ chất đống trên mặt bàn, những sách vở của Franz, cùng những sách vở khác do cha và ông nội của Franz viết ra hay của người khác viết về hai bác sĩ đó, và căn cứ theo tình phụ tử Thiện Sĩ đã khiến Franz treo trên vách bức hình có hơi rượu của ông bố.

Trong phòng có khói. Dick mở hai cánh cửa chớp trên khung cửa sổ thấp, để lọt vô phòng một khối nắng hình nón. Đột nhiên Dick nghĩ tới cô gái bệnh nhân mà y tới thăm hôm nay. Dick đã nhận được của cô gái chừng năm chục bức thư, viết trong khoảng thời gian tám tháng. Trong thư thứ nhất, cô gái hầu như xin lỗi, giải thích rằng được nghe nói ở Mỹ các cô gái viết cho những chiến sĩ không quen. Cô gái đã được bác sĩ Gregory cho tên và địa chỉ của Dick, và hy vọng Dick sẽ không thấy trở ngại nếu thỉnh thoảng cô gái viết cho Dick ít hàng cầu chúc may mắn, vân vân...,

Cho tới đó rất dễ nhận thấy giọng điệu, đó là thứ giọng điệu thường gặp trong những tập thư dí dỏm và tình cảm của Daddy Long Legs và của Molly Makebelieve, rất nổi tiếng ở Mỹ. Nhưng sự giống nhau chỉ đến đó thôi.

Những bức thư có thể chia ra hai loại; loại thứ nhất, cho tới gần lúc đình chiến, có một tính cách bệnh lý rõ rệt, trong khi loại thứ hai, từ đình chiến cho tới bây giờ, phản ánh một tình trạng hoàn toàn bình thường và một thể chất đang độ phát triển. Những thư đó, trong những tháng cuối cùng buồn nản ở Bar-sur-Aube, Dick đã mong đợi rất nhiều. Nhưng, ngay từ khi đọc những lá thư đầu, Dick đã đoán thấy nhiều chi tiết mà Franz không nghi ngờ đến.

Thưa Đại úy,

Tôi thấy ông rất đẹp trai bữa tôi gặp ông trong bộ quân phục. Rồi tôi tự nhủ: “Ta đếch cần!” Bằng tiếng Pháp và tiếng Đức. Ông cũng có cho rằng tôi cũng xinh đẹp, nhưng chuyện đó đã xảy ra với tôi từ trước rồi và tôi đã phải chịu đựng rất lâu. Nếu ông trở lại đây với thái độ tầm thường và đáng kết tội đó, không hề giống chút nào với những gì người ta đã dạy tôi nên gán cho ý tưởng một người lịch sự, mong rằng khi đó mong có ông trời sẽ gặp ông. Tuy vậy trông ông có vẻ bình tĩnh hơn những người khác, dịu dàng như là một con mèo lớn. Tôi bỗng trở nên thích...

(2)

Nhưng cậu trai có vẻ nhút nhát đôi chút như con gái. Ông có phải một người như vậy không? Chắc phải có người như vậy ở đâu đây. Xin ông tha lỗi cho những gì tôi viết, đây là lá thư thứ ba tôi viết cho ông và tôi phải vội gửi đi ngay chứ không sẽ chẳng bao giờ gửi đi được nữa. Tôi cũng suy nghĩ

nhiều lắm về ánh trăng nữa, chắc là sẽ có lắm người làm chứng mà tôi sẽ tìm thấy nếu người ta cho phép tôi được ra khỏi đây.

(3)

Người ta bảo rằng ông là một bác sĩ. Nhưng nếu đúng ông là một con mèo thì lại khác. Đầu tôi nhức quá chừng, vậy nên ông tha lỗi cho vụ đi chơi tại đó như một người bình thường với con mèo trắng nó giải thích tôi nghĩ. Tôi có thể nói ba thứ tiếng, bốn với tiếng Anh, và tôi tin chắc tôi có thể coi sóc hết với hết thấy mọi người có chiếc dây lưng như hôm thứ tư. Bây giờ là thứ bảy và nếu ông ở xa, không chừng đã bị giết chết.

(4)

Ông nên trở lại thăm tôi một ngày nào, vì tôi sẽ ở đây mãi trên ngọn đồi màu lục này. Hoặc ít ra người ta để cho tôi được viết thư cho cha tôi mà tôi yêu ghê lắm. Xin ông tha lỗi cho những gì tôi viết đây, hôm nay tôi không phải là tôi nữa; tôi sẽ viết nữa khi nào tôi cảm thấy khỏe hơn. Cheeri...

NICOLE WARREN

Xin lỗi về tất cả những gì đã viết.

*

Đại úy Diver,

Tôi biết rằng nội quan không phải là một việc tốt trong tình trạng bị kích thích ghê gớm như của tôi hiện thời, nhưng tôi cũng muốn để ông hiểu tôi đang ở trong tình trạng như thế nào. Năm ngoái, nghĩa là hồi tôi ở Chicago, khi tôi bắt đầu bị như vậy, tôi không thể nói với người làm, không thể đi bộ

ngoài phố, tôi ngồi đợi có ai nói cho tôi điều đó. Đó là bốn phận của người nào đó đã hiểu rõ. Người ta cần phải hướng dẫn những người mù. Nhưng không một ai nói hết cho tôi biết; người ta nói với tôi một nửa và tôi đã bị lúng túng nếu cộng hai với hai. Có một người đàn ông rất dễ thương - đó là một sĩ quan người Pháp, ông ta hiểu. Ông ta có cho tôi một bông hoa và bảo rằng bông hoa nhỏ hơn và kém thành thạo. Chúng tôi trở thành bạn với nhau. Sau đó ông ta đem bông hoa đi, tôi trở nên

(2)

bệnh hơn mà chẳng có ai giải thích cho tôi biết. Người ta có hát cho tôi nghe một bài hát về Jeanned'Arc, nhưng chẳng bảnh chút nào hết, nó làm cho tôi khóc, vì cái đầu của tôi không bệnh. Họ cũng tiếp tục, nói chuyện với tôi về thể thao nữa, nhưng lúc đó tôi chẳng thích mấy. Thế rồi đến bữa tôi đi trên đường Michigan nhiều cây số, rất cuộc người ta đi theo tôi

(3)

bằng xe hơi, nhưng tôi không chịu lên xe. Sau cùng người ta bắt tôi đưa lên xe, có những cô y tá. Sau đó tôi bắt đầu hiểu hết vì tôi có thể cảm thấy những gì xảy ra cho những người khác. Thế là ông đã biết tình trạng tôi như thế nào. Nhưng tôi có được lợi ích gì nếu cứ phải ở đây với những ông bác sĩ nói lại hoài những gì tôi phải vượt qua. Thành ra hôm nay tôi viết thư cho cha tôi để cha tôi tới đón tôi. Tôi rất bằng lòng

(4)

thấy ông chú ý tới việc khám cho mọi người rồi cho họ về. Chắc là thích thú lắm.

Và trong một thư khác:

Ông có thể đi thi và viết cho tôi một bức thư. Người ta chỉ mới gửi cho tôi mấy đĩa hát trong trường hợp tôi quên bài học, tôi đánh vỡ hết, đến nỗi cô điều dưỡng không muốn nói chuyện với tôi nữa. Những đĩa có bằng tiếng Anh, để cho những cô điều dưỡng không thể hiểu được. Tại Chicago có một ông bác sĩ bảo rằng tôi giả vờ, nhưng điều mà thật tình ông ta muốn nói, đó là tôi có tới năm chị em đồng sinh, điều mà chưa hề bao giờ ông ta thấy. Nhưng hồi đó tôi rất bận để trở thành điên và tôi chẳng quan tâm tới những lời ông ta nói, khi tôi bận tâm trở thành điên tôi không để ý tới những gì người ta nói, không, cho dù tôi là một triệu con gái. Tối hôm đó ông có nói với tôi rằng ông sẽ dạy cho tôi.

(2)

chơi. Nay ông ạ, tôi tin rằng tình yêu là điều duy nhất có thật hay là phải có. Dù sao tôi rất vui lòng thấy ông chịu khó lo tới kỳ thi.

Thân ái

NICOLE WARREN.

Có những bức thư khác trong đó vắng vắng những nhịp bi ai trong số những lời than vãn phụ đời:

Đại úy Diver thân mến,

Tôi viết cho ông vì tôi chẳng có ai để hướng tới và tôi có cảm tưởng rằng sự ngộ nghĩnh của hoàn cảnh của tôi thật rõ rệt đối với một người cũng bệnh tật như tôi, tất càng rõ rệt đối với ông. Những rối loạn thần kinh đã hết và tôi thấy hoàn toàn rã rời và sỉ nhục. Có phải người ta mong muốn như vậy không? Gia đình tôi đã bỏ rơi tôi một cách đáng hổ thẹn; Tôi có

đòi hỏi họ thương hại hay tội nghiệp cũng vô ích. Tôi đã chán ngán hết, còn cho rằng bệnh của tôi có thể chữa khỏi chỉ khiến cho sức khỏe của tôi thêm hao mòn và mất thì giờ vô ích;

(2)

tôi ở đây như thế một trại nuôi những người điên nửa chừng - như vậy bởi không có ai thấy đáng nói sự thật với tôi dù bất kỳ điều gì. Nếu tôi mà biết rõ được từ trước những gì đã xảy ra, như bây giờ tôi mới biết, tôi tin chắc đã giữ vững được, can đảm như tôi vốn thế, nhưng những người có thể giúp tôi lại không muốn soi sáng cho tôi.

(2)

Bây giờ thì tôi đã biết và tôi đã phải trả giá đắt để biết, họ ngự trị tại đó, với cuộc đời chó má của họ, và tuyên bố rằng tôi phải tin những gì tôi đã tin. Đặc biệt có một: nhưng bây giờ tôi đã biết.

Tôi cảm thấy cô đơn, xa hết thầy các bạn tôi và bà con của tôi ở tận bên kia bờ Đại Tây Dương, trong khi tôi lang thang trong bãi cỏ rộng nửa thức nửa ngủ. Nếu ông có thể kiếm cho tôi được một chỗ làm thông ngôn (tôi biết tiếng Đức và tiếng Pháp như người bốn xứ, tiếng Ý cũng khá, và tiếng Tây Ban Nha chút ít), hoặc là một trạm cứu thương của Hồng Thập tự, hoặc làm y tá trên một đoàn xe lửa chở thương binh (tuy nếu làm công việc này tôi sẽ phải tập sự trong một thời gian), nếu được như vậy thật là một sự may mắn lớn.

Hoặc một thư khác:

Tại ông không muốn chấp nhận sự giải thích của tôi về căn bệnh của tôi, ít nhất ông cũng phải giải thích những điều mà ông nghĩ; bởi vì ông có một

khuôn mặt đẹp như con mèo, chứ không phải cái vẻ kỳ cục dường như đang thời thượng ở đây. Bác sĩ Gregory có cho tôi một tấm hình nhỏ của ông. Trong hình ông không xinh trai bằng trong bộ quân phục, nhưng ông có vẻ trẻ hơn.

Thưa Đại úy,

Nhận được tấm bưu thiếp của ông tôi rất mừng. Tôi rất vui lòng thấy ông lo thái hối những y tá xấu - Ô! Tôi hiểu bức thư của ông lắm, ông cứ tin chắc như vậy đi. Tuy nhiên khi tôi gặp ông tôi đã không nghĩ rằng ông không phải như thế.

Đại úy thân mến.

Một hôm tôi nghĩ tới một điều, hôm sau tôi lại nghĩ tới điều khác. Đó là thật sự tất cả căn bệnh của tôi, ngoại trừ một sự hoài nghi điên cuồng và rất ít chùng mực. Tôi sẽ đón nhận rất vui lòng bất kỳ chuyên viên về bệnh thần kinh nào mà ông giới thiệu. Tại đây người ta đặt nằm trong bồn tắm rồi bắt hát: “Hãy chơi trong vườn riêng”, như thế tôi có một vườn riêng sau lưng tôi để ra đó chơi, hoặc một chút hy vọng khi ngó lại dĩ vãng hay hướng về tương lai...

(2)

Một lần nữa người ta đã thử tại cửa hàng bán kẹo mút về tôi sắp đánh người đàn ông bằng chiếc quả cân, nhưng người ta đã giữ được tôi.

Tôi sẽ tiếp tục viết cho ông nữa, tôi bất định quá.

Rồi một tháng đi qua không có thư từ chi hết. Rồi từ đó bỗng nhiên có thay đổi.

... Tôi từ từ trở lại đời sống... bây giờ, những bông hoa, những đám mây... Chiến tranh đã chấm dứt, vậy mà tôi chỉ biết sơ qua là có chiến tranh...

Ông đã tốt biết chừng nào! Chắc ông phải là người khôn ngoan lắm và rất nhiều hiểu biết bên sau khuôn mặt mèo trắng của ông, nhưng trong bức hình mà bác sĩ Gregory cho tôi ông không có gương mặt đó.

Hôm nay tôi đi Zurich. Thật là một cảm tưởng kỳ lạ khi trở lại một thành phố...

... Hôm nay chúng tôi đi Berne. Thật là thích thú, với bao nhiêu là đồng hồ.

... Hôm nay tôi đã leo núi khá cao để kiếm bông nhật quang lan và bông mẫu tử thảo.

Sau đó, thư bắt đầu ít đi. Nhưng thư nào Dick cũng phúc đáp. Đây là một:

Tôi muốn có ai yêu tôi như kiểu những người trẻ tuổi yêu nhau cách đây một thế kỷ, trước khi tôi bệnh. Nhưng tôi cho rằng nhiều năm qua đi trước khi tôi có thể nghĩ tới một việc như vậy.

Nhưng khi thư phúc đáp của Dick chậm tới đã khiến cho Nicole thấy băn khoăn, lo ngại giống như một người đang yêu.

Có lẽ tôi đã làm phiền ông?

Hoặc:

Tôi sợ rằng đã hy vọng nhiều quá.

Hay:

Ban đêm, tôi nghĩ không chừng ông bị đau...

Quả tình Dick có phải nằm vì bị cúm. Khi Dick khỏi, mỗi mệ đã buộc Dick phải hy sinh hết những gì ngoài công việc và thư từ bó buộc phải viết, rồi sau đó kỷ niệm về Nicole che lấp bởi sự hiện diện rất thật sự của một cô điện thoại viên người tiểu bang Wisconsin, tại bộ Tổng tham mưu ở Bar-sur-Aube.

Cô gái có đôi môi đỏ như vẽ trên bích chương, tại câu lạc bộ mọi người đã đặt cho cô ta một hỗn danh khá trắng trợn là The Switchboard, bảng cắm điện.

Franz trở lại văn phòng có vẻ quan trọng và bằng lòng mình lắm. Dick nghĩ rằng Franz sẽ trở nên một người điều trị giỏi, vì những dịp *staccato* trong giọng nói oang oang của Franz để điều khiển các cô y tá và bệnh nhân không phải do nơi thần kinh hệ của y, mà do tính tự mãn quá to lớn nhưng vô hại. Những cảm xúc thực sự của y có trật tự lắm và y chỉ giữ riêng cho mình.

Franz nói:

“Nào, Dick ạ, bây giờ chúng ta nói chuyện về cô gái đó. Tất nhiên tôi cần biết anh đã đi tới đâu và tôi cũng cần nói với anh về tôi. Nhưng trước hết chúng ta hãy lo về cô gái đã, vì từ lâu tôi muốn nói với anh chuyện đó”.

Franz lục tìm và thấy một tập giấy trong một tấm bì cứng; nhưng sau hai lần mở từng trang có lẽ y thấy không cần thiết nên để trở lại trên bàn. Franz thấy nên nói thì hơn.

Chừng mười tám tháng về trước, bác sĩ Dohmler có trao đổi thư từ khá rời rạc với một ông người Mỹ lịch sự ở lại Lausanne, ông Devereux-Warren, thuộc gia đình Warren ở Chicago. Hai bên có hẹn gặp nhau rồi một hôm ông Warren tới bệnh viện với cô con gái tên là Nicole, mười sáu tuổi. Rõ ràng trông cô gái không được khỏe mạnh, người nữ điều dưỡng cùng đến với cô gái đưa cô ta ra vườn dạo chơi trong khi ông Warren nói chuyện với ông bác sĩ.

Warren là một người đàn ông có một vẻ đẹp đáng chú ý, trạc tuổi chừng bốn mươi. Về mọi phương diện đó là một mẫu người Mỹ đẹp, cao lớn, vai rộng, người vững chắc, “Một người đàn ông rất bảnh bao” như lời bác sĩ Dohmler nói lại với Franz. Cặp mắt lớn màu xám của ông ta như phản ánh đầy mặt trời, vì ông ta đã bỏ ra nhiều thì giờ bơi thuyền trên hồ Geneve, và ông ta có cái vẻ đặc biệt của một số người đã từng hưởng thụ hết những gì tốt đẹp nhất trên đời. Cuộc nói chuyện bằng tiếng Đức, vì Warren đã từng du học tại Gottingen. Coi bộ ông ta nóng nảy và rất xúc động về cuộc điều đình đó.

“Bác sĩ Dohmler, con gái tôi đầu óc bị lộn xộn. Tôi đã mời cho con gái tôi rất nhiều y sĩ chuyên môn và nữ điều dưỡng, con gái tôi đã qua nhiều thời gian điều trị, nhưng bây giờ tôi thấy trầm trọng hơn, tôi có được giới thiệu nên tới nói chuyện với bác sĩ.

Dohmler đáp:

- Tốt lắm. Nếu ông muốn chúng ta hãy bắt đầu từ chỗ bắt đầu, xin ông kể lại cho tôi nghe hết đầu đuôi.

- Không có chỗ bắt đầu. nghĩa là trong gia đình, cả hai bên nội ngoại, theo như tôi biết không hề có một trường hợp có bệnh điên. Má của Nicole mất khi cháu mười ba tuổi. Tôi đã trở thành vừa là cha vừa là mẹ của cháu.

Khi nói vậy, Warren có vẻ cảm thương lắm. Bác sĩ Dohmler thấy ông ta rưng rưng nước mắt. Dohmler cũng nhận thấy hơi thở của ông ta có mùi whisky.

“Hồi còn nhỏ, con gái tôi dễ thương lắm; hết thầy mọi người đều mê nó, nghĩa là hết thầy những ai có dịp gặp nó. Nicole tươi tắn như con họa mi, suốt ngày vui đùa. Nó thích đọc sách, vẽ, nhảy múa và chơi dương cầm, món gì nó cũng ưa hết. Vợ tôi thường nói Nicole là đứa duy nhất trong các con của chúng tôi không bao giờ khóc đêm. Tôi còn một cháu gái nữa lớn hơn Nicole, với một cháu trai đã chết. Nhưng Nicole... Nicole đúng là Nicole”

Ông Warren ngưng nói. Bác sĩ Dohmler nói đỡ:

“Tóm lại, đó là một đứa trẻ tuyệt đối bình thường, tươi tắn, vui vẻ?”

- Đúng thế.

Bác sĩ Dohmler chờ ông khách nói tiếp. Warren lắc đầu, thở dài đưa mắt liếc nhanh về phía ông bác sĩ, rồi cuối nhìn xuống đất.

“Cách đây chừng tám tháng, hay sáu tháng, hay có thể mười tháng... Tôi thử tính, nhưng tôi không sao nhớ rõ đúng lúc Nicole bắt đầu trở nên lạ lùng làm những chuyện điên dại. Chị của Nicole là người đầu tiên nói cho tôi nghe về những vụ đó. Vì đối với tôi Nicole cũng vẫn như cũ (Ông

Warren vội vã nói thêm như vậy, như sợ có ai trách móc về chuyện đó) vẫn là một cô gái nhỏ ngoan ngoãn. Việc đầu tiên là do nơi một người hầu.

Bác sĩ Dohmler nói:

- Thế hả?

Câu nói của ông ta kèm theo một cái gật đầu, như thể Sherlock Holmes. Ông đang đợi sự xuất hiện của một người hầu và đứng vào lúc đó.

- Vâng, tôi có nuôi một người hầu từ lâu năm, một người Thụy Sĩ

Ông Warren ngược mắt lên đón nhận sự đồng ý có màu sắc ái quốc của ông bác sĩ.

“Con tôi tự nhiên nảy ra một ý nghĩ kỳ lạ gì đó về người hầu ấy. Con tôi có cảm tưởng như người ấy muốn đưa tình với nó. Lẽ dĩ nhiên khi đó tôi tin lời con tôi và đuổi người đó đi, nhưng bây giờ tôi mới biết là hoàn toàn do tưởng tượng.

- Cô gái có nói rằng người kia làm những gì không?

- Đó là điều thứ nhất. Các bác sĩ đều không sao khiến cho cháu nói rõ sự kiện đích xác. Cháu chỉ nói các bác sĩ như thế mấy ông đó phải biết người kia đã làm gì. Nhưng chắc chắn là cháu có ý muốn cho biết là người kia đã làm một cử chỉ gì tục tĩu. Cháu không để cho mọi người phải hồ nghi gì về chuyện đó cả.

- Tôi thấy.

- Đã đành, tôi có đọc trong sách thấy có những phụ nữ khổ sở vì cô đơn và cứ tưởng tượng rằng có một người đàn ông trốn dưới gầm giường, vân vân... Nhưng tại sao Nicole lại có những ý tưởng như vậy? Con tôi có thể có ở chung quanh nó bao nhiêu cậu trai cũng được. Chúng tôi ở Lake Frest, đó là một nơi nghỉ mùa hè gần Chicago, tại đó gia đình chúng tôi có một biệt thự, suốt ngày con tôi ở ngoài trời, đánh gôn hay tennis với bọn con trai. Trong số đó có mấy cậu rất mê nó nữa.”

Trong khi ông Warren nói chuyện với người đàn ông già lão và căn cổ là ông bác sĩ Dohmler, một phần tâm trí của ông bác sĩ hướng về Chicago. Ngày xưa, thời tuổi trẻ, ông ta đáng lẽ đã đi Chicago với tư cách sinh viên có học bổng tại một đại học, không chừng ông ta đã trở nên giàu có ở Mỹ và đã là chủ nhân ông của dưỡng đường này chứ không chỉ là một cổ đông nhỏ trong cơ sở bệnh viện này. Nhưng khi cậu thanh niên tưởng tượng số vốn kiến thức ít ỏi của mình phải dàn trải khắp những vùng mênh mông của lãnh thổ Hoa Kỳ, trên hết thấy những cánh đồng lúa, trên toàn thể vùng “prairie” vô tận, y đã quyết định bỏ không đi Mỹ nữa. Nhưng vào hồi bấy giờ cậu thanh niên có đọc nhiều sách vở liên quan tới Chicago và chế độ phong kiến của những đại gia, những Armour, Palmer, Field, Crane, Warren, Swift, McCormick, và nhiều đại gia khác nữa. Và từ đó, rất nhiều bệnh nhân tới khám bệnh tại dưỡng đường này đều từ đẳng cấp những đại gia ở Chicago và New York.

Warren nói tiếp:

“Bệnh trạng của con gái tôi trầm trọng hơn. Cháu bị một cơn... Những gì nó nói ra ngày một mất hết lý trí. Chị của cháu có ghi lại một số những câu nói đó.”

Ông Warren đưa một tờ giấy gấp đi gấp lại nhiều lần cho ông bác sĩ.

“Bao giờ cũng liên quan tới những người đàn ông sắp đánh nó, những người quen biết, hay những người ở ngoài phố... bất kỳ ai.”

Ông Warren kể lại sự buồn lo, những cơn hốt hoảng, những thử thách ác độc mà những gia đình phải trải qua trong trường hợp tương tự. Ông ta cũng kể lại những cố gắng vô hiệu tại Mỹ để chữa trị cho cô gái, rồi hy vọng ông ta đặt vào một vụ thay đổi cách sống, thay đổi khung cảnh, đến độ mặc dù có vụ tiềm thủy đĩnh phong tỏa ông ta vẫn đưa con gái tới Thụy Sĩ...

Ông Warren không dấu kiêu hãnh khi nói rõ:

“Trên một chiến hạm Hoa Kỳ. Tôi đã có thể, với chút may mắn, yêu cầu giúp đỡ như vậy. (Và ông ta mỉm cười, nói thêm như để biện bạch) Vấn đề tiền bạc không có đâu, thưa bác sĩ.

Dohmler vẫn tắt đồng ý:

- Đã đành là không.

Ông bác sĩ tự hỏi tại sao, và về những điểm nào, người đàn ông đó đã nói dối. Hoặc giả, nếu y nghĩ lầm, đâu là sự giả tạo đang tràn đầy không khí căn phòng mạch với sự hiện diện của người đàn ông ăn bận lịch sự, nằm dài trên ghế bành ra vẻ một nhà thể thao. Có một không khí bi kịch ở đâu đó trong ngày tháng hai này ở nội dung câu chuyện con chim non gãy cánh kia. Hết thấy những điều kia cho thấy vụ này có vẻ không có gì đáng kể. Phải có một cái gì không đúng.

Bác sĩ Dohmler dùng Anh ngữ như để gần gũi hơn với Warren nói:

“Bây giờ tôi muốn nói chuyện mấy phút với cô gái”

Sau đó, khi Warren, đã để cô gái ở lại dưỡng đường và lên đường trở về Lausanne và mấy ngày đã trôi qua, bác sĩ Dohmler và Franz ghi bằng Pháp văn trên tấm phiếu của Nicole:

Chẩn bệnh: Schizophrenie. Thời kỳ nặng đang lui bớt. Sự đàn ông là một triệu chứng của bệnh nhưng không hề do thể chất...

Cần thận trọng trong việc định bệnh.

Sau đó hai người chờ đợi, với một sự chú tâm ngày một tăng thêm, lần viếng thăm thứ hai mà ông Warren đã hứa.

Nhưng mãi không thấy. Sau hai tuần, bác sĩ Dohmler viết thư ông ta. Không được phúc đáp chi hết, ông ta đã làm một việc mà trong kỳ đó là một sự điên rồ, Dohmler điện thoại tới Đại khách sạn tại Vevey. Người hầu của ông Warren cho biết ông ta đang sửa soạn để đi Mỹ. Nhưng người hầu đó, không được nhắc cho biết số tiền bốn mươi quan Thụy Sĩ về cú điện thoại này sẽ được ghi vào khoản chi tại nhà thương đã cảm thấy thức dậy lương tâm và dòng máu Thụy Sĩ của những vệ binh tại điện Tuileries nên vội mời ông Warren tới nghe máy.

“Tuyệt đối cần thiết ông phải tới. Sức khỏe của con gái ông đòi hỏi như vậy. Tôi không thể gánh lấy trách nhiệm...”

- Ô kìa, bác sĩ, sự hiện diện của ông chính là bởi sự cần thiết đó... Tôi có việc phải gấp trở về Mỹ.

Bác sĩ Dohmler chưa hề nói chuyện với ai từ một nơi xa như vậy, nhưng ông ta đưa tối hậu thư một cách cương quyết đến nỗi người Mỹ ở đầu dây bên kia không chịu nổi phải nghe theo.

Nửa giờ sau khi tới bên hồ Zurich lần thứ hai, Warren gục ngã nức nở khóc, hai vai run lên, hai mắt đỏ hơn mặt trời trên hồ Geneve, và thả ra hết trọn vẹn câu chuyện thương tâm. Ông ta giọng khàn khàn nói:

“Chuyện xảy ra... chuyện xảy ra... tôi chẳng hiểu như thế nào... tôi không biết nữa. Sau khi mẹ cháu chết, khi cháu còn nhỏ, cháu vẫn có thói quen sáng nào cũng chui vô giường tôi, đôi khi ngủ tại đó. Tôi, tôi thấy tội nghiệp con nhỏ không có mẹ, những lần nào chúng đi đâu bằng xe hơi hay bằng xe lửa, chúng tôi cũng nắm tay nhau. Cháu hát cho tôi nghe. Chúng tôi nói: “Bây giờ hai cha con chiều nay không thềm để ý tới ai khác. Hai cha con với nhau thôi... Sáng nay con là của cha...”

Một nhịp xúc động giống như tiếng khóc nức nở làm rung động cả người và khiến cho ông ta im bật.

“Người ngoài cứ cho rằng chúng tôi hợp thành một cặp tuyệt vời hai cha con... Họ thương cảm đến chảy nước mắt. Hai cha con như thể một cặp nhân tình. Rồi... bỗng nhiên chúng tôi trở thành nhân tình... và mười phút sau khi việc đó xảy ra, tôi muốn bắn một phát súng vào đầu... Nhưng tôi chắc rằng tôi trở nên vũ phu tồi tệ nhất đến nỗi tôi không còn can đảm để làm việc đó nữa.

Bác sĩ Dohmler còn nghĩ tới Chicago và người đàn ông lịch sự và dịu dàng, nước da tái xanh, mắt mang kính đã khảo thí cậu thanh niên ba chục năm về trước, hỏi ông Warren:

- Thế rồi sau đó thì sao?... Chuyện đó có tiếp tục không?

- Ồ, không! Cháu... cháu lập tức đã như lạnh giá hẳn. Cháu chỉ nói: “Thôi, cha đừng buồn, cha đừng buồn nữa... Không có sao đâu, cha đừng

buồn nữa.”

- Không có hậu quả chi hết chứ?

- Không.

Ông Warren lại nức nở khóc nữa và hỉ mũi ầm ỹ.

“Ngoại trừ bây giờ, đã xảy ra những hậu quả ghê gớm!”

Chuyện kể xong, Dohmler ngả người trên ghế và giọng nói gay gắt, như thể nói với chính mình: “Đồ hung bạo!” Đó là một trong số rất hiếm những phán xét về người khác mà ông bác sĩ đã tự cho phép trong vòng hai chục năm nay. Rồi ông ta nói:

“Tôi khuyên ông nên tới ngủ đêm tại một khách sạn ở Zurich rồi sáng mai đã trở lại gặp tôi.

- Rồi sau thì sao?

Ông bác sĩ đưa tay ra, như lượng định sức nặng của một con heo và đề nghị:

“Chicago!”

Franz nói:

“Bây giờ chúng ta biết phải nên đối phó như thế nào. Dohmler báo cho Warren biết chúng tôi vui lòng chữa trị cho con gái của ông ta với điều kiện nếu ông ta hứa ở xa cô gái trong thời gian vô hạn định, ít nhất năm năm. Sau khi đã không giữ được, Warren chỉ lưu tâm muốn biết câu chuyện có sẽ bị tiết lộ ở Mỹ hay không”

“Chúng tôi thu xếp một chương trình sống hằng ngày cho cô gái, rồi chúng tôi để cho một thời gian trôi qua đi. Bệnh lý không có gì là ghê gớm. Nhưng anh đã biết, tỷ lệ những vụ chữa khỏi, ngay cả những vụ chữa khỏi mang danh hiệu xã hội, thường rất thấp vào lứa tuổi đó.

Dick đồng ý:

- Những thư đầu coi bộ xấu lắm.

- Rất xấu và thật tiêu biểu. Tôi còn ngần ngại không muốn cho gửi đi bức thư đầu tiên. Sau tôi tự nhủ: cứ để cho Dick thấy chúng ta vẫn tiếp tục làm việc tại đây như vậy hay hơn. Về phần anh trả lời thư của cô gái thật là một cử chỉ đại lượng.”

Dick thở dài:

“Một cô gái thật đáng yêu! Trong thư cô gái thường kèm những tấm hình nhỏ của mình. Còn tôi, trong vòng một tháng, tôi tuyệt đối chẳng có việc

gì. Hết thảy những gì tôi viết trong thư có thể tóm tắt như sau: hãy chịu khó nghe lời các bác sĩ.

- Thế là đủ; như vậy giúp cho cô gái nghĩ tới một người ở bên ngoài. Ban đầu, và cứ như thế trong một thời gian, cô gái không có ai - ngoại trừ một người chị gái mà cô ta không thân thiết mấy.

“Với lại sự kiện chúng tôi có đọc thư của cô gái giúp cho chúng tôi ở đây. Những bức thư đó như cái thước đo tình trạng của cô gái và những tiến bộ.

- Tôi rất mừng thấy như vậy.

- Bây giờ chắc anh đã biết rõ những gì đã xảy ra? Cô gái có một ý tưởng đồng lõa. Điều đó không có nghĩa chi hết, trừ ra chúng tôi cần định lượng lại sự vững vàng về tinh thần khả năng tự chủ căn bản của con người cô gái. Thứ nhất, có vụ kích động đó; rồi cô gái vô trường học; cô gái nghe bạn bè nói chuyện; khi đó, do sự cần thiết bởi năng khiếu tự vệ, cô gái khai triển ý tưởng có sự đồng lõa nơi mình, rồi từ đó rất dễ dàng ngã sang một thế giới tưởng tượng ở trong đó hết thảy những người đàn ông, hễ ta có cảm tình và tin cậy đối với họ, đều tỏ lộ là những đồ thô bạo.

- Có bao giờ cô gái nói tới ngay các vụ ghê gớm đó không?

- Không. Và, bởi lẽ đó, khi cô gái bắt đầu trở nên bình thường, vào khoảng tháng mười, chúng tôi đã để cho tự thích nghi lấy với đời sống. Đằng này cô gái còn trẻ quá chúng tôi sợ sẽ trở nên cứng rắn, sẽ giày vò mình do sự méo mó về con người của mình. Khi đó bác sĩ Dohmler đã nói thẳng với cô gái: “Bây giờ cô có một bốn phận đối với chính cô. Bấy nhiêu chuyện không có nghĩa là đã hết. Cuộc đời của cô bây giờ mới bắt đầu”, vân vân. Cô gái rất thông minh. Nhận thấy thế Dohmler đã cho đọc ít trang

của Freud, ít thôi, và cô gái thấy thích thú lắm. Sau cùng cô gái đã trở nên một thứ cục cưng của mọi người tại đây. Nhưng cũng biết dè dặt...

Franz lưỡng lự.

“Chúng tôi tự hỏi không hiểu trong những thư gần đây viết cho anh và tự tay đem gửi tại Zurich, cô gái có hé lộ điều gì soi sáng được hiện trạng tinh thần của cô ta và những ý định tương lai.”

Dick suy nghĩ:

“Có và không. Nếu anh muốn, tôi sẽ đem những thư đó lại đây. Cô gái xem ra đầy hy vọng, ham sống một cách bình thường và cũng lãng mạn lắm nữa. Đôi khi cô gái nói tới “dĩ vãng” có vẻ như những người đã ở tù ra. Nhưng không thể biết những người đó có nghĩ tới tội ác, hay tới thời gian bị cầm tù, hay tới tất cả. Dù sao, tôi cũng chỉ là một thứ người nộm trong cuộc đời cô gái.

- Ô, tôi hiểu rõ hoàn cảnh của anh lắm, lẽ dĩ nhiên, một lần nữa tôi bày tỏ với anh trọn vẹn sự biết ơn của chúng tôi. Chính vì vậy mà tôi muốn gặp anh trước khi gặp lại cô gái.

Dick cười.

- Anh nghĩ rằng cô gái sẽ vồ lấy tôi?

- Không, không, không phải thế. Nhưng tôi muốn yêu cầu anh tiến tới hết sức nhẹ nhàng. Dick ạ, anh là một thứ người rất đáng yêu đối với phụ nữ.

- Nếu vậy cầu trời phù hộ cho tôi! Được, tôi sẽ rất dịu dàng và khó chịu. Mỗi lần tới gặp cô gái tôi sẽ ăn tối, tôi sẽ để râu cằm như cái chổi chà.

Franz cho lời nói diều là thật, nói:

- Thôi đi, đừng có vụ tối. Anh không định làm hỏng hết mọi chuyện về sau này chứ? Nhưng tôi chắc chắn anh nói đùa chơi...

-... Tôi có thể hơi thọt chân một chút. Với lại ở những nơi tôi sống đâu có bồn tắm thực sự.

- Anh hay diều quá!

Franz có vẻ thoải mái, hay tỏ lộ điệu bộ của một người cảm thấy thoải mái.

“Bây giờ anh hãy nói cho tôi nghe về anh, về những dự định của anh đi.

- Franz ạ, tôi chỉ có một dự định, đó là trở nên một chuyên viên về bệnh tâm trí, có tài, nếu có thể là người nổi danh nhất xưa nay chưa từng có.”

Franz cười thành thật, nhưng nhận thấy lần này Dick không nói đùa nữa. Franz nói:

“Thế mới đúng, rất Mỹ nữa. Đối với chúng tôi thì khó hơn.”

Franz đứng dậy, đi ra chỗ cửa sổ mở sát tận đất:

“Từ đây tôi trông thấy Zurich. Đây kia là tháp chuông của nhà thờ Gross Munster. Ông nội tôi được chôn tại đó dưới hầm mộ. phía bên kia cầu là

mộ của một ông cố, Lavater, không chịu chôn trong mộ giáo đường. Gần đó là pho tượng một ông cố khác, Heinrich Pestalozzi. Và tượng của bác sĩ Alfred Escher. Và ở trên hết lẽ dĩ nhiên còn có Zwingli. Tôi không ngớt đứng đầu với một thứ vụn thân miếu toàn những vĩ nhân.

Dick cũng đứng dậy, đáp:

- Có, tôi thấy, tôi chỉ hơi quá lố. Bây giờ mọi thứ mới chỉ bắt đầu lại. Phần đông những người Mỹ ở Pháp đều háo hức muốn trở về nước. Tôi thì không. Tôi sẽ giữ lương của tôi cho tới hết năm tôi theo đại học. Anh nghĩ sao về vụ đó? Anh đừng nghĩ rằng có một chính phủ biết nhìn xa và nhận ra những vĩ nhân tương lai của mình! Sau đó tôi sẽ về Mỹ một tháng thăm cha tôi. Rồi tôi sẽ quay lại. Người ta có mời tôi nhận một chỗ làm.

- Ở đâu?

- Tại nơi những người cạnh tranh với anh, dưỡng đường Gisler, ở Interlaken.

Franz tuyên bố:

- Anh đừng nhận. Hằng năm quả có một lối thanh niên đảo qua nơi đó. Chính Gisler cũng là một người chồng si suy nhược; vợ của y đứng ra trông nom bệnh viện với người tình của mẹ. Những chuyện đó anh giữ riêng, nghe không?

Dick thả nhiên hỏi:

- Còn anh? Chương trình đi Mỹ ngày xưa của anh đâu rồi? Tại sao chúng ta không cùng nhau lập nên một dưỡng đường tối tân hạng nhất ở New York cho những nhà tỷ phú?

- Đó là chuyện sinh viên nói chơi với nhau.”

Dick ăn bữa tối với Franz và bà vợ, cùng với con chó nhỏ của hai người, con chó có mùi khét của cao su cháy trong căn nhà riêng rất nhỏ, ở tận cùng vườn cỏ. Dick cảm thấy có chút gì đè nặng, không phải do không khí của căn nhà đơn sơ, cũng không phải do bà Gregorovious, mà Dick ngay từ trước đã có thể hình dung được, nhưng bởi sự đột nhiên thu hẹp chân trời mà bây giờ xem ra Franz đành chấp nhận. Đối với Dick, ranh giới của sự thanh bạch phải được đặt ra cách khác. Trong đó cần phải có phương tiện để đạt mục đích, hoặc để có thể kiên trì theo đuổi danh vọng, nhưng Dick cảm thấy khổ sở quá nếu nghiêm nhiên thu hẹp đời sống của mình cho vừa với bộ áo được thừa hưởng. Thái độ của Franz và vợ ở trong nhà, quanh quẩn trong một không gian hẹp hòi, đã thiếu mất cái đẹp của sự phiêu lưu. Những tháng sau chiến tranh ở Pháp, những vụ thanh toán không bủn xỉn, được thấy với sự huy hoàng Mỹ hỗ trợ, đã thay đổi quan điểm của Dick. Ngoài ra, đàn ông và đàn bà nữa - đã cảm mến Dick và chiều chuộng lắm. Và không chừng có lẽ do trực giác cho biết đối với một con người đứng đắn điều không tốt là quay về một trung tâm nghe ngóng rộng lớn như Thụy Sĩ.

Nhưng Dick cũng biết cách để cho Kathe Gregorovious tin chắc rằng mình có duyên, trong khi chính Dick ngày một không thể chịu nổi không khí nức mùi cải bắp - tuy trong bụng cũng bực mình tại sao có sự ghê sợ hời hợt đó. “Thành ra ta cũng chỉ giống như mọi người hay sao?” Dick thường suy ngẫm như vậy trong những lúc mất ngủ. “Ta có giống như mọi người khác không?” Vật liệu quá tồi tàn đối với một nhà xã hội học, nhưng tuyệt hảo đối với những người ở đời này làm những công việc hiểm có hơn. Sự thật là từ nhiều tháng nay Dick mê mải trong việc sắp xếp, trong việc kiểm điểm tinh thần của tuổi trẻ khi ta quyết định sẽ chết hay không cho những điều mà ta không còn tin tưởng nữa. Trong những giờ trống rỗng ở

Zurich, khi tia mắt của Dick có thể ngó qua ánh sáng của ngọn đèn đường vào thẳng trong bếp một nhà lạ, ở trước mặt, Dick tự nhủ đang ao ước được tốt; Dick ao ước được dịu dàng; ao ước được can đảm và khôn ngoan một cách hiểu biết. Nhưng bấy nhiêu thứ đều khó quá. Dick cũng ao ước được yêu, nếu vụ đó có thể gom chung trong chương trình của y.

Hàng hiên của ngôi nhà chính ngập những ánh sáng qua những khung cửa sổ sát đất mở rộng, ngoại trừ những khoảng bị vướng những mảnh tường, bóng những chiếc ghế băng sắt trải dài, kỳ quặc, tới tận một giò layơn.

Trong số những bóng người qua lại từ phòng này sang phòng khác, cô Warren nổi bật, ban đầu còn thấy rõ ở đâu đó, sau thì rõ hẳn khi trông thấy Dick, cô gái bước ra. Khi bước qua ngưỡng cửa gương mặt của cô gái như hứng lấy ánh sáng trong phòng và đem theo ra. Cô gái bước theo một nhịp riêng - suốt tuần lễ trong đầu cô gái đầy những âm điệu ca ngợi mùa hè, những khung trời chói lói, những bóng mát âm u, và khi hay tin người đàn ông trẻ tuổi đã tới, những âm điệu đó trở nên mãnh liệt đến độ cô gái có thể cất tiếng ca vang lên.

Cô gái không thể tách rời tia mắt của mình với tia mắt của Dick, như thể hai bên đã quấn quít vào nhau, cất tiếng chào:

“Kìa Đại úy, Đại úy có lạnh không? Chúng ta ngồi ngoài trời nhé? Quả tình đã là mùa hè rồi.”

Đứng lặng, cô gái ngó chung quanh.

Một người đàn bà đi theo cô gái, một người nặng nề, quàng tấm khăn. Nicole giới thiệu với Dick:

“*Senora...*”

Franz xin lỗi đi ra nơi khác. Dick kê ba chiếc ghế gần nhau.

Bà là người Tây Ban Nha la lên:

“Thật là một đêm tuyệt vời!”

Nicole đáp:

- *May bella*, đẹp lắm”

Rồi nói với Dick:

- Ông tính ở đây có lâu không?

- Ở Zurich, vâng, nếu đó là ý cô muốn hỏi.

Bà *Senora* nói tiếp:

- Thật đúng là đêm mùa xuân đầu tiên.

- Ông sẽ ở lại Zurich?

- Ít nhất cũng tới tháng bảy.

- Tôi sẽ ra đi vào tháng sáu.

Bà người Tây Ban Nha ngỏ ý:

- Ở đây tháng sáu là tháng thích nhất. Cô nên nán lại ở đây tháng sau, tháng bảy hãy đi, khi đó bắt đầu sóng dữ.

Dick hỏi Nicole:

- Cô tính đi đâu?

- Ở đâu đó với chị tôi, nơi nào đời sống thích, vui vẻ, tôi mong như vậy, vì tôi đã bỏ phí mất nhiều ngày giờ quá! Nhưng cũng có thể các bác sĩ sẽ cho rằng tôi nên tới một nơi ít ồn ào, chẳng hạn như Côme. Tại sao ông không đi Côme?

Bà *Senora* lại nói:

- À, Como.”

Trong phòng khách lớn có ba người chơi bài *Khinh kị* của Suppé. Nicole mượn dịp đứng lên. Cảm nghĩ về tuổi trẻ và nhan sắc của cô gái khi đó tràn đầy trong tâm hồn Dick khiến Dick cảm thấy một xúc động mãnh liệt. Cô gái mỉm cười, miệng cười đáng thương hại của đứa trẻ bị bỏ rơi...

- Nhạc ồn quá, ở đây không thể nói chuyện được. Chúng ta đi dạo một vòng quanh vườn đi? *Buenos noches, Senora*, xin chào bà.

- G't night, g't night, chào cô.”

Hai người tuổi trẻ xuống hai bậc thềm, đi vào con đường mòn, khuất sâu trong bóng tối. Cô gái cầm cánh tay Dick, và nói:

- Tôi có mấy đĩa hát chị tôi gửi cho từ bên Mỹ. Lần sau ông tới chơi tôi sẽ để ông nghe. Tôi biết một chỗ có thể đặt máy hát mà không ai nghe thấy được.

- Nếu vậy thích quá.

- Ông đã nghe bài *Hisdustan* chưa? Tôi chưa nghe bao giờ nhưng tôi thích bài đó lắm. Tôi cũng có bài: *Tại sao người ta lại gọi là Baby?* và bài: *Tôi sung sướng đã làm cho em khóc*, nữa. Tôi đoán chừng ở Paris chắc ông đã nhảy điệu đó?

- Tôi chưa hề tới Paris.”

Chiếc áo màu ngà, lúc thì xanh lúc lại xám khi hai người bước đi, mái tóc thật vàng của cô gái làm cho Dick chói mắt. Cứ mỗi lần Dick quay lại ngó cô gái, cô gái lại mím mím cười, tới khi hai người đi tới gần một ngọn đèn đường thật sáng, gương mặt cô gái rạng rỡ khiến cho Dick liên tưởng tới một thiên thần. Cô gái cảm ơn Dick đủ thứ, như thể Dick đưa cô gái đi xem hội, đến độ Dick ngày một không tin chắc nơi nhiệm vụ của mình đối với cô gái nữa, cô gái có vẻ tự tin, cô gái biểu tỏ một sự kích thích, phản ánh hết thảy những gì ở trên đời có thể mời chào làm say sưa.

Cô gái nói:

- Bây giờ tôi có được tự do muốn làm gì thì làm. Tôi sẽ dạo cho ông nghe hai bản rất hay: *Anh hãy đợi khi đàn bò cái về*, và *Vĩnh biệt Alexander*.

Một tuần sau, khi Dick trở lại, Dick tới muộn. Nicole đứng đợi trên lối mòn, tại một nơi mà chắc chắn Dick khi từ nhà Franz tới sẽ phải đi ngang. Mái tóc hất ra từ phía sau, xoa xuống vai khiến cho khuôn mặt như từ trong mớ tóc lộ ra, cho cảm tưởng cô gái ở trong bóng tối của một khu rừng và hiện ra dưới ánh trăng trong sáng. Cô gái như từ một nơi xa lạ nào trốn thoát nơi đây... Dick ao ước thỉnh thoảng cô gái chỉ là một con bé bị bỏ rơi,

không hoàn cảnh xã hội, không địa chỉ nào khác vùng đêm tối cô gái mới ra khỏi.

Hai người tới lùm cây nơi cô gái giấu chiếc máy hát, đi vòng bên sau một xưởng thợ, leo lên một tảng đá, rồi ngồi bên sau một bức tường thấp, ngó xuống một khu vực đồng quê rộng trong đêm tối.

Bây giờ hai người như ở Mỹ. Ngay đến Franz, vốn coi Dick như một thứ Lothario không ai cảm lòng được, cũng không thể đoán biết trong tâm hồn Dick, có thể đi xa như vậy. *“Hai người tới nơi hò hẹn bằng taxi... em yêu... họ có những ý thích riêng về phương diện nụ cười... họ gặp nhau tại Hindoustan... rồi ít lâu sau họ giận nhau, chẳng ai biết chi hết và cũng chẳng ai cần biết... rồi kết cục một trong hai người ra đi, để lại người kia đang khóc, và rơi vào buồn khổ... feeling blue...”*

Những âm điệu mỏng manh, quẩn quít thời gian đã qua với hy vọng tương lai trải dài trong đêm thanh. Khi máy hát ngưng, một con dế thay phiên, thổi điệu sáo duy nhất.

Lát sau, Nicole tắt máy, nhẹ nhàng hát cho Dick nghe:

Hãy đặt một đồng đô la bạc.

Dưới chân em trên mặt đất,

Coi kìa nó lăn,

Bởi vì nó tròn.

Đôi môi cô gái hé mở không thấy tiếng thở. Dick bỗng đứng dậy.

Sao vậy? Ông không ưa bài hát đó sao?

- Có chứ, ưa lắm!

- Chị bếp ở nhà tôi đã dạy tôi học bài đó.

Không bao giờ người vợ biết

Chồng mình là người đàn ông tuyệt hảo

Cho mãi đến khi bị hắt hủi...

- Ông có thích bài đó không?

Cô gái mỉm cười với Dick, tin chắc rằng miệng cười thấu tóm hết những gì tốt đẹp nhất để trao gửi cho Dick và mang lại lời hứa trọn vẹn cho đi, đổi lại rất ít, một lời đáp lại, một rung động thường thức.

Từng phút cô gái cảm thấy êm dịu len vô người, từ những cảnh liễu thổ lộ ra, từ toàn thể vùng trời đêm đó. Cô gái cũng đứng lên, vấp phải chiếc máy hát, chột ngã vào người Dick, nép trên bờ vai tròn đầy của Dick.

Cô gái nói:

- Còn một đĩa hát nữa: *Vĩnh biệt Letty*. Ồ, chắc ông đã nghe bản đó rồi.

- Chưa, thật vậy. Cô không hiểu sao. Tôi chưa nghe bài nào hết.”

Dick đáng lẽ phải nói thêm: chẳng biết chi hết, chẳng cảm thấy chi hết, chẳng được nếm chi hết, ngoại trừ cô gái có hai má nóng hổi, trong những

gian phòng kín, ngộp thở. Những người trẻ tuổi mà Dick quen biết ở New Haven, hôn đàn ông và nói: “Thôi nhé!” Để hai tay trên ngực chàng trai giữ cho xa ra. Và bây giờ là cô bé bị bỏ rơi, vừa mới cứu được khỏi tai họa, đem tới cho Dick tính chất của cả một đại lục...

Khi Dick gặp lại Nicole lúc đó vào tháng năm. Bữa ăn ở Zurich là một dịp dè chừng. Đã đành sự hợp lý của định mệnh khuyên Dick nên xa lánh cô gái. Vậy mà, khi một người ngoại quốc, ngồi tại một bàn gần đó, đưa đôi mắt nãy lửa dán chặt vào cô gái, Dick quay lại phía người đó với một vẻ mặt khiến hai mắt của người kia phải hạ xuống.

Dick vui vẻ giải thích cho Nicole:

- Y chỉ là một người quá tò mò, y ngắm bộ áo của cô gái. Tại sao cô có nhiều bộ áo khác nhau như vậy?

Cô gái khiêm tốn đáp:

- Chị tôi bảo rằng chúng tôi giàu lắm - nhất là từ ngày bà nội tôi mất.

- Tôi tha thứ cho cô.”

Dick khá nhiều tuổi hơn Nicole để có thể lấy làm thú những tự mãn nhỏ, như kiểu cô gái ngừng lại trước gương lớn, khi ra khỏi quán để thấy mặt gương chính xác phản chiếu hình ảnh của mình. Dick vui sướng thấy Nicole đưa tay ra, đã ý thức được uy lực mới của mình, bây giờ cô gái đã tự biết mình giàu và xinh đẹp. Dick ngay thẳng không để cho cô gái dính một chút gì vào những chuyện riêng tư của mình, chỉ sung sướng trông thấy cô gái tự xây dựng lại được hạnh phúc và tư tưởng trong đó không có phần của mình. Điều khó là Nicole thường hay có ý như đem tới để liệng hết xuống chân Dick những của cải của mình, nhưng một cách trao tặng thần cao và dào tiên vậy.

Tuần lễ đầu mùa hè Dick trở lại ở Zurich. Dick đã chọn lại hết những bài tiểu luận và trọn vẹn công việc đã làm trong thời kỳ bị động viên thành một tập duy nhất và tính dùng để soạn thành cuốn “Tâm lý dùng cho những nhà thần kinh bệnh”. Dick có hy vọng sẽ tìm được một nhà xuất bản. Dick cũng có làm quen với một sinh viên nghèo sẽ lo sửa những lỗi Đức văn. Franz thì cho rằng đó là một công cuộc hơi vội vã, nhưng Dick có nhấn mạnh với Franz về sự quá ư khiêm nhường của đề tài.

Dick nhấn mạnh:

“Đó là những điều mà không bao giờ tôi được biết rõ cũng như ngay từ bây giờ. Tôi tin chắc nếu chưa được coi như căn bản chỉ vì thiếu sự kiểm điểm thực tế. Cái khổ của nghề nghiệp của chúng ta là hấp lực của nó đối với những người yếu đuối. Vào bên trong nghề, họ tìm thấy những bù trừ mong đợi bằng cách quay sang khía cạnh “Điều trị”, khía cạnh “thực hành” Họ thắng trận mà không phải chiến đấu. Ngược hẳn lại, anh, Franz, anh là một nhà thần kinh bệnh có tài bởi định mệnh đã chọn cho anh nghề nghiệp này trước khi anh sinh ra. Anh hãy cảm ơn trời vì không hề bị chiêu dụ bởi nghề này. Tôi, tôi trở thành chuyên viên về bệnh thần kinh bởi vì ở Sainte Hilda, tại Oxford, có một cô gái cũng theo học một lớp. Tôi cho rằng tôi trở nên tầm thường, nhưng tôi không muốn cho dòng tư tưởng của tôi bị lạc đi vì vài lối ly lave.

Franz đáp:

- All right. Anh là một người Mỹ, anh có thể làm vậy không gây tai hại. Tôi, tôi không thích những điều đại quan như vậy. Rồi đây anh sẽ đi tới chỗ viết những cuốn sách nhỏ như “Tư tưởng sâu sắc cho những người tầm thường”, nhưng tư tưởng được giản lược hóa đến độ chắc chắn đảm bảo không gây một tai hại nào. Dick ạ, nếu cha tôi còn sống, ông ấy sẽ nói anh

và càu nhàu. Ông ấy sẽ cầm lấy chiếc khăn bàn, gập lại như vậy là lấy cái khoen - đúng cái khoen này, với cái đầu con heo rừng khắc trên gỗ - và ông ấy khẽ nói: “Hừ, cảm tưởng crot là...” rồi ông ấy ngó anh, bỗng tự nhủ: “Có ích lợi gì?” Một lần nữa ông ấy càu nhàu, và thế là hết bữa ăn.

Dick hơi bực mình, nói:

- Bây giờ tôi là người duy nhất đồng ý với tôi. Nhưng sau đây tôi sẽ không còn một mình nữa. Sau đó, tôi sẽ có thể gập chiếc khăn tay của tôi như cha anh, và tôi cũng càu nhàu.”

Franz nín lặng một lát.

- Còn cô bệnh nhân của anh thì sao?

- Tôi không hiểu nữa.

- Ồ, bây giờ cô ta phải có một ý kiến rồi chứ.

- Tôi yêu cô ta. Cô ta rất đáng mê. Anh đợi gì nơi tôi? Tôi đưa cô ta đi hái những bông mẫu tử thảo chẳng?

- Không. Trước tôi cứ tưởng thế nào anh cũng sẽ có một ý kiến trong những cuốn sách khoa học.

- ... Hay tôi sẽ hiến dâng đời tôi cho cô ta?

Franz gọi vợ ở trong bếp:

“Du, Lieber, Gott, bing Dick noch ein Glas Bier.

- Tôi không uống nữa đâu, nếu tôi cần phải nói chuyện với Dohmler.

- Chúng tôi nghĩ rằng bao giờ cũng phải có một chương trình. Đã bốn tuần lễ qua đi rồi. Rõ ràng cô gái đã yêu anh. Điều đó không đáng quan tâm nếu chúng ta ở trong công ty. Nhưng ở đây, tại bệnh viện này, chúng tôi phải có ý kiến.

Dick chấp nhận:

- Tôi sẽ làm những gì mà bác sĩ Dohmler quyết định.”

Nhưng Dick không tin Dohmler sẽ soi sáng nhiều trong hoàn cảnh này. Chính Dick cũng là yếu tố không lượng tính được ở trong cuộc. Tuy không có sự quyết ý có ý thức về phần Dick, vấn đề bây giờ cũng ở trong tay Dick. Điều đó nhắc lại cho Dick nhớ một cảnh xảy ra hồi Dick còn nhỏ, khi khắp mọi người trong nhà khổ sở tìm kiếm mãi chìa khóa của tủ đựng đồ bạc, trong khi Dick đã giấu chiếc chìa khóa dưới chõng musoa trong ngăn kéo của bà mẹ. Vào hồi đó, Dick đã biết một thư lý thoát triết học, giống như điều mà Dick cảm thấy lúc bây giờ, trong khi cùng với Franz đi tới văn phòng bác sĩ Dohmler.

Ông giáo sư, với gương mặt đẹp có râu mọc thẳng bao quanh bắt nghĩ tới hàng hiên có phủ cây lá kín của một tòa biệt thự cổ lịch sự, gây một ảnh hưởng bối rối đối với Dick. Dick có biết nhiều y sĩ có tài hơn, nhưng không ai có tư cách hơn.

Sáu tháng sau Dick vẫn nghĩ như vậy, khi gặp lại bác sĩ Dohmler, ánh sáng trên hàng hiên đã tắt, những sợi râu cọ vào chiếc cổ áo có hồ cứng, hai mắt chỉ còn là hai kẽ hở, với cặp mí mỏng mảnh khép kín trên bao nhiêu tranh chấp đã được xét đến.

“Kính chào, giáo sư”. Dick đứng nghiêm chào, như vẫn còn bận quân phục.

Giáo sư Dohmler nhẹ nhàng đan mấy ngón tay vào nhau trong khi Franz nói, nửa như một sĩ quan liên lạc, nửa như một viên bí thư. Cấp trên ngắt lời Franz giữa một câu nói. Ông ta nhẹ nhàng nói:

“Chúng ta đã đi được một đoạn đường khá dài. Bây giờ bác sĩ Diver ông sẽ giúp chúng tôi được đặc lực nhất.”

Luống cuống, Dick thú thật:

“Quả tình chính tôi cũng không hiểu rõ tôi lúc này...”

Dohmler nói tiếp:

- Tôi hoàn toàn không cần biết những phản ứng riêng của ông, nhưng tôi quan tâm nhiều nhất là dữ kiện cái vụ được gọi là “chuyển dịch” đó - ông ta liếc nhanh con mắt có vẻ diều cợt tới Franz và Franz cũng ngó lại như vậy - phải được hoàn tất. Cô Nicole đã tiến rất nhiều đó là điều chắc chắn, nhưng cô gái ở tình trạng không thể sống nổi sau những sự việc mà cô ta coi như một thảm kịch.

Một lần nữa Franz muốn nói, nhưng bác sĩ Dohmler ra dấu cho Franz đừng nói:

“Tôi hiểu rằng địa vị của ông không dễ dàng.

- Đó là một dữ kiện.

Ông giáo sư ngả người ra sau ghế cả cười, hai con mắt nhỏ và sắc màu xám của ông ta chói sáng, dứt cười, ông ta nói:

“Có lẽ ông cảm thấy bị ràng buộc về tình cảm...”

Nhận thấy mọi người muốn gọi cho mình nói, Dick cũng cười.

- Đó là một cô gái rất xinh đẹp. Hết thầy mọi người đều chú ý tới điều đó. Tôi không có ý định...

Lại một lần nữa Franz định nói, và một lần nữa Dohmler ngăn Franz lại bằng cách hỏi thẳng Dick một câu.

- Ông có tính ra đi không?

- Tôi không thể ra đi được.

Ông bác sĩ quay lại phía Franz.

- Như vậy chúng ta có thể để cho cô Warren đi.

Dick đồng ý:

- Tùy giáo sư. Đó chính là một vấn đề...

Ông giáo sư đứng lên nhưng phải dùng tới nạng. Thản nhiên ông ta nói:

- Nhưng đó là một vấn đề nghề nghiệp.

Dohmler thở dài, thả mình ngồi xuống ghế, đợi những tiếng vang của tràng sấm động mà ông ta vừa gây nên đã dịu bớt trong căn phòng. Dick hiểu rằng Dohmler đã cố gắng hết sức và không tin rằng chính ông ta sau đó còn sống. Khi sấm động đã dịu lại, Franz mới nói được một câu. Franz nói:

“Bác sĩ Diver là một người tốt. Tôi cảm thấy ông ta chỉ cần suy nghĩ tới những yếu tố của hoàn cảnh là có thể giải quyết được tốt đẹp. Theo ý tôi, Dick có thể tiếp tục hợp tác ở đây mà chẳng cần cho ai ra đi hết.

Ông giáo sư hỏi Dick:

- Ông nghĩ sao?

Dick có cảm tưởng mình là một thứ súc sinh. Đồng thời Dick cũng hiểu rằng đáp ứng với sự im lặng sau những lời nói của Dohmler y không thể cứ thụ động được mãi. Bỗng Dick nói hết ra:

“Tôi hầu như yêu cô ta. Tôi có nghĩ tới cưới cô ta nữa.

Franz tặc lưỡi.

Giáo sư Dohmler khuyên:

- Ông nên đợi.

Nhưng Franz không muốn có sự chờ đợi chi hết.

- Thế nào? Suốt đời anh sẽ vừa là bác sĩ vừa là điều dưỡng và... đủ hết!Ồ, không bao giờ! Tôi biết những trường hợp như vậy sẽ đi đến đâu. Cứ hai

mười vụ may ra có một vụ thành công. Tốt hơn hết đối với anh là đừng bao giờ gặp lại cô gái đó nữa.

Dohmler còn hỏi Dick:

- Ông nghĩ sao?

- Đã đành là Franz có lý.”

Buổi chiều gần tàn mới chấm dứt cuộc thảo luận về những gì Dick sẽ phải làm; Dick sẽ phải tỏ ra tốt đến cùng cực, trong khi cố gắng loại bỏ yếu tố cá nhân ra ngoài. Khi sau cùng mấy ông bác sĩ đứng lên Dick đưa mắt ngó ra ngoài cửa sổ; bên ngoài mưa lất phất bay. Nicole đang lo lắng chờ ở một nơi nào đó dưới mưa. Khi Dick đi ra, cài khuy áo mưa lên tận cổ và bẻ vành mũ sụp xuống, Dick thấy Nicole đang đứng dưới vòm cổng vào chính.

Cô gái nói:

- Tôi biết có một chỗ chúng ta có thể tới đó. Hồi tôi còn bệnh, ngồi ở trong nhà đối với tôi cũng chẳng sao, ngồi với mọi người khác, suốt một buổi tối. Những gì mọi người nói tôi chẳng quan tâm tới. Đã đành bây giờ tôi nhìn họ, như những người bệnh, và...

- Cô sắp rời khỏi đây, phải không?

- Ồ, sắp. Chị Beth của tôi - thật ra ai nấy vẫn gọi chị ấy là Baby như trước sẽ tới đây trong vòng vài ba tuần nữa để đưa tôi đi một nơi nào đó. Sau đó tôi sẽ quay lại đây ở một tháng nữa.

- Đó là chị lớn của cô?

- Đúng thế, chị ấy lớn tuổi hơn tôi nhiều. Chị ấy hai mươi bốn, đã trở thành người Anh, chị tôi ở Luân đôn, tại nhà bà cô tôi. Chị ấy có đính hôn với một người Anh nhưng người đó đã chết, tôi chưa hề gặp người vị hôn phu đó.

Gương mặt của Nicole, màu ngà ánh vàng, nổi bật trên nền trời lúc hoàng hôn có mưa giăng mù, như mời chào một hứa hẹn mà Dick chưa từng nhận thấy. Hai gò má cao, vẻ đẹp của nước da tái xanh, trông tươi mát hơn là nóng sốt, khiến nghĩ tới một thứ thú vật nguyên giống, gợi ý đó là một sinh vật trên đó không những chỉ thấy báo hiệu sự tươi trẻ được phóng lên một tấm phong màu xám, mà còn cả sự tăng trưởng, một cuộc phát triển không ngừng. Gương mặt đó khi trở nên già dặn sẽ xinh đẹp lắm, và tới khi già cõi cũng vẫn còn đẹp. Những nét cân đối đủ để bảo đảm điều đó.

- Ông ngó gì vậy?

- Tôi tự nghĩ cô sắp sửa sung sướng lắm.

Nicole hoảng sợ.

- Tôi? Thật vậy ư? *All right!* Mọi sự sẽ không tồi tệ hơn trước hay sao?

Tại chỗ đốt lửa có mái, nơi Nicole đưa Dick tới, cô gái ngồi xồm trên đôi giầy đánh gôn, mình cuốn tròn trong chiếc áo mưa; hai má ửng hồng trong không khí ẩm ướt. Nghiêm trang cô gái ngó lại Dick, thường thức thái đó hơi kiêu hãnh của người trẻ tuổi đang đứng tựa vào chiếc cột gỗ. Cô gái ngắm gương mặt trên đó bao giờ cũng đọc thấy một vẻ đứng đắn hết sức, với những lóe ngấn vui sướng hay chế diễu rất tự nhiên nơi Dick. Đó là cái phần của Dick rất hợp với nước da người Ireland, mà cô gái rất ít quen biết; cô gái hơi ra chiều e ngại và càng thêm ham muốn khám phá. Đó là khía cạnh đàn ông nhất của Dick. Khía cạnh kia, được huấn luyện kỹ, sự kính trọng đọc thấy trong hai mắt, cô gái gạt sang không do dự, như hầu hết phụ nữ đều làm.

Nicole nói:

“Dù sang chẳng nữa tổ chức này cũng có lợi cho tôi về phương tiện ngôn ngữ.

Tôi nói tiếng Pháp với hai bác sĩ, tiếng Đức với các cô điều dưỡng và tiếng Ý hay tiếng nào khác tương tự như tiếng Ý với hai chị người làm và một bà bệnh nhân; tôi lại học được rất nhiều về tiếng Tây Ban Nha nơi một bà bệnh nhân khác.

- Tuyệt quá nhỉ!”

Dick cố gắng thử có một thái độ, nhưng không có cách nào.

- Về âm nhạc cũng vậy... Tôi hy vọng ông không tin tôi chỉ chú trọng tới những bản loại *ragtime*. Ngày nào tôi cũng tập dương cầm, mấy tháng gần đây tôi có theo một lớp học tại Zurich về lịch sử âm nhạc. Tóm lại âm nhạc và họa, đó là hai thứ duy nhất đã giúp tôi còn sống được trong một khoảng thời gian nào đó.

Cô gái bỗng cúi xuống, xoắn một mẩu da ở chiếc giày gần như sắp đứt, rồi ngẩng đầu lên;

- Tôi chỉ muốn vẽ phác sơ chân dung của ông, đúng như ông đang lúc bây giờ...”

Dick cảm thấy buồn trong khi cô gái mời chào tại nghệ, chỉ đợi y chấp nhận.

- Tôi thấy ghen với cô. Trong lúc này dường như tôi không chú ý một chút gì khác ngoài công việc của tôi.

Nicole vội nói:

- Ồ, nhưng mà đối với một người đàn ông như vậy là tốt đẹp lắm; nhưng đối với một thiếu nữ thì khác. Tôi cho rằng thiếu nữ phải có rất nhiều tài nghệ nho nhỏ, để truyền cho con gái.

Dick cố làm ra vẻ thản nhiên:

- Tôi cho rằng đúng như thế.

Nicole ngồi đó, yên lặng. Dick muốn cô gái nói để y có thể đóng vai trò dễ dàng của người vô tình phá đám. Nhưng cô gái nín lặng không nói.

Dick nói:

- Bây giờ cô hoàn toàn khá lắm. Cô hãy ráng quên dĩ vãng; trong vòng ít nhất một năm cô đừng dùng phí sức quá. Cô hãy trở về Mỹ. Cô hãy trở thành một cô “debutante” bước ra ngoài xã hội và sẽ gặp tình yêu. Cô sẽ trở nên sung sướng.

- Tôi không thể yêu được.”

Cô gái lấy mũi giày gạt chút râu bám trên mảnh gỗ đang ngồi lên.

Dick nhắc lại:

“Chắc chắn là cô có thể. Có lẽ không ngay trong vòng một năm gần đây, nhưng sớm muộn thế nào cô cũng sẽ yêu.”

Rồi Dick nói thẳng:

- Cô có thể có một cuộc đời hoàn toàn bình thường, với một bầy con xinh xắn. Dĩ nhiên cô đã chữa khỏi hẳn bệnh chứng tỏ điều đó. Cô sẽ là một mệnh phụ trẻ tuổi và cô sẽ phải gánh vác gia đình trong khi những người khác tới lúc phải từ bỏ từ lâu trước.”

Nhưng trong hai mắt Nicole có một vẻ đau khổ trong khi cô gái nhận một liều thuốc rất nặng, được nhắc nhở không chút dịu nhẹ. Cô gái khiêm nhường nói:

“Tôi biết rõ còn lâu lắm tôi không đủ tư cách để lập gia đình.”

Chính Dick cũng bối rối quá để có thể nói thêm được gì. Dick ngó ra cánh đồng lúa ngoài xa, cố gắng lấy lại vẻ cứng rắn như ý muốn.

- Cô sẽ *all right*; hết thấy mọi người ở đây đều tin tưởng nơi cô. Cô coi này, bác sĩ Gregory rất lấy làm vinh dự vì cô, rất có thể ông ấy sẽ...

- Tôi ghét ông bác sĩ Geogory thậm tệ.

- Ồ, cô không nên...”

Thế giới đã sụp đổ đối với Nicole, nhưng đó là một thế giới lung lay hoàn toàn mới tạo nên. Ở bên dưới, những xúc động, những linh tính của cô gái chưa quy hàng, còn tiếp tục tranh đấu. Vậy mà mới một giờ đây cô gái mang niềm hy vọng như bông hoa cài trên dây lưng áo, trong khi đứng đợi dưới mái cổng?

Cô gái cũng nói nhỏ nhỏ:

“Còn gì thích thú cho bằng có lại được một cuộc đời sung sướng.”

Lát sau, cô gái vuốt ve ý nghĩ nói với Dick rằng mình giàu có tới mức nào, rằng cô gái sẽ sống trong những căn nhà đẹp sang như thế nào, và thật tình cô gái tiêu biểu cho một trị giá lớn; trong khoảnh khắc cô gái biến thành ông nội của cô gái, Sidwarren, một người buôn bán ngựa. Nhưng cô gái chế ngự được ý muốn trộn lẫn những giá trị có bản chất khác nhau và gạt những ý niệm đó vào những nơi cất giấu bí mật của chúng, trong khi biết rõ mình chẳng còn nơi ẩn náu, chỉ còn quăng không và đau khổ.

“Tôi phải trở về bệnh viện. Trời đã hết mưa rồi.”

Dick đi bên, cảm thấy cô gái khổ sở, chỉ muốn uống những giọt nước mưa đọng trên má cô gái.

Cô gái lại nói:

“Tôi mới nhận thêm được đĩa hát, tôi đang nóng lòng muốn nghe. Ông có biết...”

Thật chẳng có bữa ăn tối nào như hôm đó, Dick tự nghĩ phải kết thúc vụ chia cắt; đồng thời Dick cũng muốn đá đít Franz vì đã làm cho Dick dính líu - một phần - vào chuyện đáng buồn này. Dick đợi nơi tiền đình. Hai mắt Dick dõi theo một chiếc mũ che kín một cái sọ mới được giải phẫu. Bên dưới chiếc mũ có hai con mắt gặp hai con mắt Dick

“Chào bác sĩ.

- Chào ông.

- Trời đẹp quá.

- Vâng, tuyệt vời.

- Bây giờ ông ở đây?

- Không, tôi ở đây một vài ngày thôi.

- Neeis vậy tốt lắm. Thôi chào ông.

Sung sướng thấy có thể chịu nổi một vụ tiếp xúc, người khốn khổ đội mũ nôi lui đi. Dick đợi. Một cô điều dưỡng từ trên lầu đi xuống có mang một lời nhắn với Dick.

“Thưa bác sĩ, cô Warren nói xin lỗi bác sĩ. Cô Warren muốn đi nằm. Tối nay cô Warren dùng bữa trong phòng.”

Cô điều dưỡng đợi trả lời, có đôi chút hy vọng ông bác sĩ nhận thấy trong thái độ của cô Warren có điều không được tự nhiên.

“Ồ, tôi hiểu... Thôi (Dick nuốt nước miếng, cổ ché ngự nhịp tim đập mạnh), tôi hy vọng cô Warren sẽ trở lại để chịu hơn rất mau. Cảm ơn.

Dick vừa bắn khoăn vừa bực mình. Dù sao Dick cũng thấy được giải thoát.

Dick gọi lại cho Franz mấy lời, xin lỗi không thể đến ăn tối, rồi đi bộ qua cánh đồng tới trạm đậu xe điện. Khi Dick tới đó, những tia nắng cuối cùng làm ửng vàng những đường rầy và chói sáng những tấm kính trên những máy phát tự động. Tại đó có một cảm giác lạ lùng rằng nhà ga, bệnh viện, hết thảy lay động giữa lực câu tâm và lực ly tâm; Dick thấy hốt hoảng, rồi yên tâm hơn khi những viên đá lót đường rất lớn của thành phố Zurich lại vang lên dưới gót chân.

Dick đợi sẽ nhận được thư của Nicole trong ngày hôm sau, nhưng không thấy chi hết. Tự hỏi không hiểu cô gái có đau hay không, Dick điện thoại tới bệnh viện nói chuyện Franz.

Franz nói:

- Hôm qua và hôm nay cô gái có xuống dùng bữa trưa. Trông cô ta có vẻ bận suy nghĩ, như ở trên mây. Thế nào cuộc nói chuyện đã đi đến đâu?

Dick toan phóng mình xuống vực thăm như trên núi Alpes:

“Chúng tôi chẳng đi đến đâu hết, ít nhất tôi nghĩ rằng chưa đi đến đâu hết. Tôi cố gắng giữ một khoảng cách, nhưng tôi không cho rằng đã đạt tới chỗ khiến cho cô gái đổi thái độ, cho dù cô gái có bị xúc động mạnh.”

Có lẽ tự ái của Dick đã bị tổn thương và Dick không cần phải bồi một cú ân hận.

“Nếu cứ tin vào mấy lời cô gái đã nói với cô điều dưỡng tôi có khuynh hướng cho rằng cô ta đã hiểu...”

- *All right!*

- Đó là điều tốt nhất. Xem chừng cô ta chưa đến nỗi xúc động quá lắm, cô đôi chút như bay trên mây.

- Vậy thì, *all right.*

- Dick, ngày gần đây anh ghé tôi nhé.”

Trong những tuần lễ sau đó, Dick luôn luôn lúc nào cũng bực mình. Nguyên nhân bệnh lý của vụ này và cuộc kết thúc có vẻ máy móc của nó đã để lại cho Dick một dư vị nhạt nhẽo, có mùi kim khí. Những xúc cảm của Nicoke đã được điều trị một cách bất công và không đẹp - mà ai biết đâu những xúc cảm của chính Dick cũng bị đối đãi như vậy? Cần thiết Dick phải từ bỏ trong một thời gian mọi ý tưởng hạnh phúc. Dick gặp Nicoke trong mộng, đang đi trên những đường mòn ngoài vườn bệnh viện, đang đưa chiếc nón rơm rộng vành... Một lần, Dick gặp Nicole thật; hội Dick đi ngang trước Palace Hotel, một chiếc Rolls Royce rục rờ vừa lượn qua lối cổng vào hình vòng cung. Bé nhỏ bên trong chiếc xe vĩ đại do cả trăm mã lực thừa làm cho chuyển động, Nicole ngồi bên một thiếu phụ Dick cho là chị của cô gái. Nicole trông thấy Dick, trong khoảnh khắc đôi môi cô gái hé mở, gương mặt lộ một vẻ kinh hoàng. Dick ngả nón chào rồi đi thẳng. Nhưng trong khoảnh khắc không khí chung quanh Dick vang vang như thể hết thấy những tiểu quý ở Gross Munster đang vây bọc nhảy múa chung quanh. Dick gắng xua đuổi những ý tưởng đó ra khỏi đầu óc mình bằng cách ghi một bảng chi tiết của cả một chế độ sống mới trịnh trọng cho Nicole, trù liệu cả trường hợp bệnh tấn công trở lại, nguyên do nơi những mối mệt và kích thích của đời sống xã giao - tóm lại một bảng liệt kê có vẻ đứng đắn và đáng tin với bất kỳ ai ngoại trừ chính y là người đã tự tay viết ra.

Kết quả cuối cùng của sự cố gắng đó là hiển cho Dick ý thức được rằng những xúc phạm của mình bị ảnh hưởng đến chừng nào. Do đó Dick mới tính kiếm món giải độc. Một là cô bé điện thoại viên ở Bar-sur-Aube, hiện đang đi khắp Châu Âu, từ Nice tới Coblenz với cố gắng thất vọng tóm lại được những người đàn ông mà cô gái đã quen biết trong thời kỳ nghỉ hè

không thể quên được và cũng không thể so sánh được tại bộ Tổng tham mưu. Hai là thu xếp trở về Mỹ vào tháng tám, trên một chuyến tàu của chính phủ. Ba là nhân dịp nỗ lực do việc sửa những bản in của cuốn sách mà Dick dự định trình bày vào mùa thu bằng Đức văn với thế giới những chuyên viên về bệnh thần kinh.

Bây giờ Dick đã vượt quá thời kỳ học hỏi. Bây giờ Dick muốn lo những công việc thực hành. Nếu có thể xin được một học bổng trao đổi, Dick có hy vọng hoạt động như ý muốn. Nhưng đồng thời Dick cũng dự định viết một cuốn sách mới.

“Tiểu luận về một việc sắp hạng đồng đều và thực hành những căn bệnh thần kinh và tâm linh căn cứ trên những nhận định về một ngàn năm trăm trường hợp trước - krapealin và sau - krapealin như việc định bệnh được ghi theo ngôn từ của những trường phái hiện đại” kèm theo một đoạn ồn ào:

“Với một bảng kê theo thứ tự thời gian những phần ý kiến đã được phát biểu riêng biệt.”

Nếu viết bằng Đức ngữ tựa của sách sẽ là một cái gì vĩ đại lắm^[1]

Trên đường đi Montreux, Dick chậm rãi đạp xe, ngắm ngọn núi Jugenhorn mỗi khi có thể được, và nheo mắt bị chói sáng bởi mặt nước hồ lấp lánh giữa những tòa nhà khách sạn xây cất bên bờ, du khách người Anh, tái xuất hiện sau bốn năm vắng mặt và đưa ra chung quanh những tia mắt nghi kị của những thám tử, tưởng như tại quốc gia ít bảo đảm này, họ có nguy cơ sẽ bị những đám người Đức vồ mất. Khắp nơi, nhận thấy sự hồi sinh và tái tạo trên những đồng gạch vụn do một dòng thác lũ bất đồ xuất hiện. Tại Berne và Lausanne đi về phía nam, người ta náo nức hỏi thăm

Dick người Mỹ sẽ có tới nhiều không trong năm nay. Có lẽ vào tháng tám, nếu họ không tới ngay từ tháng sáu?

Dick bận chiếc quần cụt bằng da, một áo sơ mi nhà binh, mang giày leo núi. Trong túi đeo trên lưng Dick có một bộ quần áo bằng vải và đồ lót để thay. Tại đường xe điện leo núi ở Glion, Dick gửi chiếc xe máy và uống một ly bia tại ngoài hiên quán ăn ở sân ga, trong khi ngó toa xe trông như một con sâu lớn đang từ triền núi dốc 80 độ đổ xuống. Tai của Dick còn đầy máu khô sau cố gắng mãnh liệt khi Dick đạp xe thật mau ở đoạn Tháp Pelz để thử coi mình đã hết là một nhà lực sĩ hay chưa... Dick xin một chút cồn và rửa sạch ít nhất cũng bên ngoài tai trong khi xe khác tới nơi. Dick trông thấy chiếc xe máy của mình được nhân viên nhà ga đưa lên xe điện, Dick bỏ chiếc túi đeo vai của mình trong hộc bên dưới toa xe rồi lên ngồi một chỗ.

Những toa xe điện leo núi được đóng theo độ nghiêng tương tự như cái nón của một người không muốn cho ai nhận diện. Thấy có nước chảy ra từ thùng chứa đặt dưới toa xe, Dick cảm phục tài trí của người quan niệm ra kiểu xe. Một toa khác, trong lúc này, đang được lấy nước từ trên núi vài thùng chứa. Khi xuống dốc trọng lực của toa xe được tăng thêm vì số lượng nước kéo toa xe từ bên dưới lên đã được nhẹ bớt vì đã tháo hết nước một khi thắng đã nhả ra. Quả tình đó là một sáng kiến tuyệt vời! Những người Anh, ngồi trên ghế chiếc mặt đang thảo luận về vấn đề sợi dây cáp.

Loại dây cáp sản xuất tại Anh bao giờ cũng bền được năm sáu năm. Cách đây hai năm người Đức giành mất thị trường này của chúng tôi với giá hạ hơn. Các ông có biết dây cáp mới bền được bao lâu không?

- Bao lâu?

- Một năm sáu tháng. Sau đó người Thụy Sĩ quay sang bán hết cho người Ý, tại đó người ta không nghiêm khắc quá về phương diện kiểm soát vật dụng.

- Tôi tưởng tượng Thụy Sĩ sẽ tai hại bao nhiêu về uy tín nếu xảy ra vụ dây cáp đứt...

Người điều khiển đóng một cánh cửa, điện thoại cho người đồng nghiệp và, sau một cú giựt mạnh, chiếc xe từ từ leo lên tới cái đích đến to bằng đầu cây kim, trên cao, trên ngọn núi màu lục ngọc. Sau khi toa xe vượt khỏi những mái nhà, phong cảnh vùng Valais, vùng Vaud, vùng Savoie Thụy Sĩ, vùng Genève, dần trải dưới mắt các du khách trong một khung cảnh mở rộng. Giữa hồ, được dịu mát do dòng nước cuộn cuộn của sông Rhône, trở nên một trung tâm thật sự của thế giới Tây phương. Những con thiên nga trông như những chiếc tàu và những chiếc tàu như những con thiên nga đang bơi lội dưới hồ, chìm lẫn trông như những chiếc tàu và những chiếc tàu như những con thiên nga đang bơi lội dưới hồ, chìm lẫn trong cảnh đẹp thần nhiên. Ngày hôm đó trời rực rỡ ánh mặt trời chói sáng bên đường Karsaal. Trên những sân chơi ten-nít, đấu thủ không ai có bóng in dưới đất.

Khi Chillon và lâu đài trên đảo Salagnon hiện ra, Dick thôi không chăm chú tới phong cảnh để ngắm nội tâm của mình. Toa xe bây giờ đã lên cao trên những ngôi nhà cao nhất dựng từng đợt trên triền núi, từ bờ hồ lên. Hai bên, những khối lá và hoa lần lượt phô bày màu sắc riêng từng khoảng. Đúng là một thửa vườn bao bọc đường toa xe tiến lên. Trong toa xe có những hàng chữ “Cấm hái hoa”

Mặc dầu vậy hoa vẫn níu lấy toa xe đi qua. Những bông hồng Dorothy Perkins chui vô cửa sổ, mãi tới giây phút cuối của toa xe đi xa mới chịu rút ra ngoài. Vụ hoa xâm chiếm toa xe như vậy tiếp diễn không ngớt.

Trong ngăn bên trên và phía trước Dick, một nhóm người Anh đứng, đang la lối trước cảnh đẹp bỗng trong bọn họ nhốn nháo lên. Họ nhường lối cho một cặp trẻ tuổi, họ xin lối rồi đi qua ngăn sau, ngăn của Dick.

Người con trai rõ ràng là một người có giọng latin, có hai mắt như mắt con nai nhồi rơm. Cô gái là Nicole. Cả hai cùng thờ hồn hển. Khi hai người ngồi lên ghế vừa cười vừa xô đôi chút những người Anh vô góc, Nicole nói:

- Hello.

Cô gái rất xinh đẹp ngay lập tức Dick nhận thấy có gì thay đổi nơi cô gái. Sau một giây, Dick hiểu ra rằng những sợi tóc mỏng manh như sợi tơ của cô gái đã được cắt ngắn, như kiểu tóc Irène Castle, và uốn thành từng cuốn nhỏ. Cô gái bận chiếc áo len màu lam mịn và chiếc váy chơi tennis màu trắng. Đúng Nicole là hiện thân của buổi sáng tháng năm, và không còn chút gì trên người cô gái nhắc nhớ tới bệnh viện.

Cô gái hốt hải:

- Plunk! Này này, ông tài xế... họ sẽ cho chúng tôi xuống tại cửa hàng đầu tiên... Bác sĩ Diver, bá tước de Marmora. Gee... imminy! (Cô gái đập trên mái tóc). Chị tôi đã lấy giầu hạng nhất; chị ấy vẫn có nguyên tắc như vậy!

Marmora và cô gái đưa mắt nhìn nhau, cô gái la lên:

- Chúng tôi đã kiểm ra chỗ hạng nhất, đúng là một chiếc xe đòn đám ma, sau lưng ông tài xế... với những tấm rèm cho ngày mưa, thành ra chẳng ngó thấy chi hết. Nhưng “sister” thật là một người tốt...

Một lần nữa Nicole và Marmora cùng cười, trông rất thân mật trẻ con.

Dick hỏi:

- Cô đi tới đâu?

- Caux. Còn ông cũng tới đó chứ?

Nicole đưa mắt ngó bộ quần áo của Dick.

- Có phải chiếc xe máy của ông họ để phía trước kia không?

- Đúng. Tôi sẽ trở xuống vùng duyên hải ngày thứ hai.

- Ông đeo tôi ngồi trên tay xe nhé? Ông có chịu như vậy không? Thật tình như vậy đó... nếu được như vậy thì thích nhất không gì bằng!

Marmora phản đối:

“Nhưng tôi, tôi sẽ bồng cô trên tay. Tôi sẽ đưa cô đi trên xe trượt có bánh, hoặc tôi liệng cô xuống dưới kia, cô sẽ bay lượn như cái lông chim.”

Nicole có vẻ sung sướng thích thú... Là một cái lông chim, chứ không phải một cục chì... bay lượn, và không cần ai lôi kéo đi! Cứ ngắm cô gái cũng đủ như một phong cảnh, khi thì khiêm nhường, đứng đắn, khi thì điệu bộ, thân mật, làm điệu. Và cũng đôi khi bóng tối phủ xuống cô gái, khi đó sự trang nghiêm của nỗi khổ trước kia bao trùm lấy cô gái cho tới đầu ngón tay. Dick ao ước được xa cô gái, sợ rằng sẽ nhắc nhớ cho cô gái tới cái thế giới đã để lại sau lưng. Dick quyết định sẽ không cùng trọ một khách sạn.

Khi xe leo núi đã tới nửa đường, những hành khách lần đầu tiên đáp loại xe này cảm thấy bối rối thấy mình cheo leo giữa quăng không. Không có lý do chỉ khác của sự ngừng lại đó ngoài một trao đổi bí mật giữa người lái xe lên và người lái chiếc xe xuống. Rồi cuộc leo lên tiếp tục, bên trên một đường mòn trong rừng, một cái vực, một ngọn núi khác trắng xóa những thủy tiên. Những người ở Montreux chơi tennis trên những sân ở quanh bờ hồ chỉ còn là những chấm nhỏ. Trong không khí người ta nghĩ thấy một cái gì mới, một luồng khí mát rượi, mang hình thức âm nhạc khi chiếc xe tới Glion và người ta nghe thấy một giàn nhạc đang chơi trong vườn khách sạn.

Khi mọi người rời chiếc xe leo núi để lên xe lửa, tiếng âm nhạc bị che lấp bởi tiếng nước trong thùng chứa nước mới được mở khóa vòi. Gần như ngay trên đầu mọi người, hành khách có thể trông thấy thành phố Caux, với cả ngàn khung cửa sổ của một khách sạn chói sáng trước ánh nắng chiều.

Nhưng khi tới nơi lại khác. Một đầu máy có những buồng phổi bằng da đẩy hành khách trên một đường ray quanh tròn như lò so và đưa họ đi ngang một đám mây thấp. Trong giây lát gương mặt của Nicole bị che khuất trong con mắt Dick bởi làn nước từ toa máy tuôn ra. Mọi người trông thấy một khúc ngoặt cuối cùng trong gió, rồi khách sạn, mà kích thước cứ to lớn thêm lên sau mỗi vòng lò so, sừng sững ở trước mặt, trong ánh chiều tím lại.

Trong khi lộn xộn đoàn xe tới, Dick vừa đeo túi đồ lên vai và bước đi trên sân ga để lấy lại chiếc xe máy, Nicole tới bên Dick.

“Ông có cùng nghỉ lại một khách sạn với chúng tôi không?”

- Tôi phải hà tiện một chút.

- Thế ông có tới cùng chúng tôi trong bữa tối được không?

Chuyện hành lý chen vô mất một khoảnh khắc.

- Chị tôi. Bác sĩ Diver ở Zurich.”

Dick cúi chào một thiếu phụ chừng hai mươi lăm, cao lớn và đầy tự tin.

Dick nghĩ thiếu phụ vừa ghê gớm vừa lăm nhược điểm, nghĩ nhớ tới nhiều thiếu phụ khác có cái miệng chúm chím như bông hoa.

Dick hứa:

“Sau bữa tối tôi sẽ tới thăm cô. Trước hết tôi phải làm quen với không khí ở đây đã.”

Dick đẩy chiếc xe máy đi, cảm thấy tia mắt của Nicole ngó theo, cảm thấy trên mình mỗi tình đầu không vũ khí, cảm thấy mỗi tình đó len lõi xâm chiếm. Dick đi ba trăm thước leo lên tới khách sạn khác, lấy một phòng, nhận thấy mình đang rũ bụi đường mà không thể nhớ rõ khoảng mười phút vừa qua khác hơn một đám mù men say, có những tiếng nói xuyên qua, những tiếng nói bình thường không biết được rằng Dick đang được yêu.

Mọi người chờ Dick, thiếu thốn sao đó vì vắng Dick. Dick vẫn còn là yếu tố không thể lượng định được. Cô Warren và người trẻ tuổi quốc tịch Ý biểu tỏ niềm hy vọng của họ cũng như Nicole. Phòng khách của khách sạn, nổi tiếng về âm hưởng lạ lùng, đã được thu dọn để bày cuộc khiêu vũ, nhưng vẫn giữ một lối đi nhỏ dành cho mấy bà người Anh đã có tuổi trên cổ có thắt dải lụa, tóc nhuộm, gương mặt thoa phấn màu xám hồng, và mấy bà người Mỹ cũng trạc tuổi đó, với những mái tóc giả trắng như tuyết, áo đen, môi tô màu đỏ anh đào. Cô Warren và Marmone ngồi tại một bàn trong góc, Nicole ngồi đối diện, xéo ở một góc bên kia, cách hai người chừng ba chục thước. Khi Dick tới, có tiếng Nicole nói:

“Ông có nghe tiếng tôi nói không? Tôi nói như thường thôi đó.

- Tôi nghe cô rất rõ.

- *Hello*, bác sĩ Diver?

- Hả, có chuyện gì đó?

- Để ý mà coi, những người ở giữa phòng không nghe thấy tôi nói, còn các người thì nghe thấy.

Cô Warren nói:

- Có một chú bồi đã báo cho tôi biết trước có hiện tượng âm hưởng như vậy. Từ góc nọ qua góc kia... Như là vô tuyến điện vậy.”

Lát sau cha mẹ Marmona cũng tới nhập bọn. Trông rõ ràng họ đối với hai chị em Warren có vẻ tôn kính đặc biệt. Dick cho rằng tài sản của gia đình Marmona có liên quan chi đó với một ngân hàng tại Milano và ngân hàng đó lại liên quan chi đó với đám tư bản Warren. Nhưng Baby Warren muốn nói chuyện với Dick, và muốn với cường lực thúc đẩy đã từng kéo thiếu phụ tới những người đàn ông mới, như thể thiếu phụ bị cột vào sợi dây không có dẫn nhưng phút chốc có thể căng thẳng tới tột độ. Baby không ngớt thay đổi thế của hai chân gác lên nhau, như kiểu cô trình nữ hiện đại lớn tuổi và bị xúc động.

“Nicole có nói với tôi bác sĩ có dự phần trong việc chữa trị và em tôi nhờ ơn một phần lớn nơi bác sĩ mới khỏi được bệnh. Điều mà tôi không hiểu là chúng tôi, vâng chúng tôi, phải làm như thế nào. Ở bệnh viện họ nói rất mơ hồ, họ chỉ bảo Nicole cần phải tự nhiên và vui vẻ. Tôi biết gia đình Marmona có mặt ở đây, cho nên có nhờ Tino đi đón chúng tôi ở ga xe điện leo núi. Bác sĩ đã thấy đó, cậu bé không đòi hỏi, vội bỏ sát trước mặt em tôi như thể hai người thương yêu nhau lắm.”

Dick cười, nói:

- Như vậy tuyệt đối phải lẽ. Tôi còn nhìn thấy một triệu chứng tốt nữa. Hai người cùng làm tôn nhau lên.

- Nhưng làm sao tôi biết được? Không nói chi hết với tôi, hầu như ngay trước mắt tôi, em tôi cắt tóc ngắn tại Zurich, chỉ vì một tấm hình trong vanity Fair.”

- Như vậy tốt lắm. Nicole là một người *shizoide*... một người luôn luôn khác thiên hạ. Làm sao cô thay đổi được điều đó.

- Nhưng như thế là thế nào?

- Như tôi vừa mới nói với cô, một cô gái thích khác người.

- Vâng. Nhưng làm sao phân biệt giữa muốn khác người và điên?

- Sẽ không có chuyện trở nên điên. Nicole tươi mát, mới mẻ và sung sướng. Cô không nên e ngại một chút gì hết,

Baby lại đổi thế khớp của hai đầu gối. Thiếu phụ là một thứ mẫu số chung của hết thảy những phụ nữ không được hiểu, một trăm năm về trước đã say mê Byron. Tuy nhiên, mặc dù mỗi giao tình đau thương với viên sĩ quan hộ giá, nơi thiếu phụ có chút gì khô cứng, gợi nghĩ đôi chút tới tật thủ dâm.

Thiếu phụ tuyên bố:

- Tôi không sợ trách nhiệm. Nhưng tôi chẳng hiểu phải làm gì. Trong gia đình tôi chưa hề bao giờ xảy ra một trường hợp tương tự. Chúng tôi nghĩ rằng Nicole đã có một chuyện gì khổ sở lắm, theo ý tôi thì nguyên do có thể là một cậu thanh niên nào; nhưng thật ra chúng tôi không hề biết có một trường hợp như vậy. Cha tôi bảo ông sẽ giết chết người đó nếu khám phá ra.”

Giàn nhạc chơi bản *Con Bướm tội nghiệp*. Cậu Marmona nhảy với bà mẹ. Bản nhạc này hồi đó còn đang mới. Nghe điệu nhạc và ngó hai vai Nicole đang nói chuyện với ông già Marmona, với mái tóc có lẫn nước sơi tóc bạc giống như những phím dương cầm, Dick tưởng tượng đường cong trên vai như phía lưng của cây vĩ cầm. Dick quay lại ý nghĩ về sự ô nhục, về sự bí mật phải giấu kín. “Ôi, bướm... những khoảnh khắc đã trở thành những giờ lâu”

Baby tiếp tục nói với một vẻ cương quyết nhấn mạnh như muốn xin lỗi.

“Thật tình, tôi có một kế hoạch. Nói ra có lẽ ông sẽ cho là không thiết thực, nhưng người ta bảo tôi rằng Nicole phải được trông nom săn sóc trong vòng mấy năm. tôi không hiểu ông có biết thành phố Chicago không?

- Không, tôi không biết.

- Thế này, ở Chicago có hai khu vực rất cách biệt, khu Bắc ngạn và khu Nam ngạn. Khu North Side sang trọng và nhà cửa tốt. Chúng tôi sinh sống từ lâu tại khu đó, ít nhất cũng trong nhiều năm. Nhưng tại đó có rất nhiều gia đình lâu năm, những gia đình cố cựu của Chicago, nếu ông hiểu ý tôi muốn nói, những gia đình đó còn sống tại khu South Side. Viện Đại học cũng ở tại khu đó. Ở đó nhiều người thấy chật chội, ngộp thở. Dù sao, hoàn toàn khác với khu Bắc. Tôi không hiểu ông có nghe ra điều tôi muốn nói?”

Dick ra dấu bằng đầu. Chỉ chăm chú một chút Dick đã có thể dõi theo những ý muốn nói của thiếu phụ. Thiếu phụ nói tiếp:

- Lẽ dĩ nhiên tại đó chúng tôi không quen biết nhiều người. Cha tôi trợ cấp cho một số bộ môn và một số học bổng. Do đó tôi nghĩ rằng một khi chúng tôi đưa Nicole về Mỹ và đẩy vào nơi đó - chắc ông biết Nicole giỏi âm nhạc và biết nhiều ngoại ngữ lắm - rất có thể xảy ra, đó là điều may mắn nhất đối với Nicole, Nicole yêu một ông bác sĩ có tài nào...”

Dick cảm thấy khó nén một cơn cười rộ. Thì ra gia đình Warren tính mua một ông bác sĩ cho Nicole... Ông có quen một ông bác sĩ dễ thương nào có thể lo được việc ấy không? Thật tình không đáng phải lo lắng cho Nicole, trong một gia đình có thể mua cho cô gái một ông bác sĩ ngoan ngoãn, vừa ra trường, còn mới toanh.

Dick hầu như tự động hỏi:

- Thế nhưng ông bác sĩ đó sẽ nghĩ sao?

- Chắc chắn không thiếu những người sẵn sàng chấp nhận một cơ may như vậy.

Những người ra sàn nhảy đã quay lại, nhưng Baby còn có thì giờ để vội nói nhỏ:

- Đó là việc tôi muốn nói với ông. Nhưng Nicole đâu rồi nhỉ? Con bé chạy đi đâu. Không hiểu nó có lên phòng không? Tôi phải làm gì bây giờ? Tôi không hiểu đây chỉ là một chuyện thường, không quan trọng, hay tôi phải lên kiểm nó?

- Có lẽ cô ta chỉ muốn được yên ổn một mình. Những người đã từng sống riêng biệt đều trở nên quen và lấy làm thích thú.”

Thấy cô Warren không nghe mình, Dick nói:

- Để tôi đi một vòng, có thể tôi sẽ trông thấy cô ta.

Trong khoảnh khắc, toàn bộ khung cảnh trong sương mù cho Dick có cảm tưởng như mùa xuân đến sau bức rèm kín đáo. Đời sống cô đọng trong khu vực chung quanh khách sạn. Dick đi ngang tầng hầm, trông thấy bọn lao công đang ngồi trên những thùng rượu đánh bài bên một chai rượu nho Tây Ban Nha. Khi Dick tới gần con đường lớn sao bắt đầu hiện ra giữa những ngọn tuyết phủ núi Alpes. Trên lối đi hình móng ngựa ngó xuống hồ, Nicole đang đứng lặng giữa hai cây đèn. Dick lặng lẽ tới gần, đi tắt ngang trên bãi cỏ. Cô gái quay lại. Gương mặt tỏ rõ: “Ô kìa, ông đấy ư!” và trong giây phút cô gái như tiếc rằng Dick đã tới đó.

- Chị của cô đang bận khoản không hiểu cô đi đâu.

- Ồ!

Cô gái đã quen bị canh chừng. Cô gái cố gắng giải thích:

- Đôi khi cảm thấy tội hơi... có nhiều... Tôi đang sống một cách bình thản! Đêm nay nghe thứ âm nhạc đó, ... Tôi chỉ muốn khóc.

- Tôi hiểu.

- Ngày hôm nay nhiều xao động, nhiều kích thích.

- Tôi biết.

- Tôi không muốn là con người hoang dã. Tôi đã gây nhiều phiền nhiễu cho mọi người. Nhưng, đêm nay, tôi cần biết phải lảng tránh một lát.”

Cũng như người sắp chết bỗng nhớ đã quên chưa nói chúc thư cất ở đâu, Dick chợt nhớ ra Nicole đã được “cải hóa” do Dohmler và những thế hệ đáng buồn trước y; Dick cũng chợt nhớ ra có bao nhiêu chuyện muốn nói, muốn giải thích với Nicole. Nhưng, một khi đã ghi trong đầu ý nghĩ khôn ngoan đó, Dick chiều theo hấp lực hoàn cảnh đang có trước mặt và nói:

- Cô là một người bảnh nhất! Cô cứ tiếp tục xử sự như bình thường như cô vẫn nghĩ.

- Ông thấy tôi ư? Ông có yêu tôi như vậy không?

- Lẽ dĩ nhiên.

- Còn nếu...”

Hai người chậm rãi đi tới đầu mòm mù sương của cái móng ngựa, cách đó chừng hai trăm thước.

“Nếu... tôi không bị đau, liệu ông có... tôi muốn nói: tôi có phải là thứ thiếu nữ mà ông có thể... Thôi đi! Ông đã thừa biết tôi muốn nói gì.

Dick không thể lui được nữa; Dick bị giam hãm trong một vùng ngoại lý to rộng. Cô gái ở gần kề đến độ nghẹt thở. Nhưng vốn được dạy dỗ đến nơi cho nên Dick đã thoát khỏi và có thể cất tiếng cười vui vẻ và đưa ra một nhận xét nào đó.

- Cô hay thắc mắc vô lý! Trước kia tôi có biết một người đàn ông bị tiếng sét ái tình vì cô y tá của ông ta.

Rồi vừa bước đi Dick vừa kể lại câu chuyện.

Bỗng nhiên Nicole ngắt lời Dick bằng một tiếng lóng ngằn của dân Chicago:

“*Bull!*”

- Tiếng đó thô tục quá!

Cô gái la lên:

- Chứ sao? Ông cứ tưởng rằng tôi không còn chút trí khôn nào nữa. Trước khi bị đau tôi không có chút nào, điều đó đúng. Nhưng bây giờ tôi có. Nếu thật tình tôi không biết ông là người đáng yêu nhất mà tôi đã gặp, ông có quyền nghĩ rằng tôi hãy còn điên. Đó là điều không may cho tôi! Tốt lắm. Nhưng ông đừng lo rằng tôi không biết điều đó. Tôi biết hết những gì cần biết về ông và về tôi.

Dick bị ngỡ ngàng quá chừng. Y nhớ lại những gì của cô Warren chỉ về những bác sĩ trẻ có thể dễ dàng mua được trong những kho hàng trí thức tại Chicago (nam ngạn), và Dick cứng rắn lại.

- Cô là một cô gái đáng yêu vô cùng, nhưng tôi, tôi không thể là một người yêu.

- Ông từ chối cơ may của tôi?

- Cô nói sao?

Thói xấu láo của Nicole, cái quyền xâm chiếm mà cô tự gán cho mình khiến cho Dick phải kinh ngạc. Ngoại trừ trong hoàn cảnh hỗn loạn y không thể tưởng tượng ra cơ may mà Nicole Warren có thể xứng đáng gặp.

- Hãy cho tôi một cơ may, ngay bây giờ...

Tiếng nói của cô gái tắc nghẹn, như chìm sâu trong lồng ngực khi cô gái tiến lại gần Dick. Dick cảm thấy đôi môi tươi trẻ kề sát bên môi mình, nhận thấy tiếng thở dài khoan khoái của tấm thân buông thả trong cánh tay.

Bây giờ chẳng còn chương trình, kế hoạch chi hết, cũng chẳng hiểu Dick có độc đoán tạo nên một cuộc hòa trộn không thể tách rời những ly tử nổi kết, rồi không thể chia rẽ được nữa. Người ta có thể đem liệm hết đi,

nhưng những ly tử đó không bao giờ trở lại được vị trí của chúng trong nấc thang nguyên tử.

Ôm lấy Nicole, nếm hương vị của cô gái trong khi cô gái ngáy một cú lại gần, chính cô gái cũng thường thức đôi môi mới, chìm ngập trong tình yêu của mình, tuy đang đắc thắng và thỏa mãn, Dick thầm cảm ơn trời để còn sống, còn có một đời sống, cho dù chỉ để được trông thấy phản ánh trong đôi mắt ướt của cô gái.

Dick hớn hên nói:

“Trời ơi, hôn cô ngon quá chừng.

Đó chỉ là người ngôn từ. Nhưng bây giờ Nicole đã chế ngự được Dick và biết cách vận dụng; đồng đành, cô gái bỏ đi, để mặc cho Dick chưng hửng như lúc ban chiều bên trong toa xe leo núi. Cô gái tự nhủ “ Để đó, cho hẳn hiểu, thằng cha quá tự phụ! Hẳn đã làm gì ta, trời ơi! Thật tuyệt vời! Bây giờ ta đã nắm được hẳn, hẳn là của ta” Rồi nghĩ tới hậu họa, muốn bỏ trốn... Nhưng chuyện vừa xảy ra thích thú biết chừng nào khiến cho cô gái chậm bước lại, ao ước được uống đến giọt cuối cùng trong chiếc ly ngon ngọt.

Bỗng cô gái rùng mình. Hai ngàn bộ bên dưới, cô gái nhìn thấy chuỗi hột xoàn sáng chói là hai thành phố Montreux và Vevey, và xa hơn, cả Lausanne nữa. Đâu đó bên dưới kia, nghe có tiếng nhạc khiêu vũ dâng lên, từng khúc. Khi đó Nicole đang vận dụng toàn thể bộ não, hoàn toàn bình tĩnh, nhớ lại những chuyện tình cảm vợ vẫn hồi nhỏ, thản nhiên như người kính sau trận đánh uống rượu cho say.

Nhưng cô gái còn thấy hãi sợ Dick đang đứng chống nạnh ở gần bên. thật là tiêu biểu, đứng tựa lưng vào lan can bằng sắt vòng quanh cái móng

ngựa. Cô gái chợt thấy phải nói:

- Tôi nhớ mãi hôm nay đã chờ đợi ông như thế nào ở ngoài vườn, tôi có cảm tưởng nâng cả người tôi trên tay như một giỏ hoa... Dù sao cũng đúng như vậy theo ý tôi nghĩ, tôi nghĩ rằng, tôi đáng yêu lắm, đợi đó để dâng tặng giỏ hoa của tôi.”

Dick kéo cô gái quay mặt lại, cô gái hôn nhiều lần, gương mặt của Dick trở nên to thêm lên mỗi khi ghé gần lại, hai bàn tay cô gái nắm hai vai Dick.

“Kìa trời mưa lớn.”

Bỗng nghe có tiếng súng lớn, từ phía những đồi nho bên bờ hồ. Súng chống mưa đá bắn lên những đám mây để làm tan đi. Đèn trên đường tắt rồi cháy sáng trở lại. Bão nổi lên, nước ban đầu từ trên trời rơi xuống, rồi từ trên núi thác lũ cũng đổ xuống nhảy vọt ào ào trên mặt đường và nơi những miệng cống bằng đá xây. Đồng thời những đám mây đen để sợ kéo kín vòm trời, có những tia chớp vẽ vằn, trong tiếng sấm sét vang động tưởng như núi sắp vỡ đôi. Bên dưới kia, những đợt mây thưa chạy dài, ngang tầm cao với khách sạn. Hồ và núi đều biến mất. Khách sạn có vẻ như ngồi thụp xuống, bị dồn nén dưới những vang động ồn ào, trong cảnh hỗn loạn, trong bóng đêm.

Lúc đó Dick và Nicole về tới tiền đình của khách sạn, tại đó Baby Warren và ba người trong gia đình Marmona đang lo lắng đứng đợi. Thật là thú vị và kích thích từ trong mù sương hiện ra và thấy mình ở đó tươi cười và rung động bởi bao nhiêu xúc cảm khác nhau, giữa những cánh cửa sập mạnh, với trong tai còn phảng phất gió, và hơi ẩm ướt của mưa còn đọng trên áo quần. Trong phòng khiêu vũ ban nhạc chơi một bản luân vũ của Strauss.

Bác sĩ Diver cười một trong những bệnh nhân của ông ta? Đầu đuôi câu chuyện ra sao? Bắt đầu từ đâu?

Baby Warren sau khi đưa mắt soi mói, nói với Dick:

- Thay quần áo xong mời ông trở xuống đây nhé?

- Tôi không có quần áo khác để thay, ngoài mấy chiếc quần cụt.

Trở về khách sạn, mình bận chiếc áo mưa mượn được, chống lại với gió ngược, Dick không thể không cười thâm trong bụng.

“Một cơ may không ngờ.Ồ, đúng như thế, trời ạ! Họ đã định mua cho cô gái một bác sĩ. Họ vẫn có thể tùy thích lựa chọn ở Chicago.”

Nổi giận vì sự khắt khe của mình, Dick thầm xin lỗi Nicole; Dick nhớ lại chưa từng biết một thứ gì trẻ và tươi như đôi môi của Nicole; Dick nhớ lại những giọt nước mưa lăn như những giọt lệ trên đôi má bằng sứ mịn và bóng. Im lặng của cơn bão tan đánh thức Dick dậy vào khoảng ba giờ sáng, Dick ra đứng bên cửa sổ. Sắc đẹp của Nicole từ triền núi dâng lên, tràn vô gian phòng, như bóng ma lách qua những tấm rèm sột soạt...

Sáng hôm sau Dick leo hai ngàn thước tới ngọn núi Naye, thích thú nhận thấy người tài xế hôm qua cũng dùng ngày nghỉ để leo núi. Sau đó Dick trở xuống bằng cáp triền núi bên kia để tới Montreux bơi dưới hồ. Khi trở về khách sạn vừa kịp ăn bữa tối. Có hai bức thư đợi sẵn;

“Thưa đại úy,

Tôi không hổ thẹn vì chuyện đêm qua. Đó là một thú vị nhất đã xảy ra tới cho tôi, cho dù tôi không bao giờ gặp lại ông nữa, tôi vẫn sung sướng vì chuyện đó đã xảy ra”

Như thế mới là khó nghĩ. Bóng dáng nặng nề của bác sĩ Dohmler tan biến khi Dick mở phong thư thứ hai:

“Thưa bác sĩ Diver, tôi có điện thoại tới nhưng ông đi vắng. Tôi không hiểu có thể yêu cầu ông giúp cho một việc lớn. Công việc bất ngờ buộc tôi phải trở về Paris và tôi nhận thấy tôi sẽ đỡ mất thì giờ bằng cách đi qua Lausanne. Ông có thể cùng với Nicole trở về Zurich, vì nghe ông nói thứ hai ông sẽ trở về đó? Ông sẽ gửi Nicole lại ở bệnh viện. Như vậy có làm phiền ông nhiều không?

Kính thư,

BETH EVAN WARREN

Dick nổi xung lên. Cô Warren thừa biết rằng Dick tới đây bằng xe máy. Nhưng cô ta đã khéo léo viết thư để Dick không thể từ chối được. Cô ta muốn cho hai người lao vào với nhau đây... Mê hoặc... và tiền Warren!

Dick lẫm. Baby Warren không có ý định như Dick đã gán cho. Thiếu phụ đã dò xét Dick, bằng con mắt của một người đàn bà quen giao thiệp bên ngoài; Baby đã đo Dick bằng cái thước chật hẹp của một người bị Anh hóa và đã không lượng định được Dick ở trình độ mong muốn, tuy rằng thật ra thiếu phụ thấy Dick rất dễ thương. Nhưng, đối với Baby Dick có vẻ “trí thức” quá và Baby liệt Dick vào cùng một hạng với một số người, vừa rách mướp vừa snob, mà thiếu phụ đã quen nhiều quá thành ra không còn là thứ hạng nhất nữa. Baby không thấy có cách nào để khiến cho Dick trở nên một người quý phái theo như ý nghĩ của ta được.

Với lại, Dick là người bướng bỉnh. Baby đã thấy nhiều lần Dick “tách ra” khỏi câu chuyện đang nói để rút lui vào sau hai con mắt của y. Vốn đã không thích cái lối tự do và tự nhiên của Nicole hồi còn nhỏ, bây giờ thiếu phụ đã nhận thấy cô em không thể nào chữa trị được. Và chàng bác sĩ Diver không phải là thứ y sĩ mà Baby có thể coi như người trong nhà. Baby chỉ muốn lợi dụng Dick cho sự thuận tiện riêng của mình.

Nhưng điều yêu cầu của thiếu phụ đã khiến Dick tưởng rằng mình được lựa chọn. Một chuyến du hành bằng xe lửa có thể là một chuyện ghê gớm, hay một chuyện khó chịu, hay một chuyện tức cười. Và đó cũng có thể là một thứ nước rút, một chuyến dự bị cho một cuộc du hành khác, cũng như trọn một ngày ở cùng với người bạn có thể thấy quá dài từ lúc vội vàng ra đi buổi sáng cho đến lúc cả hai nhận ra sắp đối lã. Tối buổi chiều, cuộc du hành lần lần kém thích thú, nhưng sau cùng lại vui lên. Dick buồn nhận thấy nỗi vui mỏng manh của Nicole. Tuy nhiên đó cũng là một an ủi cho cô gái được quay lại nơi tổ ấm duy nhất của mình. Bữa đó hai người trẻ tuổi không nói chuyện yêu đương. Nhưng khi Dick từ biệt cô gái trước cửa căn nhà buồn chán bên hồ Zurich và cô gái còn quay đầu lại để ngó theo, Dick hiểu rõ rằng vấn đề của Nicole từ nay là vấn đề của hai người.

Một ngày tháng chín, tại Zurich, bác sĩ Diver uống trà với Baby Warren.

Thiếu phụ nói:

- Tôi không cho là việc đó nên làm. Tôi không tin rằng đã hiểu những lý do của ông đưa ra.

- Tôi mong cô không nói ra những lời khó nghe với chúng tôi,

- Dù sao tôi cũng là chị của Nicole.

- Điều đó không cho cô có quyền nói ra những lời lẽ khiếm nhã.

Dick bực mình, biết có bao nhiêu chuyện như thế không thể nói ra với người đối diện.

- Nicole giàu lắm. Nhưng điều đó không hàm ý rằng tôi là một người đào mỏ.

Baby bướng bỉnh phàn nàn:

- Đúng như vậy, Nicole giàu lắm.

- Nói cho ngay vốn liếng của Nicole có bao nhiêu?

Baby giựt mình. Dick cười gằn, nói tiếp:

- Chắc cô cũng nhận thấy những chuyện đó đáng tức cười lắm! Tôi muốn được nói chuyện với một người đàn ông trong gia đình.

- Tôi được toàn quyền quyết định. Không phải là chúng tôi... cho ông là một người đào mỏ. Chúng tôi không biết ông là ai.

Dick đáp:

- Tôi là y khoa bác sĩ. Cha tôi là một mục sư, bây giờ đã về hưu. Chúng tôi quê tại Buffalo, quá khứ của tôi có thể đem ra xét nét. Tôi theo học ở New Haven; sau đó tôi được học bổng Cecil Rhodes. Ông cố của tôi là thống đốc tiểu bang Bắc Carolina, tôi là dòng dõi của Mad Anthony Wayne.

Baby hồ nghi hỏi:

- Mad Anthony Wayne là ai?

- Mad Anthony Wayne?

Dick lắc đầu, chán ngán, vừa đúng lúc Nicole xuất hiện ngoài hiên của khách sạn, đang đưa mắt kiếm hai người.

Dick nói:

- Mad Anthony Wayne là người điên khùng đến độ tích lũy và để lại nhiều tiền như Marshal Field.

- Những chuyện đó vừa đẹp vừa tốt...

Baby có lý và tin chắc như vậy. Đem đối diện với cha của thiếu phụ thì ông ta hơn hết mọi mục sư. Gia đình Warren là một gia đình công tước Mỹ không có tước vị. Chỉ riêng cái tên đó, ghi trên sổ khách sạn hay ký một lá thư giới thiệu, hay được nhắc tới trong một hoàn cảnh nào khó khăn, bao giờ cũng gây nên một sự biến đổi nơi những người đọc thấy, và đã kết tinh nơi Baby một ý thức về địa vị xã hội của mình. Baby đã học được nơi người Anh những dữ kiện đó vì họ đã biết từ hai trăm năm trước. Nhưng Baby không biết rằng đã hai lần Dick muốn liệng cái chén uống nước vào mặt mình. Lần thứ ba Dick bị ngăn lại bởi sự hiện diện của Nicole. Cô gái tìm thấy bàn hai người ngồi và tiến tới, tươi tắn, mát mẻ, trong buổi chiều tháng chín.

Có mạnh giỏi không, thừa luật sư? Ngày mai chúng tôi đi Côme, chúng tôi sẽ ở lại đó một tuần, rồi sẽ trở về Zurich. Bởi thế tôi muốn ông và chị tôi lo cho xong vụ đó đi - vì đối với chúng tôi món tiền sẽ có không có gì là quan trọng hết. Chúng tôi tính sẽ sống rất đơn giản tại Zurich trong vòng hai năm, tại đây Dick có đủ phương tiện cho chúng tôi sống. Không, Baby, em không đến nỗi không thực tế quá như chị tưởng. Em chỉ cần tiền để may mặc và lo những chuyện riêng... Ồ? Nhưng như thế thì nhiều hơn... Có thật gia đình Warren có thể cho tôi tới chừng đó không? Tôi tin chắc là không bao giờ tôi có thể tiêu xài hết số tiền đó. Chị có được như vậy không? Tại sao chị được nhiều hơn?... *All right*, cứ để cho phần của tôi tích lũy lên... Không. Dick từ chối không lý lẽ chi hết tới phần của cái của tôi. Tôi sẽ có cảm tưởng to phình lên vì tiền tôi có bằng của hai người... Baby, chị có nghĩ rằng thật tình Dick như thế nào... rằng... rằng... À, tôi phải ký tên vào đâu? Ồ, xin lỗi.

... Dick, mình có thấy đáng tức cười, trơ trọi chỉ có hai chúng ta với nhau không? Không có chỗ nào khác để đứng ngồi, ngoại trừ ở sát kề nhau. Liệu chúng ta có yêu nhau và chỉ biết có yêu nhau mà thôi không? À, chính

em mới là người yêu nhiều nhất, em có thể nói rõ lúc nào mình cách xa em ra, cho dù chỉ một chút xíu thôi. Trước em cứ tưởng có những người khác ở chung quanh thật là tuyệt vời, bây giờ em lại thấy tuyệt vời nhất là cứ đưa tay ra đã thấy có mình, nóng hổi, ở bên em, trong giường...

... Xin ông vui lòng điện thoại cho nhà tôi, ở bệnh viện. Vâng, sách đó có bán khắp nơi. Người ta đang tính dịch ra sáu thứ tiếng. Phần tôi phải lo bản dịch Pháp văn, nhưng hồi này tôi mệt quá. Tôi sợ bị té. Tôi cảm thấy nặng nề và vụng về quá... như thể chiếc bánh cuốn tròn cứ dựng cho đứng thẳng lại sụp xuống. Cái *sthéto* lạnh áp bên tim tôi... và cảm tưởng tội nhất của tôi: tôi mang phú hết^[2]... Ồ, cái bà đáng tội nghiệp tại bệnh viện, với đứa nhỏ tim có tật bị bệnh xanh da. Tốt hơn là nên để cho thằng nhỏ chết đi. Bây giờ chúng tôi tất cả có những ba người, còn gì tuyệt diệu cho bằng?

... Dick ạ, như vậy không hợp lý. Chúng ta có nhiều lý do chính đáng để lấy căn nhà rộng hơn. Tại sao chúng ta cứ phải tự chế, vì lý do đơn giản là có nhiều tiền Warren hơn tiền Diver? Ồ, cảm ơn cameriere, chúng tôi đã đổi ý. Ông mục sư người Anh bảo chúng tôi rằng ở đây, ở Orvieto, rượu nho tuyệt hảo. Thứ rượu đó chở đi nơi khác mất ngon đi phải không? Có lẽ vì vậy cho nên ít nghe nói tới thứ rượu nho ở đây; chúng tôi ưa uống rượu nho lắm, chú bồi ạ,

Những hồ trong vùng được đào trong lớp đất sét nâu và sườn núi có những nếp nhăn như trên bụng người ta vậy. Chú thợ ảnh có chụp cho tôi một tấm, với mái tóc buông xõa bên lan can chiếc tàu ở Capri. Người lái tàu hát: “Vĩnh biệt thạch động xanh. Hãy trở lại hãy trở lại gần đây nhé”. Rồi sau đó, đi xuôi xuống chỗ bụng chân ấm đạm và nóng của “chiếc ủng” Ý đại lợi với tiếng gió thổi dài chung quanh những tòa lâu đài trong mộng, và những người chết rình rập trên những ngọn núi...

... Chiếc tàu rất dễ chịu. Gót chân chúng tôi cùng gõ nhịp trên sàn tàu. Đây là chỗ không có gió, cứ mỗi khi tàu lượn vòng ra ngoài khu vực không gió, tôi cúi mình về phía trước đón gió ngược, và tôi khép vạt áo tươi lại, trong khi vẫn giữ đồng nhịp bước với Dick. Chúng tôi hát những điệp khúc ngu xuẩn.

Oh - oh - oh - oh

Other flamingoes than me

Oh - oh - oh - oh

Other flamingoes than me.

Đời sống với Dick thật thú. Những người nằm dài trên ghế vại ngó chúng tôi. Một người đàn bà lẳng tai nghe chúng tôi hát bản gì. Dick chán hát khi đi một mình. Dick ơi, anh bước đi một cách khác, khi một mình, qua một không khí đậm đặc hơn. Anh sẽ lách qua bóng những chiếc ghế, qua làn khói từ ống khói tàu rớt xuống. Anh cảm thấy phản ánh của anh lướt trong mắt những người ngó anh. Anh không còn ở trên một hải đảo nữa. Nhưng em cho rằng anh cần đụng tới cuộc đời để có thể lấy đà cho anh.

Ngồi trên sàn chiếc thuyền cấp cứu, tôi ngó ra nơi trời biển giao nhau, để mặc cho tóc trôi đi, chói sáng dưới nắng. Tôi tự tách rời, im lặng, tựa lưng trên trời, chiếc tàu chỉ có việc đem bóng dáng của tôi tới mãi nơi sâu thẳm xanh biếc của tương lai... Tôi là một thứ Pallas Athéné được trân trọng trạm khắc trên mũi một chiến thuyền... Tiếng nước vỗ trong những phòng vệ sinh công cộng, bọt biển, giống như thứ lá cây màu xanh lục ngọc, than vẫn chung quanh lái tàu.

... Năm nay chúng tôi đi du ngoạn rất nhiều, từ Woollomooloo Bay đến Biskra. Trên bìa sa mạc Sahara, chúng tôi đi qua một bầy châu chấu, nhưng chú tài xế lại bảo đó là bầy ong! Buổi tối trời thấp, tràn đầy bóng dáng một thần linh kỳ lạ và rình mò...Ồ! Tội nghiệp con bé Ouled Nail trần truồng... đêm ồn ào vì tiếng trống Sénégal, tiếng sáo, tiếng lạc đà hí, và những người bốn xứ nhảy múa chân dậm trên những đôi dép làm bằng vỏ xe hơi cũ.

Nhưng khi đó tôi đã ra đi. Xe lửa, bãi biển, tôi không cần biết. Chính vì vậy mà Dick đã đưa tôi đi du lịch. Nhưng sau khi đứa con thứ hai của tôi sinh ra, con bé Topsy, mọi sự trở lại u tối.

... Nếu tôi có thể gởi mấy chữ cho chồng tôi đã cho rằng nên để tôi lại đây, trong tay những kẻ chẳng hiểu công việc của họ là chi hết! Người ta bảo con tôi là giống da đen. Thật không có trò gì ngu xuẩn cho bằng! Chúng tôi tới Phi châu chỉ cốt để thăm Timgad vì trong đời tôi thích thú nhất là khảo cổ. Tôi rất ngán dốt nát và luôn luôn bị nhắc chừng như vậy.

... Khi nào tôi khỏi hẳn, tôi muốn trở nên một con người thật bảnh, như anh vậy, Dick ạ. Tôi muốn học y khoa. Nhưng đã quá trễ mất rồi. Chúng tôi cần phải tiêu sài số tiền của tôi, chúng tôi cần mua một ngôi nhà. Tôi chán sống trong những khu nhà chung cư và luôn luôn cứ phải chờ mong anh. Anh bảo ngấy Zurich quá vậy mà anh không bỏ ra được chút thì giờ viết cho tôi ở đây; và anh còn bảo rằng đối với một nhà bác học không viết tức là tự thú sự kém cỏi của mình. Còn tôi, tôi sẽ quan sát hết lãnh vực kiến thức và tôi sẽ chọn một môn gì để nghiên cứu cho thật sự hiểu biết về một môn gì, đến độ tôi có thể bầu víu lấy nếu tôi bịnh trở lại. Anh sẽ giúp em, Dick nhé? Như vậy tôi sẽ không cảm thấy tội lỗi nữa. Chúng tôi sẽ sống bên một bãi biển nóng, tại đó chúng tôi có thể phơi nắng và trẻ mãi bên nhau.

... Đây sẽ là cái “xưởng” của Dick. Ồ, cả hai chúng tôi cùng nghĩ như vậy một lúc. Chúng tôi đi qua Tarmes đến hơn một chục lần, và chúng tôi tới đây, gặp những căn nhà bỏ trống, ngoại trừ hai chuồng ngựa. Để tận hưởng những căn nhà đó chúng tôi nhờ một người Pháp đứng trung gian, nhưng Hải quân đã gửi nhân viên tình báo tới đây khi hay tin chúng tôi, những người Mỹ, đã mua một phần trong một ngôi làng trên núi. Họ đã thử kiểm tra xem trong số vật liệu có cỗ đại bác nào không... sau cùng đến Baby phải vận dụng những thế lực tại Bộ Ngoại Giao ở Paris chúng tôi mới yên.

Mùa hè không ai xuống vùng Riviera hết, do đó chúng tôi hy vọng có thể mời được vài người bạn và có thể yên ổn làm việc. Tại đây có một vài người Pháp. Tuần trước Mistinguett đã ngạc nhiên hết sức thấy khách sạn mở cửa, và Picasso, và người đã viết cuốn “Đừng ở trên miệng”

... Dick ơi, tại sao anh lại ghi trong sổ khách sạn Mr and Mrs Diver chứ không phải là bác sĩ và Mrs Diver? Em cứ tự hỏi... tình cờ em nghĩ như vậy. Anh đã dạy em rằng công việc là tất cả, em cũng tin như anh. Anh có thói quen bảo rằng một người đàn ông biết nhiều thứ và đến lúc không biết chi hết chỉ còn là một con người tầm thường như mọi người khác. Điều cần thiết là phải có quyền hành trước khi ngưng hiểu biết... nếu anh có ý muốn làm đảo lộn hết mọi sự ở đời, *all right*, nhưng có cần thiết để cho Nicole của anh phải theo anh bằng cách đi bằng hai tay không, anh yêu?

... Tommy bảo rằng tôi ít nói. Sau lần thứ nhất khỏi bệnh tôi đã nói chuyện rất nhiều với Dick, mãi cho tới đêm khuya, trong khi hai người ngồi trên giường hút thuốc lá; sau đó chúng tôi vùi đầu trong gối để khỏi bị chói nắng lúc sáng dậy. Đôi khi tôi hát và vui đùa với loài vật, tôi cũng có bạn nữa, chẳng hạn như Mary. Khi chúng tôi, Mary và tôi, nói chuyện, không một ai trong hai chúng tôi nghe những lời người kia nói. Nói chuyện là việc của đàn ông. Tôi đã là con trai của tôi, nhớ lại sao nó chậm chạp và nhiều thận trọng như thế. Đôi khi tôi lại là bác sĩ Domler, và một lấy nào tôi sẽ có

thế là một khía cạnh của chính anh, Tommy Barban. Tommy mê tôi, hình như thế, nhưng mê một cách nhẹ nhàng, coi bộ không phải quản ngại chi hết..., nhưng để để cho anh ta và Dick có những lúc ngó nghiêng nhau. Dù sao tóm lại tất cả đều tốt đẹp. Tôi được bao vây bởi những bạn yêu mến tôi rất nhiều. Tôi ở đây trên một bãi biển lạng lẽ với chồng và hai con tôi. Mọi sự đều tốt đẹp... nếu tôi có thể dịch xong sang Pháp văn cái bài đáng ghét dạy nấu món gà kiểu Maryland. Những ngón chân tôi vùi trong cát thấy nóng bỏng.

Có, tôi sẽ gặp... Còn nhiều người mới lạ nữa. Ồ, cô thiếu nữ đó - anh bảo cô bé ấy giống ai nhỉ?

... Không, tôi chưa coi. Ở đây chúng tôi không có mấy cơ hội coi những phim Mỹ mới. Rosemary gì? Này, chúng ta trở nên rất thời thượng, ngay cả trong tháng bảy... Tôi thấy có vẻ kỳ cục. Đúng. Cô bé rất xinh đẹp... nhưng đôi khi chúng ta cũng có thể quá đông...

Bác sĩ Diver và bà Elsie Speers cùng ngồi tại quán cà phê Đồng Minh vào tháng tám, dưới bóng mát những ngọn cây đầy bụi bám. Ánh chói của mái *mica* dụi bột trên mặt đất đang bị nung đốt, một vài thoáng gió *mistral* được lọc qua vịnh Estérel, làm đung đưa những chiếc thuyền đánh cá ở bến, những cột buồm thẳng đứng đây đó chìa lên nền trời âm đạm.

Mrs Speers nói:

“Sáng nay tôi mới nhận được một bức thư. Thật là một cuộc phiêu lưu ghê gớm các ông đã trải qua với bọn da đen đó! Nhưng Rosemary có cho biết là ông đã tuyệt đối đáng kính đối với nó.

- Rosemary đáng lẽ ra phải được một tấm huy chương... Thật ra thì khó chịu hết sức. Riêng có một người không thấy bối rối chút nào, đó là Abe North. Anh ta đáp máy bay đi Le Havre, có lẽ đến nay vẫn chưa rõ hết mọi chuyện.

Bà Speers thận trọng nói:

- Tôi rất tiếc khi nghe thấy nói bà Diver bị ảnh hưởng vì vụ này.”

Rosemary có viết trong thư: “Nicole coi bộ tức giận lắm. Tôi không muốn cùng đi với hai người vì tôi nghĩ rằng Dick cứ lo săn sóc cho vợ cũng đã hết cả ngày giờ rồi.”

“Bây giờ Nicole đã hoàn toàn trở lại như thường.”

Dick hầu như đã bực mình khi trả lời vậy.

“Thế là ngày mai bà sẽ khởi hành? Chùng nào bà sẽ xuống tàu?”

- Ngay bây giờ đây.

- Trời ơi! Bà ra đi như vậy buồn quá!

- Chúng tôi rất bằng lòng đã tới đây, nhờ có ông, những ngày ở đây của chúng tôi rất thích thú. Ông là người đàn ông thứ nhất đã khiến cho trái tim của Rosemary phải đập mạnh...”

Một cơn gió thổi quanh những ngọn đồi đá vôi-ban trên bến la Napoule. Mọi người ngủ thấy trong hơi gió thổi tiết sắp thay đổi rất mau. Khoảng thời gian nồng nàn giữa mùa hạ, như đang lúc đó, đã trôi qua.

“Lẽ dĩ nhiên Rosemary phải có những mối tình ngắn ngủi như vậy, nhưng sớm muộn bao giờ nó cũng gởi người con trai tới để... (Mrs Speers cười) để giải phẫu.

- Còn tôi, tôi đã may mắn không gặp trường hợp như vậy...

- Tôi không biết làm cách nào. Nó bắt đầu yêu ông ngay từ trước khi ông nhận thấy. Tôi có khuyên nó cứ tiến tới.”

Dick nhận thấy trong những kế hoạch của bà Speers không hề có trù liệu một điều gì đứng ở quan điểm của chính Dick và của Nicole. Dick cũng nhận thấy sự vô luân của mình bắt nguồn ngay từ những điều kiện ẩn núp của mình. Đó là quyền của Dick, đó là món lưu liễm đền bù cho sự rút lui của những cảm xúc cá nhân. Đàn bà nhất định có thể làm được bất cứ việc gì trong cuộc tranh đấu giành lấy sự tồn tại và có thể ít khi tin rằng đã làm

những tội lỗi mà đầu óc bọn đàn ông bịa ra thí dụ như tội “tàn nhẫn”. Chừng nào mà trò chơi ái tình và đau khổ còn tiếp diễn trong những chừng mực chấp nhận được, bà Speers có thể đứng ngoài mà ngắm thán nhiên không thua những hoạn quan. Bà ta không trù tính cả đến trường hợp Rosemary “bị tai họa” hoặc giả bà ta đã chắc rằng chuyện đó không thể xảy ra chẳng?

“Nếu những lời bà nói là đúng, tôi không tin vụ đó đã không gây một tai hại nào cho cô ta hết.”

Y giữ cho tới cùng điều tự phụ rằng có thể nghĩ tới Rosemary một cách khách quan, nói tiếp:

“Cô ta đã vượt quá điều đó. Thiếu gì những giai đoạn quan trọng trong đời đã khởi đầu một cách tình cờ.

Bà Speers nhấn mạnh:

- Vụ này đâu có bất ngờ. Ông đã là người đàn ông thứ nhất, ông là một lý tưởng đối với nó. Thư nào viết về nó cũng nói như vậy.

- Cô ta là một người rất lễ độ...

- Ông và Rosemary là hai người lễ độ nhất đời tôi từng được gặp: Nhưng những điều đó nói ra đều do lòng chân thành.

- Sự lễ độ của tôi đã do tim tôi xúi bảo.”

Điều đó đúng một phần nào. Dick đã học được của ông bố những cung cách lễ phép hơi quá đáng của người thanh niên Mỹ tại các tiểu bang miền Nam lên miền Bắc sau cuộc nội chiến. Thường họ dùng tới những lễ phép

đó và cũng thường họ không thèm đếm xỉa tới, vì lẽ phép không phải là một phản kháng với những gì thật sự là ích kỷ, mà với những gì có bề ngoài ích kỷ.

Dick chợt nói:

“Tôi yêu Rosemary. Đó phần nào cũng là một nhược điểm ở nơi tôi khi tôi nói ra với bà.”

Những chuyện đó Dick thấy có vẻ kỳ quái đôi chút và hầu như chính thức, và phải để lại một kỷ niệm bất diệt trên những bàn ghế nơi quán cà phê Đồng Minh. Dick đã cảm thấy sự xa vắng cô gái. Trên bãi, Dick chỉ nhớ tới làn da bị sạm nắng trên vai cô gái. Ở Tarmes, khi đi qua trong vườn, Dick bước trên những vết chân của cô gái; và bây giờ giàn nhạc chơi bài Carnival de Nice, vang vọng những điên cuồng của năm qua, gây nhớ lại cho Dick sự nhịp nhàng nhảy múa của toàn thân cô gái. Trong vòng chừng một trăm giờ, cô gái đã chiếm lĩnh hết phần ma quái u ám của thế gian, chất cả độc dược làm mù mắt, chất tinh cà phê biến đổi năng lực bắp thịt thành năng lực thần kinh, chất của *mandragore* buộc phải điều hòa...

Phải cố gắng Dick mới chấp nhận lại ảo tưởng rằng mình cũng chia sự đứng ngoài với bà Speers. Dick nói:

“Bà và Rosemary không giống nhau chút nào. Sự khôn ngoan mà cô ta đã học được nơi bà đã biến thành của chính cô ta, trong chiếc mặt nạ đưa ra với bên ngoài. Rosemary không suy ngẫm. Những căn rễ sâu thẳm nhất của cô ta là đặc tính Ireland và lãng mạn, và vô lý.”

Bà Speers cũng thừa biết Rosemary, mặc dù những tế nhị bề ngoài, đúng là một thứ ngựa non, thừa hưởng trực tiếp để đại úy D. Hout, U.S.A. Nếu đem cô gái bỏ làm đôi để nghiên cứu người ta sẽ thấy trái tim, lá gan và

linh hồn cô gái to tướng, được dồn nén lại với nhau dưới một lớp vỏ ngoài đáng yêu.

Khi từ biệt Elsie Speers, Dick mới nhận thấy trọn vẹn cái duyên nơi bà ta. Dick hiểu rằng đối với y bà ta còn hơn là mẹ của Rosemary. Dick có thể sản xuất ra một Rosemary được, nhưng không bao giờ Dick có thể sáng chế ra bà mẹ. Nếu tấm áo choàng, đôi đinh thúc ngựa và những hộp xoàn mà Rosemary đã mang theo đi là những món trang sức mà Dick đã khoác lên cho cô gái, Dick rất thích thú, ngược lại, được ngắm cái duyên của bà mẹ, với sự tin chắc mình không phải là tác giả. Bà mẹ có vẻ chờ đợi... chờ đợi chẳng hạn một người đàn ông sẽ hoàn thành một cái gì còn quan trọng hơn là sự bà ta đã có, một trận chiến, hay một chiến dịch trong đó người đàn ông không bị làm phiền, không bị thôi thúc. Khi đã hoàn tất, người đàn ông sẽ tìm thấy bà ta vẫn ngồi đó đợi, không nóng nảy, không sốt ruột, trên chiếc ghế cao, lần giở từng trang báo.

“Từ biệt... tôi mong bà và Rosemary cả hai không bao giờ quên rằng, Nicole và tôi, chúng tôi đã biết yêu quý bà và Rosemary rất nhiều.”

Trở về từ biệt thự Diana, Dick đi tới xưởng làm việc, mở rộng những cánh cửa đóng kín của che bớt ánh nắng chói lọi lúc trưa. Trên hai cái bàn dài, trong một cảnh hỗn độn có ngăn nắp được xếp đầy những vật liệu cho cuốn sách của y. Cuốn I, nói về sự sắp xếp loại, đã được hoan nghênh đôi chút trong một ấn bản nhỏ có trợ cấp. Dick đang điều đình tái bản. Cuốn II sẽ là một công trình rộng rãi khai triển cuốn sách nhỏ thứ nhất của Dick: cuốn: *Tâm ký học cho những chuyên viên về bệnh thần kinh*. Như nhiều tác giả khác, Dick nhận thấy mình chỉ có chừng một hoặc hai tư tưởng, và Dick cảm thấy bộ sách học khiêm tốn của mình đã được ấn hành tới kỳ thứ năm mươi bằng Đức văn, gói ghém trọn vẹn những mầm mống của trọn vẹn những gì Dick sẽ nghĩ và biết.

Nhưng Dick không thể ngăn nổi một cảm tưởng khó chịu: Dick tiếc những năm đã mất đi ở New Heaven. Nhưng nhất là Dick cảm thấy có sự bất động giữa sự sang trọng cứ bành trướng thêm trong đó đôi cặp Diver đang sống và sự cần thiết phải phơi bày điều đó ra mà Dick coi như một hậu quả tất nhiên. Nhớ lại câu chuyện của người bạn Rosemary về người đã bỏ ra nhiều năm nghiên cứu bộ óc con trút, Dick nghi rằng trong lúc này đang có những người Đức kiên nhẫn, tại các thư viện ở Bá linh và Viên, chuẩn bị để hót trước mình. Bởi thế Dick hầu như quyết định phải cho xuất bản ngay cuốn sách trong tình trạng hiện thời, thành một cuốn độ chừng một trăm ngàn chữ, không có tài liệu đính kèm như thể mào đầu cho những cuốn khác bác học hơn sẽ được xuất bản tiếp theo.

Đi bách bộ trong gian phòng được chiếu sáng rực rỡ bởi nắng chiều, Dick quyết định thực hiện dự tính đó. Với kế hoạch mới, Dick có thể thực hiện xong trước mùa xuân sắp tới. Dick cảm thấy với một người có một nghị lực như mình mà suốt một năm trường bị theo đuổi bởi sự nghi hoặc ngày một lớn, điều đó cho thấy có một sai lầm căn bản nào. Dick đặt những thanh sắt mạ vàng dùng để chặn những chồng ghi chú. Dick quét dọn trong phòng, vì không người làm nào được quyền vô đây, rửa sơ qua cái chậu rửa tay, sửa lại tấm rèm và biên phiếu đặt hàng gửi cho nhà xuất bản ở Zurich. Rồi Dick uống một ly nhỏ rượu *gin* có pha thêm hai phần nước lã.

Dick ngó thấy Nicole ở ngoài vườn. Phải ra gặp Nicole Dick thấy nặng nề quá. Trước mặt vợ, Dick phải giữ một bề ngoài an nhiên hoàn toàn, và cứ thế hôm nay, ngày mai, tuần tới và năm tới nữa. Suốt đêm, ở Paris, Dick ôm vợ trong tay, trong khi Nicole ngủ một giấc nhẹ nhàng dưới ánh sáng đèn đêm. Sáng sớm, thấy vợ có vẻ bối rối, Dick đã phải an ủi bằng những lời âu yếm bao dung. Nicole ngủ lại và Dick vui mặt trong mái tóc thơm phức của vợ. Trước khi Nicole tỉnh dậy, Dick đã thu xếp đủ mọi việc cần thiết bằng cách dùng máy điện thoại ở phòng bên. Rosemary sẽ tới ngụ tại một khách sạn khác. Cô gái tiếp tục phải giữ vai chính trong phim *Daddy's*

girl, và cũng tránh không đến chào biệt hai người. Dick và Nicole sau khi chất những món mua sắm rất nhiều trong rương ngay buổi trưa sẽ cùng đi xuống vùng Riviera.

Sau đó đã có một phản ứng. Khi hai người đã ngồi trên toa xe có giường ngủ, Dick nhận thấy Nicole đang chờ phản ứng đó, và phản ứng đã xảy ra, nhanh chóng và mãnh liệt, trước khi đoàn xe lửa vượt qua khỏi đường xe vòng ngoại thành. Ý muốn duy nhất của Dick khi đó là nhảy xuống đất trước khi đoàn xe đủ tốc lực và chạy tới kiểm Rosemary. Dick mở một cuốn sách cầm cúi đọc, cảm thấy Nicole đang theo dõi mình đầu ghé trên gối, ở phía bên kia gian phòng. Không thể đọc được Dick làm bộ mỗi mệt, nhắm mắt lại. Nhưng Nicole tiếp tục ngó Dick, tuy Nicole nửa thức nửa ngủ vì vẫn còn ảnh hưởng của thuốc ngủ đã uống, thiếu phụ cảm thấy an ủi và hầu như sung sướng thấy bây giờ Dick lại là của mình.

Nhắm mắt lại càng trệ, vì theo nhịp bánh xe chuyển động, Dick nghĩ: tìm thấy, đánh mất, tìm thấy, đánh mất... nhưng để khỏi tỏ lộ sự bối rối của mình, Dick cứ nằm đó, nhắm mắt, chờ tới trưa. Tối bữa ăn mọi sự trở nên khá hơn. Bao giờ cũng là một bữa ăn tuyệt hảo. Một ngàn bữa trưa ăn tại các quán trọ, khách sạn, quán ăn ở ga xe lửa hay phi cảng đã tạo cho hai người một mớ hùng hậu những kỷ niệm chung. Sự vội vã cố hữu của những chú bồi tại những toa phòng ăn trên xe lửa, những chai rượu nho và nước sôi bé xinh, thức ăn rất ngon của hãng xe lửa PLM cho hai người ảo tưởng là đâu đã trở lại đó; nhưng đây gần như lần đầu tiên Dick đi du lịch cùng với Nicole để *trốn chạy* chứ không phải để tìm đến một cái gì. Dick uống hết cả một chai rượu nho, trừ một ly rót cho Nicole. Hai người nói chuyện về nhà cửa, con cái. Nhưng một khi trở về phòng riêng hai người trở lại im lặng, như hết trường hợp đã xảy ra trong quán ăn trước vườn Luxembourg. Rồi xa một nỗi buồn, dường như cần phải bước đi ngược lại những bước đã đưa tới đó. Dick cảm thấy dễ dàng nóng nảy, khác hẳn với thói quen thường nay. Đột nhiên Nicole nói với Dick:

“Em thấy đột ngột bỏ rơi Rosemary như vậy chẳng *chic* chút nào. Mình có thấy cô ta *all right* không?”

- Nhất định là vậy. Cô ta có đủ tư cách để lo cho mình bất kỳ ở đâu.

Và Dick nói thêm để khỏi hạ giá trị Nicole:

- “Dù sao, cô ta cũng là một đào hát, cho dù luôn luôn có bà mẹ ở sau lưng, cô ta cũng vẫn biết cách tự mình lo liệu lấy.

- Cô bé xinh đẹp hết sức.

- Cũng chỉ là một cô bé con.

- Dù sao cũng đáng mê.”

Hai người nói những câu không có mục đích, người nọ nói hộ người kia.

Dick nói:

“Cô bé không được thông minh như tôi tưởng.

- Ồ, cô ta rất lanh lợi, rất tân tiến.

- Chẳng đến thế lắm. Trên người cô bé vẫn còn lại mãi một chút gì của phòng nuôi trẻ.

Nicole nói giọng vừa thản nhiên vừa sốt sáng:

- Cô ta rất... rất xinh đẹp, trong phim em thấy cô ta thật là tuyệt diệu.

- Cô bệnh được chỉ dẫn đúng. Nghĩ cho cùng vai trò của cô bé không lấy gì làm đặc sắc cho lắm.

- Em lại cho rằng rất đặc sắc. Em hiểu tại sao cô bé đã khiến cho bao nhiêu đàn ông phải mê.”

Trái tim của Dick se thắt lại.

“Đối với những người nào? Đối với chừng bao nhiêu người? Hạ bớt rèm xuống có được không em?”

- Mình cứ việc, nắng chói quá...”

Vậy thì bây giờ cô gái đang ở đâu? Với ai?

“Chỉ vài năm nữa cô ta sẽ già hơn em chừng mười tuổi.

- Trái lại! Em có ghi vội đã đường nét của cô ta một buổi tối, trên tấm chương trình của rạp hát; em có nghiên cứu nét mặt, em tin chắc sắc đẹp của cô gái còn bền lâu.”

Đêm đó cả hai người cùng thấy nóng nảy. Trong vòng một hay hai người nữa, Dick sẽ tìm cách xua đuổi bóng ma của Rosemary trước khi nó tìm thấy chỗ ẩn núp trong nhà, nhưng lúc này Dick cảm thấy không đủ năng lực để làm việc đó. Nhiều khi còn khó khăn nếu muốn dứt bỏ một nỗi buồn hơn là một niềm vui. Trí nhớ của Dick vượt trội lên hết đến độ, trong lúc này Dick chỉ có thể cố gắng có một ảo tưởng. Như vậy cũng khó khăn như thấy bực tức đối với Nicole. Sau bấy nhiêu năm sống đáng lẽ Nicole phải biết tự mình nhận thấy những triệu chứng tinh thần căng thẳng và tránh

trước đi. Hai lần trong vòng hai tuần lễ, Nicole đã bị đau lại. Thứ nhất là đêm dài khách tại Tarmes, khi Dick gặp Nicole ở trong phòng ngủ đang cười như điên giải thích cho bà Mckisco rằng bà ta không thể vô phòng tắm được vì chìa khóa cửa đã bị liệng xuống giếng... Bà Mckisco vừa sững sờ vừa tức giận, lạ lùng nhưng cũng hiểu biết nữa. Nhưng bữa đó Dick không lấy gì làm lo ngại cho lắm, vì sau đó Nicole đã tỏ ra hối hận. Nicole có tới khách sạn Gausse nhưng hai ông bà Mckisco đã ra đi rồi.

Vụ đau ở Paris thì khác hẳn. Càng nghiêm trọng vì xảy ra sau vụ ở Tarmes. Như vậy có thể là báo hiệu cho một chu kỳ mới, một phát tác mới của căn bệnh. Dick, sau lần đau lại khá dài lâu tiếp theo lần sinh con bé Topsy và gây cho Dick một nỗi đau khổ lớn, Dick đã trở nên chai lỳ hơn và biết phân biệt rõ rệt giữa Nicole bệnh và Nicole bình thường. Do đó bây giờ Dick thấy khó khăn mới phân biệt được giữa sự khách quan nghề nghiệp. Một hình thức tự bào vệ, và một cảm tưởng lạnh nhạt nào đó mới nảy sinh trong tâm. Người ta thường bảo những vết thẹo chữa trị được, nhưng trong đời sống tình cảm của con người không có trường hợp nào giống như vậy. Có những vết thương không cầm máu, đôi khi thu nhỏ lại chỉ còn bằng đầu cây kim, nhưng cũng vẫn là một vết thương. Những dấu vết của đau khổ phải được so sánh với việc mất một ngón tay hay hỏng một mắt. Có thể trong vòng một năm ta chỉ thấy đau khổ trong một phút, nhưng một khi đã cảm thấy như vậy không có cách nào chữa trị được hết.

Dick gặp Nicole ngoài vườn, hai cánh tay đưa vòng lên tới vai. Nicole ném cho Dick một tia nhìn thẳng tắp từ đôi mắt xanh, phản ánh một sự ngạc nhiên có vẻ con nít.

Dick nói:

“Tôi đi Cannes, tình cờ gặp bà Speers. Sáng mai bà ta ra đi. Bà ta muốn tới chào từ biệt em nhưng tôi đã ngăn bà ta.

- Ô, đáng tiếc nhỉ!... Em muốn gặp lại bà ấy. Bà ấy dễ thương lắm.

- Em còn biết tôi đã gặp ai nữa không? Batholomew Tailor.

- Há?

- Tôi không thể đi ngang một người như y mà không nhận ra. Lão già ưa soi mói... đi đâu y cũng tìm kiếm sở thú Ciro. Sang năm họ sẽ kéo tới đây đông đủ. Tôi nghĩ rằng bà Abrams là một thứ tiền đạo.

- Vậy mà Baby đã lấy làm nhục nhã hồi mùa hè đầu tiên chúng ta tới đây!

- Như thế họ bất cần nơi nào họ đến, tôi không hiểu tại sao họ không ở lại Deauville để chịu lạnh cóng.

- Liệu mình có thể phao tin ở đây có vi trùng thổ tả được không?

- Tôi có nói với Batholomew rằng có một vài loại người không thể chịu nổi khí hậu mùa hè ở đây và chết như ruồi. Tôi cũng nói với y rằng đời sống của một thứ ăn bám cũng bấp bênh như đời sống của một pháo binh trên tàu trong thời chiến.

- ... Có thật không? Mình đã nói với y như vậy ư?

Dick chịu nhận:

- Không, tôi không có nói như vậy. Y coi bộ dễ thương lắm. Thật là một cảnh đẹp, tôi với hấn bắt tay nhau trên đại lộ... một gặp gỡ giữa Sigmund Freud và Ward McAllister...”

Dick không thích nói chuyện. Dick chỉ muốn có một mình để tư tưởng làm việc và tương lai có thể xua đuổi những tư tưởng yêu đương và hiện tại. Nicole nhận thấy như vậy, nhưng âm thầm và tai hại, cảm thấy ghét Dick đôi chút và cũng muốn dụi đầu trên vai chồng.

Dick vui vẻ nói:

“Em yêu...”

Dick vô nhà, không nhớ mình định làm gì trong đó, rồi chợt nhớ ra muốn chơi dương cầm. Dick ngồi vào trước cây đàn, huýt gió và chơi không cần nhìn vào bản:

Just picture you upon my knee

With tea for two and two for tea

And me for you and you for me...

Vừa chơi Dick bỗng hiểu rằng Nicole nghe tiếng đàn sẽ lập tức đoán ra sự nuối tiếc của Dick đối với hai tuần lễ vừa qua. Dick đập mạnh trên một phím rồi rời khỏi cây đàn. Nhưng đi đâu bây giờ? Dick đưa mắt ngó căn nhà do Nicole trang trí và do ông nội của Nicole trả tiền mua... Dick chỉ có cái xưởng kiêm phòng thí nghiệm và mảnh đất trên đó đã xây căn nhà đó. Trong số ba ngàn đô la hằng năm của Dick và số tiền bán sách, Dick đủ trả tiền quần áo, tiền tiêu vặt riêng, tiền rượu và tiền nuôi nấng Lanier, hiện thời chỉ thu hẹp trong số lương của chị vú. Không hề có một vụ đổi nhà hay đổi cách sống được dự tính mà Dick không đề ra bằng con số phần chi tiêu của mình. Những khi chỉ có một mình Dick sống tham đạm, đi xe lửa hạng ba và uống thứ rượu nho hạng xoàng rẻ tiền, giữ gìn quần áo, bù trừ hết mọi món chi quá đáng và do đó vẫn giữ được sự độc lập tương đối về tiền bạc. Nhưng từ một thời kỳ, việc đó trở nên khó khăn. Mỗi lúc hai người càng cần thiết thấy cả hai phải cùng định đoạt về cách sử dụng tiền của Nicole. Đã đành bao giờ Nicole cũng muốn mãi mãi Dick cứ như vậy, khuyến khích Dick buông thả một chút và cố tìm cách để, bằng nhiều lối khác nhau, Dick luôn luôn bị tràn ngập bởi những đồ vật và tiền bạc. Ý tưởng đầu tiên xây biệt thự trên mỏm đá này, hai người một hôm đã cùng nhau bàn chơi, là một thí dụ tiêu biểu cho những lực lượng xô đẩy hai người từ bỏ những thu xếp từ trước với nhau khi còn ở Zurich. Bắt đầu bằng những: có lẽ thích thú hơn nếu... Rồi: thích thú biết bao khi nào...

Nhưng thật ra không thích thú cho lắm. Công việc của Dick bị trộn lẫn vào những vấn đề của Nicole. Và chẳng, lợi tức của thiếu phụ tăng bội quá mau, hồi gần đây, khiến cho công việc của Dick trở nên nhỏ bé. Và chẳng, để hoàn tất việc chữa trị cho Nicole, Dick từ nhiều năm nay đã tỏ ra có một tinh thần hoàn toàn gia đình, mà Dick cứ tách xa dần. Dick thấy ngày một khó giữ bề ngoài trong cảnh sống vô công rồi nghề nó khiến cho Dick phải xét nét con người mình một cách tỉ mỉ. Khi Dick đã tới độ không thể chơi

dương cầm bản đàn mà y thích chơi, điều đó chứng tỏ đời sống đã thu hẹp kỳ lạ. Dick nán rất lâu trong căn phòng lớn nghe tiếng rì rào của chiếc đồng hồ điện, nghe thời gian trôi đi.

Vào tháng mười một, sóng biển trở sang màu tối và vượt qua bờ đê tràn lên tới bờ đường ven biển. Những gì cho tới khi đó còn là đời sống mùa hè bỗng biến mất, bãi biển có vẻ ảm đạm và hoang vắng dưới những cơn gió *mistral* hay trong mưa. Khách sạn Gausse được đóng cửa để sửa chữa và mở rộng, những giồng bắc và những cây cột bên ngoài song bạc mùa hè ở Juan-les-Pins thật là vĩ đại. Dick và Nicole thường đi Cannes và Nice và gặp nhiều người quen mới. Nhạc sĩ, chủ quán, những người say mê trồng bông, những nhà đóng tàu thuyền (vì Dick mới mua một chiếc *dinghy* cũ) và những nhân viên trong ủy ban phát triển.

Hai người hiểu biết rõ về những người làm và lo tính việc dạy dỗ lũ con. Tháng chạp, Nicole xem ra khỏe khoắn trở lại và tự chủ được mình. Một tháng qua đi không có triệu chứng căng thẳng thần kinh, không có những lúc miệng mím lại, không có những nụ cười vô cớ, không có những nhận định không ai hiểu ra sao hết, hai người ra đi nghỉ lễ Giáng sinh tại vùng núi Aples Thụy Sĩ.

Trước khi bước vào, Dick lấy chiếc nón kết đập mạnh mấy cái làm rơi những bông tuyết bám trên bộ áo trượt tuyết của mình, màu xanh đậm. Nơi tiền đình rộng lớn với sàn gỗ như mắc bệnh thủy đậu vì những đôi giày đế đóng đinh đâm lên từ hai chục năm nay, đã được thu gọn để dùng làm sàn khiêu vũ vào giờ uống trà. Khoảng tám chục thanh niên Mỹ ở tại những trường học quanh vùng Gstaad nhảy nhồm trong những âm thanh của bản *Don't bring Lulu* hoặc như nổ tung với những nhịp giựt đầu tiên của điệu *charleston*. Đó là một đoàn trẻ tuổi, những con người bình dị, nhưng tiêu sài rất lớn. Những *Sturmtruppen*, những đội xung kích, của các nhà triệu phú, đều ở Saint-Moritz. Baby Warren cho rằng đã hy sinh ghê gớm khi tới Gstaad với vợ chồng Diver.

Dick trông thấy hai chị em, ở góc bên kia gian phòng lớn. Cả hai cùng như vừa ở một tấm bích chương quảng cáo nào bước ra, với bộ đồ trượt tuyết huy hoàng, Nicole bận màu xanh lơ, Baby bận màu đỏ gạch. Một người Anh trẻ tuổi đang nói chuyện với hai chị em nhưng họ không chú ý tới người đó, đang bị ru bởi cuộc khiêu vũ của bọn trẻ tuổi đến độ con mắt chăm chăm mơ màng.

Gương mặt Nicole tương sáng nhờ tuyết lạnh, ánh lên một chút khi trông thấy Dick.

“Y đâu rồi?”

- Y bị lỡ chuyến tàu. Tôi sẽ tìm gặp hắn sau.”

Dick ngồi xuống, nặng nề đưa một chân mang đôi giày đế cao lên gác trên đầu gối.

“Hai chị em ngồi bên nhau trông in hệt một bức tranh. Thịnh thoảng tôi đã quên đi rằng chúng ta cùng đi với nhau, khi trông thấy hai chị em qua tình tôi thấy xúc động.”

Baby là một thiếu phụ cao lớn xinh đẹp đang rất bận tâm vì gần tới tuổi ba mươi. Điều chứng tỏ rõ rệt nhất là thiếu phụ kéo theo sau hai người đàn ông. Một trẻ, vừa tốt nghiệp Cambridge ra, một già hơn, vẻ dữ hơn, đầy những lời ám chỉ kiểu *victorian* và không được lễ độ. Baby có mang ít nhiều nét đặc biệt của những cô gái già. Bất kỳ đụng chạm trực tiếp nào thiếu phụ đều không thích. Thiếu phụ giật mình mỗi khi có ai bất ngờ đụng phải người. Còn những đụng chạm dài lâu hơn, chẳng hạn những cái hôn, xuyên qua da thịt thiếu phụ để tới ngay lớp váng của ý thức. Baby rất ít cử chỉ, ít có những điệu bộ phô trương bộ ngực làm chính, nhưng ra dậm chân dưới sàn hay ngẩng mặt đưa cái đầu ra phía sau trong một dáng điệu hầu như đã lỗi thời. Thiếu phụ rất thèm thường tiền vị chết chóc - được cung cấp bởi những tai nạn của bè bạn - và luôn luôn thiếu phụ quay lại với ý nghĩ Nicole có một định mệnh bi thảm.

Người trẻ tuổi trong số hai người Anh đã theo đuôi hai chị em bên những triền núi được trang bị sẵn và đã khiến hai người có lúc cảm thấy gần chết khi trượt tuyết bằng thứ xe *bob*. Dick, mới bị trẹo chân vì làm một cú *télémark* quá tham, rất biết ơn người trai trẻ đó và tha thân trên triền núi để được mệnh danh là triền của nhà nuôi trẻ nít, cùng với lũ trẻ con, hoặc ngồi uống *kavass* tại khách sạn với một bác sĩ người Nga.

Nicole thường nhắc:

“Dick ơi, em van anh, vui chơi lên đi chứ. Tại sao anh không nhờ giới thiệu với một vài cô gái kia để khiêu vũ buổi chiều với họ?”

- Nhưng tôi biết nói chuyện gì với họ?”

Giọng nói trầm và hơi khàn khàn của Nicole cao lên một vài cung để bắt chước lối nói ẻo ớt của những người tầm thường yêu nhau:

“Em có biết em là con búp bê xinh đẹp nhất đời anh được gặp hay không?...”

- “Nhưng tôi không thích những con búp bê. Họ nức mùi xà bông nấu bằng dầu trẩu và mùi kẹo bạc hà. Khi tôi nhảy với họ, tôi có cảm tưởng như đây chiếc xe có chú bé con nằm bên trong...”

Đó là một đề tài nguy hiểm. Dick cố ý có hơi quá đáng bao giờ cũng ngó quá trên đầu những cô gái.

Baby nói:

“Chúng ta cần nói chuyện công việc làm ăn. Trước hết, theo những tin tức nhận được từ bên nhà, về khu đất mà chúng ta quen gọi là khu nhà ga. Hồi đầu công ty xe lửa mới mua có phần giữa. Bây giờ họ đòi mua tất cả. Khu đất đó là của má. Vấn đề đặt ra là sinh lợi cách nào món tiền đó.”

Người Anh làm bộ khó chịu về cái ngả vật chất của câu chuyện đang nói, đi tới gần một cô gái khiêu vũ. Baby đưa mắt dõi theo anh ta, không biết nên xử đối cách nào, với tư cách thật sự là một cô gái Mỹ, nhưng là một cô gái Mỹ có tật thân Anh từ bẩm sinh. Rồi thiếu phụ nói tiếp, có vẻ khiêu khích:

“Món tiền lớn lắm: mỗi phần ba trăm ngàn đô la. Về phần tôi, tôi lo đầu tư theo ý tôi. Nhưng Nicole không rành chút nào hết về thị trường chứng khoán, tôi đỡ chừng cả Dick cũng vậy.

Dick đánh trống lảng:

- Đến giờ xe lửa tới tôi phải ra ga đây.”

Bên ngoài Dick hít phải những bông tuyết ướt không nhìn thấy trong đêm tối vừa đổ xuống. Ba đứa trẻ đi xe trượt tuyết lướt sát người Dick hét lên một lời dè chừng bằng thứ tiếng gì lạ hoắc. Đến vòng lượn sau Dick vẫn nghe thấy chúng la lên như vậy. Xa hơn một chút Dick nghe thấy tiếng nhạc của một chiếc xe trượt tuyết đang leo dốc trong bóng đêm. Toàn thể trung tâm du ngoạn thể thao này đang nóng nảy run lên. Từng đám tuổi trẻ chờ đón từng đám tuổi trẻ khác. Khi đến giờ xe lửa tới Dick đã bắt được nhịp rung động đó đến nỗi nói với Franz-Gregorovious rằng y đã vì Franz mà mất một nửa giờ thích thú vô hạn. Nhưng về phần Franz, y đang hết sức tận tâm và không để cho tâm trạng của Dick chế ngự. Dick có viết cho Franz: “Có lẽ tôi sẽ tới Zurich một ngày, hay anh có thể thu xếp tới Lausanne chẳng?”

Franz đã thu xếp để tới xa hơn nhiều nữa, đến tận Gstaad. Bây giờ Franz đã bốn mươi tuổi. Sự trưởng thành lành mạnh của Franz được bọc trong cả một lớp trang bị xã giao những điệu bộ vồn vã. Nhưng Franz trở nên tự tin hơn trước trong một thứ yên ổn hơi ngọt ngào, ở yên trong đó, y có thể chế diễu những bệnh nhà giàu mà y đang cả huấn. Dòng dõi khoa học của y có thể cho Franz một chân trời rộng hơn, nhưng xem ra y đã quả quyết chấp nhận quan điểm của một giai cấp khiêm tốn hơn, sự lựa chọn của Franz được biểu tỏ rõ rệt bằng cuộc hôn nhân của y.

Tối khách sạn, Baby để ra một khoảnh khắc ngăn quan sát Franz, không nhận thấy nơi Franz một dấu hiệu nào mà thiếu phụ quý trọng, không chút lễ phép tế nhị do đó những người có đặc quyền nhận ra nhau, thiếu phụ xử đối với Franz theo cung cách đối đãi của mình. Nicole bao giờ cũng vẫn hơi sợ hãi Franz. Dick quý mến Franz, như quý mến hết thầy các bạn của y, không phê bình và không e ngại.

Tối hôm đó, mọi người theo dốc núi xuống tận làng, trên những chiếc xe trượt tuyết cũng tương tự như những chiếc thuyền mũi cong ở thành phố Venise. Mục đích của họ là một khách sạn có một quán bia theo kiểu Thụy Sĩ ngày xưa, bằng gỗ, đầy những đồng hồ, thùng rượu và đầu thú vật ăn được. Nhiều bọn thực khách tụ họp tại quanh một chiếc bàn lớn ăn món *foundne*^[3] kèm thứ rượu hâm nóng có mùi hương liệu.

Không khí vui vẻ cởi mở. Người Anh trẻ tuổi nhận xét như vậy và Dick đồng ý. Sau khi đã uống chút ít thứ rượu phình gạt đó, Dick cũng thấy thoải mái và tin chắc thế giới đã được đặt về vị trí do những con người có tóc trắng của những năm tốt đẹp 90, vừa chơi dương cầm vừa hò những bài ca xưa, được phụ họa theo bởi những giọng trẻ hơn với những bộ quần áo nhiều màu rực rỡ, hòa hợp với khung cảnh do những đợt khói thuốc lá. Trong khoảnh khắc Dick có cảm tưởng ở trên một con tàu, đất liền đã được loan báo trông thấy ở trước mặt. Trên những gương mặt các cô gái, người ta đọc thấy chung một sự chờ đợi thơ ngây về hết thầy những gì mà đêm đó sẽ mang lại cho họ. Dick đưa mắt kiếm một người nào đó trong đám tuổi trẻ và có cảm tưởng người đó phải đang ngồi ở bàn ăn ngay sau lưng, rồi y lại quên ngay đi, bịa ra một điệu hát xưa cũ và cố gắng gây cho mọi người cùng đi một tối vui chung.

Franz nói bằng Anh ngữ với Dick:

“Tôi cần phải nói chuyện với anh. Tôi chỉ ở lại đây có hai mươi bốn giờ.

- Tôi cũng nghi rằng anh có điều gì đó muốn nói.

- Tôi có một dự định, một dự định tuyệt diệu...”

Franz đặt tay trên đầu gối Dick...

“Một dự định làm cho cả hai chúng ta đều thành công...”

- Anh nói đi.

- Dick ạ, có một bệnh viện mà cả hai chúng ta có thể cùng mua lại, đó là bệnh viện cũ của Braun, trên hồ Zug. Những thiết trí tối tân, nếu nói chung toàn thể. Lão già Braun muốn trở về Áo có lẽ để được chết tại quê nhà. Đó là một cơ hội đang tới, rất tốt... Anh với tôi... Chúng ta sẽ thành một cặp bài trùng rất hay! Nhưng anh đừng nói chi hết trước khi tôi nói hết.”

Dick nhận thấy một tia sáng vàng trong mắt Baby, hiểu rằng thiếu phụ cũng đang nghe lỏm.

“Chúng ta cần phải kinh doanh với nhau. Lo việc đó anh khỏi cần phải có mặt luôn, nhưng anh sẽ có một căn cứ, một phòng thí nghiệm, một trung tâm. Anh có thể ở tại đó... thí dụ mỗi nửa năm, vào mùa tốt. Mùa đông anh có thể đi Pháp hay đi Mỹ và viết tại đó những sách vở, được tô điểm bằng những kinh nghiệm tại giường bệnh.”

Franz nói nhỏ:

“Và đối với vụ dưỡng bệnh, sẵn sàng có không khí, có sự ngăn nắp của đời sống tại bệnh viện.”

Vẻ mặt của Dick không khuyến khích tiếp tục đi vào ngã đường đó. Franz liền bỏ ngay.

- “Chúng ta có thể hợp tác với nhau, tôi là người quản trị, người điều khiển các việc hành chánh, anh là lý thuyết gia, người khám bệnh lỗi lạc. Tôi tự biết tôi, tôi biết tôi không có thiên tài còn anh thì có. Nhưng cứ như người ta nói, theo đường lối của tôi rất có khả năng, hoàn toàn thành thạo những phương điều trị hiện đại nhất. Đôi khi tôi có dịp điều khiển toàn thể bệnh viện, trong nhiều tháng. Giáo sư bảo rằng kế hoạch rất tốt và khuyến khích tôi nên tiến tới. Ông ấy bảo rằng, về phần ông ta, ông ta sẽ sống mãi mãi, và nhất quyết sẽ làm việc cho tới giờ phút cuối cùng.”

Dick, trước khi ngỏ một ý kiến xét định, có một ý niệm cụ thể và toàn bộ công việc.

“Còn vấn đề tài chánh?”

Franz đưa cái cằm lên, cùng với cặp chân mày, những vết nhăn bất thường trên trán, hai bàn tay, hai khuỷu tay, hai vai. Franz duỗi chân co những bắp thịt ở chân lên khiến cho ống quần hằn lên những cái bướu, thu giọng nước vào tận cùng cổ họng. Franz than:

“Thế là chúng ta đi tới đó... tiền! Tôi không có nhiều tiền... trị giá của công việc này, tính ra Mỹ kim, chừng hai trăm ngàn đô la. Những tu bổ để hiện đại hóa mà anh sẽ thấy cần thiết ước chừng hai chục ngàn đô la. Nhưng bệnh viện đó đã một kho vàng, tôi có thể nói chắc với anh điều đó. Tôi đã xem sổ sách. Với một số vốn bỏ ra là hai trăm hai chục ngàn đô la, chúng ta sẽ có một lợi tức chắc chắn là...”

Sự tò mò của Baby lộ rõ đến độ Dick kéo luôn thiếu phụ vào câu chuyện:

“Chị đã có kinh nghiệm rồi đó, Baby, chị có nhận thấy khi một người Âu châu thấy cần thiết gặp một người Mỹ, bao giờ cũng liên quan tới một vấn đề tiền bạc, phải không?”

Thiếu phụ ngây thơ hỏi:

- Chuyện gì vậy?

- Chàng trai trẻ giáo thụ này cho rằng y và tôi cần thiết lao vào một doanh nghiệp lớn và tìm cách lôi kéo hết những người Mỹ điên.”

Franz buồn bực, lo lắng, ngó Baby, trong khi Dick nói tiếp:

“Nhưng chúng ta là ai, Franz? Anh mang một tên họ lớn và tôi đã viết hai cuốn sách. Như vậy có đủ để lôi kéo khách hàng? Với lại tôi không có đủ số tiền đó. Tôi không có được một phần mười.”

Franz nở một nụ cười trắng trợn.

“Thành thật mà nói, tôi đoán chắc với anh là tôi không có tiền. Nicole và Baby thì giàu có, nhưng tôi chưa thò tay được vô trong cái túi bạc đó.”

Mọi người cùng lóng tai nghe. Dick tự hỏi không hiểu người con gái ở sau lưng có nghe hay không. Nghĩ vậy Dick thấy thú. Y quyết định để cho Baby nói thay mình. Như người ta thường để cho đàn bà ba hoa về những chuyện mà họ không có quyền quyết định. Baby chợt biến thành ông nội của thiếu phụ, đầy kinh nghiệm và gan dạ.

“Tôi cho rằng đó là một công việc mà anh nên lưu tâm, Dick ạ. Tôi không rõ bác sĩ Gregory đã nói những gì với anh, nhưng tôi có cảm tưởng rằng...”

Sau lưng bọn họ, cô gái cúi đầu về phía trước trong một làn khói, để lượm vật gì dưới đất.

Gương mặt của Nicole hòa hợp với gương mặt của Dick qua mặt bàn họ đang ngồi: nhan sắc của cô gái ẩn núp trong tình yêu của người chồng, lúc nào cũng sẵn sàng bao bọc vợ.

Franz bị kích thích, nói:

“Đúng thế, Dick ạ, anh nên nghiên cứu dự định này. Khi ta viết về bệnh thần kinh, ta cần có những tiếp xúc tại giường bệnh thật sự. Jung viết, Bleuler viết, Freud viết, Forel viết, Alder viết. Bao giờ họ cũng có những tiếp xúc không ngớt với những vụ xáo trộn thần kinh.

Nicole cười, nói:

- Nhưng Dick đã có tôi. Tôi nghĩ rằng như vậy cũng đủ gây xáo trộn cho một người đàn ông...

Franz thận trọng đáp:

- Chuyện đó hoàn toàn khác.”

Baby tự nhủ nếu Nicole sống ở gần một bệnh viện, thiếu phụ sẽ mãi mãi yên tâm về Nicole. Baby nói:

“Chúng ta nên suy nghĩ kỹ về vụ này.”

Tuy lấy làm thích thú trước thái độ xác láo của thiếu phụ, Dick không muốn khuyến khích. Dick vui vẻ nói:

“Baby, quyết định về việc này là phần tôi. Nếu chị muốn mua cho tôi một bệnh viện đó là một ý dễ thương lắm.”

Hiểu rằng mình tham dự vào chuyện không liên quan đến mình, thiếu phụ vội vã rút lui:

“Đã đành là việc của anh, nhất định như vậy.

- Một chuyện quan trọng như vậy đòi hỏi phải suy nghĩ cả tuần lễ. Tôi tự hỏi nếu Nicole và tôi chôn chân như vậy ở Zurich thì sẽ ra sao.

Dick quay lại với Franz, đoán trước những gì Franz sắp nói:

“Tôi biết Zurich có một nhà máy hơi đốt, có nước máy, và có điện. Tôi đã sống tại đó ba năm.

Franz đáp:

- Tôi để anh suy nghĩ về chuyện đó. Tôi có thể hội vọng nhiều...”

Một trăm đôi ủng nặng bắt đầu dậm lên sàn đi ra phía cửa, họ cũng theo ra với đám đông. Bên ngoài, dưới trăng sáng trời rét căm căm, Dick trông thấy cô gái cọt chiếc xe trượt tuyết nhỏ của mình vào một trong những chiếc *bob* trước mặt. Cùng với bọn người đồng hành Dick cũng ngồi lên một xe, rồi ngựa bắt đầu chạy đi, xuyên qua không khí lạnh ban đêm, với những tiếng roi da quất vun vút.

Bên cạnh họ có những bóng người chạy đi, chen lấn nhau; bọn trẻ tuổi xô đẩy nhau ra ngoài xe, gây nên những vụ té xuống tuyết mềm, rồi những người bị té cố gắng đuổi theo ngựa, hỗn hển, để nhảy lên một chiếc xe, hay than vãn bị bỏ rơi.

Hai bên đường cánh đồng trải dài, lặng lẽ; không gian vươn cao vô tận. Khi ra tới giữa cánh đồng đoàn xe bắt ồn ào. Tưởng như mọi người chợt bị xâm chiếm bởi mối lo sợ lưu truyền những bày sói đang lóng tai chờ đợi.

Tới Saanen, mọi người tràn vô đêm dạ vũ của làng gồm phần đông là những người chăn dê, người làm công, chủ tiệm, thầy dạy *ski*, hướng đạo viên, du khách và nông dân. Bước vào gian phòng kín và ấm sau cảm tưởng thú vật bên ngoài khác nào nhận lại một cái tên nào đó phi lý và to tát của người hiệp sĩ, cũng ồn ào và to tiếng như những chiếc ủng có đinh thúc ngựa thời chiến, hoặc những đỉnh để giày chơi *football* trên nền lát xi măng. Lại nghe thấy bài cổ hũu *Yodelling* và nhịp điệu quen thuộc đó làm mất đi nơi Dick những gì mà cho tới đó Dick cảm thấy lãng mạn trong khung cảnh trước mặt. Ban đầu Dick tưởng rằng bởi y đã xua đuổi hình ảnh cô gái kia ra khỏi đầu, sau lại nghĩ bởi nhớ tới lời Baby nói: “Để cho chúng tôi cẩn thận suy nghĩ đã.” Câu nói đó còn kèm theo một cái đuôi không nói ra nhưng ngầm hiểu: “Anh đã thuộc về chúng tôi, sớm muộn anh sẽ phải nhìn nhận. Cứ làm bộ tự lập mãi thật phi lý quá.”

Đã từ lâu năm Dick không hề nghĩ ác cho ai. Đó là từ năm đầu lên đại học, tại New Haven, Dick tóm được một cuốn sách bình dân về *Vệ sinh tinh thần*. Bây giờ thì Dick ngầm tức giận Baby lắm nhưng đồng thời lại cố gắng nén tình cảm đó ở bên trong, tuy vẫn lấy làm đau xót trước cái tật xấu láo nhà giàu của thiếu phụ. Còn cần phải hằng trăm năm nữa những thứ tập tễnh *Amaz-one* đó mới hiểu được rằng đàn ông chỉ lộ nhược điểm vì kiêu hãnh, nhưng một khi bị thương tổn trong kiêu hãnh người đó dễ vỡ như vỏ trứng, tuy có một số người chỉ chấp nhận điều đó trên lý thuyết. Nghề

nghiệp của bác sĩ Diver, có nhiệm vụ phải sắp loại những vỏ trứng vỡ, đã tạo cho y mỗi lo sợ những gì dễ vỡ.

“Đôi không có sự lạm dụng lễ độ, Dick nói vậy khi trở lên Gstaad.

Baby đáp:

- Nhưng tôi thấy như vậy dễ chịu lắm.

- Không đâu, chẳng dễ chịu chút nào. Tỏ lễ độ tức là chấp nhận rằng mọi người đều hiền dịu và tế nhị đến độ phải mang găng. Người ta không dễ dàng bảo một người đàn ông là nhát sợ hay nói dối, đã đành; nhưng nếu suốt đời ta cứ lo nường nhẹ những tình cảm của người khác và nuôi dưỡng thói kiêu căng của họ, kết cuộc ta sẽ đến lúc không thể nào phân biệt được những gì đáng quý trọng nơi những người đó.

Người Anh lớn tuổi nói:

- Tôi tưởng người Mỹ rất quan trọng đối với chuyện lễ độ của họ.

Dick đáp:

- Đúng, tôi cũng cho rằng thế. Cha tôi có cái lối lễ độ thừa hưởng của thời người ta nổ súng trước xin lỗi sau. Đàn ông thời đó ai cũng mang súng, nhưng các ông, người châu Âu, từ đầu thế kỷ mười tám, trong đời sống thường các ông không mang súng nữa.

- Không, sự thật như vậy, có lẽ.

- Không phải sự thật như vậy, không đích xác có thể.

- Ô kìa Dick! Anh bao giờ cũng giữ lễ độ hết sức cơ mà. - Baby nói để dàn hòa.

Hai thiếu phụ ngó Dick với đôi chút e ngại. Người Anh trẻ tuổi không hiểu chi hết. Y thuộc vào loại người bao giờ cũng lẫn lộn giữa những bao lơn và những đường hiên trên mái với những đồ trang bị cho một chiếc thuyền; suốt thời gian leo dốc lên tới khách sạn y kể câu chuyện vô lý một vụ đánh võ giữa y và người bạn thân nhất, cuộc đấu trong đó y và người bạn cùng bị đánh đau và cũng được nhau thương yêu, cứ như thế, kéo dài một giờ liền, kể như vậy với rất nhiều dè dặt thường lệ.

Dick trở nên láu lỉnh:

“Như vậy cứ mỗi khi người bạn đó gửi đến cho ông những cú đấm ông càng coi người đó là bạn thân nhất hay sao?”

- Tôi sẽ quý trọng anh ta hơn.

- Nhưng đó chỉ là những cử chỉ đầu tiên mà tôi hiểu không nổi. Ông và người bạn thân nhất của ông bất cứ gặp chuyện gì cũng đấm đá được ngay ư?

Chàng thanh niên người Anh lạnh lùng nói:

- Nếu tự ông không hiểu được thì tôi cũng chịu không giải thích cho ông hiểu được.

Dick úp mở kết luận:

- Đó là điều mà tôi sẽ phải chấp nhận nếu tôi nói hết những ý nghĩ của tôi ra.”

Dick hơi hồ thẹn đã để cho người đó cắn câu và hiểu rằng sự phi lý của câu chuyện nằm trong tính chất trẻ con mà câu chuyện biểu lộ và cũng ở trong cung cách huyền hoang của người kể chuyện.

Không khí của đêm hội thật căng thẳng. Mọi người đi theo đám đông tới gian *grill-room*, tại đó một người *barman* gốc Tunisie điều khiển ánh đèn màu song song với ánh trăng trên băng tuyết bên ngoài qua những khung cửa kính rộng lớn. Dick gặp lại cô gái, nhưng thấy cô ta như cạn hết năng lực và không đáng chú ý nữa. Dick bèn quay đi để thụ hưởng bóng tối trong đó ánh lửa ở đầu điếu thuốc trở nên lục và bạc khi ánh sáng đổi sang đỏ, và thỉnh thoảng một tia sáng trắng ập xuống đầu những người đang khiêu vũ rồi vụt biến mất, mỗi khi cửa phòng mở hay đóng lại.

Dick hỏi:

“Này, Franz, thật tình anh có nghĩ rằng sau một đêm uống bia anh có thể quay lại với bệnh nhân của anh và khiến cho họ tin rằng anh có cá tính không? Anh có tin rằng họ sẽ cho anh là một thứ đau bao tử không?”

Nicole tuyên bố:

- Tôi đi về ngủ.”

Dick đưa vợ ra tới cửa thang máy.

“Tôi muốn cùng về với mình, nhưng tôi cần thuyết phục Franz rằng tôi không phải là người có thể lo việc điều trị tại giường bệnh được.”

Nicole bước vô thang máy, bộ suy nghĩ, nói:

“Quả tình Baby có nhiều óc tinh tế lắm.

- Baby là một...”

Cánh cửa khép lại. Dick nói nốt câu nói để một mình mình nghe: “Baby là một người đàn bà tâm thường và ích kỷ.”

Nhưng hai ngày sau, đưa Franz ra ga xe lửa bằng xe trượt tuyết, Dick chấp nhận sẽ nghiên cứu với thiện cảm đề nghị của Franz, Dick nói:

“Chúng tôi bắt đầu quanh quẩn. Cứ sống như hai vợ chồng tôi hiện giờ, có nhiều cơ hội căng thẳng quá, mà Nicole lại không đủ khả năng để có thể vượt qua được hết. Đời sống thôn quê mà chúng tôi tìm ra được trong mùa hè tại vùng Riviera đang bắt đầu tan biến mất. Sang năm tại đó sẽ có một “vụ hè”.

Hai người đi ngang khu trượt patanh vang vang những khúc luân vũ thành Viên và những màu cờ của nhiều trường dạy leo núi bay phất phơ trên nền trời xanh nhạt.

“Franz ạ, tôi hi vọng chúng ta gầy nên được cơ sở đó. Không có ai tôi có thể nghĩ tới thử làm chuyện đó ngoài anh ra.”

Vĩnh biệt Gstaad, vĩnh biệt những gương mặt tươi mát, những bông hoa lạnh hiền dịu, những bông tuyết trong đêm. Vĩnh biệt Gstaad, vĩnh biệt!

Dick tỉnh dậy vào lúc năm giờ sáng sau một giấc mơ dài về chiến trận. Y ra cửa sổ ngắm hồ Zug. Giấc mơ khởi đầu bằng một không khí oai nghiêm u tối; những bộ đồng phục màu xanh hải quân đi ngang một Công trường sau ban nhạc chơi đoạn hai của bài *Tình yêu của Ba Trái Cam*, của *Prokofieff*. Rồi tới những máy bơm chữa lửa, biểu tượng của tai họa, và một cuộc nổi loạn ghê rợn của thương phế binh bên trong chiếc xe cứu thương. Dick tắt ngọn đèn đầu giường và ghi hết giấc mơ, kết thúc bằng một câu nửa chế diễu: *Shell-Shock* của người không chiến đấu.

Ngồi bên thành giường, Dick có cảm tưởng gian phòng, căn nhà, đêm tối, cùng trống rỗng. Ở phòng bên, Nicole lẩm bẩm nói gì bằng một giọng ảo não, Dick cảm thấy trong giấc ngủ Nicole vẫn đau khổ vì cảm tưởng bị bỏ rơi. Đối với Dick thời gian như ngừng lại, rồi từng khoảng mấy năm một dồn dập như nước lũ, như cuộn phim ảnh quay nhanh đã cuộn ngược lại... Nhưng, đối với Nicole, năm tháng trốn chạy theo nhịp của đồng hồ và những tờ lịch, của những ngày sinh nhật, nhan sắc dễ tàn phai cộng thêm một đức tính bi thiết và sự trốn chạy của thời gian.

Đối với Nicole, ngay mười tám tháng sống bên bờ hồ Zug cũng là thời gian mất đi, những mùa chỉ nhận thấy trên da mặt những công nhân làm việc trên đường, đỏ vào tháng năm, nâu vào tháng bảy, gầy đen vào tháng chín, và trở lại trắng khi đầu mùa xuân. Nicole thoát khỏi cơn bệnh đầu tiên với những ước vọng mới, chờ đợi thật nhiều nhưng chẳng có gì ngoại trừ Dick, nuôi con gái mà Nicole làm bộ thương yêu nhưng Nicole nhìn thấy đó là những đứa trẻ mồ côi được dẫn dắt tốt. Những người mà Nicole thấy có cảm tình - phần đông là những người phản kháng - khiến cho Nicole bối rối và gây ảnh hưởng xấu cho sức khỏe của thiếu phụ. Y cố tìm nơi những

người đó năng lực đã giúp họ tự lập và sáng tạo. Nhưng Nicole kiếm mãi uổng công, vì những bí mật của họ giấu sâu thẳm trong những đấu tranh tuổi nhỏ mà chính họ cũng đã quên. Trái lại họ bị thu hút bởi sự hòa dịu bên ngoài và duyên sắc của Nicole, một mặt khác của căn bệnh. Tóm lại thiếu phụ kéo dài một đời sống cô đơn, nắm giữ được Dick, nhưng Dick lại không muốn bị “nắm giữ”. Đã nhiều lần Dick tìm cách giảm bớt ảnh hưởng của mình đối với Nicole. Hai người có những giờ khắc tuyệt đẹp ở bên nhau, những cuộc nói chuyện thú vị giữa đêm trắng của tình yêu. Nhưng luôn luôn khi Dick quay đi nơi khác để rút trở vào nội tâm, Nicole ngồi đó với sự trống không trên hai bàn tay, một sự trống không mà Nicole chăm chăm ngắm mãi và đặt cho đủ thứ tên, trong khi chỉ biết đó là hy vọng Dick mau mau trở lại.

Dick bóp nát cái gối nằm ngủ lại, đè nặng lên gáy như kiểu người Nhật để giảm bớt nhịp tuần hoàn. Y ngủ thiếp đi được một lát. Sau đó Dick cạo râu, Nicole tỉnh dậy chạy khắp nhà, ra lệnh ngăn cho con cái, cho người làm. Lanier tới ngó cha cạo râu. Sống bên một bệnh viện thần kinh, thằng bé tự gây được một niềm tin và một sự ngưỡng mộ lạ lùng nơi cha nó, - đồng thời một sự thờ ơ quá đáng đối với hầu hết những người lớn khác; những bệnh nhân nó thấy hoặc kỳ quái hoặc sống quá ít, những con người hết sức đàng hoàng, như không có cá tính. Lanier là một cậu trai rất bảnh, tương lai chắc chắn phải tươi sáng, Dick cũng dành cho nó một phần lớn thì giờ, tạo nên giữa hai cha con những tương quan giữa một sĩ quan đầy thiện cảm nhưng đòi hỏi gắt và một người chí nguyện biết tôn kính.

Lanier hỏi:

“Tại sao cha cứ để lại một chút bọt trên tóc khi cạo râu?”

Dick thận trọng hé cặp môi đầy bọt sà bông.

“Cha cũng chẳng bao giờ tìm ra được tại sao. Cha cũng hay tự hỏi như vậy. Có lẽ tại ngón tay chỏ của cha dính bột khi cha cạo bên cạnh vết sẹo trên má. Nhưng tại sao lại dính lên tới đầu thì cha đành chịu không hiểu được.”

- Để mai con sẽ ngó coi.

- Đó là vấn đề duy nhất con đặt ra cho con trước khi ăn sáng phải không?

- Thật tình con không cho đó là một vấn đề.”

Nửa giờ sau, Dick đi tới khu nhà chánh. Bây giờ Dick đã ba mươi tám. Vẫn từ chối không để cho râu mọc, nhưng bây giờ Dick có vẻ một bác sĩ hơn hời ở vùng Riviera. Từ mười tám tháng nay, Dick sống tại bệnh viện, và bệnh viện này là một trong những bệnh viện có tổ chức nhất Âu châu. Cũng như bệnh viện để Dohmler, bệnh viện này tối tân, tức là không phải một dãy chừng căn nhà dài ảm đạm, tối tăm, đó là một xóm nhà rải rác trên một khu vườn rộng. Dick và Nicole đã tặng thêm rất nhiều vào đó, về phương diện trang nhã, thành ra toàn thể ngắm rất đẹp mắt, chuyên viên về bệnh thần kinh nào qua Zurich cũng phải tới thăm. Bên ngoài người ta có thể lầm với một thứ hội quán ở vùng nông thôn. *Tường Vi, Lùm Giẻ Gai*, hai căn nhà dành cho những người bị chìm trong đêm tối vô hi vọng, được che giấu dưới những lùm cây ngăn cách ngôi nhà chính; đó đúng là những thành lũy được ngụy trang. Xa hơn, có một thứ trang trại tại đó công việc một phần do các bệnh nhân làm. Những xưởng áp dụng phương pháp chữa trị bằng vận dụng bắp thịt có cả thầy ba lớp nhưng quy chung dưới một gian nhà. Dick khởi sự quan sát nơi đó trước hết. Xưởng thợ mộc đầy ánh sáng sức nức mùi gỗ mới xẻ thơm phức. Tại đó về cũng có chừng nửa lối đàn ông đang mài miết đóng đinh, bào, vân vân, những người đàn ông ít nói, khi thấy Dick đi ngang đều ngẩng mặt lên ngó theo bằng con mắt quan trọng. Dick rất rành về nghề mộc, biết thảo luận với họ về những tiện nghi

của một vài món dụng cụ, Dick nói chuyện với một giọng bình thản, chú ý và cách biệt.

Kế bên là xưởng đóng sách, thích nghi với nhu cầu của những bệnh nhân ưa hoạt động, những người này không mấy khi chắc chắn có thể trị khỏi hẳn được bệnh. Gian cuối cùng là xưởng làm hột, dệt vải, gò đồng. Tại đây gương mặt bệnh nhân có vẻ như người vừa thở dài não nuột, đành bỏ qua một vấn đề không thể giải quyết. Những tiếng thở dài của họ tuy vậy chỉ biểu tỏ một giai đoạn luyện tập suy luận không ngừng - không phải theo đường thẳng như những người bình thường, mà theo đường vòng. Vòng tròn, vòng tròn, bao giờ cũng vòng tròn! Riêng có những màu sắc rực rỡ của những vật liệu họ dùng là cho người bên ngoài ảo tưởng nhất thời đâu có êm đẹp, nhưng thể trong một vườn trẻ. Những bệnh nhân đó trở nên hoạt động khi bác sĩ Diver tới gần họ. Phần đông thích bác sĩ Diver hơn bác sĩ Grogorovious. Nhất là những người trước kia đã sống nhiều ngoài xã hội quyền quý hết thấy đều thích Diver, không sai một người nào. Cũng có người tự cho rằng bác sĩ Diver không đếm xỉa tới họ, cho rằng ông ta không bình dị, ông ta làm điệu. Những lời đáp của họ không khác bao nhiêu những lời đáp mà Dick nhận được ở ngoài đời không chuyên nghiệp, nhưng ở đây lời nào cũng bị bóp méo đi. Một phụ nữ người Anh luôn luôn nói với Dick về một vấn đề mà người đó cho rằng của Dick.

“Tôi nay có hòa nhạc không ạ?”

Dick đáp:

- Tôi không biết nữa. Tôi chưa gặp bác sĩ Lladislau. Các bạn có thích buổi nhạc mà bà Sachs và ông Longstreet cho chúng ta nghe tối hôm qua không?

- Nghe cũng được.

- Tôi lại thấy rất được, nhất là bản Chopin.

- Tôi thấy rất tồi.

- Chừng nào bà sẽ cho chúng tôi nghe nhạc của bà?”

Người phụ nữ nhún vai, từ bao năm nay cứ nghe hỏi thế bà ta lại hết sức sung sướng và nhún vai như vậy.

Người đó đáp:

“Để một hôm nào. Nhưng tôi chơi dở lắm.”

Ai cũng biết bà ta không chơi nhạc bao giờ. Bà ta có hai người chị em nổi tiếng về âm nhạc, nhưng hồi nhỏ không cách nào học được lấy một nốt nhạc.

Từ khu xưởng thợ Dick đi sang căn nhà *Tường Vi* và *Lùm Giẻ Gai*. Bên ngoài hai ngôi nhà trông dễ thương như hết thấy những ngôi nhà khác. Nicole đã vẽ những mẫu trang trí và đồ gỗ với chủ đích những chấn song, thanh ngang cần thiết và những vật dụng không thể tháo gỡ ra được phải được che dấu một cách đẹp mắt. Thiếu phụ đã biểu dương rất nhiều tưởng tượng (những năng khiếu sáng chế mà thiếu phụ không có đã được ngay vấn đề cần giải quyết cung cấp sẵn) khiến cho không một quan khách nào có thể tin rằng những đường kẻ nhẹ nhàng trên các cửa sổ thật ra lại là một hệ thống ngăn cách rất vững chắc, cũng như những đồ gỗ biểu tỏ xu hướng hiện đại với những kiểu ống thép lại nặng nề vững chắc hơn những sáng chế theo kiểu thức Edward.

Ngay đến hoa cũng được cắm trong những bình bằng sắt, và mỗi đồ vật trang hoàng hay trưng bày thật ra đều cần thiết tương tự như hàng lan can trên sân thượng một tòa nhà chọc trời. Mỗi gian đều được sắp xếp để khi sử dụng được hữu hiệu nhất. Khi có người tỏ lời khen Nicole, thiếu phụ đã trả lời sống sượng như thể chính mình là một người cai thầu đồ uống nước.

Đối với những người mà kim chỉ nam không quên mất phương bắc có rất nhiều điều lạ lùng trong những ngôi nhà ở đây. Dick đôi khi cũng thấy thích thú khi viếng thăm khu *Tường Vi*, nơi dành riêng cho đàn ông; tại đó có một người ưa biểu diễn rất kỳ quặc, người đó tin chắc rằng nếu có thể trần truồng không bị ngăn cản đi bộ từ quảng trường Etoile đến quảng trường Concorde y có thể tìm ra giải pháp cho rất nhiều khó khăn -Dick nghĩ rất rất có thể người đó có lý.

Trường hợp mà Dick cho rằng đáng chú ý nhất ở trong ngôi nhà lớn. Đó là một thiếu phụ chừng ba mươi tuổi tới bệnh viện được sáu tháng. Đó là một nữ họa sĩ người Mỹ sống lâu năm ở Paris. Những thành tích của bệnh nhân này các bác sĩ không lấy làm vừa lòng. Một người bà con của thiếu phụ bắt gặp bà ta trong một tình trạng mất trí hoàn toàn, sau một thời gian chữa trị tại những dưỡng đường kiểu “đập vào mắt” mọc lên đầy rẫy tại các vùng ngoại vi, phần lớn dùng cho những du khách nạn nhân của rượu và ma túy, người bà con tìm cách đưa được thiếu phụ qua Thụy Sĩ. Khi nhập viện, thiếu phụ hết sức xinh đẹp. Bây giờ thật là một thứ bù nhìn sống. Không một lần thử máu nào cho kết quả phản ứng tích cực, căn bệnh của thiếu phụ được liệt vào loại lác thần kinh, có nghĩa là đáng ngại lắm. Trong vòng hai tháng thiếu phụ người đầy những vẩy, bị nhốt bên trong một thứ “mặt nạ sắt” phụ nữ. Đôi khi thiếu phụ xử sự có đầu có đuôi, đôi khi tỏ ra sáng láng bên trong ranh giới của những ảo tưởng riêng.

Đó là một nạn nhân của Dick, đặc biệt dành riêng. Trong những thời kỳ kích thích quá độ Dick là bác sĩ duy nhất có thể làm được một cái gì. Mấy

tuần trước, trong một đêm, trong số nhiều đêm khác, thiếu phụ bị day dứt vì mất ngủ. Franz đã thành công trong việc thôi miên và đem lại cho thiếu phụ được ít giờ nghỉ ngơi. Người từ sau lần đó không lần nào Franz thành công nữa. Thôi miên là một điều mà Dick nghi ngại lắm, rất ít khi Dick dùng tới, vì Dick biết khó lòng có thể tập trung được. Có một lần Dick thử với Nicole, nhưng Nicole đã cười điệu Dick.

Bệnh nhân này nằm ở căn số 20, không thể ngó thấy Dick khi y sĩ bước vô. Hai mi mắt thiếu phụ sưng phồng. Thiếu phụ nói, giọng nói trầm, súc tích, cảm động:

“Như vậy kéo dài chừng bao lâu?”

- Bây giờ thì chẳng còn bao lâu nữa. Bác sĩ Lladislau cho tôi hay chẳng bao lâu bà sẽ bình phục.

- Nếu tôi biết vì đâu tôi phải chịu chứng bệnh này có lẽ tôi có thể chấp nhận một cách nhẫn nại hơn.

- Đừng nên trợn lẫn mê tín trong đó, không nên. Chúng tôi chỉ nhận thấy đó là một hiện tượng thần kinh, in hệt như dữ kiện đỏ mặt lên vậy. Có phải hồi còn thiếu nữ bà thường hay đỏ mặt không?”

Thiếu phụ nằm dài, gương mặt quay lên trần,

“Từ ngày tôi đến tuổi biết nghĩ tôi chẳng có lý do gì để đỏ mặt hết.

- Thế bà không hề phạm những lầm lẫn hay tội lỗi nhỏ như hết thảy mọi người sao?

- Tôi không hề có gì phải trách cứ tôi hết.

- Như vậy bà là người có may mắn lắm.”

Thiếu phụ suy nghĩ trong giây lát, rồi giọng nói có những âm điệu Địa Trung Hải lọt qua mớ băng bọc kín trên mặt:

“Tôi chia sẻ số phận những phụ nữ đương thời của tôi, chúng tôi muốn thách thức đàn ông ngay trên đất của họ.”

Dick cũng bắt chước giọng nói của thiếu phụ, đáp:

- Điều làm cho bà ngạc nhiên hết sức là cuộc đua tranh cũng giống hết thảy những cuộc đua tranh khác, phải không?

- Giống hệt như mọi cuộc đua tranh khác. Ta thắng một trận - hoặc một trận theo kiểu Pyrrhus - hay ta bị thảm bại, tiêu diệt. Ta chỉ còn là tiếng vọng do bức tường đổ vang lại.

Dick cãi:

- Bà không hề bị thảm bại, bị tiêu diệt. Bà có chắc đã ở trong một cuộc đua tranh thật sự không?

Thiếu phụ hăng hái nói:

- Thì ông cứ trông tôi đây cũng đủ rõ.

- Bà đã đau khổ, nhưng thiếu gì những phụ nữ đau khổ nhưng không muốn tự coi mình như đàn ông.

Cuộc nói chuyện trở thành một cuộc tranh luận. Dick vội rút lui:

“Dù sao bà không nên lẫn một thất bại với một vụ thất trận.”

Thiếu phụ cười gằn:

“Nói cho vui đó thôi!”

Điều ám chỉ bên dưới nỗi đau đớn khiến cho Dick trở nên khiêm tốn.
Dick nói:

“Chúng tôi chỉ muốn biết những lý do thật sự nào đã đưa bà tới đây mà thôi.”

Nhưng thiếu phụ vội ngắt lời:

“Tôi tới đây như một biểu tượng cho một cái gì. Tôi tưởng rằng ông cũng hiểu là cho cái gì rồi.

- Bà đang bệnh.

- Như vậy cái mà tôi gần tìm thấy là cái gì?

- Một chứng bệnh nặng hơn.

- Thế thôi?

- Thế thôi.”

Dick ghé tởm thấy mình nói dối, nhưng ở đây, và trong lúc này, sự mênh mông của đề tài không thể nào làm khác hơn là thu nén lại còn một lời nói dối.

“Ngoài đó ra, chỉ còn lộn xộn và hỗn loạn. Tôi sẽ không thuyết pháp với bà. Chúng tôi quá hiểu những đau đớn của bà. Nhưng chỉ có một cách đề cập tới những vấn đề nho nhỏ hàng ngày, dù có thấy buồn chán đến đâu, bà mới có thể sắp xếp mọi thứ đâu vào đó. Sau đó, có thể bà sẽ tới tình trạng nhận xét được...”

Dick nói chậm lại để không tới chỗ kết thúc không thể tránh được của ý tưởng: ranh giới của ý thức và vô thức.

Những ranh giới mà người nghệ sĩ có thể khám phá thiếu phụ không được phép tới, không bao giờ nữa. Thiếu phụ có một bản chất tế nhị, mỏng mảnh. Rất có thể thiếu phụ có cơ may tìm được yên nghỉ trong một thứ thần bí chủ nghĩa bình dị nào. Khám phá phải dành cho những người có một phần nào máu nông dân, những người có cặp đùi lớn, những mắt cá chân to, có thể chịu đựng được những thất bại như họ ăn bánh mì và muối, trong thể xác cũng như trong tinh thần.

Dick toan nói với thiếu phụ:

“Với bà thì không... với bà thì không thể có trò chơi đó, vì hung bạo quá.”

Tuy nhiên, thứ oai nghiêm ghé gớm trong nỗi đau khổ của thiếu phụ khiến cho Dick thấy bị thu hút không chút e ngại, gần như do cái giống. Dick chỉ muốn ôm lấy thiếu phụ trong vòng tay như thường ôm Nicole và thương yêu thiếu phụ ngay cả trong những lầm lỗi vì đó cũng là một phần của con người thiếu phụ.

Ánh sáng màu vàng cam chiếu qua tấm rèm, thứ linh sàng là chiếc giường thiếu phụ nằm. Vết màu nhỏ là khuôn mặt thiếu phụ và giọng nói hướng vào quăng không và chỉ gặp những ý niệm trừu tượng xa xăm... bấy nhiêu thứ thật đáng cảm động.

Khi Dick đứng lên, những giọt nước mắt chọt ra từ những lớp băng, tràn lan như thủy thạch từ hỏa diệm sơn. Thiếu phụ thâm thì:

“Để cho một cái gì đó, một cái gì đó mà ra.”

Dick cúi xuống hôn trên trán thiếu phụ, và nói:

“Hết thảy chúng ta đều phải cố gắng đạt tới đạo lý.”

Ra khỏi phòng Dick bảo cô điều dưỡng tới với thiếu phụ. Dick còn phải thăm nhiều bệnh nhân khác: một thiếu nữ người Mỹ mười lăm tuổi được nuôi dưỡng theo nguyên tắc tuổi nhỏ chỉ là chuỗi dài những vui sướng. Cuộc đến thăm của Dick hôm đó nguyên do bởi cô gái đã thấy cần lấy kềm cắt móng tay cắt đứt hết mái tóc. Không có cách gì giúp cho cô gái đó. Nhược thần kinh từ gia đình. Không có gì vững chắc ở trong quá khứ cô gái để lấy đó làm căn bản. Người cha, bình thường và cẩn thận, đã cố gắng che chở cho gia đình nhỏ bé những người nhược thần kinh của mình chống với những va chạm của đời sống nhưng chỉ thành công trong việc ngăn cản các con phát triển những khả năng cá nhân để tự vệ và thích nghi.

Dick không biết nói gì về trường hợp này.

“Hélène, khi nào em thấy nghi ngờ điều gì em hãy hỏi cô điều dưỡng. Em cần phải tập nghe lời khuyên. Em có hứa với tôi là sẽ làm vậy không?”

Một lời hứa có nghĩa gì khi cái đầu đang bịnh?

Sau đó Dick thăm qua một người yếu ớt từ vùng núi Caucase bị lưu đày tới đây, cuộn tròn trong một cái vòng, tràn ngập trong thùng nước thuốc, rồi Dick vào thăm ba cô gái, một ông tướng đang từ từ trôi vào tình trạng suy nhược, những thớ thịt không còn co rãn nữa. Tại phòng kế bên, Dick đoán chắc với một nhà tâm bệnh học bị suy nhược rằng ông ta ngày một khá hơn, và người đàn ông cố gắng đọc trên gương mặt y sĩ để tìm thấy sự tin tưởng, vì ông ta chỉ còn liên hệ với thế giới bên ngoài bởi sự vững tâm mà ông ta có tìm thấy hay không trong giọng nói của Dick.

Sau bấy nhiêu công việc để đuổi một nhân viên bất tài. Và đúng giờ dùng bữa trưa.

Dùng bữa chung với bệnh nhân là một công việc bắt buộc, Dick chẳng thấy thích thú mỗi khi nghĩ đến. Thoạt nhìn những thực khách (Trong số không có những người ở *Tường Vi* và *Lùm Giẻ Gai*) ai nấy đều có một bề ngoài công chức, nhưng bao giờ trên buổi họp cũng bao trùm một nỗi buồn nặng nề. Những bác sĩ có mặt gợi chuyện để nói, nhưng phần đông bệnh nhân nói ít, coi bộ hết sức vì những cố gắng trong buổi sáng, hoặc trầm uất vì ngồi giữa đám đông. Họ ăn, hai mắt cúi xuống trên đĩa trước mặt.

Bữa trưa xong Dick trở về biệt thự của mình. Nicole đang ngồi ở phòng khách với một vẻ mặt khác thường.

Nicole nói:

“Anh hãy đọc mà coi.”

Dick mở phong thư, thư của một thiếu phụ mới được trả về với gia đình, tuy với rất nhiều nghi hoặc từ phía các y sĩ. Thư lên án Dick, bằng những lời lẽ rõ rệt, đã quyến rũ cô gái người đó. Cô gái này ở bên giường mẹ suốt thời gian lâm bệnh nặng. Người gởi thư cho rằng bà Diver ý hẳn sẽ rất sung sướng được cho biết như vậy và biết được sự thật là chồng mình như thế nào.

Dick đọc lại một lần nữa bức thư. Dưới giọng văn Anh ngữ sáng sủa và rõ ràng, Dick nhận ra đó là thư của một người cuồng si. Có một lần do lời yêu cầu, Dick có để cho cô gái - một cô bé ưa bay bướm, cùng đi Zurich và ngay chiều hôm đó đã đưa trả về bệnh viện. Rất ơ thờ, có thể nói là bao dung, Dick đã hôn cô bé. Sau đó cô bé tìm cách kéo Dick đi xa hơn nữa.

Nhưng Dick chẳng lưu ý, và sau đó, nhiều phần chắc là bởi hậu quả của vụ đó, cô gái đã thù ghét Dick và đưa bà mẹ đi nơi khác.

Dick nói:

“Thư của một con mẹ điên. Tôi không hề có một liên hệ nào hết với con nhỏ. Tôi còn thấy con nhỏ không đáng ư nữa.

Nicole nói:

- Thì em cũng cố gắng tự nhủ như vậy.

- Có chắc chắn là em không tin những chuyện đại dột này không?”

- Em cứ ngồi ở đây mãi...”

Dick tới ngồi bên vợ và tiếp tục nói nhỏ hơn, có lần trách móc:

“Thật vô lý quá. Thư này là của một người điên.

- Thì em cũng đã là một người điên...”

Dick đứng lên, giọng nói nghiêm nghị hơn:

“Coi kìa, Nicole, em nên bỏ qua những chuyện vớ vẩn đó sang một bên. Em gọi các con, chúng ta đi chơi đi.”

Trên xe, Dick cầm tay lái, họ đi thăm những mỏm núi nhỏ bên bờ hồ: ánh mặt trời và mặt nước trên kính xe làm chói mắt. Rồi họ đi vào những đường hầm hoạt động phủ kín lá cây. Họ ngồi chen chúc trong xe của Dick,

lũ trẻ ở băng sau với cô Giáo, vóc dáng thẳng đứng như cây cột giữ đám trẻ. Họ biết rõ từng cây số đường, biết trước tới đâu thì ngửi thấy mùi lá thông và thấy có khói đen. Năng dọi chói lói trên những nón rơm của lũ trẻ.

Nicole ngồi yên không nói. Dick cảm thấy khó chịu với khước nhìn chăm chăm dữ tợn của vợ. Bây giờ Dick thường khi cảm thấy cô đơn ở bên Nicole; rất thường khi Nicole làm cho Dick phải mệt vì những trận bão phát giác riêng, những phát giác dành riêng cho Dick: “Tôi như vậy đó”, hoặc: “Tôi như thế này mới đúng.” Nhưng, buổi chiều hôm đó, Dick chỉ muốn nghe Nicole nói chuyện láu táu và cho Dick nhận thấy Nicole nghĩ gì. Tình trạng đáng ngại khi Nicole thu vào trong vỏ và ở yên trong đó.

Tới Zug, cô Giáo xuống và chia tay với mọi người. Gia đình Diver tới gần hội chợ Agiri, đi ngang cả một cuộc trưng bày những xe lăn ủi đường khổng lồ mở đường cho họ tới. Dick đậu xe, thấy Nicole cứ ngồi đó mà ngó, không cục cựa, Dick bảo:

“Xuống đi chứ, *darling!*”

Hai môi Nicole chợt hé cười ghê rợn đến độ Dick phải rùng mình, nhưng Dick làm bộ như không trông thấy nhắc lại:

“Mình xuống đi cho tụi con chúng nó cũng xuống với...”

Nicole đáp như thể rút ra từng tiếng từ một thiên truyện bí mật đang diễn tiến trong đầu và quá nhanh khiến Dick không nghe kịp:

- Thì để tôi xuống mà. Anh đừng lo, tôi sẽ xuống đây.

- Thì em xuống đi.”

Nicole quay mặt đi nơi khác trong khi Dick đi bên. Nhưng nụ cười xa xôi và kiêu ngạo tiếp tục vương vất trên môi Nicole. Mãi sau, khi Lanier hai ba lần hỏi, Nicole mới cố gắng chú ý tới một vật gì, một căn nhà diễn kịch búp bê, và đi theo con.

Dick tự hỏi phải làm thế nào. Sự đối tính giữa người chồng và chuyên viên về bệnh thần kinh, trong trường hợp Nicole, đưa tới kết quả làm tê liệt mọi năng khiếu của Dick. Trong vòng sáu năm qua, nhiều lần Nicole đã làm cho Dick phải lúng túng bằng cách hoặc kích thích sự thương hại, hoặc vận dụng quá nhiều trí xảo, kỳ quặc và lúng củng, đến độ mãi sau Dick mới nhận thấy Nicole đã làm cho Dick suy xét sai lạc hẳn.

Cả gia đình đi dạo trong hội chợ, giữa những gian hàng, dưới một khung trời rộng, trong khi mọi người tranh luận với Topsy xem búp bê Punch trong ban kịch ở đây có phải là Punch trong ban kịch mà mọi người đã coi ở Cannes năm trước không. Những chiếc nón rộng vành của phụ nữ Thụy Sĩ bao trùm bên trên những chiếc áo ngắn bằng nhung, những chiếc váy nhiều màu và rộng, mỗi tổng một màu khác nhau, xem ra còn khiêm tốn hơn những màu sắc rực rỡ xanh dương và cam trên những xe bán hàng và những bức cao trưng bày hàng.

Bỗng Nicole chạy mau lên, đột ngột, khiến Dick không nhận ra ngay. Mãi sau Dick mới trông thấy xa ở trước mặt chiếc áo màu vàng len lỏi giữa đám đông, nhưng một chấm màu thổ hoàng làm đường viền giữa thật và ảo. Nicole muốn bí mật trốn đi, Dick cũng bí mật chạy theo. Sức nóng buổi chiều trở nên ghê gớm. Dick quên cả lũ con. Rồi Dick quay lại níu tay chúng, tia mắt láo liên kiểm từ gian hàng này qua gian hàng khác. Dick la lên với một phụ nữ ngồi bên sau cái vòng quay số lớn màu trắng:

- Bà ơi! Cho tôi gởi hai đứa nhỏ ở đây vài phút nhé? Cần lắm... Tôi sẽ trả bà mười quan.

- Được lắm, được lắm!”

Dick đẩy hai đứa nhỏ vào bên trong.

“Đứng cạnh bà này đợi cha, nghe không.”

Rồi Dick chạy vội đi kiếm Nicole. Nhưng đã mất hút. Dick chạy quanh vòng đua ngựa gỗ nhưng ban đầu chưa nhận ra mình chạy cùng một tốc độ và chỉ ngó thấy có một con ngựa. Dick len lỏi tới chỗ quán nước. Rồi chợt nhớ tới một thích thú của Nicole, bèn nâng một góc tấm màn che cửa lều của một bà thầy bói và ngó vào bên trong. Một giọng đều đều cất lên đón:

“Con gái thứ bảy của người con gái thứ bảy sanh trên bờ sông Nil... mời vô.”

Thả tấm màn xuống, Dick chạy lại góc hội chợ tiếp giáp với hồ. In trên nền trời đang quay từ từ một vòng lớn có treo những chiếc thuyền. Dick kiếm thấy Nicole ở đó. Nicole đang một mình ngồi trên chiếc thuyền đang lên cao nhất. Thuyền xuống gần mặt đất Dick mới nhận ra Nicole đang cười ngặt nghẽo. Dick lùi lại đứng lẫn trong đám đông. Tới vòng sau đám đông cũng nhận ra ngay lối cười của Nicole.

“Coi kìa!

- Coi mụ người Anh kìa!”

Một lần nữa thuyền của Nicole xuống gần mặt đất. Lần này vòng chậm lại cùng với tiếng nhạc, có cả chục người đang vây quanh chiếc thuyền có Nicole ngồi, chăm chú ngó miệng cười biểu lộ một thiện cảm ngây ngốc.

Nhưng khi Nicole trông thấy Dick miệng cười vội gắt, Nicole tính chạy trốn nữa, nhưng Dick đã nắm lấy tay và dìu Nicole cùng đi.

“Tại sao em lại làm như vậy?”

- Mình thừa biết tại sao.

- Không, tôi đâu có biết.

- Lạ quá nhỉ? Bỏ tay em ra. Mình làm như nhục mạ sự thông minh của em. Mình tưởng rằng em không trông thấy con bé đó, con bé tóc nâu đó, nó ngó mình như thế nào ư? Thật tức cười, một con bé, chưa đến mười lăm. Mình cứ tưởng rằng em không nhìn thấy chi hết phải không?

- Chúng ta hãy ghé lại đây một lát, em hãy bình tĩnh lại.”

Hai người ngồi vào một bàn. Hai mắt Nicole tỏ lộ cả một vực thăm nghi kỵ. Bàn tay phát ra một cử chỉ như muốn xua đuổi cái gì ngăn trước mắt.

“Em muốn uống một cái gì. Em muốn một ly *cognac*.”

- Không, em không nên uống *cognac*, một ly bia thì hơn.

- Tại sao em không uống *cognac* được?

- Chúng ta đừng cãi nhau về vụ đó. Em nghe anh đi: chuyện cô gái đó chỉ là một ảo tưởng. Em hiểu danh từ đó chứ?

- Bao giờ cũng là ảo tưởng những gì mà em trông thấy nhưng anh lại không muốn cho em thấy.”

Dick cảm thấy mơ hồ một cảm tưởng tội lỗi, như chúng ta thường cảm thấy trong cơn ác mộng bị buộc cho một tội đại hình và nhìn nhận có tội. Tia mắt của Dick lưỡng lự, rồi quay đi nơi khác.

“Tôi gửi lũ trẻ tại gian hàng quay số của một người bô-hê-miêng. Chúng ta tới đón chúng nó đi.

Nicole hỏi:

- Mình cho tôi là thứ người gì? Svengali chắc?”

Mười lăm phút trước họ là một gia đình. Bây giờ bị chặn đứng bởi bờ vai to lớn và quyết liệt của Dick. Nicole nhìn tất cả, con cái, chồng, như một tai nạn đầy nguy hiểm.

“Chúng ta về nhà.

Nicole la lên, giọng la to đến không thật nữa:

- Về nhà... Về nhà để ngồi đó và nghĩ rằng tất cả chúng ta đang mục nát, cứ mở chiếc hộp nào ra cũng thấy tro tàn của những đứa trẻ mục nát. Ghê tởm quá!”

Dick hầu như nhẹ nhõm trông thấy những lời nói của mình đã có đối với Nicole một ảnh hưởng sát trùng, còn Nicole, nhậy cảm quá sức, lại ngó thấy trên gương mặt Dick bộc lộ ý muốn rút lui. Gương mặt Nicole trở nên bình thản lại. Nicole van nài:

“Dick, hãy giúp em đi, Dick!”

Một luồng sóng đau đớn chạy khắp người Dick. Thật ghê gớm khi tòa tháp đẹp như vậy không được xây thẳng đứng, mà lại được treo lên, máng vào người Dick. Đến một điểm nào đó thì có thể chấp nhận được. Đàn ông sinh ra để lo những việc như vậy, cây sà ngang và tư tưởng, dui kéo và đối số. Nhưng Nicole và Dick đã trở thành một và bình đẳng, chứ không chồng lên nhau và bù đắp cho nhau. Nicole là Dick, tủy ở trong xương Dick. Dick không thể đứng ngoài quan sát sự tan rã của Nicole mà không tham dự. Trực giác của Dick tràn ra ngoài con người Dick dưới hình thức tình yêu và thương hại. Dick chỉ có thể tìm phương thuốc thời thượng: lấy những con người khác để ngăn cách. Ngay đêm nay Dick sẽ gọi một cô điều dưỡng ở Zurich tới để lo săn sóc Nicole.

“Em có thể tiếp nhận được sự giúp đỡ của anh.”

Sự khẳng khái dịu dàng của Nicole kéo Dick ra khỏi con người của Dick.

“Nhiều lần trước anh đã làm cho em những việc tốt lành. Bây giờ anh cũng giúp em được nữa.

- Tôi chỉ có thể giúp em như đã làm hồi trước.

- Có ai khác giúp được em không?

- Có thể lắm. Nhưng nhất là chính em có thể giúp được em. Thôi ta đi đón lũ trẻ đi.

Có nhiều gian quay số với cái vòng lớn màu trắng. Dick lúng túng khi hỏi tại gian đầu tiên thấy người ta ngơ ngác không hiểu.

Nicole, con mắt giận dữ, làm bộ đứng ngoài, từ bỏ lũ trẻ; đối với Nicole chúng thuộc vào cái thế giới quá thật mà thiếu phụ chê trách. Mỗi sau Dick tìm thấy hai đứa trẻ đang được các bà vây quanh trầm trồ ngắm nghía và những chú bé nhà quê mắt tròn.

“Cám ơn ông... Chà ông phúc đức quá... Rất sung sướng, thưa ông. Chào ông bà, chào các em.”

Họ ra về trong một không khí buồn. Chiếc xe như nặng thêm vì những nghi ngờ nhau và những lo ngại của họ. Cứ ngó cái miệng hai đứa trẻ cũng thấy chúng chán ngán. Đau khổ hiển hiện với những màu sắc ghê gớm, chưa hề có.

Tới ngoại ô Zug, Dick lái qua một đường tắt đưa tới bệnh viện. Dick vừa đặt chân lên đạp ga để vượt một đoạn đường thẳng song song với ngọn đồi, chột chiếc xe ngheo sang trái rồi ngheo qua phải, chạy có hai bánh. Dick bên tai vang vang tiếng la của Nicole, cố gắng hết sức chế ngự bàn tay điên dại níu lấy tay lái, lập lại thẳng băng, nhưng chiếc xe tràn ra ngoài lề, sau cùng bỏ hẳn đường cái, băng qua những bụi cây rồi tông vào một gốc cây, thân xe dựng đứng 90 độ.

Lũ trẻ la hét, Nicole la hét, chửi rủa, tính cào nát mặt Dick. Nghĩ trước hết tới vị trí nguy hiểm của chiếc xe trên dốc, Dick đẩy bàn tay Nicole ra, leo lên phía xe đang chơi vơi trên không để kéo lũ trẻ ra. Rồi thấy chiếc xe đứng vững như vậy, Dick không làm chi hết đứng đó một lát vừa run vừa thở.

Dick gọi Nicole:

- “Này, cô!”

Nicole cười, đúng là thứ cười điên, không hổ thẹn, không sợ sệt, không lo lắng. Không ai chạy tới đó có thể đoán ra thiếu phụ vừa gây nên tai nạn. Nicole cười như thể đứa trẻ vừa làm bậy một chuyện gì.

Nicole nói với chồng, có vẻ trách móc:

“Mình vừa bị một cơn sợ phải không, cứ thú thật đi. Mình muốn sống mà...”

Nghe Nicole nói một cách sốt sắng đến độ Dick phải tự hỏi có phải thật mình đã sợ cho chính mình hay không. Nhưng vẻ mặt hốt hoảng của lũ trẻ đang lần lượt ngó hai cha mẹ khiến cho Dick chỉ muốn chấm dứt tiếng cười điên đó bằng cách đê bẹp bằng một cú đấm mạnh.

Ngay trên đầu họ, cách chừng nửa cây số theo con đường chữ chi, nhưng không tới hai trăm thước nếu leo thẳng lên, có một quán trọ lợp lá một cánh giữa những lùm cây.

Dick bảo Lanier:

“Con dắt Topsy, nắm cho chắc, rồi leo lên trên kia, con thấy không, theo đường mòn đó. Tới quán con nói: “Xe hơi nhà Diver bị bể nát... Cần có ai xuống dưới đó liền.”

Lanier chẳng hiểu có chuyện gì xảy ra, nhưng đoán biết có chuyện khác thường và bi ai, hỏi:

“Ba làm gì bây giờ?”

- Ba với má ở đây đợi.”

Cả hai đứa nhỏ đều không ngó mẹ chúng trước khi lên đường.

Dick còn nói theo:

“Cẩn thận khi qua đường trên đó nghe không. Ngó kỹ hai bên đường.”

Khi đó Nicole và Dick chăm chú nhìn ngó nhau, con mắt của hai người khác nào những khung cửa sổ có đèn sáng đối diện qua một cái sân. Rồi Nicole lấy hộp phấn, ngó mình trong mảnh gương nhỏ, kéo lại mấy lọn tóc Dick, ngó theo hai đứa nhỏ men đường mòn đi lên cho tới khi chúng khuất sau rừng thông ở lưng chừng dốc. Sau Dick đi vòng chiếc xe lượm những hư hại và tính có cách nào đưa chiếc xe trở lại mặt đường. Trên lớp bùn Dick ngó thấy in rõ vết chiếc xe chạy tràn đến hơn một trăm thước. Dick cảm thấy tràn ngập một nỗi ghê tởm, hơn là tức giận.

Mấy phút sau người chủ quán chạy tới, la lên:

“Trời ơi! Sao lại như thế này? Tại ông phóng mau quá chăng? Nếu không có cái cây này ông đã lăn xuống hết cái dốc...”

Dự vào con người rất có thực của Emile, với cái tạp dề rộng màu đen và mồ hôi trên khuôn mặt núng nính. Dick ra dấu cho Nicole biết mình sắp đỡ thiếu phụ ra khỏi xe. Nhưng Nicole đã không đợi, nhảy ra phía bên kia, loạng choạng té ngồi xuống, rồi đứng lên. Ngó hai người đàn ông đang tìm cách xô chiếc xe, một vẻ thách thức hiện trên mặt Nicole. Dick nói với Nicole:

“Nicole, em lên đó đợi với các con đi.”

Chỉ sau khi Nicole đi rồi Dick mới nhớ tới ý muốn uống *cognac* của Nicole, trên quán chắc chắn phải có *cognac*. Dick bèn nói với Emile rằng

trong lúc này chẳng có cách nào lo cho chiếc xe được, tài xế sẽ đem xe lớn tới kéo lên đường vậy, và cả hai vệt vàng trở lên quán.

Dick nói với Franz:

“Tôi thật sự cần thiết phải đi vắng một tháng hay hơn nữa.

- Tại sao không được, hả Dick? Như vậy đúng với thỏa thuận giữa chúng ta lúc đầu. Tại anh cứ đòi ở lại đây. Nếu anh và Nicole có ý muốn...

- Không, tôi không tính cùng đi với Nicole. Tôi cần thiết chỉ có một mình. Vụ mới đây khiến cho tôi xuống tinh thần quá. Nếu mỗi hai mươi bốn giờ tôi có được hai giờ ngủ, đó là đủ.

- Anh muốn có một dịp nghỉ để kiêng cử?

- Nên nói là để vắng mặt. Franz ạ, nếu tôi đi Balinh dự Hội nghị về thần kinh, anh có thể lo giữ gìn yên ổn được không? Từ ba tháng nay Nicole đã khá; thương cô điều dưỡng lắm. Trời ạ, anh là người duy nhất tôi có thể nhờ việc đó.”

Franz thốt ra một tiếng gầm gừ, tự hỏi không biết người ta có thể tin nơi y để cùng lo tới quyền lợi của người cùng hợp tác.

Tuần sau Dick ra phi trường Zurich đáp chiếc máy bay lớn đi Munich. Bay lượn trên trời xanh, Dick cảm thấy tê cóng và khi đó mới ý thức được sự mệt mỏi của mình đến đâu. Dick cảm thấy một niềm yên ổn to rộng, bỏ mặc bệnh nhân cho bệnh tật, tiếng động cho động cơ, việc điều khiển máy ấy cho hoa tiêu. Dick không có ý dự một phiên hội nghị nào hết. Dick đã tưởng tượng ra hết mọi diễn biến: những công việc nghiên cứu mới của

Bleuter và Forelanh, chừng nào trở về sẽ đọc với nhiều lợi ích hơn; công việc của nhà chuyên viên về bệnh thần kinh người Mỹ chữa khỏi bệnh *dementia preacox* bằng cách nhổ răng bệnh nhân hay đốt những nấm ở trong mũi và sự kính trọng có vẻ kiêu ngạo mong người ta đem ra đón nhận những sáng kiến như vậy chỉ vì lý do duy nhất nước Mỹ là nước giàu mạnh... Những đại biểu Mỹ khác: lão tóc đỏ Schwartz với gương mặt của một ông thánh và sự kiên nhẫn vô cùng khi đứng giữa hai thế giới, và mấy chục chuyên viên về bệnh tâm trí có tính cách thương mại có mặt chỉ để tăng thêm uy tín cá nhân và số khách hàng, mặt khác để thăm nhuần những lối quỷ biện mới để tìm cách đưa vào việc kinh doanh; bấy nhiêu thứ Dick đã trông thấy từ trước. Rồi còn những đại biểu Latinh, trắng trợn, và một vài đồ đệ của Freud từ Viên tới. Và trong đám những người đó, sẽ có nhà đại... Jung, vuốt ve, cường tráng, đưa những cuộc dò tìm từ cánh rừng nhân loại học tới những tâm bệnh của học trò. Ban đầu hội nghị sẽ mang hình thức Mỹ, với những nghi thức gần tương tự như kiểu Phú Luân Hội, sau đó năng lực tinh xác của người Âu châu sẽ lộ ra, và sau cùng đám người Mỹ sẽ lật cây bài tẩy, tức là loan báo những tặng phẩm và trợ cấp vĩ đại, những cơ sở tối tân to tát, những trường huấn luyện; và trước những con số đưa ra, người Âu châu sẽ mờ đi và có vẻ nhút nhát. Nhưng y, Dick, y sẽ không có mặt để chứng kiến những điều đó.

Máy bay vòng qua núi Voralberg, Dick rất thích thú ngắm những xóm làng rải rác. Bao giờ cũng trông thấy bốn hay năm làng vây quanh ngôi giáo đường của mỗi làng. Thật đơn sơ hết sức, cảnh mặt đất từ trên cao ngó xuống! Đơn sơ như thể chơi trò xếp những chú lính bằng chì. Chính theo cung cách đó mà những nhà chính trị và những thủ lãnh quân đội và đám người đã hời hựu nhận định mọi việc. Dù sao ở trên cao cũng nhìn thấy một khung cảnh nổi thật đẹp.

Tommy Barban thuộc giòng giống những người cầm đầu. Tommy là một nhà anh hùng. Tình cờ Dick gặp y, công trường Marien ở Munich, ở một trong những quán cà phê tại đó những tay chơi hạng xoàng gieo những quân xúc xắc trên vuông ni. Không khí đầy mùi chính trị và tiếng những lá bài lật xuống bàn.

Tommy đang ngồi tại một bàn, khua vang tiếng cười hùng dũng: “Um-buh... ha ha! Um-buh... ha ha!” Thường thường y uống rất ít. Nghề riêng của y là lòng quả cảm; những bạn đồng hành không ai là không ngại y. Gần đây khoảng một phần tám của đỉnh sọ y mới bị một nhà giải phẫu ở Varsovie lấy đi mất, dưới mái tóc tổ chức cơ thể đang lành lại. Người yếu đuối nhất trong đám khách quen tại quán cũng có thể, trong lúc này, dùng chiếc khăn tay cuốn lại đánh chết được y.

“Kìa thái tử Chillichef...”

Đó là một người Nga chừng năm mươi tuổi, tóc hoa râm, bề ngoài có vẻ tồi tệ.

“Kìa ông McKibben và ông Hannan.”

Người sau cùng là người nhỏ thó lanh lẹ, mắt rất tinh, tóc đen, một người hay điếu, y tiến tới hỏi Dick liền:

“Câu hỏi thứ nhất, trước khi bắt tay nhau. Ông nghĩ sao mà cứ theo đuổi cô tôi, đi đâu cũng theo như vậy?”

- Ai... tôi?

- Ông đã nghe tôi rất rõ. Ông tới Munich để làm gì?

Tommy hí lên:

- Um... bah... ha ha!

- Tại sao ông không có những bà cô của riêng mình để theo đuổi? Tại sao ông không lo riêng mấy bà đó?

Dick cười. Thấy thế người kia đổi giọng:

- Bây giờ chúng ta không nói đến những bà cô nữa. Làm sao tôi biết được những chuyện đó không do ông bày đặt ra? Ông ở đây, một người ngoại quốc mới quen biết chưa đầy nửa giờ, vậy mà ông kể chuyện thế giới bên kia với những bà cô của ông! Làm sao tôi biết được những gì ông dấu giếm về chính con người ông?”

Tommy lại cười, rồi vui vẻ nhưng cương quyết nói:

“Thôi đi, đủ rồi Carly. Ngồi xuống đây, Dick. Anh có mạnh không? Nicole có mạnh không?”

Tommy không mấy ưa những người kia và rất khó chịu về sự có mặt của họ. Trông Tommy thoải mái như trước cuộc đấu mà nhà lực sĩ sung sức chỉ cần tranh đua vừa phải và thật sự vừa tranh đua vừa nghỉ, trong khi một người sút kém hơn tuy làm bộ nghỉ ngơi nhưng thật ra ở trong tình trạng thần kinh căng thẳng luôn luôn và tai hại.

Chưa hoàn toàn chán ngán, Hannan tới ngồi bên cây dương cầm có vẻ bị lưng nhức mỗi khi ngó Dick, đập mấy hòa âm, thỉnh thoảng lại lẩm bẩm “bà cô của anh”, rồi giữa một nhịp ồ ồ:

“Tôi không nói bà cô, tôi nói cái cô kia...”

Tommy nhắc lại:

“Anh nói chuyện tin tức cho tôi nghe. Trông anh không... không có vẻ phét lác và chĩnh tề như mọi khi... Anh có hiểu tôi muốn nói gì không?”

Nhận xét đó quá giống một trong những nhận xét đáng bực mình về sự sút kém năng lực, và Dick chuẩn bị trả đũa bằng cách phê bình những bộ áo lạ đời mà Tommy thường bận và về thái tử Chillichef, bỗng một lời giải thích tình cờ được đưa tới cho Dick. Thái tử nói:

“Tôi trông thấy ông đang ngó quần áo của tôi. Chúng tôi mới ra khỏi nước Nga đó, ông ạ.

Barban nói:

- Bộ này may ở Ba Lan, do nhà thợ may của hoàng cung. Thật đó! Nhà thợ may của Pilsudski.

Dick hỏi:

- Anh đã đi du lịch tới đó ư?”

Cả bọn cùng cười, ông thái tử còn cười hơn ai hết, trong khi Tommy lấy tay đập vào lưng ông ta.

“Đúng, chúng tôi đã du lịch. Chính thế “Du lịch”. Chúng tôi đã đi một vòng hết thầy các nước Nga... thật long trọng.”

Dick đợi một sự giải thích. Giải thích lại do ông McKibben cung cấp ba máy chữ:

“Họ vượt ngục.

- Các ông bị giam ở Nga sao?

Thái tử Chilichef chăm chăm ngó Dick bằng đôi mắt vàng lơ lơ và giải thích:

- Riêng tôi thì có, không phải bị giam, tôi trốn.

- Nhiều. Chúng tôi đã để lại ba xác lính Nga cộng sản ở biên giới. Tommy giết chết hai (ông ta giờ hai ngón tay lên như kiểu người Pháp), tôi một.

McKibben xía vô:

- Đó là điều mà tôi hiểu không nổi. Tại sao họ ngăn không cho các ông đi?”

Hanan vẫn ngồi trên ghế trước cây dương cầm bèn quay mình lại nheo mắt nói:

“Mac cho rằng người mácxít là người đã theo học trường Thánh Marx.”

Đó đúng là chuyện vượt thoát không ra ngoài truyền thống tốt đẹp, một nhà quý tộc lần trốn trong vòng chín năm lại nhà hầu cũ và làm việc trong một lò bánh mì của Nhà Nước. Cô con gái mười tám tuổi ở Paris có quen với Tommy Barban.

Trong khi nghe kể chuyện, Dick quyết định rằng ông hoàng già nua sót lại ở một thời đã qua thật tình không đáng với sự sống của ba người trai trẻ. Vấn đề sau đó là hỏi xem Tommy và Chillichef có sợ hãi lắm không.

“Tôi bị cảm lạnh thì có. Những khi tôi bị lạnh tôi sợ. Trong thời chiến cũng vậy.”

Mc Kibben đứng lên.

“Tôi phải cáo biệt với các ông. Ngày mai tôi đáp xe đi Innsbruck với vợ con và bà vú.

Dick nói:

- Mai tôi cũng tới đó.

- Ồ, có thật không? Tại sao ông không cùng đi với chúng tôi? Chiếc xe Packard lớn lắm mà chỉ vợ tôi, các con tôi, tôi và bà vú.

- Cám ơn, thật tình tôi không thể.

McKibben cảm động ngó Dick, nói thêm:

- Ồ, lẽ dĩ nhiên không phải một bà vú thật sự. Với lại vợ tôi có quen bà chị vợ của ông, Baby Warren...

Nhưng Dick cương quyết không để cho lôi kéo.

- Tôi đã hứa cùng đi với hai bạn đồng nghiệp...

McKibben thất vọng nói:

- Ồ!... Thôi chào các ông.”

Dick tưởng tượng chiếc Packard đầy những người lao về phía Innsbruck với gia đình McKibben với con gái, vali, đàn chó cắn ý oảng, và bà vú...

Tommy nói:

- Tờ báo này bảo rằng người ta đã biết ai giết người. Nhưng bọn anh em chú bác của hăn không muốn chuyện được đưa lên mặt báo vì đã xảy ra trong một quán rượu mở lậu. Ông nghĩ sao về vụ đó?

- Đó là điều mà người ta gọi là kiêu hãnh gia tộc.

Hanan lại đập một hài âm thật vang động để mọi người chú ý đến hăn.
Hanan nói:

- Tôi không tin rằng hăn biện hộ như vậy mà được. Ngay cả khi người ta gạt bỏ những người Âu châu sang một bên, cũng còn có cả lũ người Mỹ sẵn sàng làm chuyện North đã làm.

Dick hiểu mọi người đang nói chuyện về Abe North. Tommy nói:

- Điều khác biệt duy nhất là Abe đã làm việc đó trước nhất.

Hanan vẫn khẳng khẳng:

- Tôi không đồng ý. Y được tiếng là một nhạc sĩ có tài bởi vì y uống nhiều quá đến nỗi các bạn của y đôi khi bắt buộc phải tự biện giải về trường hợp của y.

- Chuyện gì về Abe vậy? Có chuyện gì xảy ra cho y? Y có bị tóm cổ không?

- Thế ông không đọc số Herald sáng nay sao?

- Không.

- Y đã chết. Y bị đâm rất tàn nhẫn trong một quán rượu hạng bét ở New York. Y chỉ còn đủ sức khỏe lê tới Racquet Club để chết tại đó.

- Sao? Abe North?

- Phải rồi, đúng y.

Dick đứng sừng sững đó, nhắc lại:

- Abe North... Các ông có chắc y đã chết không?

Hanan quay lại với McKibben:

“Y đã lê tới không phải Racquet Club mà là Harvard Club. Tôi tin chắc y không phải hội viên của Racquet.”

McKibben nhấn mạnh thêm:

- Trong báo nói như vậy mà.

- Nhất định là sai.

- Hà... bị đánh chết trong một thứ *speakeasy*?

Hanan nói tiếp:

- Tôi quen hầu hết những hội viên trong Racquet Club. Đáng lý ra ở hội quán Harvard.

Dick đứng lên. Tommy cũng bắt chước theo. Thái tử Chillichef ra khỏi giấc mơ vớ vẩn, ý hẳn về những cơ may của y thoát khỏi được đất Nga, ý nghĩ mà từ bao lâu y vẫn nghiền ngẫm và không thể đột nhiên bỏ đi được. Mọi người chia tay.

“Abe North bị đánh chết...”

Trên đường về khách sạn, Dick cứ lẩm bẩm nói như vậy, không chú ý tới việc đi trên đường của mình nữa.

Tommy nói:

- Chúng tôi đợi thợ may lo xong quần áo mới dám ló mặt tới Paris. Tôi muốn đi vô một nhà đổi tiền, nhưng người ta sẽ không tiếp tôi nếu tôi ăn bận như vậy. Tại nước anh ai cũng trở nên triệu phú hết. Có thật ngày mai anh đi không? Chúng tôi không thể cùng ăn với anh một bữa tối. Dường như ông hoàng có một bà bạn cũ tại Munich. Ông ta tính điện thoại cho bà ta, nhưng bà ta đã chết được năm năm nay... chúng tôi đành cùng ăn với hai cô con gái bà ta.

Ông hoàng gật đầu xác nhận.

- Có lẽ tôi có thể thu xếp để bác sĩ Diver...

Dick vội hăng hái nói:

- Không, không.

Dick ngủ rất nặng nề chợt tỉnh dậy khi nghe thấy một điệu hành khúc thê thảm đi ngang dưới cửa sổ. Có một đoàn người bận đồng phục và mang chiếc nón sắt nổi tiếng thời 1914, rồi tới những người mặc áo đuôi tôm và mũ cao, những nhà trường giả, những nhà quyền quý, những người tầm thường. Đó là một hội cựu binh sĩ kéo tới đặt tràng hoa trên mộ các bạn cũ. Đoàn người tiến chậm chậm, hơi có vẻ long trọng quá, để khỏi quên thời huy hoàng xa xưa, những cố gắng đã qua, nỗi buồn mới khuây được một nửa. Những gương mặt chỉ buồn ở bên ngoài. Nhưng Dick cảm thấy tim sẽ thắt vì thương tiếc khi nghĩ tới cái chết của Abe North và thời tuổi trẻ của mình cách đây mười năm.

Dick tới Innsbruck vào lúc hoàng hôn, gửi vali khách sạn còn mình đi bộ vào thành phố. Trong ánh chiều sắp tắt, hoàng đế Maximilien bằng đồng đang quỳ cầu nguyện bên trên những chuyên viên khác cũng bằng đồng. Bốn cậu mới tu Giòng Tên đi bách bộ đọc sách trong sân Viện Đại học. Kỷ niệm những trận công hãm, những vụ hôn nhân, những năm lễ, tạc thành tượng đá, bị chìm xóa rất mau trong đêm xuống. Dick ăn một đĩa *Erbsen Suppe mit Wurstchen*, một thứ súp có đậu hột với những lát xúc xích thả bên trên, uống bốn *helles* rượu bia ở Pilsen và từ chối một đĩa lớn món ăn tráng miệng mang tên *Kaiser Schmarren*, trứng tráng của nhà vua.

Mặc dù có núi, Dick có cảm tưởng xa Thụy Sĩ, xa Nicole. Bước đi trong vườn tối, một lát sau, Dick nghĩ tới Nicole một cách bình thản, để dành mối tình của mình cho những gì tốt đẹp nơi vợ, Dick nhớ lại ngày trên cỏ ướt, Nicole chạy lại đón, làm đắm ướt sương sớm đôi giày mỏng mảnh mang dưới chân. Cô gái kiễng chân lên để nép vào ngực y, ngược mặt lên như cuốn sách đã mở sẵn.

Khi đó Nicole khẽ nói:

“Anh cứ nghĩ coi đã yêu em như thế nào. Em không đòi hỏi anh cứ mãi mãi yêu em như vậy, nhưng anh đừng bắt đầu quên kỷ niệm đó. Trong em, trong thâm tâm em, mãi mãi vẫn còn con người của em hôm nay...”

Nhưng Dick đã rời xa, để cho tâm hồn của y được yên, và Dick bắt đầu suy nghĩ về điểm đó. Dick đã mất sự làm chủ được chính mình, nhưng không sao nói được từ bao giờ, lúc mấy giờ, ngày nào, tuần nào, tháng hay năm nào. Trước kia bất kỳ trở ngại nào Dick cũng vượt qua, giải quyết

những vấn đề của bệnh nhân. Giữa lúc Dick gặp một Nicole như bông hoa mới nở trên bờ hồ Zurich và lúc Dick gặp Rosemary, mũi dáo của Dick đã cùn.

Dữ kiện chứng kiến những tranh đấu và những khó khăn của cha tại những xứ đạo nghèo đã đưa vào trong bản chất không đam mê từ căn bản một lòng ham muốn mới về tiền bạc. Không phải sự ham muốn bình thường tìm yên ổn. Không bao giờ hơn thời kỳ cưới Nicole, Dick cảm thấy tin tưởng nơi mình. Vậy mà Dick đã chấp nhận gửi trong tủ sắt chôn dưới đất của gia đình Waren mọi vũ khí mà y có.

Dick tự nhủ: “Đáng lý ra người ta phải làm như ở lục địa, lập một phần hồi môn cho Nicole. Nhưng đâu đã hết. Ta bỏ phí mất tám năm dạy cho những người giàu học vỡ lòng về nhân cách con người. Nhưng ta đâu đã hết, ta còn quá nhiều cây bài tây trên tay, ta đâu đã đánh xuống.”

Dick thơ thân bên những khóm tường vi và những lùm thạch thảo ước. Đối với một buổi tối tháng mười, trời rất nóng, nhưng Dick vẫn thấy cần khoác chiếc áo nỉ hàn khá dày bằng hàng *tweed* cài khuy đến tận cổ.

Một bóng người từ gốc cây đi ra, Dick đoán chừng đó là người đàn bà y ngó thấy nơi tiền đình khi bước ra ngoài. Dick bây giờ trên nên mê hết thấy những cô gái đẹp được gặp, mê những đường nét, ở xa, mê cái bóng của họ in trên tường.

Người đó quay lưng lại phía Dick đứng ngó những ánh đèn phố. Dick quẹt một que diêm. Cô gái phải nghe thấy nhưng vẫn đứng yên. Đó là một mời chào hay chứng tỏ một sự đấng trí? Đã lâu lắm Dick ra khỏi thế giới trong đó những ham muốn đều bình dị cũng như sự thỏa mãn những ham muốn đó, cho nên Dick cảm thấy vụng về và do dự. Trong sự khờ khạo của

mình, Dick cho rằng phải có một thứ bí kíp giữa những người quen qua lại các trung tâm nghỉ mát có suối nước nóng giúp cho họ dễ nhận ra nhau.

Không chùng lúc này chính Dick phải làm một cử chỉ gì. Bọn trẻ con xa lạ mỉm cười với nhau và rủ: “Chúng ta cùng đi chơi đi.” Dick tiến lại gần. Bóng đen dường như lảng tránh sang bên. Có lẽ cần gửi trả về chỗ cũ. Tim của Dick đập mạnh trước sự mới lạ. Bỗng Dick quay lại, rời xa, đồng thời cô gái cũng tách khỏi đám lá cây u tối, xăm xăm đi vòng qua chiếc ghế dài và đi vào con đường mòn đưa tới trước cửa khách sạn.

Sáng hôm sau, Dick cùng một người hướng đạo và hai du khách khác đi leo núi Birkkarspitze. Khi tới bên trên những vùng chăn nuôi cao nhất, Dick cảm thấy thoải mái sung sướng lạ. Dick thường thức ngay từ trước, đêm sẽ qua, căn lều, sự mệt mỏi, uy tín của người hướng đạo và tính cách vô danh của mình. Nhưng, tới trưa thời tiết bỗng đổi: mưa đá, mưa đá nhỏ, sấm chớp. Dick và một du khách muốn cứ leo tiếp, nhưng người hướng đạo từ chối. Họ thăm tiếc cùng trở xuống Innsbruck, với ý định ngày mai sẽ tiếp tục.

Qua bữa tối với nguyên một chai rượu nho địa phương khá nặng, Dick cảm thấy bị kích thích chẳng hiểu vì đâu, cho tới khi đi xuống vườn. Trước bữa tối Dick có gặp lại cô gái ở nơi tiền đình và lần này cô gái ngó Dick không có cảm giác hết. Nhưng Dick tiếp tục thấy thắc mắc. Tại sao vậy? “Trong khi ta có thể có một phần ngon lành những người đẹp trong thời của ta. Tại sao mãi đến bao giờ mới bắt đầu? Với một ảo tưởng, một ham muốn đã suy giảm. Tại sao?” Tưởng tượng của Dick tiến xa; tinh thần đậm bạc xưa cũ và sự không quen đã vượt thắng. “Trời ạ, ta rất có thể trở lại vùng Riviera và ngủ với Janice Caricamento hay con bé Wilburhazy. Nhưng xô ngã hết bấy nhiêu năm trời bằng một cái gì dễ dàng và rẻ tiền ư?”

Tuy nhiên vẫn còn bị xúc động, Dick rời ngoài hiên trở lên phòng mình để suy ngẫm. Một mình, cả thể xác lẫn tinh thần gây nên cảm giác vắng vẻ và cảm giác này lại gây nên nỗi cô đơn.

Trong phòng, Dick đi qua đi lại, suy nghĩ, rồi đem những quần áo leo núi ra phơi trên lò sưởi. Dick tìm thấy bức điện tín của Nicole, còn dán kín, đó là cách để hàng ngày Nicole theo dõi hành trình của Dick, chàng đã bỏ qua không mở trước khi ăn tối, có lẽ vì vụ ngoài vườn. Nhưng đó là một bức điện từ Buffalo, được gửi theo từ Zurich:

“Cha anh đã bình yên lìa trần tối hôm nay. Holmes.”

Dick cảm thấy đau nhói nơi tim; cố gắng thu thập mọi năng lực bên trong con người. Dick đọc lại bức điện, ngồi trên giường, hồi hộp đôi chút, tia mắt đăm đăm. Trước hết Dick nghĩ tới đứa con ích kỷ khi hay tin cha chết vội tự hỏi không biết cái chết đó sẽ ảnh hưởng tới mình như thế nào.

Nhưng ý nghĩ đó không kéo dài, Dick tiếp tục đi qua đi lại, thỉnh thoảng lại ngó tới bức điện. Holmes chính thức là trợ tế của cha Dick, nhưng trên thực tế từ mười năm nay ông ta đã trông nom toàn thể công việc trong xứ đạo. Ông cụ đã chết như thế nào? Vì già lão? Ông cụ bảy mươi lăm tuổi. Đời sống đã dài lắm. Nhưng Dick khổ vì cha chết có một mình. Ông cụ đã sống lâu hơn bà cụ và hết thảy những anh chị em khác của Dick. Dick có những anh em chú bác ở Virginia, nhưng họ đều nghèo và không thể có tiền đi một chuyến lên miền Bắc. Vì thế cho nên Holmes phải ký tên trong bức điện.

Dick yêu thương cha. Thường thường, để định đoạt trong lúc suy xét, Dick hay tự hỏi cha mình sẽ nghĩ và hành động ra sao. Dick ra đời mấy tháng sau khi hai người chị gái chết, và ông cha đã cố gắng hết sức để Dick

khỏi trở thành một đứa con được quá ư nuông chiều bằng cách đích thân đứng ra hướng dẫn Dick về phương diện tinh thần.

Mùa hè hai cha con cùng đi bộ ra tỉnh để mượn đánh bóng giấy. Dick trong bộ y phục thủy quân màu trắng mới ủi và ông cha bao giờ cũng một bộ y phục nhà tu may cắt rất khéo, cùng đi với nhau, người cha rất kiêu hãnh vì cậu con trai. Ông cha lại kể cho Dick nghe hết thảy những gì mà ông biết về cuộc đời. Có lẽ cũng chẳng có bao nhiêu, nhưng đó là những chuyện đơn giản và thật những nguyên tắc xử đối đúng ở trong cương vị một mục sư.

“Một lần, tại thành phố xa, ít lâu sau khi cha được thụ phong, cha bước vô một căn phòng đầy người và chẳng biết ai là bà chủ nhà. Nhiều người cha quen biết chạy tới đón, nhưng cha làm bộ không trông thấy họ, vì cha đã trông thấy một bà cụ tóc hoa râm ngồi một mình bên cửa sổ ở mãi đầu đằng kia căn phòng. Cha đi tới trước mặt bà cụ và tự giới thiệu. Sau dịp đó cha đã có rất nhiều bạn tại thành phố đó.”

Ông cụ đã xử sự như vậy do tâm tính tốt. Ông cụ trung thành với nền giáo dục của hai bà góa đã nuôi nấng ông và dạy cho biết không có gì tốt hơn “những linh tính tốt”, danh dự, lễ độ và can đảm.

Ông cha bao giờ cũng cho rằng vốn liếng nhỏ của bà mẹ phải dành cho con trai, cho nên trong thời kỳ cậu con ở trung học và lên đại học y khoa, cứ ba tháng, ông cha lại gửi cho con số tiền lời của cái vốn đó. Con người đó đúng là thứ người mà trong thời đồng tiền làm vua ai nấy đều bảo rằng đó là “hoàn toàn” một người quân tử, nhưng không có bao nhiêu tinh thần kinh doanh và không biết xoay xở.”

Dick bảo đi mua một tờ báo. Dick lựa một chiến tàu để về Mỹ. Rồi cho gọi số điện thoại của Nicole ở Zurich, trong khi đợi liên lạc, Dick nhớ tới

rất nhiều thứ và tự hỏi không hiểu mình có còn được tử tế như hằng mong muốn hay không.

Trong vòng một giờ, mặt tiền huy hoàng của tổ quốc, bến tàu New York, Dick thấy vừa buồn tẻ vừa quang vinh. Tâm hồn Dick khi đó tràn đầy cái chết của cha. Nhưng sau khi đổ bộ, cảm tưởng đó đã tan biến và Dick không tìm lại được ở trong phố, tại khách sạn hay trên xe lửa đi Buffalo trước hết và sau về Virginia cùng với thi hài ông cụ. Dick cảm thấy hoàn toàn hòa đồng với chung quanh khi đoàn xe lửa địa phương ỳ ạch trong rừng đất sét thuộc quận Westmoreland. Tối ga, Dick nhận thấy ngôi sao quen thuộc và một mặt trăng lạnh chiếu sáng trên bờ vịnh Cheseapeake. Dick nghe tiếng bánh xe nghiền trên đường sắt, những giọng nói quen thuộc thân yên nơi có vẻ ngây ngô, tiếng vỗ nước nhẹ nhẹ của những con sông rộng dòng nước lờ đờ mang những tên da đỏ.

Ngày hôm sau, tại nghĩa trang, thi hài của ông cụ được chôn gần bên bao nhiêu những Diver, Dorsey và Hunter. Dick cảm thấy êm ái biết cha được chôn gần bao nhiêu họ hàng. Những bông hoa được liệng xuống trên lớp đất nâu chưa nện kỹ. Dick không còn một liên lạc gì níu kéo với nơi đây nữa và Dick nghĩ rằng sẽ không bao giờ còn quay trở lại. Dick quỳ xuống trên nền đất cứng. Những người chết kia Dick đã quen biết hết, với gương mặt sạm nắng, đôi mắt xanh rất sáng, thân hình cao gầy đầy sức mạnh của họ.

Vĩnh biệt cha, vĩnh biệt hết thầy các vị cha chú của tôi.

Trên bến tàu có mái hiên dài và thấp, dọc theo đó những tàu hàng ghé bến, ta có cảm tưởng ở tại một xứ không giống đâu hết. Vòm mái màu vàng lợt vang vọng những tiếng nói, tiếng la. Có tiếng những toa xe chở hàng không thùng, không mái và những tiếng cần trục, cùng với mùi muối biển.

Mọi người chen chúc nhau, hồi hả, tuy thì giờ còn rất rộng. Quá khứ, lục địa đã để lại sau lưng; tương lai, đó là lỗ hổng to lớn trong lòng chiếc tàu; bến tàu với tất cả sự ồn ào nhộn nhịp và mọi thứ hỗn độn, đó là hiện tại. Một khi cầu tàu đã bước qua, cái nhìn đối với thế gian trở nên có lớp lang, và thu hẹp lại. Người ta trở thành công dân một nước cộng hòa còn bé nhỏ hơn cộng hòa Andorre. Không còn tin tưởng gì hết. Những người đàn ông, trong văn phòng của viên cò tàu, cũng có bề ngoài lạ lùng như những phòng hành khách. Con mắt du khách và bè bạn phản ánh vẻ khi rẻ. Rồi tiếng còi tàu thê thảm và âm ỹ vang lên, một sự rung chuyển mãnh liệt bắt đầu, rồi con tàu, tư tưởng của con người, bắt đầu chuyển động. Bến tàu cùng những khuôn mặt ở hai bên cầu tàu dường như đang trôi lướt đi; trong khoảnh khắc, con tàu như vì một tai nạn bất thường bỗng tách rời khỏi những người và vật đó. Những gương mặt phai mờ trong quãng xa những tiếng nói không còn nghe thấy, bến tàu chỉ còn là một đường thẳng lung linh ghi lại đó là bờ biển. Toàn thể khu bến tàu lướt vội xuống biển.

Trên chuyến tàu này có mặt ông McKisco, được các nhà báo coi như món hàng quý giá nhất chở trên tàu.

Ngày thứ hai trong chuyến du hành vượt biển, McKisco chợt trông thấy Dick, y đưa mắt đối tượng hỏi, rồi thân mật chạy tới tự giới thiệu và kéo ghế ngồi. Dick đặt cuốn sách xuống, và chỉ sau mấy phút đã nhận định thấy sự thay đổi nơi McKisco, thấy biến mất sự tự ti mặc cảm rất khó chịu nơi y và rất vui thích nói chuyện với y.

Tới khách sạn, Dick bỗng ngẩng đầu lên. Như thể có rượu ảnh hưởng tới, làm nóng bao tử, đưa một nguồn sinh lực lên tới óc, y khám phá thấy con người mà Dick đã phải đi ngang Địa Trung Hải để gặp.

Cùng lúc đó, Rosemary trông thấy Dick. Cô ta ngó Dick. Ngạc nhiên, rồi cô gái đang nói chuyện và vội đi tới. Đứng thẳng người, nín thở, Dick quay

lại phía Rosemary. Trong khi em đi ngang nơi tiền đình, sắc đẹp khai triển rất khéo của cô ta đã khiến cho Dick như bị một cú chạm mạnh. Nhưng tất cả diễn biến nhanh chóng đến độ Dick không thể làm được gì khác ngoài việc cố hết sức giấu bớt mệt mỏi. Để đón nhận sự tin cậy của đôi mắt ngôi sao đó, Dick bày ra một trò biểu diễn bằng vẻ mặt, không thật, có nghĩa: “Cô ở đây! Có đúng là cô không đó!”

Hai bàn tay mang găng của Rosemary nắm hai tay Dick để trên mặt quây:

“Dick ạ, chúng tôi đang ở đây quay phim “*Sự trọng đại của La Mã*”, nghĩa là chúng tôi tính như vậy. Ngày một ngày hai chúng tôi cũng có thể đi nơi khác.”

Dick ngó trong mắt Rosemary, cố gắng uy hiếp để cô ta không nhận xét kỹ quá gương mặt khôngạo, cái cổ áo nhàu nát sau một đêm trên xe lửa. Cũng may cô ta rất vội,

“Chúng tôi làm việc thật sớm vì đến mười một giờ sương đã bốc cao. Hai giờ chiều gọi đây nói cho tôi nhé”

Trong phòng, Dick mới định thần lại. Y yêu cầu nhà hàng đánh thức vào mười hai giờ trưa, rồi cởi áo chìm nằm luôn trong giấc ngủ nặng. Mặc dù điện thoại réo gọi y vẫn ngủ, nhưng cũng tỉnh dậy vào lúc hai giờ, mắt mê tỉnh táo trở lại. Vali được gỡ ra, quần áo lót và quần áo ngoài được bỏ giặt. Dickạo râu, ngâm mình nửa giờ trong nước nóng rồi ăn sáng. Ánh nắng chiếu rọi trên Via Nazionale, Dick để cho nắng tràn vào phòng bằng cách vén tấm rèm nặng với những cái khoen đụng vào nhau xúng xém.

Đội bộ quần áo đưa xuống ủa, Dick cố gắng nghĩ tới Rosemary. Ban sơ y chẳng nghĩ chi hết. Cô gái còn trẻ và có một hấp lực từ trường. Nhưng về

điểm này Topsy cũng vậy. Dick phỏng đoán từ bốn năm nay Rosemary phải có nhiều nhân tình. Dù sao ta cũng không thể bao giờ biết rõ được chúng ta có một chỗ như thế nào trong cuộc đời của một người khác. Tuy nhiên, từ đám mù sương đó mỗi tình cũ vượt trời lên. Những tiếp xúc tốt đẹp xảy ra khi ta biết trước những trở ngại, và ta muốn duy trì mối liên hệ. Quá khứ tái sinh và Dick ước muốn giữ được, vây kín bên trong con người của y những gì ở bên trong lớp vỏ quý mà cô gái có thể cho đi được, cho tới khi không còn một chút gì có thể còn lại ở bên ngoài tâm tư của y nữa. Dick cố gắng thu lượm hết những gì có thể làm vui lòng cô gái; bây giờ chỉ còn ít hơn bốn năm trước. Mười tám có thể ngó ba mươi tám qua màn sương của tuổi nhỏ, nhưng hai mươi hai có thể nhận định ba mươi tám một cách chân xác hơn... Hơn nữa, qua lần gặp trước, Dick như đang ở trên ngọn đỉnh xúc động. Từ đó, sự sốt sắng của Dick đã bị vi phạm nặng.

Khi người hầu đem bộ đồ lên, Dick bận chiếc sơ mi trắng, cổ còng, cà vạt đen, cắm thêm một hạt trai. Sợi dây mang chiếc kính cặp mũi Dick dùng khi đọc được xâu vô một hạt trai khác cũng lớn như vậy và tròn ten thấp hơn hạt trai cài cà vạt. Sau giấc ngủ gương mặt của Dick đã tìm lại được màu hồng đỏ kết quả của nhiều năm sống trên bãi biển vùng Riviera. Để thử sự dẻo dai của bắp thịt, Dick trồng cây chuối, hai tay vịn trên chiếc ghế, làm cho bao nhiêu bút máy và những đồng tiền trong túi rớt hết xuống đất. Lúc ba giờ, Dick điện thoại cho Rosemary và được mời lên. Hơi choáng váng sau vụ thể thao nhào lộn, khi đi ngang quán rượu Dick ghé vô uống một ly *gin-tonic*.

“Kìa... bác sĩ Diver!”

Chính bởi có sự hiện diện của Rosemary tại khách sạn này nên Dick mới nhận ra Collis Clay. Người trẻ tuổi vẫn giữ được vẻ tự tin sẵn có từ trước, kèm thêm một vẻ phát tài với hai cái má trở nên phì nộn.

Collis hỏi:

- Ông có biết Rosemary đang ở đây không?

- Tình cờ sáng hôm nay tôi có gặp.

- Còn tôi đang ở Florence bỗng hay tin cô ta ở đây. Lập tức tuần trước tôi vội chạy tới đây. Ông sẽ không nhận ra “cô gái đi theo bà mẹ” nữa... Tôi muốn nói, chắc ông cũng đã hiểu, rằng Rosemary được nuôi dạy kỹ lưỡng quá... và bây giờ thì Rosemary đã thành một phụ nữ quen với mọi việc giao tế, ông có hiểu ý tôi không? Ông cứ tin tôi đi, không biết bao nhiêu thanh niên La Mã bám lấy gót cô ta...

- Ông làm việc ở Florence ư?

- Tôi ấy ư? Đã đành; tôi học khoa kiến trúc tại Florence. Chủ nhật này tôi sẽ về đó; tôi còn ở lại đây lo mua bán mấy thứ.”

Dick phải khó khăn mãi mới ngăn Nicole Collis không cho y bảo ghi ly rượu của Dick vào sổ của y ở quán.

Khi ở thang máy ra, Dick đi theo hành lang ngoằn ngoèo và tiến tới chỗ có tiếng nói ở xa từ khung cửa mở có ánh sáng đèn. Rosemary bận bộ đồ ngủ bằng lụa đen. Bàn ăn trưa có đang dọn tại đó, cô gái đang uống cà-phê.

“Cô vẫn xinh đẹp như vậy,... có lẽ còn đẹp hơn trước nữa.

- Chàng trẻ tuổi có uống cà phê không?

- Tôi xin lỗi ban sáng đã không được tề chỉnh...

- Ban sáng trông anh thần sắc không tốt. Bây giờ anh đã khỏe trở lại chưa? Cà phê nhé?

- Không, cảm ơn.

- Bây giờ anh đã trở lại đẹp trai rồi. Ban sáng trông anh dễ sợ quá. Tháng sau má tôi sẽ tới đây, nếu đoàn quay phim còn ở đây. Má tôi thường hỏi thăm có gặp lại anh ở đây không. Má tôi có cảm tưởng như chúng ta đang sống ở gần nhà nhau; má tôi có nhiều cảm tình với anh lắm. Má tôi có cảm tưởng anh thuộc trong số những người mà tôi cần quen biết.

- Nếu vậy tôi rất bằng lòng thấy bà vẫn còn nhớ tới tôi.

- Đúng thế, má tôi nhớ hoài à.

- Thỉnh thoảng tôi được thấy cô trong phim, có một lần vì riêng tôi yêu cầu người ta có cho chiếu lại phim *Dad's Girl*.

- Trong phim này tôi sẽ giữ một vai khá lắm, nếu không bị cúp.”

Cô gái đi ngang phòng, vịn vai Dick khi tới gần bên. Cô gái chạy đi điện thoại cho nhân viên nhà hàng dọn bàn ăn, rồi tới ngồi trên chiếc ghế bành lớn.

“Dick ạ, khi tôi gặp anh tôi mới là một thiếu nữ nhỏ. Bây giờ tôi đã là một thiếu phụ rồi.

- Tôi muốn được nghe hết mọi chuyện về cô.

- Nicole thế nào? Và Lanier với Topsy nữa?

- Mọi người đều mạnh khỏe bình thường, họ thường nhắc đến cô.”

Điện thoại reo. Trong khi Rosemary trả lời Dick ngó hai cuốn truyện để trên bàn, một của Edna Ferber, cuốn kia của Albert Mckisco. Người hầu tới dọn bàn. Rosemary coi bộ cô đơn hơn trong bộ áo ngủ đen.

“... Tôi đang có khách... không, không, không, không được khá lắm. Tôi còn phải tới nơi lo về y trang thử một bộ áo chắc là lâu lắm... Không... bây giờ không được.”

Như thế bỏ được cái bàn đi Rosemary thấy thoải mái hơn. Cô gái mỉm cười với Dick -nụ cười có vẻ mang ý nghĩa rằng hai người đã tìm cách thoát khỏi được hết những phiền toái ở đời và bây giờ được yên ổn trong vùng trời riêng của hai người.

“Thế là xong. Anh có thể tưởng tượng tôi đã bỏ ra cả một giờ để chuẩn bị cuộc đến chơi của anh đó?”

Nhưng điện thoại lại reo. Dick đứng lên đem chiếc mũ từ trên giường tới chỗ để hành lý, Rosemary trông thấy hết hoảng vội bật máy nói lại và hỏi:

“Anh đi đâu vậy?”

- Không.”

Khi điện thoại dứt, Dick nói để cố xin được cả buổi chiều cùng với cô gái:

“Bây giờ tôi mong chờ sự nuôi dưỡng do người bên ngoài đem tới!

Rosemary đáp:

- Tôi cũng vậy. Người đàn ông mới gọi lại trước kia có quen một người anh em bà con với tôi... Anh thử tưởng tượng người ta có thể điện thoại cho người khác với một lý do như vậy.”

Rồi Rosemary tắt bớt đèn cho ái tình... Còn có lý do nào khác khiến cho cô gái có thể không cho Dick gặp lại? Dick nói với cô gái như viết những bức thư tình, như những thư đó phải rời xa Dick đôi chút trước khi tới tay Rosemary.

“Kể cũng khổ thật khi phải ngồi đó, gần kề anh, mà không được hôn anh.”

Thế là hai người ôm lấy nhau, ghì nhau say mê ở giữa căn phòng. Cô gái nép mình thật lâu vào người Dick, rồi trở về chỗ ngồi.

Không khí không thể tiếp tục chỉ giản đơn dễ chịu như vậy. Phải tiến thêm hay lùi lại. Khi điện thoại lại reo vang lấy nữa, Dick bước sang chỗ giường ngủ, nằm dài trên giường, mở cuốn tiểu thuyết của Mckisco. Lát sau, Rosemary tới ngồi bên.

Rosemary nhận xét:

“Anh có những sợi lông mi dài nhất thế giới.

- Bây giờ chúng ta quay lại thời kỳ “Junior Prom” đại hội của khóa sinh viên cấp một: “Trong số có mặt tại đây người ta nhận thấy có cô Rosemary Hoyt, chuyên viên về lông mi...”

Cô gái cúi xuống hôn Dick; Dick kéo cô gái lại gần để hai người cùng nằm một chiều trên giường, và hôn nhau đến tấc thở. Hơi thở của Rosemary trẻ, hăng hái, kích thích, đôi môi hơi bị hanh khô, nhưng rất êm dịu ở hai bên mép.

Trong khi hai người nằm đó, có bận áo và mang giầy, trong khi hai cánh tay và lưng của Dick rướn cong lên để kéo ngực và vú của Rosemary lại gần, cô gái khẽ nói:

- Không, đừng bây giờ... Những vụ đó có một nhịp nhàng của chúng...”

Ngoan ngoãn, Dick dồn nén ham muốn trong một góc tâm hồn, nhưng, nâng thân xác tươi trẻ đó đến mấy tấc cao trên người y, Dick nhỏ nhẹ nói:

“Em ơi, có sao đâu...”

Gương mặt của Rosemary, Dick thấy như đã thay đổi, trong khi nhìn từ dưới lên; Dick thấy đó có cái gì như là một đêm trăng vĩnh viễn. Cô gái nói:

“Nếu là anh thì trong đó có một thứ công lý bằng thơ.”

Cô gái rời xa ra, đi tới trước gương sửa lại mái tóc rối. Sau đó kéo chiếc ghế lại bên giường, ngồi xuống, đưa tay vuốt má Dick.

Dick yêu cầu;

“Em hãy nói cho anh nghe tất cả sự thật về em đi.

- Thì em vẫn làm như vậy.

- Phần nào thôi; nhưng không có gì ăn nhập với nhau hết.”

Cả hai cùng cười, nhưng Dick nói tiếp:

“Có thật tình em vẫn còn trinh?”

- Khô...ông. Em đã ngủ với sáu trăm bốn chục người - nếu đó là câu trả lời mà anh đợi.

- Điều đó đâu có liên quan tới anh.

- Hay anh cần Rosemary cho một cuộc thí nghiệm về tâm lý học?

- Nếu coi em như một cô gái hai mươi hai tuổi hoàn toàn bình thường, sống vào năm 1928, anh đoán chừng em đã làm vài ba cuộc thử thách yêu

đương.

- Mà hết thầy đều chẳng đi tới đâu hết...”

Dick không thể tin lời Rosemary được. Dick không thể nhất quyết bảo rằng Rosemary đã cố tình dựng một ngăn cách giữa hai người hay cô gái muốn tìm thêm chút hương vị cho một cuộc đầu hàng sắp tới.

Dick đề nghị:

“Chúng ta đi dạo một vòng ở Pincio đi.”

Dick rũ quần áo, vuốt lại mái tóc. Khoảnh khắc đã đến... và qua đi mất. Trong ba năm Dick là thứ lý tưởng để cho Rosemary lấy đó mà đo những người đàn ông trẻ tuổi khác, lẽ dĩ nhiên cô gái đã thối phồng kích thước của Dick tới hàng một nhà anh hùng. Cô gái không muốn Dick cũng giống như những người khác. Tuy nhiên Dick cũng có những đòi hỏi như vậy, như thể muốn lấy một phần con người cô gái bỏ túi đem đi.

Bước đi bên cạnh Dick trên những luống cỏ giữa những thiên sứ và những nhà triết học thành tượng, những vị thần điên dã và những vòi nước, Rosemary cầm tay Dick, với một loạt những thay đổi sắp xếp như muốn giữa hai người có một sự hòa âm tuyệt diệu, để giữ được lâu bền mãi mãi. Cô gái bứt một cành lá bẻ làm đôi, nhưng không thấy cành lá dẻo dai. Bỗng ngó thấy trên gương mặt Dick cái gì mà cô gái đang thích, Rosemary cầm lấy bàn tay Dick có mang găng và đặt lên đó một cái hôn. Rồi Rosemary làm bộ con nít cho đến khi Dick phải mỉm cười. Và hai người bắt đầu vui đùa với nhau.

“Đêm nay em không thể đi chơi với anh được, anh ơi, vì em đã lỡ hẹn với một nhóm bạn từ lâu trước. Nhưng nếu ngày mai anh chịu khó dậy

sớm, em sẽ đưa anh tới thăm nơi quay phim.”

Dick ăn bữa tối một mình tại khách sạn, đi ngủ sớm và sáu giờ rưỡi sáng hôm sau gặp lại Rosemary tại tiền đình khách sạn. Ngồi gần Dick trên xe hơi, cô gái trẻ vui, tươi mát dưới ánh nắng ban mai. Mọi người ra khỏi thành phố qua ngã cửa San Sebastiano và đi theo Đại lộ Apienne cho tới khi đến nơi có dựng phong cảnh thao trường cổ Rorum nhưng to lớn hơn Forum thật. Rosemary trao cho một người đàn ông hướng dẫn Dick giữa những cột đá lớn, những vòm, những bậc ngòi và sân đấu có trải cát. Cô gái làm việc trên một sàn quay mô tả gian phòng những người gác đám tù nhân thiên chúa giáo, và mọi người tới đó ngắm Nicotera, một thứ Valentino hạng nhì trong những uốn éo và điệu bộ trước chùng một lối những “tù nhân phụ nữ” có đôi mắt u buồn và đậm rất nhiều kem đen bôi mắt.

Rosemary xuất hiện, mình bận chiếc áo *tunique* chấm đầu gối.

Cô gái nói nhỏ với Dick:

“Anh ngó cảnh này coi. Em muốn có ý kiến của anh. Những người đã được coi những mẫu “rush” đều nói...”

- “Rush” là gì?

- Đó là những đoạn mới quay hôm trước được rửa cho mọi người coi thử. Họ cho rằng đấy là cảnh đầu tiên em tỏ ra có “sex appeal”.

- Anh chẳng nhận thấy điều đó.

- Ồ, anh đã đành! Nhưng mà em có...

Nicotera, bận tấm da báo, nói với Rosemary trong khi chuyên viên điện đang bàn cãi điều gì với người đạo diễn, tay tựa vào người đó. Sau cùng

người đạo diễn đẩy mạnh tay người kia ra và lau trán đầm mồ hôi. Rồi ông ta đập tay la lên:

“*All right*, mọi người lên sàn quay!”

Người ta có cảm tưởng tới thăm một gia đình lớn toàn những người hiếu động. Một nữ diễn viên tới gần Dick nói chuyện chừng năm phút, tưởng Dick là một diễn viên mới từ Luânđôn tới. Khi nhận ra mình lầm cô ta hoảng hốt vội chạy đi. Phần lớn, những diễn viên trong đoàn này đều cảm thấy hoặc rõ ràng cao hơn, hoặc rõ ràng thấp hơn với thế giới bên ngoài. Nhưng số người tưởng rằng cao hơn là số đông. Những người này, can đảm và siêng năng, đã leo lên được một địa vị đặc biệt trong một nước chỉ biết có vui chơi trong vòng đã mười năm nay.

Buổi làm việc chấm dứt khi ánh sáng bắt đầu, yếu bớt vì sương bắt đầu bốc lên -ánh sáng đó rất đẹp đối với họa sĩ, nhưng đối với máy quay phim không có gì so sánh được với không khí trong vắt của vùng California.

Nicotera đưa Rosemary ra tới xe và nói nhỏ điều gì với cô gái khi cáo từ. Cô gái ngó y không mỉm cười.

Dick và Rosemary cùng ăn bữa trưa tại *Castelli dei Cesari*, một quán ăn huy hoàng, đặt trong một biệt thự có ngoại hiên nhòm một thao trường thời suy đốn. Rosemary uống một ly *cocktail* và chút ít rượu nho, còn Dick uống khá nhiều để khuây bớt sự bức mình. Sau hai người lên xe trở về khách sạn, trong người ấm nóng và sung sướng, trong một niềm phấn khởi bình dị.

Rosemary muốn lấy Dick và đã được toại nguyện, những gì khởi đầu trên một bãi biển như một vụ đùa cợt bây giờ đã tới đích.

Rosemary được mời dự một bữa tối khác nhân dịp sinh nhật một nhân viên trong đoàn. Dick gặp Collis Clay nơi tiền đình; nhưng Dick muốn dùng bữa một mình cho nên viện cố có hẹn tại nhà hàng Excelsior. Tuy nhiên Dick cũng uống với Collis một ly cocktail và nổi bực bội mơ hồ biến thành nóng nảy. Bây giờ y không còn lý do gì để đi chơi hoang, bỏ bệnh viện lại đó. Chuyện mới xảy ra đối với Dick không phải là một dịp hối hả đam mê mà chỉ là một kỷ niệm lãng mạn. Nicole là người mà thật tình Dick thương yêu. Trước thường khi Dick buồn nghĩ nhớ tới vợ. Tuy nhiên Nicole là người vợ mà Dick đã chọn. Thời gian cùng với Rosemary chỉ là một cơ hội và một dịp yếu ớt đối với Dick. Còn thời gian qua đi với Collis thì thật là con số không cộng với con số không.

Tối cửa quán Excelsior Dick đụng đầu với Baby Warren. Đôi mắt to của thiếu phụ giống như hai hòn bi bằng lục ngọc chăm chăm ngó Dick vừa ngạc nhiên vừa tò mò.

“Kìa Dick, tôi cứ tưởng anh ở Mỹ! Nicole có cùng đi với anh không?”

- Tôi vừa ở Mỹ về bằng ngả Napoli.

Băng đen Dick mang trên tay nhắc Baby nhớ tới cái tang của Dick.

“Hay tin cụ ông mất tôi xúc động quá!”

Hai người không thể tránh không cùng ăn. Baby hỏi:

“Anh hãy kể lại cho tôi nghe những gì đã xảy ra.”

Dick trình bày những sự việc, Baby nhú mày. Thiếu phụ cần tìm ra người đáng trách trong sự thất bại của cuộc đời cô em gái.

“Anh cho rằng hồi ban đầu bác sĩ Dohmler đã hành động đúng hay không?”

- Việc chữa trị vẫn tương tự như vậy. Lẽ dĩ nhiên người ta phải cố gắng kiếm được một cá tính thích hợp cho trường hợp như vậy.

- Dick ạ, tôi không có tham vọng khuyên anh, hay tỏ ra biết nhiều, nhưng anh có thấy rằng thay đổi đi sẽ tốt cho Nicole hơn?... Ra khỏi không khí bệnh hoạn và sống ngoài đời như bất kỳ ai...

- Nhưng chính chị hồi đó đã nhấn mạnh tới những tốt đẹp của bệnh viện, chị còn nhớ không? Chị cũng nói với tôi nếu ở nơi nào khác không bao giờ chị yên tâm về Nicole được.

- Đó là thời kỳ hai người kéo dài một đời sống khổ hạnh tại vùng Riviera, ngự trên một ngọn đồi cao. Tôi không nói nên tiếp tục một cuộc sống như vậy, tôi muốn nói: chẳng hạn như Luânđôn. Người Anh là những người quân bình nhất.

Dick cãi:

- Chị đừng tin như vậy.

- Tin chứ. Anh cũng biết rằng tôi hiểu biết về họ lắm. Tôi nghĩ rằng sẽ rất tốt, và dễ chịu nữa, nếu hai người kiếm một ngôi nhà ở Luân đôn trong mùa xuân. Tôi có biết một chỗ thích lắm tại Talbot Square, có thể mượn có đồ đạc sẵn sàng. Tôi muốn nói hai người nên quen biết với những người Anh quân bình và hiểu biết.”

Baby có thể tiếp tục và đọc lại những bài tuyên truyền thời 1914 nếu Dick không cả cười và đổi đề tài câu chuyện.

“Tôi mới đọc một cuốn sách của Michael Arlen, nếu...”

Thiếu phụ bằng một cử chỉ do chiếc mũng trợn xà lách đập tan Michael Arlen.

“Hắn chuyên viết về những người khùng điên. Tôi, tôi muốn nói những người Anh bình thường. Lẽ dĩ nhiên đó không phải là việc của tôi. (Baby nhắc lại như vậy để chuẩn bị một cuộc tấn công mới.) Nhưng để cho Nicole một mình trong không khí như vậy...”

- Tôi đi Mỹ vì cái chết của cha tôi.

- Ồ, tôi biết lắm và tôi đã ngỏ lời chia buồn với anh...

Thiếu phụ mân mê những trái nho bằng pha lê trên chuỗi đeo cổ.

- Nhưng đang có quá nhiều tiền bỏ năm đó, một số tiền lớn tích lũy phải được đem dùng cho Nicole được sung sướng.

- Trước hết tôi không thể nghĩ rằng tôi ở Luân đôn.

- Tại sao vậy? Tôi nghĩ rằng tới đó anh cũng làm việc như ở bất kỳ đâu khác.”

Dick ngồi ngả người trên ghế ngó thiếu phụ. Nếu có bao giờ Baby ngờ được sự thật bản thiêu, nguyên nhân của căn bệnh của Nicole, Baby chắc

chấn đã quyết định từ bỏ em, giấu kín cô em trong một chỗ đầy bụi rậm như những bức họa mà cô ta đã làm mua phải.

Hai người tiếp tục nói chuyện tại tiệm Ulpia, tại đây Collis Clay tới gặp hai người và ngồi cùng bàn, trong khi một nhạc sĩ chơi đàn ghi-ta rất khá cho họ thưởng thức bản *Sunna fanfara mia* giữa một hầm rượu đầy những thùng gỗ.

Dick nói:

“Rất có thể tôi là người đáng lẽ ra không nên ghép với Nicole. Tuy nhiên Nicole sẽ vẫn lấy một người nào cùng một loại như tôi, một người mà Nicole tin rằng có thể tin cậy suốt đời được.

Baby nói ra ý của mình đang nghĩ:

- Anh có tin rằng Nicole sẽ sung sướng hơn với một người nào khác. Chuyện đó đã đành có thể thu xếp được.”

Mãi tới khi trông thấy Dick gò mình xuống mà cười, cái cười không thể nén nổi, Baby mới hiểu được sự phi lý của câu vừa nói.

“Ồ, chắc anh cũng hiểu, phải không? Đừng có một lúc nào anh cho rằng chúng tôi không biết ơn anh về những gì anh đã làm. Chúng tôi cũng biết rõ anh đã phải gánh một cuộc đời khó khăn.

Dick phản kháng:

- Trời ạ! Nếu tôi không yêu Nicole thì mọi sự đã khác.

Baby hốt hoảng, hỏi:

- Thế anh yêu Nicole ư?

Collis sắp xía vô chuyện, cho nên Dick vội nói sang chuyện khác.

“Chúng ta hãy nói chuyện khác đi, chuyện về chị chẳng hạn? Tại sao chị không lấy chồng? Tôi có nghe nói chị đã đính ước với Lorrđ Paley, anh em bà con của...”

Baby kín đáo đáp:

- Ồ, không đâu. Đó là từ năm ngoái.

Dick khẳng khẳng hỏi nữa:

- Tại sao chị không lấy chồng?

- Tôi không biết nữa. Một trong những người đàn ông tôi yêu đã chết trận, còn người kia lại bỏ rơi tôi.

- Chị hãy kể cho tôi nghe. Baby, chị hãy nói về đời sống riêng của chị, về những quan điểm của chị. Có bao giờ chị thổ lộ với ai đâu; gặp nhau toàn nói chuyện Nicole không thôi.

- Thế này, hai người đó đều là người Anh. Tôi không tin rằng ở đời lại có mẫu người nào hơn người Anh hạng cao. Còn anh? Nếu quả có thứ người đó, tôi chưa hề gặp. Người này, ... ồ, đó là cả một câu chuyện rất dài, tôi rất ghét những chuyện dài. Anh có vậy không?

Collis đáp:

- Còn gì bằng nữa!

- Không đâu. Tôi rất thích thú nếu là chuyện hay ho.

- Đó là tài riêng của anh đó, Dick ạ; anh biết cách làm vui câu chuyện giữa những người có mặt, đưa câu chuyện hứng khởi thêm bằng một câu

nói ngắn hay một vài lời chêm vô đây đó. Tôi cho rằng đó là một tài năng kỳ diệu.

Dick nhẹ nhàng nói:

- Đó là một xảo thuật.

Như vậy là có ba ý kiến của Baby mà Dick không thể chấp nhận.

“Lẽ dĩ nhiên tôi thích bề ngoài đẹp đẽ, những công thức của một xã hội quý phái. Tôi thích mọi việc phải được làm lớn. Tôi biết như vậy không hợp với anh, nhưng anh phải nhìn nhận rằng đó là một biểu thị về sự đúng đắn, sự vững chắc nơi tôi.”

Dick chẳng muốn cãi lại nữa.

“Lẽ dĩ nhiên tôi biết có nhiều người bảo rằng Baby Warren đi cùng khắp Âu châu, theo đuổi hết cái mới này tới cái mới khác và làm hỏng mất hết những gì tốt đẹp nhất trong đời. Nhưng trái lại tôi muốn là một trong những con người hiếm có biết theo đuổi riêng một cái gì tốt đẹp nhất. Tôi được biết những nhân vật đáng chú ý nhất trong thời của tôi.

Tiếng nói của thiếu phụ bị che lấp bởi những tiếng kim khí của một bản nhạc ghi-ta khác, nhưng Baby cất cao giọng để nói tiếp:

“Tôi đã phạm rất ít những lỗi lầm lớn.

- Baby ạ, chỉ toàn những lỗi lầm *rất* lớn...”

Độc thấy có chút tinh quái trong con mắt Dick, thiếu phụ đổi câu chuyện. Xem ra không có cách nào hai người tìm thấy được một đất chung. Nhưng Dick tán thưởng một cái gì đó không biết nơi Baby Warren. Dick chia tay

với Baby ở quán Excelsior sau một loạt những lời khen tặng khiến cho thiếu phụ cười tươi.

Rosemary khẩn khoản mời Dick dùng bữa trưa ngày hôm sau. Hai người đi tới một *trattoria* nhỏ do một người Ý làm chủ, người này đã từng làm việc tại Mỹ và dọn cho hai người ăn dăm bông, trứng và bánh kẹp. Rồi cả hai cùng trở về khách sạn. Khám phá của Dick thấy rằng mình không yêu mê cô gái và cô gái cũng chẳng yêu mê mình, đã tăng bội chứ không giảm bớt sự ham muốn của Dick đối với Rosemary. Bây giờ Dick đã biết sẽ không vào sâu trong đời sống của cô gái, Rosemary đã trở lại đối với Dick như một người xa lạ, người chiêm dự kỳ lạ. Dick cho rằng khá nhiều đàn ông chẳng hiểu biết chi hơn khi nói rằng mình yêu, họ không thể ngờ được thế nào là một cuộc tràn ngập tâm hồn, hết thấy mọi màu sắc chìm tan thành một, như thế tình yêu của Dick đối với Nicole. Một vài ý tưởng về Nicole: cái chết có thể, hay một trận chìm đắm hoàn toàn trong sự điên rồ, hay dữ kiện Nicole có thể yêu một người đàn ông khác, khiến cho Dick muốn chết được.

Nicotera ở tại phòng khách sạn Rosemary, đang nói chuyện nghề nghiệp. Khi Rosemary đưa ra cho người đó câu đáp mời ra cửa, y ra về, phân trần rất nhiều bằng những lời bông đùa và ném cho Dick một khóe nhìn có vẻ hỗn xược. Nhưng bao giờ, Rosemary cũng luôn luôn bị điện thoại réo gọi và phải mất những mười phút nói chuyện trong máy. Dick rất sốt ruột.

Dick đề nghị:

“Chúng ta về phòng của anh đi.”

Cô gái nhận lời.

Trên chiếc sofa lớn, Rosemary nằm dài trên đùi Dick. Dick đưa những ngón tay đan trong mái tóc tuyệt đẹp của cô gái.

Dick hỏi:

“Em có cho anh tò mò về em một lần nữa không?”

- Anh muốn biết điều gì?

- Về những người đàn ông mà em quen biết. Anh rất tò mò, nếu không nói là anh ngứa ngáy khó chịu phải biết mới được.

- Anh muốn hỏi, bao lâu sau khi em gặp anh, phải không?

- Hay trước nữa.

- Ồ, không...”

Cô gái lấy làm bực tức.

“Trước đó chẳng có chi hết... Anh là người đàn ông đầu tiên đã khiến cho tim em phải đập mạnh. Bao giờ anh cũng vẫn là người đáng kể nhất.”

Cô gái suy nghĩ.

“Dường như vào khoảng một năm sau đó thì phải?”

- Ai đó?

- Ồ, một người đàn ông...”

Dick kết luận, sau câu trả lời nước đôi:

“Anh đoán chắc anh có thể nói với em: vụ thứ nhất không tốt đẹp, cho nên sau đó có một thời kỳ ngưng lại. Vụ thứ hai tốt đẹp hơn, nhưng em không yêu mê người đàn ông đó ngay từ lúc đầu. Vụ thứ ba thì *all right...*”

Tự dằn vò mình, Dick nói tiếp:

“Rồi em gặp một tình yêu thật sự và, đến lúc đó, em sợ rằng không còn gì để cho người đàn ông mà em yêu.”

Dick cảm thấy mình mỗi ngày có một vẻ người Victoria:

“Sau đó, có chừng một nửa lối những vụ quen biết nhất thời, cho tới ngày nay. Anh nói như vậy có đúng không?”

Rosemary cả cười, lưỡng lự giữa đùa vui hay bật khóc. Rồi cô gái nói làm cho Dick thấy nhẹ nhõm cả người:

“Nghĩa là hầu như hết sức sai lạc hết. Nhưng một ngày gần đây em sẽ tìm ra một người và em sẽ yêu người đó, sẽ yêu người đó... và em sẽ không đời nào để cho người đó đi mất”

“Em có muốn nói chuyện với y không?”

Cô gái cầm lấy máy và nói tiếng Ý rất nhanh Dick chẳng hiểu chi hết.

Dick nói.

“Những vụ điện thoại như vậy mất thì giờ quá. Bây giờ đã hơn bốn giờ mà anh lại có hẹn lúc năm giờ. Tốt hơn hết là em nên đi vui chơi với ông Nicotera đó đi.

- Anh đừng tồi như vậy.

- Nếu thế anh nghĩ rằng trong khi anh đang ở đây em nên rũ bỏ cái ông đó đi.

- Khó lắm!”

Rosemary bỗng thốt lên khóc.

“Dick, em yêu anh. Em chưa hề quen biết ai như anh. Còn anh, anh đối với em ra sao?”

- Như Nicotera đối với bất kỳ ai?

- Ồ, khác xa lắm!

- Bởi vì tuổi trẻ lại gọi tới tuổi trẻ...”

Dick muốn điên lên vì ghen. Dick không muốn khổ nữa.

Rosemary vừa thút thít vừa nói:

“Y chỉ là đứa con nít... Anh thừa biết rằng Rosemary là của anh trước hết thầy mọi người.

Để trả lời, Dick ôm lấy Rosemary. Nhưng cô gái nhào ra phía sau Dick cứ giữ lấy cô gái trong khoảnh khắc, như thể đoạn cuối của một bản *agagio*, gương mặt, mắt nhắm, mái tóc xõa như mọi người chết đuối.

“Dick, anh bỏ em ra! Chưa bao giờ em cảm thấy bối rối, thấy lộn xộn như lúc này...”

Rosemary nhận thấy Dick hung bạo, giận dữ, và theo linh tính cô gái muốn rời xa, khi lòng ghen của người đàn ông bắt đầu bao trùm sự lễ độ và thông cảm cố hữu.

Dick nói:

“Anh *muốn* biết hết sự thật.

- Vâng, sự thật như vậy. Chúng em thường gặp nhau hoài. Y muốn cưới em, nhưng em không muốn. Sao? Anh chờ đợi gì nơi em? Đã có bao giờ anh ngờ ý muốn lấy em đâu. Anh cứ muốn cho em đùa vui mãi với những người gốc như Collis Clay hay sao?

- Đêm hôm qua em có ở với Nicotera không?

Rosemary khóc và đáp:

- Chuyện đó không liên quan tới anh. Dick ơi, anh tha lỗi cho em... Có, chuyện đó có liên quan tới anh. Anh và má là hai người mà ý kiến đáng kể đối với em.

- Còn Nicotera thì sao?

- Làm sao em biết được?”

Rosemary đã biết đưa ra những câu trả lời nước đôi khiến cho những nhận xét bình thường nhất cũng mang một ý nghĩa thâm kín.

Em có cảm thấy đối với hấn như là đã cảm thấy đối với anh ở Paris không?

- Bên anh em cảm thấy được an ủi và sung sướng. Ở Paris thật khác hẳn. Nhưng người ta làm sao biết được những gì đã cảm thấy từ xưa... Còn anh thì sao?”

Dick đứng dậy, bắt đầu thu thập những món trang phục buổi tối. Liệu Dick có phải nén xuống trong tim trọn vẹn sự chua chát và thù hận đối với thế giới bên ngoài, Dick sẽ không trở lại yêu Rosemary.

Cô gái tuyên bố:

“Em không yêu Nicotera. Nhưng ngày mai em phải đi Livourne với đoàn quay phim... Ồ, tại sao lại xảy ra một chuyện như vậy nhỉ?... (Lại nhỏ nước mắt). Thật đáng xấu hổ... Tại sao anh tới đây làm chi? Tại sao chúng ta không biết chỉ giữ lấy kỷ niệm? Em khổ sở in hệt như khi em cãi lại má.”

Thấy Dick bắt đầu bận quần áo, Rosemary đứng dậy đi ra cửa.

Tối nay em sẽ không đi dự buổi tiếp tân... (đó là cố gắng hòa giải cuối cùng). Em sẽ ở nhà với anh. Với lại em chẳng thích tới đó.”

Triều sáng lại dâng lên, nhưng Dick rút lui.

Rosemary lại nói tiếp:

“Em sẽ nằm lại trong phòng. *Adieu*, Dick.

- *Adieu*, từ biệt.

- Ồ, đáng xấu hổ thật! Đáng xấu hổ thật! Tại sao vậy nhỉ?

- Anh cũng tự hỏi mãi như vậy.

- Nhưng em có làm gì anh đâu?

Dick chậm rãi nói:

- Anh cho rằng anh là thứ hủ hạng nhất. Hình như anh không đem hạnh phúc tới cho ai hết.”

Sau bữa ăn tối tất cả có chừng năm người tại quán rượu trong khách sạn Quirinal: một thiếu phụ người Ý ngồi chót vót trên chiếc ghế đầu khăn khăn nói chuyện với người *barman*, người đó chỉ đáp “Si... si... si...”, một thanh niên Ai Cập có vẻ khá *snob* nhưng rất khổ sở vì bị cô đơn, nhưng lại sợ người đàn bà kia, và hai người đàn ông Mỹ.

Dick bao giờ cũng rất nhạy cảm đối với những người ở chung quanh, trong khi Collis Clay sống trong mộng lung mơ hồ, những ấn tượng mãnh liệt đến đâu cũng sớm tan biến trong chiếc máy khâu bị teo lại từ thời tuổi nhỏ; cho nên người thứ nhất nói và người thứ hai nghe, như một người đang hóng mát vậy.

Dick bị đau lưng vì những chuyện xảy ra ban chiều, lấy dân Ý ra để trả đũa. Dick ngó chung quanh trong quán rượu như muốn có người Ý nào nghe thấy y và lấy thế làm phật lòng.

“Chiều hôm nay tôi mới uống trà với bà chị vợ tôi tại Excelsior. Chúng tôi tới còn đúng một bàn cuối cùng bỏ trống, có hai người đàn ông tiến lại gần, kiếm không được chiếc bàn nào hết. Rồi một người đến nói với chúng tôi: “Bàn này có phải dành sẵn cho công chúa Orsini không?” Tôi nói: “Không có thấy dấu hiệu chi hết.” Người đó cứ nằng nặc: “Nhưng tôi cho rằng bàn này đã được dành sẵn cho công chúa Orsini.” Tôi không thể trả lời hẳn ta được.

- Người đó làm gì?

- Người đó rút lui.

Dick ngồi quay người trên ghế.

“Tôi không thể thương bọn người đó được. Hôm nọ tôi để cho Rosemary đứng trước cửa một tiệm buôn trong vòng có hai phút, thế mà đã có ngay một ông sĩ quan đi qua đi lại trước mặt cô bé, ngả nón.

Lát sau Collis mới nói:

- Tôi không biết nữa. Nhưng tôi thích ở đây hơn ở Paris, tại đó sẽ ra một chút là bị mất cắp.”

Y đã được một thời kỳ sung sướng cho nên hẳn thấy kém sung sướng là y phản đối ngay.

“Không, thật tình tôi không chê những ngày ở lại đây.”

Dick gợi lại hình ảnh mà mấy ngày gần đây đã in khắc trong tâm và lặng ngẫm. Đi bộ tới trụ sở hãng American Express ngang trước cửa những tiệm bánh ngọt thơm tho trên Via Nazionale, đi qua những đường hầm ghê gớm tới những bậc đá Tây Ban Nha nơi mà tâm hồn Dick cảm thấy bay bổng trước căn nhà nơi thi sĩ Keats là đời, và chợ hoa... Dick chỉ quan tâm tới người; Dick có một chút ý thức mơ hồ về những địa điểm, ngoại trừ những gì liên quan tới khí hậu của những nơi đó, cho tới khi nào những biến cố cụ thể đã cung cấp màu sắc cho những địa điểm. Chẳng hạn như La Mã, đó là nơi chấm dứt giấc mơ của Dick với Rosemary.

Một chú bé chạy việc đem lại cho Dick một phong thư.

“Em không tới dự buổi tiếp tân, em nằm lại trong phòng. Sáng sớm mai cả đoàn em sẽ đi Livourne.”

Dick trả lại cái thư cho thằng bé kèm theo một món thù lao và nói:

“Nói với Miss Hyot rằng không kiếm thấy ta đâu hết.”

Rồi quay lại phía Collis, Dick đề nghị hai người cùng đến quán Bombonieri.

Hai người quan sát cô gái vô tư lự đang ngồi chống khuỷu ở quầy rượu, dành cho cô ta sự lưu ý ít nhất mà nghề nghiệp đòi hỏi, cô gái đáp lại bằng một khóe nhìn ngạo nghễ. Hai người đi qua nơi tiền đình bỏ không, có treo những tấm thảm thêu nặng giữ lại trong những nếp gấp một số bụi từ thời nữ hoàng Victoria, rồi gạt đầu ra dấu cho người canh cửa ban đêm, người này đáp lại với cái vè nhanh nhẩu chua chát đặc biệt của những người hầu về đêm. Rồi, bằng taxi, hai người đi vòng quanh phố phường vắng người trong đêm ẩm ướt tháng một. Không thấy bóng một phụ nữ nào ở ngoài phố, chỉ thấy có những người đàn ông nước da tái xanh và rứt đầu kín tới cổ trong những tấm áo ngự hàn màu sam, đứng với nhau từng bọn.

Dick thở dài:

- Từ bi hỉ xả!

- Cái gì thế?

- Tôi nhớ lại người đàn ông lúc này. “Bàn này đã dành sẵn cho công chúa Orsini.” Ông có biết những gia đình cổ ở La Mã như thế nào không? Toàn là những kẻ cướp. Đó là những người đã cướp được những lâu đài và những đền thờ sau khi La Mã bị thất thủ, và chính họ đè nén khai thác dân chúng.

Collis nhắc lại:

- Tôi yêu La Mã. Tại sao ông không đi coi đua ngựa?

- Tôi không thích đua ngựa.

- Nhưng hết thầy các bà các cô đều tới đó.

- Tôi cảm thấy chẳng thích một thứ gì ở đây hết. Tôi yêu nước Pháp nơi mỗi người đều tưởng mình là Napoléon. Ở đây mỗi người đều cho mình là chúa Kitô.”

Tới khách sạn Bonbonieri hai người vào một quán rượu. Một dàn nhạc ơ thờ đang chờ một bản *tango*, có chừng hơn một chục cặp đang lượn trên sàn nhảy, đi những bước khó khăn và huyênh hoang khiến cho những con mắt Mỹ phải xốn xang. Một bày rất đông người hầu không cho quán có thể đông khách, dù có mấy người ưa hoạt động bước vô cũng không đổi khác được. Không khí nặng nề khiến nghĩ tới một sự chờ đợi chi đó, chẳng hạn như sắp sửa xảy ra một vụ mất thăng bằng, ngăn những người đang khiêu vũ lại, hay ngăn hắt bóng đèn. Không khí đó khiến cho người khách dễ cảm tin chắc, cho dù có mất công bao nhiêu, rằng điều muốn tìm sẽ không thể tìm thấy ở đây.

Đối với Dick điều đó tuyệt đối chắc chắn. Dick ngó ra chung quanh, hy vọng tia mắt sẽ níu được chút gì đáng lưu ý để khỏi phải hoạt động dùng óc tưởng tượng cho trôi qua một giờ. Nhưng chẳng có chi hết, lát sau y quay lại với Collis. Y đã nói cho Collis nghe một vài ý tưởng của mình về lúc này, nhưng Dick buồn chán nhận thấy người đối diện ít trí nhớ và ít chú ý quá độ. Chỉ nửa giờ đồng hồ với Collis Dick có cảm tưởng bị vi phạm tới năng lực của chính y...

Hai người uống một chai rượu vang bọt Ý. Dick trở nên tái xanh và có hơi ồn ào. Dick cho mời người nhạc trưởng tới bàn. Đó là một người da đen ở Bahamas hay khoe khoang và rất khó chịu. Chỉ vài phút sau xảy ra cãi lộn.

“*All right*. Tôi đã cho anh năm chục lia, phải không?”

- *All right, all right, all right.*

- *All right*. Tôi đã cho anh năm chục lia, phải không? Vậy mà anh còn đòi tôi cho thêm một chút gì trong chiếc kèn...

- Ông đã mời tôi tới ngồi bàn, phải không? Phải không đã nào?

- Tôi có bảo anh ngồi xuống đây, nhưng tôi đã có anh năm chục lia, có phải như thế không đã?

- *All right, all right.*”

Người da đen đứng dậy, rồi đi chỗ khác, tức bực và để Dick ngồi lại còn tức bực hơn. Nhưng Dick ngó thấy một cô gái mỉm cười với y, ở đầu phòng bên kia, và lập tức sau đó những hình thù La Mã mờ nhạt chung quanh Dick tan biến mất một cách khiêm tốn. Đó là một cô gái người Anh tóc vàng, với một dung mạo xinh xắn đặc biệt kiểu Anh và tràn đầy sinh lực. Cô gái mỉm cười lần nữa với Dick; y hiểu sự mời chào, một sự mời chào từ chối xác thật nhưng cũng vẫn cho y được thỏa mãn.

Collis nói:

“Đó là một cây bài ăn chắc hay là tôi chẳng biết chơi *bridge*.”

Dick đứng dậy, đi sang đầu phòng bên kia.

“Mời cô nhảy một bài?”

Một người đàn ông người Anh đã lớn tuổi cùng đi với cô gái nói giọng xin lỗi:

“Tôi sắp ra đi bây giờ.”

Bị kích thích làm tỉnh rượu, Dick nhảy. Tìm thấy nơi cô gái đang cùng nhảy trọn vẹn sự gợi nhớ đến những gì của người Anh đáng thích thú nhất. Hình ảnh những thửa vườn năm sát bờ biển hàm trong giọng nói trong trẻo của cô gái. Ngả người ra phía sau để ngắm cô gái, Dick thành thật nghĩ, thành thật đến độ tiếng nói run run. Cô gái hứa, khi người bạn nhất thời ra về, cô sẽ tới ngồi bàn với Dick. Còn người Anh đón nhận sự trở lại của cô gái bằng những nụ cười.

Trở về bàn, Dick gọi thêm một chai *spumante* nữa.

Dick nói:

“Trông cô bé giống như một nữ tài tử điện ảnh. Tôi không thể nhớ ra là ai...”

Dick sốt ruột ngó ra sau lưng.

“Không hiểu cô bé còn đợi gì.

Collis suy nghĩ rồi nói:

- Tôi cũng thích làm điện ảnh. Nhảy vào công việc kinh doanh của cha tôi, tôi chẳng thấy ham. Ngồi trong văn phòng ở Birmingham trong hai

mười năm trời!”

Giọng nói của Collis phản kháng sự đè nặng của một nền văn minh duy vật.

“Ông có thừa khả năng để làm hơn thế.

- Không, tôi không muốn nói như vậy.

- Thì đúng như ý nghĩ của ông đó thôi.

- Làm sao ông biết được tôi nghĩ gì? Nếu ông ham mê công việc, tại sao ông vẫn không có nhiều khách hàng?”

Dick đã làm hỏng buổi tối của hai người. Nhưng đồng thời rượu cũng đẩy hai người vào một tình trạng mơ hồ. Chỉ lát sau họ đã quên chuyện cãi cọ. Collis ra về sau khuyến khích hai người trao đổi một cái bắt tay nồng nhiệt.

Dick ngoan ngoãn nói:

- Nên nghĩ kỹ về chuyện đó nhé.

- Nghĩ chuyện gì?

- Ông biết rõ rồi đó, chuyện nhảy vào công việc kinh doanh của ông cụ. Đó là một ý kiến hay.”

Clay đi rồi, Dick uống hết chai rượu và nhảy một lần nữa với cô gái người Anh, cố gắng trấn tĩnh bằng cách bước những bước bạo, bao khắp

sàn nhảy. Một chuyện thật kỳ lạ xảy ra! Y đang nhảy với cô gái, âm nhạc bỗng dừng bật... và cô gái biến mất.

“Có thấy cô ta không?”

- Thấy ai?

- Cô gái đang nhảy với tôi. Đột nhiên biến mất... chắc đang ở đâu đó trong nhà này...

- Không, không, ông đừng vô đây, nơi này dành cho các bà.”

Dick đứng ở gần quầy rượu. Có hai người đàn ông nữa, nhưng Dick chẳng biết nói gì để gợi chuyện. Y có thể nói với họ về thành phố La Mã và nguồn gốc những gia đình Colonna và Gaetani, nhưng y lại tự nhủ vào để như vậy có vẻ đột ngột quá. Một dây búp bê Yenci bày trên quầy bán xì-gà bỗng rớt xuống đất. Lập tức có cảnh lộn xộn, Dick có cảm tưởng như mình đã gây ra vụ đó. Y vội quay trở lại quán, uống một ly cà phê đen. Ceolis đã ra về. Cô gái người Anh cũng không còn ở đó. Dick cảm thấy chỉ còn một cách là trở về khách sạn và đi ngủ, trong lòng u uất. Chàng trả tiền rượu, lấy lại chiếc nón và áo ngụy hàn.

“*Quanto a Hotel Quirinal*, về khách sạn Quirinal bao nhiêu?”

- *Cento lire*, một trăm lia.”

Sáu đôla! Dick lắc đầu. Ba chục lia, như vậy đã gấp đôi số tiền trả ban ngày. Nhưng bọn kia nhún vai, bỏ đi.

Dick cương quyết nói:

“*Trentacinque lire mancie*, ba mươi lăm lia cộng thêm tiền puốc-boa.

- *Cento lire.*

Dick đành quay về nói tiếng Anh:

- Một trăm lia một khúc đường nửa dặm ư? Thôi lấy bốn chục đi.

- Ồ, không được!

Dick mỗi mệt quá, cứ mở cửa xe ngồi vô, rồi bảo tài xế:

- Khách sạn Quirinal. Đừng cười nữa, lái xe về Quirinal mau!

Người tài xế vẫn đứng bên ngoài cửa xe:

- Không được.

Dick ra khỏi xe. Trước cửa khách sạn Bonbonieri có người đang cãi cọ với bọn tài xế. Một người cố gắng phân trần với Dick về thái độ của họ. Một người khác lại gần, hoa chân múa tay, Dick đẩy người đó sang một bên.

- Tôi muốn về khách sạn Quirinal. Người thông ngôn giải thích:

- Y nói "*wan huner lire*".

- Tôi hiểu. Tôi trả y năm chục lia. Thôi lên xe đi.

Mọi người tới quận cảnh sát để giải quyết nội vụ. Dick với đám tài xế theo sau, bước vô một gian phòng. Bên trong, những người *carabinieri* đang giết thì giờ dưới một ngọn đèn lù mù. Tại bàn giấy có một ông đại úy ngồi.

Ông đại úy quay về phía Dick và hỏi:

- *Spick italiano?*

- Không biết!

- *Spick francais?*

Dick tức tối đáp:

- Biết!

- Vậy chú mày nghe đây. Về Quirinal mà ngủ đi. Hãy trả đúng số tiền tài xế đòi. Hiểu chưa?”

Dick lắc đầu.

“Không, tôi không trả.

- Sao?

- Tôi chỉ trả bốn chục lia, như thế quá đủ.

Ông đại úy ngồi thẳng người lên, dọa dẫm:

- Này, ông say rượu, ông đánh tài xế, thế này... thế nọ...

Ông đại úy khua hai tay, bộ muốn nổi khùng.

“Thôi tôi cũng tha cho ông, ông hãy trả tài xế đúng như y đòi. *Cento lire*. Thôi về Quirinal đi!”

Bị nhục mạ đến nổi điên lên, Dick ngó thẳng vào mặt ông đại úy.

“*All right.*”

Dick đi ra cửa và trông thấy người đàn ông đã đưa y tới quận cảnh sát, người đó đang cười gằn. Dick la lên:

- Tôi sẽ về. Nhưng trước hết phải thanh toán thằng nhỏ kia đã.

Dick đi qua những bộ mặt *carbainieri* sững sờ, tiến tới trước gương mặt cười gằn và tống mạnh một cú đấm móc tay trái vào bên hàm người đó. Hắn ta té xuống đất.

Trong khoảnh khắc, Dick đứng ngó mọi người lấy làm khoan khoái về sự thẳng thắn dã man của mình. Nhưng y bằng ma-trắc, kèm theo những cú đấm và những mũi giày với một nhịp tàn bạo. Dick cảm thấy xương sống mũi bị gãy và mắt thụt vào trong. Một xương sườn bị gãy dưới một mũi giày. Dick ngất đi, tỉnh lại thấy đã được dựng ngồi trên ghế và hai tay bị còng. Dick chống cự, vùng vằng như cái máy. Người trung úy bận thường phục mà Dick hạ nốc ao lấy khăn tay chấm bên má và ngó coi có vết máu hay không. Y tiến lại gần Dick, đưa tay ra phía sau và tung ra một cú đấm hạ Dick nằm dài dưới đất.

Khi bác sĩ Dick Diver đã nằm dài dưới đất, hoàn toàn không động đậy, có người đổ trên đầu một thùng nước lạnh. Một mắt của Dick hé mở, mơ hồ như có người kéo tay qua một màn sương đầy máu. Và Dick nhận ra gương mặt cô hồn của một anh tài xế taxi.

Dick nói khe khẽ:

- Tới khách sạn Excelsior. Báo tin cho Miss Warren. *Duecento lire.*Ồ, bản thiù... Chà! Trời ơi!

Ngộ thờ, khóc mếu, Dick thấy bị kéo qua một màn sương đầy máu, trên một nền đất lổ chỗ, không đều tới một chỗ chật hẹp và người ta thả Dick nằm trên mặt đất có lót đá. Mọi người đi ra, tiếng cửa sập mạnh. Dick còn lại một mình.

Một giờ sáng, Baby Warren vẫn còn nằm trên giường tiếp tục đọc một cuốn tiểu thuyết của Marion Crawford. Một truyện xảy ra tại La Mã. Rồi thiếu phụ đi ra cửa sổ đứng ngó xuống đường. Trước mặt khách sạn, hai chú lính *carabinieri*, ngây ngô trong bộ đồ với áo khoác và chiếc mũ kiểu Arlequin lắc lư qua lại ra vẻ quan trọng lắm, như thể cánh buồm lớn lật phất trước gió. Trông họ, Baby chợt nhớ tới người sĩ quan vệ binh trong bữa ăn trưa đã chăm chăm ngó mình. Viên sĩ quan ra vẻ ngạo nghễ vì cao lớn, nhưng gã vẫn thuộc một giống người lùn thấp. Người đó coi bộ không có nhiệm vụ nào khác hơn là “cao lớn”. Nếu y tiến tới và nói với Baby: “Mời bà, chúng ta cùng đi với nhau...”, thiếu phụ sẽ đáp liền: “Tại sao không?”. Tới lúc này thiếu phụ vẫn còn cho rằng có lẽ mình làm như vậy. Baby bị lệch lạc hoang mang vì ở giữa một khung cảnh xa lạ.

Những ý nghĩ của người thiếu phụ đi từ viên sĩ quan tới hai người lính *carabinieri*, rồi tới Dick. Bà ta trở vào giường, tắt đèn.

Vào khoảng gần bốn giờ, thiếu phụ bị đánh thức dậy bởi tiếng gõ cửa.

- Ai đó?

- Thưa bà, đây là người gác cửa.

Baby vội khoác chiếc áo *kimono* ra tiếp người gọi cửa trong khi đang ngái ngủ.

- Bạn của bà, tên là Diver, gặp chuyện lôi thôi với cảnh sát, ông ta đang bị tổng giam. Có chiếc taxi được gửi tới đây báo tin bà hay. Người tài xế bảo ông kia có hứa trả hai trăm lía.

Người gác cửa ngưng lại, chờ cho những điều vừa nói lọt vô tai thiếu phụ.

- Người tài xế bảo ông Diver đau lắm. Ông ta đánh cảnh sát cho nên bị đập nặng.

- Tôi xuống ngay đây.

Baby bận áo, tim đập mạnh! Mười phút sau bà từ trong thang máy bước ra mặt tiền khách sạn tối om. Người tài xế đem tin đã đi sau khi nhận được tiền. Người gác cửa kêu một taxi khác và chỉ cho thiếu phụ biết nơi giam Dick. Trong khi Baby ngồi trên xe đang chạy, đêm bắt đầu tan dần, thiếu phụ chưa tỉnh hẳn, như bị giăng xé giữa ngày và đêm. Thiếu phụ có cảm tưởng chạy đua với ngày. Đôi khi, trên những đại lộ rộng lớn, thiếu phụ có vẻ thắng, nhưng những lúc khác, từng đợt gió thổi mạnh, sự len lỏi chậm chậm của ánh sáng lại tiếp tục. Taxi đi ngang một vòi nước đang phun trong bóng đêm rộng lớn, rồi chiếc xe queo vô ngõ hẻm ngoằn ngoèo, đến nỗi những ngôi nhà phải khó khăn mới bám vô được con hẻm. Xe nhảy nhồm trên những cục đá lớn lót đường rồi ngừng lại sau khi lắc mạnh ở trước hai vọng gác có sơn màu tươi chói lọi bên màu trường lục nhạt ẩm ướt. Bỗng nhiên từ bóng tối màu tím của một lối đi có vòm thiếu phụ nghe tiếng Dick la hét:

- “Có người Anh nào ở đây không? Có người Mỹ nào không? Có những người Anh không? Có... Trời! Tụi *Dago* bắt thiu.”

Tiếng la im bật, rồi Baby nghe thấy tiếng đập cửa thành thịch. Sau tiếng nói lại tiếp:

- Có người Mỹ nào ở đây không? Có người Anh nào không?”

Dò theo tiếng la, thiếu phụ đi dưới một khung cửa tò vò, bước vô một lớp sân, loay hoay tìm kiếm một lát và thấy chỗ có tiếng la. Hai người *carabinieri* vụt đứng lên, nhưng Baby không thèm để ý tới họ, tiến tới bên cánh cửa phòng giam Baby gọi:

- Dick. Chuyện gì vậy?

Dick la lên:

- Chúng móc mắt mắt của tôi rồi. Chúng còng tay tôi, chúng đánh tôi, quân heo chó...

Baby quay lại, tiến tới gần hai người *carabinieri*. Tiếng nói của thiếu phụ nóng nảy đến độ hai người kia phải nhụt:

- Các người đã làm gì ông đó?

- *Non capisco inglese*, không biết tiếng Anh.

Thiếu phụ quay qua dùng tiếng Pháp nguyên rủa họ. Về tự tin, cơn giận của bà ta tràn ngập căn phòng, đến độ mọi người có cảm tưởng như co quắp trong tấm mền nguyên rủa mà thiếu phụ trùm lên người họ.

- Kìa, các người phải làm cái gì, phải làm cái gì chứ!

- Chúng tôi không thể làm gì nếu không có lệnh.

- *Bene. Bene!* Được, được lắm!”

Một lần nữa, sự phẫn nộ của Baby đã đốt cháy họ, khiến họ phải xin lỗi toát mồ hôi; họ nhìn nhau, nhận thấy mọi chuyện có vẻ sẽ gây lăm phiền phức. Baby lại tới tựa bên cánh cửa phòng giam, gần như vuốt ve cánh cửa, tưởng như làm vậy có thể khiến cho Dick cảm thấy sự có mặt và uy quyền của mình, rồi thiếu phụ la lên:

- Tôi tới tòa đại sứ rồi quay lại liền.

Ném một cái nhìn đầy đe dọa vào đám lính *carabinieri*, thiếu phụ chạy đi. Tại tòa đại sứ thiếu phụ trả tiền và cho người tài xế chạy xe đi, khởi chờ. Trời còn tối khi thiếu phụ bước lên bực thang đá và nhận chuông. Thiếu phụ nhận chuông ba lượt mới thấy người Anh gác cửa ngái ngủ ra mở cửa. Thiếu phụ nói:

- Tôi muốn gặp ngay lập tức bất cứ ai trong Tòa Đại sứ!

- Thưa bà, lúc này chưa ai ngủ dậy hết. Chúng tôi mở cửa làm việc từ chín giờ sáng.”

- Có chuyện quan trọng. Một người đàn ông, một người Mỹ, gần chết. Ông ta đang bị giam trong một nhà lao của người Ý.

- Không có ai ngủ dậy hết. Đến chín giờ mới có người phụ trách.

- Tôi không thể đợi được! Họ móc một mắt của ông ta. Đó là em rể của tôi... họ không chịu thả ra. Tôi phải gặp một ai. Chú hiểu không? Chú có điên hay không mà cứ đứng ì ra đó?

- Thưa bà tôi không có cách nào hết.

- Chú phải vô đánh thức một người nào đó dậy.

Thiếu phụ nắm lấy vai người gác cửa lắc thật mạnh.

“Đây là một chuyện sinh tử... Nếu chú không vô đánh thức ai dậy, sẽ có chuyện ghê gớm xảy ra cho chú.

- Tôi xin bà, hãy thả tôi ra.

Từ trên lầu, sau lưng người gác cửa, có tiếng chân ngán cất lên:

- Có chuyện gì thế?

Người gác cửa khoan khoái, đáp:

- Thưa có một bà, bà ấy làm dữ quá.

Vừa nói người gác cửa vừa lui vô bên trong, Baby nhân dịp cũng bước vô. Trên tầng gác một người thanh niên đang cúi xuống, người này đang ngủ bị dựng dậy và bận chiếc áo Ba Tư màu trắng chằng chịt những hình thù. Gương mặt có một màu hồng quái dị, tươi rói mà lại chết... vì miệng như bị khóa. Trông thấy Baby, người đó vội hất đầu ra phía sau, trong bóng tối.

Người đó lại hỏi:

“Có chuyện gì thế?”

Baby nói cho người đó nghe, trong cơn kích thích tiến gần lại cầu thang. Trong lúc kể chuyện Baby mới nhận thấy cái khóa miệng thật ra chỉ là sợi băng dán, giữ cho bộ râu mép nằm nguyên nếp còn da mặt của người đó thì được thoa một thứ kem nâu hồng.

Thiếu phụ tha thiết la lên y mau mau cùng với thiếu phụ tới nhà giam lấy Dick ra.

Người kia nói:

“Vụ này lôi thôi quá!

Baby muốn cho em chuyện phải đồng ý:

- Vâng, đúng thế.

- Một vụ chống đối nhân viên cảnh sát...”

Trong giọng nói của người đó có vẻ như chính y bị xúc phạm.

“Tôi e rằng không có cách gì lo được trước chín giờ sáng.

Baby kinh hoàng tột độ, nhắc lại:

- Cho tới chín giờ sáng! Không, chắc chắn ông có thể làm được một cách nào. Ông có thể cùng với tôi tới nhà giam và được đoán chắc họ không hành hạ người đó nữa!

- Chúng tôi không có quyền can thiệp như vậy. Đó là nhiệm vụ của tòa lãnh sự. Tòa lãnh sự mở cửa lúc chín giờ.”

Gương mặt bị băng dán cứng nhắc kia càng khiến Baby nổi xung.

“Tôi không thể nào đợi tới chín giờ sáng được! Người em rể tôi bảo rằng y bị chúng móc một mắt. Y bị thương nặng lắm. Tôi cần phải gặp y... tôi phải tìm được một y sĩ...”

Thiếu phụ không còn tự chủ được nữa, vừa nói vừa khóc. Thiếu phụ biết rằng người kia sẽ đáp ứng sự xúc động của mình hơn là những lời nói, nên tiếp tục:

“Ông có bốn phận phải làm một cái gì. Nhiệm vụ của các ông là bảo vệ những công dân Mỹ gặp nguy hiểm.”

Nhưng người đó quê ở miền Đông, và rất cứng rắn đối với thiếu phụ. Kiên nhẫn lắc đầu cho ra Baby không thể hiểu được hoàn cảnh của y, người đó khép vạt chiếc áo Ba Tư lại rồi bước xuống mấy bậc thang. Y nói với người gác cửa:

“Ghi địa chỉ tòa lãnh sự cho Bà. Rồi kiểm địa chỉ và số điện thoại của bác sĩ Colazzo.”

Quay lại với Baby trong một nét mặt Chúa Kitô bị cực mình:

“Thưa bà, những nhà ngoại giao chỉ có nhiệm vụ đại diện chính phủ Hoa Kỳ ở bên chính phủ Ý. Tòa đại sứ không có nhiệm vụ gì về việc bảo vệ các công dân, ngoại trừ thu nhập có huấn lệnh đặc biệt của Bộ Ngoại giao. Người anh em rể của bà đã vi phạm luật lệ nước này và bị tổng giam, in hệt như một người Ý có thể bị tổng giam ở New York. Nếu người anh em rể của bà có điều gì cần khiếu nại, người đó có thể nhờ tòa lãnh sự chỉ bảo và giúp đỡ, vì đó là thẩm quyền lo bảo vệ quyền lợi công dân Mỹ. Tòa lãnh sự không mở cửa trước chín giờ sáng. Ngay đến trường hợp xảy ra cho em trai tôi, tôi cũng đành chịu.

- Thế ông có thể điện thoại tại tòa lãnh sự được không?

- Chúng tôi không có quyền dẫm chân lên những nhiệm vụ của tòa lãnh sự. Ông lãnh sự sẽ tới văn phòng, vào chín...

- Ông có thể cho tôi địa chỉ nhà riêng của ông ta được không?”

Sau một giây lưỡng lự, người đó lắc đầu. Y cầm lấy cuốn sổ ghi địa chỉ trong tay người gác cửa, đưa cho thiếu phụ.

“Và bây giờ tôi xin phép bà.”

Người đó nhẹ nhàng đưa thiếu phụ ra cửa. Trong khoảnh khắc, ánh sáng màu tím lúc rạng đông chiếu trên chiếc mặt nạ màu hồng với miếng băng nhỏ dùng giữ cho bộ râu nằm nguyên nếp. Rồi Baby còn lại một mình trên những bậc thềm trước cổng tòa đại sứ. Thiếu phụ mất mười phút ở đó.

Quảng trường không bóng người, ngoại trừ một lão già bé nhỏ đang lượm những mẩu thuốc lá bằng chiếc que ở đầu có cắm cây đinh. Baby kiếm được một chiếc taxi đi tới tòa lãnh sự. Nhưng tại đó chỉ có ba chị đàn bà đang lau sàn nhà cầu thang. Thiếu phụ không sao nói cho họ hiểu rằng mình muốn có địa chỉ nhà riêng của ông lãnh sự.

Lo ngại, thiếu phụ vội chạy ra ngoài và bảo người tài xế đưa tới nhà giam. Tài xế không biết ở đâu, nhưng bằng mớ chữ rời rạc *sempre dritto, destra, sintstra*, thiếu phụ điều khiển chiếc xe tới gần khu phố muốn tới, rồi bỏ xe lại đi mò mẫm kiếm trong những con hẻm. Nhưng nhà nào và hẻm nào cũng giống nhau. Đi ra tới quảng trường Tây Ban Nha, thiếu phụ trông thấy mặt tiền của trụ sở *American Express Company*, tim cô ta bỗng cảm thấy nhẹ nhõm khi trông thấy một chữ *American*. Có ánh sáng đèn trên một khung cửa sổ, thiếu phụ vội vã đi ngang quảng trường, tìm cách mở cửa có khóa kỹ. Bên trong có tiếng chuông đồng hồ bảy giờ. Thiếu phụ chợt nhớ tới Collis Clay. Nhớ lại tên khách sạn nơi y trọ, một tòa biệt thự đầy những tấm thảm nhung đỏ, ở ngay phía trước khách sạn Excelsior. Người đàn bà tại văn phòng coi bộ không muốn giúp thiếu phụ. Người đó không có quyền phá giấc ngủ của ông Clay... và cũng từ chối không để cho Miss Warren một mình lên phòng. Mãi sau tin chắc không phải một vụ tình ái lôi thôi, người đó mới chịu cùng với Baby đi kiếm Collis.

Collis ngủ mình trần trong giường. Đêm qua về say mèm, khi tỉnh lại, phải mất một khoảnh khắc y mới nhận ra sự trần truồng của mình. Collis hết lời xin lỗi về vụ đó. Dem quần áo vô phòng tắm, y vội vàng mặc áo, miệng lẩm bẩm:

“Dữ thần! Cô ta chắc đã tha hồ mà ngắm mình!”

Sau vài cú điện thoại, Baby và Collis tìm được nhà giam và cùng đi tới đó. Cánh cửa phòng giam mở rộng, còn Dick thì ngồi bệt trên chiếc ghế trong phòng trực. Bọn *carabinieri* đã lau bớt máu trên mặt y, chải quần áo đầu tóc và đội cho y cái nón trên đầu, làm vậy che giấu bớt được những vết tích trên mặt. Baby đứng trước cửa, run rẩy. Baby nói với Dick:

“Mr Clay sẽ ở đây với anh. Tôi đi kiếm ông lãnh sự và một bác sĩ.

- *All right.*

- Nhưng anh cần bình tĩnh.

- *All right.*

- Tôi sẽ quay lại liền.”

Thiếu phụ bảo xe đưa tới tòa lãnh sự. Khi đó đã quá tám giờ, thiếu phụ phải ngồi chờ tại tiền phòng. Gần chín giờ ông lãnh sự tới, Baby bị kích thích tới tột độ vì mệt mỏi và bất lực, kể lại một lần nữa câu chuyện. Ông lãnh sự rất lấy làm phiền. Ông ta nói cho thiếu phụ nghe tại một thành phố ở nước ngoài phải biết tránh hết sức những vụ cãi cọ và đánh lộn, nhưng ông ta cũng mong muốn thiếu phụ hãy ra ngoài đường mà đợi. Thiếu phụ đọc thấy trong mắt của người đàn ông đã có tuổi vẻ khó chịu không muốn dính líu tới một chuyện như vậy. Trong khi chờ ông lãnh sự hành động, Baby dùng thì giờ để điện thoại cho một ông bác sĩ, gọi ông ta tới với Dick. Trước tòa lãnh sự còn nhiều người khác nữa, hầu hết đều được mời vào phòng ông lãnh sự. Chừng nửa giờ sau, thiếu phụ nhân dịp có người đi ra liền lên vô văn phòng ông lãnh sự, cô người thư ký ra một bên.

- Quả tình là hết sức quái dị! Một người Mỹ bị đánh gần chết, bị tống giam... vậy mà ông chẳng làm chi hết để giúp đỡ cho người ta!

- Thư thả cho tôi một phút thưa bà...

- Tôi đã đợi lâu quá rồi! Bây giờ ông phải tới ngay nhà giam lo cho người đó được ra.

- Bà...

- Chúng tôi là một gia đình có thế lực tại Mỹ..."

Cái miệng thiếu phụ trở nên dữ dằn.

“Nếu không có vụ sà-căng-đan chúng tôi có thể... Tôi báo trước để ông biết vụ thờ ơ của ông đối với vụ này sẽ được báo cáo với người có thẩm quyền. Nếu người anh em rể tôi mà là công dân Anh, y đã được tự do từ nhiều giờ trước. Nhưng các ông, các ông lo quan tâm tới sự đối đãi với cảnh sát Ý hơn là lo nhiệm vụ của ông ở đây!

- Bà...

- Ông hãy đội mũ và đi theo tôi ngay tức khắc.”

Nghe nói tới mũ ông lãnh sự bối rối, vội lo lau kính và lục tìm giấy tờ. Người đàn bà Mỹ trong cơn nóng giận đã chế ngự được ông ta.

Ông lãnh sự bấm chuông cho mời ông phó lãnh sự. Baby đã thẳng.

Dick ngồi dưới tia nắng chiếu qua cửa sổ phòng trực. Collis và hai người *carabinieri* đang ở bên, chờ một chuyện gì xảy ra. Trong khu vực chật hẹp bằng một con mắt, Dick có thể trông thấy bọn *carabinieri*; đó là những

nông dân bình dị vùng Toscane, Dick khó mà dính liền họ với những hung bạo lúc ban đêm. Dick bảo một người đi lấy cho y một ly bia.

Bia làm Dick nóng lên và câu chuyện tươi vui lên trong chốc lát bằng một thứ ánh sáng u mặc cay chua. Collis nghi rằng cô gái người Anh kia ở khách sạn Bonbonieri có phần nào trách nhiệm trong vụ này. Nhưng Dick biết chắc cô gái đã biến mất từ lâu trước khi xảy ra vụ đó. Collis còn quan tâm hơn nữa về dữ kiện Miss Warren trông thấy y hoàn toàn trần truồng ở trên giường.

Cơn nóng giận của Dick nguôi dần và y cảm thấy mình có lỗi biết chừng nào. Chuyện xảy ra tồi tệ quá không cách nào thay đổi được, chỉ trừ ra chính y bóp nghẹt được con người bên trong y. Nhưng bởi y biết rằng không thể làm như vậy được, y cảm thấy thất vọng quá chừng. Từ nay y sẽ là một con người khác, và trong tình trạng hiện tại Dick có những ý nghĩ kỳ lạ về tương lai con người khác đó. Thật là phi nhân cách như một hành vi của Thượng Đế vậy. Không một người Aryan đã trưởng thành nào lại có thể trở nên khá hơn vì sỉ nhục. Khi ta tha thứ, sỉ nhục trở nên gắn liền với đời sống. Dick tự đồng hóa với vật đã làm nhục y.

Khi Collis bảo rằng sẽ trả tiền, Dick lắc đầu, nín lặng. Một ông trung úy *carabinieri*, quần áo chỉnh tề như ở trong hộp mới lấy ra, nhanh nhẹn, cùng ba người nữa bước vô phòng. Bọn lính gác đều đứng nghiêm. Y cầm lấy chai bia rỗng và mắng như tưới nước bọn lính canh. Việc thứ nhất là mau mau liệng chai bia hỗn láo đó đi. Dick ngó Collis và cười.

Ông phó lãnh sự, một thanh niên tên Swanson tới và mọi người cùng tới tòa án, Collis và Swanson đi hai bên Dick và hai người *carabinieri* theo sát sau lưng. Buổi sáng mù sương vàng vọt. Những công viên, những hàng hiên vòm cung đầy những người, Dick kéo mũ sụp xuống mắt, bước vội,

bước đi nhanh quá đến độ một trong hai người *carabinieri*, vốn người lùn, thấp, chân ngắn, phải chạy theo phản đối. Swanson thu xếp dàn hòa.

Dick vui vẻ hỏi:

“Có phải tôi đã xúc phạm đến danh dự các ông không?”

Swanson sợ sệt cãi:

- Đánh nhau với người Ý ông có thể bị giết chết. Chắc là lần này ông được tha, nhưng nếu ông là người Ý ít nhất ông sẽ bị hai tháng tù... mà thứ tù ghê gớm lắm!

- Có bao giờ ông bị tù chưa?”

Swanson cười.

Dick nói với Clay:

“Tôi thương ông ta lắm. Đó là một thanh niên dễ thương, cho ta những lời khuyên đúng, nhưng tôi đoán chắc thế nào y cũng đã có ở tù; ở tù trong nhiều tuần...”

Swanson lại cười.

- Tôi muốn nói là ông nên thận trọng. Ông không thể biết những người đó như thế nào.

Dick bực mình ngắt lời:

- Ồ! Tôi biết những người đó lắm. Đó là những tên du côn hạng bét!”

Dick quay lại phía người *carabinieri*.

- Này mấy chú có hiểu gì không đấy?

Swanson vội nói:

- Tôi chia tay với các ông ở đây. Tôi có nói với bà chị của rằng tôi... rằng luật sư của chúng tôi sẽ đón các ông ở trên kia, tại phòng xử án. Ông nên thận trọng.

Dick nói:

- Từ biệt, cảm ơn nhiều lắm; tôi nhận thấy ông có tương lai lắm...”

Dick lễ phép bắt tay ông phó lãnh sự.

Với một nụ cười nữa, Swanson vội vã chạy đi, và trở lại vẻ mặt bất đồng ý của nhà chức trách.

Mấy người tới sân tòa án. Bốn bề có những cầu thang ngoài trời đưa lên các phòng xử. Khi mấy người đi ngang sân có lót đá, họ phát ra những tiếng khinh miệt, chửi rủa, tiếng còi quanh đó, Dick sững sờ hỏi:

- Cái gì thế?

Một người *carabinieri* nói với đám đông, những tiếng la ngưng bật.

Mọi người bước vô phòng xử án. Một luật sư tồi tàn, làm việc cho tòa lãnh sự, nói rất lâu với ông thẩm phán trong khi Dick và Collis đứng đợi ở bên. Có người biết tiếng Anh và ngó qua khung cửa sổ ra ngoài sân bỗng quay lại giải thích về những tiếng ồn ào đe dọa khi Dick tới. Có một người ở Frascati đã hiếp chết một bé gái năm tuổi sắp được giải tới tòa. Đám đông tưởng là Dick.

Mấy phút sau, ông luật sư tới cho Dick biết đã được trả tự do. Tòa án xét ra y đã đền tội đủ rồi.

Dick la lên:

- Đền tội đủ rồi! Đền tội gì mới được chứ?

Collis bảo Dick:

- Thôi chúng ta về đi. Bây giờ ông không còn làm gì được nữa.

- Nhưng tôi có làm gì đâu, ngoài vụ đánh nhau với bọn tài xế?

- Họ bảo anh tới gần một cảnh sát viên làm bộ sắp bắt tay y nhưng để đập người đó.

- Láo. Tôi có báo trước là sắp đánh y. Tôi đâu biết y là cảnh sát.

Luật sư nhắc lại:

- Tốt hơn hết là ông nên ra về.

- Thôi, về đi...

Collis nắm cánh tay Dick, hai người cùng bước xuống những bậc thềm.
Dick la lên:

- Tôi muốn đọc một bài diễn văn. Tôi muốn giải thích cho những người kia tôi đã hãm hiếp con bé lên năm ra sao. May ra thì...

- Thôi, đi về...

Baby đợi trên một chiếc taxi, cùng với ông bác sĩ, Dick không muốn thấy mặt thiếu phụ, còn ông bác sĩ Dick cũng thấy khó thương: một người có cung cách nghiêm nghị tố cáo người thuộc loại người Âu châu khó chịu nhất: thứ người Latinh ưa nói đạo đức. Dick tóm tắt quan điểm của mình về tai nạn. Nhưng chẳng ai có điều gì để nói. Trong phòng của Dick ở khách sạn Quirinal, ông bác sĩ chùi những vết máu và mồ hôi còn lại trên người Dick, nắn lại xương sống mũi, những xương sườn và mấy ngón tay gãy, tấy

độc những vết thương nhỏ và con mắt đã được đặt trở lại chỗ cũ. Dick yêu cầu một liều thuốc an thần vì cảm thấy tinh thần căng thẳng. Nhờ thuốc an thần, Dick ngủ được. Ông bác sĩ và Collis ra về, còn Baby ở lại với Dick chờ cô y tá được triệu ở *English Nursing Home* tới. Thật là một đêm rất nặng nề, nhưng thiếu phụ vui lòng nhận thấy mặc dù quá khứ của Dick ra sao, Baby và gia đình bây giờ đã chế ngự được y, ít ra trong thời gian Dick xem ra còn hữu ích phần nào đối với họ.

PHẦN THỨ BA

1

Fraukathe Gregorovious đuổi theo kịp ông chồng trên đường về biệt thự của họ. Bà Gregorovious nhẹ nhàng hỏi chồng:

- Tình trạng của Nicole ra sao?

Bà ta thở hỗn hển, chứng tỏ câu hỏi đã mấp mé trên môi trong khi bà ta chạy theo chồng.

Franz ngó vợ ngạc nhiên:

- Nicole đâu có bệnh tật gì. Tại sao mình lại hỏi như vậy?

- Mình tới thăm bà ấy hoài; em cứ tưởng bà ấy bị trở lại.

- Về nhà chúng ta sẽ nói chuyện.

Kathe chấp nhận ngoan ngoãn. Phòng làm việc của Franz ở trong ngôi nhà hành chánh. Lũ con của Franz khi đó đang ở trong phòng khách với cô giáo. Hai vợ chồng cùng lên phòng ngủ.

Trước khi Franz nói, Kathe đã chặn lại:

- Franz ạ, mình tha lỗi cho em. Em không có quyền nói chuyện đó. Em biết rõ những nhiệm vụ của em và em lấy làm vinh hạnh vì những nhiệm vụ đó. Nhưng có sự thù nghịch giữa Nicole và em.

Franz oang oang phán:

- Chim non hãy thu xếp với nhau ở trong tổ.

Rồi nhận thấy giọng nói không hợp với tình cảm lúc đó, Franz nhắc lại lệnh truyền bằng lối nói chậm và nhịp nhàng mà ông thầy già của y là Dohmler vẫn dùng để nhét một ý nghĩa đích xác vào trong câu nói tầm thường nhất.

- Mình cũng thừa hiểu; có bao giờ mình thấy tôi đối đãi không được chu đáo đối với Nicole đâu?

- Em chỉ thấy mình thiếu suy xét. Nicole gần như một bệnh nhân. Có lẽ suốt đời bà ta ít nhiều gì cũng vẫn còn là một bệnh nhân. Khi Dick vắng mặt, em có trách nhiệm đối với bà ta.”

Franz lưỡng lự. Đôi khi, với một vẻ bình thản tinh quái, y giấu vợ một vài tin tức.

“Tôi mới nhận được điện tín từ La Mã sáng hôm nay. Dick bị cảm cúm, mai sẽ lên đường trở về nhà.”

Kathe thấy nhẹ bớt trong tâm, tiếp tục nói bằng một giọng thản nhiên hơn trước.

“Em tin rằng Nicole không đến nỗi bệnh như người ta tưởng. Bà ta o bế chứng bệnh vì nhận thấy đó là uy lực của mình. Bà ấy nên đóng phim, như Norma Talmadge của mình. Điều đó sẽ khiến cho hết thảy mọi phụ nữ Mỹ thấy sung sướng...”

- Thế mình cũng ghen với Norma Talmadge sao?

- Em không ưa các bà người Mỹ. Họ ích kỷ, ích kỷ quá!

- Nhưng mình cũng ưa Dick đó chứ?

- Có, em ưa anh ấy. Dick khác những người kia. Dick biết lo cho mọi người khác.

Franz tự nhủ: Đó cũng là điều mà Norma Talmadge vẫn làm. Norma phải là một bản chất tốt đẹp, cao cả, ngoại trừ sắc đẹp của nàng. Người ta cứ buộc nàng đóng những vai trò ngu ngốc. Norma Talmadge, được quen biết cô ta đúng là một đặc lợi.”

Kathe đã quên cơn ghen -nổi ghen lắm khi chua chát những đêm hai người đi coi chiếu bóng ở Zurich về.

Kathe tuyên bố:

- Dick đã cưới Nicole vì tiền. Đó là một nhược điểm của Dick. Chính mình đã có một lần đề cập tới chuyện đó.

- Mình trở nên ác miệng rồi đó.

Người vợ cãi:

- Mình không nên nói thế thì hơn. Chúng ta cần sống chung đụng với nhau, như đàn chim trong lồng, theo kiểu mình vẫn nói. Nhưng thật khó mỗi khi Nicole xử sự như... khi Nicole lui ra... như thế bà ta nhận thấy em hôi hám lắm.”

Kathe đụng tới một sự thật cụ thể. Kathe một mình lo lấy hầu hết mọi công việc nội trợ về, rất hà tiện, rất ít khi chịu may mặc. Một cô gái tầm thường người Mỹ đứng bán hàng trong tiệm buôn, mỗi chiều giặt hai bộ

quần áo lót, sẽ rất khó chịu ngửi thấy thấp thoáng mùi mồ hôi từ hôm qua ở quanh người Kathe - không hẳn là một mùi hôi mà là một nhắc nhở hương vị am mô nhắc của đủ thứ công việc và của mọi vật hư thối. Đối với Franz, mùi đó cũng tự nhiên quen thuộc như mùi tóc rậm trên đầu Kathe, và nếu thiếu, Franz cũng sẽ cảm thấy như khi phải nhậ chịu. Còn đối với Nicole thì khác, sinh ra trong sự ghê tởm mùi những ngón tay của chị vú, sự trạng đó là một xúc phạm phải dùng nghị lực mới chịu đựng nổi.

Kathe nói tiếp:

- Lại còn lũ trẻ nữa! Bà ta không muốn cho chúng chơi với trẻ con nhà mình...

Nhưng Franz thấy chán nghe mãi những chuyện đó.

- Em hãy nín đi. Trên bình diện nghề nghiệp, loại chuyện như vậy sẽ có hại cho anh ghê lắm, vì nhờ có tiền của Nicole chúng ta mới có bệnh viện này. Thôi xuống dùng bữa đi mình.”

Kathe hiểu rằng mình đã vụng về trong khi buộc tội như vậy. Nhưng nhận định sau cùng của Franz nhắc cho Kathe nhớ rằng nhiều phụ nữ Mỹ khác cũng có nhiều tiền. Rồi một tuần lễ sau Kathe trở lại tấn công Nicole dưới một hình thức khác. Đó là bữa tối mời vợ chồng Dick Diver nhân dịp Diver trở về. Vừa sau khi tiếng chân của hai người khách đã tắt trên lối mòn Kathe liền khóa cửa và nói với Franz:

“Mình có lưu ý tới quầng mắt của anh ta không? Chắc đã ăn chơi quá lắm...”

- Hãy khoan, mình ơi. Dick có kể chuyện hết cho tôi nghe, ngay sau khi về tới. Trên tàu từ Mỹ trở lại đây y đánh nhau với người ta. Trên tàu các hành khách người Mỹ thường hay có những vụ như vậy.

Kathe cười gằn:

- Mình còn muốn cho em tin những chuyện như vậy nữa? Mỗi khi Dick đung cựa một cánh tay em thấy có vẻ đau đớn, lại có một vết sẹo còn mới trên thái dương, trông thấy rõ quá, chỗ tóc được hớt ngắn.”

Franz không lưu ý tới những chi tiết đó.

Kathe lại hỏi nữa:

“Rồi sao nữa? Mình cho rằng những chuyện như vậy có lợi cho bệnh viện hay sao? Tối nay em ngửi thấy rõ mùi rượu trên người Dick, và nhiều lần khác nữa, từ ngày anh ấy trở về.”

Kathe hạ thấp giọng cho câu nói thêm nghiêm trọng:

“Dick bây giờ không còn là một người đứng đắn nữa.”

Franz nhún vai, bước lên thang. Trong phòng, Franz nói với Kathe:

“Đó là một người rất đứng đắn, và một y sĩ có nhiều tương lai. Y được coi như y sĩ xuất sắc nhất trong đám những người gần đây mới chiếm được tấm bằng bệnh lý thần kinh ở Zurich - giỏi hơn và xuất sắc hơn chính tôi không bao giờ có thể đạt tới.

- Nói vậy xấu hổ quá!

- Đó là sự thật, thật đáng xấu hổ khi không dám nhìn nhận sự thật đó. Đối với những trường hợp khó, tôi đều phải kêu gọi tới Dick. Những sách của Dick đã xuất bản đều là những kiểu mẫu về bộ môn đó. Mình đã có thể tới hỏi tại bất kỳ một thư viện y khoa nào. Phần lớn các sinh viên đều tin

rằng Dick là người Anh. Họ không thể nghĩ rằng một kiến thức được đào sâu lương thiện và đến nơi như vậy có thể từ Mỹ tới.”

Franz càu nhàu kéo bộ áo ngủ từ dưới gối ra.

“Kathe ạ, tôi không thể hiểu tại sao mình đã nói như vậy. Tôi cứ tưởng là mình có cảm tình với Dick lắm.

Kathe nói tiếp:

- Thật đáng hổ thẹn! Chính mình mới là cột trụ của bệnh viện, chính mình lo hết mọi chuyện. Đúng là câu chuyện muôn đời con thỏ và con rùa... Theo ý em, cuộc chạy đua của con thỏ đâu đã chấm dứt...

Franz tặc lưỡi.

- Mình muốn nghĩ sao thì nghĩ - nhưng đó là sự thật.

Franz đưa tay ra gạt đi:

- Thôi mà, mình!”

Nhưng rốt cuộc hai vợ chồng cũng nằm bàn soạn như vẫn thường xảy ra mỗi khi có chuyện cãi cọ. Kathe tự nhận rằng mình có hơi cứng rắn đối với Dick mà Kathe ngưỡng mộ và có đôi chút hãi sợ, vì Dick bao giờ cũng tỏ ra hết sức hiểu biết đối với bà vợ của Franz. Còn về phần Franz, khi những ý tưởng của Kathe đã có thì giờ ngấm trong đầu y, không bao giờ y còn tin rằng Dick là một người đứng đắn. Và, với thời gian, Franz đã tự thuyết phục mình rằng thuở nay y đã vẫn nghĩ như vậy.

Dick nói cho Nicole nghe một thuyết đã được tước bỏ bớt những chi tiết lồi thô về chuyện xảy ra ở La Mã; theo thuyết đó, y đã vì lòng vị tha chạy tới cứu một người bạn đang say rượu. Dick có thể tin chắc là Baby Warren sẽ không kể lại một chi tiết nào hết vì Dick đã chứng minh cho Baby biết sự thật sẽ gây tai hại tới sức khỏe của Nicole. Những chuyện đó dù sao cũng chỉ có một tầm quan trọng rất nhỏ, nếu so sánh với ảnh hưởng của biến cố đối với bản thân Dick.

Vì phản ứng, Dick lao đầu vào công việc với một sự hăng say đổi mới, khiến cho Franz, nếu có nảy ý muốn cắt đứt hai người, cũng không thể tìm thấy một lý do bất đồng nào hết. Chưa từng bao giờ một tình bạn xứng đáng với tên gọi lại có thể bị phá tan một cách bất ngờ mà không có sự giằng xé tới da thịt. Và Franz ngày một thêm tin rằng Dick đã tự thay đổi trên hai bình diện trí thức và tình cảm với một tốc độ trở nên khó chịu. Sự đối nghịch trong thái độ tâm tình của hai người, ngay từ buổi đầu, đã được coi như thuận lợi cho những tương quan của họ. Chính bởi lẽ đó cho nên, vì cần thiết, những đôi giày tốt bao giờ cũng được đóng bằng thứ da làm ra từ năm trước.

Mãi tới tháng năm Franz mới tìm được cơ hội đóng con chốt thứ nhất. Một hôm, vào khoảng giữa trưa, Dick bước vô văn phòng của Franz. Dick da mặt tái xanh, mặt mũi, nói với Franz:

“Thôi xong, bà ta đi rồi!

- Bà ta đã chết?

- Tim trở nên yếu quá.”

Dick thả người ngồi xuống, rã rời kiệt lực, trên chiếc ghế ở gần cửa ra vào. Trong vòng ba đêm Dick đã ở bên người đàn bà nghệ sĩ vô danh mình đầy những vẩy mà lâu dần Dick đã thấy thương. Dick đã ở lại đó, bề ngoài nói rằng để lường số lượng *adrénaline*, nhưng thực ra để làm dịu bớt cái đêm tối to lớn đang tiến dần tới con người đó.

Thường thức phần nào tình cảm đó, Franz vội đưa ra một ý kiến:

“Đó là một trường hợp bệnh giang mai ăn tới bộ thần kinh. Hết thấy những Wasserman^[4] trên đời này đều không thể nói chi khác. Chất nước trong xương sống...”

Dick nói:

- Cần gì! Ôi có cần gì! Nếu bà ta tha thiết với điều bí mật của mình để đem theo đi khi chết, chúng ta chẳng cần phải tìm kiếm đâu xa.

- Anh cần phải nghỉ để tĩnh dưỡng trong một ngày.

- Yên chí. Tôi sắp đi nghỉ đây.”

Franz đã có cái chốt sẵn sàng. Ngược mắt lên trên bức điện y đang viết để gởi cho anh của người chết, Franz hỏi:

“Hoặc giả anh có muốn du hành một chuyến ngắn?”

- Bây giờ thì không.

- Tôi không muốn nói một dịp nghỉ. Có một trường hợp ở Lausanne cần phải tới thăm tận nơi. Một phần buổi sáng nay nói chuyện bằng điện thoại với một người xứ Chili.

Dick nói tiếp:

- Bà ta đã can đảm ghê gớm. Vụ kéo dài đã...”

Franz gạt đầu ra vẻ thông cảm. Dick lại nói:

“Xin lỗi.

- Đó chỉ là một sự thay đổi nhỏ. Tình trạng như vậy: đó là hai cha con. Người cha không thể đưa con trai tới đây được. Ông ta muốn có ai tới tận Lausanne.

- Trường hợp ra sao? Nghiện rượu? Đồng tính luyến ái? Khi nghe anh nói Lausanne...

- Có đủ mỗi thứ một ít.

- Để tôi đi cho. Có vấn đề tiền bạc ở đâu mỗi không?

- Hình như nhiều lắm. Anh trừ liệu ở lại hai hay ba ngày rồi đưa thẳng nhỏ về đây nếu cần phải trông coi. Dù sao anh cứ tùy tiện, thu xếp công việc và nghỉ ngơi vui thú.”

Sau khi ngủ hai giờ trên xe lửa, Dick cảm thấy khỏe khoắn và có thể nhẹ nhõm nói chuyện gay go với senor Pardo y Ciudad Real.

Những cuộc nói chuyện thường bao giờ cũng giống nhau. Nhiều khi tình trạng thác loạn của người đại diện bệnh nhân cũng đáng chú ý về phương diện tâm lý, gần như tình trạng của người bệnh. Trường hợp lần này cũng không đặc biệt lắm: sensor Pandor y Ciudad Real, một người Tây Ban Nha bảnh bao tóc hoa râm, vẻ người cao quý, bề ngoài hiện rõ là có quyền và có tiền, hung hăng đi qua đi lại trong phòng tại khách sạn Ba Thế Giới và kể lại chuyện cậu con trai một cách không giữ gìn và thiếu tự chế in hệt như một phụ nữ nghiện rượu.

“Tôi đã đến lúc cùng kiệt. Tôi không biết chi hơn là bịa đặt ra... Con trai tôi bị sa đọa. Nó đã bị sa đọa ở Harrow; nó tỏ ra bị sa đọa ở King’s College, Cambridge. Nó bị thúí nát đến không còn cách nào chữa nổi. Bây giờ lại thêm chứng nghiện rượu thì thật là quá rõ rệt, luôn luôn xảy ra những chuyện lôi thôi. Tôi đã tìm đủ cách. Tôi đã bày ra một kế hoạch hành động với một ông bác sĩ bạn, tôi gửi hai người đi Tây Ban Nha du lịch trong một thời gian. Tối nào Francisco cũng được một mũi *cantharide*, rồi cả hai đi tới một nhà điếm có tiếng. Trong vòng chừng một tuần lễ, xem ra có hiệu quả. Nhưng kết cuộc cũng chẳng ích lợi gì. Tuần trước, ngay tại phòng này, ở trong phòng tắm thì đúng hơn, tôi đã buộc Francisco phải cởi trần rồi tôi đánh bằng roi da...”

Xúc động đến mệc lử, người Tây Ban Nha thả ngòì xuống ghé. Và Dick lên tiếng:

“Đó là một sai lầm, một sự đại dộc. Chuyến đi Tây Ban Nha cũng vô ích...”

Dick phải cố nén một cơn cười; thật không thể tưởng tượng một y sĩ có suy xét lại đi làm một cuộc thí nghiệm như vậy.

“Senor, tôi cần báo trước để ông biết, đối với những trường hợp như vậy, chúng tôi không thể hứa hẹn chi hết được. Trong trường hợp nghiện rượu, chúng tôi thường đặt kế hoạch, với sự cần thiết hợp tác. Điều thứ nhất phải làm là gặp cậu thanh niên và gây được sự tin tưởng đủ để cho cậu ta ý thức được tình trạng của mình.”

Người thanh niên mà Dick đưa ra nơi ngoại hiên tuổi chừng hai mươi, xinh trai và hoạt động.

Dick nói:

“Tôi muốn biết quan điểm của cậu. Cậu có cảm tưởng là mọi sự trở nên trầm trọng không? Và cậu có muốn thay đổi đi không?”

Francisco đáp:

- Tôi cho là có. Tôi khổ sở lắm.
- Cậu có cho rằng nguyên do vì rượu, hay vì... sự khác thường nơi cậu?
- Tôi cho rằng uống rượu là vì chuyện kia.”

Người thanh niên nói chuyện đứng đắn được một lát, rồi bỗng trở nên ranh mãnh, cười nói:

“Hết hy vọng rồi, ông ạ. Ở King’s College người ta gọi tôi là “Bà Hoàng ở Chili.” Chuyển du hành ở Tây Ban Nha... Kết quả duy nhất là tôi thấy buồn nôn mỗi khi trông thấy đàn bà!”

Dick hăng hái kéo cậu ta trở lại câu chuyện:

“Nếu cậu thấy bằng lòng ở trong vũng lầy, tôi cho rằng chẳng còn cách nào hết, tôi có cố gắng giúp cậu cũng mất công vô ích.

- Không... chúng ta cứ thử nói chuyện. Tôi khinh bỉ phần lớn mọi người khác, khinh hết sức!”

Nơi người trẻ tuổi này có ít nhiều sự cương quyết của người đàn ông, cương quyết chống đối tích cực người cha. Nhưng trong con mắt của y có thoảng ánh tà dâm và huyền hoang của những người đồng tính luyến ái khi hai người thảo luận về vấn đề này.

Dick nói với chàng thanh niên:

“Ít nhất đây cũng là một vụ cần nên giấu kỹ. Cậu sẽ làm hao mòn cuộc đời của cậu vì nó và cậu sẽ phải chịu những hậu quả, cậu sẽ mất hết thì giờ và năng lực không thể có một hoạt động cá nhân hay xã hội. Nếu cậu muốn đương đầu với xã hội và đời sống, trước hết cậu cần phải tập chế ngự tình dục của mình, và trước hết là thói quen uống rượu nó gây nên mọi chuyện khác.”

Dick nói như máy, từ mười phút qua hầu như đã bỏ rơi trường hợp này. Hai người kéo dài cuộc nói chuyện và về những tham vọng cá nhân của cậu trai. Có lẽ chưa bao giờ Dick có cơ hội nghiên cứu một tánh chất như vậy với bấy nhiêu thông cảm, ngoại trừ dưới khía cạnh bệnh lý. Dick nhận thấy cái duyên không thể chối cãi của cậu trai, điều dễ dàng bắt đầu cũng có một đời sống riêng, chẳng hạn như sự can đảm tuyệt vọng của thứ hoang tàn đáng tội nghiệp mới chết sáng nay tại bệnh viện, hay sự duyên dáng của cậu trai trong một câu chuyện xấu xa và mờ nhạt. Dick tìm cách giải phẫu duyên dáng thành từng khúc khá nhỏ để có thể lưu giữ, ý thức được rằng toàn bộ một cuộc đời có thể thay đổi giá trị do những đoạn cắt rời đó, và cuộc đời từ bốn mươi trở đi chỉ có thể quan sát tùy theo từng đoạn như vậy.

Mối tình của Dick đối với Nicole và Rosemary, tình bạn của y đối với Abe North, với Tommy Barban, trong thế giới xáo trộn thời hậu chiến... Trong những tương quan giữa con người đó, mỗi cá tính Dick thấy có liên hệ chặt chẽ với y đến như hòa trộn hẳn vào. Dick có cảm tưởng hoặc chấp nhận toàn thể hoặc không. Dick cho rằng đối với phần đời còn lại của y, y đã bị buộc phải mang trong mình những bản ngã của một số người mà y đã gặp và yêu trong khoảng đầu đời, và y bị buộc phải hoàn toàn trong mức độ mà những người đó có thể hoàn toàn. Trong đó có một yếu tố cô độc. Được yêu thật là dễ - nhưng yêu người khác mới thật khó!

Trong khi Dick ngồi nơi ngoại hiên với cậu Franz, một bóng ma của quá khứ chợt hiện ra trong tâm tưởng. Một người cao lớn, hết sức là dẻo dai, bỗng lộ ra trên đám lá xanh và ngập ngừng tiến tới gần. Trong khoảnh khắc, bóng ma đó lẫn hẳn với khung cảnh lung linh ánh sáng khiến Dick không nhận ra. Rồi Dick bỗng đứng dậy đưa tay ra bắt, bộ tịch mơ hồ và tự nhủ: “Trời ơi, ta vừa khua dậy một tổ ong ghê gớm quá...” trong khi cố gắng nhớ lại tên của người đó.

“Có phải đúng ông là bác sĩ Diver, có phải không ạ?”

- Vâng, vâng, còn ông có phải ông Dumphry?

- Đúng, Royal Dumphry. Tôi có được hân hạnh dùng bữa tối một lần trong thửa vườn rất thích thú mà ông có...

- Đúng thế, đã đành.”

Để dẹp bớt sự sốt sắng của Dumphry, Dick cố gắng tìm kiếm những ngày tháng không liên quan đến cá nhân mình:

“Dường như là vào khoảng... 1924... hay 1925.”

Dick vẫn đứng đó, nhưng Royal Dumphry, mặc dù ban đầu có vẻ rất nhút nhát, đã không để cho Dick làm nhụt bớt. Y thân mật nói chuyện với Francisco. Nhưng chàng trai, hồ thẹn, cố gắng giúp sức Dick để làm nhụt bớt anh chàng phá đám.

“Bác sĩ Diver, có một chuyện mà tôi muốn nói với bác sĩ trước khi bác sĩ ra về. Tôi không sao quên đêm dự tiệc tại vườn nhà bác sĩ và sự ân cần của bác sĩ và bà Diver đối với tôi. Đó là một trong những kỷ niệm tốt đẹp nhất, sung sướng nhất của tôi, tôi không tin rằng có thể gặp một nhóm người nào khác *văn minh* hơn.”

Dick tiếp tục rút lui kiểu con cua ra một khung cửa gần nhất.

“Tôi rất vui lòng thấy ông còn giữ được một kỷ niệm tốt. Bây giờ tôi cần phải thăm...”

Royal Dumphry có vẻ thông cảm nói:

- Tôi hiểu! Tôi nghe nói y đang sắp chết.

- Ai sắp chết?

- Có lẽ tôi không nên tiết lộ điều đó... nhưng chúng tôi do cùng một bác sĩ săn sóc.”

Dick ngừng lại, ngạc nhiên ngó người kia.

“Nhưng ông nói ai chứ?”

- Ô kìa! Tôi nói ông nhạc của ông. Có lẽ tôi...

- Ông... Hả?

- Tôi cho rằng... ông muốn nói tôi là người đầu tiên đã...

- Ông bảo rằng cha vợ của tôi hiện đang ở Lausanne này?

- Trước tôi cứ tưởng rằng ông đã biết, đó là lý do của sự hiện diện của ông tại đây.

- Bác sĩ nào sẵn sóc cho ông ta?"

Dick ghi vội tên đó trên cuốn sổ, xin lỗi rồi nhào vô một phòng điện thoại. Y được đoán chắc bác sĩ Dangeu sẽ tiếp y ngay tại phòng mạch.

Bác sĩ Dangeu là một người trẻ tuổi ở Genève. Trong khoảnh khắc ông ta sợ bị mất một khách hàng nhiều tiền, nhưng sau khi Dick đã trấn an về phương diện đó, bác sĩ Dangeu xác nhận với Dick rằng ông Warren quả thật đang hấp hối.

“Ông ta mới có năm mươi tuổi, nhưng cái gan đã bị hỏng; tình trạng trở nên đờ đẫn là vì chứng nghiện rượu.

- Không có phản ứng chi hết?

- Bệnh nhân không thể dùng gì được, ngoài trừ uống. Tôi cho rằng ông ta còn sống được độ ba ngày nữa, nhiều lắm là một tuần.

- Cô con gái lớn, Miss Warren, có biết tin gì chưa?

- Theo ý muốn của chính ông Warren, không một ai được báo tin hết trừ ra người hầu cận của ông ta, mãi tới sáng hôm nay tôi mới thấy cần báo tin cho người bệnh biết tình trạng nguy kịch của mình, ông Warren, khi hay tin đã tỏ ra rất bối rối, mặc dù từ đầu đã cam chịu và kính tìn lắm.”

Dick suy nghĩ một lát, rồi chậm rãi nói:

“Thôi được... Dù sao tôi cũng sẽ lo chuyện đó, trên cương vị gia đình. Nhưng tôi nghĩ rằng ông cũng muốn mời thêm một bác sĩ khác?”

- Nếu ông muốn.

- Tôi biết rằng tôi nói đây nhân danh gia đình khi yêu cầu ông cho mời một trong những y sĩ có tiếng nhất trong các vị hiện sống ở chung quanh hồ, chẳng hạn Herbrugge, ở Genève?

- Chính tôi cũng nghĩ tới Herbrugge.

- Trong khi chờ đợi ít nhất tôi cũng ở đây một ngày và sẽ giữ liên lạc với ông.”

Tối hôm đó Dick tới nói chuyện với senor Pardo y Ciudad Real.

Ông già nói:

“Chúng tôi có những cơ sở rất lớn tại Chili. Con trai tôi có thể quản trị được. Hoặc tôi sẽ cho nó vô một trong số cả chục cơ sở kinh doanh lớn ở Paris...”

Ông già lắc đầu, qua lại trước khung cửa sổ; mưa xuân rơi bên ngoài, dễ chịu đến độ những con thiên nga không thềm trú ẩn.

“Đó là con trai độc nhất của tôi! Ông có thể đưa nó về và lo săn sóc cho nó được không?”

Người Tây Ban Nha bỗng quỳ xuống trước mặt Dick sững sờ.

“Ông có thể chữa trị cho con trai duy nhất của tôi? Tôi tin tưởng nơi ông, tôi tin rằng ông có thể cứu được nó.

- Không thể nhốt một người vì những lí do như vậy. Tôi không muốn làm thế, dù tôi có thể làm được.”

Người Tây Ban Nha đứng dậy.

“Tôi quá tự thị... tôi bị đẩy tới đường cùng.”

Xuống tới tiền đình, Dick gặp bác sĩ Dangeu trong thang máy. Người kia nói:

“Tôi đang tính kêu số đây nói tại phòng ông. Chúng ta có thể ra nói chuyện ở ngoại hiên được chăng?”

- Ông Warren đã chết chưa?

- Tình trạng của ông ta vẫn như cũ. Sáng nay bác sĩ được mời tới sẽ thăm bệnh. Bây giờ ông ta khẩn thiết muốn được gặp cô con gái, vợ ông. Dường như có xảy ra một vụ cãi cọ chi đó...

- Tôi biết, tôi biết.”

Hai y sĩ nhìn nhau cùng suy ngẫm. Dangeu đề nghị:

“Tại sao ông không gặp ông ta trước khi quyết định? Cái chết của ông ta sẽ nhẹ nhàng; ông ta sẽ yếu dần rồi tắt thở.”

Dick cố gắng mới quyết định được:

“*All right!*”

Khu phòng nơi ông già Warren đang hấp hối cũng cùng một kích thước với khu phòng của senor Pardo y Giudad Real. Trong khách sạn này có nhiều khu biệt phòng như vậy trong đó những ông nhà giàu đang kỳ tan rã, những kẻ phạm trọng tội bỏ trốn khỏi nước, những người đang tranh chấp ngôi vị ở những nước lớn nhỏ, đang sống hay cố bám lấy cái sống nhờ những phó sản của thuốc phiện hay thuốc ngủ, nằm nghe, như từ một đài phát thanh cay nghiệt, những âm điệu gay gắt của những tội lỗi của họ. Nơi góc nhỏ của Âu châu này thu hút nhiều những thứ người như vậy chỉ vì ở đây chấp nhận họ, không hạch hỏi lôi thôi gì hết. Những con đường lớn trên thế giới đều gặp nhau ở đây. Ở đây gặp nhau những người đi tới những đường đường tư nhân, những nơi an dưỡng cho người lao ở trên núi và hết thảy những ai không còn là *persona grata* tại Pháp và Ý.

Khu phòng được để trong tình trạng nửa tối nửa sáng. Một dì phước có gương mặt đẹp của một bà thánh sẵn sóc người đàn ông với những ngón tay gày guộc đang lần chuỗi trên lớp vải phủ giường trắng. Trông ông ta còn đẹp trai, và giọng nói của ông ta, khi nói chuyện với Dick, đã tìm thấy được cái điệu lè nhè đặc biệt. Dangeu để cho hai người nói chuyện riêng với nhau...

“Khi sắp chết con người ta mới hiểu được nhiều thứ ở đời. Mãi đến bây giờ, bác sĩ Diver ạ, tôi mới nhìn thấy rõ...”

Dick đợi cho ông ta nói thêm nữa.

“Tôi là một con người xấu xa. Chắc ông cũng hiểu rằng tôi có rất ít quyền gặp lại Nicole, nhưng có ai đó to lớn hơn ông và tôi bảo cho chúng ta biết phải tha thứ và tội nghiệp.”

Xâu chuỗi rời khỏi bàn tay đã yếu lần đang nắm và rớt trên tấm khăn lụa. Dick lượm lên và đưa trả vào tay Warren.

“Nếu tôi có thể được gặp lại Nicole chỉ trong vòng mười phút thôi, tôi sẽ sung sướng hơn khi lìa đời.

Dick nói:

- Đó là một quyết định mà tôi không thể một mình tự ý được. Nicole không được vững vàng...”

Chính Dick đã quyết định nhưng làm ra vẻ do dự.

“Tôi có thể bàn chuyện đó với người cộng sự của tôi.

- Tôi sẽ chấp nhận sự quyết định của người cộng sự của ông. Bác sĩ Diver, tôi cần phải nói rằng tôi mang một món nợ lớn lắm đối với ông...”

Dick vội đứng lên.

“Tôi sẽ nhờ bác sĩ Dangeu báo tin cho ông hay trước.”

Trở về phòng, Dick yêu cầu liên lạc bằng điện thoại với bệnh viện, bên hồ Zug. Lâu sau mới thấy Kathe trả lời.

“Tôi muốn nói chuyện với Franz.

- Franz hiện đang ở trên núi. Lát nữa tôi cũng sẽ lên đó. Có chuyện gì tôi có thể nói lại với Franz được không?

- Chuyện liên quan tới Nicole. Cha của Nicole đang hấp hối tại đây, Lausanne. Chị nói lại với Franz như vậy để anh thấy là chuyện quan trọng và chị bảo anh ấy điện thoại cho tôi từ trên đó.

- Tôi sẽ lo chuyện đó.

- Chị nói với Franz rằng tôi ở tại khách sạn, ngay tại phòng, từ ba đến năm giờ, hoặc từ bảy tới tám, sau đó tôi sẽ ở tại phòng ăn.”

Chỉ giờ giấc như vậy nhưng Dick lại quên không dặn đừng nói chi hết cho Nicole biết. Nhưng khi nghĩ tới thì không còn ai ở đâu đây nữa. Nhưng chắc hẳn Kathe phải hiểu như thế.

Kathe không hề có ý muốn nói chuyện với Nicole về cú điện thoại vừa qua khi thiếu phụ trèo lên mỏm núi trơ trọi đầy những hoa dại và những ngọn gió thơm, nơi mà đôi khi bệnh nhân cũng được đưa lên cho họ được vận động, và nhất là để trượt tuyết vào mùa đông. Khi từ xe điện xuống, Kathe trông thấy Nicole đang tổ chức một trò chơi cho lũ trẻ. Lại gần Kathe nhẹ nhàng đặt tay trên vai Nicole và nói:

“Chị chịu khó lo cho lũ trẻ quá nhi! Mùa hè này chị phải dượt cho chúng lợi thật giỏi.

Khi chơi lũ trẻ đều hồng hào, nóng nảy, và phản xạ của Nicole khi rời khỏi cánh tay Kathe đặt trên vai có vẻ tự động và mau lẹ trông thấy có vẻ si nhục quá. Bàn tay của Kathe lơ lảo rớt xuống. Rồi đến lượt Kathe phản ứng bằng lời nói một cách thật đáng tiếc, Kathe gay gắt hỏi:

“Chị tưởng rằng tôi muốn hôn chị hay sao? Đó chỉ là vì có chuyện về Dick. Tôi mới nói chuyện với anh ấy trong điện thoại và tôi đang buồn...

- Có chuyện gì xảy ra cho Dick vậy?

Kathe chợt hiểu sự vụng dại của mình; nhưng đã thiếu tế nhị, Kathe không thể không trả lời câu hỏi thẳng của Nicole:

“... Thế sao chị lại lấy làm buồn?”

- Ồ, chuyện không liên quan hẳn tới Dick. Tôi cần phải hỏi ý kiến của Franz đã.

- Nhưng cũng là chuyện của Dick?”

Gương mặt của Nicole đầy kinh hoàng, phản ánh nhận thấy trên gương mặt lũ trẻ đang bu quanh. Kathe chỉ còn biết nói thật:

“Cha của chị ở Lausanne đang đau nặng. Dick muốn nói chuyện đó với Franz.

Vừa lúc Franz đi tới với cái vẻ tươi tỉnh hồn hậu nhà nghề, Nicole hỏi:

- Cha tôi đau nặng lắm ư?

Kathe sung sướng nhường cho Franz nói chuyện. Nhưng cái hỏng cũng đã hỏng rồi.

Nicole tuyên bố:

“Tôi đi Lausanne liền.

Franz nói:

- Hãy khoan. Tôi không dám chắc là chị nên đi như thế. Trước hết để tôi nói chuyện với Dick đã.

Nicole cãi:

- Nếu vậy tôi sẽ lỡ mất chuyến xe điện. Rồi sau đó tôi lại lỡ luôn chuyến xe lửa ba giờ ở Zurich. Nếu cha tôi hấp hối tôi phải...”

Nicole lưỡng lự:

“Tôi phải đến gặp cha tôi. Tôi cần phải chạy cho mau mới kịp đáp chuyến xe.”

Nicole đã vội chạy tới đoàn xe nhỏ hăng mang tới cho sự cô quạnh ở vùng núi một vòng khói và tiếng động. Ngoái cổ lại Nicole nói:

“Nếu anh điện thoại cho Dick, anh báo tin tôi tới nhé, Franz...”

Dick đang ở trong phòng khách sạn, đọc tờ New York Herald, khi đi phước, trông mơ hồ giống như một con én đen và trắng, hót hải chạy vô.

Đồng thời điện thoại reo.

Dick với chút hy vọng thầm kín hỏi dì phước:

“Ông ta chết chưa?”

- Thưa ông, thưa ông, ông ta đi mất rồi...

- Sao, đi rồi?

- Ông ta đi rồi. Người hầu và hành lý cũng đi hết.”

Thật là lòng. Một người trong tình trạng như vậy mà đứng dậy ra đi được...

Dick trả lời điện thoại của Franz, phản đối:

“Không nên nói chi hết cho Nicole biết!

- Kathe đã nói cho Nicole biết rồi, thật không may quá.

- Tôi cho rằng lỗi tại tôi. Không bao giờ nên nói một điều gì với đàn bà trước khi việc đó xảy ra. Thôi được... bây giờ tôi đi đón Nicole... Ồ, Franz ạ... mới xảy ra một chuyện điên rồ hết sức... Ông già đã trốn mất rồi!

- Hả, anh nói sao?

- Tôi nói rằng ông già đã chuồn mất, Warren chuồn mất rồi!

- Nhưng tại sao?

- Người ta coi ông ta như hấp hối sắp chết; kiệt quệ toàn thể và toàn diện. Thế rồi ông già đứng dậy, trở về Chicago. Tôi đoán như vậy, không biết rõ... Cô y tá hiện đang đứng ở đây. Tôi không hiểu, Franz ạ... tôi chỉ mới hay tin như vậy. Sau anh sẽ gọi lại cho tôi.”

Dick bỏ mất hai tiếng đồng hồ dò la tung tích Warren. Người bình đã lợi dụng lúc đổi phiên gác ngày và gác đêm để chuồn xuống quán rượu, tại đó ông ta uống luôn một lúc bốn *whisky*. Tiền khách sạn được trả bằng tấm giấy một ngàn đôla, dặn người thu ngân trả lại tiền dư bằng bưu điện, từ đó ông ta ra đi, rất có thể đi luôn Mỹ. Dick và Dangeu cố gắng một lần cuối tìm bắt ông già ở ga xe lửa, nhưng kết quả của việc đó là khiến cho Dick lỡ không đón được Nicole. Khi hai người gặp nhau nơi tiền đình khách sạn Nicole bỗng lộ một vẻ mệt mỏi lắm, hai bên mép mím chặt làm cho Dick lo ngại quá.

Nicole hỏi:

“Bệnh tình của cha ra sao?”

- Hình như ông cụ khá hơn nhiều lắm. Dù sao, xem ra ông cụ còn một số năng lực dự trữ.”

Dick do dự, quyết định để từ từ sẽ cho Nicole biết rõ.

“Nói cho ngay, ông cụ đã trở dậy và đi đâu không biết.”

Sau bữa ăn tối lại tu cuộc tìm kiếm. Dick cảm thấy cần một ly cho phần chần. Dick và Nicole ngơ ngác tới *grill room*, trong khi hai người ngồi trên hai chiếc ghế bành bằng da, một người uống một *highball*, một người uống một ly bia, Dick tiếp tục kể chuyện.

“Ông bác sĩ chữa bệnh cho ông cụ đã đoán bệnh sai, hoặc giả... hãy khoan một chút, anh cũng không có thì giờ để suy ngẫm kỹ.

- Có thật là ông cụ đã ra đi rồi?

- Ông cụ đã đáp xe lửa đêm đi Paris.”

Hai người ngồi im lặng một lát. Từ người Nicole như phát ra một nỗi ơ thờ to rộng. Sau cùng Dick nói:

“Đó là do linh tính. Thật tình ông cụ đang hấp hối, nhưng ông cụ tìm cách lấy lại nhịp sinh cơ... Ông cụ không phải là người thứ nhất đứng dậy rời khỏi giường chờ chết. Mình có biết không, cũng giống như một vài chiếc đồng hồ cũ... Nếu lắc nó vẫn tích tắc một lát. Ông cụ cũng vậy...”

- Thôi, mình đừng nói chi nữa

- Hơi đột chính của ông cụ bao giờ cũng vẫn là hãi sợ. Ông cụ hãi sợ... và bỏ đi. Nhiều phần chắc là ông cụ sẽ sống đến chín mươi tuổi.

- Em van mình đó, đừng nói gì với em nữa... Em van mình, em không thể nào chịu đựng được nữa.

- Tốt lắm. Còn thằng quý con mà tôi tới thăm ở đây là một trường hợp tuyệt vọng. Mai chúng ta có thể trở về nhà.

Nicole bùng lên:

- Em chẳng hiểu tại sao cứ phải tiếp xúc với những chuyện như vậy!

- Ô, mình không thấy ư? Chính tôi cũng vậy.”

Nicole đặt bàn tay trong tay chồng.

“Ồ, em hối hận quá, Dick ạ.”

Có ai đưa chiếc máy hát vô quán, hai người say sưa nghe bản *Đám cưới của con búp bê tô màu*.

Một tuần sau, buổi sáng, đứng lại trước tấm bảng để lấy những thư từ của mình, Dick nhận thấy bên ngoài đang xảy ra một chuyện gì khác lạ. Một bệnh nhân, von Cohn Morris, ra đi. Cha mẹ của y người Úc đang xếp đồ đạc trên chiếc xe lớn và thốt ra những lời lẽ giận dữ, gần đó là bác sĩ Lladislau đang phản đối vô ích trước những cử chỉ hung hãn của ông già Morris. Người trẻ tuổi đứng coi vụ ra đi bằng con mắt trắng trợn, ngạo nghễ thì bác sĩ Diver đi tới.

“Như vậy coi bộ hơi gấp rút quá có phải không, ông Morris?”

Ông Morris giật mình khi thấy Dick tới. Gương mặt đỏ nhừ và những ô vuông lớn trên bộ quần áo của ông ta như vụt tắt rồi vụt sáng như có một hệ thống điện vậy. Ông ta tiến lại gần Dick như thể sắp đánh. “Trái lại, chúng tôi nên vội ra đi, chúng tôi cũng như hết thảy mọi người khác đã tới đây như chúng tôi. Nên vội đi, bác sĩ Diver ạ, vội đi mới đúng!”

Dick đề nghị:

- Xin mời ông vô văn phòng của tôi.
- Vô làm chi. Tôi muốn nói chuyện với ông, nhưng tôi phải cắt đứt hẳn với ông và bệnh viện của ông.
- Tôi rất tiếc nghe thấy nói như vậy.”

Lão già to béo đưa ngón tay chỉ về phía Dick:

“Khi này tôi vừa nói với bác sĩ này rằng chúng tôi vừa mất thì giờ vừa mất tiền vô ích.”

Bác sĩ Lladislau phác một cử chỉ phủ nhận yếu ớt, cử chỉ mang vẻ mơ hồ của người dân slavơ. Dick không hề bao giờ bằng lòng công việc của bác sĩ Lladislau. Dick thành công trong việc kéo lão già khó chịu người Úc vô trong văn phòng, cố gắng thuyết phục cho lão bước theo. Nhưng người kia cứ lắc đầu.

“Bác sĩ Diver, tôi muốn nói chuyện với chính ông. Tôi phải nói với bác sĩ Lladislau vì kiếm không thấy ông. Và cũng tại bác sĩ Gregorovious không trở về đây trước buổi chiều hôm nay. Tôi lại không thể đợi được. Không, thưa ông, tôi không muốn chậm lại chỉ một phút sau khi biết được sự thật tụt nơi miệng con trai tôi!”

Ông già tiến tới vẻ nạt nộ trước mặt Dick, trong khi Dick sẵn sàng hai tay để có thể hạ lão nếu cần thiết phải làm thế.

“Con trai tôi ở đây để chữa trị bệnh nghiện rượu, nó nói hơi thở của ông sặc mùi rượu. Đúng thế, thưa ông!”

Lão vội hít hà một cái, nhưng rõ ràng vô hiệu.

“Không phải một lần, những hai lần von Cohn bảo rằng người thấy mùi rượu. Hai vợ chồng tôi không bao giờ uống một giọt rượu trong đời. Chúng tôi gửi von Cohn đến cho ông là để chữa trị, vậy mà trong vòng một tháng hai lần nó người thấy hơi rượu nơi ông. Như thế là lỗi chữa trị gì vậy?”

Dick lưỡng lự. Ông già Morris là người rất đủ khả năng làm chuyện âm ỹ ngay giữa lộ.

“Thôi đi, ông Morris! Có nhiều người không thể từ bỏ một thứ mà họ coi như món ăn bởi vì con trai ông...”

Morris tức giận la lên:

- Nhưng ông, một bác sĩ! Thợ thuyền có thể uống bia cho tới say, mặc xác họ, nhưng còn các ông, nhiệm vụ của các ông là chữa trị...

- Ông tiến hơi xa. Con trai ông tới đây là để chữa tật móc túi.

- Thế nguyên do từ đâu nếu không phải là rượu, thứ rượu ghê tởm!”

Bấy giờ ông già la rất lớn.

“Chú ruột tôi đã kết liễu cuộc đời trên cột xử giáo chỉ vì vậy, ông nghe ra chưa? Con trai tôi phải gửi đến đường đường, trong khi ông bác sĩ của nó lại sặc mùi rượu!

- Tôi cần phải yêu cầu ông ra khỏi nơi này.

- Ông mời tôi ư? Chúng tôi *muốn* ra khỏi đây. Chính chúng tôi muốn thế!

- Nếu ông có thể có đôi chút ôn hòa, chúng tôi có thể cho ông biết kết quả chữa trị cho tới hôm nay. Lẽ dĩ nhiên, nếu ông nhìn sự việc như ông vừa nói, chúng tôi không thể giữ con ông ở lại đường đường.

- Ông dám nói ôn hòa với tôi, hả.

Dick gọi bác sĩ Lladislau và bảo:

“Xin ông hãy đại diện chúng tôi để từ biệt bệnh nhân và gia đình.”

Dick hơi cúi đầu về phía Morris rồi đi vô văn phòng của mình. Tại đó Dick đứng yên một lát, cứng ngắc, bên sau cánh cửa. Dick đợi cho những người phụ huynh lỗ mãng và cậu con trụy lạc đã đi khỏi. Rất dễ tiên đoán cuộc phiêu lưu của gia đình này chu du Âu châu, làm ngạc nhiên những người cao cả hơn họ bằng sự ngu dốt hèn hạ và tiền bạc của họ. Nhưng sau khi những người kia đã ra đi, điều làm cho Dick phải quan tâm đó là tìm hiểu coi chính y đã là nguyên nhân đến đâu của vụ đó. Mỗi bữa ăn y uống rượu nho *bordeaux*, buổi tối uống *whisky* như kiểu người Anh mệnh danh là “chiếc nón ấm đội đi ngủ” (thường thường đó là một ly *grog* nóng với rượu rum) và đôi khi, buổi chiều y có nhấp nhấp một chút *gin*. Rượu *gin* là thứ uống ít sặc mùi hơn cả. Tóm lại, mỗi ngày Dick uống có lẽ đến non nửa *pinte* rượu, tức là chừng một góc lít, như vậy là quá nhiều.

Gạt bỏ ý hướng tự biện minh với chính mình, Dick ngồi vào bàn và ghi trên giấy như một toa thuốc dự định theo một cung cách khiến cho số lượng rượu còn một nửa. Những y sĩ, tài xế, mục sư tân giáo không thể tự cho phép có mùi rượu, như người ta có thể chấp nhận cho những họa sĩ, doanh gia và sĩ quan kỵ binh. Dick chỉ tự trách có sự thiếu khéo léo của mình. Nhưng vấn đề không được trở nên sáng sủa chút nào khi nửa giờ sau Franz, sau mười lăm ngày ở trên núi trở về hăng hái, háo hức lo công việc mà y đã ngó tới ngay từ trước khi bước vô văn phòng riêng. Dick gặp Franz tại đó.

“Thế nào tin tức về vụ Everest ra sao?”

- Cứ như mức độ hiện tại chúng tôi có thể leo núi Everest được. Chúng tôi cũng đã tính tới rồi. Ở nhà mọi sự vẫn thường chứ? Kathe của tôi ra sao? Về chị Nicole của anh?

- Về phương diện nhà cửa thì tốt lắm Nhưng, Franz ạ, sáng nay chúng tôi được một trận tức cười lắm.

- Chuyện gì vậy?”

Dick qua lại trong phòng, trong khi Franz dùng điện thoại tiếp xúc với gia đình. Một khi những riu rít với vợ con xong, Dick nói với Franz:

“Chàng trai Morris bị gia đình lôi về, sau một trận cãi vã.”

Vẻ mặt tươi vui và hăng hái của Franz biến đổi.

“Tôi có biết y bỏ đi. Tôi đã gặp Lladislau ở ngoài thêm.

- Lladislau nói với anh ra sao?

- Y chỉ nói anh chàng Morris đi rồi, và anh sẽ nói chuyện cho tôi nghe. Đầu đuôi ra làm sao?

- Những lý do thường lệ, chẳng đâu vào đâu. Thằng nhỏ đó là một thứ quý sứ.

Dick đáp:

- Đó là một thứ phải đem đánh thuốc mê đi. Tóm lại người cha đã biến Lladislau xuống tình trạng hèn hạ khi tôi ra tới. Anh nghĩ sao về Lladislau? Chúng ta có nên giữ y lại không? Tôi, tôi bỏ phiếu chống. Y không phải một người đàn ông; y không biết cách nắm lấy và chế ngự một hoàn cảnh...”

Tới bờ sự thật Dick do dự, quay đi một vòng để sắp xếp ý tưởng của mình. Franz ngồi yên nghe trên một góc bàn, trên mình còn bận chiếc áo tơi và tay mang găng đi đường. Dick nói tiếp:

“Một trong những nhận xét mà thằng nhỏ đã nói với cha nó là người cộng sự đáng kính của anh là một người nghiện rượu. Người cha đó là một thứ cuồng tin, hình như cậu bé đã nghĩ thấy hơi rượu quen thuộc ở tôi.”

Franz ngồi xuống, đưa dài cái môi dưới ra.

“Anh nên kể cho tôi nghe vụ đó đầy đủ; một hôm nào.

Dick đề nghị:

- Tại sao không ngay bây giờ? Chắc anh thừa biết tôi là người đàn ông cuối cùng uống rượu quá lạm.”

Hai cặp mắt của Dick và Franz cùng tóe lửa.

“Lladislau đã để người kia phách lối đến độ tôi buộc phải can thiệp. Chuyện này có thể xảy ra trước mặt bệnh nhân khác, chắc anh cứ tưởng tượng cũng thấy trong những điều kiện như vậy có dễ dàng tự can thiệp hay không?”

Franz tháo găng và cởi áo ngoài. Y ra ngoài cửa phòng dặn cô thư ký không cho ai vô làm phiền. Trở lại nơi bàn viết lớn, y đưa mắt ngó qua những thư từ, giấy tờ chất đống, cố gắng tự tạo một vẻ mặt thích hợp với câu chuyện y sắp nói:

“Dick ạ, tôi biết lắm, anh là một người quân bình và tiết độ, cho dù chúng ta không hoàn toàn đồng ý về vấn đề rượu. Nhưng nay đã đến lúc để

chúng ta nói thẳng với nhau. Dick ạ, tôi thành thật với nói anh có nhiều lần tôi trông thấy anh uống rượu vào những lúc không đáng uống. Tất nhiên phải có một lý do. Tại sao anh không thể tìm một dịp khác nghỉ ngơi để... cai, hay nhịn?

Dick sửa lại liền:

- Nghỉ để... vắng mặt. Tôi ra đi không phải là một giải pháp.”

Cả hai cùng có vẻ dễ nổi nóng, còn riêng Franz cảm thấy sự trở về của mình bị hỏng bét.

“Dick ạ, có những lúc anh đã không dùng tới sự biết điều của anh.

- Tôi không bao giờ hiểu biết điều nghĩa là thế nào khi đem áp dụng cho những vấn đề phức tạp, trừ ra nếu muốn nói rằng một y sĩ toàn khoa có thể giải phẫu giỏi hơn một y sĩ chuyên khoa.”

Dick cảm thấy chán chường đến tận cổ. Phải biện minh, phải vá víu mọi thứ, đó không phải là chuyện tự nhiên đối với tuổi của hai người nữa. Tốt hơn hết là nên tiếp tục giữ lại trong tai tiếng vọng đã vỡ của một sự thật đã qua.

Dick chọi nói:

“Không thể kéo dài như vậy được mãi.

Franz chấp nhận:

- Thật vậy, tôi cũng nghĩ thế. Bây giờ anh không còn bụng dạ nào nghĩ tới sự thành tựu của công việc, Dick ạ.

- Tôi biết, tôi biết ra khỏi. Chúng ta có thể đi tới một cuộc thu xếp để phần tiền của Nicole có thể rút ra lần lần.

- Dick ạ, chuyện đó tôi cũng đã tính. Tôi chỉ đợi đến lúc. Tôi có thể kiếm được phần hùn khác, vào khoảng cuối năm nay, anh có thể rút ra hết phần của anh.”

Dick không có ý tiến tới quyết định đó mau chóng như vậy và cũng không dè Franz đã chuẩn bị để đi tới một vụ chia rẽ. Nhưng Dick cũng thấy nhẹ nhõm. Đã từ lâu, không phải không thất vọng, Dick đã thấy rơi rụng lần lần những lý do hành nghề của mình.

Gia đình Diver phải quay trở về vùng Riviera. Nhưng biệt thự Diana đã lỡ cho thuê trong vụ hè, thành ra họ chia thời gian chờ đợi tại nhiều thành phố ôn tuyền ở Đức và những thành phố có giáo đường nổi tiếng ở Pháp, tại những nơi này hai người rất thích thú ở lại ít hôm. Dick viết lách đôi chút, không có phương pháp chi hết. Họ cảm thấy khoảng cách này trong đời họ chỉ là một chờ đợi; sức khỏe của Nicole xem ra bao giờ cũng khá hơn khi du lịch, nhưng đó chỉ là một thời kỳ chờ đợi, và thời kỳ này có đôi chút trọng lực chính là sự hiện diện của lũ trẻ.

Dick ngày càng chăm chú đến chúng theo tuổi lớn của chúng. Bây giờ chúng mười một và chín tuổi. Dick có thể ở gần con, qua lũ người làm, học theo nguyên lý cho rằng trong giáo dục sự ép buộc không bằng luôn luôn chăm sóc. Kết quả là Dick hiểu con hơn Nicole nhiều và khi nào Dick có vẻ nhu thuận nhất, nhất là sau vài ly rượu nho, Dick chơi và nói chuyện rất lâu với con.

Hai đứa nhỏ có cái duyên hơi buồn đặc biệt của những trẻ nhỏ đã sớm học được rằng không nên cười hay la quá độ. Bề ngoài chúng không có vẻ đa cảm, nhưng sung sướng được dinh dưỡng điều hòa và có những cái thú mà chúng được phép có. Chúng được nuôi nấng theo những nguyên lý đã đầy kinh nghiệm thực hành. Chúng được dạy dỗ chứ không phải được *ném vào đời*. Chẳng hạn Dick nghĩ rằng không có gì giúp ích cho sự phát triển óc quan sát hơn là những lúc buộc phải im lặng.

Lanier có một năng khiếu tò mò hầu như không phải của con người, làm cho ai cũng phải ngạc nhiên.

“Cha nhĩ, phải cần bao nhiêu con chó giống *loulou* ở Pomerante để hạ một con sư tử?”

Đó là loại câu hỏi mà Lanier hay đỏi theo bắt cha nó phải trả lời. Topsy thì dễ dàng hơn. Con bé lên chín, tóc rất vàng và giống má Nicole của nó một cách ngon lành. Trước kia điều đó đã làm cho Dick phải lo ngại. Nhưng bây giờ con bé đã vạm vỡ, đặc biệt là một cô gái Mỹ. Dick bằng lòng vì hai đứa con, nhưng chỉ mặc nhiên để cho chúng nhận thấy mà thôi. Không một vi phạm nào về phương diện lễ độ mà được bỏ qua cho chúng. Dick nói: “Một là ta học lễ độ trong gia đình, hai là bên ngoài sẽ dạy ta bằng gậy và ta sẽ hối hận! Tôi có cần chi Topsy “yêu quý” tôi hay không? Tôi đâu có nuôi dạy nó để nó trở thành vợ tôi.”

Một đặc điểm khác của mùa hè và mùa thu đó đối với gia đình Diver là họ quá nhiều tiền. Một mặt phần hùn thu lại của họ trong cơ sở bệnh viện, mặt khác công việc làm ăn phát triển bên đất Mỹ đưa vào tay họ quá nhiều tiền đến độ chi tiêu đi cũng như quản trị đúng đắn số tiền đang có là một công việc đòi hỏi nhiều thì giờ. Sự xa hoa của họ trong cuộc du hành thật hoang đường. Chẳng hạn cứ trông thấy họ khi đoàn xe lửa ngừng bớt tốc độ trước thành phố Boyen, nơi mà họ sẽ ở lại hai tuần với tư cách du khách. Việc biến đổi toa xe có giường ngủ đã khởi sự ngay từ biên giới Ý. Chị bồi của bà Diver và của bà quản gia từ toa xe hạng nhì của họ xuống để giúp thu xếp hành lý và đàn chó. Cô Bellois điều khiển những công việc liên quan đến những món hành lý xách tay, để dành vụ lo đàn chó *Sealyham* cho một trong những chị bồi khác và đôi chó *Bắc Kinh* cho một chị khác. Nicole, ngoại trừ trong những khi lên cơn, cô thừa khả năng cai quản đám người nho nhỏ đó, thí dụ như tổ chức việc chuyên chở một số số nhiều hành lý công kên. Thật vậy, từ toa chở hàng người ta sắp hạ xuống bốn chiếc rương tủ, một rương giày dép, ba rương nón và hai hộp cũng đựng nón, một lô rương của lũ người nhà, một thùng đựng tài liệu. một thùng đồ y khoa, một cái máy có đèn cồn, một giỏ đựng đồ ăn ngoài trời, bốn chiếc

vợt tennis có khuôn ép kèm và có bao ngoài, một máy hát, một máy chữ. Ngoài các đồ vật đó, trong các toa còn để bừa bãi hai lối những túi, vali, bao, cái nào cũng có đánh số, kể cả những túi đựng can và dù. Như vậy mọi vật có thể kiểm điểm trong vòng hai phút trên một sân ga, có những đồ vật đưa gửi tại kho nhà ga, có những đồ vật khác đem theo người, căn cứ theo những món nào là đồ vật trang bị lớn và đồ vật trang bị nhỏ được ghi trên hai bảng kê luôn luôn được cập nhật hóa và được giữ trong sắc tay của Nicole. Hồi còn nhỏ Nicole đã sắp đặt hệ thống đó, nhân những chuyến du hành cùng với bà mẹ. Tổ chức như vậy giống như công việc của một sĩ quan tiếp vận phải lo cung cấp cho ba ngàn người.

Gia đình Diver rời xe lửa đi vào hoàng hôn đang bao trùm trên thung lũng. Dân làng đã chứng kiến vụ đổ hành lý xuống ga với một vẻ kính trọng có lẫn hãi sợ, tương tự như một thế kỷ trước những cuộc hành hương của Lord Byron đã gây nên nơi dân nước Ý. Chủ nhà đón tiếp họ là bà bá tước Minghetti, trước kia là Mary North. Cuộc du hành trong đời khởi sự đối với Mary North ở Newark, trong căn phòng bên trên một tiệm bán giấy dán tường, và kết thúc bằng một vụ hôn nhân dị thường. Bá tước Minghetti... đó chỉ là một tước vị do giáo hoàng ban cho ông chồng. Mary North giàu vì làm chủ và khai thác những kho chất mẫn tại Đông Nam Á châu. Nước da ông ta không hoàn toàn trắng để có thể du hành trong những toa xe *pullman* ở phía nam Maso-Dixon. Ông ta thuộc chủng tộc pha trộn *kabyle-berbèresabèen- Ấn Độ* thường gặp ở khắp nơi từ Bắc Phi tới Á châu và người Âu châu thấy có thiện cảm hơn là những người lan trên các hải cảng ở Cận Đông.

Khi hai gia đình “ông hoàng” đối diện trên sân ga, sự huy hoàng của gia đình Diver, nếu so sánh, bị hạ xuống hàng đơn giản của những người khai hoang tiền phong. Gia chủ được theo hầu bởi một người quản gia Ý tay cầm cây can dài với bốn người hầu chít khăn, đi xe gắn máy, và hai phụ nữ

có mạng che một nửa mặt cung kính đứng lui ra sau lưng Mary một chút và đưa tay lên vái lạy Nicole, làm cho thiếu phụ giật mình.

Trong con mắt Mary, cũng như trong con mắt gia đình Diver, vụ tiếp đón có vẻ khôi hài một chút. Mary cất một tiếng cười khe khẽ như muốn xin lỗi, trong khi giới thiệu chồng bằng tước vị Á châu.

Trong phòng riêng, Dick và Nicole đang bận quần áo để dự tiệc tối, hai người trao đổi với nhau và nheo mũi ra vẻ kính cẩn kinh hoàng. Những người nhà giàu tự cho mình là dân chủ chính cống bao giờ ở nơi tư thất cũng làm ra vẻ bị chói mắt vì những sự phô trương.

Qua lớp kem cạo râu Dick lúng búng nói:

- “Cô bé Mary North của chúng ta đã biết rõ mình muốn gì. Abe lo giáo dục, và bây giờ cô ta trở thành vợ một ông Phật! Nếu có bao giờ Âu châu bán mình cho chủ nghĩa bôn-xê-vich, người ta sẽ thấy cô bé tái xuất hiện là vị hôn thê của Stalin...”

Nicole đưa mắt kiểm bộ đồ lễ rửa mặt. Nicole đe:

- Dick, hãy giữ mồm giữ miệng!

Rồi thiếu phụ cả cười.

- Họ vĩ đại lắm... Thiết giáp hạm bắn súng chào mừng họ... Tại Luânđôn Mary đi xe ngựa của hoàng gia...

Dick nói:

- *All right.*

Khi nghe thấy Nicole ra cửa đòi lấy kim cúc, Dick la lên:

“Tôi tự hỏi không biết có được một ly *whisky* không. Tôi thấy đang bị say không khí trên núi.

- Người đó sẽ lo cho mình. Đó là một trong số hai người có mặt ở ga. Bây giờ đã bỏ mạng che ra rồi.

- Mary có nói gì với mình về đời sống của cô ta không?

- Chẳng thấy nói gì mấy. Cô ta bây giờ chú ý tới xã hội bên ngoài. Cô hỏi em rất nhiều về gia phả nhà em, cứ tưởng như em lưu tâm tới những chuyện như vậy! Nhưng dường như ông chồng có hai đứa con da nâu nâu, do một đời vợ khác, một trong hai đứa nhỏ dường như mắc một chứng bệnh Á châu. Em cần phải dặn trước lũ trẻ mới được. Mọi thứ em thấy kỳ quặc lắm... Mary tất phải hiểu chúng mình nghĩ gì.

Nicole tỏ ra lo lắng.

Dick trấn an vợ;

- Mary tất phải hiểu. Chắc hẳn đứa nhỏ nằm riêng trong giường.

Tối bữa ăn Dick nói chuyện với gia chủ, Hosian ông này có theo học một trường của người Anh. Hosia hỏi nhiều câu về thị trường hối đoái và về Hollywood, còn Dick, sau khi đã đổ sâm banh vào trí tưởng tượng của mình chẳng kể cho ông chủ nhà nghe những chuyện quái đản.

Hosain hỏi:

- Một nghìn triệu ư?

Dick đoán chắc:

- Nhiều triệu triệu.

- Thật tình tôi không hiểu nổi.

Dick bèn nhường:

- Ồ, có thể chỉ là nhiều mà thôi. Mỗi khách hàng của khách sạn có một bày mỹ nữ - hoặc tương tự như vậy.

- Ngay cả những người không phải là diễn viên hay đạo diễn?

- Hết thầy khách của khách sạn, kể cả những người đi chào hàng. Nay ông bạn, họ tìm cách đưa tới cho tôi cả một lũ các cô. Nhưng Nicole không chịu.

Nicole la chồng khi hai người đã trở về phòng riêng.

- Và tại sao nhiều *highball* như vậy? Tại sao mình lại dùng chữ *spic* của mình ở trước mặt ông ta?

- Xin lỗi, tôi tính nói *smoke*, hút thuốc, nhưng lưỡi tôi đã lú lại.

- Dick ạ, những chuyện đó tôi thấy sao chẳng giống mình chút nào.

- Xin lỗi em, khi đó tôi đâu còn là tôi nữa.

Trong đêm, Dick mở một cánh cửa sổ trong phòng tắm trông ra cái sân nhỏ. Từ đó dâng lên một thứ âm nhạc than van, buồn bã, như tiếng sáo. Hai người đàn ông đang đọc kinh theo một ngôn ngữ đông phương hay một thứ thổ ngữ nào đó, nhiều vần k và l. Dick cúi xuống, nhưng không trông thấy họ. Lẽ dĩ nhiên thứ âm nhạc đó phải có một ý nghĩa tôn giáo. Mệt mỏi, dừng dừng, Dick cứ để yên cho họ cầu nguyện cho mình -nhưng cầu nguyện để xin điều gì? Ít nhất cũng để cho mình đừng chìm sâu vào nỗi buồn ngày một dâng cao.

Hôm sau, trên triền những ngọn đồi thưa thớt cây, mọi người đi săn chim, một thứ chim có họ xa với chim đa đa. Cuộc săn được tổ chức hơi tương tự như người ta đi săn tại Anh, với một đoàn người xua đuổi chim thiếu kinh nghiệm đến độ Dick chỉ có thể bắn chỉ thiên, nếu không muốn bắn phải họ.

Khi trở về, hai vợ chồng Dick thấy Lanier đang đợi trong phòng.

- Cha ơi, cha có dặn con phải nói cho cha hay liền sau khi chúng con tới gần thằng nhỏ bệnh...

Nicole lập tức nhảy nhồm lên.

Lanier quay lại phía mẹ nói tiếp:

- Vâng, má ạ. Tối nào thằng nhỏ cũng tắm, tối nay nó tắm ngay trước con, con phải tắm bằng thứ nước nó đã tắm, bắn quá.

- Hà? Con nói gì?

- Con trông thấy Tony ở trong thùng tắm rồi con được gọi tới tắm, nước bắn quá.

- Nhưng... con có tắm không?

- Có, má ạ.

- Trời đất ơi! Nicole thốt lên như vậy hướng về phía Dick.

Dick hỏi:

- Tại sao Lucienne không tháo hết nước rồi lo thùng nước khác cho con?

- Lucienne lo không được. Cái máy nấu nước nóng kỳ lắm... Tối hôm qua Lucienne đã bị phỏng cánh tay, chị ấy sợ lắm. Thành ra một trong hai người đàn bà kia...

- Con hãy qua phòng tắm ở đây tắm một lần nữa.

Lanier đứng trên ngưỡng cửa nói:

- Má đừng có nói rằng con đã kể lại chuyện này nhé.

Dick vô phòng tắm rắc bột lưu hoàng trong thùng tắm, rồi khép cửa lại, nói với Nicole:

“Một là ta phải nói thẳng với Mary, hai là ta rời khỏi đây ngay.

Nicole đồng ý, Dick nói tiếp:

- Ai cũng tưởng rằng con của mình tư chất sạch sẽ và lành mạnh hơn con người khác, bệnh của con mình cũng không đến nỗi hay lây...

Dick tự rót một ly rượu và nhấm nhót một miếng bánh quy trong khi nước chảy trong phòng tắm kể bên.

Dick ngỏ ý:

- Mình phải bảo với Lucienne tập dùng cái máy nấu nước nóng đó.

Vừa lúc đó người đàn bà Á châu đích thân với trước cửa.

“*La contessa...*”

Dick ra dấu cho người đó bước vô, rồi khép cửa phòng. Dick ân cần hỏi:

- Chú bé đau đã khá chưa?

- Đã khá. Nhưng vẫn còn hay nổi mụn.

- Ồ, đáng tiếc quá! Nhưng, chị có hiểu khoa học, không nên để cho trẻ con nhà tôi tắm chung một thứ nước tắm. Hoàn toàn không nên làm vậy. Tôi tin chắc bà chủ của chị sẽ nổi xung nếu biết rằng chị đã làm như vậy.

- Tôi?

Người đó có vẻ kinh ngạc.

- Tại sao vậy, tôi chỉ thấy chị vú của ông không biết cách dùng cái máy nấu nước nóng, tôi chỉ cho chị ấy phải làm thế nào rồi tôi cho nước chảy.

- Nhưng khi trong nhà có người đau, trước hết chị phải lo tháo cạn chỗ nước bẩn đã rồi lau chùi bồn tắm cho sạch.

- Tôi?

Tưởng như thiếu phụ ngộp thở, rồi hít một hơi dài, thốt một tiếng khóc nước nở và chạy bổ ra khỏi phòng.

Dick bực mình nói:

- Không nên để cho họ học những cung cách văn minh trên lưng mình.

Trong bữa ăn tối hôm đó Dick quyết định rút ngắn thời hạn bắt buộc ở chơi đây lại. Hỏi thăm về xứ sở của y Hosain dường như đã nhận định như sau: có rất nhiều núi, và dê với những người chăn dê. Y là một người trẻ tuổi rất kín đáo. Muốn cho y nói, Dick phải vận dụng những cố gắng mà từ nay để dành cho gia đình. Lát sau bữa ăn Hosain để Mary và gia đình Diver ngồi lại đó. Nhưng tình bạn lâu năm đã bị nứt rạn. Giữa họ là khoảng không gian xã hội rộng lớn mà Mary muốn chinh phục, Dick thấy nhẹ mình khi vào khoảng chín giờ rưỡi, Mary nhận được một bức thư, mở ra đọc rồi đứng lên:

- Anh chị tha lỗi nhé? Nhà tôi phải ra đi, tôi cần phải lo cho nhà tôi...

Sáng hôm sau, liền sau khi chị người nhà dọn cà phê sữa cho vợ chồng Diver, Mary bước vô phòng, Mary đã quần áo chỉnh tề, còn hai người thì chưa. Coi bộ thiếu phụ dậy đã từ lâu. Nét mặt thiếu phụ dữ dằn do nổi tức giận bên trong.

- Đầu đuôi cái vụ Lanier tắm bằng nước bẩn như thế nào?

Dick mới phản đối thiếu phụ đã ngắt lời:

- Có phải như người ta nói với tôi không? Anh hạ lệnh cho chị của nhà tôi phải chùi thùng tắm cho Lanier dùng, phải không?

Mary đứng thẳng người, chăm chăm ngó hai người, trong khi vợ chồng Diver ngồi trên giường, cứng đờ như những pho tượng và vương vীu vì khay thức ăn... Hai người cùng la lên một lượt:

- Chị của ông ta!

- Anh đã hạ lệnh cho một trong hai bà chị của nhà tôi phải chùi thùng tắm!

- Đâu có. Tôi bảo với chị ở người bốn xứ mà.

- Anh nói với chị của Hosian.

Dick chỉ biết nói:

- Tôi cứ tưởng đó là hai người hầu...

- Người ta đã báo cho anh biết đó là hai *himadun*.

- Hả?

Dick từ trên giường nhảy xuống, khoác chiếc áo choàng.

- Tối hôm qua ở bên piano tôi đã giải thích cho anh hiểu. Anh không thể tự sự rằng khi đó quá vui để không hiểu lời tôi.

Thì ra chị nói như vậy ư? Tôi không nghe đoạn đầu. Tôi không dính hai phần lại với nhau... Mary, chúng tôi đâu có hiểu... Nếu vậy chúng tôi chỉ còn một cách tới gặp bà đó và xin lỗi.

- Tới gặp và xin lỗi! Tôi đã giải thích cho anh hiểu rằng một khi người con trai lớn trong gia đình cưới vợ hai người chị hay em lớn tuổi nhất tình nguyện làm *hinmadun*, tức là thị nữ của người vợ.

- Có phải vì vậy mà Hosian đã rời nhà trong đêm qua?

Mary do dự rồi gật đầu.

Anh ấy bị buộc phải làm vậy...! Danh dự của anh ấy đòi hỏi như vậy.

Trong khi hai vợ chồng Diver thay quần áo. Mary tiếp tục.

- Với lại còn vụ nước tắm nữa như thế là nghĩa lý gì? Làm sao một chuyện như vậy có thể xảy ra trong nhà này! Chúng ta phải đi hỏi Lanier cho rõ ràng mới được.

Dick ngồi bên thành giường, ra dấu cho Nicole để Nicole lo vụ đó. Mary đi ra cửa, nói mấy câu tiếng Ý với một người làm.

- Hãy khoan, tôi không đồng ý.

Mary nói với Nicole bằng một giọng chưa từng bao giờ đã dùng đối với Nicole:

- Anh chị đã lên án chúng tôi... Bây giờ tôi có quyền làm cho ra lẽ.

- Tôi không muốn để trẻ con dính líu vô chuyện này.

Nicole bận áo, tưởng như chiếc áo là một bộ giáp sắt.

Dick nói:

- Cũng được, càng hay. Cứ kêu Lanier tới. Phải giải quyết vụ nước tắm này một là có thật, hai là chuyện bịa.

Lanier đang bận dở dang quần áo, hiểu theo cả hai phương diện thể xác và tâm linh, ngơ ngác nhìn những gương mặt khẩn trương của những người lớn.

Mary hỏi:

- Lanier ơi, tại sao cháu có thể nghĩ ta tắm cho cháu bằng nước đã tắm cho người khác rồi?

Dick thêm:

- Con cứ nói rõ hết.

- Nước bẩn, thế thôi.

- Từ phòng của cháu ở kế bên, cháu không thể nghe thấy mở nước mới vô thùng sao?”

Lanier công nhận điều đó, nhưng lặp lại rằng nước bẩn. Nó có vẻ hoảng sợ không hiểu chuyện gì xảy ra.

“Nước không chảy, vì...”

Mọi người ép Lanier phải nói rõ.

- Tại sao vậy?

Đứng sững trong áo tắm *kimono* nhỏ xinh, Lanier làm cho hai cha mẹ nó thấy thương, nhưng cũng làm cho Mary bực mình. Nó nhắc lại:

- Nước bắn, đầy những bọt xà bông.

Mary nói:

- Nếu cháu không nhắc những lời cháu nói ra...

Nhưng Nicole vội ngắt lời:

- Mary, thế cũng đủ rồi, nếu còn bọt xà bông bắn trong nước mà bảo rằng nước đó đã dùng rồi thì rất hợp lý. Cha cháu có bảo tới...

- Không thể có bọt xà bông bắn trong nước được.

Lanier đưa mắt trách móc ngó cha nó đã phản bội nó. Nicole nắm hai vai thẳng bé xoay một vòng rồi đẩy nó ra cửa. Dick làm điệu bốt không khí căng thẳng bằng một tiếng cười.

Khi đó, dường như tiếng cười làm sống dậy quá khứ, tình bạn xưa cũ, Mary cảm thấy mình đã tách rời hai người bạn quá nhiều và nói giọng hòa dịu hơn:

- Chuyện trẻ con bao giờ cũng vậy hết.

Sự ngưỡng ngượng của thiếu phụ tăng thêm khi thiếu phụ nhớ lại vẻ thân tình, hồi xưa kia.

“Anh chị ra đi là vô lý quá. Bề gì Hosian cũng muốn đi một chuyến. Dù sao anh chị cũng là khách riêng của tôi, và anh chị lầm lỗi chỉ vì không hiểu.”

Nhưng Dick bực mình vì thái độ thiếu ngay thẳng và vì hai chữ lầm lỗi, bèn quay ra bắt đầu thu xếp đồ đạc và nói:

- Rất đáng tiếc. Tôi chỉ muốn xin lỗi bà trẻ tuổi mới vô đây hôm qua.

- Nếu anh chịu khó nghe tôi, hôm đó trên ghế trước cây đàn piano.

- Nhưng, Mary ạ, chị trở nên nhạt nhẽo quá... Tôi cũng đã cố gắng nghe đấy chứ.

Nicole nói:

- Dick ơi, hãy bình tĩnh lại đi.

Mary chua cay nói:

- Tôi trả lại anh ấy lời khen. Từ biệt, Nicole.

Rồi thiếu phụ đi ra.

Sau câu chuyện như vậy không còn chuyện Mary đưa khách ra ga. Người quản gia thu xếp mọi việc. Dick để lại hai bức thư rất lễ độ cho Hosain và hai người chị em của y. Bây giờ chỉ còn việc rời khỏi nơi đây. Nhưng hết thầy, nhất là Lanier, đều có vẻ không được tự nhiên.

Trên xe lửa Lanier còn nằng nặc:

- Con lặp lại rằng nước đó rất bẩn.

Cha nó nói:

- Thôi con ạ. Bây giờ tốt hơn hết là quên vụ đó đi, nếu con không muốn cha từ con. Con có biết tại Pháp mới có một đạo luật cho phép được từ con không?

Lanier cười rồn rảng, thế là gia đình Diver gần với nhau trở lại, đoàn kết hơn. Dick tự hỏi không biết còn được như vậy bao nhiêu lần nữa.

Nicole đi ra cửa sổ cúi xuống ngó coi chuyện gì đang xảy ra nơi ngoài hiên. Nắng tháng tư làm ửng hồng gương mặt như bà thánh của chị bếp Augustine, và ánh xanh phản chiếu trên con dao thái thịt Augustine hua lên. Augustine tới làm cho gia đình Diver từ ngày họ trở lại biệt thự Diana vào tháng hai.

Vì tấm rèm che khuất một phần, Nicole không trông thấy được cái đầu của Dick và bàn tay cầm cây cân nặng có tay cầm bằng đồng. Con dao và chiếc cân đe dọa nhau, làm nảy lên tưởng tới một cuộc đua tài giữa những người giác đấu. Nicole nghe thấy trước hết những lời của Dick:

- ... Không cần chị uống hết bao nhiêu rượu của nhà bếp, nhưng tôi bắt gặp chị tu một chai Chablis-Moutone.

Augustine hua cây dao ra và la lối:

- Chà! Ông nói nữa đi, nói chuyện uống đi! Ông mới là người uống suốt ngày!

Nicole la qua tấm rèm:

- Có chuyện gì đó, Dick?

Còn Dick trả lời bằng tiếng Anh:

- Mụ già này đựng tới quá nhiều những rượu ngon trong hầm. Tôi đuổi mụ đi -ít nhất tôi đang tìm cách.

- Nhưng Trời ơi! Mình đừng có tới gần mụ với con dao như vậy!

Augustine hua con dao về phía Nicole. Cái miệng già của mụ như thể chỗ gặp nhau của hai trái anh đào nhăn nhúm.

- Thưa bà, tôi xin thưa với bà rằng chồng bà uống, ở trong căn nhà nhỏ kia, không thua một tay lực điền!

Nicole ngắt lời:

- Chị im đi và đi khỏi đây ngay. Nếu không tôi kêu hiến binh.

- Bà mà kêu được hiến binh! Úi chao! Em ruột của tui đây nó làm hiến binh. Còn bà chỉ là đồ Mỹ xấu xa!

Dick la bằng tiếng Anh với Nicole:

“Mình đưa trẻ con ra khỏi nhà, chờ tôi giải quyết vụ này.

Augustine còn la lối thêm nữa:

- ... Một thằng Mỹ xấu xa tới uống hết rượu quý của chúng tao.

Dick trở nên cứng rắn hơn:

- Chị ra đi ngay bây giờ. Tôi trả hết tiền công cho chị.

- Đã đành là phải trả. Nhưng để tôi nói cho ông nghe...

Mụ tiến tới quá gần hòng hỏ vung cây đao khiến Dick phải hua chiếc cân ra...thấy thế mụ chạy vô bếp rồi chạy ra, tay vẫn cầm cây đao, nhưng còn kèm thêm một lưỡi búa nữa.

Hoàn cảnh chẳng có gì là thích thú. Augustine là một người đàn bà to lớn, tước khí giới của họ không phải là không nguy hiểm -cũng như không xảy ra những phiền phức về phương diện pháp luật, những phiền phức chờ đợi ai đụng tới người một công dân Pháp. Kiếm cách lừa gạt, Dick la lên với Nicole:

- Mình điện thoại lại đồn cảnh sát đi.

Rồi quay lại phía Augustine chỉ vũ khí mụ cầm tay.

- Hai món đó là đủ cho mụ vào tù rồi đấy nhé.

Mụ ta cười điên đáp lại:

- Ha! Ha! Ha!”

Nhưng mụ chủ không dám sáp lại gần nữa. Nicole điện thoại nhưng chỉ nghe thấy một thứ tiếng vang vọng tương đương với tiếng cười của Augustine. Thiếu phụ nghe tiếng nói chuyện... tiếng người nọ người kia nói chuyện với nhau tại đồn cảnh sát. Rồi đường dây bị cúp. Trở lại bên cửa sổ Nicole nói với Dick:

- Cho mụ ấy thêm chút tiền để mụ rút đi.

Dick tự nhủ: Nếu ta tới được chỗ máy điện thoại, nhưng coi bộ không thể thấy được, Dick đành chịu thua. Từ năm chục quan tăng lên tới một trăm quan theo ý muốn của Dick mau mau rũ bỏ cái tai vạ đó đi, Augustine rút lui trở lại tòa pháo đài, nhưng vẫn bồi thêm từng tràng: “Sà-lù!” để chặn hậu. Nhưng mẹ chỉ ra đi khi thằng cháu tới khiêng đồ đạc cho mẹ. Dick thận trọng đợi ở quanh khu nhà bếp, và nghe thấy tiếng mở nút chai. Nhưng Dick không phản kháng. Thành ra không có chuyện lôi thôi chi khác xảy ra nữa. Khi người cháu tới, miệng đầy những lời từ tạ, Augustine hoan hỉ chào Dick và la lên dưới cửa sổ phòng Nicole:

“Chào bà! Chúc bà gặp may mắn!

Gia đình Diver đi Nice dùng bữa tối bằng món bui-a-bét kèm một chai rượu nho vùng Châblis. Dick tỏ ý tội nghiệp mẹ Augustine.

Nicole đáp:

- Em chẳng tiếc mẹ chút nào.

- Tôi rất tiếc mẹ - nhưng lúc đó tôi cũng muốn đập cho mẹ lăn xuống vực!

Bây giờ có rất ít vấn đề mà hai vợ chồng dám đề cập với nhau; rất hiếm những khi họ kiếm được những lời lẽ vừa đúng. Bao giờ những lời đó cũng đến chậm quá, khi một bên đã không thể thăm được tới tai bên kia. Tối hôm đó, vụ Augustine bùng nổ đã khiến hai người rời khỏi những mơ tưởng riêng rẽ khác nhau. Vị cay của món súp nhiều gia vị và rượu nho đã giúp hai vợ chồng có thể nói chuyện lại:

Nicole nói:

- Chúng ta không thể tiếp tục như thế này được. Mình nghĩ sao?

Ngạc nhiên thấy Dick không nói ngược lại ngay tức khắc, Nicole nói tiếp:

- Có những lúc em nghĩ rằng lỗi tại em. Em đã tàn phá cuộc đời anh.

Dick vui vẻ hỏi lại:

- Thế đời anh đã bị tàn phá ư? Thật thế không?

- Em không muốn nói như vậy. Nhưng trước kia mình ưa tạo nên mọi thứ, bây giờ mình thích thú như có vẻ như thích thú muốn phá bỏ đi.

Nicole run sợ chỉ trích chồng bằng những lời lẽ quá. Nhưng thấy Dick nín lặng thiếu phụ càng run sợ hơn. Nicole đoán rằng bên sau sự im lặng đó có cái gì đang phát triển, bên sau đôi mắt có một màu xanh dữ dằn, bên sau sự chú tâm hầu như bất thường của chồng đối với hai đứa con... Những cơn giận bất thường của Dick khiến cho Nicole phải kinh ngạc khi Dick ngồi lòi ra một lô những bất bình hay lý do khinh bỉ đối với một người nào, hay chủng tộc nào, giai cấp nào, hoặc lối sống hay suy nghĩ nào đó. Khác nào một câu chuyện dài bất tận đang được rải ra trong đầu Dick, mà Nicole không thể thấp thoáng thấy hay phỏng đoán được trước khi nó trôi lên khỏi bề mặt.

- Tóm lại những năm tháng sống như thế này đâu có ích lợi gì cho mình?

- Có chứ, có niềm tin rằng mình sẽ ngày một vững mạnh hơn... được biết rằng căn bệnh của mình chịu theo luật định những hồi giảm thiểu.

Tiếng nói của Dick đến tai Nicole như từ xa lắm, như thể Dick nói tới một thứ gì không có cá tính, trừu tượng. Vụ báo động Nicole nhận thấy khiến thiếu phụ thốt la lên:

- Dick!

Rồi Nicole đưa tay tới gần tay chồng, trên mặt bàn. Một phản xạ khiến Dick rút tay lại và nói tiếp:

- Có phải chúng ta nên suy ngẫm lại hết, toàn bộ hoàn cảnh của chúng ta? Không phải chỉ riêng có phần mình...

Dick đặt tay mình trong tay Nicole và nói bằng giọng nói ngày xưa, giọng nói của một đồng lõa trong những thú vui, trong những trò nghịch ngợm, trong những lúc hoan hỉ:

- Mình có trông thấy chiếc tàu ở ngoài kia không?

Đó là chiếc du thuyền có động cơ của T.F Golding, đang nghỉ ngơi lặng lẽ giữa những đợt sóng nhỏ của eo biển Nice, sẵn sàng chờ ra đi, trong một cuộc du hành lãng mạn, rất xa vời thực tế.

“Chúng ta sẽ tới đó, và chúng ta sẽ hỏi những người trên tàu xem ý kiến của họ ra sao. Chúng ta sẽ khám phá thấy họ có sung sướng hay không.

Nicole phản đối:

- Nhưng chúng ta có quen ông chủ tàu bao nhiêu đâu.

- Y nài Nicole mời chúng ta tới. Với lại Baby quen với bọn họ lắm. Thiếu chút nữa thì Baby lấy y rồi đó, có phải không?”

Khi hai người rời bến, trên một chiếc *laureh* mướn được, hoàng hôn đã xuống và đèn đã bắt đầu nhấp sáng đây đó. Gần cặp tới mạn tàu, Nicole lại cảm thấy ngại ngùng:

- Ông ta đang có khách...

- Ồ! Mình nghe tiếng máy thu thanh đó thôi.

Một người rất cao lớn tóc trắng, mình bận toàn trắng, đứng trên boong tàu la lớn:

“Có phải gia đình Diver không đó?”

- *Boat ahoy... Margin, có tàu tới... tàu Margin.*”

Chiếc thuyền nhỏ tới chân thang chiếc du thuyền. Khi hai người bước lên tàu, Golding cúi gập thân hình cao lớn của y để đưa tay ra đón Nicole.

- Vừa đúng giờ dùng bữa tối...”

Một dàn nhạc đang chơi ở đuôi tàu:

Je suis vótre si vous voulez de moi

Muis jusque-là ne me demande z pas d'être sage.

Nếu anh muốn em sẽ là của anh

Nhưng trước khi đó anh đừng đòi em phải ngoan ngoãn.

Rồi hai cánh tay của Golding, hầu như không đụng tới hai người, dẫn hai vợ chồng Diver ra phía lái tàu, Nicole hồi tiếc đã tới đây và hơi lấy làm bực Dick. Cho tới lúc đó, những lo lắng về sức khỏe cho Nicole cũng như công chính trị của Dick đã ngăn hai người không hòa trộn nhiều với cái xã hội vui chơi trên bờ biển. Do đó hai người đã được tiếng là chuyên từ khước mọi vụ mời mọc. Sau đó, đối với những người mới tới tình trạng đó đã gây nên một làn sóng thiếu thiện cảm. Tuy nhiên, bởi hai người đã giữ một thái độ hơi kiêu kỳ, Nicole cho rằng Dick không thể phá hư đi bằng một vụ kém cỏi nhất thời.

Đi ngang phòng khách chính, hai người trông thấy có những bóng dáng đang khiêu vũ trong cảnh tranh tối tranh sáng ở trên sàn tàu. Đó là một ảo tưởng do âm nhạc huyền diệu tạo nên, cũng như ánh sáng mập mờ và vùng trời nước bao la ở chung quanh. Thật ra, ngoại trừ những chú bời chạy đi chạy lại, chỉ có những thực khách nằm dài trên chiếc divăng rộng vòng cung theo sườn tàu. Có chiếc áo trắng, có chiếc áo đỏ, chiếc thứ ba màu không rõ, những ngực áo sơmi trắng, trong số có một nổi bật khiến Nicole thốt lên một tiếng la nhỏ, thích thú:

- Tommy!

Gạt đi cái lối gôloa của vụ hôn tay, Nicole cọ má mình vào má của Tommy. Hai người ngồi đúng hơn là nằm dài với nhau trên tấm nệm của thánh Antoine. Gương mặt đẹp của Tommy Barban bị sạm nắng đến mất vẻ đẹp của thứ da đồng chưa đạt tới vẻ đẹp xanh lợt của nước da người da đen. Chỉ còn là thứ da bò đã xưa. Nước da có được nhờ ánh nắng ở ngoại quốc, lối dinh dưỡng tại những xứ xa, vẻ do dự sót lại trên đầu lưỡi do việc sử dụng nhiều thổ ngữ khác nhau, những phản ứng của người đã quen với những vụ bạo động bất thần, những điểm khiến cho Nicole thấy say mê. Vào lúc hai người gặp lại nhau đó, Nicole trong tâm tưởng đang nằm gọn

trong lòng Tommy, ra đi xa, rất xa... Rồi linh tính tự vệ trỗi lên, trở lại thế giới của mình, Nicole vui vẻ nói:

- Anh có vẻ một thứ người phiêu lưu trong phim ảnh... Nhưng tại sao anh vắng mặt lâu như vậy?

Tommy Barban ngó thiếu phụ, không hiểu, nhưng bắt đầu thức tỉnh trong mắt lóe sáng.

Nicole nói tiếp:

- Năm năm. Thật là lâu. Sau mỗi vụ chém giết đáng lý anh phải trở về hít thở không khí ở gần chúng tôi.

Có mặt Nicole, Tommy Âu hóa trở lại rất mau.

- Nhưng đối với chúng tôi, những người anh hùng, cần phải có thì giờ, Nicole ạ. Chúng tôi không thể làm những cuộc tập dượt anh hùng. Phải trọn vẹn đủ mọi cung đàn.

- Tommy, anh nói tiếng Anh đi.

- Nicole, chị hãy nói tiếng Pháp đi.

- Nhưng từ ngữ đâu có chung một nghĩa! Trong Pháp văn, người ta có thể vừa anh hùng vừa tình tứ mà vẫn giữ được phẩm cách, điều đó anh đã thừa biết. Nhưng trong Anh văn, người ta không thể vừa anh hùng vừa tình tứ mà không có vẻ phi lý, điều đó anh cũng thừa biết nữa. Do đó tôi có một lợi điểm.

- Nhưng, chung quy... (y cả cười), ngay trong Anh vẫn, tôi vẫn can đảm, anh hùng, vân vân...

Nicole làm bộ ngắt người vì ngưỡng mộ, nhưng Tommy không để cho bị lúng túng. Y nói:

“Tôi chỉ biết những gì người ta thấy trong phim ảnh.

- Thực tế có giống với phim ảnh không?

- Phim ảnh không đến nỗi tệ. Chẳng hạn như Ronald Colman. Chị có coi hẳn trách nhiệm những phim về đoàn quân ở Bắc Phi không? Không đến nỗi dở đâu.

- Được lắm. Từ nay về sau mỗi lần đi coi chiếu bóng, tôi sẽ nghĩ rằng anh cũng loay hoay trong những cuộc phiêu lưu tương tự.”

Vừa nói chuyện Nicole vừa nhận thấy một thiếu phụ xinh đẹp, bé nhỏ, với mái tóc hung bạc tuyệt mỹ, gần như xanh lục dưới ánh sáng trong thuyền, ngồi phía bên kia Tommy và có thể hoặc nói chuyện với Tommy và Nicole hoặc nói chuyện với những người ngồi kế bên về phía bên kia. Rõ ràng thiếu phụ đang độc chiếm Tommy, vì bây giờ phải bỏ đi ngang trên boong ra nơi khác thiếu phụ rất lấy làm bực bội.

Tommy không hẳn đùa cợt không hẳn không, bình thản nói:

“Chung quy tôi vẫn là một người anh hùng. Can đảm của tôi hung dữ lắm, phần nào như của con sư tử, phần nào như của một người nghiện rượu.”

Nicole đợi cho vang vọng của câu huyền thoại đã tắt hẳn trong tâm hồn người nói ra. Nicole biết rằng rất có thể không bao giờ Tommy tuyên bố như vậy. Rồi thiếu phụ đưa mắt ngó những người lạ và nhận thấy, như đã chờ đợi sẵn, những người suy nhược thần kinh hạng nặng nhưng làm bộ bình thản, những người yêu đồng quê chỉ vì kinh sợ thành phố và chính tiếng nói của mình... Nicole hỏi:

“Bà bạn áo trắng kia là ai thế?”

- Bà khi nãy ở cạnh tôi? Đó Lady Caroline Sibly-Biers.”

Trong khoảnh khắc, hai người nghe tiếng bà ta, ở phía bên kia lối đi:
“Thằng cha

đó là một tên gian ác, nhưng đó là một tên tín đồ. Cả đêm hôm qua chúng tôi chơi bài xe lửa^[5] với nhau, y nợ tôi một ngàn quan Thụy Sĩ.”

Tommy lại cười nói:

“Bây giờ bà ta là thứ người cả thành phố Luânđôn trù ếm. Cứ mỗi lần tôi trở về Âu châu lại thấy có một lớp đàn bà ở Luân Đôn bị trù ếm, bà ta là người sau cùng. Tuy nhiên, tôi tin rằng còn một bà khác cũng được coi như ác đức không thua bà này.”

Nicole ngó lại một lần nữa người đàn bà đó, đang đứng tựa lan can ở phía bên kia boong tàu. Bề ngoài coi bộ bà ta éo lá, như là ho lao. Thật không thể tin được rằng đôi vai hẹp kia, hai cánh tay gầy ốm kia có thể nâng cao được lá cờ đuôi nheo của sa đọa, huy hiệu cuối cùng của Đế quốc sụp đổ. Trông bà ta giống như những con bé ngực lép mà John Held thường vẽ hơn là những cô gái tóc vàng xinh đẹp ưa làm kiểu mẫu cho những họa sĩ và văn sĩ vào thời kỳ tiền kế cận chiến tranh.

Golding tiến tới, cố gắng thu nhỏ sự vang động của thân xác dính dăng của mình thường chuyển vận những ý muốn như một chiếc máy khuếch đại khổng lồ. Nicole, còn đang nghi ngại đôi chút, đành nghe theo lời mời nhắc đi nhắc lại mãi của ông ta. Golding nói rằng chiếc du thuyền của Margin sẽ đi Cannes liền sau bữa tối, mọi người có thể uống sâm banh và ăn chút trứng cá, dù đã dùng bữa tối rồi, và, dù sao thì Dick cũng đang điện thoại cho người tài xế ở Nice, bảo lái xe về Cannes và đậu trước quán cà phê Đồng Minh, tại đó Dick sẽ lấy xe.

Mọi người bước qua phòng ăn, Dick được xếp ngồi bên Lady Caroline Sibly-Biers. Nicole nhận thấy gương mặt thường hồng hào của chồng trở nên trắng bệch như không có máu. Dick nói bằng một giọng giáo điều, Nicole chỉ nghe thấy từng đoạn ngắn những lời Dick nói.

“... Rất tốt với người Anh mà thôi, các ngài khiêu vũ bên xác chết... những người lính *cipayes* trong pháo đài đổ nát, tôi muốn nói những người lính *cipayes* ở bên trong hàng rào sắt, còn vui sướng ở trong đồn, và hết thảy... chiếc mũ màu lục... chiếc mũ bị đâm bẹp... không có tương lai.”

Lady Caroline trả lời Dick bằng những câu ngắn, có điểm những: “Hả!” những: “đã đành!” như những con dao hai lưỡi, cùng những lời chúc rượu Cheerio buồn thảm như hứa hẹn một nguy cơ sắp tới. Nhưng Dick xem ra không biết những lời triệu chứng báo động đó. Bỗng nhiên Dick nói ra một điều gì hung hăng đặc biệt nhưng Nicole không hiểu ý nghĩa ra sao, nhưng rõ ràng thiếu phụ kia bỗng ra vẻ u uất và dữ dằn, Nicole nghe thấy bà ta trả lời giọng gay gắt:

“Kết cuộc, một thằng cha vẫn là một thằng cha, còn một người bạn vẫn là một người bạn!”

Một lần nữa, Dick lại khiêu khích một người khác. Tại sao Dick không chịu giữ mồm giữ miệng một chút nhỉ?

Bên cây dương cầm, một thanh niên người xứ Scotland tóc vàng ở trong ban nhạc (mệnh danh là ban nhạc Jazz của trường Ragtime ở Edimburg) bắt đầu hát giọng đều đều, kiểu Danny Deever, tự tay đệm theo mấy hào âm. Y hát những lời rất chính xác, cơ hồ y cảm thấy với một cường độ hầu như không thể chịu nổi.

Có một thiếu phụ trẻ ở Địa ngục.

Giật mình vì nghe tiếng chuông

Bởi vì thiếu phụ là người xấu. xấu.

Giật mình nghe tiếng chuông

Địa ngục (Bum bum)

Địa ngục (Bum bum)

Có một thiếu phụ trẻ ở Địa ngục.

Tommy nói nhỏ với Nicole:

“Trò gì lủng củng thế nhỉ?”

Cô gái ngồi phía bên kia Tommy trả lời giùm:

“Caroline Sibly-Biers viết lời ca còn anh chàng kia soạn nhạc.

Khi đoạn thứ hai bắt đầu cho thêm chi tiết về những thích thú của bà kia Tommy lại nói nhỏ:

- Thật là trẻ con!

- Nghe như y đọc thơ Racine vậy..”

Ít nhất cứ ngó bề ngoài Lady Caroline xem ra không chú ý một chút nào tới vụ trình diễn tác phẩm của mình. Nicole, ngó lại bà ta một lần nữa, bị kích động không phải bởi cốt cách hay cá tính của bà đó, mà chỉ bởi năng lực tiêu biểu của thái độ. Nicole thấy bà ta ghê gớm ở trong sự éo lá và càng tin chắc như vậy khi mọi người rời bàn tiệc đứng lên. Dick cứ ngồi y tại đó và có một vẻ mặt khác lạ. Bỗng y tuyên bố một cách gay gắt ngu xuẩn:

“Tôi không thích những điều ngầm hiểu bên dưới những lời thủ thi điếc tai của người Anh!”

Lady Caroline đã sắp bước ra khỏi phòng. Bà ta quay lại tiến tới trước mặt Dick; tiếng nói của bà ta trầm, khô và khắp mọi người đều nghe thấy rõ:

“Ông tới đây và chính ông gây chuyện bằng cách chỉ trích đầy ác ý đồng bào tôi và cô bạn tôi Marry Minghetti. Tôi chỉ nói rằng có người trông thấy ông đi với một bọn đáng tức cười ở Lausanne. Đó có phải là một lời thủ thi điếc tai không? Hay nó chỉ làm cho riêng ông điếc tai thôi?”

Dick cãi:

- Như vậy chưa đủ mạnh cho lắm, và hơi trễ một chút. Như vậy quả thật tôi là một...”

Golding lấy giọng nói mạnh mẽ của mình để bóp nghẹt câu nói dang dở:

“Gì đó? Gì đó? Thôi đi...”

Rồi ông ta khiến cho khách chuyển động bằng cách đưa cái mình to lớn ra đẩy mọi người.

Nicole đi ra tới cửa vẫn thấy Dick ngồi ở bàn. Nicole nổi xung lên với nụ cười bà và những lời ám chỉ ngu độn, nổi xung với cả Dick vì đã đưa mình tới đây, để rồi say rượu, làm nhụt mất những mũi nhọn của óc điều cốt, để cho bị hạ nhục. Nicole còn lấy làm khó chịu, biết rằng liền sau khi tới nơi sự chiếm lĩnh Tommy Barban đã khiến cho bà người Anh kia điên tiết.

Lát sau Nicole thấy Dick đứng trên boong tàu, bề ngoài có vẻ đã tự chủ trở lại, đang nói chuyện với Golding. Rồi, trong vòng nửa giờ, Nicole không thấy Dick ở chỗ nào trên boong tàu hết, bèn bỏ không chơi thứ trò chơi Mãi lai phức tạp, chơi bằng những hộp cà phê và một sợi dây, mà có người đã kéo thiếu phụ ngồi vào. Nicole nói với Tommy Barban:

“Tôi muốn kiếm Dick.”

Từ lúc bắt đầu bữa ăn chiếc du thuyền đã di chuyển về hướng tây. Đêm trời đẹp như bỏ chạy về phía sau, lướt hai bên thành tàu; động cơ diesel chạy rất nhẹ; một luồng gió xuân bắt gặp Nicole làm tung mái tóc khi thiếu phụ đi tới mũi thuyền. Nicole lo lắng hết sức khi trông thấy Dick đứng trong góc, tựa lưng vào cột cờ của chiếc du thuyền. Nhận ra Nicole, Dick nói giọng bình thản:

“Đêm nay đẹp quá.

- Em đang lo nghĩ...

- Ồ! Lo nghĩ gì?

- Ồ, mình đừng có giọng nói đó. Em sẽ sung sướng hết sức nếu em có thể tìm cách làm bất kỳ một việc nhỏ nhất nào cho mình, Dick ạ.”

Dick quay mặt đi, ngắm trời sao bên trên Phi châu xa xôi.

“Tôi cho rằng đúng đó, Nicole ạ, đôi khi tôi nghĩ hễ càng nhỏ bé càng vừa lòng mình.

- Mình đừng nói thế, đừng nói những chuyện như vậy!”

Gương mặt bạc nhược của Dick, chiếu sáng do phản ánh từ những bọt biển lên, không thấy có dấu vết của sự khó chịu mà Nicole chờ đợi. Trên gương mặt còn đọc thấy vẻ thờ ơ. Hai mắt của Dick như thể mãi mới chăm chú nhìn ra Nicole, tựa một quân cờ sẽ phải đi một nước; cũng một điệu chậm chậm như vậy, Dick nắm cổ tay Nicole, kéo vào mình.

“Có phải mình bảo rằng mình phá hoại đời tôi? Nếu vậy cả hai chúng ta cùng bị phá hoại, phải không?”

Kinh hoàng đến lạnh người, Nicole đưa nốt cổ tay kia cho Dick... *All right...* Nicole sẽ cùng đi với Dick... Một lần nữa. Nicole cảm thấy mãnh liệt đêm nay sao đẹp đến thế, làm khung cảnh cho xu hướng hào hứng muốn quên mình và đáp ứng toàn diện của mình... *All right* chứ sao...

Nhưng, bỗng nhiên, Nicole cảm thấy được giải thoát, còn Dick quay mặt đi thờ dài, tặc lưỡi!

Nước mắt đầm đìa trên mặt Nicole; lát sau Nicole nghe thấy có ai đó đi tới; đó là Tommy.

“Kìa! Chị đã tìm lại được anh ấy! Lúc này anh có biết không, Nicole cứ tự hỏi không hiểu anh có nhảy xuống biển không ... bởi vì con đĩ người Anh kia đã nhục mạ anh!

Dick nhẹ nhàng đáp:

- Nếu để nhảy xuống biển thì đây thật là một khung cảnh đẹp.

Nicole vội nói:

- Thế hả? Chúng ta hãy đi mượn phao rồi nhảy xuống biển chơi. Mình nghĩ sao? Em cho rằng chúng mình sẽ làm được một trò ngoạn mục lắm. Đời sống của chúng ta mờ nhạt quá.”

Tommy đang liệu chiều gió, phỏng đoán tình cảnh giữa hai người.

“Chúng ta hãy đi hỏi ý kiến của Lady Beer and Ale. Bà ta tất phải biết thứ gì thời thượng nhất. Còn chúng ta phải học thuộc bài thơ của bà ta: Có một thiếu phụ đẹp từ Địa Ngục... Tôi sẽ dịch bài thơ đó, tôi sẽ thiếu gì tiền nếu được hoan nghênh ở casino.”

Dick hỏi Tommy trong khi mấy người đi trên boong tàu:

“Tommy, anh có thiếu tiền không?”

- Không, thời buổi này. Tôi phải làm việc ghê quá tại văn phòng chứng khoán, cho nên tôi bỏ đi. Nhưng tôi có một ít chứng khoán loại khá giao trong tay những người bạn họ lo quản trị dùm tôi. Mọi chuyện đầu vào đấy cả.

Nicole chêm vô:

- Dick đã giàu thêm.

Do ảnh hưởng phản ứng, tiếng nói của Nicole run run.

Trên sàn tàu Golding đã thuyết phục được ba cặp khiêu vũ. Nicole và Tommy cũng bắt chước họ. Tommy nhận xét:

“Coi bộ Dick uống nhiều quá.

Với sự ngay thẳng của người vợ Nicole đáp:

- Ồ, vừa phải thôi.

- Có những người có thể uống được và có những người không thể uống. Lẽ dĩ nhiên Dick thuộc vào loại thứ hai. Chị nên bảo Dick đừng uống nữa.

Nicole kinh hoảng la lên:

- Tôi ấy ư? Tôi mà bảo với Dick nên làm hay không nên làm việc này việc nọ!”

Khi tàu ghé bến Cannes, Dick còn ở trong tình trạng mơ hồ và buồn ngủ. Golding đưa Dick xuống chiếc *launch* của du thuyền Margin thấy thế Lady

Caroline ra mặt đối chỗ ngồi. Lên bờ, Dick cúi mình chào từ biệt với một vẻ lễ độ quá đáng, rồi trong khoảnh khắc, Dick lại có vẻ muốn ném vào mặt bà ta một bài về phúng thích tục tịu, nhưng khuỷu tay của Tommy thích đúng lúc vào cạnh sườn Dick cho nên y lại thôi. Mọi người ra xe của mình.

Tommy đề nghị:

“Tôi sẽ đưa anh chị về.

- Khởi phiền. Thế nào chúng tôi cũng kiếm được taxi cho anh.

- Tôi rất vui lòng nếu anh chị có cái giường bỏ không dành cho tôi.”

Dick ngồi trên băng ghế sau, im lặng cho tới khi xe chạy qua trụ đá màu vàng nhạt ở Golfe-Juan và đám hội thường xuyên ở Juan-les-Pins, tại đó đêm đầy những âm nhạc và tiếng sắc nhọn của những ngôn ngữ ngoại quốc. Khi xe vòng quanh để leo lên hàng Tarmes, Dick bỗng đứng lên đọc một tràng dài:

“Đại diện xinh đẹp của... (Dick lúng búng trong miệng một lát...) một nhà bán... dọn cho tôi một đĩa óc thúி chiên kiểu Anh...”

Rồi dịu lại, Dick chìm trong giấc ngủ, nấc và ợ từng chập trong đêm nóng ẩm dịu nhẹ.

Sáng hôm sau, Dick vô phòng Nicole rất sớm.

“Tôi phải đợi mãi cho tới khi nghe thấy tiếng mình. Khỏi phải nói rằng đêm qua đã để lại cho tôi một kỷ niệm nặng nề. Mình nghĩ sao nếu ta bỏ những đoạn post Mortem^[6] đi?”

Nicole lạnh lùng đáp:

- Đồng ý.

Rồi Nicole đi ra soi gương.

“Có phải Tommy hôm qua đưa chúng ta về, hay tôi nằm mơ?”

- Mình thừa biết anh ấy đã phải làm những gì.

- Phải rồi, tôi vừa nghe tiếng y ho. Để tôi phải qua thăm y.

Nicole lấy làm bằng lòng thấy Dick đi ra, có lẽ đây là lần đầu tiên Nicole có cảm tưởng đó. Năng khiếu ghê gớm của Dick bao giờ cũng có lẽ phải, dường như bây giờ đã không còn nữa.

Tommy xoay trở trong giường, sức tỉnh, chờ uống chén cà phê sữa buổi sáng.

Dick hỏi:

- Thế nào?

Tommy than bị đau ở cuống họng, Dick vội có ngay thái độ nhà nghề.

“Anh phải xúc miệng bằng thuốc sát trùng.

- Anh có sẵn không?

- Kỳ thật, tôi không có sẵn, nhưng chắc Nicole thế nào cũng có.

- Đừng làm phiền chị ấy.

- Nicole đã dậy rồi.

- Chị ấy thế nào?”

Dick từ từ quay lại.

“Anh đợi cho Nicole phải chết vì hôm qua tôi uống nhiều quá hay sao? (Dick vui vẻ nói.) Nicole bây giờ đã vững mạnh như làm bằng thứ thông ở Georgia, đó là thứ cây cứng nhất thế giới, ngoại trừ thứ *lignum Vitae* ở Tân Tây Lan.”

Nicole đi xuống nghe thấy đoạn sau của cuộc nói chuyện. Nicole đã biết, bao giờ Nicole cũng biết rằng Tommy yêu mình. Nicole cũng biết rằng Tommy vì thế cũng thấy có ác cảm đối với Dick và chính Dick là người đầu tiên nhận thấy, và sẽ có những phản ứng theo cách riêng đối với mỗi tình thâm lặng của Tommy. Sau ý tưởng đó tiếp theo là một khoảnh khắc tự mãn thuần khiết và hết sức đàn bà. Nicole cúi xuống xem xét bữa ăn sáng

của trẻ con và chỉ dẫn cho bà quản gia, trong khi ở trên lầu hai người đàn ông đang nói tới thiếu phụ.

Lát sau, ở ngoài vườn, Nicole cảm thấy sung sướng, không ao ước một biến cố nào hết, mà chỉ muốn mọi sự cứ đọng lại ở tình trạng bây giờ, hai người đàn ông cứ đẩy thiếu phụ qua lại trong tâm hồn họ; đã bao lâu Nicole như không có mặt, kể cả như một trái banh người ta liệng đi liệng lại cho nhau.

“Thích thú quá, có phải không, thỏ? Này, thỏ con, có phải thích thú quá không? Hay thỏ con thấy như thế là kỳ lạ?”

Con thỏ chỉ có kinh nghiệm về những lá bắp cải, sau vài lần nhú cái mũi run run cũng đồng ý như vậy. Nicole tiếp tục đi một vòng thường lệ ngoài vườn, cắt hoa và để tại mấy nơi đã định sẵn và người làm vườn sẽ lấy đem vô nhà. Đi tới bức tường vọng lâu, Nicole cảm thấy chỉ muốn được cảm thông, nhưng thiếu phụ chẳng có ai để cảm thông với mình. Cho nên Nicole đứng đó suy ngẫm. Thiếu phụ có xúc động đôi chút thấy mình nghĩ tới một người đàn ông khác ngoài chồng. Nhưng có sao, thiếu gì đàn bà có nhân tình. Tại sao mình lại không? Buổi sáng mùa xuân đẹp trời đó, những cấm chế của một thế giới đàn ông biến mất, Nicole lý luận, vui như một bông hoa, trong khi gió thổi bay mái tóc đến độ thiếu phụ thấy như say. Nhiều đàn bà khác có tình nhân. Cũng một động lực tối hôm qua lôi kéo Nicole muốn theo Dick đi vào cõi chết, bây giờ lay động thiếu phụ theo một hướng khác. Lắc lư mái tóc trong gió lộng, sung sướng, khuây khỏa, Nicole cứ nhắc lại mãi, theo lý luận riêng của mình: tại sao ta không?

Ngồi trên bờ tường thấp, Nicole ngắm mặt biển. Nhưng từ một biển khác, đại dương của tưởng tượng, Nicole đã đánh được một mẻ lưới phép lạ, cụ thể. Nếu trong tâm hồn thiếu phụ cảm thấy không còn cần thiết và mãi mãi dính liền với Dick, như tối hôm qua Dick đã chứng tỏ, như thế có

nghĩa là tự mình thiếu phụ đã là một cái gì, chứ không phải chỉ là một hình ảnh của tâm hồn, bị buộc phải đi điếu không ngừng ở chung quanh một tấm huy chương.

Nicole đã chọn tới ngôi ở bờ tường vì bóng núi trải tại đó một bóng mát bên trên cánh đồng cỏ thoải thoải, nơi đó có một vườn cây trái. Qua những cành cây, Nicole nhận thấy có hai người đàn ông vác cào và xẻng, nói chuyện bằng thổ ngữ vùng Nice và vùng Provence, hai thổ ngữ giao nhau như trong một bản nhạc đối vị. Chú ý tới tiếng nói và điệu bộ của họ, Nicole hiểu được nghĩa của mấy câu.

“Tôi đẩy nó nằm ở đây.

- Tôi cho nó nằm ở sau dàn nho này.

- Thằng cha chính nó cũng chẳng cần. Chỉ tại con chó chết tiệt đó. Dù sao tôi cũng đã đẩy nó nằm dài ở đây.

- Cái cào đâu rồi nhỉ?

- Cào trên tay đó chứ đâu, đồ ngu?

- Này, tôi chẳng quan tâm, chú để nó nằm ở đâu cũng mặc. Cho tới chiều hôm đó, tôi chưa hề bao giờ cảm thấy bộ ngực đàn bà sát vào ngực tôi, từ ngày tôi cưới vợ, cách đây mười hai năm. Thế mà bây giờ chú tới bảo tôi...

- Nhưng chú hãy nghe tôi! Con chó...”

Nicole ngó qua những cành cây. Những lời hai người kia nói với nhau có vẻ đúng, chuyện này thích thú với người này, chuyện khác lại thích thú đối

với người khác. Nhưng đó là câu chuyện của đàn ông mà thiếu phụ nghe lỏm được. Trở về nhà Nicole lại thắc mắc vì nghi hoặc.

Dick và Tommy ở nơi ngoại hiên. Nicole đi ngang trước mặt hai người, vô nhà, trở ra với một tập giấy vẽ màu nước và bắt đầu phác họa cái đầu của Tommy. Dick lững lơ nói:

“Bàn tay không bao giờ bỏ không, con quay kéo sợi lúc nào cũng sống động...”

Tại sao Dick có thể nói thân mật như vậy, hai má hây còn vết máu, đến nỗi bọt sà bông cạo râu cũng đỏ như hai mắt Dick? Nicole quay lại với Tommy.

“Tôi có thể lúc nào cũng làm một cái gì được. Trước kia tôi có một con khi pô-lê-nê nhanh nhẹn hết sức. Tôi chơi đùa làm trò với nó hằng giờ, đến độ mọi người đưa ra làm đề tài nói diều tục tũ.”

Nicole cố gắng cương quyết không ngó Dick. Khi đó Dick xin lỗi và đi vô nhà. Nicole thấy Dick tự rót cho mình hai ly nước trong lớn, Nicole càng thấy cứng rắn hơn đối với Dick.

Tommy khơi mào:

“Nicole.”

Nhưng y ngừng lại để dặng hăng vì cổ họng khàn.

“Để tôi lấy cho anh một thứ thuốc mỡ đặc biệt, chất long não, đây là một phương thuốc Mỹ mà Dick cho rằng tốt lắm. Đợi tôi một phút.

- Quả tình tôi phải ra về.”

Dick trở ra ngồi xuống ghế.

“Cái gì mà tôi cho rằng tốt lắm?”

Khi Nicole trở ra với hũ thuốc mỡ, hai người không ai đổi chỗ ngồi. Nhưng Nicole đoán rằng hai người mới bàn thảo hăng lắm.

Người tài xế đợi ở cửa với chiếc vali bên trong đựng những quần áo dạ hội của Tommy. Trông thấy Tommy bận quần áo mượn của Dick, Nicole thấy buồn lòng quá, một cách vô lối... như thể Tommy không thể mua sắm được những quần áo tương tự. Nicole nói:

“Khi anh trở về khách sạn, anh lấy thoa mạnh vào cổ họng và hít vào bằng mũi.

Trong khi Tommy bước xuống những bậc thềm, Dick nói nhỏ với Nicole:

- Này, Nicole, đừng cho y nguyên cả hũ; phải gửi mua mãi tận Paris. Ở đây họ không có bán nữa.”

Tommy quay trở lại đợi hai người. Cả ba cùng đứng ngoài nắng, Tommy ở bên chiếc xe. Nicole la lên với Tommy:

“Này, anh bắt lấy! Hiếm có lắm đấy nhé.”

Lần này Dick nín lặng, đứng bên vợ. Nicole rời ra xa một bước đưa tay vẫy chào, trong khi xe đưa Tommy đi cùng hũ thuốc mỡ có long nã. Rồi Nicole trở vô uống thứ thuốc của mình.

Dick nói:

“Cử chỉ đó quả thật không cần thiết. Chúng ta ở đây có những bốn người, từ bao nhiêu năm nay hễ có ai trong nhà bị cảm...”

Hai người nhìn nhau.

“Mình vẫn có thể kiếm mua được một hũ khác...”

Sau đó Nicole không còn can đảm, đi theo Dick lên phòng của hai người ở trên lầu, tới nơi Dick nằm dài trên giường chẳng nói chi hết.

“Mình có muốn tôi bảo đem bữa sáng lên đây cho mình?”

Dick gật đầu và cứ nằm đó, thụ động, mắt ngó trên trần nhà.

Bất định, Nicole đi ra sai bảo người nhà. Trở lên Nicole liếc mắt ngó trong phòng. Đôi mắt xanh, giống như hai ngọn đèn chiếu, đang quét trên một nền trời u tối. Nicole đứng lại trên ngưỡng cửa một phút, ý thức rằng đã tội lỗi với chồng, lưỡng lự không muốn bước vô phòng. Nicole đưa tay ra như muốn vuốt ve mái đầu chồng, nhưng Dick quay mặt về phía khác, như con vật sợ người. Nicole không thể chịu đựng tình trạng đó lâu hơn nữa. Trong nỗi hốt hoảng của một chị phụ bếp, Nicole chạy bổ xuống nhà dưới, hoảng sợ không biết sẽ phải nuôi con người thất vọng đó như thế nào trong khi chính y còn tiếp tục phải bám vào ngực lép của người đàn ông để tìm sự sống.

Trong vòng một tuần lễ, Nicole dường như đã quên tình cảm của mình đối với Tommy. Thiếu phụ không có trí nhớ về người. Nhưng bắt đầu thời kỳ nóng dữ tháng sáu, Nicole hay tin Tommy ở Nice. Tommy viết một bức

thư ngăn gởi cho vợ chồng Diver, Nicole mở thư đó cùng với những thư khác đem từ nhà ra, trong khi ngồi dưới cây dù trên bãi. Sau khi đã đọc Nicole liệng qua cho Dick, đổi lại Dick cũng liệng cho Nicole một bức điện văn rơi vào lòng thiếu phụ đang bận bộ đồ mát.

“Hai bạn thân, tôi sẽ tới Gausse ngày mai, tiếc rằng không có má, mong sẽ gặp hai bạn. ROSEMARY.”

Nicole nói về dữ kiện:

“Em rất bằng lòng gặp cô ta.”

Nhưng hôm sau, khi cùng Dick xuống bãi, một lần nữa Nicole có cảm tưởng Dick đang nghiên ngẫm một giải pháp thất vọng nào. Từ đêm trên du thuyền của Golding, Nicole đã có linh tính như vậy. Thiếu phụ nhận thấy mình đang ở một tình trạng thăng bằng bất ổn hết sức, giữa hoàn cảnh cũ với những bảo đảm yên ổn, được che chở, và tình trạng sắp sửa nháy vào vùng đất lạ sau đó thiếu phụ sẽ thay đổi hẳn, thay đổi cả đến cơ cấu, đến máu thịt, khiến cho Nicole không dám đặt mỗi ưu tư đó lên hàng đầu những suy ngẫm của mình. Bóng dáng của Dick và của chính Nicole, thay đổi, bất định, thiếu phụ thấy như những bóng ma ở trong một vũ điệu ma quái nào đó. Từ nhiều tháng mỗi lời nói trao đổi dường như có chứa đựng một hồi âm với một ý nghĩa khác nhau. Tuy rằng tình huống này có thể tràn đầy hi vọng, những năm dài sống yên ổn như thực vật đã khơi dậy một khía cạnh nào đó của bản chất mà căn bệnh tưởng chừng đã tiêu hủy và Dick cũng chưa hề đạt tới - không phải lỗi nơi Dick mà chỉ bởi một con người không cách nào thấu triệt được một con người khác. Dù sao cũng đang bối rối. Và điều đáng tiếc nhất ở trong những tương quan giữa hai người, đó là sự thờ ơ ngày một lớn của Dick, tiêu biểu trong lúc này bởi những dịp uống say quá độ. Nicole không biết, trong sự thay đổi, mình sẽ bị đè bẹp hay được thoát khỏi. Tiếng nói của Dick trong đó vang động sự thiếu chân thật làm náo loạn suy xét của Nicole. Nicole không sao có thể phỏng đoán Dick sẽ xử sự như thế nào, cũng chẳng biết sau hết sẽ ra sao, vào lúc phút cuối cùng sẽ lao đi.

Về những gì sẽ xảy ra sau đó, Nicole không thấy đáng lo ngại. Thiếu phụ cho rằng cũng giống như rũ được một vật nặng, hay bất đồ mở mắt ra thấy đã thay đổi. Nicole sinh ra để đổi thay, để bay bổng, có tiền thay cho đôi cánh. Chẳng khác gì cái bệ xe đua được giấu kín trong bao năm dưới bề

ngoài chiếc thùng xe du lịch gia đình và đột nhiên biểu tỏ sự trù liệu thật sự của nó. Ngay từ giờ Nicole đã có thể cảm thấy cơn gió mạnh của cuộc đua... Điều mà Nicole đáng ngại nhất, đó là lúc dứt khỏi và những điều kiện đen tối của thời gian tiếp theo sau đó.

Gia đình Diver xuống bãi, Nicole bận áo trắng, Dick bận quần cụt rất trắng. Màu trắng làm nổi bật nước da sạm nắng của hai người. Nicole nhận thấy Dick đưa mắt kiểm lữ tẻ trong số những nhóm lộn xộn núp dưới bóng những chiếc lọng. Trong khi tư tưởng của chồng nhất thời tách xa nàng, ngưng không “nắm giữ” nàng, Nicole cũng tách rời để ngó Dick, tự nhủ Dick kiểm lữ con không phải do ý muốn che chở cho chúng, mà chính là tìm kiếm sự che chở của chúng. Có lẽ Dick lo ngại những con mắt nhòm ngó trên bãi, như thể một nhà độc tài bị hạ bệ bí mật trở về thăm triều đình cũ của mình, Nicole từ đó bắt sang ghét lây cả thế gian của Dick với những lời giễu cợt tế nhị và những vẻ lễ độ, Nicole đã quên mất rằng trong vòng bao nhiêu năm, đó là thế gian duy nhất mà mình có thể bước vô được.

Tha hồ cho Dick ngắm, bãi biển của y bây giờ bị phá hư bởi cái gu của những kẻ chẳng có gu chi hết. Dick lại có thể đi dạo suốt một ngày trên bãi mà không tìm lại được lấy một viên đá của bức Vạn lý Trường thành mà trước kia Dick đã xây quanh bãi, cũng như chẳng tìm lại được lấy một vết chân bằng hữu.

Trong khoảnh khắc, Nicole tiếc thay cho Dick. Nhớ lại chiếc ly mà một bữa Dick đào bới thấy trong đồng gạch vụn, nhớ lại những chiếc áo len và những cái quần lính thủy hai người đã mua được tại một con phố khuất... Nice, và sau này đổi thành lụa đã một thời trở nên món thời trang sôi nổi tại các nhà may lớn ở Paris, nhớ lại những cô gái bình dị người Pháp trèo lên những con đê và la: “Dites-donc! dites-donc! này! này!...” như thể những con chim líu lo, và nghi thức của những buổi sáng của hai người, thói quen xuống tắm biển và tắm nắng, cùng với biết bao nhiêu trò hay do Dick bày

ra... Nicole tự nhủ bấy nhiêu thứ chôn chặt do thời gian năm tháng còn sâu hơn dưới cát...

Bây giờ nơi xưa kia mọi người bơi lội đã trở thành một “hội quán” tuy rất khó mà bảo ai sẽ bị đuổi ra ngoài trong đám đông quốc tế dồn dập tới đó. Nicole càng cứng rắn hơn khi thấy Dick tới quỳ gối trên tấm thảm chùi chân đưa mắt kiếm Rosemary. Nicole cũng đưa mắt dõi theo tầm mắt của Dick đang dò tìm từng khuôn mặt doanh nghiệp đám đông giữa bao nhiêu những cột du cao hơn mặt nước, những vòng nổi, những phòng thay áo lưu động, những trụ nổi, đèn chiếu dùng cho những buổi hội đêm, những tủ bày thức ăn kiểu mới bóng lộng với không biết bao nhiêu ngăn, bao nhiêu thanh sắt, bao nhiêu quả đấm mạ kền.

Ngoài biển là nơi sau cùng mà Dick đưa mắt kiếm Rosemary, bởi vì rất ít người đã xuống lội dưới thiên đàng màu xanh đó. Chỉ có toàn con nít với một anh hầu biểu diễn đánh dấu buổi sáng bằng những cú nhào lộn rất đẹp mắt từ trên một mỏm đá cao năm chục bộ. Phần lớn du khách của Gausse Hotel chỉ để hở sự gầy ốm mềm nhẽo của họ trong một vụ nhúng nước rất mau vào khoảng một giờ trưa.

Nicole nhận thấy la lên:

“Cô ta kia.”

Nicole dõi theo tia mắt của Dick đang từ bè nọ qua bè kia, nhưng tiếng thở dài nâng lồng ngực Dick lên đã cũ từ năm năm nay.

Dick đề nghị:

“Chúng ta xuống lội rồi nói chuyện với Rosemary.

- Mình đi đi.

- Không, cả hai chúng ta.”

Nicole dăng co một lát với quyết định của mình, nhưng sau cùng cả hai cùng rời bãi, cùng bơi theo vệt nước của Rosemary được nhận thấy do đám “tép riu trở mắt” đang bám sát cô gái.

Nicole ở lại dưới nước trong khi Dick leo lên bè ngồi bên Rosemary. Hai người lướt thướt nước mặn nói chuyện với nhau cơ hồ chưa hề bao giờ đã là tình nhân. Rosemary tươi tắn rạng rỡ. Tuổi trẻ của cô gái làm Nicole xúc động va chạm, nhưng Nicole lại lấy đó làm một nguyên cớ để tự thán phục, vì Rosemary có hơi mập hơn Nicole. Nicole bơi những vòng tròn nhỏ, lắng nghe Rosemary nói, trong khi cô gái tỏ vẻ vui thích, sung sướng, chờ đợi, tự tin hơn hẳn năm năm về trước.

Cô gái nói;

“Tôi nhớ má quá! Nhưng thứ hai này tôi đã gặp lại má ở Paris.

- Cách đây năm năm cô tới đây một ngày đẹp trời... hồi đó cô mới là một cô bé tức cười ghê, trong chiếc áo choàng đi tắm của khách sạn!

- Anh nhớ dai ghê nhỉ! Nhưng bao giờ anh cũng nhớ dai như vậy, nhớ toàn những chuyện vui.”

Nicole nhận thấy trò chơi vượt ve hồi trước lại tái tục. Thiếu phụ bèn lặn xuống nước, rồi nổi lên để nghe thấy:

“ Tôi sẽ chơi trò chơi trở lại năm năm về trước, tôi sẽ tìm lại tuổi mười tám của tôi. Bao giờ anh cũng có tài cho tôi thấy rằng anh quen biết tôi, tôi

là người thân trong gia đình của anh, nhờ những cách xử đối khéo léo của anh, của Nicole và của anh. Hình như khi này tôi có nhắc trông thấy hai anh chị ngồi dưới lọng trên bãi... những con người dễ thương nhất tôi chưa hề được gặp và chẳng bao giờ tôi được gặp, có lẽ.”

Quay ra bờ lội nữa, Nicole nhận thấy đám mây u buồn đè nặng trên gương mặt Dick đã tan biến phần nào khi Dick bắt đầu vui chơi với Rosemary, tìm lại vẻ dễ thương ngày xưa, như một mỹ phẩm không còn nước láng. Nicole phỏng đoán, nếu Dick đã có một vài *drink* trong bụng chắc dám trở tài nhào lộn trên đu hay vòng sắt cho Rosemary coi, đem sự cố gắng vụng về bây giờ để làm những việc mà trước kia đã làm được rất dẻo dai. Nicole nhận xét hồi mùa hè năm đó lần thứ nhất Dick đã tránh không biểu diễn nhào lộn từ cao xuống mặt biển.

Lát sau, khi Nicole bơi từ bè nọ qua bè kia, Dick bắt được.

“Bạn của Rosemary có chiếc thuyền chạy mau lắm, coi kìa. Mình có thích chơi *aquaplane* không? Vui lắm.”

Nicole nhớ lại đã trông thấy chồng thỉnh thoảng chơi trò chống hai tay dốc ngược người trên chiếc ghế ở đầu một tám ván. Ngó Dick Nicole cũng thấy đáng tha thứ như thể đối với Lanier vậy. Hè năm ngoái, trên mặt hồ Zug, Dick đã chơi trò chơi vui vui đó, trò *aquaplane*, Dick đã nhắc bổng một người nặng một trăm kilô, công người đó trên vai và đứng trên mảnh ván lướt rất mau trên mặt nước. Nhưng đàn bà thường cười luôn cả những tài khéo của chồng và lẽ tất nhiên với thời gian đã bớt thán phục như họ thường làm bộ như vậy. Nicole đã không làm bộ chi hết, tuy vẫn đáp:

“Phải rồi, em cũng nghĩ như thế.”

Nicole tuy vậy cũng biết rằng Dick vốn đang mệt trong người, và chỉ vì ở gần tuổi trẻ của Rosemary mà Dick bị kích thích muốn cố gắng. Nicole cũng nhận thấy Dick cũng có cảm hứng như vậy khi ở gần thân thể tươi mới của lũ con. Lạnh lùng Nicole tự hỏi không biết Dick có đem thân ra làm trò đùa cho tiên hạ coi chơi không. Vợ chồng Diver lớn tuổi hơn hết những người ngồi trên chiếc thuyền máy. Lũ trẻ tuổi đó rất lễ phép, tôn kính, nhưng Nicole nhận thấy có một dòng nước ngầm với thắc mắc “Những thứ đó ở đâu thế nhỉ?” và Nicole không nhận thấy nơi Dick vẻ thoải mái quen thuộc để nắm vững bất kỳ hoàn cảnh nào và thu xếp được hết, vì Dick có vẻ chú tâm tới việc sắp tính làm.

Động cơ ngừng lại cách bờ hai trăm thước rồi một người trẻ tuổi phóng mình xuống mặt nước bơi tới tấm ván nổi ở quanh đó. Y quỳ xuống trên tấm ván, rồi đứng thẳng người lên khi chiếc thuyền lướt mau lên. Ngả người ra phía sau, y đưa đẩy mảnh ván nhẹ vẽ thành những vòng rộng, cắt đôi vết rẽ nước của chiếc thuyền, mỗi khi hết một vòng cung mảnh ván, đổi chiều vẽ một vòng ngược lại. Dọc theo vết rẽ nước của chiếc thuyền y thả cho sợi dây kéo một đoạn, lắc lư một chút, rồi nhào ngửa ra phía sau, biến mất như một pho tượng vinh quang, để lại nổi lên, cái đầu bé xíu, trong khi chiếc thuyền chạy một vòng trở lại đón y.

Nicole từ chối không thử một chuyến. Rồi Rosemary lấy mảnh ván và đưa được chính xác nhưng không bạo gan, dưới những tiếng hoan hô đùa cợt của đám ngưỡng mộ. Ba người trong bọn giành nhau hân hạnh kéo cô gái lên thuyền, nhưng hăng hái quá đến nỗi làm cô gái bị bầm ở đầu gối và ở mông vì đụng phải sắt.

Người Mẽ tây cơ cầm lái quay lại với Dick!

“Tới lượt mời bác sĩ.”

Dick và người cuối cùng trong đám trẻ tuổi, cùng lao xuống nước bơi tới chỗ mảnh ván. Dick muốn thử tài công một người trong khi đứng trên tấm gỗ, Nicole ngó với một nụ cười có đôi chút chế nhạo. Ý muốn trở tài khỏe mạnh trước mặt Rosemary làm cho Nicole bực mình hết sức. Khi hai người đã lướt được một quãng xa đủ có thăng bằng. Dick quỳ xuống, đưa vai vào giữa hai cẳng chân người đồng hành, giữ sợi dây ở giữa hai chân rồi từ từ đứng lên. Những người ngồi trên thuyền tò mò ngó Dick và nhận thấy y gặp khó khăn. Dick còn quỳ một gối; cái khó là phải cùng một lúc vừa bỏ thế quỳ hai gối vừa phải đứng bật dậy. Dick nghỉ một chút, rồi gương mặt đanh lại, ra sức nâng gánh nặng sống lên, tấm gỗ hẹp; người kia tuy cân nặng chừng bảy chục kí lô nhưng vụng về, cố níu lấy đầu Dick. Khi vận dụng hết sức những bắp thịt ở lưng, Dick đứng lên được, tấm gỗ lướt sang bên và hai người rớt xuống biển.

Rosemary ở trên thuyền la to:

“Tuyệt diệu... họ gần thành công.”

Nhưng khi ghé lại gần hai người đang bơi, Nicole chăm chú ngó gương mặt Dick. Trên mặt phản ánh một vẻ bất mãn, đúng như Nicole đã chờ đợi, bởi vì, hai năm trước, Dick đã thành công dễ dàng một vụ như vậy.

Lần thứ hai Dick thận trọng hơn. Bắt đầu Dick đứng lên một chút để thử xem đứng có vững được không rồi mới: *Alley...opp!* bắt đầu đứng thẳng lên. Nhưng trước khi hoàn toàn đứng thẳng được bỗng hai chân quy xuống. Khi té xuống nước Dick đã dùng chân đập cho tấm gỗ văng ra trước để tránh khỏi đụng phải.

Lần này khi chiếc thuyền máy quay lại, mọi người rõ rệt thấy Dick đã nổi xung.

Vừa đập nước Dick la lên với mọi người:

“Để tôi thử một lần nữa có được không. Vừa rồi đã gần được.

- Được lắm, tiếp tục đi.”

Nicole trông thấy gương mặt của Dick đã tái; thiếu phụ cố nói để dè chừng Dick:

“Mình có thấy lần này đã mệt rồi không?”

Dick chẳng thèm đáp. Người cùng đi với Dick thấy ngán nên leo lên thuyền. Người Mễâyơ lái thuyền nhảy xuống thay thế.

Y nặng hơn người thứ nhất. Khi thuyền bắt đầu lướt mau, Dick nghĩ một chập nằm dài trên tấm ván. Rồi Dick chui qua bên dưới chân người Mễâyơ, cầm lấy sợi dây. Bắp thịt của Dick không chịu nổi khi Dick toan đứng lên. Dick không sao đứng lên nổi. Nicole thấy Dick đổi thế khác và cố gắng một lần nữa. Nhưng, vừa lúc sức nặng của người đồng hành đè toàn bộ trên vai thì Dick không thể cựa cựa được nữa. Y cố thử một lần nữa, đứng lên được mấy phân. Nicole cố gắng cùng với Dick, do linh tính bắt chước, cảm thấy mồ hôi nhỏ giọt trên trán Dick. Sau đó Dick chỉ còn biết cố giữ, đứng nguyên vị trí, rồi ngã quỵ ra phía sau quỳ hai gối, và cả hai rớt xuống nước. Tấm gỗ nhảy nhồm phớt qua đầu Dick.

Nicole la lên với người lái thuyền:

“Quay trở lại mau!”

Vừa nói vậy Nicole đã thấy Dick chìm ngim, Nicole la lên. Nhưng Dick lại nổi lên và bơi ngửa, trong khi người Mễâyơ bơi bên cạnh sẵn sàng

giúp Dick. Chiếc thuyền tưởng như mãi không lại được gần hai người. Nhưng khi thuyền ghé tới và Nicole trông thấy Dick đang trôi nổi, kiệt lực, gương mặt bất động, giữa trời nước, nổi hoảng sợ bỗng biến thành khinh khi.

“Để yên chúng tôi giúp bác sĩ lên thuyền... nắm lấy chân ông ta... *all right*... bây giờ cùng kéo một lượt!”

Dick ngồi đó, hỗn hển, tia mắt lơ đãng.

Nicole không thể đừng không nói:

“Em đã biết trước là mình không nên thử.

Người Mễ tây cơ nói:

- Hai lần trước ông ấy đã mất sức quá rồi.

Nicole khẳng khẳng:

- Thật là một trò ngu ngốc!”

Rosemary, rất khôn khéo, nín lặng không nói. Một lát sau, Dick trở lại thờ điều hòa. Dick nói:

“ Từ lần này tôi sẽ chẳng nâng nổi một con búp bê bằng giấy.”

Mọi người phá lên cười giải tỏa không khí căng thẳng. Khi đổ bộ ai cũng thân ái biểu tỏ sự lưu tâm đối với Dick. Nhưng Nicole rất bất bình. Những gì Dick làm bây giờ đều phật ý Nicole. Thiếu phụ cùng với Rosemary ngồi

dưới lòng trong khi được tới quán uống một ly ấm lòng. Khi trở ra Dick mang theo cho mỗi người một ly *sherry*.

Rosemary nói:

“*Drink* đầu tiên trong đời của tôi là do anh mời tôi hồi đó.”

Đang đà sốt sắng, cô gái nói tiếp:

“Ồ, tôi rất mừng thấy anh *all right*... Khi này tôi lo ngại quá, sợ rằng biết đâu anh chẳng cũng lo ngại như tôi. (Câu nói nửa chừng đã được cô gái đổi lại.)

- Cô đã nghe nói tôi hiện đang xuống dốc chưa?

-Ồ, không! Tôi chỉ nghe thấy nói bây giờ anh có khác trước; nhưng tôi rất sung sướng chính mắt thấy anh vẫn thế, họ nói sai.

Dick tới ngồi giữa hai thiếu phụ:

- Đúng đấy chứ. Sự thay đổi đến từ khá lâu. Nhưng ban đầu không ai nhận thấy. Cung cách xử đối vẫn y nguyên trong một thời gian, sau khi tinh thần đã hư hao mất nhiều.

Rosemary có vẻ vội vã hỏi:

- Tại vùng Riviera khách hàng của anh có đông không?

- Đây cũng là một đất tốt để kiếm những kiểu mẫu cho thứ bịnh đó.

Trong khi nói chuyện Dick thỉnh thoảng gật đầu chào một vài người quen nằm dài trên cát vàng.

“Có những ứng viên tuyệt lắm. Cô đã trông thấy bà bạn già Mrs Abrams đóng vai nữ công tước ở bên Mary North, đang thủ vai hoàng hậu, chưa? Đừng có mà ghen đó! Cô cứ nghĩ tới cuộc leo thang dài lâu của bà Abrams bằng bốn chân trên cầu thang dành cho người làm ở khách sạn Ritz và bao nhiêu bụi trong những tấm thảm mà bà ấy đã hít phải.”

Rosemary ngắt lời Dick:

“Này có thật là Mary North đây kia không?”

Cô gái chỉ một thiếu phụ đang chậm bước đi tới, theo sau có một nhóm nhỏ cung cách có vẻ như những người quen được mọi người chăm chú nhìn. Khi hai bên cách nhau chừng mấy thước, tia mắt của Mary lướt một giây về phía hai vợ chồng Diver, đó là một trong những tia mắt khốn nạn nó khiến cho người nhìn thấy hiểu rằng y đã được trông thấy nhưng y sẽ bị ngang nhiên coi như không quen biết; đó là thứ nhìn mà cả vợ chồng Diver lẫn Rosemary đều không bao giờ dám ném ra cho ai.

Dick lấy làm thích thú thấy Mary, khi trông thấy Rosemary, phải đổi kế hoạch và tiến lại gần. Mary niềm nở nói với Nicole, gật đầu không kèm một nụ cười về phía Dick cơ hồ Dick đang mắc chứng bệnh truyền nhiễm - Dick đáp lại bằng cách cúi đầu rất tôn kính chế giễu - rồi hỏi Rosemary.

“Tôi mới hay tin cô tới đây. Cô có ở lâu không?”

- Cho tới sáng mai thôi.”

Rosemary cũng nhận thấy Mary đã “bước qua gia đình Diver” để tới nói chuyện với mình, một tình cảm chung thủy với bạn đã ngăn không cho cô gái tỏ vẻ sốt sắng chút nào đối với Mary North.

Không, tối nay cô gái không thể nào tới dùng bữa tối được.

Mary quay ra với Nicole, thái độ tỏ lộ một sự pha trộn giữa tình bạn và tội nghiệp. Mary hỏi:

“Lũ nhỏ có khá không chị?”

Vừa lúc đó lũ trẻ chạy tới, Nicole lắng tai nghe chúng yêu cầu trong đó có những vấn đề không nghe theo lời bà quản gia ngăn cấm, liên quan tới chuyện bơi lội, Dick nói trước Nicole:

“Không. Phải nghe theo lời bà quản gia mới được.”

Nicole cũng đồng ý phải ủng hộ uy quyền đã thiết lập, từ chối lời yêu cầu. Thấy thế Mary, cũng giống như một Anita Loos, chỉ gặp toàn những sự đã rồi và không đủ khả năng dạy dỗ một con chó *caniche* nuôi trong phòng khách, ngó Dick như thể y mới chứng tỏ quả tang xử đối hung bạo. Dick, bực mình, hỏi một cách săn sóc chế diễu:

“Còn lũ trẻ nhà chị ra sao? Và các bà cô nữa?”

Mary không đáp; thiếu phụ dời đi chỗ khác sau khi đặt bàn tay thân ái trên đầu Lanier; thằng bé tỏ ra không thích. Sau khi Mary North đi khỏi, Dick nói:

“Tôi cứ nghĩ đến những thì giờ đã bỏ ra để lo cho bà ấy có việc làm!

Nicole đáp:

- Em thương chị ấy lắm chứ.”

Vẻ chua chát của Dick làm cho Rosemary ngạc nhiên, vì bao giờ cô gái cũng cho rằng Dick là người đàn ông hiểu hết mọi chuyện và cũng tha thứ hết. Bỗng nhiên Rosemary nhớ lại những gì đã nghe kể về Dick. Nói chuyện trên tàu với mấy người thuộc bộ Ngoại giao những người Mỹ bị Âu hóa đến độ có thể coi họ như công dân của bất kỳ nước nào, kể cả vùng Balkans, tên của Baby Warren, con người du lịch không biết mệt, vừa được nói ra, và mọi người nói thêm cô em gái của Baby mê và đang vướng phải một y sĩ ăn chơi trác táng. Người đàn bà kia còn nói rằng:

“Người đó bây giờ không còn được ai mời mọc nữa.”

Nghe nói như vậy Rosemary cảm thấy bối rối, tuy cô gái không thể ý niệm nổi gia đình Diver có liên lạc với đám người mà một đã kiện như vậy, cho dù là có thật, có thể được gán cho một ý nghĩa; tuy nhiên sự gợi ý có một dư luận chống đối và có tổ chức còn lại mãi trong đầu cô gái: “Người đó bây giờ không còn được ai mời mọc nữa!” Rosemary tưởng tượng Dick bước lên những bậc thềm của một trong những lâu đài ở New York, đưa tấm các ra và nhận được của một người *butter* câu trả lời: “Ở đây từ nay không tiếp ông nữa”, rồi suốt dọc một đại lộ, tới đâu Dick cũng được nghe một câu như vậy do vô vàn những người quản gia khác, vô vàn những đại sứ, những sứ thần, những quyền đại sứ, vân vân...

Nicole tự hỏi cô gái biết làm cách nào để đi khỏi đây. Thiếu phụ đoán chừng Dick, sau mũi kim châm nhận được, sẽ trở nên lạnh lẽ, duyên dáng, và sẽ được Rosemary đáp ứng nồng nhiệt tương tự. Thật vậy, một lát sau, Dick thành công trong việc làm dịu bớt hết thảy những gì y đã nói ra có vẻ chua chát và khó thương.

“Ồ, Mary bây giờ *all right*... cô ta tiến bộ nhiều lắm. Nhưng thật hết sức khó nếu phải tiếp tục thương những người không còn thương mình nữa.”

Rosemary đồng ý, ghé gần Dick và thủ thỉ bên tai:

“Ồ! Anh ngon lành lắm. Em không thể nào tưởng tượng được rằng mọi người không tha thứ cho anh bất kỳ điều gì, bất kỳ một xúc phạm nào.”

Rồi, cảm thấy sự bộc lộ của mình đã lôi kéo bước lên địa hạt của Nicole, cô gái dăm dăm ngó khoảng cách giữa hai người.

“Tôi muốn biết ý kiến của anh chị về những cuốn phim mới của tôi, nếu anh chị có coi qua.”

Nicole không nói chi hết, mới đây Nicole có coi một cuốn nhưng chẳng thấy có gì hay ho hết. Dick nói:

“Phải suy nghĩ mấy phút mới có thể nói với cô chuyện đó. Thí dụ như Nicole nói với cô rằng Lanier đau. Trong đời sống thật, cô làm gì? Phải làm gì? Người ta phản ứng bằng nét mặt, tiếng nói, lời nói; gương mặt biểu tỏ sự buồn, tiếng nói bộc lộ sự xúc động, những lời nói biểu tỏ sự thương cảm.

- Đúng... Tôi hiểu.

- Nhưng trên sân khấu, mọi sự không như vậy. Trên sân khấu hết thảy mọi tài tử nổi

tiếng đều xây dựng tiếng tăm của mình bằng cách đẩy quá tới chỗ khô hạn một cảm giác đúng, sự hãi sợ, tình yêu, thiện cảm.

- Tôi thấy...”

Tuy nhiên, Rosemary chẳng thấy bao nhiêu, sự sốt ruột của Nicole tăng bội khi Dick tiếp tục:

“Đối với một tài tử, nguy cơ là đáp ứng quá đủ. Thí dụ như có ai nói với cô: “Tình nhân của cô đã chết.” Trong đời sống, chắc hẳn cô ngã quy. Nhưng trên sân khấu, cô còn cố gắng kéo dài sự chú ý; khán giả có thể “đáp ứng” giùm. Trước hết tài tử phải nói ra những lời đã học thuộc, rồi lại phải kéo sự chú ý của khán giả vào mình, bằng cách giành lấy của chú Tàu bị hại sát hay bất kỳ nạn nhân nào khác. Tóm lại tài tử phải làm một cái gì bất ngờ. Nếu khán giả cho rằng đó là một cô gái có trái tim sắt đá, tài tử sẽ tỏ ra hiền dịu. Nếu khán giả cho rằng đó là một người hiền dịu, tất tài tử phải tỏ ra sắt đá. Hết thảy đều phải ra *ngoài* tính cách nhân vật mình. Cô có hiểu không?”

Rosemary thú thật;

- Không hiểu rõ hẳn. Anh muốn nói gì khi bảo “phải ra ngoài tính cách của nhân vật”?

- Tức là cô làm những chuyện bất ngờ đến khi cô ép khán giả bỏ quên dữ kiện khách quan để chú trọng tới cô. Tới khi đó, chỉ tới khi đó mà thôi, cô mới trở về tính cách của vai trò của cô.

Nicole không thể chịu đựng được hơn nữa. Cô vụt đứng dậy, không tìm cách che giấu sự sốt ruột. Rosemary cũng ý thức được một nửa sự trạng đó từ vài phút trước, bèn quay lại Topsy với một vẻ hòa nhã:

“Topsy, lớn lên cháu có muốn trở thành tài tử không? Cô nghĩ cháu có thể trở thành một tài tử nổi tiếng lắm.”

Nicole chăm chăm ngó Rosemary, nói giọng chậm rãi và rành rọt trong đó phảng phất giọng nói của ông nội:

“Tuyệt đối không bao giờ nên gieo những ý nghĩ như vậy trong đầu con cái của người khác. Cô nên nhớ là chúng tôi có thể có những dự tính khác thế.”

Và quay ra với Dick.

“Tôi lấy xe trở về nhà; tôi sẽ bảo Michel lái xe trở lại đón mình và các con.

Dick phản đối:

- Nhưng từ bao tháng nay mình đâu có lái xe...

- Tôi đâu đã quên.”

Không để mắt tới Rosemary, mà gương mặt “đáp ứng” mãnh liệt, Nicole rời khỏi bóng mát của chiếc lọng. Trong phòng thay áo, thiếu phụ bận lại bộ áo mát; vẻ mặt dữ dằn và lẫm lỳ. Nhưng khi Nicole vòng xe trên đường dưới vòm lá những cây tùng, thiếu phụ thấy thoải mái hơn, trong một không khí khác, với gió đùa trong những tán lá, con sóc chạy thục mạng, ánh nắng xuyên qua những cành cây, và những tiếng nói trên bãi trở nên xa xôi, nghe không rõ. Bây giờ tư tưởng của Nicole trở nên thanh trong như những chiếc chuông nhỏ; y có cảm tưởng lành bệnh một lần nữa. Bản ngã của y bùng nổ như một bông hồng đẹp trong khi y leo trở lên giữa những

mê cung trong đó y lang thang đã bao nhiêu năm. Y thù ghét bãi biển, hết thấy những nơi nào mà y cảm thấy là một hành tinh của mặt trời Dick.

Nicole nghĩ: “Còn sao nữa, bây giờ ta hầu như hoàn toàn, đã đứng vững một mình -không có y.” Như một đứa trẻ sung sướng, ước ao càng sớm càng tốt được thấy sự bùng nổ đó thành tự, tuy vẫn mơ hồ biết rằng Dick cũng dự tính đưa mình tới đó. Về tới nhà, Nicole nằm dài trên giường rồi sau đó viết cho Tommy Barban ở Nice một lá thư nhỏ khiêu khích.

Nhưng những chuyện đó xảy ra trong ngày. Tối chiều tối, bớt căng thẳng, mệt mỏi, can đảm của Nicole yếu bớt. Thiếu phụ e sợ điều mà Dick có thể đang có trong đầu; một lần nữa y nghĩ thấy kế hoạch bên dưới những hành vi thường ngày của Dick và lấy làm hãi sợ. Kế hoạch của Dick thường thực hiện tốt và đơm một vẻ hợp lý bao quát hết mọi mặt, một thứ hợp lý mà Nicole không có. Nicole đã thôi không tự mình suy nghĩ, dành cho Dick nghĩ thay cho mình. Trong những dịp Dick đi vắng, mỗi hành động của Nicole dường như tự động được hướng dẫn bởi những gì mà Dick muốn Nicole làm. Thành ra bây giờ Nicole tự cảm thấy thiếu khả năng đưa ra những ý định của mình chống lại với những ý định của Dick. Nhưng Nicole tự nhủ cần thiết phải làm vậy. Bây giờ Nicole đã biết cách mở cánh cửa tưởng tượng tai hại, cái ngưỡng cửa của thoát ly nhưng chưa phải là thoát ly. Nicole biết rằng từ nay, đối với mình, lỗi lầm to lớn nhất là tự du mình vào ảo tưởng. Đó là một bài học nhọc nhằn và dài lâu phải học, nhưng Nicole đã học. Hoặc tự ta suy luận, hoặc người khác suy luận giùm ta và do đó có quyền uy đối với ta, họ sẽ biến cải và chế ngự tùy theo ý họ những xu hướng tự nhiên của ta, văn minh hóa ta và cũng làm ta thui chột đi.

Hai người ăn bữa tối bình thản với nhau. Dick uống rất nhiều bia và chơi với hai đứa con trong căn phòng tối lúc hoàng hôn. Sau đó Dick chơi mấy khúc điệu của Schubert và mấy điệu jazz Mỹ mới, Nicole cúi đầu trên vai chồng hát theo bằng một giọng *contralto* êm dịu và hơi khàn.

Cám ơn cha tôi,

Cám ơn mẹ tôi,

Cám ơn vì cha mẹ đã gặp nhau.

Dick nói:

“Tôi không thú bài đó.”

Và Dick toan lật qua trang khác, nhưng Nicole la lên:

“Ồ! Mình cứ chơi bản đó đi. Đâu có phải suốt đời tôi sẽ không thể chịu đựng nổi danh từ cha.”

Cám ơn con ngựa đã kéo chiếc xe buggie

chiều hôm đó

Cám ơn cha mẹ vì đã uống vừa vặn hơi nhiều...

Lát sau hai vợ chồng cùng hai đứa con lên ngồi chơi trên mái băng theo kiểu Ả-Rập, ngắm nhìn ngọn pháo bông đốt lên từ hai hội quán đánh bằng hai nơi khác nhau trên bờ biển. Dick rất buồn cảm thấy hai người ngồi trước mặt nhau mà trong tim trống rỗng.

Sáng hôm sau, đi mua bán ở Cannes về, Nicole thấy Dick để lại một phong thư ngắn báo tin cho biết đã lái chiếc xe nhỏ đi tìm mấy ngày cô độc tại vùng Provence thượng. Trong khi Nicole đọc thư, có điện thoại reo.

Tommy Barhan nói từ Monte-Carlo, y đã nhận được thư, và sắp tới. Nicole cảm thấy như nóng bỏng trên môi, sung sướng chờ đón Tommy tới.

Nicole đi tắm, sát đầu trên mình, rồi rắc thêm một lượt phấn trong khi những ngón chân đạp trên tấm khăn lông. Thiếu phụ ngó từng đường nhỏ hai bên hông, tự hỏi không biết bao lâu sẽ qua đi trước khi tòa kiến trúc mảnh mai và xinh đẹp này bắt đầu tàn lụi và suy sụp tới mặt đất. “Sáu năm có lẽ? Nhưng, bây giờ ta vẫn xinh đẹp không thua bất kỳ ai ta quen biết.”

Nicole không nói quá. Điều khác biệt duy nhất giữa Nicole bây giờ và Nicole năm năm về trước, đó là Nicole bây giờ không còn trẻ trung quá nữa. Nhưng Nicole cũng khá tiêu nhiễm cái lối hiện thời thần thánh hóa tuổi trẻ, hằng ngàn gương mặt phụ nữ con nít được phim ảnh đưa ra như là những tiêu biểu duy nhất cho sự khôn ngoan và mãnh lực của thế giới này, cho nên cũng cảm thấy một nỗi ghen tức sâu đậm đối với những người trẻ hơn mình.

Nicole bận lần đầu tiên chiếc áo ban ngày dài tới mắt cá chân có lẽ đã may mặc từ nhiều năm trước, bơm một chút Chanel 16 lên mình. Khi Tommy lái xe tới vào khoảng một giờ trưa, Nicole đã biến con người của mình thành một thửa vườn ngon lành hết sức và cũng được chăm sóc hạng nhất trên đời.

Thật là thích thú, bao nhiêu những chuyện đó, thật là thích thú lại được yêu, được làm bộ giấu giếm một điều bí mật của mình! Nicole đã bị mất hai năm trời kiên cố của một cuộc đời con gái tươi trẻ và xinh đẹp. Bây giờ nhất định phải bù đắp lại mới được!

Nicole đón Tommy như thể y là một trong đám người mê say mình, tiến lên trước y chớ không đi ngang khi bước qua khu vườn để tới bên dưới

chiếc lọng lớn kiểu quán hàng ở chợ. Những người xinh đẹp mười chín tuổi và hai mươi chín tuổi đều mang một đức tin vui tươi nơi mình. Những tuổi kiêu căng đều giống nhau, có thể so sánh hoặc với một cậu khóa sinh không quân, hoặc một người đô vật biểu diễn sau khi thắng trận đấu. Nhưng, trong khi cô gái mười chín nhìn thấy tự tin trong sự được quá nhiều người chú ý, người đàn bà hai mươi chín được nuôi dưỡng bằng thực phẩm tế nhị hơn nhiều. Thèm muốn, thiếu phụ biết tận hưởng món trứng cá như một mảnh lực tiềm tàng. May thay, không trong trường hợp nào thiếu phụ lại dự liệu tới những năm tiếp theo khi mà tầm mắt của mình thường bị nhạt nhòa bởi hoảng hốt, bởi lo sợ sẽ đứng lại và lo sợ phải tiếp tục. Nhưng ở những chặng nghỉ mười chín và hai mươi chín, người phụ nữ tin chắc trong rừng không có chó sói ẩn núp.

Nicole không thèm muốn một mối tình si mê lãng mạn vớ vẩn. Điều mà thiếu phụ mong muốn là một cuộc tình. Thiếu phụ cần một thay đổi. Suy luận bằng ý nghĩ của Dick, thiếu phụ thừa biết đó là đi vào một vụ tầm thường, không xúc cảm, rơi vào một cơn yếu hèn mà ai cũng có thể mắc. Mặt khác, Nicole chê trách Dick, cho rằng Dick có trách nhiệm về hoàn cảnh hiện tại và thẳng thắn nghĩ rằng kinh nghiệm mà y tính làm sẽ có một giá trị trị liệu. Suốt mùa hè, Nicole đã thấy những người ở chung quanh làm đúng những gì mà họ thấy thèm muốn và chẳng hề phải trả một tai vạ chi hết. Hơn nữa, mặc dù quyết định sẽ không bao giờ tự dối mình, Nicole thích cho rằng y đang tìm con đường của y và bất kỳ lúc nào cũng có thể lùi lại được.

Trong bóng mát nhẹ, Tommy ôm lấy Nicole trong vòng tay áo hàng vải trắng và ghì sát vào mình, nhìn sâu trong mắt Nicole. Tommy nói:

“Em đừng cục cựa. Từ lúc này, anh sẽ ngắm em thật nhiều.”

Trong mái tóc của Tommy có chút dầu thơm, một chút mùi xà bông dâng lên từ bộ áo trắng Nicole mím chặt đôi môi. Trong khoảnh khắc hai người chỉ nhìn nhau.

Nicole hỏi:

“Anh có yêu những gì anh ngó thấy không?”

- Em hãy nói tiếng Pháp đi.

- Vâng.”

Nicole nhắc lại câu hỏi bằng tiếng Pháp.

Tommy ghì chặt thiếu phụ hơn nữa.

“Anh yêu hết cả những gì ngó thấy nơi em.”

Tommy do dự.

“Trước kia anh tưởng đã biết rõ gương mặt Rosemary. Nhưng bây giờ anh mới thấy dường như nó còn chứa đựng những điều mà anh chưa hề biết. Từ bao lâu em có đôi mắt gian ác như vậy?”

Nicole lùi xa ra, xúc động, tức giận, và la lên bằng Anh ngữ:

“Có phải để nói với em như vậy mà anh muốn nói tiếng Pháp?”

Giọng nói của Nicole dịu nhẹ như tiếng người *butler* bưng những ly *sherry* ra.

“Có phải để chửi cho em thật chính xác không?”

Thiếu phụ vùng vắng ngồi trên tấm nệm bằng nỉ màu bạc. Thiếu phụ trở lại nói bằng tiếng Pháp:

“Ở đây em không có gương. Nhưng nếu đôi mắt em đã thay đổi, đó là bởi em đã khỏi bệnh. Khỏi bệnh có lẽ em đã trở lại bản chất thật của em. Em cho rằng ông nội em là một người gian ác và em đã gian ác do thừa hưởng. Vậy đó. Như vậy đã đủ thỏa mãn óc luận lý của anh chưa?”

Tommy coi bộ ý thức đôi chút những điều thiếu phụ vừa kể.

“Dick đâu? Y có cùng ăn bữa trưa với chúng ta không?”

Nhận thấy những lời nhận xét của mình không mấy ảnh hưởng đến Tommy, Nicole cười để xí xóa đi. Nicole đáp:

“Dick đi chơi xa. Rosemary Hoyt bỗng xuất hiện cho nên, rất có thể hai người đang đi với nhau, hoặc cô ta đã khiến cho Dick bối rối đến độ muốn đi chơi một mình để mơ tưởng tới cô ta.

- Em thấy không, cả hai vợ chồng em đều có đôi chút rắc rối đấy nhé!

- Ồ, không đâu! Không, em không rắc rối chút nào... Em chỉ là một mớ những người bình thường, nhưng khác nhau.”

Marius bưng ra một trái mơông và một thùng nước đá Nicole chột nhớ lại “đôi mắt gian ác” không nói năng chi hết. Người đàn ông đó đem tới cho ta một trái hạn cứng và y nguyên để ta đập vỡ lấy, chớ không đưa mời ta từng mảnh nhỏ ăn được liền.

Tommy hỏi:

“Tại sao người ta không để yên cho em ở trong tình trạng tự nhiên? Em là con người nhiều kịch tính nhất mà anh được biết.”

Nicole không trả lời.

Tommy cười gằn:

“Bao nhiêu những chuyện dạy dỗ đàn bà!

- Trong xã hội nào cũng có một vài...”

Nicole cảm thấy bóng ma của Dick ở bên mình, đọc cho nói những lời đối đáp theo ý Dick, nhưng Nicole vâng chịu tiếng nói mạnh hơn của tiếng nói của Tommy.

“Anh đã tỏ ra hung bạo với bao nhiêu đàn ông để dạy dỗ họ, nhưng anh không muốn thử với chỉ một nửa số đàn bà, nhất là trong những vụ “chăm sóc tốt lành, thương mến”... Làm vậy có ích lợi gì cho ai, cho em, cho y, hay cho bất kỳ ai không?

Tim của Nicole nhảy nhồm lên, rồi buồn khổ khi nhớ lại những gì mà mình phải mang ơn Dick.

“Em cho rằng em đã...”

Tommy bực mình nói:

- Vì em có nhiều tiền quá. Đó mới đúng là điểm then chốt. Em làm sao cường lại được.”

Nicole suy nghĩ trong khi khay mớ lông được cất đi.

“Theo ý anh thì em phải làm thế nào?”

Lần đầu tiên từ mười năm nay Nicole tự đặt dưới ảnh hưởng của một người khác ngoài chồng. Hết thấy những gì Tommy nói với thiếu phụ trở nên một phần chính của thiếu phụ, mãi mãi.

Hai người uống chai rượu nho trong khi gió nhẹ lay động những lá kim của cây thông và hơi nóng nồng nàn của buổi trưa bắt đầu tạo nên những vệt ướt trên nắp bàn kê ô vuông của bữa ăn trưa. Tommy đứng lên, tới sau lưng Nicole, đưa hai cánh tay ôm dọc theo hai cánh tay Nicole, nắm chặt hai bàn tay Nicole trong tay mình. Má hai người đụng vào nhau, rồi tới hai cặp môi; Nicole thở hỗn hển, nửa vì thèm muốn ham hố, nửa vì kinh ngạc khám phá thấy mãnh lực của ham muốn đó.

“Em có thể cho bà quản gia và lũ trẻ đi chơi chiều nay không?”

- Chúng có giờ học dương cầm. Với lại, em không muốn ở lại đây.

- Thế hôn anh nữa đi...

Lát sau, trên xe chạy đi Nice, Nicole suy nghĩ:

“Thế ra ta có đôi mắt gian ác ư? Càng tốt. Tốt hơn là một kẻ gian ác trong sự hợp lý còn hơn là một người nghiêm cách mà điên.”

Lời đọan quyết của Tommy như hóa giải hết mọi tội lỗi, mọi trách nhiệm cho Nicole, Nicole rùng mình sung sướng khi nghĩ về mình một cách mới lạ hẳn. Những viễn tượng mới mở ra trước mắt thiếu phụ, với những khuôn mặt của nhiều đàn ông mà không với người nào thiếu phụ bắt buộc phải yêu và phải vâng lời. Nicole hít vô một hơi dài, quay về phía Tommy.

“Chúng ta có cần đi xa như vậy không... tới tận khách sạn của anh ở Monte-Carlo?”

Tommy ngừng lại bằng cách thẳng gấp, bánh xe rên xiết. Tommy đáp:

“Không! Nhưng Trời ạ, chưa bao giờ tôi sung sướng như phút này.”

Hai người đã đi qua thành phố Nicole, dọc theo bờ biển xanh và bắt đầu leo lên Moyenne Corniche. Nhưng Tommy bỗng đột ngột lái xe về phía đất liền, vượt qua một mũi đất ngắn, rồi đậu xe trong sân sau một khách sạn nhỏ. Sự thật hiển nhiên khiến cho Nicole phải hoảng sợ trong giây lát. Tại quây, một người Mỹ tranh luận mãi không thôi với người thu ngân về vấn đề hối đoái. Nicole đứng đợi ở bên ngoài, ra vẻ bình thản, nhưng trong tâm cảm thấy khổ sở quá, trong lúc Tommy điền vào những giấy tờ cảnh sát - lý lịch của y thì đúng, còn của Nicole thì sai. Căn phòng dành cho hai người đặc biệt kiểu Địa Trung Hải, gần như khổ hạnh, khá sạch, có vẻ u tối so với ánh sáng chói chang bên ngoài, trên biển. Thú vui bình dị nhất, nơi chốn bình dị nhất. Tommy gọi hai ly *cognac*. Sau khi cánh cửa đã đóng lại sau lưng người bồi, Tommy ngồi trên chiếc ghế duy nhất. Y ngồi đó, nước da thật nâu, nhiều vết sẹo ngang dọc, đẹp trai với đôi mày cong hơi xếch ở hai đầu, tựa như một thứ Puck chiến đấu hay một Satan nghiêm chỉnh.

Sau khi uống hết ly *cognac* hai người đi tới bên nhau, đứng mà ôm nhau. Rồi họ cùng ngồi xuống giường, Tommy bắt đầu hôn hai đầu gối rắn chắc của Nicole. Thiếu phụ vùng vẫy đôi chút, như thể con vật bị chặt đầu, rồi

quên Dick, quên hai con mắt mới của mình, quên cả Tommy nữa, chìm sâu lần lần trong giây phút hiện tại

... Khi Tommy đứng dậy hé mở một cánh cửa chớp và coi xem có chuyện gì ồn ào dưới cửa sổ, Nicole trông thấy thân hình Tommy còn sạm nắng hơn, vững chắc hơn thân hình của Dick, với những trung nhục, những vùng ánh sáng làm nổi bật những bắp thịt cuộn cuộn. Trong giây lát Tommy cũng quên thiếu phụ đi. Đứng vào giây phút da thịt hai người rời xa, thiếu phụ có linh cảm mọi sự sẽ khác với những gì mà y đang chờ đợi. Y cảm thấy nỗi sợ không tên đi trước những xúc động lớn, buồn hay vui, không thể tránh được cũng như tiếng sấm động báo trước cơn bão táp.

Từ trên bao lơn, Tommy thận trọng ngó coi chuyện gì đang xảy ra và nói với Nicole:

“Anh chỉ trông thấy hai người đàn bà trên bao lơn ở tầng dưới. Họ nói chuyện thời tiết, nằm trên ghế xích đu.

- Vậy mà ồn ào như vậy sao?

- Tiếng ồn ào ở dưới nữa. Em nghe này!”

Ồ, ở xa kia, về miền Nam, xứ của bông vải

Những khách sạn vang động tiếng hát ca

Nhưng công việc làm ăn lại yếu kém...

“Họ là người Mỹ.”

Nicole nằm tàng tênh trên giường, ngó lên trần nhà. Phấn ở trên mình thiếu phụ đã ẩm ướt biến thành một lớp sữa trắng. Thiếu phụ thích thú những bờ tường để trống, tiếng vo vo của con ruồi độc nhất ở trên kia. Tommy kéo chiếc ghế lại gần tường, gạt những quần áo ở trên ghế để ngồi lên. Nicole thường thức nhìn đồng hồ chông chất dưới đất nào chiếc áo nhẹ của mình và đôi giày bố lẩn với bộ áo bằng vải trắng của Tommy.

Tommy ngắm tấm thân đẹp, dài và trắng, dính liền với chân tay và cái cằm sạm nắng, y nghiêm nghị nói:

“Trông em mới tinh như một đứa nhỏ mới sanh.”

- Với đôi mắt gian ác.

- Vụ đó để anh sẽ lo.

- Khó lắm, nhất là nó được sản xuất tại Chicago.

- Anh biết hết mọi phương thuốc của nông dân vùng Languedoc.

- Tommy, hãy hôn môi em đi...

Tommy cũng hôn nhưng nói:

- Vụ này hết sức Mỹ. Lần sau cùng, anh ở bên đó, có những cô gái dùng môi xé thịt ta rồi cũng bị xé lại. Thành ra họ đỏ lòm, máu rỉ ra ở chung quanh môi ta từng vết nhỏ... nhưng chỉ có thể thôi.”

Nicole chống cằm trên bàn tay nằm nghiêng một bên, nói:

“Em thích căn phòng này ghê đi!

Tommy ngó chung quanh.

“Mình ơi, có hơi tệ. Anh sung sướng hết sức thấy om không chịu đợi tới khi chúng ta tới Monte-Carlo!

- Tại sao lại tệ? Thật là một căn phòng tuyệt diệu, Tommy ạ. Như trên cái bàn trống không của Cézanne hay của Picasso.

- Anh chẳng biết nữa.”

Tommy không tìm cách để hiểu.

“Chà! Lại có tiếng ồn ào trở lại. Lạy chúa! Họ giết nhau chắc?”

Tommy một lần nữa ra cửa sổ ngó.

“Hình như có hai thủy thủ người Mỹ đánh nhau và một bọn khác bên ngoài khích vào. Họ ở dưới chiếc thiết giáp hạm Mỹ đậu tại bến.”

Tommy quần quanh mình chiếc khăn lông, tiến xa hơn chút nữa ra ngoài bao lơn.

“Họ có hai con bé cùng đi. Anh có nghe nói tới vụ đó. Bọn đàn bà đi theo họ từ bến nọ tới bến kia. Toàn những đàn bà gì đâu! Ai cũng nghĩ với số lương lãnh được họ có thể kiếm những món ăn khá hơn nhiều.

Nicole rất bằng lòng thấy Tommy biết nhiều đàn bà như vậy, thành ra ngôn từ không có ý nghĩa chi hết đối với y. Nicole có thể giữ được y lâu

chùng nào mà con người trong thiếu phụ siêu việt hơn thân xác.

Đập đúng vào yếu huyết!

- Yah... h... h... h...

- Này, không nhớ lời ta nói về cú tay mặt của nó sao?

- Đập đi, Dulsschmit, đập đi, chú mày!

- Yaa -yaa

- Ya... yeh... yah..."

Tommy quay lại.

“Nơi này coi bộ đã hết thú rồi... Em nghĩ sao?”

Nicole đồng ý; nhưng hai người còn cứ quẩn quít lấy nhau một lát trước khi bận quần áo, khi đó căn phòng lại đáng thích thú như bất kỳ căn phòng nào khác. Tommy đang bận quần áo, bỗng la lên:

“Lạy Chúa! Hai người đàn bà ngồi trên ghế xích đu ở bao lơn tầng dưới này, cả hai cùng không động đậy. Hai người nói chuyện với nhau để cố bỏ qua dễ dàng những gì xảy ra! Họ tới ở đây để nghỉ hè theo lối kinh tế yếu kém, vậy mà hết thầy những hải quân Mỹ cộng thêm hết thầy những ả điếm ở khắp Âu châu cũng không thể phá hư được vụ nghỉ ngơi của họ.”

Tommy ghé lại gần Nicole, vòng tay ôm ngang lưng thiếu phụ rồi dùng răng kéo sợi dây nịt vú của thiếu phụ vào đúng chỗ. Vừa lúc đó một tiếng

động lớn xé không khí; “Cr..ack... Boom-m-m-m-m!” Đó là tiếng chiếc thiết giáp hạm gọi nhân viên trở về.

Khi đó dưới cửa sổ thật đúng là một cõi âm ty. Vì chiến hạm nhô neo chưa biết đi đâu. Bồi nhà hàng tất tả chạy theo đưa bông tính tiền, đòi tiền có vẻ giận dữ. Có tiếng chửi rủa, tiếng từ chối, tiếng phản kháng vì bông tính quá cao hay đổi tiền quá hạn. Những người đi phép được đưaa về tàu bằng thuyền máy nhỏ; tiếng của nhân viên cảnh sát hải quân chế ngự những tiếng ồn ào bằng những mệnh lệnh ngắn. Có những tiếng la, tiếng khóc, tiếng gào thét, tiếng hẹn hò khi chiếc thuyền máy đầu tiên rời bến, trong khi bọn đàn bà chen chúc trên bến, ồn ào, đưa tay vẫy chào biệt.

Tommy trông thấy một ả điếm chạy ra bao lơn, cầm chiếc khăn lông vẫy vẫy. Trước khi Tommy kịp ngó coi hai phụ nữ người Anh sau cùng có phải nhường chỗ hay không thì có tiếng gõ cửa. Bên ngoài tiếng đàn bà hét hải yêu cầu mở cửa. Hai ả điếm còn trẻ, gày gò, hoang dã, đứng ở trước cửa. Một ả nức nở khóc muốn nghẹt thở. Một ả nài nỉ bằng thứ tiếng Mỹ bập bẹ:

“Cho chúng tôi ra bao lơn! Ồ, cho chúng tôi vô để từ biệt *boyfriend*... Làm ơn... Những phòng khác đều khóa cửa.

Tommy đáp:

- Rất vui lòng.”

Hai ả nhảy bổ ra bao lơn, tiếng the thé của họ bao trùm bên trên đám đông:

“Charlie, Charlie... Ngó lên đây, trên cao!

- Đánh điện thư lưu trí ở Nice.

- Charlie nó không thấy tao mà ới...”

Một trong hai ả vén váy lên, chiếc quần lót màu hồng, xé ra thành lá cờ, rồi trương lên, vừa vẫy vừa la.

Khi Tommy và Nicole rời khỏi căn phòng, lá cờ kỳ quái vẫn còn phất phơ trên nền trời xanh, nhắc lại màu sắc êm dịu những kỷ niệm xác thịt, trong khi ở đằng đuôi chiếc chiến hạm lá cờ ngôi sao cũng tung bay, như đổi lại.

Hai người ăn bữa tối tại sòng bạc mới mở trên bãi biển Monte-Carlo. Mãi lâu sau tới bờ lộ tại Bealieu trong một thứ hang động không có mái hóp thành bởi một cái vụng có những mô đá màu lợt bao quanh một chiếc ly lớn đầy những ánh bạc, đối diện với Monaco. Nicole rất sung sướng được Tommy đưa tới đó, để được ngắm một khung cảnh mới lạ hẳn khi gió thổi trên mặt nước tại mé đông của vùng duyên hải: một điều mới lạ nữa là cả hai người thấy mới lạ đối với nhau. Nicole tưởng tượng đang nằm ngang trên yên ngựa còn Tommy là người chiếm đoạt mới bắt được mình từ Damas và sắp đưa về mãi tận những cánh đồng ruộng Mông Cổ.

Từng khoảng khắc một, hết thấy những gì mà Dick đã dạy cho Nicole tách rời khỏi thiếu phụ, và Nicole trở nên ngày một giống hơn con người nguyên thủy của mình, nguyên hình của sự vâng chịu tối tăm dưới lưỡi kiếm cai trị thế giới. Hoàn toàn bị trói buộc trong những sợi dây tình ái, dưới ánh trăng, Nicole đón nhận và quý yêu sự chế ngự của người tình.

Hai người cùng thức tỉnh một lượt và nhận thấy trăng đã lặn và trời bắt đầu lạnh. Nicole nhồm dậy, hỏi mấy giờ, Tommy ước lượng vào khoảng ba giờ sáng.

- Nếu vậy em phải về nhà.

- Anh cứ tưởng chúng ta sẽ đi Monte-Carlo ngủ.

- Không. Ở nhà có bà quản gia với lũ nhỏ. Em cần về nhà trước khi mặt trời mọc.

- Tùy ý em.”

Hai người nhào xuống nước một giây nữa, Tommy thấy Nicole ngoi lên rét run, liền lấy tấm khăn lông chà sát vào người cho thiếu phụ. Khi đã ngồi trên xe, tóc hai người còn ướt, da hai người mát rượi, bên dưới da máu chạy hừng hực, cả hai cùng thấy ngán lên đường về nhà. Trời đêm thật trong sáng, khi Tommy cúi xuống hôn Nicole tưởng như người bạn tình tan ra thành nước, chìm lẫn trong màu trắng của hàm răng Nicole, đôi má Nicole trong màu trắng của trong nỗi niềm dịu mát của bàn tay Nicole vuốt ve khuôn mặt đàn ông. Còn quen với tính cách của Dick, Nicole chờ đợi một lời nào nói ra. Yên ổn, sung sướng, Nicole thả mình xuống nệm xe và thiu ngủ cho tới khi tiếng nổ của động cơ thay đổi báo hiệu cho biết xe đang leo dốc lên biệt thự Diana. Tới cổng rào, Nicole hôn từ biệt Tommy một cách khá máy móc. Tiếng chân của chính mình bước trên lối đi Nicole cũng thấy như đã thay đổi. Những tiếng rì rào ban đêm trong vườn bây giờ đã là chuyện quá khứ, nhưng dù sao, Nicole cũng thấy sung sướng đã trở về tới nhà. Ngày hôm đó diễn tiến theo một nhịp điên cuồng, mặc dù Nicole cảm thấy thỏa mãn nhưng vẫn chưa quen với bấy nhiêu mỗi một.

Chiều ngày hôm sau, vào lúc bốn giờ, một chiếc taxi đưa Dick từ ga về nhà. Đột nhiên bị đẩy ra khỏi sự yên bình sẵn có, Nicole đang đứng nơi ngoài hiên vội chạy ra đón. Thiếu phụ hôn hên cố gắng để giữ cho thật bình tĩnh... Nicole hỏi:

- Xe của mình đâu rồi?

- Tôi để lại ở Arles. Tôi không còn muốn lái xe nữa.

- Cứ theo trong thư, em cứ tưởng mình sẽ vắng nhà trong nhiều ngày nữa.

- Dọc đường tôi gặp gió *mistral* với mưa nữa.

- Thế mình có vui chơi không?

- Vui đúng như thế người ta thấy vui khi trốn chạy một cái gì. Tôi đưa Rosemary tới Avignon, đưa cô ta lên xe lửa tại đó.”

Hai người cùng bước đi trên khu ngoại hiên, rồi Dick bỏ vali xuống đó.

“Tôi không muốn nói rõ trong thư, vì tôi sợ rằng mình đâm ra nghĩ ngợi đủ thứ.

Nicole bây giờ đã tự tin hơn nhiều.

- Mình làm vậy lịch sự với em lắm.

- Tôi muốn tìm hiểu coi cô ta có gì để cho đi không, phương cách duy nhất là tìm gặp cô ta một mình.

- Thế cô ta có... cái gì để cho đi không?

- Rosemary vẫn còn là cô gái đang tuổi lớn. Như vậy còn hơn. Còn mình, ngày hôm qua mình đã làm được những gì?”

Nicole cảm thấy những bắp thịt trên mặt hơi run run.

- “Đêm hôm qua em đi nhảy với Tommy Barban. Tụi này đi tới...”

Dick ngăn Nicole lại, nét mặt nhíu lại.

- Em đừng kể lại cho anh nghe nữa; đối với anh không quan hệ, những gì em làm hay những gì em không làm; anh không tính được nghe kể đủ chi tiết.

- Cũng chẳng có gì để mình cần biết.

- *All right, all right.*”

Rồi, như thể Dick đi vắng cả tuần, hỏi:

“Trẻ con ra sao?”

Trong nhà có tiếng điện thoại reo. Dick vội quay lại, nói:

- Nếu có ai hỏi tôi em bảo tôi đi vắng. Tôi có việc phải làm trong xưởng.

Nicole đợi cho Dick đi khuất sau cái giếng, rồi bước vô nhà nhắc máy lên.

- Nicole hả? Em có khỏe không?

- Dick vừa về tới.

Tommy thốt ra một tiếng gầm gừ, đề nghị:

- Em đi Cannes kiếm anh. Anh có chuyện muốn nói với em.

- Không thể được.

- Em hãy nói rằng em yêu anh đi?

Không nói, Nicole gật đầu. Tommy lập lại:

- Em hãy nói rằng em yêu anh đi?

- Đã đành, nhưng lúc này không có cách gì hết.

Tommy ra vẻ sốt ruột nhắc lại:

- Được chứ, được chứ! Dick phải nhận thấy rằng đã hết giữa hai người. Rõ ràng là y đã đành chịu bỏ cuộc. Y còn trông đợi gì nơi em nữa đâu?

- Em không biết nữa, em cần phải...

Nicole ngừng lại, trước định nói:

- Hỏi ý kiến Dick đã.

Nhưng Nicole nói thay bằng:

- Để em sẽ viết cho anh, mai sẽ điện thoại cho anh.

Nicole vẫn vợ qua lại trong nhà, mẫn ý, yên nghỉ trên sự thành công. Bây giờ Nicole không còn là người thợ săn thú đã được vây sẵn. Ngày hôm qua hiện ra trong trí với vô vàn chi tiết - những chi tiết bao trùm hết những khoảng khắc tương tự vào thời mà mối tình của Nicole đối với Dick còn mới và nguyên vẹn. Nicole bắt đầu hạ thấp mối tình đó, đến độ thấy như đầy rẫy những trò tình cảm thông thường. Với trí nhớ tùy thời của đàn bà, Nicole nhớ lại sơ qua những gì đã cảm thấy khi Dick và mình gần nhau tại những nơi kín đáo, ở khắp nơi trên thế giới, trong tháng trước khi làm đám cưới. Vì vậy mà Nicole đã có thể nói dối Tommy đêm hôm trước, thề rằng chưa hề bắt đầu đã hoàn toàn, trọn vẹn, tuyệt đối như vậy...

... Rồi đến niềm hối hận vì giây phút phản bội đó đã gạt bỏ đi hay hạ thấp xuống một cách ngang nhiên cả mười năm trong đời khiến Nicole lần tới chỗ thâm cung của Dick. Bước tới không một tiếng động, Nicole trông thấy Dick ở sau căn nhà nhỏ, ngồi trên chiếc ghế bố kê bên bức tường ngó xuống vực; trong khoảnh khắc Nicole đứng đó lặng lẽ ngó Dick. Dick đang suy nghĩ, thu mình trong một thế giới của riêng mình, cứ dõi theo những động tác nhỏ trên gương mặt, cặp chân mày nhướng lên hay hạ xuống, đôi mắt nheo lại hay mở to, cặp môi mím chặt, những cử động nhỏ ở hai bàn tay, Nicole nhận thấy Dick đang tiến tới từ giai đoạn nọ tới giai đoạn kia của đoạn chuyện đời tiếp diễn, chuyện đời của riêng Dick chớ không phải của Nicole. Một lần Dick nắm chặt hai bàn tay và cúi mình về phía trước, một lần Nicole trông thấy trên nét mặt Dick một vẻ thống khổ và thất vọng;

khi đã qua đi trong con mắt Dick vẫn còn lại một cái gì. Lần đầu tiên trong đời, hay cũng gần như vậy, Nicole cảm thấy thương hại Dick. Thật hết sức khó khăn và nhọc nhằn cho những người đã mắc phải một chứng bệnh thần kinh, khi phải thương hại một người lành mạnh. Tuy rằng Nicole thường nhìn nhận dữ kiện chính Dick đã kéo mình trở lại với cuộc đời trên thế gian này, bao giờ Nicole vẫn coi Dick như một nguồn năng lực vô tận, và không khi nào có thể biết mỏi mệt. Lập tức Nicole quên ngay nỗi mê loạn vừa qua, Nicole cũng quên phứt đi bao nhiêu đau khổ mà mình đã gây ra cho Dick. Bây giờ Dick không hướng dẫn Nicole nữa -Dick có biết như vậy không? Dick có ngang nhiên muốn vậy không? -nhưng đó là một sự việc. Nicole cảm thấy buồn cho Dick không khác nào đã cảm thấy buồn cho Abe North và cái số mệnh tồi tệ của Abe, cũng giống như buồn cho những trẻ nhỏ vô tội hay những người quá già lão.

Nicole tiến tới, vòng hai tay trên vai Dick, hai mái đầu đụng nhau và Nicole nói:

- Dick, mình chẳng nên buồn...

Dick ngó vợ hỏi bằng con mắt lạnh lùng, nói:

- Đừng đụng vào tôi.

Mắc cỡ, Nicole lùi lại mấy bước.

Dick lơ đãng nói:

- Mình tha lỗi cho tôi. Tôi đang suy nghĩ tới chuyện tôi nghĩ thế nào về mình.

- Tại sao không đưa thêm vụ xếp loại mới đó vào trong sách của mình?

- Tôi có nghĩ tới. Xa hơn những trường hợp tâm bệnh và bệnh thần kinh...

- Em tới đây không phải có ý muốn làm cho mình khó chịu.

- Nicole, nếu vậy *tại sao* mình tới đây? Từ nay tôi không còn cách nào giúp mình được nữa; tôi đang tìm cách tự cứu lấy tôi.

- Cứu cho khỏi lấy em?

- Nghề nghiệp của tôi thường bắt tôi phải tiếp xúc với những con người đáng nghi ngại.”

Nghe câu sỉ nhục đó Nicole khóc.

- Anh là một đồ hèn. Anh đã làm hỏng đời anh, bây giờ anh lại muốn đổ tội cho tôi!

Thấy Dick không trả lời, Nicole bắt đầu chịu hấp lực xưa cũ của trí thông minh, đôi khi thi hành không chút uy tín nào nhưng bao giờ cũng nhờ những nền tảng sự thật chông chất mà Nicole không thể bẻ gãy hay làm cho rạn nứt của Dick. Một lần nữa Nicole vùng vẫy, chống cự lại Dick với đôi mắt đẹp, với vẻ ngạo nghễ của con chó đang chiến đấu và muốn đề lên địch thủ, bằng cách chuyển vận con người của mình sang một con người khác, với bao nhiêu ấn ức tích lũy từ lâu năm. Nicole chiến đấu, được hậu thuẫn bởi của cải đang có, bởi niềm tin rằng người chị không ưa Dick và đứng về phía mình, cũng nghĩ cả tới những kẻ thù mới mà Dick đang gây ra bởi tâm trạng chua chát, tin tưởng nơi mình vốn sẵn từ xưa lắm mưu chước chống lại với những chứng tật ưa ăn nhậu của Dick, tin tưởng ở sức khỏe và sắc đẹp của mình đối lại với sự tàn tạ cơ thể của Dick, tin tưởng nơi sự bất chấp

của mình đối lại với bản chất đạo đức của Dick... Ở trong cuộc chiến nội tâm đó, Nicole dùng ngay những nhược điểm của mình, chiến đấu gan dạ, hăng hái, với những tàn tích của những tội lỗi đã qua, những xúc phạm, những lỗi lầm. Bỗng nhiên, trong khoảnh khắc chừng hai phút, Nicole toàn thắng, biện minh với chính mình không dối trá, không ngụy trang, cắt đứt mối ràng buộc giữa hai người, vĩnh viễn.

Rồi, hai chân muốn khụy xuống, lặng lẽ khóc, Nicole lê bước về nhà, với ý nghĩ những người trong nhà bây giờ là của mình.

Dick đợi cho Nicole đi khuất. Rồi Dick gục đầu trên lan can. Trường hợp của bệnh nhân đó đã giải quyết. Bác sĩ Diver được tự do.

Đêm đó vào khoảng hai giờ, điện thoại đánh thức Nicole dậy. Nicole nghe thấy Dick trả lời ở phòng bên, nơi có kê cái giường mà hai người mệnh danh là giường “không nghỉ.”

“Vâng, vâng, nhưng tôi nói chuyện với ai đó?... Vâng.”

Giọng nói của Dick tỏ lộ ngạc nhiên.

“Nhưng tôi có thể nói chuyện với một trong hai bà đó không, thưa ông sĩ quan? Đó là hai bà mệnh phụ cao cấp lắm, ông biết không, những bà có liên hệ với những cấp cao, họ có thể gây nên những khó khăn về chính trị lôi thôi lắm... Đó là một sự thật. Tôi có thể đoán chắc với ông như vậy... Tốt lắm. Ông sẽ thấy rõ.”

Dick trở dậy, rồi suy luận về mọi khía cạnh của hoàn cảnh, Dick nhận thấy chắc chắn có thể thu xếp mọi việc. Tính nhả nhận dễ thương cố hữu, cái duyên bao giờ cũng thẳng đã trở lại với Dick, cùng la lên: “Hãy sử dụng chúng tôi đi.” Dick sẽ tìm cách thu xếp vụ này, mà Dick không ngờ nổi - bởi vì từ lâu nơi Dick đã thành một thói quen, một nhu cầu được yêu quý; có lẽ từ khi Dick đã hiểu rằng mình là người hy vọng cuối cùng của một phe đang đi tới chỗ tàn lụi. Trong một trường hợp hầu như tương tự, khi Dick còn ở bệnh viện của Dohmler bên hồ Zurich, y đã ý hội được uy lực của mình, đã lựa chọn, chọn Ophelia, chọn và uống thứ thuốc độc ngọt ngào. Ao ước trên hết mọi thứ là trở nên một người tốt và hết lòng, Dick đã ao ước hơn cả là được quý yêu. Và Dick đã được như vậy; sẽ còn được như vậy nữa, Dick cảm thấy thế khi đặt ống nghe xuống.

Có một đoạn im lặng dài. Rồi Nicole hỏi:

“Ai đó? Có chuyện gì vậy?”

Dick đã bắt đầu bận quần áo ngay sau khi gác máy xuống.

“Đó là ty cảnh sát ở Antibes. Họ giữ Mary North và mẹ Sibly-Biers, mình biết không? Chuyện khá lồi thối. Nhân viên Cảnh sát không chịu cho tôi biết chi tiết rõ hơn: họ nhắc đi nhắc lại: “Không có ai chết, không có chuyện xe hơi...” nhưng họ cho biết là có một chuyện hoàn toàn khác.

- Tại sao người ta lại kêu mình? Tại sao lại *mình* trong số bao nhiêu người khác? Tôi thấy nó khác thường quá.

- Cần phải cứu cho họ ra bằng cách đóng tiền thế chân để giữ thế diện, chỉ người có nhà đất ở quận Alpes-Martimes mới được phép đứng ra đóng thế chân mà thôi.

- Hai mẹ đó cũng liều thật!

- Tôi không giận họ. Dù sao tôi sẽ qua khách sạn kêu Gausse cùng đi.”

Sau khi Dick đi rồi Nicole tỉnh thức mãi, tự hỏi không hiểu hai bà đó có thể mắc tội gì. Rồi Nicole ngủ lại. Và khoảng ba giờ, khi Dick trở về, Nicole giật mình, ngồi dậy, đã tỉnh hẳn và hỏi: “Sao?” như nói chuyện với một nhân vật nào trong mộng.

Dick đáp:

“Thật là một chuyện lạ lùng.”

Dick ngồi ở chân giường Nicole, kể cho Nicole nghe đã kéo Gausse ra khỏi giấc ngủ mê man đúng kiểu xứ Alsace như thế nào, bảo y thu lượm hết bao nhiêu tiền đang có trong ngăn kéo thu ngân và đưa y cùng tới bót Cảnh sát.

Gausse càu nhàu:

“Tôi không muốn làm một cái gì cho con mẹ người Anh đó hết.”

Mary North và Lady Caroline, cải trang thành thủy binh Pháp, ngồi đợi trên chiếc ghế dài, bên ngoài hai phòng giam tồi tàn. Người thứ hai có vẻ mặt một người phụ nữ Anh lương thiện đang chờ chỉ trong chốc lát hạm đội Anh tại Địa Trung Hải sẽ tới cứu giúp. Mary Minghetti thì sụp hẳn và tỏ lộ hoảng hốt tột độ. Mary hầu như húc vào bụng Dick, coi đó là điểm hợp tác mật thiết nhất, van nài Dick hãy làm một cái gì trong khi đó ông trưởng đồn cảnh sát giải thích đầu đuôi nội vụ cho Gausse nghe, ông này kinh tởm nghe từng chữ, phân vân giữa biểu tỏ khen ngợi tài kể chuyện của ông Cảnh sát hay tỏ lộ rằng câu chuyện chẳng làm cho xúc động hơn đối với một chú bồi được huấn luyện đến thuần thục nhất.

Lady Caroline về mặt khi thị, nói:

“Đây chỉ là một trò đùa. Chúng tôi giả đò là thủy binh nghỉ phép và lượm được hai con bé ngu ngốc. Họ nổi giận, gây chuyện ngu dại trong một khách điếm!”

Dick nghiêm nghị gật đầu chăm chú ngó sàn gạch lát, như linh mục trong tòa giải tội. Dick bị vò xé giữa ý muốn phá lên cười và một ý muốn khác, ý muốn hạ lệnh quất năm chục roi và năm mươi ngày ăn bánh mì không với nước lã cho hai mục phạm tội. Thái độ không chút hối hận của Lady Caroline, chỉ biết tức giận vì sự ngu ngốc của hai cô gái miền Provence và

vì cơ quan Cảnh sát, làm cho Dick ngỡ ngàng. Tuy rằng từ lâu Dick đã đi đến kết luận cho thấy một vài giai tầng xã hội người Anh sống bằng một thứ tính chất cô đọng của những gì phản xã hội tình trạng nếu đem so sánh sẽ hạ những vụ ồ ạt và hội hè New York xuống hàng những cơn đau bụng của đứa trẻ quá tham nhồi nhét cà-rem..

Mary nài nỉ:

“Phải tuyệt đối lo sao cho tôi ra khỏi đây trước khi đến tai Hosain Dick, anh vẫn có tài thu xếp mọi chuyện... bao giờ anh cũng biết lo những vụ đó. Anh nói giùm lại với họ là chúng tôi sẽ lập tức trở về nhà liền... Anh nói giùm là chúng tôi bao nhiêu cũng trả...”

Lady Caroline khinh khỉnh nói:

- Không đâu! Một *shilling* tôi cũng không trả. Tôi dám đoan chắc với ông rằng chẳng bao lâu nữa tôi sẽ thấy ông lãnh sự Anh ở Cannes nghĩ sao về vụ này.

Mary năn nỉ mãi:

- Không, không. Ngay đêm nay làm sao lo cho tôi ra...

Dick nói:

- Để tôi thử coi có thể lo được như thế nào.

Lát sau Dick nói thêm:

“Chắc chắn một số tiền phải qua tay người khác...”

Rồi, ngó hai người đàn bà như thế họ là những nạn nhân vô tội, trong khi tin chắc điều ngược lại, Dick lắc đầu:

“Dù sao, trong số những chuyện điên rồ có thể tưởng tượng được ra thì chuyện này...”

Lady Caroline mỉm cười:

“Có phải ông là một chuyên viên về bệnh thác loạn thần kinh không? Ông thừa khả năng để giúp chúng tôi. Còn Gausse thì *phải* lo vụ này...”

Khi đó Dick cùng với Gausse đi chỗ khác và hỏi Gausse về những gì cảnh sát mới nói cho biết. Vụ này nghiêm trọng hơn từ nãy vẫn tưởng, một trong hai cô gái mà hai người kia kéo đi được là con một gia đình khá giả. Gia đình tức giận lắm, hay làm ra bộ thế. Cần phải thu xếp để trấn an những người đó. Còn con bé kia, một thứ điểm ở bến tàu, chắc chắn dễ thu xếp hơn. Theo luật Pháp, hai bị can, nếu bị chứng minh là có tội, có thể bị tù hoặc ít nhất cũng bị trục xuất khỏi lãnh thổ Pháp. Để gia tăng thêm khó khăn, có một sự khác biệt về nhân nhượng mà người công dân Pháp được hưởng khi có mặt một nhóm người ngoại quốc giàu có và những người phải chịu hậu quả là nạn vật giá leo thang. Gausse tóm tắt tình hình và giao nhiệm vụ trở lại cho Dick. Dick vô thương lượng với ông Trưởng đồn. Dick nói:

“Chắc ông Trưởng đồn cũng thừa biết rằng chính phủ Pháp khuyến khích hết sức phong trào du lịch của người Mỹ, vì ở Paris mùa hè vừa qua có lệnh chỉ bắt một người Mỹ khi nào có phạm tội nặng.

- Nhưng lạy Chúa, vụ này hệ trọng lắm!

- Chắc ông có giữ thẻ căn cước của hai người đó?

- Họ chẳng có căn cước chi hết. Trên người họ chỉ có hai trăm quan và mấy chiếc nhẫn. Không có đến mấy sợi dây giày để treo cổ nữa.”

Yên tâm vì không ai trông thấy tấm căn cước nào, Dick nói tiếp:

“Bà Bá tước người Ý vẫn giữ quốc tịch Mỹ. Bà ta là cháu của... (Dick tuôn ra một tràng những lời nói dối, chậm rãi và ra vẻ quan trọng lắm)... cháu gái của John D. Rockefeller Mellon. Chắc ông có nghe nói tới tên ông đó?”

- Đã đành, có nghe chứ!

- Mặt khác, bà ta là cháu kêu bằng chú của Henry Ford -do đó họ có liên lạc chặt chẽ với những Renault, những Citroen...”

Dick nghĩ ra bấy nhiêu cũng đủ. Dù sao, giọng nói chân thành của y cũng đã ảnh hưởng tới ông Trưởng đồn, cho nên Dick chêm vô:

“Bắt bà ta cũng như bắt một vì nào trong hoàng gia nước Anh. Một vụ như vậy có thể đưa tới... tới một cuộc chiến tranh!

- Còn mục người Anh?

- Tôi sắp nói tới. Bà ta là vị hôn thê của em trai Hoàng tử xứ Wales... của Công tước Buckingham.

- Lấy được người vợ như vậy sướng nhỉ!

- Ông Trưởng đồn ạ, chúng tôi sẵn sàng chịu những phí tổn - Dick linh tính rất mau - một ngàn quan cho mỗi cô gái và thêm một ngàn nữa cho cha của cô bé con nhà tử tế. Ngoài ra hai ngàn quan để nhờ ông chia cho mọi người... (Dick nhún vai) cho những nhân viên đã lo đi bắt, cho người chủ khách điếm, vân vân. Tôi sẽ đưa nộp ông số năm ngàn quan đó và yêu cầu ông thu xếp cho xong tức khắc. Như vậy ông trưởng đồn có thể phóng thích có bảo đảm hai bà đó với tội “làm rối loạn trật tự công cộng” hay một chuyện gì đó. Số tiền phạt bao nhiêu sáng mai sẽ có người đưa tới nộp liền.

Trước khi ông Cò Cảnh sát trả lời, Dick đã trông thấy trên nét mặt ông ta việc đã thu xếp xong. Người kia hơi do dự nói:

“Tôi chưa ghi chi tiết trong sổ vì hai bà đó không có căn cước. Để tôi thử coi... Ông đưa tiền đây.”

Một giờ sau, Dick và ông Gausse bỏ hai mụ đàn bà ở trước khách sạn Majestic, tại đó tài xế của Lady Caroline đang ngủ khò trong chiếc xe *landaulet*.

Dick nói:

“Hai bà nhớ kỹ: mỗi bà thiếu nợ ông Gausse một trăm đôla.

Mary đáp:

- *All right*. Mai tôi sẽ đưa chi phiếu lại, số tiền có thể sẽ to hơn thế.

- Còn tôi thì không đâu nhé!”

Kinh ngạc, mọi người quay lại phía Lady Caroline bây giờ đã trở lại bình tĩnh, căng căng ra vẻ ta đây có lý. Mụ tuyên bố:

“Vụ này hoàn toàn là một vụ nhục mạ. Tôi đâu có cho phép ông đưa một trăm đôla cho mấy người đó.”

Lão già Gausse đang đứng bên chiếc xe hơi. Hai mắt tóe lửa.

“Có phải bà không chịu trả tiền tôi không?”

Dick vội đứng ra nói giúp:

- Không đâu, nhất định bà ấy sẽ phải trả chứ.”

Bỗng nhiên, bao nhiêu những nỗi nhục và những oan ức mà Gausse đã phải nuốt vào bụng xưa kia, khi ông ta còn làm lao công tại Luân Đôn, vụt hiện trở lại trong đầu, làm cho cơn điên bốc lửa; ông ta tới gần Lady Caroline, dưới ánh trăng. Sau một tràng những hình dung từ rất ác ông ta ném ra và bà người Anh lạnh lùng cười gằn ngoảnh mặt đi, nhanh như cắt ông Gausse tung bàn chân vào chỗ nổi tiếng nhất của bà kia. Lady Caroline bất ngờ, té nằm thẳng cẳng bệt dưới đất trong bộ áo thủy binh, hai cánh tay dang thẳng trên mặt hè.

Tiếng nói của Dick chế ngự những lời cãi cọ:

“Mary, lo cho bà ấy im miệng, trấn an bà ấy, nếu không thì cả hai bà sẽ mau mau bị cùm chân không trễ hơn mười phút nữa đâu.”

Khi trở về khách sạn của mình, lão Gausse không nói một lời cho tới khi đi quá sòng bạc ở Juan-les-Pins còn đang oang oang tiếng nhạc *jazz*. Rồi ông ta thở dài:

“Chưa bao giờ tôi trông thấy thứ đàn bà như hai mụ đó! Tôi đã từng biết những thứ đàn bà phiêu lưu tiếng tăm gấp mấy trên thế giới như bắt đầu tôi cũng thấy phải kinh phục họ rất nhiều, nhưng đàn bà như hai mụ kia, thật tình tôi chưa hề gặp!”

Dick và Nicole có thói quen cùng tới tiệm hớt tóc để hai người ngồi ở hai phòng kế cận, một người cắt tóc và một người gội đầu. Nicole có thể nghe thấy tiếng kéo lách cách ở phía Dick, rồi tiếng tiền thối lại, những tiếng “này”, những tiếng “cám ơn” và những tiếng “xin lỗi”. Hôm sau ngày Dick trở về, hai người tới đó để được “cắt ngắn bớt” và gội đầu, trong luồng gió thơm của những chiếc quạt máy.

Đối diện với khách sạn Carlton, mà cửa sổ bao giờ cũng khăng khăng đóng kín trước ánh nắng mùa hè, giống như những cửa hầm rượu, một chiếc xe hơi vượt qua họ. Tommy Barban ngồi trên xe. Nicole bối rối, khi đi ngang nhận thấy vẻ mặt khép kín và suy nghĩ của Tommy, nhưng một giây sau khi trông thấy vẻ mặt đó của thiếu phụ bỗng trở nên lạnh lợi, thay đổi hẳn. Nicole ao ước được đi tới nơi Tommy đang tới. Một giờ tại tiệm hớt tóc Nicole thấy là một khoảnh khắc phí hoài, không hương vị mà đời mình thường được cấu thành, đúng là một nhà tù nhỏ. Cô thợ uốn tóc, hơi nhể nhại đôi chút son môi và nước *Cologne*, bận bộ đồng phục trắng, nhắc lại cho Nicole nhớ tới những cô điều dưỡng và y tá. Ở phòng bên Dick ngủ gà dưới một thứ áo tạp-dề, mặt thoa đầy những bọt xà-bông. Tấm gương lớn trước mặt Nicole phản chiếu lối đi giữa khu các ông và khu các bà. Nicole sửng sốt khi trông thấy Tommy vội vã đi vô phía các ông. Thiếu phụ linh cảm, với một niềm vui đột ngột, rằng sắp có một vụ nói trắng hết với nhau. Nicole nghe thấy từng đoạn mào đầu:

“Hello, tôi muốn gặp anh.

- ... chuyện quan trọng?

- ... quan trọng.

- ...hoàn toàn đồng ý.”

Một phút sau, Dick bước qua phòng của Nicole, gương mặt vội vàng chùi sạch có vẻ bất mãn hết sức.

“Bạn của mình đang trong cơn không thể tưởng tượng. Y muốn nói chuyện với cả hai chúng ta một lượt. Do đó tôi muốn cho mọi chuyện sáng tỏ. Mình hãy cùng đi với tôi.

- Nhưng... tóc em... mới cắt được có một nửa.

- Cần gì, mình hãy đi ngay bây giờ.”

Bực mình, Nicole bảo cô thợ hãy tháo khăn quàng cổ. Rồi thiếu phụ theo Dick ra khỏi khách sạn, cảm thấy mình xấu, đầu tóc bù xù. Ra tới ngoài Tommy cúi xuống hôn tay thiếu phụ.

Dick nói:

“Chúng ta tới quán cà phê Đồng Minh.

Tommy nhận lời:

- Bất kỳ đâu miễn là chúng ta được yên.”

Khi ba người đã ngồi dưới vòm lá dầy đặc, Dick hỏi:

- Nicole, mình muốn dùng gì?

- Một chanh vắt.

Tommy nói:

- Tôi một đờmi.

- Còn tôi, *black and white*, với *siphon*.

- Thưa đã hết *blackenvite*... Chúng tôi chỉ còn *Johnny Walker*.

- Cũng được.

Tommy bỗng nói:

- Vợ anh không yêu anh nữa. Cô ấy yêu tôi.

Hai người đàn ông nhìn nhau với một vẻ kỳ lạ, như thể tê liệt. Có rất ít thông cảm giữa hai người trong hoàn cảnh này, vì những liên hệ của họ gián tiếp và chỉ có trong cái phần mà mỗi người có đối với người đàn bà, thành ra những xúc động của họ đều chạy qua người đàn bà như qua một mối dây điện thoại nối không khéo.

Dick nói:

“Khoan một chút đã. Đưa tôi ly *gin* và chai *siphon*.”

- Thưa vâng.

- *All right*, hãy tiếp tục đi.

- Tôi thấy thật rõ ràng cuộc hôn nhân của anh với Nicole đã hết thời, đã là của quá khứ. Nicole đã hết. Từ năm nay tôi chờ đợi ngày sẽ hết như vậy.

- Nicole nghĩ sao?

Cả hai cùng ngó thiếu phụ.

“Dick ạ, gần đây tôi bắt đầu thấy hiểu biết Tommy nhiều hơn.”

Dick gật đầu. Nicole tiếp:

“Mình không còn cần tôi nữa. Giữa hai chúng ta chỉ còn có thói quen. Mọi sự đã không bao giờ trở lại như cũ từ ngày có Rosemary đi qua.”

Tommy không thích vấn đề được nhìn dưới cạnh khía đó, vội can thiệp.

“Anh không hiểu Nicole. Bao giờ anh cũng vẫn coi Nicole như một bệnh nhân, chỉ bởi trước kia Nicole đã là bệnh nhân.”

Mấy người bỗng bị một người Mỹ bề ngoài thăm hại tới ngăn cản, cố năn nỉ bán những số *Herald* và *Times* vừa mới từ New York gửi tới. Y tuyên bố:

“Các bạn có được nói đến hết thầy trong này. Các bạn tới đây đã lâu chưa?”

Tommy bực mình la lên:

- Thôi mà, chú mày đi chỗ khác!”

Rồi Tommy quay lại nói với Dick.

- Không một người đàn bà nào có thể chấp nhận một đời sống như...

Người Mỹ kia lại nói:

- Các bạn, các bạn tưởng tôi mất thì giờ chắc... có rất nhiều người khác không đồng ý như vậy...”

Y lôi một mảnh báo cũ cắt ra từ trong ví. Dick nhận thấy bức hoạt họa trên đó có vẽ hằng triệu người Mỹ đổ xuống Âu châu bằng tàu thủy, với những túi vàng nặng.

“Các bạn tưởng tôi không có một phần trong đó sao? Ngược lại hẳn. Tôi tới Nice để coi chặng đua xe máy vòng quanh nước Pháp.”

Khi Tommy xua người đó đi chỗ khác chơi bằng một câu nóng nảy “Đi chỗ khác”, Dick nhận ra người đó đã chặn y lại đường Saints - Angès, tại Paris, năm năm về trước.

Khi người kia bước đi Dick la theo:

“Bao giờ Vòng Đua tới đây?”

- Ngay bây giờ, mấy phút nữa, bồ ạ.”

Rồi người đó cũng đi, với một cử chỉ vui vẻ. Tommy quay lại với Dick.

“Với tôi Nicole sẽ sung sướng hơn.

- Nói tiếng Anh! Anh muốn nói sao?

- Nicole sẽ có nhiều hạnh phúc với tôi hơn là với anh.

- Anh sẽ có lợi điểm là của mới, nhưng Nicole và tôi, chúng tôi đã có rất nhiều hạnh phúc với nhau, Tommy ạ.

Tommy cười gằn:

- Tình yêu giữa vợ chồng!

- Một khi Nicole và anh lấy nhau có phải là tình yêu vợ chồng hay không?”

Sự ồn ào ngày một gia tăng trong đám đông chung quanh khiến cho Dick im tiếng. Rất nhiều người, dọc theo hè đường. Nhiều thanh niên đi xe đạp lướt qua rất nhanh. Nhiều xe hơi bên trên chạt ních những nhà thể thao từ đầu đường đi xuống, nhận kèn inh ỏi báo tin các đấu thủ sắp tới. Những anh nấu bếp bận áo lót bằng len đan hiện ra trước cửa các quán ăn, khi từ đầu phố đoàn người đi tới. Trước hết có một tay đua một mình lao tới, bận áo đỏ, ra sức đạp, tin tưởng ở mình, như thể từ trong mặt trời đỏ sắp lặn đằng Tây hiện ra. Tay đua chạy dưới làn nhạc hoan hô rồi đến lượt ba tay đua nữa, làm thành một bọn Arlequin với những chiếc áo màu đã phai, cẳng chân dính đầy bùn vàng đã khô, mình ướt những mồ hôi, gương mặt thần thờ, hai mắt lơ đãng, mệt tưởng chết đi được.

Tommy nhường chỗ cho Dick và nói:

“Tôi nghĩ rằng Nicole muốn ly dị. Tôi chắc anh không muốn cản trở vụ đó?”

Một đoàn năm chục tay đua về tới thành từng bọn một cách nhau khoảng hai trăm thước. Có người mỉm cười trong trạng thái nửa tỉnh nửa mơ, vài ba người rõ ràng sắp kiệt lực, phần đông ơ thờ, mệt mỏi. Sau đến một đoàn toàn những con trai còn nhỏ tuổi riều qua, rồi tới những người về chậm, tức giận, và một chiếc xe vận tải nhỏ chở những người bị nạn và những người bỏ cuộc.

Nicole, Dick và Tommy trở về bàn. Nicole muốn Dick có sáng kiến nhưng Dick chỉ muốn ngồi yên đó, thụ động, với gương mặt như chiếc mặt nạ, mới cạo râu chưa nhẵn, đối lại với mái tóc cắt dở của Nicole.

Nicole nói:

“Có phải đúng là mình đã không còn chút hạnh phúc nào với tôi nữa? Không có tôi chắc mình sẽ quay về với những công việc của mình được. Mình sẽ làm việc được tốt hơn nhiều nếu hết những lo nghĩ về tôi.”

Tommy có vẻ sốt ruột bức bối.

“Nói mãi cũng vô ích. Nicole và tôi, hai chúng tôi yêu nhau, thế thôi.

Ông bác sĩ nói:

- Nếu như vậy, nếu mọi chuyện đã được quyết định, chúng ta nên trở lại tiệm hớt tóc.”

Tommy muốn cãi nhau...

“Có nhiều điểm cần...”

Dick thoải nhiên nói:

- Nicole và tôi chúng tôi sẽ bàn với nhau về những chuyện đó. Anh đừng bận tâm vô ích. Tôi đồng ý về điểm chính, Nicole và tôi hiểu nhau lắm. Như vậy đỡ có những vụ tranh luận nặng nề nếu tránh được nói chuyện tay ba.”

Đàn ông phải nghe theo ý kiến hợp lý của Dick, Tommy bị đẩy tới một xung đột rất chùng tặc muốn dành cho mình một lợi điểm về chi tiết:

- Cũng cần thông cảm rằng, ngay từ bây giờ, tôi đứng vào địa vị sẽ hành động bảo vệ Nicole trong khi chờ đợi thu xếp xong những chi tiết. Tôi sẽ buộc anh chịu trách nhiệm nếu lạm dụng việc hai người còn sống chung dưới một mái nhà.

Dick đáp:

- Tôi không phải thứ người làm tình với ai không muốn tôi.

Dick gật đầu rồi đi về phía khách sạn. Nicole đưa mắt ngó theo. Tommy nhìn nhận:

“Y đã xử sự rất đàng hoàng. Em ơi, đêm nay chúng ta có ở với nhau không?”

- Vâng, có lẽ thế.”

Thế là xong. Chuyện đã xảy ra với rất ít thảm kịch. Nicole cảm thấy bị đè bẹp bởi sự tiên đoán sắc sảo của Dick. Thiếu phụ hiểu rằng từ vụ xảy ra

nhân hũ thuốc mỡ long não, Dick đã trù liệu trước hết thảy mọi chuyện. Nhưng mặt khác Nicole cũng cảm thấy sung sướng và kích thích và ý muốn quen thuộc “nói hết với Dick” vội tan biến hết. Nhưng hai mắt thiếu phụ vẫn dõi theo bóng dáng chồng cho tới khi chỉ còn là một chấm nhỏ trong đám đông những người bộ hành.

Trước ngày bác sĩ Diver rời vùng Riviera, bao nhiêu thời giờ đều dành để chơi với hai đứa con. Bây giờ không còn là người trẻ tuổi đầy những dự tính và mộng đẹp nữa, cho nên Dick muốn giữ kỷ niệm của hai đứa nhỏ. Người ta đã cho hai đứa nhỏ biết mùa đông đó chúng sẽ đi Luân Đôn ở nhà bà cô và sau đó sẽ đi Mỹ thăm Dick. Cô giáo người Đức vẫn được giữ để săn sóc hai đứa nhỏ và nếu muốn thay thế người khác phải được có sự đồng ý của Dick.

Dick rất sung sướng đã đem cho rất nhiều con người của mình cho con bé gái. Đối với thằng con trai, Dick không có ý kiến rõ rệt hẳn; bao giờ Dick cũng cảm thấy hơi do dự và ngại ngùng khi thử nghĩ coi mình có thể đem những gì cho thằng nhỏ này luôn luôn quẩn quít, trèo lên người, nằm trên ngực cha để được vuốt ve. Tới khi từ biệt, và chính Dick lại muốn ôm lấy hai cái đầu dễ thương đó trong tay và giữ chúng ở gần mình như vậy cả giờ.

Dick ôm hôn ông lão làm vườn, từ sáu năm trước đã tạo nên khu vườn của biệt thự Diana. Dick hôn má cô gái miền Provence đã giúp săn sóc hai đứa trẻ, cô bé ở làm việc với gia đình Diver đã gần mười năm. Cô gái quỳ xuống đất, khóc sụt sướt. Dick phải nhắc cô gái lên, đặt cô gái đứng vững và cho ba trăm quan.

Nicole ngủ trưa như đã ước hẹn. Dick để lại một bức thư cho Nicole và một cho Baby Warren, mới ở đảo Sargaigne về và ở tại nhà. Dick uống một ngụm lớn *cognac*, trong cái chai vĩ đại cao ba bộ, dung lượng mười lít, do một người bạn tặng Dick. Rồi Dick quyết định gửi hành lý ở ga Cannes rồi tới ngắm một lần cuối bãi biển trước khách sạn Gausse.

Bãi đá đầy một đám tiên phong những trẻ con, khi Nicole và chị sáng hôm đó xuống bãi. Mặt trời nắng, lơ mờ trên một nền trời cũng trắng, nung nấu một không khí không có gió. Bồi đem thêm đá tới cho số trữ sẵn tại quán rượu. Một nhà nhiếp ảnh người Mỹ, ngồi cao trong một khoảng bóng mát bấp bênh với đầy đủ dụng cụ, đón đợi từng người bước xuống những bậc thềm đá. Tại khách sạn, những kiểu mẫu tương lai của ông ta còn ngủ trưa trong những căn phòng kéo rèm tối. Khi Nicole ra tới bãi bỗng trông thấy Dick. Dick không bận quần áo tắm, quần áo thường, đang ngồi trên một mỏm đá cao. Nicole lùi lại trong bóng tối của căn lều. Một phút sau Baby cũng tới đó. Baby nói:

“Dick còn ở kia.

- Tôi có trông thấy.

- Tôi tưởng y cũng đủ tế nhị để ra đi cho khuất mắt.

- Bãi biển này là của anh ấy... một phần nào. Chính anh ấy đã “khám phá” ra: lão Gousse luôn miệng nói chính nhờ có Dick mà lão mới thành công như vậy.”

Baby bình thản ngó em, nhận xét:

“Đáng lý ra chúng ta nên để cho y bằng lòng với những cuộc du ngoạn bằng xe máy đạp. Khi ta đem mọi người ra khỏi khung cảnh của họ, việc đó làm cho họ điên đầu, mặc dù họ có thể bề ngoài giả dối như thế nào.

Nicole nói:

- Dick trong vòng sáu năm đã là một người chồng tốt đối với tôi. Trong khoảng thời gian đó, anh ấy không hề gây cho tôi lấy một phút đau khổ và bao giờ anh ấy cũng cố gắng hết mình để gạt ra khỏi lối đi của tôi những gì có thể làm cho tôi đau.”

Hàm dưới của Baby hơi đưa ra khi thiếu phụ nói:

“Chính bởi vì vậy mà y mới bị *giáo dục* một trận.”

Hai chị em ngồi im lặng một lát. Nicole ngạc nhiên và tự hỏi một cách chán nản. Baby cân nhắc lợi hại trong vụ lấy ứng viên gần nhất muốn cưới y và tài sản của y; đó là một người đích thức dòng họ Habsburg. Quả tình thiếu phụ cũng chẳng suy nghĩ. Những vụ yêu đương của thiếu phụ nhằm chán đến độ với những năm tháng đã trở thành những đề tài nói chuyện quý giá. Những xúc cảm của y chẳng bao giờ thật cũng như khi kể chuyện lại.

Lát sau Nicole nói:

“Anh ấy đã đi chưa? Tôi nghe như xe lửa chạy lúc đúng ngọ.”

Baby ngó.

“Chưa. Y leo cao hơn, lên tận tới ngoại hiên, đang nói chuyện với mấy người đàn bà nào. Dù sao bây giờ ngoài bãi đá đông người lắm, y không bắt buộc phải ngó thấy tụi mình.”

Thật ra Dick đã trông thấy hai người, khi họ rời khỏi lều và đưa mắt dõi theo cho tới khi hai người biến mất. Dick đang ngồi với Mary Minghetti, cùng uống *anisette*.

“Anh đã tìm lại được đầy đủ những cung cách ngày xưa của anh, tất cả vẻ khinh khoái, trong cái đêm anh đã cứu được tụi tôi khỏi vụ đó... trừ có lúc sau, lúc anh đã tỏ ra ghê gớm quá đối với Caroline. Tại sao anh không luôn luôn dễ thương? Anh có thể được chứ...”

Dick thấy thật kỳ quặc ở trong một hoàn cảnh mà một Mary North có thể chỉ dẫn cho Dick về cách xử đối.

“Dick ạ, các bạn của anh vẫn thương anh mãi mãi; nhưng anh nói những lời dễ sợ với mọi người khi anh đã uống say. Suốt mùa hè này tôi đã mất nhiều thì giờ để biện hộ cho anh.

- Đó là một nhận định thuộc vào loại những sách cổ điển của bác sĩ Eliot.

- Đúng thế. Không ai chịu quan tâm rằng anh đã uống hay chưa... (Mary lưỡng lự). Ngay cả khi Abe đã truy lục vì rượu, y cũng biết không xúc phạm tới mọi người như anh hay làm.

Dick nói:

- Mọi người đều nhạt quá...

Mary la lên:

- Nhưng chúng tôi là tất cả những gì đang có. Nếu anh không ưa những người dễ thương, có giáo dục, anh hãy thử chơi với những người không phải loại đó coi, anh sẽ thấy có dễ chịu hay không! Hết thấy những gì mà mọi người muốn, đó là được yên ổn dễ chịu. Nếu anh khiến cho họ khổ sở, anh sẽ mất hết mọi thuận lợi.

- Có bao giờ tôi có được những thuận lợi?”

Mary thích thú, nhưng không nhận thấy rõ. Thiếu phụ ngồi lại với Dick chỉ bởi bị thúc đẩy vì hãi sợ. Một lần nữa Mary từ chối một *drink* khác và nói:

“Sự trạng không thể tự từ chối một cái gì nằm ở trong những chuyện đó. Lẽ dĩ nhiên, sau Abe, anh có thể tưởng tượng những gì tôi nghĩ về vụ đó bởi vì chính tôi đã chứng kiến quá trình do đó rượu đã làm hại một người rất tốt.”

Khi đó Lady Caroline Sibly-Biers bước xuống những bậc đá, có vẻ trình diễn và tự mãn. Dick cảm thấy thoải mái hết sức. Dick đã tiến khá xa trong ngày và ở vào trình độ của một người sau một bữa tối đầy đủ, tuy nhiên Dick chỉ mới tỏ ra vì lịch sự mà lưu ý chút ít tới Mary. Hai mắt Dick lúc đó như hai mắt trẻ con, như chờ đợi thiện cảm của thiếu phụ và Dick thấy cần thiết thuyết phục Mary rằng y là người đàn ông cuối cùng và Mary là người đàn bà cuối cùng trên đời này. Do đó Dick không cần phải ngó bóng dáng khác ở xa kia, bóng dáng một người đàn ông và một người đàn bà, đen và trắng và bằng kim khí, nổi bật trên nền trời.

“Xưa kia có phải chị yêu tôi lắm không?”

- Tôi có yêu anh lắm không? Có tôi có yêu anh... Ai cũng yêu anh hết, hồi đó. Anh có thể có bất kỳ người đàn bà nào.

- Vậy mà vẫn có một cái gì giữa chị và tôi.”

Mary cắn câu một cách ham hố:

“Có thật vậy không, hả Dick?”

- Bao giờ cũng vậy. Hồi đó tôi biết những khó khăn của chị và sự can đảm mà chị vận dụng để tranh đấu.”

Nhưng tiếng cười ngạo nghễ lại nổi lên bên trong Dick và Dick thừa biết không thể cứ đùa cợt được mãi.

Mary sốt sắng, nói:

“Bao giờ tôi cũng nghĩ rằng anh đoán ra nhiều chuyện lắm, rất nhiều chuyện về tôi mà không ai biết. Có lẽ bởi thế cho nên tôi vẫn hãi sợ anh mỗi khi chúng ta có chuyện không hòa thuận.”

Tia mắt của Dick chăm chú vào Mary, dịu dàng và thân ái, gợi một xúc cảm giấu kín. Tia mắt hai người bỗng giao nhau, hòa vào nhau, quyến lấy nhau. Rồi, khi tiếng cười bên trong trở mạnh quá Mary có thể nghe thấy, Dick tắt tia sáng trong mắt và hai người lại trở về dưới ánh nắng trên vùng Riviera. Dick nói:

“Tôi phải đi đây.”

Đứng lên, Dick lão đảo, đôi chút thôi. Bây giờ Dick không còn cảm thấy sự êm ái khi này, máu chảy lười biếng. Dick đưa bàn tay đặt lên, như một Giáo Hoàng, từ trên tầng cao nơi ngoại hiên làm một cử chỉ ban phép lành xuống bãi. Có những gương mặt ngẩng lên, dưới nhiều chiếc lọng.

Nicole nhồm dậ nói:

“Để em lên với anh ấy.

Tommy giữ Nicole lại:

- Không, em đừng làm chi hết. Dĩ vãng là dĩ vãng.”

Sau khi tái giá, Nicole thỉnh thoảng có những liên lạc bất thường với Dick. Có những cuộc trao đổi thư từ về công việc tiền bạc và những thư từ về chuyện con cái. Khi Nicole nói -thường như vậy lắm: “Em đã yêu Dick và không bao giờ em quên anh ấy”. Tommy bao giờ cũng đáp: “Lẽ dĩ nhiên như vậy. Tại sao em lại quên được?”

Dick lập phòng mạch tại Buffalo, nhưng tất nhiên không thành công. Nicole không khám phá, mấy tháng sau, Nicole hay tin Dick hành nghề tại một thành phố nhỏ mang tên Batavia, tại tiểu bang New York. Dick chữa bệnh toàn khoa. Sau nữa Dick lại hành nghề ở Lockport. Tình cờ Nicole biết được nhiều chi tiết về đời sống của Dick tại nơi đây hơn nơi trước. Dick thường xê dịch bằng xe đạp, và rất được các bà ngưỡng mộ và trên bàn viết bao giờ cũng có một bọc giấy tờ lớn mà người ta nghi rằng một công việc nghiên cứu quan trọng về một đề tài y học, gần hoàn tất. Người ta cho rằng Dick rất lễ độ, rất có giáo dục, và có một lần đọc một diễn văn rất hay liên quan tới vấn đề ma túy, nhân một hội nghị y tế. Nhưng Dick có một mối dan díu tai hại với một cô gái làm việc trong một tiệm thực phẩm. Và Dick cũng bị dính líu trong một vụ án về một vấn đề y khoa. Do đó Dick đã rời khỏi Lockport.

Sau đó Dick không thấy đòi hỏi gửi lũ trẻ sang Mỹ, và cũng không phúc đáp khi Nicole viết thư, hỏi có cần tiền bạc gì không.

Trong bức thư cuối cùng Nicole nhận được của Dick, y kể chuyện hành nghề tại Geneva, ở tiểu bang New York, Nicole có cảm tưởng Nick sống ở đó với một người đàn bà lo trông nom nhà cửa cho Dick. Nicole kiểm Geneva trong một cuốn địa đồ thì thấy ở giữa vùng Finger Lakes, nơi đó được coi như một nơi sống dễ chịu lắm.

Nicole thích nghĩ rằng có lẽ từ bây giờ mới bắt đầu, tuy chậm, đời sống chức nghiệp của Dick, như thể Grant ở Galena... Thư cuối cùng của Dick có mang dấu bưu điện Hornell N.Y., nơi này cách Geneva chừng một quãng ngắn, và là một thị trấn rất nhỏ. Dù sao, Nicole tự nhủ như vậy, chắc chắn Dick ở tại vùng đó trong nước, hoặc ở thành phố này hoặc ở thành phố khác.

--HẾT--

[1]

Tác giả đã căn thận ghi chú bên dưới, người dịch chép lại để dành riêng các độc giả có thông Đức ngữ: Ein Versuch die Neurosen und Psychosen Gleichmassig und pramatsch zu klassifizieren auf Grund der Untersuchung von funfzehn handert pre-Krapealin und post - Krakealin Fallen, wie sie diagnostiziert sein wurden in der Terminologie von den vershiedenen Schelen der Gagenwait, zusammen mit einer Chronologie solcher Subdivisionen de Meinung welche unabhngig entstanden sind.

[2]

Cố ý diễn dịch một câu Pháp văn trong nguyên tác: "je me fiche de tout". (Người dịch ghi chú)

[3]

Món ăn miền núi (Cũng như ở vùng Savoie Pháp): phở-mát khô loại gryere, nấu với rượu nho trắng trong chiếc tay cầm trên lò than thành một thứ kẹo, mọi người dùng cây xiên có mẩu bánh mì nướng ở đầu nhúng vô rồi ăn kèm với rượu nho trắng thật sec. (N.D.G.T)

[4]

August von Wasserman, y sĩ Đức khám phá ra bệnh giang mai và bày ra phương pháp thử máu (réaction de Bordet - Wasserman) tìm ra vi trùng bệnh. (N.D.C.T)

[5]

Chemin de Fer, lối đánh bài tương tự như bài ..., có một người làm cái và nhiều nhà con.

[6]

Thơ Senequé; Post mortem nihilost, ipsaque mors nihil (sau cái chết chẳng có chi hết và ngay cả cái chết cũng chẳng là chi hết)

Table of Contents

GIỚI THIỆU TÁC GIẢ
GIỚI THIỆU TÁC PHẨM
PHẦN THỨ NHẤT

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

PHẦN THỨ HAI

PHẦN THỨ BA

[1]

[2]

[3]

[4]

[5]

[6]